తెలుగు పలుకు

సేవ: సంస్కృతికి జీవం, సమైక్యతకు బలం

20th TANA Conference

2-4 July 2015, Detroit

తానా మహాసభల జ్ఞాపిక 2015

Welcome

to
Esteemed Guests & Delegates
of 20th TANA Conference, Detroit, MI 2015

The Ramineni Brothers

Dharmapracharak, Satyavadhi, Brahmananda, Vedacharya & Harishchandra

Deccan Spice

Hyderabadi Indian Cuisine

We Cater For All Occasions

We Specialize In Wedding Caterings

844-CATER-99

www.deccanspice.com

/ DeccanSpice

For Franchise Opportunities
Please Call Govardhan Bobba at (201) 628-4294.

771 Newark Ave, Jersey City, NJ. 192 W Gartner Rd, #124, Naperville, IL.

TELUGU PALUKU

Volume 20, 2015

Souvenir of the 20th TANA Conference

Editor
NARAYANASWAMY SANKAGIRI

Coordinating Editor in India
VASIREDDY NAVEEN

Cover Painting
P.S. Chary, Hyderabad

Illustrations and Cartoons
Raju Epuri, Hyderabad

Souvenir Layout and Design
Sita Ponnapalli
Akshara Creators
AG-2, Hyderguda, Hyderabad-500 029, India
Phone: 91-40-23244088; Email: sakshara@gmail.com

Proudly Printed by
The UPS Store owned and operated by the Injeti family (Roopa & Satya Injeti) in Farmington Hills, MI, USA

© Telugu Association of North America (TANA)

Opinions expressed in this volume are those of the authors and not of TANA. No guarantees, either explicit or implicit, are offered with regards to the accuracy of the information in the book.

Acknowledgements

The leadership of 20th TANA Conference, especially Gangadhar Nadella, Sreenivasa Gogineni and Niranjan Srungavarapu for their confidence in us and unwavering support.

TANA leadership, especially Mohan Nannapaneni, Dr. Chowdary Jampala and Ravi Potluri.

All the advertisers, donors and supporters for your generosity that makes this souvenir possible.

All the writers, poets, artists and photographers who kindly and promptly shared their creations.

Sita Ponnapalli for layout designing and typesetting,

Raju Epuri, Hyderabad for illustrations,

P.S. Chary for cover painting.

Roopa and Satya Injeti of The UPS Store for printing.

Souvenir Committee

Narayanaswamy Sankagiri - Chair
Dr. Usha Raju
Sudhakar Tadepalli
Ramana Maramraju
Mukthesh Nandigama - Photography Editor
Hema Karunakaram - Youth Editor
Jogeswarrao Peediboyina - TANA Coordination
Ramprasad Suribhotla - TANA Coordination
Vasireddy Naveen - India Coordination

Souvenir Ads Committee

Venugopal Suraparaju - Chair
Jnaneswar Gubbala - Co-Chair
Kamaraju Vadrevu
Satya Injeti
Sudhamohan Somasagar
Ramgopal Uppula

The logo was unveiled by TANA Leadership in Khammam, India during the Chaitanya Sravanthi program in January 2015.

Raghu Ravipati is a software professional working at Xerox as a Technical Project Manager and an avid sports lover. Born in 1973 in Prakasam District, he currently lives in Novi, MI along with his wife Sirisha, daughters Samanvi and Anvitha. Raghu served as the DTA President in 2013, was awarded the prestigious Vadlamudi Venkata Ratnam award in 2010. He is involved with the Detroit Community since 2000 and volunteered for many non-profit organizations including TANA, DTA, Asha for Education, Cry America and few more. Along with TANA 20th conference logo, Raghu other notable logo design works include current DTA logo and Sai Samsthan logo.

GOLDEN GATE PRESENTS THE BEST ADDRESSES ACROSS BANGALORE.
Choosing the right home in the right direction, can be a tedious affair. Reason why we present you with feature-rich, luxury homes in the most strategic locations of Bangalore. Whether it is being close to work places, schools and colleges or places of shopping, entertainment and leisure or easy access to Airport and other places of importance... you will find every Golden Gate property meeting your expectations, much to your delight!
And, no matter which direction you are headed, rest assured you are in the right direction with a Golden Gate property inviting you to make it your home.
Limited period offer: ₹1500/- sq. ft. + development charges
Welcome to the future Yelahanka
Serviced villa plots On Yelahanka - Doddaballapur Expressway
₹1.37 Cr. onwards
Environment friendly project of the year (Residential)
ABP Real Estate Awards, 2015.
HANGING GARDENS
Near Hebbal (Opp. Manyata Business Park)
132 uber luxurious 3 BHK apartments
₹72 Lakhs onwards
orchids
Off Thanisandra Main Road (Behind Manyata Business Park)
167 spacious 2, 3 & 4 BHK apartments and penthouses
₹1.59 Cr. onwards
THE TALLEST RESIDENTIAL TOWER IN BANGALORE.
Luxury project of the year (Residential)
ABP Real Estate Awards, 2015.
364 signature 3, 4 & 5 BHK apartments and Sky Villas
N
S
E
W
₹79 Lakhs onwards
HOMES
Sarjapur Attibele Road (Near Indus International School)
152 luxurious 3 & 4 BHK villas
₹58 Lakhs onwards
PANORAMA
Off Kanakapura Main Road (Near Raghuvanahalli Metro Station)
335 luxurious 2, 3 & 4 BHK apartments
₹24.48 Lakhs onwards
commune
Chandapura-Anekal Road (Near Electronic City)
384 luxurious 1, 2 & 3 BHK apartments
Home loans for the above projects have been approved by leading nationalized and private banks.
7676 222 666
enquiry@hotspotsindia.in | www.hotspotsindia.in
Golden Gate
Member CREDAI

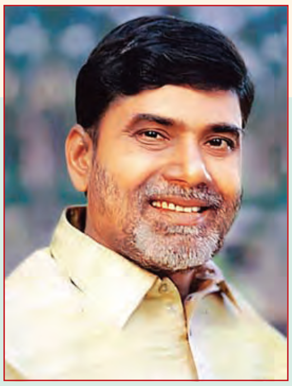

గౌ॥ శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు
ముఖ్యమంత్రి
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

07-06-2015

సందేశం

అమెరికాలోని డెట్రాయిట్‌లో జులై 2-4 తేదీలలో జరుగుతున్న తానా మహాసభలకు విచ్చేస్తున్న ప్రతినిధులందరికీ శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

అమెరికాలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో ఉన్న తెలుగువారందరూ ఒక గొడుగు క్రింద తానా సంస్థగా ఏర్పడి గత 38 సంవత్సరాలుగా తెలుగుభాష, సంస్కృతుల అభ్యున్నతికి కృషి చేస్తూ తెలుగువారి ఔన్నత్యాన్ని ప్రపంచానికి చాటి చెప్తున్నారు. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా అటు అమెరికాలోను, తెలుగు నేల పైన కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను నిర్విరామంగా, నిర్విఘ్నంగా కొనసాగిస్తున్న తానా సంస్థను, దాని నాయకత్వాన్ని, సభ్యులను మనఃస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంగా నాకు ఒక అంశం ఎంతో ఆనందాన్ని, సంతృప్తిని కలిగిస్తోంది. ఎంత ఎత్తుకు ఎదిగినా తెలుగువారు మూలాలు మరచిపోలేదు. తెలుగుభాషలోని మాధుర్యాన్ని, తెలుగు సంస్కృతిలోని గొప్పతనాన్ని విస్మరించలేదు. అమ్మ ఒడిని, జన్మభూమిని మరచిపోలేం.

కొద్దిరోజుల క్రితం నేను ఒక పిలుపునిచ్చాను. స్మార్ట్ ఆంధ్రప్రదేశ్ కోసం ప్రవాస తెలుగువారంతా కలిసి రావాలని, కదలి రావాలని కోరాను. అమెరికాలోని తెలుగువారు ఇప్పటికే చాలామంది స్పందించారు. ఈ క్రమంలో మీ గ్రామాల్ని దత్తత తీసుకుని అభివృద్ధి చేయడానికి ముందుకు రావలసిందిగా తెలుగు వారందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఈ రాష్ట్ర భవితవ్యాన్ని మార్చగల సత్తా, సామర్థ్యం మనందరిలో వుంది. అందరూ కలిసికట్టుగా ముందడుగు వేస్తే విజయం మనదే. అందుకే రండి, అందరం కలిసి సంకల్పం చెప్పుకుందాం. సంయుక్తంగా కృషిచేసి నవ్యాంధ్రను స్వర్ణాంధ్రగా మార్చుదాం.

నారా చంద్రబాబునాయుడు

200+
South Asian TV Channels

YUPPTV
LiveTV | Catch-up | Movies

Yupp Telugu Platinum Value

~~$419.88* Year~~ $179.99* Year

GET $10 OFF USE PROMO CODE TANA15YUPP*

35+ TELUGU CHANNELS | 10 DAYS CATCH-UP TV | UNLIMITED MOVIES

To subscribe call now
Toll Free 1866-663-7557
www.yupptv.com

* Terms & Conditions Apply, Refer to www.yupptv.com

గౌ॥ కె. చంద్రశేఖరరావు

ముఖ్యమంత్రి
తెలంగాణ రాష్ట్రం

హైదరాబాద్
07-06-2015

సందేశం

తెలుగువారి అభ్యున్నతికి, సంస్కృతి, సంప్రదాయాల పరిరక్షణకు అమెరికాలో పనిచేస్తున్న సంస్థలలో తెలుగు అసోసియేషన్ ఆఫ్ నార్త్ అమెరికా (తానా) సంస్థకు సుదీర్ఘమైన చరిత్ర ఉంది. అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించిన అనుభవం వుంది. ఆ అనుభవంతో నూతన కార్యక్రమాలు రూపొందించుకోవడానికి జులై 2-4 మధ్య డెట్రాయిట్ మహానగరంలో జరుగుతున్న 20వ తానా మహాసభలకు హాజరవుతున్న ప్రతినిధులందరికీ శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. సభలు విజయవంతం కావాలని మనసారా కోరుకుంటున్నాను.

తెలుగువారు ఏ దేశంలో ఉన్నా ఆ దేశ అభ్యున్నతితో పాటు తమ మాతృభూమి అభివృద్ధికి కృషి చేయడం సంతోషించదగ్గ విషయం. తెలుగుగడ్డకు వేలాది కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంటూ, ఉత్తమ సంస్కారాన్ని అందించిన తెలుగు సంస్కృతిని తలుచుకుంటూ, తెలుగుజాతి విశిష్టతను నేల నాలుగు చెరగులా వ్యాపింప జేస్తున్న తానా సభ్యులందరికీ శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను.

K. Rao

కె. చంద్రశేఖరరావు

WWW.PHOENIXINDIA.NET

PHOENIX
Forever

Financial District, Hyderabad

Jubilee Hills, Hyderabad

OMR Road, Chennai

3 keys to a great lifestyle!

Live in the lap of comfort with **Fully Furnished** **(Branded Sofas and Beds, Modular Kitchen, ACs, Television and many more…)** and **Fully Serviced** **(Housekeeping, Room Service, Laundromat, Valet Parking and many more…)** homes. Come share the elite space with like minded people.

FULLY FURNISHED, SERVICED AND AUTOMATED HOMES

A special invitation to the privileged few like you!
Please visit stall Nos. 520 and 522 at TANA.

WWW. HALCYONPHOENIX.COM
M: +91 77996 77877

WWW.GOLFEDGE.IN
M: +91 91600 01559

WWW.THE-VILLAGE.IN
M: +91 94450 43333

Phoenix House, Plot No. 1335, Road No. 45, Jubilee Hills, Hyderabad - 500 033, Andhra Pradesh, India.
Phone : +91-40-2355 3351 / 336, Fax : +91-40-2355 6660, info@phoenixindia.net

Sri Arun K. Singh

AMBASSADOR OF INDIA
2107 Massachusetts Ave,
N.W. Washington, D.C.
20008

12th June 2015

MESSSAGE

I am delighted to learn that the Telugu Association of North America (TANA) is organizing its 20th National Conference from July 2-4, 2015 in Detroit, Michigan.

Over the years, TANA has been actively involved in fostering community spirit and celebrating the rich and diverse cultural traditions of India.

I convey my heartfelt greetings to all members of the Telugu Association of North America on their 20th National Conference and wish them all success.

ARUN K. SINGH

RAMAKRISHNA
HOUSING
Gateway to Capital
AMARAVATI
The brand new capital of Andhra Pradesh. The Villa Greenz is just 9 km away from our capital and located behind Nagarjuna University, on Vijayawada - Guntur Highway. This is where all the developments are happening.
Invest now
VGTM-UDA APPROVED LAYOUT
Villaa Greenz
ENHANCING THE LIFESTYLE
Villas | Apartments | Offices | Commercial Spaces
3 BHK villas and residential plots | Fresh and green surroundings
Perfect living conditions with optimum light, ventilation and privacy
All Amenities for Required for your Life Style
RAMAKRISHNA HOUSING (P) LIMITED.
D.No. 59A-20, Gurnanaknagar Colony Road,
Vijayawada - 520 008, Andhra Pradesh, INDIA.
e-mail : marketing@ramakrishnahousing.com
www.ramakrishnahousing.com
USA Contact : Mr. Gajula Naresh, Ph: 650 504 7645
RAMAKRISHNA
HOUSING

Contents

Section - I

1.	TANA Leadership Messages	...	13-25
2.	Editorial	...	27
3.	Pictures of TANA Boad of Directors, 2013-2015	...	29
4.	Pictures of TANA Executive Committee, 2013-2015	...	30-31
5.	Pictures of TANA Foundation, 2013-2015	...	32-33
6.	Pictures of TANA Standing & Special Committees, 2013-15	...	34-35
7.	Pictures of TANA Adhoc Committees	...	36-37
8.	సేవాసంస్కృతి - 20వ తానా మహాసభల ఆరంభ నృత్యరూపకం - సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి	...	38-41
9.	Pictures of 2015 TANA Conference Organising Team	...	42
10.	Pictures of 2015 TANA Conference Committees	...	43-66
11.	Pictures of Donors	...	70-88
12.	Donors List	...	90-91
13.	TANA Foundation Report	...	92-95
14.	Glimpses of TANA 2013-2015	...	96-100

Section - II

15.	చరిత్ర గతిలో...	...	101-110

Section - III

16.	యంగ్ తరంగ్	...	111-144

Section - IV

17.	Artistic Photo Feature	...	145-154

Section - V

18.	ప్రవాస మనోగతం...	...	159-294

Section - VI

19.	సభా సౌరభం	...	297-312

Neumeric Technologies Corp, a decade old company, offers IT solution development and staff augmentation services along with a suite of software products in healthcare and hospitality sectors. Supported by its sister concern, Sudhi Infomatics, Neumeric had a linear organic growth over the years with clients amongst Fortune-500.

Neumeric Technologies Corporation's staff augmentation division is bolstered by a strong Talent Acquisition team with a sound strategy of providing a sound technical and soft skills training to the consultants who are eagerly looking forward for a prosperous career. The Talent Acquisition Team is supplemented by a strong sales team who assist in finding a Home for the trained talent.

Neumeric's support structure to meet the technical and ancillary needs of the consultants has been quoted by them as the core reason for the incredible retention rate. Below are a few tactical offerings of Neumeric Technologies:

Sudheer Gaddam

CEO, Neumeric Technologies Corp.

- Continuous training in advanced technologies including .NET, Java, SQL along with packaged training in Sales Force, Ruby Cucumber, Angular JS, Data Analytics and Quality Analysis.
- Neumeric supports its employees' with a need based visa sponsorships including the H-1B, Green card, E3, L1 etc.
- Offshore/Onshore support to the clients through agile driven software development and implementation
- Close association and support to more than 15 Universities in USA for career fairs, research and IT infrastructure needs.
- Comprehensive IT consulting services to its clients with an ability to manage the team at a predictable cost.

Under the able and experienced leadership of Sudheer Gaddam along with a team of dedicated employees, Neumeric is poised to charter new territories and transcend innovative frontiers in the coming years.

Ohio (Headquarters), 470 Olde Worthington Rd, Suite 225, Westerville, OH 43082

Phone: (614) 882-7170 | Fax: (614) 454-4433 | Email: info@ntc-us.com | Website: www.ntc-uc.com

మోహన్ నన్నపనేని

తానా అధ్యక్షులు, 2013-15

నమస్కారం.

తానాలో నా పదిహేనేళ్ల సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో ఒక మైలురాయిని చేరుతున్న తరుణమిది.

ముందు ఒక సాధారణ కార్యకర్తగా మొదలై, కోశాధికారిగా, కార్యదర్శిగా, ఉపాధ్యక్షుడిగా– నిర్విరామంగా సంస్థ కోసం కృషి చేస్తూ, అంచెలంచెలుగా ఎదుగుతూ చివరికి అధ్యక్ష పదవికి చేరుకున్నాను రెండేళ్ల క్రిందట. ప్రపంచ ప్రసిద్ధి చెందిన ఈ సేవాసంస్థకు నాయకత్వం వహించడం నా జీవితంలో నిజంగా మధురమైన ఘట్టం.

రెండు సంవత్సరాల క్రిందట అధ్యక్ష పదవీబాధ్యతలు స్వీకరిస్తూ– నా వలన సంస్థకు ప్రతిష్ఠ రావాలిగానీ, తానా ప్రతిష్ఠను నా స్వప్రయోజనాలకు వాడుకోను అని చేసిన ప్రతిజ్ఞను అనుక్షణం గుర్తు చేసుకుంటూ, అదే మాటపై నిలబడుతూ నా బాధ్యతను నిర్వర్తించగలిగినందుకు గర్వంగానూ, సంతృప్తిగానూ ఉంది. ఒకపక్కన గడ్డు సమస్యలను ఎదుర్కొంటూ, మరొకపక్కన కొత్తగా వెలుస్తున్న సంస్థల నుండి తీవ్రమైన పోటీతో తానా సతమతమవుతూ ఉన్న వేళ పదవిని చేపట్టిన నేను, సేవ–సంస్కృతి–సమైక్యత ముఖ్యమైన లక్ష్యాలుగా తీసుకుని, నా సహచర మిత్రుల సహకారంతో తానాని ఒక ఉత్తేజభరితమైన సంస్థగా మరింత ఉన్నతస్థాయికి తీసుకు వెళ్లగలిగినందుకు ఎంతో గర్వంగా ఉంది.

సమైక్యత: మాతృదేశంలో జరిగిన రాష్ట్రవిభజన ప్రవాసాంధ్రులలో కూడా కొంత మనస్పర్ధలను కలుగజేసినప్పటికీ, తానాలో ఎటువంటి పొరపొచ్చాలు రాకుండా, ఇది తెలుగువారందరి సంస్థ అనే భావనను దృఢపరుస్తూ, చీలికలవ్వడానికి బదులు రెండింతలు విస్తరించి ఎదగడం మన అమెరికా తెలుగువారి ఐకమత్యానికి తిరుగులేని కితాబు. అందుకు అన్ని విధాలుగా సహాయం చేసిన ప్రతి ఒక్క సభ్యునికి వందనం.

సేవ: తానా ఒకప్పుడు ఎక్కువగా సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలకూ, మాతృదేశంలో కొన్ని సేవా కార్యక్రమాలకూ మాత్రం పరిమితమై ఉండేది. అటువంటిది ఇప్పుడు అమెరికా–కెనడాలలో ఏ తెలుగువారికి ఎటువంటి ఆపదలోనైనా ఆప్తబంధువులా నిలుస్తున్నది. తానా టీం స్క్వేర్ సేవాదళానికి రూపురేఖలు దిద్ది బలోపేతం చెయ్యడంలో నేను చేసిన శ్రమకు అన్నివిధాలా ఫలితం దక్కడమే కాకుండా, ఈరోజు మనం ప్రపంచంలోని అన్ని ప్రవాస భారతీయ సంస్థలకీ ఆదర్శంగా నిలువగలిగాం. ఇక్కట్లపాలయిన వందలాది కుటుంబాలను ఆదుకోవటం, వేలాదిమంది విద్యార్థుల బంగారు భవిష్యత్తును కాపాడగలగటం, ఆంధ్రప్రదేశ్ తూర్పుతీరాన్ని విధ్వంసం చేసిన తుఫాను బాధితులని ఆదుకోవటానికి మునుపెన్నడూ లేనివిధంగా రెండు కోట్ల రూపాయల విరాళాన్ని సేకరించి అందించగలగటం– ఇవన్నీ మనందరం గర్వపడదగిన విషయాలే!

సంస్కృతి: మన తెలుగుజాతికి వెలుగు తెస్తున్న మహిళలను గౌరవించుకుంటూ అత్యద్భుతంగా అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవాన్ని జరపడం, పెద్ద పెద్ద నగరాలకే పరిమితం కాకుండా, చిన్న నగరాలకు కూడా తానా సాంస్కృతిక బృందాలను తీసుకువెళ్లి కార్యక్రమాలు జరిపే ఆయా ప్రదేశాలతో, సభ్యులతో సత్సంబంధాలను దృఢపరుచుకోవటం, ఆంధ్ర, తెలంగాణ రాష్ట్రాలు దద్దరిల్లే విధంగా వివిధ ప్రాంతాలలో చైతన్యస్రవంతి పేరిట జానపద కళోత్సవాలు, యువజనోత్సవాలు నిర్వహించటం, వేలమైళ్ల దూరంలో ఉన్న మన ఆత్మీయులు అబ్బురపడేలా, ఇక్కడ మన భాషాసంస్కృతులను ఎలా కాపాడుకుంటున్నామో చాటిచెప్పే విధంగా దేశవ్యాప్తంగా TV9 సహకారంతో ధీంతానా పేరిట సంగీత నృత్యపోటీలను నిర్వహించటం, మన సంస్కృతికి అద్దంపడుతూ భారీ యెత్తున తానా మహాసభలను జరిపించటం మా సాంస్కృతిక సేవలకు మచ్చుతునకలు.

మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మన కార్యాచరణ పద్ధతులనూ, బైలాస్‌ను మార్పు చేసుకుంటూ, యువతకు అవకాశాలు కలగజేస్తూ, వారి శక్తియుక్తులను ఉపయోగించుకుంటూ సంస్థను దినదిన ప్రవర్ధమానంగా పెంపొందిస్తూ, ఆర్థికంగా బలోపేతం చేస్తూ, నిర్మాణాత్మకంగా ఒక ప్రణాళిక ప్రకారం, నాయకత్వ బృందంలో ఎటువంటి భేదాభిప్రాయాలు రాకుండా ఈ రెండు సంవత్సరాలు సజావుగా సాగటం చాలా సంతోషదాయకం.

అందుకు అన్నివిధాలా సహకరించిన నా మిత్రులందరికీ ధన్యవాదాలు.

నా ఈ సుదీర్ఘ ప్రయాణం వెనుక కనిపించని శ్రమ, సేవ, త్యాగాలను సహృదయంతో అర్థం చేసుకోలిగిన ప్రతి ఒక్క మిత్రుడికీ నా అభివాదాలు. నా విజయాలనూ ఆనందాన్ని తమవిగా భావిస్తూ, అనునిత్యం నాకు వెన్నంటి నిలిచి, నన్ను వెన్ను తట్టి ప్రోత్సహించి, ఆర్థిక హార్థిక సహాయ సహకారాలు అందించిన నా కుటుంబసభ్యులకు, మిత్రులకు, దాతలకు, తానా సభ్యులకు, కార్యకర్తలకు నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ... సెలవు.

మీ

మోహన్

Blue Care Network is proud to support the Telugu Association and this year's 20th annual TANA Conference.

bcbsm.com

Blue Cross Blue Shield of Michigan and Blue Care Network are nonprofit corporations and independent licensees of the Blue Cross and Blue Shield Association.

జయ్ తాళ్లూరి
చైర్మన్, తానా ఫౌండేషన్

విస్తరించిన వితరణ

గత 40 సంవత్సరాలు... 40 మిలియన్ డాలర్లు... వివిధ సేవా కార్యక్రమాలు అందించటానికి ముందుకు వచ్చి విరాళాలు అందించిన దాతలకు మరియు ఈ వేదికయైన 'తానా ఫౌండేషన్ ప్లాట్‌ఫాం'ని తయారుచేసి అందరికీ అందుబాటులోకి తెచ్చిన తానా నాయకత్వానికి, ఈ రెండు సంవత్సరాలలో నా తోడుండి నడిపించిన తానా ఫౌండేషన్ కార్యవర్గానికి మరియు ప్రెసిడెంట్ మోహన్ నన్నపనేనిగారికి, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ, బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్‌కి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు.

నా ఈ రెండు సంవత్సరాల టర్మ్‌లో నా సహచర కార్యవర్గం సహకారంతో మొదలుపెట్టిన తానా కాన్సర్ క్యాంపులకు విశేష స్పందన లభించింది. స్పందన కన్నా మిన్నగా ఈ క్యాంప్‌లు నిర్వహించటం విపరీతమైన తృప్తినిచ్చింది. 25 క్యాంప్‌లు నిర్వహించి, 20,000 మందిని స్క్రీన్ చేసి సుమారుగా 200 మందికి కాన్సర్ నిర్ధారణ చేయటం జరిగింది. వారిలో చాలామందికి ఈ జబ్బు పూర్తిగా నయం అయింది. నేను చేసిన ఈ చిరు ప్రయత్నం ద్వారా ఎంతోమంది ప్రాణాలు కాపాడగలగటం జరిగింది. రానున్న కాలంలో తానా ఫౌండేషన్ ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇంకా ముందుకు తీసుకువెళ్లగలుగుతుంది అని ఆశిస్తున్నాను. ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములు అయిన బసవతారకం కాన్సర్ హాస్పిటల్ వారికి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు.

క్లెఫ్ట్ లిప్ సర్జరీలు మరియు క్లెఫ్ట్ లిప్ క్యాంప్‌లు కూడా చాలా సంతృప్తినిస్తున్న మరియొక కార్యక్రమం. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా 250 డాలర్లతో ఒకరి జీవితాన్ని పూర్తిగా మార్చవచ్చు. ఈ కార్యక్రమంలో మాకు చేయూతనిచ్చిన దుర్గా హాస్పిటల్స్, వైజాగ్, మమత డెంటల్ హాస్పిటల్, ఖమ్మం వారికి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు.

కార్డియాక్ స్క్రీనింగ్ క్యాంప్స్ ద్వారా చాలామందికి స్క్రీనింగ్ చేసి రోగనిర్ధారణ చేయబడింది. ఈ కార్డియాక్ స్క్రీన్ ద్వారా అతి తక్కువ ఖర్చుతో చాలామందికి స్క్రీన్ చేయవచ్చు. ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములైన మణిపాల్ హాస్పిటల్స్, విజయవాడ వారికి నా ధన్యవాదాలు.

తానా ఫౌండేషన్ ద్వారా మొదటిసారి పరిచయం చేసిన 4C (cancer, cleft lip, cardiac, cataract) సక్సెస్ అవ్వటం చాలా ఆనందాన్ని ఇచ్చింది. కాటరాక్ట్ ఆపరేషన్లకు సహకరించిన అన్ని హాస్పిటల్స్‌వారికి మా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు. ఈ ప్రయత్నాలు సఫలం చేయటానికి ముందుకు వచ్చి నెలనెలా డబ్బులు క్రెడిట్ కార్డ్ ద్వారా పే చేస్తున్న దాతలకు నా వందనాలు. ఈ ప్రయత్నం ద్వారా ప్రతి సంవత్సరం 50 వేల డాలర్లు (మంత్లీ డొనేషన్స్) సమకూర్చటం జరుగుతుంది.

తానా ఫౌండేషన్‌కి, అన్నివేళలా పనిచేసిన కార్యవర్గానికి మరియు వాలంటీర్లకు నా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు.

ఇట్లు
మీ విధేయుడు
జయ్ తాళ్లూరి

CHUTNEYS

INDIAN VEGETARIAN CUISINE

Fine Dining: Carryout: Catering

Serving Kid Friendly Italian Cuisine

Lunch Buffet

Mon - Thu: 11:00 AM to 2:30 PM

Fri, Sat & Sun: 11:00 AM to 3:00 PM

Dinner

Mon - Thu: 5:00 PM to 9:30 PM

Fri, Sat & Sun: 5:00 PM to 10:00 PM

38259 W. 10 Mile Road, Farmington Hills, MI 48335

Phone: 248-476-9900

Fax: 248-476-9903

Mobile: 248-787-3237

www.chutneysmi.com

Dr. NAREN KODALI
Chairman, TANA Board of Directors

MESSGE

It has been a very eventful 2-year term during which the Board of Directors was able to make very important decisions regarding the long term well-being of the organization. We have always believed that, in order to perpetuate the mission of TANA,it is imperative that the organization exhibit consistency and permanency in both action and perception. The primary indicators of effective long term existence and commitment to productive and actionable service are the fiscal strength exhibited by sustained endowment and perpetual funds, and a willingness to invest in physical infrastructure. I am,therefore,extremely happy to report that we have done well on both fronts. We now have about $1.6M in the Life Membership and Century funds of which $250K have been approved by the BOD towards investing in a permanent physical office in Detroit, MI, in association with the Sri Venkateswara Temple and Cultural Center.Upon due diligence and the appropriate legal process, it is possible that TANA will be able to take possession of the premises as early as July 2015 during the 20th Conference.

The BOD has also been able to decide to invest $250K from the total amount available in the Century and Life Membership funds in a risk-free manner, where the principal is always protected, and invest the remainder in low-risk growth and income funds based on the recommendations of the Investment Committee. While this is a good move in the right direction, I sincerely regret to inform you that we were not able to make the actual investment during our term - however, I am confident that the incoming BOD for the 2015-2017 term has all the information needed to act on it very quickly. The BOD has also been able to revise the current bylaws to be more inclusive, which has resulted in 4 new positions in the Executive Committee, comprehensive review and revision of the regions and the appointment of City Coordinators in areas in the United States and Canada where there is a growing population of people of Telugu origin, aimed at increasing the area of reach and service in line with the mission of TANA.

In an attempt to provide measurable impact oriented service activities,the current BOD has been proactive in associating with other local organizations and non-profit agencies topromote Telugu language and create the necessary infrastructure to impart Telugu language among NRI Telugu children - one such association that is going to have long term benefits is the Patasaala program (http://paatasala.net/).

It has been an extreme honor and privilege for me to serve as the Chairman of the BOD, and be able to interact freely and effectively with the EC and the Foundation in providing service, and also ensuring that the long term planning is in the best interest of the organization keeping in mind the changing trends in the Telugu immigrant community and the children of people of Telugu origin who have settled in the United States. I would also like to take this opportunity to wish the 20th TANA Conference team the very best as they strive to host a very vibrant, vivid and eventful conference to mark the 38th year milestone of TANA's existence.

Sincerely,
Dr. Naren Kodali

DTW DESI.com
Connecting Community

- Local Events
- Entertainment
- Classifieds

At DTWDESI to be your Media/Marketing Partner.
We will help design your event banners, flyers & tickets for FREE!
Contact us TODAY!

www.dtwdesi.com info@dtwdesi.com

248 973 7389

నాదెళ్ల గంగాధర్

కో-ఆర్డినేటర్, 20వ తానా మహాసభలు

స్వాగతసుమాంజలి...

20వ తానా ద్వైవార్షిక మహాసభలకు విచ్చేస్తున్న తెలుగువారందరికి స్వాగతం... సుస్వాగతం.

జులై 2, 3, 4తేదీలలో డిట్రాయిట్ కోబో సెంటర్‌లో జరుగనున్న తానా మహాసభలు జయప్రదం కావాలని, ప్రపంచంలోని తెలుగువారందరికి స్ఫూర్తిదాయకంగా, తెలుగుజాతి కీర్తిప్రతిష్టలు ఇనుమడించే విధంగా ఈ మహాసభల నిర్వహణ దోహద పడాలని మా ఆకాంక్ష.

ఈ మహాసభలు మేధావులు, రాజకీయ ప్రముఖులు, కళాకారులు, రచయితలు, యువత, మహిళామణుల అపూర్వ సంగమంగా నిలువనున్నది.

ఉదారంగా విరాళాలందజేసి, ప్రోత్సహించిన దాతలందరికీ మొదటగా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతాభివందనములు తెలియ పరుస్తున్నాను.

ప్రముఖ మీడియా సంపాదకులతో ముఖాముఖి, రుచికరమైన వంటలతో భోజనాలు, కనువిందైన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, సినీకళాకారుల సందడి, ప్రముఖ సినీనటుల ఆగమనం, ప్రముఖ సంగీత దర్శకుడు మణిశర్మ సంగీత విభావరి, విజయవాడ సిద్దార్థ కళాశాల వారి డ్రమ్మర్స్ కార్యక్రమం, డిట్రాయిట్ యూత్ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, ఉత్తేజపరిచే ప్రముఖుల సందేశాలు, వినూత్న కార్యక్రమాలు, వీనులవిందైన సంగీతం, కనువిందైన ప్రధాన వేదిక పై సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, వివిధ వేదికలపై చర్చలు, గోష్టులు తప్పక చూడవలసిందే.

తెలుగువారి జీవితంతో విడదీయని బంధంగా నిలిచిన తానా మహోన్నత సంస్థ. ఈ 20వ మహాసభల ద్వారా 'సేవ: సంస్కృతికి జీవం, సమైక్యతకు బలం' అనే నినాదంతో సాహితీ, సాంస్కృతిక వైభవానికి ప్రతీకగా నిలిచిపోవాలని మా దృఢవిశ్వాసం.

తానా మహాసభల సందర్భంగా ఆటలు, క్రీడలను ప్రోత్సహించే దిశలో డిట్రాయిట్‌లో మొదటిసారిగా భారీగా, జాతీయస్థాయిలో క్రికెట్ లీగ్‌పోటీలు, వాలీబాల్ టెన్నిస్, టేబుల్ టెన్నిస్, చదరంగం, బ్యాడ్‌మింటన్, టేబుల్ టెన్నిస్ పోటీలు నిర్వహించడం జరిగింది. ఉత్తర అమెరికాలో వివిధ రాష్ట్రాల నుండి క్రీడాకారులు, కెనడా నుండి ఉత్సాహంగా పాల్గొనడం ఒక విశేషం. క్రీడల, ఆటలపోటీలకు అపూర్వ స్పందన లభించింది.

తానా చరిత్రలో మొదటిసారిగా ఈ మహాసభల సందర్భంగా టీవీ9, తానా సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో కెనడాతో సహా 16 నగరాలలో 'ధింతానా' కార్యక్రమం ద్వారా నృత్యాలు, పాటలపోటీలు, మిస్ టీన్, మిస్ తానా, మిసెస్ తానా పోటీలు నిర్వహించడం జరిగింది. జాతీయస్థాయిలో ఈ పోటీలు తానా మహాసభలలో, వివిధ నగరాలలో విజేతలయినవారితో నిర్వ హించడానికి రంగం సిద్ధమయింది.

మారేజ్ లింక్స్, వస్తు ప్రదర్శన, తెలుగుజాతి కళావేదిక, 20వ తానా మహాసభలలో ప్రత్యేకంగా నిలువనున్నవి.

సాహిత్యంలో వివిధ ప్రక్రియలు భాషాభివృద్ధికి ఏ విధంగా దోహదపడుతున్నాయనే విషయాలపై విశ్లేషణలు, చర్చలు నిర్వహింపనున్నాము. అవధానప్రక్రియను వినూత్నంగా నిర్వహించడం, ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్వహించిన వ్యాసరచన పోటీల విజేతలకు బహుమతి ప్రదానం, తెలుగు భాషాభివృద్ధికి కృషి పై విపుల చర్చ నిర్వహించడం జరుగుతుంది.

ఈ సభలలో తానా వ్యవసాయ విభాగం రైతుల జీవన ప్రమాణాలు మెరుగుపరచడానికి ప్రత్యేక చర్చావేదిక నిర్వహిస్తున్నాము. భూసారపరిరక్షణ, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, నైపుణ్యాల గురించి శాస్త్రవేత్తలు, ప్రముఖులతో చర్చలకు ఈ సభలు వేదిక కానున్నవి.

20వ తానా మహాసభలు జయప్రదంగా నిర్వహించడానికి పదిమంది కోర్ కమిటీ సభ్యులు, దాదాపు 50 కమిటీలు, వందలాది మంది స్వచ్ఛంద కార్యకర్తలు నిర్విరామంగా కృషిని కొనసాగిస్తున్నారు. ఇప్పటికే నిర్దిష్ట కార్యాచరణ ప్రణాళికతో సమీక్షా సమావేశాలు నిర్వహించడం జరిగింది. ప్రతిష్టాత్మకంగా సభలు నిర్వహించడానికి ఏర్పాట్లు పూర్తిచేశాము.

తెలుగువారు గర్వించే విధంగా దశాబ్దం తరువాత డిట్రాయిట్ నగరంలో తానా మహాసభలు నిర్వహించే అపూర్వ అవకాశం లభించింది. సభలు జయప్రదం చేయడానికి సమైక్యంగా కృషి చేస్తున్నాము. ఈ మహాసభల నిర్వహణాబాధ్యతల నప్పగించిన తానా అధ్యక్షులు మోహన్ నన్నపనేని, తానా కార్యవర్గ సభ్యులకు నా కృతజ్ఞతలు.

ఈ మహత్తర కార్యక్రమంలో భాగస్వాములు, నా వెన్నంటి ఉండి సహకరిస్తున్న కార్యకర్తలందరికి, వారి కుటుంబ సభ్యులకు నా ధన్యవాదాలు, కృతజ్ఞతలు.

ఈ సమావేశాలకు విచ్చేసిన వారందరికి ఈ తానా మహాసభలు మధురానుభూతులు, స్మృతులు మిగులుస్తాయని ఆశిస్తూ...

శుభాభినందనలతో...

గంగాధర్ నాదెళ్ల

US HINDU MATRIMONY

The next generation of match making. Search smarter and match faster

www.ushindumatrimony.com

 # Pendli Talk - # పెండ్లి టాక్

US Hindu Matrimony.com is a platform created with the goal of bringing second-generation Indo-American youth together and give them an opportunity to meet online as well personally to choose their soul mate. We offer matrimonial services with large database of brides and grooms worldwide. The site has the most comprehensive matchmaking tools, allowing to make unlimited contacts including, 2-way automatic matchmaking, Match Alerts and many more features. It's safe and secure, convenient and private, simple and easy to use. Our web interface and features are user friendly and helps the users to identify, filter and contact potential partners.

Register free on to our website and take the first Step into the gateway of happy marriages. We are pleased to extend an invitation to all Second Generation Youth.

The next generation of match making.
Search smarter and match faster

Welcome to https://www.ushindumatrimony.com

శ్రీనివాస గోగినేని

కార్యదర్శి, 20వ తానా మహాసభలు

20 వ తానా మహాసభల కార్యదర్శిగా నా మాట

స్వాగతం! సుస్వాగతం!!

'సేవ: సంస్కృతికి జీవం, సమైక్యతకు బలం' ఈనినాదం ప్రాతిపదికగా అంగరంగ వైభవంగా జరుపుతున్న 20వ తానా మహాసభలు సరిగ్గా పది సంవత్సరాల తరువాత తిరిగి ఈ డెట్రాయిట్ మహానగరంలో నిర్వహించడం మిక్కిలి గర్వకారణం. భారతదేశానికి బయట ఉన్న సంస్థలో అతిపెద్దదై మహోన్నత చరిత్ర కలిగిన తానా గత 40 సంవత్సరాలుగా తెలుగుభాషకు, సంస్కృతికి మరియు తెలుగు ప్రజల సంక్షేమానికి ఆవిరళ కృషి చేస్తున్నది అక్షర సత్యం. తెలుగు ప్రజలు రెండు రాష్ట్రాలుగా విడివడిన తరువాత తొలిసారిగా జరుగుతున్న ఈ తానా సమావేశాల మూల ధ్యేయం 'సేవ: సంస్కృతికి జీవం, సమైక్యతకు బలం'ను రెండు రాష్ట్రాల నాయకత్వానికి, ప్రజలకు తానా సంస్థ ఇచ్చే సందేశంగాను మరియు తానా సంస్థ యొక్క భవిష్యత్ కార్యాచరణకు ప్రామాణికంగాను భావించవచ్చును.

ముఖ్యంగా డెట్రాయిట్‌లో అంకితభావనతోను, క్రమశిక్షణతోనూ పనిచేసే స్వచ్ఛందకార్యకర్తలకు, వారి ప్రతిభాపాటవాలకు, దాతృత్వానికి కొరత లేదనే విషయం జగద్విదితం. ఇందరు గొప్ప వ్యక్తులతో కలసి తానా మహాసభలకు కార్యదర్శిగా భాధ్యతలు నిర్వహించే అవకాశం అతిసాధారణ వ్యక్తినైన నాకు కలుగడం నా పూర్వజన్మ సుకృతంగా భావిస్తున్నాను. ఇప్పటికే నేను మిక్కిలిగా అభిమానించే తానా ఫౌండేషన్‌కు కార్యదర్శిగా ఉన్న నాకు ఈ అవకాశాన్ని కూడా కల్పించిన తానా నాయకత్వానికి మనఃపూర్వక నమస్సుమాంజలి ఘటిస్తున్నాను. నిబద్ధతతో పనిచేసేవారికి తానా సంస్థలో తగిన గుర్తింపు, పదవులు అందుబాటులోనే ఉంటాయనే దానికి ఇంతకుమించిన నిదర్శనం అక్కర్లేదు.

భావితరాల వారిని తెలుగు సంప్రదాయాలకు దగ్గరగా తీసుకురావాలనీ, మాతృభాషాభిమానం పెంపొందించాలని, తెలుగువారి సంస్కృతీ, విలువల పరిరక్షణకు దోహదపడే వివిధ కార్యక్రమాలతో ఈ మహాసభలను జయప్రదం చేయడం ద్వారా అందరినీ ఉత్తేజితులను చేయాలనే తానా సంకల్పానికి మీ అందరి సహాయసహకారాలు తోడుగా నిలవాలని మా ఆకాంక్ష. అంతేకాక ఈ సభల సందర్భంగా మీ కుటుంబసభ్యులు అందరితో కలసి వేసవి విడిదిగా ఇతర బంధుమిత్రుల కలయికతోనూ, మహత్తరమైన ప్రపంచస్థాయి వినోద, వైజ్ఞానిక, సాంస్కృతిక, ఆధ్యాత్మిక, వాణిజ్య కార్యక్రమాలతోనూ, తెలుగు రుచుల విందులతోనూ పండుగ వాతావరణంతో చిరస్మరణీయంగా ఉండే విధంగా కృషి చేస్తున్నాము.

సమగ్ర కార్యాచరణ ప్రణాళికతో, 45 కమిటీలతో, సుమారు 500 మంది వాలంటీర్లతో ఈ మహాసభల నిర్వహణకై గత 6 మాసాలుగా నిర్విరామంగా కృషిజరుగుతున్నది. స్థానిక ప్రతిభను వెలికితీయటానికి TV9 సహకారంతో జరిగే ప్రతిష్టాత్మక కార్యక్రమమైన 'ధీంతానా' అమెరికాలోని వివిధ నగరాలలో పోటీలు పూర్తి చేసుకుని చివరి అంకమైన ఫైనల్స్ పోటీలు డెట్రాయిట్‌లో చూసి తీరవలసినదేగాని చెప్పనలవికానిది. ఇప్పటికే నిర్వహించిన వివిధ జాతీయస్థాయి క్రీడలలో వెయ్యిమందికి పైగా పాల్గొని రికార్డు సృష్టించారు. ఇంకా TV5 సహకారంతో జరిగే పేరిణి నృత్యం, పుష్కరాల సందర్భంగా నదీమతల్లులపై రూపకం,అష్టావధానం వగైరా కార్యక్రమాలతోపాటు అనేక రంగాలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు అందరినీ అలరిస్తాయి. ప్రముఖులైన సినీ, రాజకీయ, సాహిత్య,సాంస్కృతిక, ఆధ్యాత్మిక, వ్యాపార, విద్యా వేత్తలు వివిధ కార్యక్రమాలలో పాల్గొనటానికి విచ్చేయటం మిక్కిలి సంతోషకరం. అనేకరంగాలలో సేవచేస్తున్న గొప్పవారిని ఈ మహాసభల సందర్భంగా తానా అవార్డులతో సత్కరించగలగడం మన అదృష్టం.

ఇంతటి సంక్లిష్టమైన కార్యనిర్వహణలో ఎటువంటి విభేదాలకు తావు లేకుండా, పరస్పర సహకారంతో, నిస్వార్ధంగా కృషిచేస్తున్న అందరు కమిటీ సభ్యులకు, మిక్కిలిగా సహకరిస్తున్న తానా విస్తృత నాయకత్వానికి మనఃపూర్వక ధన్యవాదాలు మరియు అభినందనలు. ముఖ్యంగా ఇంతటి మహత్తర కార్యక్రమానికి మేమున్నామంటూ నిలబడి దేశవ్యాప్తంగా సహకరించిన దాతలను వేనోళ్ళ పొగిడినా తక్కువే. To Share, To Care and To Serve the Needy అనే మహత్తర ఆశయంతో తెలుగు ప్రజలకు సేవచేస్తూ ఉన్న తానా ఫౌండేషన్ కార్యక్రమాలపై మహాసభలకు హాజరైన వేలాదిమందికి అవగాహన కల్పిస్తూ సహాయసహకార స్ఫూర్తిని కలిగిస్తుందని, తానా ఫౌండేషన్ నాయకత్వానికి మరింత ప్రోత్సాహక స్థైర్యాన్ని కూడా ఈ మహాసభలు కలుగచేస్థాయని మిక్కిలిగా ఆశిస్తున్నాను.

ఈ 20వ మహాసభలలో పాల్గొంటున్న వారందరికీ హార్ధిక శుభాభినందనలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీనివాస గోగినేని

IT CONSULTING • IT RESOURCING • SOFTWARE DEVELOPMENT

When you partner someone with whom you believe you can excel and grow with the possible is definitely endless. And one such IT consulting firm is Paramount Software Solutions; is headquartered in Atlanta. With the ability to provide every possible and imaginable service in the IT spectrum Paramount thoroughly understands its client's requirement and can deliver the same in stipulated time and budget. Paramount can easily amalgamate its creativity with strategic planning that is effective and reaps dividends for the clients.

PARAMOUNT
SOFTWARE SOLUTIONS

America's Fastest-Growing Private Companies Inc. 5000

Atlanta's Best and Brightest Companies to Work For Winner 2015

USPAACC Fast 100 Asian American Business

4030 Old Milton Parkway,
Alpharetta, GA 30005

P: 770 857 8348
F: 770 234 3823

info@paramountsoft.net
www.paramountsoft.net

డా. బండ్ల హనుమయ్య

అధ్యక్షులు, 20వ తానా మహాసభల సలహామండలి

20వ తానా మహాసభలు తెలుగువారికి గర్వకారణం.

డెట్రాయిట్‌లో నిర్వహిస్తున్న తానా మహాసభలు తెలుగువారి సాంస్కృతిక వైభవానికి ప్రతీకగా నిలిచి, భాషాసంప్రదాయాల పరిరక్షణకు దశ దిశ చూపే వేదికగా రూపొందించటానికి విశేష కృషి జరగడం హర్షణీయం. 20వ తానా మహాసభల సలహా మండలి అధ్యక్షునిగా, వ్యవసాయ కమిటీ అధ్యక్షునిగా బాధ్యతలను అప్పగించిన తానా అధ్యక్షులు మోహన్ నన్నపనేని, సభల కో-ఆర్డినేటర్ గంగాధర్ నాదెళ్ళగారికి నా కృతజ్ఞతలు.

ఈ మహాసభలను ప్రతిష్ఠాత్మకంగానిర్వహించడానికి ఏర్పాట్లు పూర్తి అయ్యాయి. మహాసభలకు ముందుగానే జాతీయస్థాయిలో క్రీడల, ఆటలపోటీలు నిర్వహించారు. వాటికి అపూర్వస్పందన లభించడం శుభసూచకం. ధీంతానా కార్యక్రమం అమెరికాలోని వివిధ నగరాలలో TV9, తానా సంయుక్తంగా నిర్వహించటం ఒక విశేషం. మహాసభల ఏర్పాట్ల గురించి ప్రసార మాధ్యమాలు, వార్తాపత్రికలు బహుళ ప్రచారం కలిగించడం గొప్ప ప్రేరణగా భావిస్తున్నాము.

తానా మహాసభల వ్యవసాయ విభాగంలో రైతు సంక్షేమం కొరకు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు రూపొందించాము. ఈ మహాసభలలో మొదటిసారిగా తానా వ్యవసాయ విభాగం తెలంగాణా, ఆంధ్రరాష్ట్రాల రైతు సంక్షేమానికి, భూసార పరిరక్షణ, పంటకోతల తరువాత అనుసరించవలసిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, నైపుణ్యాల అభివృద్ధి అనే అంశాలపై చర్చావేదిక నిర్వహిస్తున్నాము. ఈ వేదికపై భారత, అమెరికాకు చెందిన వ్యవసాయ నిపుణులు, ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు, రైతులు, విద్యావేత్తలు, పారిశ్రామిక రంగానికి చెందిన నిపుణులు సభ్యులుగా ఉంటారు. వ్యవసాయ భూముల సారాన్ని పరిరక్షించడానికి, భూసార పరీక్షలు నిర్వహించడానికి తానా ఏ విధంగా సహకరించాలి, వ్యక్తిగత రక్షణ, వ్యవసాయ పరికరాల వినియోగం, రైతుల ఆరోగ్యం పై ప్రభావం చూపే క్రిమి సంహారక మందులు, రసాయనాలు వాడేటప్పుడు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు గురించి విపులమైన చర్చ నిర్వహింప నున్నాము.

ప్రపంచ దేశాలలో భారతదేశం మానవ వనరుల కేంద్రంగా రూపుదిద్దుకుంటున్నది. మానవ వనరులను సమర్థంగా ఉపయోగించుకొని వ్యవసాయాన్ని లాభసాటిగా మార్చుడానికి అనువైన విషయాలను చర్చించాల్సిన ఆవశ్యకత ఉన్నది. వ్యవసాయ విద్యలో నైపుణ్యాభివృద్ధికై తానా వేదిక సమగ్రంగా చర్చిస్తుంది.

భారతదేశంలో వ్యవసాయంలో సంకరజాతి వంగడాలను ప్రవేశపెట్టడం, ఆధునికపద్ధతులలో వ్యవసాయం, అధిక దిగుబడి కోసం యత్నాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఉత్పత్తి ఖర్చులు పెరగడం, పంట తెగుళ్ళు, మార్కెట్లో గిట్టుబాటు ధరలు లభించకపోవడంతో కష్టాల, నష్టాల సేద్యంగా మారి రైతుల జీవితాలలో ఆర్థిక సమస్యలు పెరిగిన కారణంగా రైతు ఆత్మహత్యలుకు కారణమయ్యాయి. వినియోగదారుల పరిస్థితి అయోమయంగా ఉంది. ఈ సవాళ్ళను అధిగమించటానికి తానా వేదిక నిర్మాణాత్మక సూచనలు, సలహాలు, పరిష్కారాలు అందించగలదనే దృఢవిశ్వాసంతో ఉన్నాము.

ఈ మహాసభల వేదికపై తీసుకున్న నిర్ణయాలను అమలుపరచడానికి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సహాయ సహకారాలు, ప్రవాసంధ్రులైన రైతుబిడ్డల ఆర్థిక సహకారంతో తానా ఫౌండేషన్ ద్వారా కొత్త ప్రాజెక్టులకు రూపకల్పన చేసి, రైతులకు తానా సహాయం అందించాలనే ఆశయానికి రూపం ఇవ్వాలని మా ఆకాంక్ష.

సాహిత్య, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలతో పాటు రైతులకు ఉపయోగపడే అంశాలపై తానా సభలకు విచ్చేసే ప్రతినిధులు, సందర్శకులు దృష్టిసారించాలి.

సేవ: సంస్కృతికి జీవం, సమైక్యతకు బలం అనే ఈ మహాసభల ధ్యేయం వాస్తవరూపం దాల్చాలని కోరుతూ,

శుభాభినందనలతో

డా॥ బండ్ల హనుమయ్య

With Best Compliments From

Cardus

Health care IT & IT Enabled Services
Sponsor H1B & GC

Cardus, Inc

24155, Drake Road, Ste# 200
Farmington hills, MI 48335.

Email: hr@cardusinc.com
Phone: 877 283 6627

SRINIVAS GONUGUNTLA
President, Detroit Telugu Association

Welcome from Detroit Telugu Association

It is my privilege to be the President of Detroit Telugu Association (DTA) and an honor to co-host the 20th TANA Conference in Detroit during my tenure. DTA Executive Committee sincerely thanks Mr. Mohan Nannapaneni, TANA President,and his Executive Committee for pairing up with DTA.

Detroit Telugu community is very grateful to have volunteers that have immersed themselves in the service of the community. A whopping 80% of the Conference Committee Chairs are either Life Members or Current Members of DTA. More than 55% of 2015 DTA Executive Committee has taken key leadership roles in the Conference organization. As DTA President, I have worked closely with Mr. Gangadhar Nadella, Conference Coordinator and the TANA team to strengthen the relationship between both the Associations.

Conference Committee Chairs, members and their families deserve a special applause for their benevolence, ardor and relentless efforts. I have witnessed candid admiration and affinity to TANA, as an Association, in a majority of the volunteers. My strong belief is that the 20th Conference will be a Platinum milestone for TANA.

Good luck and best wishes from entire Detroit Telugu Community!!

"The best way to find yourself is to lose yourself in the service of others!"

- Mahatma Gandhi

Srinivas (Nani) Gonuguntla

INNER ENGINEERING *with Sadhguru*

Reduce Stress, Increase Mental Clarity, and Improve Relationships
7 online sessions - in your own space - at your own pace

Inner Engineering is a comprehensive system addressing every aspect of human wellbeing, from body, mind and emotion to the fundamental life energy within us. Designed by Sadhguru, yogi and mystic, it is a method of aligning your body, mind, emotions and energies to function in complete harmony.

Derived from the ancient science of yoga, it works to establish a deep and lasting personal transformation. Over two million people have completed the Inner Engineering program worldwide and have reported remarkable results.

Benefits of Inner Engineering

- Improved mental clarity, sleep quality, and increased energy levels
- Ability to handle stressful situations effortlessly
- Deepening of interpersonal relationships, thus cultivating a greater sense of connectivity at home, work and in the community
- Relief from stress
- Greater peace and joy in everyday life

"As there is a physical science and technology to create external wellebing, there is a whole dimension of inner science to create inner wellbeing."

Sadhguru

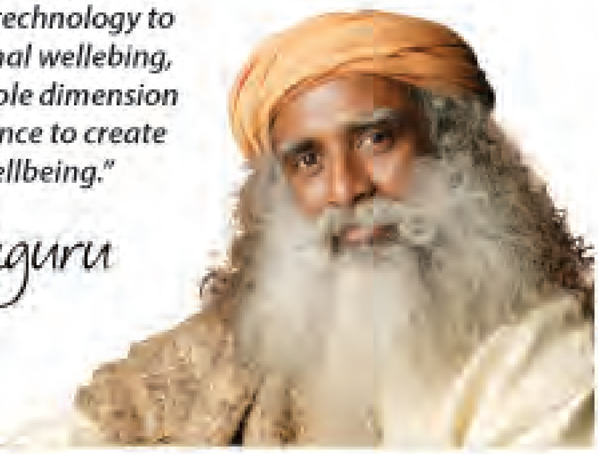

Research Findings

A study conducted on 536 Isha Yoga practitioners showed improvement in many areas, including the following:

- 91% reported greater inner peace
- 81% reported improved emotional balance
- 80% reported greater mental clarity
- 79% reported increased energy levels

www.InnerEngineering.com

Chief Minister Chandrababu Naidu, Andhra Pradesh, India
"Inner Engineering teaches us to abandon our miseries and live blissfully. The most important takeaway is that we need to 'make a life' instead of 'earning a living'."

Special TANA discount code: TANA20
Valid until July 18, 2015
Sponsored by Isha Volunteers

సంపాదకీయం

Narayanaswamy Sankagiri

ఆనందమయ సందర్భం

చూస్తూ చూస్తూనే ఇరవయ్యో మహాసభలు జరుపుకుంటున్నాం. ఇంకో రెండేళ్ళలో, ఇరవయ్యొకటవ మహాసభలతో తానాకి నలభయ్యేళ్ళు నిండుతాయన్న మాట. ఒక మనిషి వయసుతో పోల్చుకుంటే, యవ్వనాన్ని వదిలి నడివయసులోకి అడుగు పెడుతున్నట్టు– కానీ, అమెరికాలో వందల ఏళ్ళుగా వర్ధిల్లుతున్న సంస్థలున్నాయి– నలభయ్యేళ్ళంటే అదొక పెద్ద వయసుకాదు. ఐతే ఇదొక ఆనందమయ సందర్భం. అందరం పరస్పరం అభినందించుకోవాల్సిన సందర్భం. ఎందుకంటే ఈ నలభయ్యేళ్ల లోనూ చాలా దూరం వచ్చాం మొదలుపెట్టిన చోటు నుంచి. చాలా ఎత్తుకీ ఎదిగాం. ఎందరో మహానుభావులు శక్తియుక్తులు ధారపోసి ఈ ప్రగతికి కారణమయ్యారు. కొత్త తరం నేతలు దీన్ని ఇంకా పైకీ తీసుకు వెళ్తారు, సందేహం లేదు. ఇంకొక మూడొందల ఏళ్ళ తరవాత తానా ఎలా ఉంటుందో, తానా మహాసభలు ఎలా ఉంటాయో... తలుచుకుంటే ఆ ఊహే థ్రిల్లింగ్‌గా లేదూ?

సాంప్రదాయకంగా మనవారు అవలంబిస్తూ వచ్చిన వృత్తుల పరిధుల్ని అధిగమించి ఈరోజున తెలుగువారు, తెలుగు సంతతి వారు తమ విజయపథాలను విస్తరింపజేస్తున్నారు. ఈమధ్యనే ఒక సత్య నాదెళ్ళ మైక్రోసాఫ్ట్ అధినేత పదవి నధిష్టించాడు. ఒక నీనా దావులూరిని మిస్ అమెరికా కిరీటం అలంకరించింది ఈ మధ్యనే. ఈ విజయాలన్నిటినీ గుర్తించుకోవాలి, సెలబ్రేట్ చేసుకోవాలి, తప్పకుండా. ఐతే ఈ ఆనందమయ సమయాలే మన బాధ్యతలను గుర్తుచేస్తుండే హెచ్చరికలు కూడా. అమెరికాకి వలసవచ్చిన మనం అమెరికను సమాజాన్ని మన సమాజంగా భావిస్తున్నామా? ఆహ్వానిస్తున్నామా? అందులో మమేకమవుతున్నామా? ఇవి మనం వ్యక్తిగతంగానూ సామూహికం గానూ ఎప్పటికప్పుడు వేసుకోవలసిన ప్రశ్నలు.

ఈ సావనీర్ చెయ్యమని గంగాధర్‌గారు బాధ్యత అప్పగించినప్పుడు మా కమిటీలో రెండు లక్ష్యాలు పెట్టుకున్నాం. ఇది ఉత్తర అమెరికా తెలుగు సంఘం. అందుకని ఈ పుస్తకంలో ఉండే రచనలన్నీ ఉత్తర అమెరికాలో ఉన్న రచయితల నుండి రావాలి. తానా నినాదం యువత మన భవిత. అంచేత మేము పెట్టుకున్న రెండో లక్ష్యం యువతరం రచనలకి పెద్ద పీట వెయ్యాలని. ఈ రెండు లక్ష్యాలను సాధించడంలోనూ సఫలీకృతులమయ్యామనే నేను భావిస్తున్నాను. తొలితరం ప్రతినిధులైన డా. అక్కరాజు శర్మగారి వద్దనుంచీ ఇంకా హైస్కూల్లో చదువుతున్న అనుశ్రీ వరకూ యాభై సంవత్సరాల కాలానికి కట్టిన వారధి ఈ సావనీర్. అంతేకాదు, ఉత్తర అమెరికా తెలుగు రచయితల విశ్వరూపం ఈ సంచికలో ఆవిష్కరించబడుతున్నదంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఇంగ్లీషు గజల్ నుండి ఛందోబద్ధ పద్య శతకం వరకూ, ఘంటసాల నుండి దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి వరకూ, అమర చిత్ర కథల నుండి అస్తి మజ్జదానం వరకూ అనేకానేక వస్తు రూప వైవిధ్యాలను ఈ రచయితలు ఆవిష్కరించారు.

దాదాపు పదిహేనుమంది యువతరం ప్రతినిధులు, అమెరికాలో పుట్టి పెరిగినవారు తమ రచనలని పంచుకుంటున్నారు. వారికీ, వారి రచనలకు సంపాదకత్వం వహించిన యువసంపాదకురాలు హేమ కరుణాకరంకీ నా అభినందనలు. కెనడానుండి పలువురు రచయితలు పాల్గొనడం ఈ సంచికకి ఒక సంపూర్ణత్వాన్ని సంతరించింది. పలువురు ప్రతిభావంతులైన అమెరికన్ తెలుగు ఫొటోగ్రాఫర్లు తీసిన అందమైన ఛాయాచిత్రాలు కూడా ఈ సావనీరుని అలంకరించాయి.

ఏదైనా గొప్ప పని సాధించా లనుకున్నప్పుడు శ్రమ తప్పదు. నలుగురు తోడుంటే అది శ్రమలా కాక సరదాగా అనిపిస్తుంది. ఈ శ్రమని సరదాగా మార్చేసిన మాంత్రికులు నా తోటి కమిటీ సభ్యులు. మేం కలిపి కట్టిన ఈ కదంబం మీకు చిరకాలం ఆనందం కలిగిస్తూ ఉంటుందని మా ఆశ.

సావనీర్ కమిటీ తరపున,
నారాయణస్వామి శంకగిరి

DOMODAR R. BATTU, CPA, MBA
TAX & FINANCIAL PLANERS
6910 DIAMONDLEAF COURT
MISSOURI CITY, TEXAS 77459
713-785-4567 BUS. 713-256-1105 MOB
dbattucpa@gmail.com

....

25 YRS OF FULL SERVICE IN TAX, ACCOUNTING & FINANCIAL CONSULTANTS TO PHYSICIANS & WEALTHY FAMILIES.

ARE YOU EXPERIENCING ANEMIC PERFORMANCE OF YOUR INVESTMENTS, NOT RECEIVING ANY PROFIT DISTRIBUTIONS FOR YEARS, UNABLE TO VERIFY MANAGEMENT REPORTS WITH IRS TAX RETURNS.

WE OFFER SOLUTIONS WITH OUR DIAGNOSTIC ANALYSIS METHODS TO DISCOVER EARLY SIGNS OF INHERENT FINANCIAL PROBLEMS TO BE PROACTIVE & VIGILANT

PLUS MONITORING, ANALYZING PERFORMANCE OF REAL ESTATE INVESTMENTS IN LLC, CORP., OR OTHER ENTITIES.

WE ARE 100% FEE BASED INDEPENDENT PROFESSIONALS.

CAN HELP YOU WITH OUR CLOSE CONTACT & ACCESS WITH " SUPER LAWYERS" SPECIALIZING IN REAL ESTATE BUSINESS FRAUD LITIGATIONS ON A CONTIGENCY OR TIME BASED FEE.

....

MEMBER OF :

TEXAS SOCIETY OF CPA'S
ASSOC. OF CERTIFIED FRAUD EXAMINERS
NAT'L ASSOC. OF ACCOUNTANTS

TANA
Board of Directors 2013-2015

Dr. Naren Kodali
Chairman

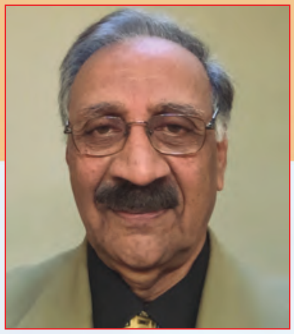

Dr. Hemaprasad Yadla
Director

Jayaram Komati
Director

Brahmaji Valiveti
Director

Sagar Malisetti
Treasurer

Ram Yalamanchili
Director

Mohan Nannapaneni
Ex Officio Member President

Prasad Thotakura
Ex Officio Member
Past President

Dr. Chowdary Jampala
Ex-Officio Member
Executive Vice President

Satish Vemana
Ex-Officio Member
Secretary, EC

Madhu Tata
Ex-Officio Member
Treasurer, EC

Jayasekhar Talluri
Ex-Officio Member
Foundation Chairman

Sreenivas Gogineni
Ex-Officio Member
Foundation Secretary

Dr. Prasad Nalluri
Ex-Officio Member
Foundation Jt. Secretary

Manjulatha Kanneganti
Ex-Officio Member
Foundation Treasurer

TANA

Executive Committee

2013-2015

Mohan Nannapaneni
President

Dr. Chowdary Jampala
Executive Vice President

Prasad Thotakura
Past President

Satish Vemana
Secretary

Madhu Tata
Treasurer

Subbarao Kolla
Joint Secretary

Anjaiah Chowdary Lavu
Joint Treasurer

Dr. Naren Kodali
Chairman, BOD

Jay Talluri
Chairman, TANA Foundation

TANA
Executive Committee
2013-2015

REGIONAL REPRESENTATIVES

Anil Lingamaneni
Canada

Vijay Gudiseva
Capital

Ravi Potluri
Mid Atlantic

Rao Yalamanchili
New England

Rajani Akurati
Mid West

Jogeswararao Peddiboyina
Regional, North

Goutham Kumar Gurram
South East

Dr. Rajesh Adusumilli
South West

Prasad Kolli
Great Plains

Mahidhar Reddy
Northwest

Sekhar Kolla
Rocky Mountains

Bhakta Bhalla
West

TANA
Foundation 2013-2015

Jayasekhar Talluri
Chairman

Sreenivasa Gogineni
Secretary

Manjulatha Kanneganti
Treasurer

Dr. Prasad Nalluri
Joint Secretary

Dilip Kuchipudi
Trustee

Mohan Nannapaneni
Ex- Officio, President

Harish Koya
Trustee

Dr. Ganga Choudary
Trustee

Srinivas Jarugula
Trustee

Purna Veerapaneni
Trustee

Vasudeva Reddy Chinna
Trustee

Niranjan Srungavarapu
Trustee

Hema C Kanuru
Trustee

I am fortunate and would like to do something for the less fortunate

TANA Foundation

PROJECT COORDINATORS

Dilip Kuchipudi
Operation Envision

Dr. Lokeshwar Rao Edara
TANA Foundation, India

Dr. Prasad Kakarala
Scholarships

Dr. Ganga Chowdary
Centre for Social Service

TANA
Standing & Special Committees
2013-2015

Gangadhar Nadella
Conference Co-Ordinator

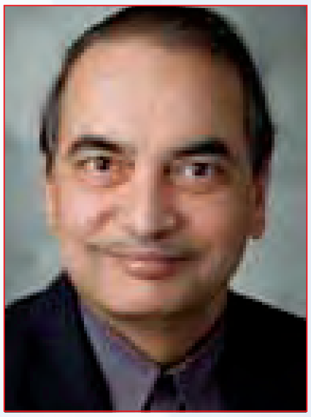

Dr. Venkata Subba Rao Uppuluri
Chairperson
Complience Committee

Dr. Raghu Korrapati
Chairperson
Awards

Murali Vennam
Chairperson
Bylaws

Dr. Chowdary Jampala
Chairperson
Membership Verification

Paparao Gundavaram
Chairperson
Election Committee

Chalapathi Kondrukunta
Chairperson
21st Conf. Site Selection Committee

Vidyadhara Rao Chalasani
Chairperson
Investment Committee

Narayanaswamy Sankagiri
Editor
TANA Patrika

Dr. Chowdary Jampala
Chairperson
TANA Publications

Sujal Kumar Raju
Chairperson
TANA Website

TANA
Adhoc Committees
2013-2015

Srikanth Polavarapu
Chairperson, Team Square-South

Suresh Babu Kakarla
Chairperson, Team Square-East

Ashok Babu Kolla
Chairperson, Team Square-West

Anjaiah Chowdary Lavu
Team Square Mentor

Ramu C Narne
Chairperson, Backpack Project

Srinivas C Gorrepati
Chairperson, Business Forum

Ashok Baddi
Chairperson, Cinematography

Sirisha Tunuguntla
Chairperson, Community Services

Harish Kolasani
Chairperson, Consulate Services

Jagadish Prabhala
Chairperson, Corp. & Govt. Grants

Uma Yalamanchi
Chairperson, Cultural Programs US

Sarada Akunuri
Chairperson, DhimTANA

Raghu Yeddulapalli
Chairperson, Elec. Media Relations

Siva Vankayalapati
Chairperson, Employment Gateway

Srinivasa Reddy Segireddy
Chairperson, Fund Raising

Rajesh Veerapaneni
Chairperson, Global Science Fair

TANA

Adhoc Committees

2013-2015

Ravi Gourneni
Chairperson, Govt. Relations

Satish Chundru
Chairperson, Healthcare Services

Innaiah Narisetti
Chairperson, History & Archivals

Madhu Bellam
Chairperson, Hospitality

Lakshmi Devineni
Chairperson, Immigration & Legal

Naga Satish Tummala
Chairperson, Internships-USA

Sasikanth Sunkara
Chairperson, IT Services

Murali Godavarti
Chairperson, Matching Grants

Jagadish Kanuru
Chairperson, Matrimonial Services

Vaninath Uppalapati
Chairperson, Membership Promotion

Vinod Babu Uppu
Chairperson, Membership Services

Murali Talluri
Chairperson, NRI&Visitor Insurances

Samba Dodda
Chairperson, NRI Student Services

Baburao Polavarapu
Chairperson, Office Administration

Gokhul Krishna Kilaru
Chairperson, Press Relation

Pattabhi Kantamaneni
Chairperson, Public Relations

TANA

Adhoc Committees

2013-2015

Vidyadhar Garapati
Chairperson, Publicity&Marketing

Dr. Janaiah Kota
Chairperson, Science & Technology

Sandeep Kukatla
Chairperson, Seminars & Webinars

Sarit Kommineni
Chairperson, Social Media

Dr. Bhanumathi Ivaturi
Chairperson, Social Services

Sacheendra Avulapati
Chairperson, Special Events

Purushotham C Gude
Chairperson, Special Projects

Ram Nagabhairava
Chairperson, Spiritual

NRC Naidu
Chairperson, Sponsorship & Ads.

Sesha Sai Linga
Chairperson, Sports & Games

Sivaram Yarlagadda
Chairperson, Telugu Promotion

Raja Surapaneni
Chairperson, Transportation

Raghudeep Meka
Chairperson, Volunteering

Chandini Duvvuri
Chairperson, Women Forum

Leela Prasad Pamidimukkala
Chairperson, Youth Programs

Yashvantk Kudaravalli
Chairperson, Youth Services

Not pictured
Sateesh K. Vemuri
Chairperson, Technology Training

సేవాసంస్కృతి

20వ తానా మహాసభల ఆరంభ నృత్య రూపకం

సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి

'నా ఉచ్ఛ్వాసం కవనం, నా నిశ్వాసం గానం' అని ప్రకటిస్తూ సిరివెన్నెల చిత్రంతో తన ప్రస్థానం ప్రారంభించి, తెలుగు చలన చిత్రరంగంలో నిరంతరంగా తన కవితల సిరివెన్నెలలు కురిపిస్తున్న కవి శ్రీ సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి పది నంది అవార్డులను గెలుచుకుని తనకు సరిలేదనిపించుకున్న ప్రతిభాసంపన్నుడు. తానా ఆశయాలను, ఆచరణను వివరిస్తున్న ఈ ఆరంభ నృత్య రూపకాన్ని 20వ తానా మహాసభల కోసం ప్రత్యేకంగా రచించినందుకు శ్రీ సీతారామశాస్త్రికి తానా తన కృతజ్ఞతలు తెలుపుకొంటుంది. డా. జంపాల చౌదరి నిర్వహణలో, సీతారామశాస్త్రిగారి కుమారుడు సినీ సంగీత దర్శకుడు శ్రీ యోగీశ్వర శర్మ ఈ రూపకానికి సంగీతకల్పన చేశారు. శ్రీమతి ఆత్మకూరి సంధ్యశ్రీ నృత్యదర్శకత్వంలో, ఎనభైమంది డెట్రాయిట్ కళాకారులు ఈ అపురూప ప్రదర్శనలో పాల్గొంటున్నారు.

ఓం...

గం... గం... గం... గణేశాయనమః
అగజాసూనుడు అందునట! అఖిల జగమ్ముల తొలిజోత
అగజాననుని కాది పూజగా అంకితమౌగాత
మా నతమస్తకముల జోత!...
హేరంబుని కాద్యభివందనమిడి ఆరంభించుట చేత
ప్రతి చేత
ఆ లంబోదరు ఆలంబనతో అవిలంబితమౌనంట
అందుచేత మేమందజేతు మా చంద్రజేత చేత
శత వందనముల చేత
మా సదాశయమ్ముల తలపోత ॥అగజా॥

❖

దండాలయా! ఉండ్రాళ్లయ్యా! దయుంచయ్యా దేవా!
నీ అండాదండా ఉండాలయ్యా చూపించయ్యా త్రోవ!
పిండివంట లారగించి తొండమెత్తి దీవించయ్యా!
తండ్రివోలె ఆదరించి తోడునీడ అందించవయా
జై గణేశా జై గణేశా జైజై గణేశా... జైజై గణేశా...

❖

గీతవాద్య నృత్య కలిత దృశ్యకావ్యమిది
వాణిని, శ్రీరాణిని, శర్వాణిని తలచి
అబ్జభవుని, రమాధవుని అద్రిజేశు గొలిచి ॥జై॥

తక్కుంగల నిఖిలామర సంఘమునకు సంస్తుతు లొనరించి
తక తకిట తక ధిమిత... జతుల

నటరాజ చరణాబ్జ సంసర్గ పరిపూత
నాట్యనిగమము దాల్చు రంగస్థలీమాత
తఝుణుత తకఝుణుత జతుల సుమతతులివి
అనుచు పూజించి ॥నట॥

❖

ఇటురా ఇటు... ఇట్రా ఇటు అని డెట్రాయిట్ నగరి
చిటికెలు వేస్తూ రమ్మంటున్నది Strait of Lake Erie

Welcome!… Welcome!...Welcome!...
To this August Festivity
Of TANA Fraternity
In Motown, Our Hometown!

Looking for Entertainment
Ready for Excitement
Motown, Our Hometown!

Bring Your Imagination
To this City of Innovation
You can find it all in
Motown, Our Hometown!

Henry Ford and Model T
Cars with Quality
Dodge Chevy and Chrysler
Buick Plymouth and Pontiac
We build them all
In this city of Cadillac
Motown is our hometown

Stevie Wonder
Smokey Robinson
Diana Ross and the Supremes
Motown music is the boss

One, two, three o'clock, four o'clock rock
Five, six, seven o'clock, eight o'clock rock
Nine, ten, eleven o'clock, twelve o'clock rock
We're gonna rock around the clock tonight

Baseball, Football,
Hockey or Basketball
We got it all
Tigers, Lions,
Redwings and Pistons
Michigan Blue, Spartan Green
Joe Louis the Brown Bomber
He is a great Champion
Winning is a tradition
Of Motown, Our Hometown

Looking for Entertainment
Ready for the Excitement

ఆటల పాటల ఆటపట్టు ఈ ఆటోమోటివ్ లహరి
అంటున్నది ఈ మోటౌన్ గానఝరి

❖

భళానోయ్ మేల్ తమ్ముడా తాన తందాన తానా
తందనతాన తాన తందాన అదిగో తానా

కథకుడు:

అటు సనాతన సంప్రదాయ రీతుల్ని తాకుతూ...
ఇటు నవతరపు యువతరంగమై దూకుతూ...
ఉర్రూతలూగుతున్న నవ్య కళాకదన కుతూహలమిది.
డెట్రాయిట్ నగరం వేదికగా జరుగుతున్న ఉత్తర అమెరికా తెలుగు సమాఖ్య- తానా వారి ఇరవయ్యవ ద్వైవార్షిక సంబరమిది.

వంత: గురువుగారూ, మీరొక విషయం గమనించారా. ఈ సంవత్సరం తానా మహాసభలు డెట్రాయిట్ నగరంలో జరగడంలో ఒక విశేషం ఉంది.

కథకుడు: ఏమిటి నాయనా అది?

వంత: రెండవ తానా మహాసభలు డెట్రాయిట్‌లో జరిగాయి. 15వ తానా మహాసభలూ ఇక్కడే జరిగాయి. మళ్ళీ ఇప్పుడు ఇరవయ్యవ మహాసభలు.

కథకుడు: అయితే?

వంత: ఇది 2015వ సంవత్సరం. ఇందులో ఉన్న అంకెలు గమనించారా 2, 15, 20.

కథకుడు: తెలివిగలవాడవే నాయనా. బాగా గమనించావు. మొదటి తానా మహాసభలు జరిగినప్పుడు వామనావతారంలో ఉన్న తానా అడుగడుగుకూ తన శక్తిని పెంచుకుంటూ ఈ డెట్రాయిట్‌లో మూడవసారి తన అడుగు మోపే సమయానికి త్రివిక్రముడిలా ఎదిగి అటు తెలుగునాట, ఇటు ఉత్తర అమెరికా లోనేకాక ప్రపంచవ్యాప్తంగా తన కీర్తిప్రఖ్యాతులని వ్యాపింప చేసుకుని అన్ని భారత సంఘాలకూ ఆదర్శ ప్రాయంగా నిలచింది నాయనా!

కథకుడు: ప్రతి రెండేళ్ల కొకసారి తన గమనాన్ని, గమ్యాన్ని సమీక్షించుకుంటూ, పరీక్షించుకుంటూ...

కథకుడు: ప్రతి ద్వైవార్షిక సమావేశానికీ ఒక్కో అంశాన్ని తన ప్రణాళికకు కేంద్రంగా చేసుకుని పురోగమిస్తున్న తానా... తన ఈ ఇరవయ్యవ వేడుకకు... ఈ వేదికకు... ఎన్నుకున్న ముఖ్యాంశం ఏమిటో తెలుసా?

వంత: ఏంటా ముఖ్యాంశం?

కథకుడు: సేవ... సంస్కృతికి జీవం, సమైక్యతకు బలం- సేవ.

వంత: గురువుగారూ, ఒక్క సందేహం.

కథకుడు: ఏమిటి నాయనా?

వంత: మరి... ఇన్నేళ్ళుగా... ఇన్నాళ్లుగా... బహుముఖీనమైన తెలుగుభాష, సంస్కృతీ సంప్రదాయాల పరిరక్షణ... సముద్ధరణలకు తానా ఎంతో సేవ చేస్తుంది కదా?

కథకుడు: ఔను.

వంత: మరి, మళ్ళీ ఇప్పుడు కొత్తగా సేవను ముఖ్యాంశంగా ఎన్నుకోవటమేమిటి?...ఈ ప్రత్యేకమైన సేవాదృక్పథానికి విశేషమైన అర్థం ఏమన్నా ఉందా?

కథకుడు: మంచి ప్రశ్న అడిగావు నాయనా!
ఈ ప్రశ్నకు సుస్పష్టమైన సమాధానం చెప్పేందుకు, ఆ సమాధానం వినసొంపైన, కనసొంపైన మంగళ కళాకాహళిగా ఉండాలని తమ అనేక కార్యకలాపాలలో ఒకటైన తానా వివాహ వేదిక ద్వారా దంపతులైన ఒక ముచ్చటైన జంటను ముందుకు తెచ్చి చూపుతున్నాం...

వంత: భలే, భలే

కథకుడు: ఈ కళ్యాణం లోకకళ్యాణ హేతువు కావాలని ఆకాంక్షిద్దాం...

❖

పల్లవి: సుగుణాభిరామా! రారా సాక్షాత్తు శ్రీహరివై
లలనా లలామా! రామ్మా క్షీరాబ్ధి కన్యవై
ఈతనికి తగునీ తరుణి
ఈ తన్వికి ఇతడే వరుడని...
కళ్యాణవేదిక తానై... తానా
ధాతగా సంధాతగా, ముడివేసిన సుముహూర్తాన
జనులందరి డెందములందున సందడి చిందుల ధింతానా...

చరణం-1: వేడుక మీరగ చూడగ వచ్చిన చుట్టాలెవరండీ
తెలుగునేల నలుచెరగుల వెలసిన వేలుపులేనండీ
ఆదరమొప్పగ వారందరికీ ఆత్మీయాంజలిదీ
శ్రీరస్తు శుభమస్తు సౌభాగ్య సిద్ధిరస్తు
అని శుభాశీస్సులతో సేసలు జల్లి దీవించగ రండి ॥శ్రీరస్తు॥

చరణం-2: సప్తఋషులు తమ సతులతో ఈ సప్తపదికి విచ్చేయగా
అష్టలక్ష్ములూ పేరంటాండ్రై మంటపమ్ము నలరించగా
మంగళతూర్య విరావమ్ములతో వైభవమ్ము మిన్నంటగా
తెలుగులోగిళ్ల మనువు ముచ్చటిది ఔరౌరా అనిపించగా ॥శ్రీరస్తు॥

చరణం-3: ఘుమఘుమ ఘుమఘుమలతో పెళ్లివిందు సిద్ధం
ఆవురావురని అంతా రండి ఆశగ భోంచేద్దాం!
పప్పు ధప్పళాలు, ఒడియాలు, అప్పడాలు
జిహ్వను జిల్లున గిల్లుతు లేపే ఎన్ని వంటకాలు!!
అరెరె ఎన్ని వంటకాలు

కమ్మని కన్నీళ్లొలికించే కారాల గారాలు!!
కడుపు నిండినా మనస్సు నిండని కూరలు, పులిహోరలు!
తెలుగువారలేగానీ ఇలపై ఇతరులు ఎన్నడు చవిచూడని
ఎన్నెన్నో రుచులు
విస్తరినిండా విస్తరించి విచ్చేయండంటున్నది

❖

ఇలా, పెళ్లికళతో తళతళమెరిసే కన్నుల కాంతుల వెనక
కిలకిల నవ్వుల, కలకల స్వనముల కోలాహలముల వెనక
ఉల్లాసముతో, ఉత్సాహముతో ఉప్పొంగిన తలపుల వెనక
చిందుల, విందుల ఆనందముతో అలసిన ఆయాసం వెనక

వచనం: ఇంకేదో వింటున్నది తానా
ఇంకేదో చూస్తున్నది తానా
ఏమిటది... ఎక్కడో ఏదో అలజడి
ఎక్కడో... ఎవరో... నీరసంగా నిట్టూరుస్తున్న చిన్నసడి! ఎవ్వరిది!!
ఆకాశంలోకి జాచిన చేతులకి ఏదో ఆసరా దొరక్క
ఆరాటంగా అటు ఇటు వెతికే ఆశలకి ఆధారమేదో అందక,
అసహాయంగా... ఆర్తిగా... ఎవ్వరది!!

పల్లవి: వాళ్లే!... అదిగదిగదిగదిగో మన తెలుగువాళ్లే... మనవాళ్లే...
వేలవేల ఆమడలకు ఆవల
తెలుగుతల్లి ఒడిలో పుట్టిన మన తోబుట్టువులే... ॥వాళ్లే॥

చరణం-1: విద్యలు గలిగినవాళ్లకు హద్దులు లేవని
ఆశలు నడిపే కాళ్లకు అలసట రానేరాదని
కలలను అన్వేషించే కళ్లకు అవనిని అవధులు లేవని
కన్నవాళ్లను ఉన్నఊళ్లను వదిలిపెట్టి వచ్చినవాళ్లే...
మన తెలుగువాళ్లే... మనవాళ్లే...

చరణం-2: అనుకున్నవి అవక, అనుకోనివి ఎదురవగా
ఆదరించి రమ్మని పిలిచిన ఈ దేశంకాని దేశంలో
ఆపద కమ్మిన సమయాన ఏమాత్రం కిమ్మనక
నేనొంటరిననుకుంటూ, కలవరపడుతూ ఉండగా...

ఇదిగో... ఇదిగో... మేమంతా ఉన్నామండీ!
అక్కడ ఉన్నా ఇక్కడ ఉన్నా మనమంతా ఒకటే కుటుంబమండీ!
కొమ్మలు ఎంతగ విస్తరించినా మన మానొకటేనండీ
ఆ మానుకు మూలం తెలుగండీ...

తెలుగువారంత తనవారే అని నమ్ముతున్న తానా
అక్కున చేర్చుకోద మీరెక్కడ ఉన్నా...

వీనుల తేనెల సోనలు చిలికే సంగీతమైనా
శ్రేయోదాయిగ హితవును పలికే సాహిత్యమైనా
నయనానందముగా కులుకొలికే నాట్యకేళినైనా
వినోద విలాస వికాసమ్ములకు నెలవైనది తానా
అయినా అది చాలదనే ఆత్రాన
ఇంకేదో చేసే యతనాన
మరొక్క ముందడుగేయనున్నది సేవా దృక్పథాన

భళానోయ్ మేల్ తమ్ముడా తాన తందాన తానా
తందనతాన తాన తందాన అదిగో తానా

చిక్కుల చిక్కినవారికి గ్రక్కున పక్కన నిలిచే విధాన
ఆపన్నులకు వెన్నుదన్నుగా అక్కర తీర్చే అనుబంధాన
కోయనగానే ఓయని పలికే ఆత్మబంధుగణమై తానా
ఒక్కరి కోసం అందరు కలిసి
అందరికోసం ఒక్కరు నిలిచి
అత్యవసర సహాయక బృందమై
తన ప్రణాళికను రూపొందిస్తున్నది టీమ్ స్క్వేర్ పేరున
తానా ఫౌండేషన్ పంధాన

భళానోయ్ మేల్ తమ్ముడా తాన తందాన తానా
తందనతాన తాన తందాన అదిగో తానా

❖

ఖండాలకు నడుమనున్న
సంద్రాలను కలుపుతున్న వారధులం... వారధులం
కాంతిపథం వెతుకుతున్న
కలలరథం నడుపుతున్న సారథులం... సారథులం
వసుధైక కుటుంబకమని పాదువుకున్న చెలిమి మనం
ఓరిమికీ కూరిమికీ కొదువలేని కలిమి మనం
ఇంటిపేరు తెలుగంటాం
సొంతపేరు మనిషంటాం

కదం తొక్కు యువతరమే మన కేతనమంటాం
రథంగట్టి నవపథాన నడిపే సూతులమౌతాం

❖

ఊపిర్లో ఊపు ఉన్నది చూపుల్లో రేపు ఉన్నది
నమ్మకమే మనను నడుపుతున్నది
ఆవేశమే సావాసమై ఆకాశమంటుకుంటాం
సంతోషమే సమ్మోహమై అందర్నీ అల్లుకుంటాం

ఈ మాట చెప్పగలిగేది
ఈ బాట పట్టగలిగేది
ఈ బావుటాను చేపట్టి భువన విజయమ్ము పొందు కీర్తి
భరతాంబసుతులమను ఘనత గలుగు మన
తెలుగువారికే ఉంది

❖

ప॥ తలయెత్తి జీవించు తమ్ముడా! తెలుగునేలలో
మొలకెత్తినానని
కనుక నిలువెత్తుగా ఎదిగినానని
తలవంచి కైమోడ్చు తమ్ముడా! తెలుగుతల్లి నను
కనిపెంచినాదని
కనుక తులలేని జన్మమ్ము నాదని

ఎలుగెత్తి చాటించు తమ్ముడా! తెలుగుతనము కన్నా
వరము లేదని
త్రైలింగధామం త్రిలోకాభిరామం అనన్యం అగణ్యం
ఏదో పూర్వపుణ్యం
త్రిసంధ్యాభివంద్యం అహో! జన్మధన్యం

చ॥ శ్రీ మహావిష్ణువే శ్రీకాకుళాంధ్రుడై శ్రీకారమందించె
నీ చరితకి
శ్రీశైల భీమేశ కాళేశుడై హరుడు ప్రాకారమును గట్టె
నీ సీమకి
మూడు మోముల బ్రహ్మ ఆదికృతి రాయగా
వాసికెక్కెను వెలుగు నీ గాథకి
సింగమ్ము పైకెక్కి తిరుగ పురుష కేసరి శాతవాహనుడు
పూర్వజుడు నీ జాతికి
చ్యుతిలేని క్షతిలేని మితిలేని విఖ్యాతిగన్న క్షితి నీదిరా
॥త్రైలింగధామం॥

చ2: కవిత్రయ భారతము పోతన్న భాగవతమనవరత
మాలోచనామృతమ్మొలక
అన్నమయ పదలహరి త్యాగయ్య రాగఝరి ఆపాత
మధురమౌ సుధలుజిల్క
కవన గాంధర్వ కుచయుగళి ఇంకని పచ్చిబాలెంతయై
ఆంధ్రవాణి లాలింప
సిరిపతికి రుణమిచ్చి తిరుపతికి దించిన భాగ్యలక్ష్మిగ
తెలుగుఖ్యాతి దీపింప
ఆంధ్ర కేదారాలె అన్నపూర్ణేశ్వరికి ఆలయమ్ములు గట్టి
పూజ గావింప
అవనిపై దివిసీమ వెలసెనా అనిపించు నీదు
ఇతిహాసమ్ము గత హాసమవదురా। ॥త్రైలింగధామం॥

చ3: ప్రగతిపథమున ఎపుడు పగటిప్రభలేగాని,
పడమరకు పడిపోని ధవళదీప్తి
పాడిపంటల నిత్యసంక్రాంతిగా పచ్చదనమెపుడు పోనిదీ
పంట వలతి
సతత శాంతుల కళల సకల సంపదలు గల కాషాయ
వర్ణాల ప్రత్యూషకాంతి
ఈ మూడు వన్నెలతో భారత కేతనముగా రూపెత్తి
ఆంధ్రుడా నీవె ముందుండు
ముజ్జగాలూ మోకరిల్లగా నిత్యమూ భరతాంబ చరణాల
ముందు ॥తలయెత్తి॥

ఓం పూర్ణమదః పూర్ణమిదం
పూర్ణాత్పూర్ణ ముదచ్యతే పూర్ణస్య
పూర్ణమాదాయ పూర్ణమేవా వశిష్యతే
ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

2015 TANA CONFERENCE
Organizing Team

Gangadhar Nadella
Chairperson - TANA Convention

Sreenivas Gogineni
Secretary - TANA Convention

Niranjan Srungavarapu
Treasurer - TANA Convention

Hanumaiah Bandla
Chairperson - TANA Convention Advisory Committee

Srinivas Gonuguntla
President - Detroit Telugu Association

2015 TANA
Conference Committees

CORE COMMITTEE

Standing (L-R): Sagar Maramreddy, Jogeswara rao Peddiboyina, Rani Alluri, Sarath Chandra Kompalli, Raghu Ravipati
Sitting (L-R): Hanumaiah Bandla, Sreenivasa Gogineni (Secretary), Gangadhar Nadella (Chair), Niranjan Srungavarapu (Treasurer), Srinivas Gonuguntla

ADVISORY COMMITTEE

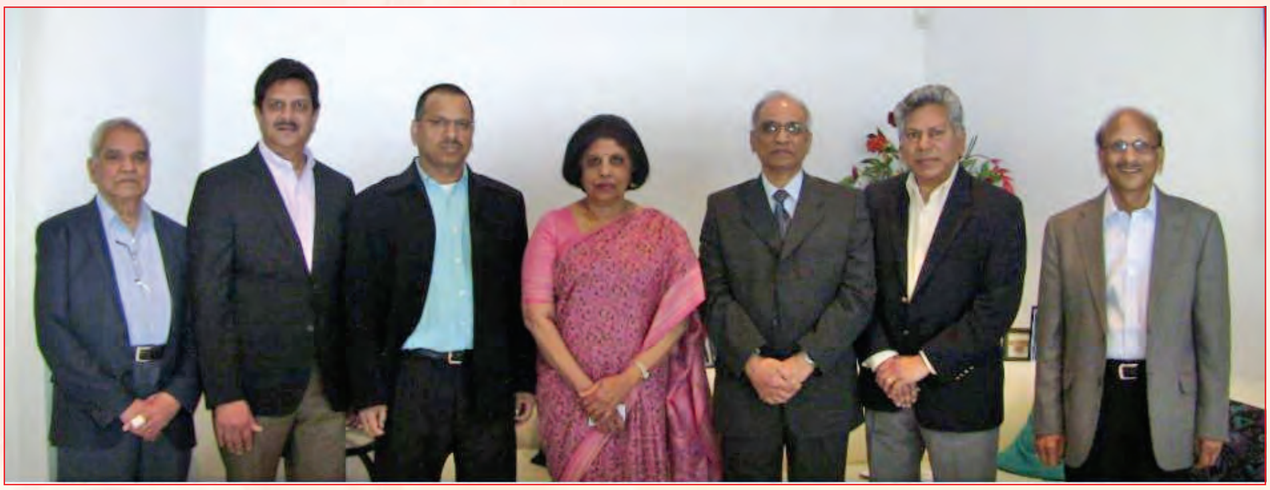

Left to Right: Ramarao Cherukuri, Gangadhar Nadendlla, Krishnaprasad Katragadda, Saranya Mandava, Dwarkaprasad Boppana, Devender Reddy Karra, Hanumaiah Bandla (Chair)

2015 TANA Conference Committees

Agricultural Forum

Standing (L-R): Chenchu Reddy Tadi (Co-Chair), Sudhakar Reddy Ganta, Ram Reddy Manda, Maheshwar Reddy Palle, Srinivas Killi, Janaiah Kota
Sitting (L-R): Aruna Davuluri, Srinivasarao Davuluri (Co-Chair), Hanumaiah Bandla (Chair), Baburao Kosaraju, Srilakshmi Kota

Alumni

Back (L-R): Ravi Royala, Venu Kongarla, Anush Pedharla, Sandeep Karjala, Vamsi Karthik, Srujan Vadlamudi
Front (L-R): Janardhan Pantra, Mohan Karjala, Venkatesh Babu Vadlamudi (Chair), Srinisha Lakkipalli, Vijay Bheemineni, Ramgopal Pattavardhanam
Not in Picture: Radhika Munnangi (Co-Chair)

2015 TANA
Conference Committees

Arts & Crafts

Standing (L-R): **Himabindu Panditi, Cynthia Vanapalli, Ujwala Bandi (Chair), Lavanya Kodati**
Sitting (L-R): **Bhavani Kondragunta, Bhagyarekha Tatineni, Anuradha Alluri**
Not in Picture: **Anu Alluri (Co-Chair)**

Audio-Video & Lighting

Standing (L-R): **Santosh Atmakuri, Varma Kakarlapudi, Srinivas Gampa, Christina Maharjan, Karunakar Kandukuri, Suresh Kakumanu, Krishna Guduguntla, Srikanth Inja, Sarang Vodi**
Sitting (L-R): **Siva Uppuganti, Ramtilak Gattu, Sudheer Bachu (Co-Chair), Venkata Narayana Paruchuri (Chair), Srinivas Raju Dhenuvakonda, Pardhiva Gogineni, Sai Uppala (Co-Chair), Sunil Kakaraparthi**

2015 TANA
Conference Committees

Banquet Adults

Top (L-R): **Satish Pinnamaraju, Bhuvan M Doneepudi, Surya Prakash Manepalli, Venkat Sudheer Mikkilineni, Sekhar Panguru, Surya Macheti, Prasad Kadiyala**
Middle (L-R): **Kalyani Nulu, Rani Alluri (Co-Chair), Ajay Kodali (Co-Chair), Ramesh Peddeti (Chair), Venkara Sambasiva Rao Bollineni, Madhumeeta Sanam, Sarada Kuna**
Front (L-R): **Sushma Padukone, Pradeep Pennepalli, Venkatasubrahmanyem Inampudi, Ravi Varma Mantena, Sai Viswanatha, Srinivas Reddy Kommidi, Deepthi Venukadasula**
Not in picture: **Srinivasarao Doddipatla**

Banquet Juniors

Top L-R): **Aditya Sathi, Vikranth Peddeti, Vineeth Kommidi, Rohit Bollineni, Yaswanth Kamety, Vamsi Garimella Suresh Machetti, Anurag Gudeti, Revanth Manam**
Middle (L-R): **Manogna Kodali, Srividya Vishnubhotla, Shravani Bondada, Ramya Maramraju, Madhumeeta Sanam Annapurna Vishnubhotla, Anchita Sanam, Pooja Panguru, Sriya Vishnubhotla**
Front (L-R): **Navya Talluri, Vikhyathi Pallerla, Ajay Kodali, Ramesh Peddeti, Rani Alluri, Tulasi Talluri, Sanjana Madishetty**

2015 TANA Conference Committees

Business Seminar

Raj Vattikuti- Chair, Pratap Koganti, Rama Krishna Kancherla, Victor Naidu, Venkatesh Babu Vadlamudi, Seshu Yalamanchili, J.P. Vejendla

CME

Standing (L-R): Ashok Kondur, Harshavardhan Krishna (Co-Chair), Lokesh Edara, Rajendra Mannam
Sitting (L-R): Sruthi Rudraraju, Kavitha Kukunoor, Kiranmayi Surapaneni (Chair), Jyothi Nichanametla, Kavitha Donthireddy

Command & Control

Standing (L-R): Sharat Mandava, Srikanth Chava (Chair), Murali Sayali, Vamsi Putumbaka
Sitting (L-R): Satish, Ramu Putumbaka, Sreenivas Munnangi

2015 TANA
Conference Committees

Corporate Sponsorship

Left to Right: **Venkat Aekka (Co-Chair), Suresh Dilli (Chair), Prasad Beesabathuni (Co-Chair)**
Not in picture: **Jagdeesh Prabhala (Co-Chair)**

Cultural

Standing (L-R): **Venkat Gotur, Hemalatha Bhamidipati (Co-Chair), Sirisha Ravipati (Co-Chair), Leela Prasad Pamidimukkala (Chair), Sirisha Uppalapati (Co-Chair), Jithendra Bondada (Co-Chair), Sreekanth Vempati**
Sitting (L-R): **Vani Gudeti, Sirisha Pratapa, Usha Bondada, Swapna Vejalla, Anita Mummineni, Varsheeni Raghupathy, Madhuri Dandamudi**

2015 TANA Conference Committees

DhimTANA

Back (L-R): Vijayabhaskar Pallerla (Co-Chair), Kamaraju Vadrevu, Sreenivas Chittaluri, Jogeswararao Peddiboyina (Chair), Sunil Pantra
Middle (L-R): Madhavi Namineni, Anitha Bommanaveni, Seshi Vadlapudi, Sridevi Manepalli
Front (L-R): Bharathi Aythe, Deepthi Mikkilineni, Manorama Gondhi, Mahi Bollavaram (Co-Chair), Padma Lanka

Decoration

Standing (L-R): Venkatanaresh Chilukuri, Sharadha Tatineni, Priyanka Maddipatla, Navyalatha Kavoori, Jyothi Talluri, Deepika Kuchipudi, Shilpa Kantamneni, Vijay Marupudi
Sitting (L-R): Lakshmi Sowjanya Ravi, Deepthi Bobba, Bhagyarekha Tatineni (Co-Chair), Srivani Koneru (Chair), Jyothi Marupudi (Co-Chair), Avanthi Polavarapu, Swaroopa Gurajala
Not in picture: Sandhya Mandalappa, Krishna Sowjanya Duggirala, Sridevi Ramineni

2015 TANA
Conference Committees

Donor Relations

Back (L-R): Chilukuri Venubabu, Akula Chandrakanth, Maddineni Lakshminarayana, Alla Ganesh,Veera, Manam Mohan Rao
Middle (L-R): Edara Kalpana, Edara Mohan, Velaga Subhakar (Co-Chair), Mandalappa Sateesh (Chair), Melapati Rajendra, Duggirala Sudheer
Front (L-R): Uppala Raviraj, Vempati Someswararao, Godavarti Meher Teja, Koganti Satyanarayana, Polepalli SuryaTeja, Moparti Kiran
Not in picture: Hanumantha Rao Guda

Exhibits - Commercial

Standing (L-R): Mohan Surapaneni, Anil Chittoju
Sitting (L-R): Praveen Jettipalli (Co-Chair), Vaninath Uppalapati (Chair), Vamsi Uppalapati

2015 TANA Conference Committees

Food

Standing (L-R): Ramakrishna Katta, Ajay Kodali, Sudhakar Karlapudi, Somasekhar Suryadevara, Venu Garimella, Ramana Kuchipudi

Sitting (L-R): Madhav Reddy Chinnam, Jogeswara Rao Peediboyina, Sobha Reddy (Co-Chair), Narahari Kodali (Chair), Shivaji Chirumamilla (Co-Chair), Srinivas Munnangi, Bhujanga Rao Kotte

Back (L-R):
Narahari Kodali, Deepthi Lachhireddygari, Padma Kadiyala, Ratna Tadikamalla, Annapurna Katta, Praveena Vellanki, Chandana Kishore, Shivaji Chirumamilla

Middle (L-R):
Priyanka Ganeshan, Bindu Dandamudi, Sridevi Reddy, Sarada Reddy, Sobha Reddy, Karuna Kodali, Sita Kavuri, Narmada Suryadevara

Front (L-R):
Malathi Sripada, Charu Savoie, Aruna Tetali, Neeraja Matta, Neeraja Komaragiri, Rama Gudivada

Left - Right:
Doneepudi Bhuvan,
Mikkilineni Venkat Sudheer
Nimmagadda Shanthi
Manyam Satyasri R
Manyam Rao M
Divi Koteswarlu

2015 TANA
Conference Committees

Fundraising

Left to Right: **Suresh Puttagunta, Gangadhar Nadella (Chair), Naveen Yerneni (Co-Chair)**

Games & Sports

Back (L-R): **Kishore Tammineedi, Anand Perumallu, Vijayendar Reddy, Sreekar Paruchoori, Venkat Adapa, Karunakar Kandukuri. Tilak Gattu, Santhosh Atmakuri**

Middle (L-R): **Varma Kakarlapudi, Sudheer Bachu, Chandra Annavarapu (Co-Chair), Vijay Rao Thoom (Chair), Vamsi Devabhaktuni (Co-Chair), Raghu Ravipati, Divakar Doddapaneni, Uma Munugala**

Front (L-R): **Srikanth Inja, Sainath Lachhireddygari, Ravi KarnamSai, Gopisetty Jagan, Munagala Ram. Saladi Vasu Gampa**

2015 TANA
Conference Committees

Halls Management

Left to Right: **Narendra Suryadevara, Ashok Baddi (Co-Chair), Chalapathi Koduri (Chair), Venu Gopal Talluri (Co-Chair), Venu Kodali**

Hospitality & Guest Coordination

Front (L-R): **Prema Gargapati, Sushma Yarlagadda, Neelima Manne, Rachana Gali, Usha Konduru, Vamshikumari Jarugula**
Second (L-R): **Ramesh Uppala, Anil Chitturi, Ramesh Bhogi (Co-Chair), Suresh Somisetty, Venkat Nandimandalam**
Third (L-R): **Shiva Polamarashetty, Prasad Bethamcherla (Co-Chair), Danteswara Rao Challa (Chair), Harsha Anche (Co-Chair), Sanjay Kankanalapalli, Anil Chalapathi, Madhu Kolla**
Back (L-R): **Satish Chaganti, Chandra Atukuri, Srinivas Mannem, Veera Yarlagadda, Deepak Surapaneni, Sunil Gajula, Srini Ramanadham**

2015 TANA Conference Committees

Hotels & Accomodation

Left to Right: Anil Nagoji (Co-Chair), Vamsi Inapuri (Chair), Vishu Jampana (Co-Chair)
Not in picture: Raja Maganti, Srikanth Polavarapu, Ram Kantamaneni, Ravikanth Atluri, Sandeep Kolli
Anil Kondavatikanti, Eshwar Inapuri, Anurag Koduru, Venkat Potluru

Immigration Forum

Left to Right: Govardhan Pinnamareddy, Sudhakar Katragadda (Co-Chair), Raj Gaddam (Chair),
Jogeswara Rao Peddiboyina, Yadagiri Ileni, Sridhar Mandalapu
Not in picture: Lalitkumar Vadlamudi (Co-Chair), Ashok Kolla (Co-Chair), Krishna Challemella

2015 TANA Conference Committees

Info Desk

Left to Right: **Sridharan Chinnaswamy, Anil Narra, Kamaraju Vadrevu (Co-Chair), Murali Kodali Chair), Murahari Devabathini, Jeswanth Kodali**

Back (L-R): **Sriram Jala, Damoder Gankidi, Mahesh Venukadasula, Murali Kodali, Santosh Yellu**
Front (L-R): **Durga Siripurapu, Ashok Perumandla, Vasu Dundigalla, Vadrevu Kamaraj , RamyaVellanki**

2015 TANA
Conference Committees

Inaugural

Sandhya Sree Atmakuri
(Chair)

India Coordination

Prasad Garapati
(Coordinator)

Subb Rao Chennuri
(Deputy Coordinator)

N.T. Chowdary
(Liaison)

IT Infrastructure

Left to Right
Sudhakar Kovuri (Co-Chair)
Sandeep Mallampudi
Sreekanth Gogineni (Chair)
Prashanth Diddi
Vijay Rao Thoom

Kids Activity

Left to Right
Deepthi Lachireddygari
Hema Suraparaju (Co-Chair)
Sobha Denduluri (Chair)
Veena Annavarapu
Krishna Kumari Miryala

2015 TANA
Conference Committees

Literary

Standing (L-R): **Siva Adusumilli, Venkat Narra, Vijay Chekuri, Krishna Budaraju, Venkataramana Maramraju, Srinivas Pinnamaneni (Co-Chair)**
Sitting (L-R): **Padmaja Chekuri, Krishna Rao Maddipati, Raghavendra Chowdary Vemulapalli (Chair), Sitaramayya Ari, Padma Vemulapalli**

Matrimonial

Left to Right: **Kalarani Kakarala, Padma Sanam (Chair), Vittal Anne, Krishna Miryala, Padma Malla, Sarada Kuna, Hemalatha Akkineni (Co-Chair)**
Not in picture: **Vijaya Budharaju (Co-Chair)**

2015 TANA
Conference Committees

Media Electronics

Back (L-R): **Harsha Polavarapu, Jogeswararao Peddiboyina, Rajagopalan Durairajan**
Front (L-R): **Prathibha Bheemineni, Shashi Ellindula, Sunil Pantra (Chair), Srinivas Raju Dhenuvakonda (Co-Chair), Anu Karjela**
Not in picture: **Sridevi Nirup (Co-Chair),**

Panel Discussions

Standing (L-R): **Ram Kolluri, Satish Pinnamaraju, Suresh Yarlagadda, Srinivas Mutpur**
Sitting (L-R): **Prasad Pinnamaraju (Co-Chair), Srinivas Gogineni (Chair), Guna Chunduri (Co-Chair), Srinivas Dukkipati**
Not in picture: **Sunil Koneru (Co-Chair)**

2015 TANA Conference Committees

Photo & Video Coverage - Adults

Back (L-R): **Anand Perumallu, Chandrakanth Akula, Ganesh Veera, Raju Dantuluri (Co-Chair), Muktesh Nandigama**
Middle (L-R): **Srinivas Reddy Gudeti, Koti Kanneganti (Chair), Sunil Koneru (Co-Chair), Vijaya Kumar Kommi**
Front (L-R): **Purushotham Cherukur, Srinivas Gorumuchu, Surya Prakash Manepalli, Sambasiva rao Bollineni**

Photo & Video Coverage - Youth

Left to Right: **Saratchandra Bondada, Chetana Ghantasala, Manasa Kanneganti, Tejaswi Koneru, Geethika Bodanapu, HitheshYedlapati**

2015 TANA Conference Committees

Political Forum

Standing (L-R): **Krishna Chaitanya Sidhagouni, Satish Suryadevara, Venkat Bollavaram, Gopinath Vemuri, Prasad Sunkara, Karunakar Kandukuri, Rama Krishna Paruchuri, Kalyan Krishna Karumanchi, Manohar Gaddam**
Sitting (L-R): **Jogeswara Rao Peddiboyina, Kalpana Edara, Mohan Edara, Vamshi Krishna Karumanchi (Co-Chair), Muddu Krishna Kadiyala (Chair), Vinod Kukunoor (Co-Chair), Srinath Reddy Molugu**

Programs & Events

Standing (L-R): **Viswa Dantuluri, Yatindra Koneru, Punnaiah Cherukuri (Co-Chair), Ravi Vedhapudi**
Sitting (L-R): **Vijaya Neela, Nagaraju Talluri, Ravi Cherukuri (Chair), Srinivas Vankayalapati (Co-Chair), Sreenivas Gali**
Not in picture: **Venkat Venigalla (Co-Chair)**

2015 TANA Conference Committees

Publicity, PR & Media

Back (L-R): Suresh Cholaveti, Ravishankar Bommisetty, Manoj Raavi, Satya Injeti
Middle (L-R): Sailaja Kumar Nannur, Srinivas Locula, Venkatesh Babu Dhanapal, Suresh Babu Meda, Madhav Srikanth Chilikuri
Front (L-R): Triveni Chava, Jagadish Boddapati (Co-Chair), Shrinivas Sajja (Chair),
Krishna Prasad Alapati (Co-Chair), Ramana Mudeganti (Co-Chair)

Security

Back (L-R): Srinivas Reddy Tatali, Hari Baireddy, Srieenivas Kongragunta (Co-Chair), Prasen Indupuru, Srikanth Adimulam
Middle (L-R): Jeevan Malpeddi, Chinmaya Manchela, Srikanth Gogineni, Narasimha Rao Santhapur, Hareesh Gunturi,
Vijay Addepalli, Jagadish Chaparola
Front (L-R): Ravi Atlurum, Sreenivas Reddy Munnangi, Mahidar Vallpareddy (Chair), Kasi Vallabhaneni,
Naresh Kolli (Co-Chair)

2015 TANA Conference Committees

Registration

Back (L-R): Anand Perumallu, Kiran Basani, Vijay Oruganty, Pravin Koka, Srinivas Chitrapu, Viayendar Reddy, Datta Sirigiri, Mahesh Venukadasula, Mallik Padukone
Third (L-R): Vijay Rao Thoom (Co-Chair), Venkat Adapa (Co-Chair), Ravi Karnam (Co-Chair), Raghu Ravipati (Chair), Kishore Tammineedi (Co-Chair), Srinivas Kapuganti, Vamsi Devabhaktuni, Chandra Annavarapu
Second (L-R): Sai Gopisetty, Ajai Jillellamudi, Ramakanth Lanka, Suresh Munagapati, Ujwal Talasila, Sreeni Nookala
First (L-R): Srinivas Boyapati, Srinivas Arcota, Jagan Munagala, Satya Injeti, Ram Saladi, Sainath Lachhireddygari

Standing (L-R)
Sobha Kodali, Lakshmi Lanka, Vijaya Kata
Sitting (L-R)
Jyothi Atluri, Roja Koduri

Back (L-R): Madhavi Vallabhaneni, Prema Gargapati, Aruna Pabbati, Bindu Panditi, Padma Malla
Middle (L-R): Sulochana Munugala, Divya Donthy, Chandana Konduru, Hema Suraparaju, Satya Sri Kodali, Madhavi Gogineni, Suchetha Aaytee, Usha Konduru
Front (L-R): Ravi Karnam, Raghu Ravipati, Kishore Tammineedi, Venkat Adapa

2015 TANA
Conference Committees

Sightseeing

Left to Right:
Raghuram Matta (Co-Chair)
Venu Dandamudi (Chair)
Kishore Thotakura (Co-Chair)

Souvenir

Left to Right: Muktesh Nandigama, Sudhakar Tadepalli, Hema Karunakaram, Narayana Swamy Sankagiri (Chair), Venkataramana Maramraju, Jogeswara Rao Peddiboyina
Not in picture: Dr. Usha Raju, Ramprasad Suribhotla, Vasireddy Naveen (India Coordinator)

Souvenir Ads

Left to Right: Somsagar Sudhamohan, Uppula Ramgopal, Suraparaju Venugopal (Chair), Injeti Satya, Vadervu Kamaraju, Gubbala Jnaneswar (Co-Chair)

2015 TANA
Conference Committees

Spiritual

Standing (L-R): **Prasad Ravipati (Chair), Ramgopal Abburi, Venkatesh Gutta (Co-Chair), Venkat Devara, Surender Raavi, Dharmareddy Bureddy, Shailendram Sannam**
Sitting (L-R): **Sudha Vishnubhotla, Kalarani Kakarala, Rama Kakulavarapu (Co-Chair)**

Transportation

Left to Right: **Kongara Venkataramana(Chair)**
Shailendra Sanam (Co-Chair)

Web

Left to Right: **Divakar Doddapaneni (Co-Chair)**
Prakash Raju (Chair)

2015 TANA Conference Committees

Venue

Back (L-R): Vijay Marupudi (Co-Chair), Sagar Maramreddy, Ravi Doppalapudi, Raghava Thirumudi
Front (L-R): Sivaram Yarlagadda (Chair), Srinivas Kompella (Co-Chair), Kiran Duggirala, Kotireddy Burla

Volunteer

Standing (L-R): Kalyan Krishna Karumanchi, Vamshi Krishna Karumanchi, Subba Rao Kankatala
Sitting (L-R): Srinivasa Chittaluri (Co-Chair), Shiva Polavarapu (Chair), Siva Rajesh Mokkapati, Srinivas Bandi

2015 TANA
Conference Committees

Womens Forum

Left to Right: **Sudha Rudraraju, Usha Ari, Kalpana Yendluri, Padmaga Nandigama (Chair)**

Youth

Standing (L-R): **Harini Guduguntla, Manogna Kodali (Co-Chair), Nithin Adapa, Revanth Manam, Anurag Gudeti, Adi Sathi, Rishi Munagala**

Sitting (L-R): **Teja Kodali, Ravali Konduju, Sanjana Marishetty, Sanithi Chinnam, Yamini Mada (Chair), Madhumeeta Sanam, Vineela Cherukuri, Sindhu Gullapelli, Priya Adusumilli (Co-Chair)**

Not in Picture: **Anurag Paruchuri, Ujwal Velagapudi, Hima Nannapaneni (Co-Chairs)**

PRAGATI BIO-DIVERSITY KNOWLEDGE PARK
(A unit of Pragati Green Meadows & Resorts Ltd)

Pragati
Destination of Joy

Spread across 2500 Acres near Chilkur Balaji Temple, Hyderabad

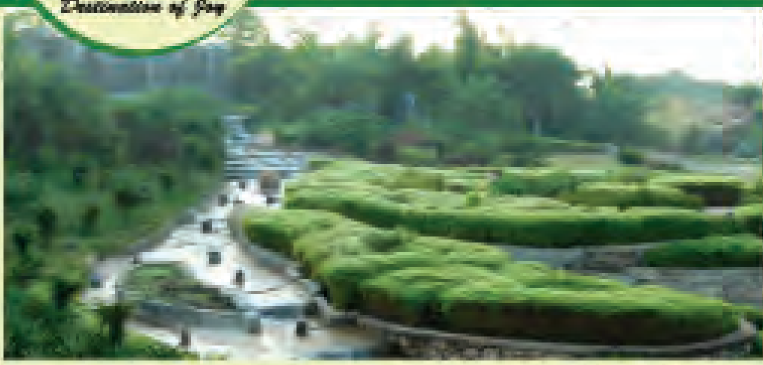

- Mosquito, Virus, Bad bacteria free, Zero Pollution area with temp level 5° to 7° C lesser than city
- Home to 750 Species of Herbal & Sacred Plants (Devata Vanalu)
- 2.5 million wood, fruit bearing, medicinal & aromatic plantation
- 65 varieties of birds, 20 rare species of animals & Gowshala

Our upcoming ventures at Bhuvanagiri, Yadagirigutta, Alair, Adibatla & Edulanagulapally in Greater Hyderabad

NATURA

Pragati Waterfront gated community lake facing villas

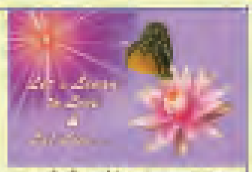

Enjoy Desi cow milk, farm fresh vegetables and fruits grown through natural farming, in the serene lap of nature. Invest in saving the planet and for your future generations by booking at launch price.

- Restaurant
- Cafeteria
- Delicious Food
- Banquet halls
- Cottages & Suites
- Nature Walk

An ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 OHSAS 18001:2007 and organic Certified Resort

- Water Sports
- Children's Park
- Adventure Games
- Natural Spa
- Indoor & Outdoor Games
- Ayurvedic Wellness Centre

Dr. G.B.K.Rao, CMD, Pragati Group receiving a special Jury Award in the presence of 600 City Mayors of the world during the UN Bio-diversity summit (CoP-11 side event 'Cities for Life') from Governor ESL Narasimhan, Govt. of A.P. for protection and promotion of bio-diverstiy

Dr. G.B.K.Rao, CMD, Pragati Group receiving 'The Best Bio-diversity Project' from Union Min M Venkaiah Naidu, Govt. of India (NAREDCO President's recognition awards) in Delhi on 12th September 2014.

Recipient of several national and international awards for promotion of Bio-diversity, Horticulture, Ayurveda and Eco-tourism

Pragati Resorts: Proddutur, Shankarpally Mandal, R.R.Dist., T.S. PIN 501203
Corporate Office: Plot No.1355A, Road No.45, Jubilee Hills, Hyderabad-500033
www.pragatiresorts.com https://youtu.be/Fj3k_LR9mPs

Tel: +91 40 4544 4444
+91 40 4141 2222
+91 98490 33076

సిలికానాంధ్ర మనబడి
భాషాసేవయే భావి తరాల సేవ
ప్రవాసాంధ్రుల చరిత్రలో సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించ తగ్గ చారిత్రాత్మక అధ్యాయం
ప్రకాశం మరియు ప్రభాసం పిల్లలకి శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ పట్టాలు - స్నాతకోత్సవాలు
ప్రభాసం
ప్రమోదం
ప్రకాశం
ప్రసూనం
6+ వయస్సు ప్రవేశం
4-6 వయస్సు బాలబడి
మీ పిల్లలను 2015 - 16 తరగతులలో చేర్పించండి
అడ్మిషన్లు జరుగుచున్నవి
సెప్టెంబర్ 12, 2015 నుండి తరగతులు ప్రారంభం
2007 నుంచి సిలికానాంధ్ర మనబడి తిరగ వ్రాస్తున్న తెలుగు స్వర్ణయుగ చరిత్ర పుటలు :
• అమెరికా లోని 35 రాష్ట్రాలతో పాటు యుకే, కెనడా, సౌత్ ఆఫ్రికా, కువైట్, నార్వే, నెదర్లాండ్స్ హాంగ్‌కాంగ్, న్యూజిలాండ్, సింగపూర్, మలేషియా, ఆస్ట్రేలియా, స్కాట్‌లాండ్, ఇత్యాది దేశాలలో విజయవంతంగా తరగతులు
• 4300 మందికి పైగా విద్యార్థినీ విద్యార్థులు, శని/ఆదివారం రెండు గంటల తరగతులు, త్రైమాసిక పరీక్షలు
• శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు విశ్వవిద్యాలయం గుర్తించిన ప్రణాళిక, విజయవంతమైన బోధనాపద్ధతులు
• ప్రకాశం మరియు ప్రభాసం స్థాయిలలో జూనియర్ మరియు సీనియర్ అర్హత పట్టాలు, స్నాతకోత్సవాలు
• 350+ అత్యుత్తమ ఉపాధ్యాయులు! 1000+ మనబడి భాషా సైనికులు వెరసి 2.5 లక్షల గంటలకు పైగా సేవ!
• 450+ పద్యభద్రులు, మనతరం బలం, భావి తెలుగు నాయకుల దళం!
• 55+ సాంస్కృతికోత్సవాలు, 430+ బాలానందం కార్యక్రమాలు, తెలుగు మాట్లాట మూడవ విడత పోటీలు
మీ దగ్గరలో మనబడి కేంద్ర వివరాల కోసం మా వెబ్ సైట్ చూడండి!
మరిన్ని వివరాలకు వెంటనే సంప్రదించండి!
+001 530 830 BADI (2234) ఇ-మెయిల్ : manabadi@siliconandhra.org
www.siliconandhra.org/manabadi

SiliconAndhra
The Spirit of Telugu Literature, Culture and Tradition

ManaBadi

The most Successful Telugu Learning Program For NRIs around the World

Since 2007, Highlights of ManaBadi Program:

- 4300+ Students, 450+ Graduates and team of future Telugu leaders on a Continuous Education path
- 35+ states in USA, 14+ countries UK, Canada, Kuwait, Australia, New Zealand, South Africa, Hong Kong, Singapore, Norway, Netherlands, Scotland, Jeddah and others
- 2 hour weekend classes, 3 trimester with exams in each trimester
- World class Curriculum and successful teaching methods
- Jr. and Sr. Certificates by Telugu University for Prakasam and Prabhasam levels, convocations
- 350+ Dedicated Teachers, 1000+ volunteer force, 2.5 million hours of laguage service!
- 55+ Cultural Festivals, 430+ Baalaanandam Radio Shows, 3rd Season of Telugu Maatlaata

Social Media fb/SiliconAndhraManabadi Twitter: @manabadi YouTube/ManaBadiBommalu

Check our Web Site for details about a location near you!
For addtional details contact us immediately!
+001 530 830 BADI (2234) ఇ-మెయిల్: manabadi@siliconandhra.org

www.siliconandhra.org/manabadi

PRIMETIME SPONSOR

Mr. Krishna Prasad Katragadda, Dr. Vatsala and Family, MI

PRIMETIME SPONSOR

Mr. Potluri Vara Prasad

PRIMETIME SPONSOR

Mr. Durga Prasad Gadde
Mrs. Padmaja
Krishnasree, Bhavyasree, MI

Dr. Devaiah Pagidipati
Mrs. Rudrama, MA

PRIMETIME SPONSOR

Mr. N.T. Chowdary

Mr. Jayasekhar, Mrs. Neelima Talluri and family, Mont Sinovi, NY

Dr. Raja, Mrs. Gayatri Talluri and family, Thibodiux, LA

GRAND BENEFACTOR

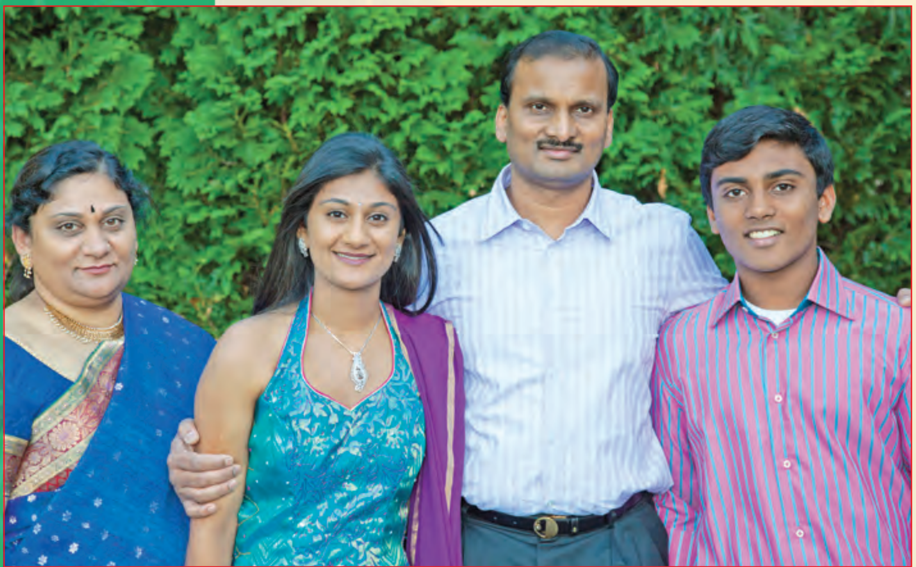

Mr. Mohan Nannapaneni
Mrs. Shama and family,
Southboro, MA

Mr. Jayaram Komati, Mrs. Kalpana and family
Milpitas, CA

Mr. Malla Reddy Pailla Mrs.
Sadhana and family
Glen Head, NY

GRAND BENEFACTOR

Mr. Satish Vemana, Mrs. Neelima and family
Fairfax, VA

Mr. Vinod Kukunoor, Mrs. Kavitha and Family
Novi, MI

Mr. Sasikanth Vallipalli, Mrs. Priyanka and Geethika, MA

GRAND BENEFACTOR

Mr. Srinivas Gonuguntla, Mrs. Durga and Nikhith Ganan, Shena Ganan
Novi, MI

Mr. Ravi Ika, Mrs. Gayatri and Puja
MA

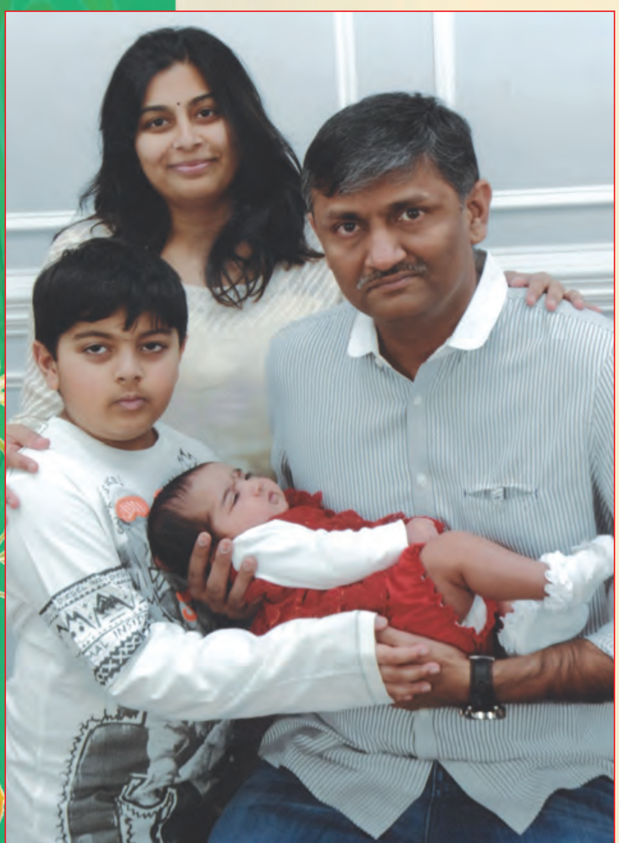

Mr. Naveen Yerneni, Mrs. Sowmya and Yesh, Rhea, Novi, MI

BENEFACTOR

Mr. Subbarao Anumolu, Mrs. Rajeswari and family
Smithtown, NY

Mr. Gangadhar Nadella
Mrs. Durga and family
West Bloomfield, MI

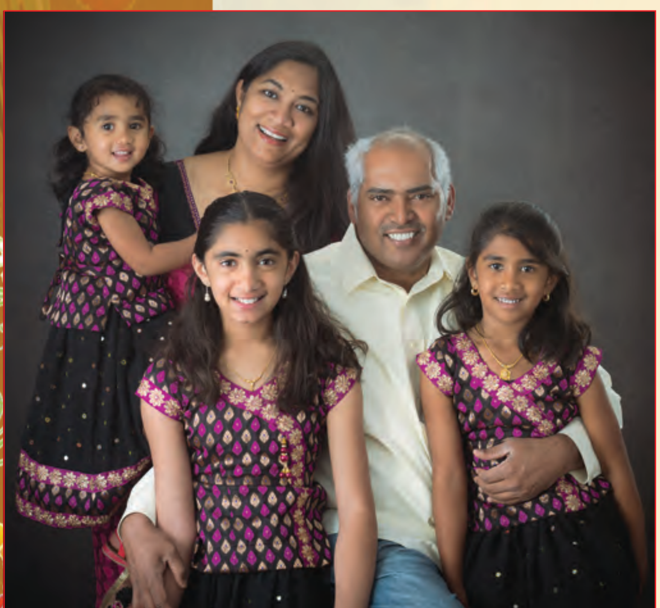

Mr. Sagar Mallisetti
Dr. Rajani and family
Minneapolis, MN

Dr. Naren Kodali, Mrs. Lakshmi and family
Herndon, VA

BENEFACTOR

Mr. Leelaparasad Pamidimukkala
Mrs. Varsheeni and
Sambasivarao, Renuka
Ann Arbor, MI

Mr. Niranjan Srungavarapu
Mrs. Swarna Vuyyuru and
Sarvesha, Saurish
Novi, MI

Mr. Venkateswara Rao Nerusu
and family, MI

RSIT Group
Mr. Krishna Kallakuri
Mr. Ravi Vallem
Mr. Sridhar Kodati
Mr. Venkataramana Gone
MI

BENEFACTOR

Battineni Brothers, DC

Mr. Vishnu Jampala and family
Farmington Hills, MI

Mr. Murali Vennam
Dr. Vinaya and family
Fortworth, TX

Mr. Sreenivasa Gogineni, Mrs. Padmasri
West Bloomfield, MI

Mr. Babu R Vadlamudi, Mrs. Sita and Laxmirupa, Bingham Farms, MI

Mr. Anjaiah Chowdary Lavu, Mrs. Natasha, GA

BENEFACTOR

Mr. Chalapathi Kondragunta and family, TX

Mr. Hanumaiah Bandla Mrs. Swarnalatha, MI

Mr. Prabhakar Rao Nallamotu Children Sindhu, Sahithi, Venkat, MI

Mr. Victor Naidu, Mrs. Rama and Meghana, Ajay, MI

Mr. Vinoz Chanumolu, IL

Mr. Haribabu Muddana, Mrs. Rani, MA

BENEFACTOR

Mr. Harish Koya,
Mrs. Bindu and family, NY

Mr. Navaneeta Krishna Gorrepati
Mrs. Jayasree and family, TX

Mr. Sudhakar Korrepati
and family, GA

Mr. Brahmaji Voliveti and family, NY

Mr. Jaganmohan
Gurajala, TX

Dr. Rajesh Adusumilli and family, TX

BENEFACTOR

Mr. Hemaprasad Yedla
and family, DC

Dr. Chandrasekhar Pemmasani, Dr. Sriratna Koneru
and family, Coppel, TX

Mr. Goutam Gurram
and family, GA

Mrs. Lakshmi Devineni, Narendra and Siddartha, NY

Mr. Subba Rao Kolla, Mrs. Lakshmi,
Likhita, Akshita, CA

Mr. Lakkireddy Hanimireddy and family, CA

BENEFACTOR

Mr. Prakash Reddy
Mrs. Sailaja and family, MA

Mr. Pratap Kumar Koganti and family
Bloomfield, MI

Mr. Srikanth Polavarapu
Mrs. Sudharani Polavarapu, Inving, TX

Mr. Sambasivarao Venigalla
Mrs. Mahalakshmi and family
Upper Brookville, NY

Mr. Ravish Nagalla
and
Mr. Sagar Pidathala
MI

Mr. Ashok Kolla, CA

GRAND PATRON

Mr. Chowdary Jampala
Mrs. Aruna
Mundelein, IL

Mr. Kishore Talluri
and family
Farmington Hills, MI

Mr. Ramesh Akurati
Mrs. Rajani
and family, IL

Mr. Nageswar Rao
Gorantla
Mrs. Sailaja
and family
MA

Mr. Raju S. Dandu
Mrs. Lakshmi
and family
Farmington Hills, MI

Mr. Srinivas Sajja
Mrs. Malathi Kilaru
Srika and Ayush
MI

Mr. Rajesh Nallamotu
and family, MN

Mr. Raju Surapaneni
and family
St. Louis, MO

GRAND PATRON

Mr. Sudhakar Katragadda and family, MI

Mr. Saivinodh Thotakura and family, MN

Mr. Srivas Kommineni
Mrs. Devika and family, MA

Mr. Vamsidhar Attaluri and family, MN

Mr. Raman Rao Kalyanam and family, MN

Mr. Prasad Thotakura
Mrs. Swaroopa
Fort Worth, TX

Dr. Raghavendra Chowdary Vemulapalli
Drs. Padma, Mr. Krishna
Drs. Pranitha, Dr. Vishnu Rambhatla
Canton, MI

Mr. Kurmanadha Rao Chadalavada
St. Louis, MO

GRAND PATRON

Mr. Vidyasagar Maramreddy
Mrs. Anitha and Aman
Canton, MI

Mr. Vasudeva Reddy Chinna
and family, NY

Mr. Srinivasa Rajanikath Gangavarapu
and family
St. Louis, MO

Mr. Satish Chuilukuri
Mrs. Vanaja and Priyanka, CA

Mr. Sankar Chowhan
and family, CA

Mr. Madhu Nannapaneni
Mrs. Indira, MA

Mr. Mohan Prasad Polavarapu
Mrs. Mamatha and family, MA

Mr. Prasad Nalluri and family, TX

GRAND PATRON

Mr. Ramesh Velluru and family, MI

Mr. Chandu Gorrepati Mrs. Vani, Sonika and Paavankrishna NC

Dr. Raghavendra Prasad Sudanagunta Mrs. Kalyani Cedar Hills, TX

Mr. Samba Dodda Mrs. Swarna Irving, TX

Mr. Saikumar Lingam Mrs. Vijayalakshmi and family Bloomfield Hills, MI

Mr. Ravindranath Gullapalli Mrs. Sharada and Prasad, MN

Mr. Vinod Babu Uppu and family, IL

Mr. Srini Madala Mrs. Durga and family CA

Mr. Srinivas Nimmagadda and family

GRAND PATRON

Mr. Ram Bobba, Mrs. Radhika and family, Allen, TX

Mr. Kiran Pasam and family, GA

Mr. Yugandhar Rao Vallabhaneni and family, NY

Mr. Tirumala Surapaneni, Mrs. Kiranmai, Ashwin, Krishna, MI

Mr. Ashok Baddi and family, MN

Mr. Srinivas Nimmagadda and family, GA

Mr. Ravi Potluri, Mrs. Indumathi, PA

Mr. Subu Kota, MA

Mr. Mohan Karjella and family, MI

We included the donor photographs that reached us by press time. We sincerely appreciate the generosity of all the donors who are supporting the 20th Conference.

RAJAGOPURAM

MAHA KUMBABHISHEKAM (GRAND OPENING)
SUNDAY AUGUST 16- SUNDAY AUGUST 23

DEVI PARASHAKTHI MATHA TEMPLE

PARTICIPATE AND BE BLESSED IN THE CREATION OF A GRAND HISTORICAL MONUMENTAL TOWER

FIRST OF ITS KIND IN THE USA

Devi Parashakthi aspects
East Elevation

Lord MahaVishnu aspects
West elevation

Lord Shiva aspects
South Elevation

Lord Brahma aspects
North elevation

Unique Nava Avaranas (Nine levels of Concealments)
Sri Chakra

520 DEVAS AND DEVATHAS ON RAJAGOPURAM REPRESENT 330 MILLION COSMIC FORCES FOR WORLD PROTECTION

UPLIFT MANKIND AND BE PART OF THIS INSPIRED PROJECT FOR YOU AND YOUR GENERATIONS TO COME..

551 W. KENNETT RD, PONTIAC, MI 48340
(248) 322 4731, om@parashakthitemple.org, www.parashakthitemple.org

Donors to the 20th TANA Conference

The 20th TANA Conference Committee gratefully acknowledges the generous donations from the following friends of TANA who made it possible to conduct the Conference on a grand scale without raising registration costs. We also thank the many volunteers who helped raise these funds. We included the donor names that reached us by press time.

PRIME TIME SPONSOR

Krishna Prasad Katragadda, MI	**$100,000**
Vara Prasad(PVP) Potluri, MI	**$100,000**
Durga Prasad Gadde, MI	**$51,116**
Devaiah Pagidipati, MA	**$50,000**
N.T. Chowdary, MI	**$50,000**
Jay & Raja Talluri, NY	**$35,000**

GRAND BENEFACTOR

Jayaram Komati, CA	$25,000
Malla Reddy Pailla, NY	$25,000
Mohan Nannapaneni, MA	$25,000
Naveen Yerneni, MI	$25,000
Ram Chowdary Upputuri, DC	$25,000
Ravi Ika, MA	$25,000
RK Prasad Pinnamaneni, MI	$25,000
Sasi Kanth Vallipalli, MA	$25,000
Satish Vemana, DC	$25,000
Srinivasan Gonuguntla, MI	$25,000
Vinod Kukunoor, MI	$25,000

BENEFACTOR

Subbarao Anumolu, NY	$22,000
Gangadhar Nadella, MI	$20,000
Krishna Kallakuri, MI	$15,000
Leela Prasad Pamidimukkala, MI	$15,000
Naren Kodali, DC	$15,000
Niranjan Srungavarapu, MI	$15,000
Sagar Malisetti, MN	$15,000
Ramineni Brothers, OH	$12,551
Venkateswara Rao Nerusu, MI	$11,116
Anjaiah Chowdary Lavu, GA	$10,116
Chala Kondrukunta, TX	$10,116
Goutham Kumar Gurram, GA	$10,116
Kopaw Vasu, TX	$10,116
Madhusudhan Tata, GA	$10,116
Murali Vennam, TX	$10,116
Srinivas Lavu, GA	$10,116
Vishnu Jampala, MI	$10,116
3I Infoteck Inc, NY	$10,000
Ashok Kolla, CA	$10,000
Babu Vadlamudi, MI	$10,000
Battineni Brothers, DC	$10,000
Brahmajee Valiveti, NY	$10,000
Chandrashekar Pemmasani, TX	$10,000
Dinesh Potluri, MI	$10,000
Hanumaiah Bandla, MI	$10,000
Haribabu Muddana, MA	$10,000
Harish Koya, NY	$10,000
Hema Prasad Yedla, DC	$10,000
Jaganmohan Gurajal, TX	$10,000
Laxmi Devineni, NY	$10,000
Madhava Reddy, MI	$10,000
Namasthe Flavors, MI	$10,000
Naveeta Krishna Gorrepati, TX	$10,000
Prabhakar rao Nalamothu, MI	$10,000
Prakash Reddy, MA	$10,000
Pratap Kumar Koganti, MI	$10,000
Raghu Korrapati, GA	$10,000
Rajesh Adusumilli, TX	$10,000
Sagar Pidatala, MI	$10,000
Sambasiva Rao Venigalla, NY	$10,000
Sreenivasa Gogineni, MI	$10,000
Srikanth Polavarapu, TX	$10,000
Srinivas Kodali, GA	$10,000
Sudhakar Korrepati, GA	$10,000
Sunil Paleru, TX	$10,000
Suresh Puttagunta, MI	$10,000
Victor Naidu, MI	$10,000
Vijay Gudiseva, DC	$10,000
Vinoz Chanamolu, IL	$10,000

GRAND PATRON

Anil Veerapaneni, TX	$5,000
Anil Sunkara, IL	$5,000
Anil Reddy Kudumula, GA	$5,000
ASHOK Baddi, MI	$5,000
Chandu Gorrepati, MI	$5,000
Hema Kanuru, IL	$5,000
J.P. Vejendla, CA	$5,000
Jampala Chowdary, IL	$5,000
Jaydev Appannagari, CA	$5,000
Kalyan Thirumala, MI	$5,000
Karunakar Asireddy, GA	$5,000
Kiran Pasham, GA	$5,000
Kishore Talluri, MI	$5,000
Kurmanandha Rao Chadalawada, MO	$5,000
Kutumbarao Ravi, MI	$5,000
Madhu Rao Nannapaneni, MA	$5,000
Mohan Karzella, MI	$5,000
Mohan Polavarapu, MA	$5,000
Murali Meraga, IL	$5,000
N Rao Uppalapati, MI	$5,000
Nagabushanam Lingam, GA	$5,000
Nageswara Rao Gorantla, MA	$5,000
NATA Atlanta, GA	$5,000
Prabhakar & Chandini Duvvuri, IL	$5,000

Prasad Thotakura, TX	$5,000
Prasad Nalluri, TX	$5,000
Prasad Vasireddy, CA	$5,000
Raghavendra Choudary Vemulapalli, MA	$5,000
Raghavendra Prasad Sudanagunta, TX	$5,000
Raja Surapaneni, MO	$5,000
Rajan Eadara, MI	$5,000
Rajesh Nallamothu, MN	$5,000
Raju S. Dandu, MI	$5,000
Ram Tulluri, MI	$5,000
Ram Bobba, TX	$5,000
Ramakrishna Kancherla, MI	$5,000
Raman Rao Kalyanam, MN	$5,000
Ramesh Veluru, MI	$5,000
Ramesh & Rajani Akurati, IL	$5,000
Ravi Gourneni, DC	$5,000
Ravindranath Gullapalli, MI	$5,000
Saikumar Lingam, MI	$5,000
Saivinodh Thotakura, MN	$5,000
Samba Dodda, TX	$5,000
Sateesh Chilukuri, CA	$5,000
Satish Vemuri, CA	$5,000
Seshgiri Rao Mandava, GA	$5,000
Shankar Chowhan, CA	$5,000
Sharath Putti, GA	$5,000
Shrinivas Sajja, MI	$5,000
Sreenivas Kommineni, MA	$5,000
Sreenivas Anumolu, DC	$5,000
Srikanth Doddapaneni, CA	$5,000
Srinivas Nimmagadda, MI	$5,000
Srinivas Madala, CA	$5,000
Srinivas Tatineni, GA	$5,000
Srinivas Nimmagadda, GA	$5,000
Srinivasa Rajnikanth Gangavarapu, MO	$5,000
SubbaraoVuppuluri, IL	$5,000
Subbu Kota, MA	$5,000
Subbu Kolla, DC	$5,000
Sudhakar Katragadda, MI	$5,000
Surendra B. Gorrepati, MI	$5,000
Surya Kumari Guthikonda, MI	$5,000
Swapna Indian Cuisine, GA	$5,000
Trilok Kanteti, DC	$5,000
Tulasi & Raghavarao Polavarapu, NY	$5,000
Tirumala Rao Surapaneni, MI	$5,000
Uma Yelamanchi, TX	$5,000
Vamsi Inapuri, MI	$5,000
Vamsidhar Attaluri, MN	$5,000
VasuDeva Reddy Chinna, NY	$5,000
Venkat Koganti, CA	$5,000
Venkatesh Vadlamudi, MI	$5,000
Vidyasagar Maramreddy, MI	$5,000
Vinod Babu Uppu, IL	$5,000
Vishnu Donepudi, DC	$5,000
Yugandhar Rao Vallabhaneni, NY	$5,000

PATRON

Anil Nagoji, MI	$2,500
Chandra Kanneganti, TX	$2,500
Chari Samanthapudi, MI	$2,500
Dattatreyudu Nori, NY	$2,500
Ganesh Mallampati, IL	$2,500
Jagadish Boddapati, MI	$2,500
Jogeswara Rao Peddiboyina, MI	$2,500
Kalarani Kakarla, MI	$2,500
Krishna Ika, MA	$2,500
Mohan & Kalpana, MI	$2,500
Murali Krishna Kodali, MI	$2,500
Nagender Mahipathi, MI	$2,500
Persis Indian Grill, MI	$2,500
Prasad Ravipati, MI	$2,500
Prasad Pinnamraju, MI	$2,500
Prasad Velalnki, TX	$2,500
Raghu Ravipati, TX	$2,500
Ram Konara, NY	$2,500
Ram Yelamanchili, IL	$2,500
Ramesh Yalamanchili, MO	$2,500
Ramesh & Rajani Thummu, IL	$2,500
Sandhya Yanamadala, CA	$2,500
Siva & Shree Yerramsetty, CA	$2,500
Srikanth Koneru, IL	$2,500
Srinivas Veerapaneni, MI	$2,500
Srinivas Boppana, MI	$2,500
Srinivas Koneru, MA	$2,500
Venkat Talasila, MI	$2,500
Venkat Reddy Mothkar, MA	$2,500
VenkateswaraRao Gutta, MN	$2,500
Venu Bathini, MN	$2,500

We thank our Corporate Sponsors

G&C Global	**Grand Sponsor**	**$100,000**
YUPPTV	**Sponsor**	**$25,000**
Golden Gate Properties	**Sponsor**	**$25,000**
Ramakrishnahousing	**Sponsor**	**$25,000**
Neumeric Technologies Corp	**Sponsor**	**$25,000**
Phoenix Group	**Sponsor**	**$25,000**
Pragathi Resorts	**Sponsor**	**$25,000**
Movers.com	**Sponsor**	**$20,000**
(Donating 60,000 water bottles)		
BCBS	**Sponsor**	**$10,000**
Bulbulapps	**Sponsor**	**$10,000**
Syntel	**Sponsor**	**$10,000**
AirIndia	**Sponsor**	**$10,000**
Excel Dwellings	**Sponsor**	**$10,000**

TANA FOUNDATION

Charity and Service

An Autonomous Body of Telugu Association of North America (TANA)

A not-for-profit Organization - Tax ID 36-3060732

TANA Foundation was founded in 1980 to serve the sole purpose of funding and facilitating charitable endeavors, mostly to benefit Telugu-speaking individuals and communities. It is an autonomous body of Telugu Association of North America (TANA) served by an independent board of trustees and volunteers. Please visit TANA web site at www.TANA.org and click on the Foundation link or visit www.tanafoundation.org for details about current projects and sponsorship information.

The mission of the Foundation is "To share, To care and To Serve the Needy" duly improving the quality of life of all needy Telugu-speaking people in North America, Andhra Pradesh, and Telangana.

We at the Foundation thank all the philanthropists and volunteers who have over the years contributed their time, ideas, and financial resources towards helping the needy.

TANA Foundation attempts to identify charitable causes where your tax-deductible contributions make the biggest impact on a large segment of the recipient community. Wherever possible, TANA Foundation collaborates with reputed local non-profit organizations to derive the maximum benefit from donations.

The monetary value of the charitable work that is carried out by TANA Foundation averages one million dollars a year. The charitable work falls into three broad categories:

1) Projects Sponsored by TANA Foundation
2) Projects Executed by TANA Foundation
3) Projects Facilitated by TANA Foundation

PROJECTS SPONSORED BY TANA FOUNDATION

OPERATION ENVISION (Eyesight restoration)

Operation Envision is among the most popular and highly successful projects taken up by TANA Foundation. The key to this success is none other than the hundreds of donors among you who sponsored eye camps at their native or needy villages. TANA Foundation is fortunate to have inspiring leaders who spent enormous amount of time in coordinating the camps, raising funds and continuing to make steady progress of the project.

We helped sponsor more than 500 eye camps in various parts of Andhra Pradesh and Telangana. More than 50000 people are living a better productive life due to these camps. This project gives instant results to the donation given by a donor by transforming the life through a cataract surgery. An eye camp can be sponsored with an initial donation of $600 which would transform lives of at least 50 people. Give the gift of eye sight and enjoy the thrill of doing so.We are currently working with prominent eye hospitals in A.P. and Telangana.

Orphanages

We are feeding 1000 orphans through'our feed the orphans' program.

We have identified many Orphanages which are being run very efficiently but not able to provide everything they want to due to paucity of funds. We would like to support as many orphanages as possible, and as an initial stage we want to include at least 10 orphanages which cater to at least 1000 children. We started an endowment of One Crore rupees which will feed these 1000 children for at least one month every year. We need to do it for the full year. Please donate generously and celebrate your special days with these children for as little as $75 donation.

Orphanages we are working with are Needy Illiterate Children Education (NICE), Centre for Social Services, Child Aid Foundation.

TANA FOUNDATION'S YEARLY GRADUATE SCHOLARSHIPS

Seven $2000/- (two thousand dollars) Graduate Scholarships for Telugu students from India in the USA.

These are sponsored by Padmavathy & Ravindra-nath Guthikonda of Edison, N.J, Swarajyalakshmi & Sudhir Babu Guthikonda of Fulton, N.Y, Satyavathy & Yugandhara Rao Vallabhaneni and one is sponsored by TANA Foundation.

Youth Scholarships

TANA Foundation gives yearly three $ 1000.00 scholarships for the high school seniors pursuing college education in North America. The selection will be based on Economic Need and Academic Performance.

Scholarships to Disadvantaged Students

Every year TANA Foundation gives around 175 scholarships to poor students in Andhra Pradesh and Telangana, until completion of college education through organizations like North South Foundation. Several thousand students were given scholarships through BREAD Societyearlier.

PROJECTS EXECUTED BY TANA FOUNDATION

These are projects that have a very broad scope and have the potential of helping the needy. These projects have a leader designated by the Board of Trustees of the Foundation. The Board ensures that the benefits from the project are not limited to a particular region of Andhra Pradesh, Telangana or the U.S.

TANA Foundation teams up with a local non-profit organization to execute a project. The Project Leader designated by the Board plays a strong role in raising the funds and executing the project.

Cancer Screening Program

Cancer screening can help protect your health through early detection, even if you don't have any symptoms of the disease. Simple screening tests look for particular changes and early signs of cancer before it has developed or before any symptoms emerge. So far, TANA Foundation with help of Indo-American Cancer Hospital, Hyderabad has organized 25 camps in the last one year and screened 13,496 people of which 164 are detected with early stage cancer. Can you think of these 164 lives without such camps? To organize one camp, it costs just $1500.

Cardiac Screening Program

TANA Foundation designed a special program to help the rural people of Andhra Pradesh to get regular checkup with few testes that include ECG, 2D Echo, BP Check, GRBS and BMI. These tests help to diagnose Coronary Diseases at the early stage. TANA Foundation organized 8camps in month of December 2014 as part of our Chaitanya Shravanthi Program and screened over 5,500 people. To organize one cardiac camp, it costs $500.

Cleft Lip Camps and Surgeries

Every year 35,000 children in India are born with clefts. Without corrective surgery, these children are condemned to a lifetime of isolation and suffering.The tragedy is that a cleft can be completely corrected. So far TANA foundation has done 100 cleft lip surgeries and conducted several camps in Khammam and Guntur. TANA Foundation has sponsored 100 surgeries with Smile Care Foundation of Vishakapatnam. The camps are conducted by Smile train foundation and Mamatha Dental College Khammam. The cleft lip surgeries are sponsored from $250, and so we can give them the new life with $250

Project Varadhi

Most of these children are orphaned and/or abandoned with single parent or no parent. These children are usually under the care of grandfather/grandmother/uncle.We identify needy children and counsel their parents/ guardians to send their children to school. We provide books, clothes, medical care and constant follow up on their progress. Many children are mal-nourished and we provide some healthy diet to such children. Once we help them understand the importance of education and provide the required tools to gain basic education and technical skills, they will be on their way to a sustainable livelihood leading to productive and positive contributions to society.They can focus on their studies better now without having to worry about their family.We currently have taken 260 children under this project and in the next four years want to help at least 1000 children. Cost to provide for one child is a mere $100 per year. Padala Charitable trust is the partner of TANA Foundation to execute this project.

Funeral Shelters

We see funeral homes, cemeteries in this part of the world in a pleasant environment as sending off a loved one in a most respectful manner is considered very important. Unfortunately in many parts of our state in India, the cemeteries/graveyards are used for every other purpose than cremation. As a result it becomes a necessity to clean the trash

before a cremation can be done. If it rains, then it becomes difficult to do that also. Building a funeral shelter to help in this process with basic amenities costs about $8000. This must be considered by everyone to do for their village. TANA Foundation can guide you in the process and this is a donor sponsored project.

Libraries

TANA Foundation with the help of BREAD society has been establishing libraries in Government schools. For about $500, a library can be established which is administered by a teacher of the school. There has been a 75% success rate in utilization of these libraries. BREAD society regularly inspects these libraries and is starting to give prizes for students who use the libraries and submit write ups on the books they read. This is one project that everyone should consider sponsoring for their alma mater.

PROJECTS FACILITATED BY TANA FOUNDATION

These are projects typically sponsored by philanthropists and well-wishers in North America. These projects benefit the hometown or village of the sponsor. The projects facilitated by the Foundation span a wide spectrum. Typical projects include protected drinking water, construction of permanent cyclone shelters, school and college buildings, community halls, senior citizen centers, Places of worship, sanitary facilities, funeral shelters and model villages.

The projects are executed by a not for profit organization such as a Village Development Committee in India or in some instances, by the State Government. Since the funds for the charitable project are sent through TANA Foundation, the sponsor in most instances will be able to treat the contribution, for tax purposes, as a charitable donation. The sponsor typically does the spadework in terms of defining the project, arranging for matching funds from the Government, etc. The sponsorship forms that need to be filled out can be downloaded from the TANA website. The project needs to be approved by the Board of Trustees of the Foundation before funds can be forwarded to the organization executing the project.

OUR PARTNERS

Medical & Cultural Association (MCA)

TANA Foundation has partnered with MCA to do many programs for the last few years. Most recently MCA was the partner in organizing TANA Chaitanya Sravanthi. As part of this, MCA took a major role in organizing a mega eye camp, medical camp, sports competitions, etc. and made the program a huge success.

TANA Foundation is proud of its association with MCA, Repalle and feels a coming together of two like-mindedorganizations. For more information about MCA activities, please visit their website at http://mcarepalle.org/

Child Aid Foundation

The founder and director of Child Aid Foundation is Dr. A. Goswami (adopted Indian name), Ph.D. Born, raised, and educated in the New York City, U.S.A., he came to India in the 1980?s for personal tour and research. It was not his plan to remain in India or to start a social service organization. During his extensive travels throughout the length and breadth of the country, he repeatedly encountered many poor and needy children such as slum children, street children, child laborers, and even juvenile delinquents.

He was very moved by their plight and was inspired to help them. Thus, the seed for the Child Aid Foundation was planted. Dr. Goswami acquired Indian citizenship and started working with such children in 1988 in an informal way on a trial basis.

Center for Community Development Varni

WORKING TOGETHER FOR A BETTER COMMUNITY

Varni is an organization focused on improving the local area, specifically within Nizamabad district of Telangana. Varni intends to accomplish this by partnering with various national and international organizations that support certain specific causes to deliver their services in our community. Varni operates in a "sandbox" model, where we facilitate activities promoting education, health, sports and livelihood specifically for the benefit of population within our district. TANA Foundation facilitated Varni project. Over a million dollars was sent to this project through TANA Foundation.

Madala family of CA donated and implemented this project.

Khammam NRI

To bring all KHAMMAM District NRIs and their friends who are living around the globe under one umbrella, to help development of Khammam district. Khammam NRI Group is an active NRI group with over 1700 members worldwide. The group collectively promotes growth and development of Khammam both economically and socially. The Khammam NRI group decided to sponsor "Happy Homes HIV rehabilitation center" as their first project. Happy home is run by teacher Garika Lakshmiah and his wife. They have adopted over 80 HIV positive born orphan kids from Khammam, Nalgonda and Krishna districts, and providing service to them including lodging, boarding, medicine and education.

Some of the great contributions to society from TANA Foundation

TANA Foundation is wall of founder for Basava Tarakam cancer hospital. Several hundred thousand dollars are collected through TANA Foundation. TANA foundation is very happy to be part of such a noble service to community through Cancer hospital.

TANA Foundation is also wall of founder for Sankara Eye hospital in Guntur. Initial money was collected through TANA Foundation. Over 20,000 surgeries are sponsored through Sankara sofar. TANA foundation contributed over half a million dollars to Sankara eye foundation.

TANA Foundation donated money to Center for Social Service. CSS is helping more than 400 girls and women in Hyderabad.

There are many more projects and partners that TANA Foundation working with but skipped for space concerns. ❋

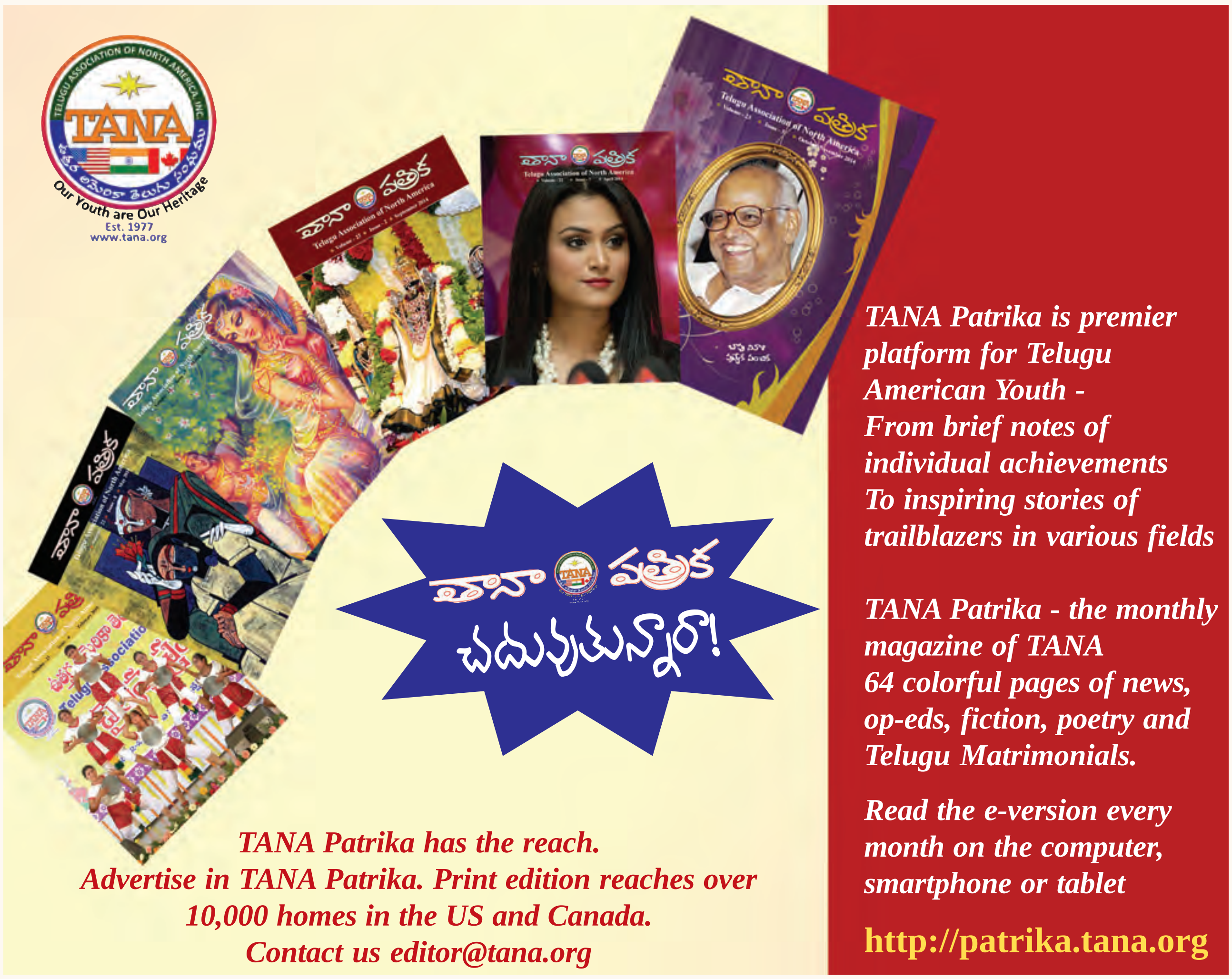

Glimpses of TANA

2013 - 2015

TANA took active steps in 2013-2015 term to conduct many new and innovative cultural and service programs throughout the US and Canada. In addition, TANA partnered with many local Telugu Associations and other non-profits and sponsored programs ranging from sports tourneys to massive music and dance shows.

The sketch below is but a glimpse of this hectic and impactful activity.

Backpack Programs

Chicago, IL (Midwest Chapter)

The Executive Vice-President of TANA, Dr. Chowdary Jampala, distributed the backpacks to disadvantaged students at Pirie Elementary School and Dixon Middle School in the Southside of Chicago on August 30, 2013. The program was organized by the team of Rajani Akurati, TANA Midwest Regional Represen-tative, Harish Kolasani, and Hema Kanuru, TANA Foundation Trustee. Local TANA leaders Yugandhar Yadlapati, Sudarsanarao Akkineni and Jayachand Pallekona also attended the events.

Hartford, CT (New England Chapter)

TANA New England chapter organized a backpack distribution program for under privileged children of John C. Clark, Jr. Elementary and Middle school in Hartford, CT. Rao Yalamanchili, TANA New England Regional Representative, coordinated the event. Mohan Nannapaneni, TANA President, briefed the audience regarding TANA's various charitable efforts and efforts in promoting Telugu culture in American society. Pedro Segarra, Hartford Mayor, graced the occasion and expressed his appreciation for TANA efforts. Over two hundred and fifty (250) backpacks filled with school supplies were given out, with support from donors like P. Kamal of Westown pharmacy, Lakshmi Prasad Maganti of Maganti IT Resources, Taruni Paruchuri and Srinivas Atluri of India Kitchen, Krishna Prashant Mudusu of Park Street Family Dental LLC, Murali Atluru of Leela Murali Atluru FAM FND INC and many other prominent Telugu people from Connecticut. Telugu Association of Connecticut (TACT) Executive Committee members Kiran Pyneni and Ravi Koutarapu as well as Vamsikrishna Chintapalli, and Srinivas Atluri attended the event.

Omaha, NE (Great Plains Chapter)

TANA members from the Great Plains area organized the backpack donation program for the first time this year, covering Omaha city and surrounding areas in the state of Nebraska. Prasad Kolli, TANA Great Plains Regional Representative was joined by prominent area residents, Venugopal Boinpally, Srinivas Karri, Swaroop Devineni and Venu Vellanki at Highland Elementary School to distribute the backpacks. Nancy Bauer, the fourth grade teacher from Highland Elementary expressed her appreciation for this help to her students.

Atlanta, GA (Southeast Chapter)

TANA Southeast team, with help from The Virtue Foundation and the Telugu Association of Metro Atlanta (TAMA), distributed over five hundred (500) backpacks to needy students in the Atlanta downtown area. The program was coordinated by Goutham Gurram, TANA Southeast Regional Representative, with the Atlanta Public Schools Administration. Mr. Rajinder Singh, Deputy Consul, from the Consulate of India in Atlanta, graced the occasion as chief guest. Anjaiah Chowdary Lavu, TANA Joint Treasurer, introduced the various community service projects implemented by TANA, such as TeamSquare, etc.

Rajan Raju Kalidindi, Virtue Foundation Chairman, and Mahesh Pawar, TAMA President, and Madhu Tata,

TANA Treasurer distributed the backpacks. Other prominent members of TANA and the local community - Ram Gangaraju, Prashanth Kollipara, Purna Veerapaneni, Anil Yalamanchili, Sunil Shavle, Vijju Chilvuru, Venkat Meesala, Rakesh Singh and Subhashini attended the event and lent their support. Jami Pettway, Principal of Bethune Elementary School, expressed her appreciation.

Piscataway, NJ (Mid-Atlantic Chapter)

TANA Mid-Atlantic Team organized Backpack program to the needy kids of Grandview Elementary School, Piscataway, NJ on September 16th. As many as 101 backpacks stuffed with school supplies were distributed to the needy kids in the Piscataway schools. Ravi Potluri, TANA Mid-Atlantic Regional Representative, along with Telugu Fine Arts Society (TFAS), New Jersey organized this event. Upendra Chivukula, Deputy Speaker of NJ Legislative Assembly graced the occasion as chief guest and distributed the packs. Manju Bhargava, TFAS President, and other prominent TANA and TFAS members – Laxmi Devineni, Vidyadhar Garapati, Nagaraju Nalajula, and Suresh Makam, attended the event.

Dallas, TX (Southwest Chapter)

TANA Dallas team with the support of Telugu Association of North Texas (TANTEX) distributed backpacks in various schools in the Southwest region. More than four hundred (400) backpacks were distributed at three venues: Hope Medrano Elementary School in Dallas, HED Independent School District in Euless and The Colony High School.

Thotakura Prasad, Immediate Past-President of TANA explained the importance of being a part of the community we are living in. Dr. Gorrepati Navaneethakrishna, Past-President of TANA and initiator of the backpack program and Suresh Manduva, TANTEX President also spoke on this occasion. TANA members Murali Vennam, Srikanth Polavarapu, Samba Dodda, Venu Pavuluri, Ravi Aluri, Manju Kanneganti, along with TANTEX members Subbu Jonnalagadda, Sarada Singireddy, Venkat Mulukutla attended and helped organize the events. Dr. Rajesh Adusumilli, TANA Regional Representative, thanked all the donors and volunteers.

Dallas Council Member, Adam Medrano who attended as a guest appreciated TANA and TANTEX for this gesture of support and kindness which helps with children getting back to school.

TAGDV 40th Anniversary Celebrations

Telugu Association of Greater Delaware Valley (TAGDV) celebrated 40th Anniversary at the Valley Forge Convention center, King of Prussia, PA, USA. More than 4000 people attended this TANA sponsored event, TANA President Mohan Nannapaneni& TANA leadership attended the celebrations.

Dasara in Delaware

TANA celebrated the Dasara function on Sunday Oct 20th 2013 at Delaware Hindu Temple, Hockessin, DE. This event was coordinated by Ravi Potluri (TANA Mid-Atlantic Regional Representative) and Mr. Harish Koya (TANA Foundation Trustee). TANA President Mohan Nannapaneni attended as chief guest.

Deepavali

Harrisburg, PA

Harrisburg Telugu Association (HTA) celebrated Diwali on 10th November with TANA as the grand sponsor. TANA's video screened for the audience and our President, Mohan Nannapaneni gave a captivating and inspiring speech which received thunderous applause from the audience. Satish Chundru and Ravi Potluriworked hard to make this event grand success and made a working relation for TANA with Harrisburg Telugu Association.

New Jersey

Telugu Fine Arts Society (TFAS) celebrated Diwali on 10th November with TANA as the grand sponsor. TANA's video screened for the audience. TANA Committee chairs VidyaGarapati, LaxmiDevineni took the initiative for this program.

Allentown

TANA celebrated the Diwali function on Sunday No-

vember 17th 2013 in Hindu Temple, Allentown, PA. TANA President Mohan Nannapaneni attended as chief guest and the event was coordinated by Raghu Yeddulapally (TANA Chair - Media Relations) and Ravi Potluri (TANA Mid-Atlantic Regional Representative).

Tollywood Hungama

TANA organized 'Tollywood Hungama' on Saturday, November 23rd, 2013 at Manor High School Performing Arts Center in a grand style. More than 1000 people attended this event. Complete entertainment team consisting 15 performers included young and energetic super singers Hemachandra, SravanaBhargavi, AnjanaSoumya, Multi talented pop-singer Madhoo, comedian Haribabu and TV star Indranil, heroines Vimala Raman and Sindhu Affan along with local artistes from Austin.

TANA Day in Virginia

TANA Conducted TANA day in Nov 2013 in Virginia with the support from local Telugu organization GWTCS. TANA President Mohan and other leadership attended the event.

TANA Food Drive in Philadelphia

On Saturday December 21st TANA Mid-Atlantic team team served the food for 300 needy people in Heart of God Church - 201N. Hanover St, Pottstown, PA. Satish Tummala sponsored for the food donation and Ravi Potluri&Somi (Samuel Ramanjulu) coordinated the event.

TANA Winter Coat Drive in New Jersey

On Sunday December 22nd 1PM TANA Mid-Atlantic team donated coats to the needy people at Princeton Alliance Church - 20 Schalks Crossing Rd, Plainsboro Township, NJ. Vidyadhar Garapati sponsored the coats and also coordinated the event. Pic: TANA coat drive New Jersey

TANA Leadership Meet & Greet in New Jersey

December 22nd Sunday, TANA Mid-Atlantic NJ team organized Meet & Greet with President Mohan Nannapaneni& other TANA leadership at Coriander Party Hall, 128-130 Talmadge Road, Edison NJ.

Sankranthi in Herndon, Virginia

GWTCS (Greater Washington Telugu Cultural Sangam) celebrated Sankranthi on Januarty 25th 2014 at WT Woodson High School, Fairfax with TANA as the grand sponsor. TANA's video screened for the audience and our President Mohan Nannapaneni attended as chief guest.

Matrubasha Dinotsavam in St. Louis

TANA organzied Matrubasha Dinotsavam in St. Louis, MO on 21st Feb 2014. Renowned scholar Dr. Yarlagadda Lakshmi Prasad and TANA Exec Vice President Dr. Chowdary Jampala attended this event. TANA Telugu language promotion committee chair Sivaram Yarlagadda Sivaram coordinated event.

International Women's Day in New Jersey

TANA celebrated International Women's day on March 8th 2014 at Royal Alberts Palace, 1050 King Georges Post Rd, Edison, NJ 08837. Miss America Nina Davuluri attended as chief guest. More than 3000 people attended this event. American Idol Runner-up Shubha Vedula, Maryland legislator Mrs. ArunaKatragadda Miller also attended the event. As part of this program, TANA raised funds towards Ramachari Music School. TANA President Mohan Nannapaneni and Leadership and TANA committee members and volunteers worked hard to make this event grand success.

Little Musicians Academy Fundraising Music Concerts across USA

Cities: Dallas, Austin, Houston, Oklahoma, Minneapolis, Connecticut, Seattle, Chicago, Bay Area, Boston.

TANA organized a series of music concerts across 10 cities in USA in the month of March 2014. These are organized to support the efforts of music guru Sri Ramachary to establish a permanent building for a music school in Hyderabad, to identify, train and nurture young talent to become accomplished singers and performers. Past students of Little Musicians Academy and accomplished singers GeetaMadhuri, Krishna Chaitanya, Pranavi, Saketh, hero Nandu, mimicry artist Raju participated in this successful tour.

Ugadi in Albany, New York

TANA sponsored Albany Telugu Association celebrated Ugadi Uthsavalu (Telugu New Year celebrations) at Colonie Central High School, Colonie, NY, on April 5th, which turned out to be a grand success. The event was attended by about 1000 people.The Albany Telugu Association President Srinivas Nadella and Albany Telugu Association board members felicitated Mohan Nannapaneni, President of TANA. Mohan spoke about how TANA is helping the Telugu community in US and preserving the culture and the Telugu language.

Ugadi in King of Prussia, Pennsylvania

Telugu Association of Greater Delaware Valley (TAGDV) celebrated Ugadi on Saturday April 26th 2014 at the Upper Merion High School, King of Prussia, PA, USA. TANA grand sponsored the event and TANA President Mohan Nannapaneni attended as chief guest.

Sports Tournaments, Dallas

TANA in association with Telugu Association of North Texas (TANTEX) conducted beloved sports played in India - Kabaddi, tennicoit and throwball tournaments in Andrew Brown Park in Coppell, Texas. On April 26, 2014, many men and women participated actively in these tournaments.

Backpack Donation program, Dallas

TANA Dallas team, in August 2014, with the support of Telugu Association of North Texas (TANTEX) organized successful backpack programs in various schools in the Southwest region. Over 600 backpacks with school supplies have been distributed to underprivileged students in the cities of Dallas, Fort Worth and Euless. Local officials appreciated TANA for this gesture of kindness which will provide the much needed support for the needy families with children getting back to school.

Vempati Smrithiyatra-Srikrishna Parijatham Kuchipudi Dance Drama, Dallas

In memory of world renowned Kuchipudi dance guru Padmabhushan, swargeeya Dr. VempatiChinna Satyam, TANA organized a memorable event on Sunday, August 31st, 2014 at Jack Singley Auditorium in Irving. Students from Kuchipudi dance schools in Dallas area performed various dance items choreographed by Guru. Vempati Chinna Satyam. Nine year old Lakshmi Kameswari, the granddaughter of Guru Dr. Vempati Chinna Satyam, got a standing ovation for her wonderful performance for Shiva Stuthi. In the latter half of the program, Kuchipudi dance ballet "SrikrishnaParijatham" has been presented by accomplished dancers from Kuchipudi Art Academy of Chennai.

Mahatma Gandhi Memorial Plaza, Dallas

TANA is proud to support the construction of one of its kind memorial for world renowned leader Mahatma Gandhi in the City of Irving, Texas. South Carolina Governor Nikki Haley, Congress woman from Hawaii, Tulsi Gabbard and several other dignitaries have graced this memorial plaza.

Swaratarangini in King of Prussia, Pennsylvania

TANA (Telugu Association of North America) celebrated the Dasara and organized SwaraTarangini Musical Concert on Saturday October 4th 2014 in Upper Merion High School, King of Prussia, PA.TANA This event was coordinated by Ravi Potluri (TANA Mid-Atlantic Regional Representative).

Swaratarangini in Raleigh, North Carolina

Telugu Association of North America (TANA) Team Square organized SwaraTarnagini Musical Night on Saturday Oct 11th 2014 at Green Hope High School Auditorium, 2500 Carpenter Upchurch Rd, Cary, NC.

Swaratarangini in Charlotte, North Carolina

Telugu Association of North America (TANA) in association with Telugu Assocition of Greater Charlotte Area (TAGCA) organized SwaraTarangini Musical Night on Sunday 12th October 2014 at "Vihar Hall Hindu Center of Charlotte 7400 City View Drive Charlotte, NA 28212. TANA President Mohan Nannapaneni attended as chief guest.

TANA sponsored Musical concert in Omaha, Nebraska

Telugu Samithi of Nebraska (TSN) in Association with TANA organized musical concert to raise the donations towards TANA HudHud relief fund. More than $10,000 raised

in the event. TANA President Mohan Nannapaneni attended as chief guest and TANA Regional Representative and TSN Vice President Prasad Kolli coordinated the event.

TANA sponsored Diwali in Pittsburgh

TANA in association PATA (Pittsburgh Area Telugu Association) organized Diwali and Hudhud relief fundraiser in SV Temple, Pittsburgh on Saturday 8th November 2014. TANA President Mohan Nannapaneni attended as chief guest along with TANA Secretary Satish Vemana. All attendees donated generously and approx. $10,000 was collected on the spot. This event was planned and coordinated by Ravi Potluri& Sri Atluri.

Swaratarangini in Boston

TANA in association with TAGB organized Swara Tarangini in Boston on 1st November 2014. TANA President Mohan Nannapaneni attended as chief guest. Boston Telugu community joining hands with TANA having a strong vision of rebuilding the lives of the victims of hurricane HUHUD.

Srikrishna Sharanam Mama-Kuchipudi Dance Ballet, Dallas

TANA has been the major sponsor and supporter of a spectacular Kuchipudi Dance Ballet - Srikrishna Sharanam Mama, that was performed on November 15th, 2014 in Greenville Arts Center in Garland, Texas. This ballet is choreographed by Padmasri Guru Shobha Naidu, directed by Guru Smt. Srilatha Suri and performed by over 40 artistes including TANA Regional Representative Dr. Rajesh Adusumilli.

TANA HudHud fundraiser in Virginia

Washington DC TANA team made a contribution of $55,000 in addition to the $100,000 contributed by TANA donors to the relief efforts for the victims of Cyclone Hudhud. The Greater Washington DC TANA team held its 'Rebuild Vizag' fund-raising event on October 19, 2014 at Sitara Indian Cuisine, Virginia. The team collected a $55,000 from local donors.

HudHud Cyclone Fundraising, Dallas

Sidhartha Medical College Vijayawada Alumni joined hands with TANA and raised $55,000 to support the efforts of Andhra Pradesh government to rebuild Vizag city devastated by monstrous cyclone, HudHud.

TAJA Swaratarangini in Jacksonville, Florida

Telugu Association of Jacksonville Area (TAJA) and Telugu Association of North America (TANA) unitedly organized a Musical Concert "SwaraTharangini" to raise funds for the Hudhud Cyclone relief Fund on Sunday November 9th in Bolles Middle School Jacksonville Florida. More than 600 people attended the event

TANA Volleyball tournament & HudHud fundraiser in CA

TANA's first volleyball tournament in bay area organized by Bhakta Balla (West Regional Representative), in association with Samskruti Foundation on November 23, 2014 at Sunnyvale, California. All the Proceeds from this tournament & fundraiser went towards TANA HudHud relief fund. ❋

చరిత్ర గతిలో...

Photography by Sunil Koneru

Beginnings of Telugu Associations in USA

A Thumbnail Sketch

Dr.Akkaraju Sarma & Akkaraju Kameswari

In the beginning (1965 - 70)

I entered the Graduate School at Columbia University in New York City in the Fallof 1965 and graduated in 1968. I also taught at the same University the following year.

Earlier in 1967, while I was still a graduate student, the discussions of a Telugu Association have begun in our Manhattan apartment. In those days, there were very few Indian students. Around the same time, my wife Kameswari joined me in NYC. Dr. Ravindranath, a friend of ours, used to drop in at our home and we used to chat about the need for a Telugu Association. There were too few of us to generate a momentum, but the seed was germinated. Soon after that, we left NYC.

I joined as a faculty at Temple University in Philadelphia in 1970 and we had lived here ever since. As I got settled in my work and attained tenure, I had been able to establish a number of important community organizations in this area.

Things get moving (1972- 1980)

The first social-cultural association, including a few Tamils and mostly Telugus, was operational in Philadelphia from 1971-72 as India Association of Temple University. As a tenured faculty, I was able to lead the group for many years, with help from my wife Kameswari, and other faculty colleagues such as Dr.Sankrithi Krishnan (Dr.Mrs.MarkataKrishnan), Dr.DittakaviSarma (Dr.Mrs.D.Rajalakshmi), Dr.GunupudiSubbarao(Mrs. Aparna). The ladies of the group were the key to the success from the beginning.

During the decade of 1972 to 1982, we had a radio Program run on a local radio station, WFIL (an ABC Radio Affiliate) titled "Magazine India" on Wednesday in the afternoon for thirty minutes. The program was hosted by the late Sri.T.N.Bala (who was a prominent cultural icon in the Philadlephia - Delaware Valley Area until his passing), to which I contributed many episodes of Indian spiritual and historical importance.

Though Telugu families have been gathering together and celebrating our festivals and culture in various cities by then, I think the right of primogenituregoes to our Telugu Association of Greater Delaware Valley (www.TAGDV.com) which in 1973 became more organized.We registered the organization and elected a President and an Executive Committee.

TAGDV celebrated its 40th anniversary in 2013, during the presidency of Mr. Ravi Potluri. Historically, Telugus in other U.S. cities also organized associations around this time - to the extent I recall, in chronological order, are BATA in San Francisco Bay Area, TLCA in New York City, TAGC in Chicago and TFAS in New Jersey.

With improvements in immigration laws, the door opened to Indian professionals and our numbers swelled, especially in major metro cities. Telugu Associations began to be formed in cities across the US throughout the 70s.

Formation of TANA (1977 - 1979)

The story so far represents the work done in the Philadelphia area. During the same time in NYC, with the help from a number of New York community leaders, Dr.

Guthikonda Ravindranath convened the First Telugu Convention in 1977.

May 28 and 29, 1977(Memorial Day Weekend) are landmark daysin NYC where the seed was sown for TANA. It was hosted by TLCA, with the support from Telugus in Philadelphia, Chicago, Detroit, Edmonton (Canada), Houston and Washington. Various Telugu groups from India and other countries also assisted.In that conference, I represented TAGDV andgave a presentation on the contributions of South Asians to USA.The next TANA convention was held in Detroit in 1979. Since then, many TANA conventions have taken place in various metropolitan areas with increasing numbers in attendance.

Country Wide Developments (1980 - Present)

Many local Telugu interest groups and associations in larger towns began and slowly evolved into active Associations in recent years. Since 1993, TAGDV has been celebratingUgadi with cultural and music/dance competitions that have grown to be exponentially ever bigger. They have begun to look like one day versions of TANA conventions, to say the least. In more recent years, these Ugadi functions have become cooperative events with other national Telugu associations lending their support.

Philadelphia hosted two National Telugu Conventions under the aegis of TANA (2001) andATA (2014). It is pleasing to note that the 2014 ATA convention was attendedby many TANA office bearers.

Some references and suggested further reading for the historical events presented in this short sketch:

"Tana: A Chronicle of Events", TANA Souvenir, Washington DC 2007, EditorJ.Subbarayudu. Provides key dates and events. P43-45

"A Brief History of the Telugu Association of the Greater Delaware Valley". TeluguSravanthi, TAGDV 20th Anniversary Souvenir 1993. Editors: Narayanaswamy Sankagiri and AnandKuchibhotla, page viii

"TANAConcept: Some Early Ideas". Telugu Jyoti, TFAS, NJ. 2005

"A brief history of South Indian Associations of Greater Delaware Valley", Federation of Tamil Associations of North America -Pittsburgh 2008, Pages 42 - 45.

Dr. Sarma'sfamily roots in Nellore and Chennai. Mrs. Kameswari (nee Dhurjati) has roots in Guntur.. They have been living in Philadelphia area since 1970 and have been active in social and cultural causes. Dr. Sarma is recipient of many awards from TANA, Council of Indian Organizations, Pan Asian Physicians, Chapel of Four Chaplains, TAGDV, American Red Cross and some others. He had been one of the earliest organizers of National Marrow Donor Registry Programs, with multiple registration drives in various TANA/ATA conventions/retreats, Hindu Temples, Sai Baba Retreats, Red Cross Drives.

INTERNATIONAL DEVANGA DELEGATE CONFERENCE
SEPTEMBER 6TH 2015 CHICAGO IL

CONTACT :DANAUSA@GMAIL.COM
630-642-0327

YOUR DONATIONS ARE TAX EXEMPT UNDER 501(C)(3) OF INTERNAL REVENUE ACT.

అప్పుడూ - ఇప్పుడూ

రమాదేవి చెరుకూరి

'రమాదేవిగారూ, నమస్కారం. తానా మళ్లీ మన ఊరు వస్తోంది. తానా సావనీర్‌కి మీరో వ్యాసం వ్రాయాలి.' ఖంగున వినిపించింది నారాయణస్వామిగారి కంఠం టెలిఫోను అవతలి వైపు నుంచి.

సరిగ్గా మూడున్నర దశాబ్దాల క్రితం ఇవే మాటలు వినిపించాయి తుమ్మల మాధవరావుగారి నుంచి.

ఆరోజుల్లో డిటిఎ తరఫున న్యూయార్క్‌లో జరగబోతున్న ప్రథమ తెలుగు సభలను చూచివస్తానని వెళ్లి, 2వ తెలుగు సభలు మన ఊళ్లో జరిపిస్తానని మాట కూడా ఇచ్చి వచ్చారు. అయితే ఆరోజుల్లో డెట్రాయిట్‌లో వున్న తెలుగువారిలో ఎవరు మాట ఇచ్చినా, అది అందరి మాట! ఒకటే మాట!

అలా వచ్చింది 2వ తెలుగుసభ డెట్రాయిట్‌కి. ఈసారి జరిగే సభ 20వ సభ. మధ్యలో మరొకటి ఈ ఊరిలో జరిగింది. కాని ఆ సభలు జరిగినప్పుడు పెద్దగా విచక్షణ చేయలేదు.

ఇవాళ 20వ తెలుగు సభలు జరుగుతున్నాయి. తానా నెలకొల్పబడ్డ కొద్ది సంవత్సరాలకు, మరొక పెద్ద తెలుగు ఆర్గనైజేషన్ వెలిసింది. ఈ రెండూ మరో రెండయి, మొత్తం నాలుగు ఆర్గనైజేషన్లు నిరాటంకంగా రకరకాల తెలుగు ఫంక్షన్లు నిర్వహిస్తున్నాయి.

కాని మొట్టమొదట నెలకొల్పేటప్పుడున్న ఆశయాలు కొన్ని అలాగే ఉండిపోయాయి. వాటిలో ముఖ్యంగా, తానా సభలలో రెండవ తరం తెలుగువారి participation. (Participation of 2nd generation.)

ఒకసారి మనసు చాలా ఏళ్ల వెనుకకు చొచ్చుకు పోసాగింది. దాదాపు 35 సంవత్సరాలు. అంటే జీవితంలో సగభాగం. 1976లో హైదరాబాద్‌లో ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు జరిగిన తరువాత న్యూయార్క్‌కి చెందిన కాకర్ల సుబ్బారావు, గుత్తికొండ రవీంద్రనాథ్ తదితర తెలుగు వారికి, అమెరికాలో కూడా, న్యూయార్క్‌లో తెలుగు సభలు జరపాలన్న సదుద్దేశం కలిగింది. న్యూయార్క్, ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉన్న రాష్ట్రాల వారంతా కలిసి ఇంట్లో పెళ్లి జరుపుతున్నంత సంబరంగా, ఓ రెండువందలమంది తెలుగువారితో చాలా అందంగా, ఆనందంగా తెలుగు సభలు జరుపుకున్నారు.

ఆరోజుల్లో తానా ఎంత ఖర్చు చేసి ఎంత ఘనంగా జరపాలా అన్న తాపత్రయం లేదు. ఎంత తక్కువ ఖర్చులో, ఎంత అందంగా, ఎంతమందికి అందుబాటులో జరపాలా అన్నదే ధ్యేయం. రెండవ తానా బడ్జెట్ $15,000.00 సావనీర్ బడ్జెట్ $1500.00 ఆ మొత్తం కూడా అంతే ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్స్ ద్వారా చేకూర్చాలన్నదే ఉద్దేశం.

ఊర్లో అందరూ నడుం కట్టారు. ఎవరికి ఏ పనిలో ఉత్సాహం వుంటే ఆ కమిటీని నడపాలనుకున్నారు. ఏ ఒక్కరికి, ఏ ఒక్క కమిటీ పరిమితం లేదు. కమిటీలో ఉన్నవారు, లేని వారు అందరూ ప్రతి కమిటీలోనూ పని చేసినవాళ్లే!

అప్పటికే, దేశమంతా డెట్రాయిట్ తెలుగువారు అందించే ఆతిథ్యానికి మంచి పేరు వచ్చేసింది. అందుకే, చాలామంది డెట్రాయిట్‌లో ఎలా జరుగుతుందో చూడాలన్న వేడుకతో వచ్చేశారు. అందుకే అనుకున్న వారికంటే దాదాపు రెట్టింపు మంది వచ్చారు.

Grand Patron Donation తానా $100. తానా రెండు రోజుల వేడుకలలో పాల్గొనేందుకు, కుటుంబానికి $30 మాత్రమే! పిల్లలకి ఉచితం.

ఈ ఊరు, పరిసరపు ఊర్లలో ఉన్న తెలుగువారు అందరూ కలిసి, కనులవిందుగా, కల్చెరల్ ప్రోగ్రామ్స్ ఇచ్చారు. ఈ ఊరిలో ఉన్న అన్నపూర్ణలు స్వహస్తాలతో వండిన వంటకాలతో షడ్రో సోపేతమయిన భోజనం పెట్టారు. ఆ రెండు రోజుల్లో దాదాపు 1200 మంది భోజనం చేశారు.

భారతదేశంలో ఉన్న పెద్ద పెద్దవార్లకు ఆహ్వానాలు వెళ్లాయి. పెద్దలంటే అన్ని రంగాలలో ఉన్నవారికి, సంగీత, సాహిత్యాలు, వ్యాపార విద్యలు, నృత్య, నాటిక కళారంగాలు అన్ని రంగాలలో కృషిచేసిన వారికి, కొద్దిమంది రాగలిగిన వారు వచ్చారు. అక్కినేని నాగేశ్వరరావుగారు, దాశరథిగారు, రామోజీరావుగారు, ఆవుల సాంబశివరావుగారు, బాపురెడ్డిగారు, మిట్టా జనర్ధన్‌గారు (భాగవతార్) వీరగంధం సుబ్బారావు (హరికథ నిపుణులు) మొదలైన పెద్దవారంతా విచ్చేశారు. ఎవరికీ ఎటువంటి వేతనాలు లేవు. దారిఖర్చులు ఇవ్వలేదు. పిలిచినవారు సాదరంగా ఆహ్వానిం చారు. వచ్చినవారు ఆనందంగా పాలుపంచుకోవాలని వచ్చారు. జరుగుతున్నవి తెలుగుసభలు, జరుపుతున్నది విదేశాంధ్రులు. ఆ భాష మీద మమకారం వారిని ఇక్కడకు తీసుకు వచ్చింది. వారందరకూ తానా అందించిన పారితోషికం కేవలం సన్మానం, కృతజ్ఞతలు మాత్రమే!

పై ఊర్ల నుండి, పై దేశాల నుండి ఏతెంచిన ఆహుతు లందరికీ తానా రెండు రోజులు ఉండటానికి డెట్రాయిట్‌లో వున్న తెలుగువారంతా, వారి ఇళ్లు, మనసులు తెరిచారు.

ఎక్కడ ఉన్న తెలుగువారం-ఎక్కడి వరకు వచ్చేశాం? 1960లో ఎక్కడయినా భారతీయుడు కనిపిస్తాడా అని కళ్లు విప్పార్చుకుని చూశాం. మరోకొద్ది ఏళ్ల గడిచేటప్పటికి ఎక్కడెక్కడ తెలుగువారు ఉన్నారా అని తిరగేశాం.

ఆరోజుల్లో వచ్చినవారి ధ్యేయం ఒక్కటే- చదువు పూర్తి చేసుకుని, కొద్ది డాలర్లు పోగేసుకుని, ఇండియా వెళ్లి ఏదో వుద్ధరించాలనే! అసలు గ్రీనుకార్డు చేతికి వస్తుందన్న ఆలోచన ఎవరికీ లేదు.

అటువంటి రోజుల్లో, అమెరికా గవర్నమెంటు వీసాలలో మార్పు తెచ్చింది. తండోపతండాలుగా భారతీయులు అమెరికా వచ్చేశారు. వారితోపాటు, ప్రాంతీయత, కులాలు, గోత్రాలు, హెచ్చులు తగ్గులూ, అన్నీ వచ్చేశాయి. పల్లెటూరి రాజకీయాలతో సహా!

తెలుగువారి కోసం వెదకిన కన్నులు తన కులంవారి కోసం వెదకడం మొదలయింది.

ఏ ఊరులో చూసినా తెలుగు సంఘాలు, ఒకటి రెండు నెలకొల్పబడటం జరిగింది. తెలుగుభాష మీద అభిమానం పెరిగింది. వెళ్లిపోతాం అనుకున్నవాళ్లు స్థిరపడిపోవడం మొదలు అయ్యాక జీవిత విధానాలు సమయానుకూలంగా assimilate అవడం మొదలయింది. Thanks Giving, Christmas మొదలై నవ్నీ కొంతవరకు భారతీయతను కలిపి అమెరికన్స్‌తో కలిపి జరుపుకోవడం జరిగేది.

1972 నుండి దేవాలయ నిర్మాణాలు మొదలయ్యాయి. దాదాపు ప్రతి ఊరి దేవాలయ నిర్మాణంలో ప్రాతినిధ్యంలోనూ తెలుగువారి ఇన్‌వాల్వ్‌మెంట్ ఎక్కువగా కనిపిస్తూనే ఉండేది.

తెలుగు పత్రికలు ప్రచురితమయ్యాయి. ఆంధ్రరాష్ట్రం వున్న పెద్ద పెద్ద పత్రికల నిర్వాహకుల సహకారంతో, అమెరికాలో వున్న రచయిత, రచయిత్రుల సహకారంతో చాలా సమర్థవంతంగా వెలువడసాగాయి.

1960, 1970 సంవత్సరాలలో వచ్చి, స్థిరపడిన భారతీయు లందరు ప్రత్యక్షంగా ఎదుర్కోవలసి వచ్చిన సమస్య 2వ తరం. వారినందరిని పూర్తిగా అమెరికనైజ్ అవకుండా, వారిలో భారతీ యత నిల్పడమే! అది ఎలా? అన్న విషయం ఒక అగమ్యగోచ రంగా మిగిలిపోయింది. ఈ సమస్య అందరితోపాటు తెలుగు వారిని కూడా confuse చేసింది. ముఖ్యంగా అందరినీ ఓ ఊపు ఊపింది పిల్లల పెళ్లిసమస్య. చాలామంది ఇండియా వెళ్లి పిల్లలకు పెళ్లిళ్లు జరిపించాలని ప్రయత్నించారు. కాని బాహ్యంగా కనిపించని తేడాలు కల్చరల్‌గా వచ్చేశాయి. తల్లిదండ్రులు ఎంత తాపత్రయపడినా పిల్లల మీద అమెరికన్ ప్రభావం ఎక్కువగానే ఉంది.

వీటన్నిటి పరిష్కారం కూడా, తానా సభలలో ఒక విభాగంగా చాలాకాలం నిర్వహించారు. యూత్ వింగ్ ఏర్పరచి, తానా సభ లలో ప్రవేశపెట్టారు.

తెలుగు సభలు, తెలుగు సంఘాలు, తెలుగు క్లాసులు ఏవీ కూడా 2వ తరాన్ని ఉత్తేజపరచలేకపోయాయి. 2వ తరంలో భవిష్యత్తుతో మన సంస్కృతి నిలపాలన్న తెలుగుసభల ఉద్దేశాలు ఉద్దేశాలుగానే మిగిలిపోయాయి. ఈ ప్రాంతీయత, భాషాభి మానం రెండవతరం వారిని ఆకర్షించలేదు. 2వ తరం వారికి భారతీయత తప్ప తెలుగుతనాన్ని నిలపలేకపోయింది.

కాలంతోపాటు ఉద్దేశాలు మారిపోయాయి. తెలుగు సభలు సరదాలుగా మారిపోయాయి. కాలక్షేపాలుగా మారిపోయాయి. పొలిటికల్‌గా మారిపోయాయి. కవులు, కళాకారులు, సాహిత్యాభి మానులు అందరికీ నేపథ్యం ఒక సినిమా ప్రపంచం అయిపో యింది. కళ అంటే సినిమా! సాహిత్యం అంటే సినిమా. అన్నిటి లోనూ సినిమా ప్రభావం ఎక్కువయిపోయింది.

2000 వచ్చేసరికి కంప్యూటర్ యుగం కవాటాలు తెరి చింది. భారతీయులలో భాష, ఊరు అన్నీ దాటి కేవలం ఉద్యోగ రీత్యా కలవడం మొదలైయింది. వారు పూర్తిగా అమెరికాని ఇండియా చేసుకుని ఒక మినీ ఇండియాని సృష్టించుకున్నారు.

ఒకప్పుడు ఎక్కడయినా తెలుగువారు కనిపిస్తారా అన్న దశ నుండి ఎక్కడ చూసినా తెలుగువారే అనేచోట ఆగిపోయాం.

ఏ సభలు, ఏ సంఘాలు నిలిపి చూపించలేని సంస్కృతిని ఒంటరిగా ఇంటర్నెట్ సాధించింది. Technological advancement సాధించింది. ఇంటింటా వెలసిన తెలుగు టీవీ ఛానెల్స్ అందరినీ మళ్లీ ఇండియా తీసుకువెళ్లాయి.

తల్లిదండ్రులతో ఫోను మాట్లాడాలనుకుంటే కనెక్షన్ కోసం 24 గంటలు వేచి ఉన్న రోజుల్లోంచి, రోజుకు ఎన్నిసార్లయినా మాట్లాడగలిగే అంత అందుబాటులోకి వచ్చేసింది.

మొదట్లో పిల్లలకు అన్నీ తెలపాలని తాపత్రయపడిన తల్లిదండ్రులు చేయలేని పనిని ఇండియన్ టీవీ చేసేస్తోంది. అయితే గడిచిన కాలంతో వచ్చిన పాత జనరేషన్‌కి, అవగతం కాని మార్పులు ఇండియాలో వచ్చేశాయి. పాతకాలంలో ఫ్రీజ్ అయిన మొదటి తరంకి, ఇండియాలో వచ్చిన మార్పులు, కల్చర్ ఒక 'ఫారెన్' అయిపోయింది.

ఈరోజు జరగబోయే తానాసభలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా చూపబడుతున్నాయి, లైవ్ కవరేజ్‌లో.

ఈ తానా సభలు మొదలైన తొలిరోజుల్లో, 'ఆ(ఎన్నాళ్లు నడుస్తాయి ఈ సభలు. తెలుగువారిది ఆరంభ శూరత్వం,' అన్న మాటలు అడుగున పడిపోయాయి.

200, 300 మందితో మొదలయిన సభలు 2000, 3000, 6000, 9000 దాటుకుంటూ హాజరవుతున్నారంటే మన తెలుగు వారు ఎంత ఎదిగిపోయారో హర్షించతగ్గదే! తెలుగువాడు లేని రంగం లేదు, చేయలేని పని లేదు.

కాని, హరికథలు, సాహిత్యగోష్టులు, సంగీత కచేరీలు, రచయిత, రచయిత్రుల సమావేశాలు అన్నీ మరుగున పడిపోతున్నాయి. పాశ్చాత్య ప్రభావం రంగరించిన తెలుగుభాష ఒక్కటే మిగిలి ఉంది.

$15,000 బడ్జెట్‌తో, ఒక హైస్కూలులో మొదలయిన ఈ తానా, డెట్రాయిట్ బడ్జెట్ అవసరం లేనంతగా ఎదిగి పోయిందంటే అమెరికాలో భారతీయుడి సామర్థ్యానికి అడ్డేముంది? రెండవ తరం అడుగుపెట్టని రంగం, సాధించని ప్రక్రియ లేదు.

కాని ఒక ప్రశ్న మాత్రం మిగిలిపోయే ఉంది. మన దేశం నుండి ఇంత జనప్రవాహం, ప్రవాసం చేయకుండా ఉండి వుంటే ఈ తానా సభలు ఇలాగే ఉండి ఉండేవా? *

చెరుకూరి రమాదేవిగారు విజయవాడలో డా॥ జంధ్యాల దక్షిణామూర్తి, లలితాంబ దంపతులకు జన్మించారు. అమెరికాలో ప్రచురితమైన తొలి తెలుగు కథారచయిత్రిగా ఖ్యాతి గడించుకున్నారు. కథ, నవల, కవిత, గేయం లెక్కకు మిక్కిలి రచనలు చేశారు. ఇదివరలో తానా మహాసభల సావనీర్లకు సంపాదకత్వం వహించారు. వెస్ట్ బ్లూమ్‌ఫీల్డ్‌లో నివాసం.

50 ఏళ్ల అమెరికా జీవితంలో నా తెలుగు రచనావ్యాసంగం

వేమూరి వేంకటేశ్వరరావు

ఆంధ్రపత్రిక 1950 దశకంలో నడిపిన 'కథ కాని కథ' అనే శీర్షికకి నా మొట్టమొదటి రచన, పోస్టుకార్డు మీద రాసి, పంపేను. వారు 5 రూపాయలు బహుమానం ఇచ్చేరు. తరువాత దీక్షతో రచనలు చెయ్యడం మొదలుపెట్టినది అమెరికా వచ్చేకనే, 1967లో. అప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకు, తరచుగా ఏదో ఒకటి అలా ప్రచురిస్తూనే ఉన్నాను. నేను ప్రచురించినవి ఎక్కువగా కథలు, వ్యాసాల పుస్తకాలు. కవితలు, నాటకాలు, నవలలు జోలికి ఎప్పుడూ పోలేదు. సాధ్యమయినంత వరకు ఇంగ్లీషు మాటలు వాడకుండా తెలుగులోనే రాయాలని నా తాపత్రయం. ఈ పని చెయ్యడానికి వెసులుబాటుగా ఉంటుందని ఒక నిఘంటువుని తయారుచేసుకున్నాను. అది కూడా అచ్చయింది. అంతర్జాలంలో sahiti.org లోనూ, Panlex సంస్థ వారి Tera Dict అనే అంతర్జాతీయ బహుభాషా నిఘంటువులోనూ దొరుకుతుంది. ఇంకా ప్రచురణకి నోచుకోనివి మరెన్నో నా కంప్యూటర్‌లో మగ్గుతున్నాయి. ఇవి కాకుండా తెలుగు వికీపీడియాలో కూడ చాలా పదార్థం రాసేను.

1. తెలుగులో ఎందుకు రాస్తున్నానా?

'ఎందుకీ రాతలు? ఆ సమయం ఉపయోగించి మరింత డబ్బు గణించుకోవచ్చు కదా?' అని కొంతమంది హితోపదేశం చేసేరు. ఈ పనికిమాలిన పని వెనక అంతర్లీనంగా ఏదైనా ఒక సూత్రం ఉందా?- అని పలువురు అడుగుతూ ఉంటారు. వాటికి సమాధానాలు నా దగ్గరా లేవు, కాని వెతుకుదాం.

సైన్సుని నలుగురుకీ అందుబాటులో ఉండేలా తెలుగులో చెప్పాలనే కోరిక నాకు ఇంటర్ చదువుతూన్న రోజులలోనే పుట్టింది. ఈ కోరికే నా రచనావ్యాసంగానికి ప్రేరణ కారణం అయింది. అదేమి చిత్రమోకాని సైన్సుని తెలుగులో రాయాలనే నా ప్రయత్నానికి అభ్యం తరాలు చెప్పేవారూ, ఆక్షేపణలు చేసేవారూ ఎక్కువగా తారసపడే వారు.

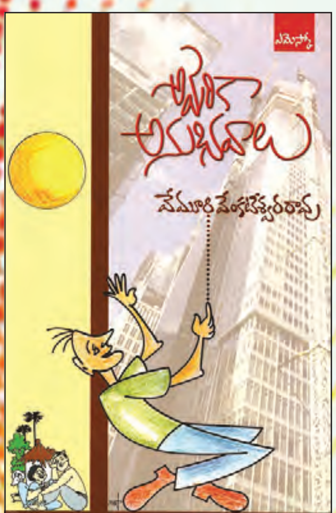

'సైన్సుని తెలుగులో ఎలా రాస్తారండీ? మనకి వొకేబ్యులరీ లేదండీ,' అనేవారు ఒకరైతే, 'సైన్సుని తెలుగులో బోధించడం మొదలుపెడితే ఇప్పటికే వెనకబడి ఉన్న మనం ఇంకా వెనకపడి పోతాం!' అని మరికొందరు ఆవేదన పడేవారు.

తెలుగులో వొకేబ్యులరీ లేకేమి? కావలసినంత ఉంది. ఆచార్య ఆర్వీయస్ సుందరంగారు ఒకసారి లెక్క వేసేరు. షేక్స్‌పియర్ తన నాటకాలన్నిటిలోను వాడిన ఏకైక ఇంగ్లీషు మాటల కంటె తిక్కన ఒక్క తెలుగు భారతంలో వాడిన ఏకైక తెలుగు మాటలు ఎక్కువట!

సైన్సుని తెలుగులోనే బోధించాలనీ, ఇంగ్లీషుని తరిమికొట్టాలనీ నేను అనటం లేదు. తెలుగులో కూడ రాయమంటున్నాను. రాసినవి చదవమంటున్నాను. తెలుగులో మాట్లాడమంటున్నాను. రాసే టప్పుడూ, మాట్లాడేటప్పుడూ మన బహుభాషా ప్రావీణ్యం ప్రదర్శిస్తూ కలగాపులగపు భాష వాడొద్దని అంటున్నాను.

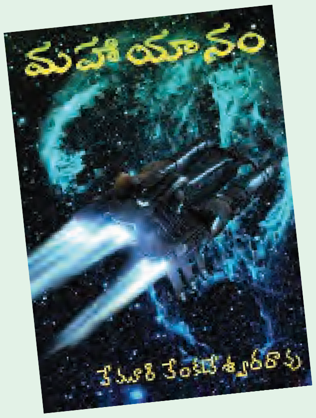

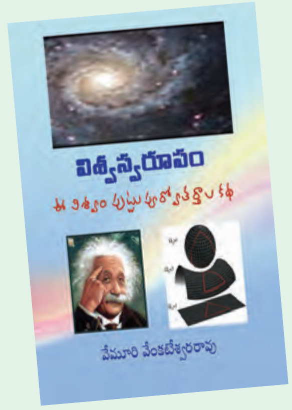

వాడుక లేక తెలుగు మాటలు వాడితనంపోయి వాడిపోతున్నాయి. తుప్పుపట్టి మూల పడిపోతున్నాయి. అవసరం అయినప్పుడు కొత్త మాటలు సృష్టించుకునే ధైర్యం మనలో చచ్చిపోతోంది. నా గమ్యం ఒక్కటే. 'సైన్సుని తెలుగులో రాయగలం' అని నీతులు చెప్పి ఊరుకోకుండా రాసి చూపించడం. అందుకని తెలుగులో రాయడం మొదలుపెట్టేను. అదేవిధంగా 'అమెరికాలో తెలుగుపీఠం స్థాపించాలి!' అంటూ నినాదాలు చేసి ఊరుకోకుండా కేలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగుపీఠం స్థాపనకి శాయశక్తులా కృషి చేస్తున్నాను.

2. తెలుగులో ఏమిటి రాస్తున్నానా?

నేను రాయడానికి ఎన్నుకునే వస్తువు సర్వసాధారణంగా సైన్సుకి కాని, తెలుగుభాషకి కాని చెంది ఉంటుంది. మొదట్లో, సైన్సు విషయాలని నలుగురికీ అర్థం అయే రీతిలో చెప్పడానికి చేసిన ప్రయత్నమే అమెరికాలో నా మొదటి తెలుగు రచన. దాని పేరు 'కంప్యూటర్లు.' దానిని 1967లో రాసేను. శ్రీ పెమ్మరాజు వేణుగోపాలరావుగారు ఆ రోజులలోనే తెలుగు భాషాపత్రిక స్థాపించేరు. అందులో నా పుస్తకం ధారావాహికగా మూడేళ్ల పాటు ప్రచురించేరు. దానికి మంచి స్పందన వచ్చింది. అప్పుడు సైన్సుని తెలుగులో రాయగలం అనే ధైర్యం, ఇంకా రాయాలనే కోరిక పుట్టుకొచ్చేయి.

ఇలా వచ్చిన స్ఫూర్తితో నాలుగైదు సైన్సు కథలు, వ్యాసాలు కూడ ప్రచురించేను- తెలుగు భాషాపత్రికలోనూ, ఆంధ్రపత్రికలోను, భారతిలోనూ. నా 'బ్రహ్మాండం బద్దలయింది' కథకి తెలుగుభాషా పత్రిక వారు ప్రోత్సాహక బహుమానంగా ఒక 'కాగితం ముక్క' ఇచ్చేరు. ఇదే కథని సాహిత్య అకాడమీ వారు 2013లో ప్రచురించిన 'తెలుగులో సైన్సు ఫిక్షన్' అనే కథల సంపుటంలో వేసుకుని నాకు 1500 రూపాయలు పారితోషికం ఇచ్చేరు. నలభయ్ ఏళ్ల పాటు పాట్లు పడ్డ తరువాత 'తెలుగులో సైన్సు ఫిక్షన్' అనే ప్రక్రియకి గుర్తింపు వచ్చింది కదా అని సంతోషించేను. కర్మణ్యేవాధికారస్తే మా ఫలేషు కదాచన.

తరువాత, 1970-80 దశకంలో జడ పదార్థం నుండి జీవి ఎలా పుట్టుకొచ్చిందో వివరిస్తూ 'జీవరహస్యం' అనే పుస్తకం, ఇంటింటా, వంటింటా కనబడే పదార్థాల వెనక ఉండే రసాయన శాస్త్రం చెబుతూ 'రసగంధాయరసాయనం' అనే పుస్తకం ప్రచురించేను నా సొంత ఖర్చులతో! ఈ రసగంధాయ రసాయనాన్నే కొద్ది మార్పులతో 'నిత్యజీవితంలో రసాయనశాస్త్రం' అనే పేరుతో కినిగె వారు 'ఇ-పుస్తకం'గా మళ్లా ప్రచురించేరు.

ఆ దశకపు చివరిరోజులలోనే తానా ప్రారంభం అయింది. ఆ రోజుల్లో రాయగలిగే వాళ్లు తక్కువ కావడం వల్ల వారు సభ జరిపినప్పుడల్లా కథో, వ్యాసమో కావాలని అడిగేవారు. అప్పుడు ఎక్కువగా వ్యాసాలు రాసేను. (ఒక వ్యాసానికి తానా వారు 'డబ్బులు లేని' ప్రథమ బహుమతి కూడా ప్రకటించేరు.) ఈ వ్యాసాలు తెలుగుభాషని, లిపినీ సైన్సురచనకి అనుకూలంగా ఎలా మలచాలి అన్న అంశం మీద ఉండేవి. అప్పుడప్పుడు తెలుగు సంస్కృతికి సంబంధించినవి కూడ రాసేవాడిని.

ఆ రోజులలో అమెరికాలో ప్రచురణకి అవకాశాలు దొరికేవి కావు. నా రాతలు ఇండియా పంపిస్తే ఆ పత్రికల వారు వేసుకున్నారో, నిరాకరించేరో చెప్పరు కదా. పైపెచ్చు తట్టెడు తపాలా ఖర్చులు. కనుక ఏమిటి రాయాలో, ఎక్కడికి పంపాలో తెలియని అంధకార యుగంలో పడ్డాను. శ్రీ కిడాంబి రఘునాథ్‌గారి తెలుగు జ్యోతిలో అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా రాసేవాడిని.

ఈ పరిస్థితులలో, 1987లో అనుకుంటా, శ్రీ చందూరి మురళి రచన అని ఒక పత్రిక స్థాపించి, జీవిత చందా కట్టమని అడిగేరు. 'కడతాను కాని సైన్సుకి ఒకటో, రెండో పేజీలు కేటాయిస్తారా?' అని అడిగేను. 'మీరు సైన్సుని సైన్సులా రాస్తే ఎవ్వరూ చదవరు. కథ రూపంలో రాయండి, వేసుకుంటాను,' అన్నారు. అప్పుడు సైన్సు ప్రాతిపదిక మీద చాలా కథలు రాసేను. కల్పనలు కాదు. పక్కా సిద్ధాంతపరంగా పటిష్ఠమైన సైన్సు. ఎక్కువగా వైద్యానికి సంబంధించిన కథలు. తెలుగు కథల ద్వారా సైన్సు ప్రచారం చేసినందుకు మా యూనివర్సిటీ వారు నాకు 'పబ్లిక్

సర్వీస్ ఎవార్డ్' అంటూ ఒక కాగితంతో పాటు 250 డాలర్లు బహుమానం కూడ ఇచ్చేరు.

మరొక పక్కనుండి, 1980 దశకంలో, అంతర్జాలం అందుబాటులోకి రావడంతో కంప్యూటర్ తెర మీద తెలుగు అక్షరాల కోసం తాపత్రయం మొదలైంది. ఈ కొత్త మాధ్యమంలో చెయ్యి నలగాలంటే ఏదో ఒకటి రాస్తూ ఉండాలి కదా. రాయడానికి వెంటనే వస్తువు దొరకొద్దూ? అందుకని కొత్తగా వస్తూన్న ఖతులతో (ఫాంట్లతో) అనుభవం సంపాదిద్దామని నా జీవితచరిత్ర రాసుకోవడం మొదలుపెట్టేను. అదొక పుస్తకం అంత పొడుగు అయింది. ఆ పుస్తకానికి 'అమెరికా అనుభవాలు' అని పేరు పెట్టి, ఎమెస్కో వారి ద్వారా ప్రచురించేను. బాగా ఆదరణ పొందింది.

కంప్యూటరు మాధ్యమంతో తెలుగు రాయడానికి వెసులుబాటు దొరికిన తరువాత నా కథారచన కొంత ఊపు అందుకొందనే చెప్పాలి. కంప్యూటర్ మీద కథలు రాసేటప్పుడు రక రకాల వాక్య నిర్మాణాలతో ప్రయోగాలు చేసి చూసుకోవడం తేలిక అయింది. అదేవిధంగా అనువాకాల క్రమాన్ని అమర్చడం కూడ తేలిక అయింది. ఈ తరుణంలో రాసిన కథలు కొన్నింటిని 'కించిత్ భోగో భవిష్యతి' అన్న పేరుతో వంగూరి సంస్థ వారు ప్రచురించేరు. తరువాత కొన్ని కథలని 'మహాయానం' అన్న పేరుతో ఇ-పుస్తకంగా కినిగె సంస్థ వారు వెలువరించేరు. ఈ రెండవ సంకలనంలో చోటు చేసుకున్న 'మరోలోకం' అన్న సైన్సు ఫిక్షన్ కథకి వంగూరి సంస్థ వారు $116 బహుమానం ఇచ్చేరు.

ఏమాటకి ఆ మాటే చెప్పుకోవాలి. నేను రాసిన కథలని ప్రచురించే సాహసం ఉన్న సంపాదకులు దొరికేవారు కాని, చదివి మెచ్చుకున్నవాళ్లు తక్కువే.

“వేమూరి రాసే కథలలో సైన్సు మన సంపాదకులకి, విమర్శకులకి, సమీక్షకులకి అర్థం కాదు. అందుకని వేమూరికి దక్కవలసిన గుర్తింపు దక్కడం లేదు,” అని తెలుగుకథని సమీక్షిస్తూ శ్రీ కవనశర్మ ఒక చోట రాసేరు.

షికాగో తానా సభలలో ఒకరు నన్ను శ్రీ మధురాంతకం రాజారాంగారికి పరిచయం చెయ్యగానే, ఆయన, “ఈ మధ్య మీ కథ చదివేను. విలక్షణంగా ఉంది. సైన్సు అర్థం కాలేదు,” అన్నారు. అర్థం కాకపోతే పోయె! నన్ను పరిచయం చెయ్యగానే 'నన్ను, నా కథని ఆయన గుర్తించేరు, అదేచాలు,' అని సంబర పడిపోయేను.

ఆంధ్రప్రభ 'వారం వారం కథాప్రభ' శీర్షికలో పడ్డ నా 'పంటికింద పోకచెక్క' కథకి బొమ్మ వేసిన బాపూ, “కథలో మీరు వర్ణించిన ఇల్లు మా ఇంటిని గుర్తుకి తెచ్చింది, నాకు నచ్చింది,” అంటూ స్వహస్తంతో ఉత్తరం రాసేరు, కాని కథలోని కీలకాంశం ఆయనకి అర్థం కాలేదేమో అని ఆయన కథ కోసం వేసిన బొమ్మని చూడగానే నాకు అనిపించింది.

“ఆడవారి పాత్రలు ఉన్న కథలు కూడా రాయండి, సైన్సు లేని కథలు రాయండి, అమెరికా జీవితాన్ని ప్రతిబింబించే కథలు రాయరాదూ?” అంటూ సలహాలు ఇచ్చేరు పలువురు. ఆయా సలహాల మేరకి కొన్ని కథలు రాసేను: ఆడ పెళ్లివారిని క్షోభ పెట్టేరంటూ మగ పెళ్ళివారిని కోర్టుకి ఈడ్చిన వైనం 'లోలకం'లో కథావస్తువు. ఇది నిజంగా జరిగిన సంఘటనల సమాహారం. రచన ఈ కథని 'కథాపీఠం'లో వేసుకుని వెయ్యి నూటపదహార్లు ఇచ్చింది. డిట్రాయిట్‌లో నేను చదువుకున్న రోజుల నేపథ్యంలో, 'ఎమిలీ' అనే అపరాధం లేని పరిశోధన కథ రాసేను. ఇదీ నిజంగా జరిగిన వృత్తాంతమే! ఇందులో ముఖ్యమైన పాత్రలు స్త్రీలే. ఈ కథ చదివి వసంతలక్ష్మిగారు 'ఓ. హెన్రీ కథలా ఉంది,' అని కితాబు ఇచ్చి వారి పత్రికలో వేసుకున్నారు. ఒకటి వేసుకున్నారు కదా అని సైన్సు ఫిక్షన్ కథ పంపితే, 'అర్థం కాలేదు, వేసుకోలేను,' అన్నారు అదే వ్యక్తి! నేను రాసిన 'భయం' కథ చదివిన వారందరు, “అయ్యా, ఇది మీకు నిజంగా అలాస్కాలో జరిగిన అనుభవమా?” అని అడిగేరు. నిజానికి నేను రాసిన కథలలో దరిదాపు సగానికి పైగా నిజంగా జరిగిన సంఘటనలని ఆధారంగా చేసుకుని రాసినవే.

ఎంత బాగా వంట చెయ్యడం వచ్చినవారైనా ఎప్పుడూ బాగా వండలేకపోవచ్చు. తినేవాళ్లకి కూడ ఒకరోజు రుచించిన వంటకం మరొకరోజు రుచించకపోవచ్చు. కథల విషయం కూడ అంతే. రాసిన కథలు అన్నీ బాగా రావు. ఒకనాడు నచ్చని కథ మరొకనాడు నచ్చవచ్చు. ఒకరికి నచ్చిన కథ మరొకరికి నచ్చదు. కనుక ఒకరి మెప్పు పొందాలని కాకుండా నాకు నచ్చిన కథలు నేను రాసుకుంటాను.

కర్మణ్యేవాధికారస్తే మాఫలేషు కదాచన! *

శ్రీ వేమూరి వెంకటేశ్వరరావుగారు విశాఖపట్నం జిల్లా చోడవరంలో పుట్టారు. కాకినాడ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో చదివారు. యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కాలిఫోర్నియాలో కంప్యూటర్ సైన్స్ విభాగంలో ఆచార్య పదవిలో పనిచేసి 2011లో ఉద్యోగ విరమణ చేశారు. తెలుగులో కథానికలు, వ్యాసాలతో పాటు కొన్ని పుస్తకాలు కూడా రచించారు. యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కాలిఫోర్నియా బెర్కిలీలో తెలుగుబోధన వ్యవస్థ కోసం అలుపెరుగని కృషి చేస్తున్నారు.

SoftPath Technologies

Who We Are:

SoftPath Technologies is a Livonia based Global Staffing, Technology & Consulting Services Company. We are a Minority Business Enterprise with a decade of rich experience in providing Enterprise-class business solutions.

NMSDC

Minority Business Enterprise MBE CERTIFIED

Company Snapshot:

- We serve Businesses, Corporations, Employees & Students
- E-verified MBE with 200+ employees
- 10 years Industry experience
- Clients in North America, Middle East
- Numerous partners in NA, ME

Premier Business Partner IBM

ORACLE Gold Partner

Microsoft CERTIFIED Partner

CIO Review 20 MOST PROMISING BPM SOLUTION PROVIDERS - 2015

How we help you:

Placement Services

- OPT/ CPT Training & Placement assistance
- H1 B Marketing & Placement service

Staffing, Consulting & Technology Services

- Staffing & Augmentation
- IT Project Execution/ Management
- Software Project Development, Customization
- Project Support & Maintenance
- Security, Migration & Upgrades

Technology Strength

- Strong Java, .Net
- Business Process Management
- Mobile App Development
- Systems Integration
- Enterprise Content Management
- Security & Maintenance
- Reports

We have helped hundreds of students to build their professional lives.
We excelled at enabling numerous businesses scale & drive revenues.

If you need more information feel free to call or email.
Call us at 248-495-0914 or 248-662-6014
Email us at *info@softpathtech.com*, *srini@softpathtech.com*

Young Tarang

యంగ్ తరంగ్

Photography by Annapurna Vishnubhotla

MOVERS.Com™

For All Your Moving Needs

Over 18 Years of Experience in the Moving Industry

Local Movers

Long Distance Movers

Auto Shipping

International Movers

For FREE Moving Quotes

Call Us:
1-866-343-1243

Visit:
WWW.MOVERS.COM

ManaYuvakulu

Hema Karunakaram
Youth Editor

When I was younger, my parents would frequently tease me for perking up when I thought they were talking about me, even when they weren't. The reason for my misunderstanding was always the same Telugu word: *adi*. *Adi* is the female third-person pronoun used to refer to someone young, such as a daughter; but it is also, more commonly, used to mean "it". "It" could be an object, an idea, really any non-specific genderless thing. So *adi* was the word my parents used to talk about me in third-person-- but it was also a word that just happened to pop up in nearly every conversation they had.

While this recurring "lost in translation" moment showed me early on how language could sometimes be limiting, the unique words and phrases I would hear my parents say everyday also showed me how limitless it could be. Although I have learned to speak, read, and write in Telugu, I can't create prose like this in it. But that hasn't stopped me from appreciating the rich value of the language of my family--a language that has raised so many questions, and has provided so many answers as well.

The writers featured in this section are all Telugu-American youth who, like me, feel most comfortable expressing themselves in English. But our shared Telugu background and the experiences that have come with it have undoubtedly shaped our words and our stories in ways that only a bilingual childhood can.

As for all the parents who may have had countless "lost in translation" experiences with their children: your daughter is more than an "it"- indeed, she is a *pratibhavanturalu*. Your daughters and sons are more than the English words that seem to confine them- indeed, they are *bahumukha prajna yuvakulu*,they are *nayakulu*. As Telugu-Americans, our words may flow most freely in the language of the continent that raised us, but it is the language of the people who raised us that honors us the most.

Hema is a recent graduate of University of Michigan where she was a columnist in the campus paper, The Michigan Daily. Hema is passionately involved in Bharatanatyam, singing, Chinmaya Mission, organizing programs, and mentoring children. She recently completed her Bharatanatyam arangetram and expects to start working for The Watson Project of IBM. She edited the youth section in this souvenir.

Living Abroad and Discovering my Culture

Myuri Komaragiri

It has been a long journey discovering and creating my personal culture, and I'm only in my early 20s. I have now travelled to 14 countries and lived in 3 of them. Each of these experiences has now contributed to my complex cultural identity. At the core of all of this is growing up first-generation Canadian while belonging to a traditional Indian household. As I travel and live in more places, my identity continues to adapt and become smore complicated to label.

While most people have some semblance of a public versus private life, mine always involved a cultural transition each day. This was okay though being Indian at home and Canadian at school. I could manage that. What caused me some anxiety was when the two worlds collided. When my mother sent me to school with an Indian lunch, or when friends came over after school. This crossing of the cultural threshold always made me nervous. I could understand my identity as two distinct parts but not as one complex entity. My entire adolescence was spent figuring out how my parents' culture interacted with the prevalent culture of the society I belonged to. I don't know if I ever found the right balance, or if there is even such a thing as a correct balance. The issue here is that nothing felt as though it belonged to me. What was my culture?

This third party culture, as I will refer to it, could be found in groups of Indo-Canadian youth that hung out together. There was simplicity in knowing that you didn't have to hide that Indian side of yourself with these friends, because they just got it, and wouldn't judge you for it. I clung to these moments with Indian family friends, as these were the moments I felt I was succeeding the most with being Indian, whatever that meant. I had constant anxiety about not being Indian enough for our community. I studied Arts, never had too many Indian friends, and was never up to date on Bollywood movies. Do these things make up Indian culture? Perhaps they are just the superficial parts that diaspora communities hold onto to connect to home. Nonetheless, as a young person, this is what I saw the community doing and I knew I didn't fit into it.

I struggled with my cultural identity so much during university, now that I was away from home and didn't have such a clear divide between public and private spheres as I had before. I was now alone in terms of creating my cultural identity. I was so lost. The aspects of home Indian life-language, food, prayer, and music-all of that was gone. So was, in essence, the Indian side of me. This is when I realized that my Indian side was being served to me by my family and I had never really made it my own. It was something given to me, and something that is given can be taken away. So I needed to make my Indian side my own. It needed to be something that I identified with because I wanted to, not because I had to.

During university, I spent a summer in Guatemala doing volunteer teaching, learning Spanish, and living with a host family. Being immersed in Guatemalan culture was a really interesting experience for me. I knew nothing about Guatemala or the Spanish language upon my arrival, so I really soaked it all up and expanded my awareness of this part of the world. I felt so free there. I don't know why, but all my identity confusion and anxiety just went away. I decided that I would do what I could to engage with the local culture. I felt so happy

there that I promised myself I would return upon completing my university degree. Two years later, I graduated in June and by the end of July I was back on a plane to Guatemala. This time, it felt like returning home. How is that possible? I am Indian and Canadian, not Guatemalan. My friends would laugh at me asking, what is this attachment you have to Guatemala and why? I simply could not explain it. It felt right, it fit me, and I was happy. It was almost frustrating for my parents, because I seemed to never identify externally with my Indian side, but here I was falling in love with another culture. How unfair to them.

The thing is, I had finally stopped creating cultural boundaries for myself. I spent so many years trying to figure out what was Indian and what was Canadian instead of just opening my mind and heart to what was being presented to me. I was being too analytical for something that doesn't have a structure. Culture is fluid, ever changing, and personal. So finally these walls started coming down and with it, so did the anxiety and fear of not pleasing society with a balance of culture. I simply felt excited about what the world had to offer and how it could weave its way into my identity.

So next, I moved to Morocco. Nothing like Guatemala, or Canada, or frankly, anything I had ever known. It was my first time living in a Muslim or Arabic speaking country, and I'll admit the transition was tough. Not speaking the language or knowing anything about the local culture made it difficult-especially coming from Guatemala, which I had fallen in love with instantly. In Guatemala, I was living with local families who had helped me to transition, but here, I was mainly alone in figuring out how to build a life. So it wasn't love at first sight with Morocco, but 15 months later, I am still calling this place home. It took time, but I figured it out. I started learning the language, attending traditional ceremonies, I fasted for the month of Ramadan and even bought a traditional dress to wear. So, was my cultural identity being replaced by this new Moroccan one?

My personal test came in December when I travelled to India with my family to visit my grandmother and rather large extended family. This was the first time I had gone to India since opening myself up to the world and allowing my cultural boundaries to break down. Before this, I had always gone to India directly from Canada, but for the first time I would be going from this other culture I now belonged to. How would the culture shock be? Would it be easier somehow due to the inevitable similarities between developing nations?

Well, I did exactly what I did when returning to Guatemala, or what I do now living in Morocco: I adapted. I engaged with the local culture and made it my own. Except this time, it actually was my own heritage. I was practically incapable of doing that during previous visits, because I had been clinging so hard to my Canadian side. However, the whole concept of sides doesn't even exist for me anymore. I just see where I am, and I adapt and speak and live like they do. I'm not afraid anymore of being too much of one thing and not of another. I now just have this love for experiencing culture. I was seeing India through new eyes, or perhaps just through my own eyes. Everything was exciting; the language was complex, the clothes were colorful, the streets were noisy. I was finally seeing it for myself, and letting it become a part of me. For the first time I tried speaking Telugu with family members, and I wasn't afraid. I never used to speak it, because I was so self-conscious about the language. It had always felt like it didn't belong to me, like I was faking it. Now that I had opened myself up and let various cultures enter my identity, language had become a huge part of that. I wasn't afraid to try. Sure, I probably made a lot of mistakes, but if I can try Spanish and Arabic, I could certainly try my own mother tongue.

Amid all of these places and all of these experiences, I am not losing myself. I am finding myself and discovering the complexity of what it means to live in this globalized world. I am not a Canadian living in Morocco with Indian heritage. Even though it sounds complex, it's still too simple. These labels just don't work anymore.

What living abroad did for me was teach me how to open my heart and mind to a new culture. Ironically, I needed that experience to teach me how to open up to my own heritage. My Indian side had been given to me, and I needed to learn how to acquire it and discover it on my own, because only then would it become a real part of me. Now feeling as though Guatemala and Morocco are parts of my identity doesn't diminish the significance of being Indian in any way. It doesn't threaten that aspect of me. It just makes me more culturally complex. It makes me feel like the whole world is mine. This complexity that I feel is rarely validated by others. Unfortunately, in this world, we label and put people into boxes that we can understand. We need this kind of structure to survive. I had been doing the same thing when I was trying to organize my Indian and Canadian sides into public and private spheres. So people see me, and identify me as Indian. Certainly I am, but I want the freedom to identify myself. To tell you who and what I am, before you tell me.

What I do know is that everything happens and exists for a reason. I was born with my Indian heritage for a reason, and one day my life is going to take me there for an extended period of time. I just know it, and I can't wait to see what that experience will do for me. ❋

Myuri graduated from Western University with a BA focusing on Political Science and Philosophy. She is currently working in Oujda, Morocco as an English teacher. She hopes to pursue international development and education, and loves travel, photography, languages, and literature.

My Musical Journey

Shubha Vedula

If I go back far enough, I might find that my passion for music started when I was merely three years old. I often watch homevideos recorded by my father where my sister, Priya, and I are shown dancing and singing to classic Bollywood songs. Of course, then, we did not really think much of it. We were just two sisters who seemed to remember all the words, notes, and dance moves to songs that we loved. Contrary to a lot of children who begin formal training of a given art from as early as three years of age, we did not pursue such training. Rather, we just sang, and continued to sing.

It was not until we got our first karaoke machine by the time I was seven, that singing started to seriously change our lives. I came back from school one afternoon to find this shiny, silver machine sitting in my living room and immediately ran to the television and grabbed a microphone. At the time, it was the songs of Britney Spears and the Backstreet Boys that dominated my musical life, and I was ready to take control of these songs. I did not quite know the purpose of karaoke. How or why would someone isolate vocals from a track? It did not matter, though. As soon as the song started, I did not the need the guided words on the screen. I did not need the metronome that quietly ticked in the back to keep time. I just needed the music and my voice.

I wish that I could say singing in public always felt natural to me, but that would be false. In fact, Priya was the one who always knew (and still does) how to command an audience, how to convey the passion that a given song merits, and how to effortlessly blend vocals with instruments. As soon as my father noticed this, he did not hesitate to challenge my sister to her first, actual performance. We were at a party of a family friend's in Michigan where people were casually conversing and taking a stab at some karaoke songs. It was not until she started singing, however, that the crowd completely silenced. She delivered a sweet, innocent, and touching version of Lean Womack's ''I Hope You Dance', that, to this day, sparked a change in our family. We no longer were closeted singers. Instead, we realized that our singing was something that we very well could share with others, and so we did ever since then.

My first performance in public was drastically different from my sister's, however. Priya and I were auditioning to sing the Star Spangled Banner at minor league baseball game and had practiced multiple times. Everyone was surprised at me for being able to sing the anthem with such ease. Unfortunately, when the time came to actually audition, I could barely breathe, let alone deliver a solid performance. I stuttered, swallowed, and trudged my way through the anthem, visibly conveying the fear and lack of confidence that swam inside me. To some extent, I was relieved that it was over. However, while stopping at a gas station on the way back home, it all struck me. I sobbed, wondering why I wasted the opportunity to share my passion. How could I sing it just fine at home, but not in front of the judges? It was

not merely embarrassment that was bothering me. It was the thought that this opportunity was gone, and that those few minutes of attention that people were giving to listen to me disappeared with it.

Priya, who later received the opportunity, performed the anthem with the utmost grace and confidence, and while watching her, I decided that I had a lot to learn from her. She began performing more avidly for local events, and I always observed in admiration. Finally, I thought I would try to perform in public again and found myself performing for a Cancer Survival Day event. Though it was initially challenging and reminiscent of my prior singing experience, I made it through the performance, and thus decided that I could handle the weight of an audience's eyes on me.

From then on, I was determined to not only improve my singing, but also enhance the way that I told my musical story to others. Any time I was asked to perform for something, whether it was at school, parties, fundraisers, Cancer Walks, weddings, or Christmas tree lighting festivals, I immediately said yes. I started to love challenging myself in different competitions and tried to take on different personas for any given song. Over time, singing had become one of the most important aspects of my life.

It was not long before my family and I got hooked onto the reality television show, American Idol. In fact, it became our obsession and gateway to learning classic "singer songs". This exposure, coupled with my parents' attempts to immerse me in Indian songs, helped me develop a profound appreciation for all sorts of vocal techniques. I used to watch the contestants on American Idol, hoping that I too could experience the sensation of screaming "I'm going to Hollywood!" at the top of my lungs. How surreal would that be?

My day finally came. A little over a month prior to receiving my Hollywood ticket, I submitted a 30 second recording of myself that my sister so strongly urged me to do. "America is looking for you Shubha!", she said. I did not believe her until I was called to audition in front of Mariah Carey, Randy Jackson, Nicki Minaj, and Keith Urban in Long Beach, California. I only sang for Randy Jackson and Keith Urban that day, but that did not change how amazed I was. I walked in thinking that the people before me were merely wax figures, not two musical icons I had seen on T.V. for so many years. It felt like all my life had culminated into the 45 seconds or so that I sang. To this day, it still seems like a dream because I had no sense of how much time had passed. All I can recall is the moment where I was told that I was "going to Hollywood". It was that golden ticket moment that changed my life.

I proceeded to make it through the struggles of Hollywood Week, where I had the opportunity to perform Mariah Carey's own "When You Believe" in front of her, and see her smile and sing the words with me. Not before long, I had made it to the top 20 females of American Idol.

I could talk for hours about my complete experience, detailing every sensation, but that is still only a part of my musical journey. After coming home, I was welcomed with a myriad of both national and international musical opportunities. I did a half-time performance for the first Indian football league in India, opened for Train and Lindsey Sterling, sang with Kris Allen, and even had my own concert in my hometown. I even began to write my own songs, which not only helped me express myself, but also help me define myself as a developing musical artist.

Today I find myself in the University of Chicago, where I am immersed in a slightly different, but still very musical scene. As a soloist for the co-ed A cappella group, Voices in Your Head, I, along with my group members, have had the honor of competing for nationals in International Championship of Collegiate A cappella (ICCA) in New York this year. Though the experience of singing with a group of 18 other people is radically different from singing to a music track or with a band, I have come to appreciate the various wonders that the voice alone can create, and look forward to sharing these wonders with the audience.

It is hard to know where a passion can take a person. Perhaps my musical journey will continue for as long as I live, because though I may thoroughly enjoy the ordinary aspects of life, such as high school, college, etc., music will always be that extraordinary element that will never leave me. It is a world that I have established myself in, and cannot escape. It is my safe haven, my paradise, and my greatest passion. Though music initially seemed to be about proving my musical prowess, it has taken on a different meaning entirely. Music has become one of the ways that I make my very self known, and will continue to inspire me for the rest of my life. *

Shubha was born in Brooklyn, NY. She was one of 20 finalists on the TV show American Idol. Shubha was elected the president of the student body at school and graduated as the valedictorian of her class. During a recent visit to India, she was featured on several Telugu TV channels, and she performed at Elite Football League of India exhibition match. She recently released her original single on iTunes.

Community Service Changed Me

Swapna Kakani

At the Democratic National Convention in 2012, Michelle Obama eloquently said, "… when you walk through that door of opportunity you don't slam it shut behind you." I derive my passion for service from my gratitude for the fulfilling life I have led thus far. I am fortunate to have been given exceptional opportunities growing up such as, excellent education, adequate nutrition, and comprehensive health care; which in turn have truly impacted my life. Therefore, I hope I can offer those same opportunities to those in need to help better their lives. The goal of service in my mind is to impact those you are reaching out to, but that same service can also change you.

I first started volunteering in the summer of seventh grade at the Huntsville Community Free Clinic. At the time, I only saw it as an activity to pass the time away; filing charts and packaging medicines 6 hours a week every week for the entire summer. However, after returning back to the clinic in July of 2012, I saw the clinic in a completely different way. I was able to see how fortunate I was to have such good health care for my own chronic illness and my idea of a typical Free Clinic patient was shattered. Every week I would answer the patients' calls and deliver prescription medicines to the patients in the waiting area. I could hear the distress in patients' voices as they described their problem and how they needed an immediate appointment and could not go to the ER because the lack of money or the frustration when they did not have transportation to the clinic. But, two patients stood out to me. Through my time there I met a young adult in her mid twenties with Type I Diabetes that was trying to apply for disability because she could barely hold her part time job. Her income did not pay enough for health care or her long-term insulin. I was thankful the Free Clinic could take care of her. In addition, a young man in his early 20's had come to the front desk seeking care for his Cystic Fibrosis; I held back tears to tell him we had no specialists that could care for him and therefore he could not get medications. For the longest time, I thought the patients at the Free Clinic were only homeless patients that lived at the local Rescue Mission and had no income. Unfortunately, many of the patients are homeless and/or do not have an income; but, there are also several patients that were suffering from chronic illnesses; such as diabetes, and cannot pay for health care with their current circumstances. Personally, I felt frustrated and helpless at the fact our expensive health care system could not help someone in dire need, but also proud that these individuals were making their health a priority despite their finances. With my experience at the Free Clinic I grew a passion for equal access to proper healthcare. Along with equal access to health care, excellent education is close to my heart.

A good foundation in STEM education is particularly important to me. I have a joy for biology and the social sciences. Within my first semester at college I jumped on the opportunity to teach underprivileged elementary school kids science experiments through the Alabama Hands-On Science Activity Program (ALAHASP). Many doors have been opened

for me because of my strong educational foundation.Therefore, I was ecstatic to get involved with an organization that not only teaches children but also spreads the excitement of science through hands-on learning. For three years I taught students various science concepts ranging from floating/sinking and concave/convex lenses, to the Scientific Method. Every lesson we tried to apply the concept to the real world. It is amazing to see students get the 'aha' moment when you teach, especially for elementary topics that we take for granted.I taught the students in hopes that one-day they will also be intrigued by the amazing mechanisms Science controls and the breakthroughs Science gives us on a daily basis. I truly believe with early supplemental educational programs, students can gain confidence in their academic career and become 'agents of their own change' affecting their community and potentially the world.

With each organization I was able to get involved with from a young age, I increased my level of experience and knowledge eventually being able to take everything I learned to initiate my own service project. Through the project I got to incorporate my love for Math & Science with my understanding of the importance of proper nutrition; something I learned having a chronic intestinal illness.

"I am going to go to the university!" This is what a thirdgrade student told me one day while I was teaching her Math at the Seed to Plate: Mobile Ethnic Garden Pilot Program. Seed to Plate: Mobile Ethnic Garden is a multi-disciplinary educational program,Radhika Kakani and I initiated in Huntsville, AL for a whole school year. Through this program, we recruited volunteers to teach third grade students at a local Title I school Math & Science excellence, nutritional wellness and healthy habits, social well-being, and cultural awareness. The program used a self built mobile, scalable, herb garden as a creative, hands-on, interactive teaching tool; which allowed students to observe and learn concepts ranging from herbs and vegetables to shapes and fractions.Each lesson featureda different herb in the garden and a different international country. For example, when we taught the lesson with India as the focus, students learned about the Indian culture, and the languages including some Hindi phrases! In the same lesson, they also learned how to measure using centimeters and inches by measuring the herbs from the garden. For their Science component they looked at seeds of different fruits. At the end of the lesson, the students learned how to positively interact on the phone with their peers and elders making sure to use their contacts' proper prefixes. Then finally, they learned about the herb cilantro and the nutritious value of chickpeas/legumes while they enjoyed a spicy dry chickpea curry.

By offering frequent exposure to the garden, healthy, nutritious meals, and the world around us along side their necessary Math & Science requirements we hoped for this program to harp on the importance of education through hands-on learning and inductive exploration as well as teach children the benefit of not only enriching their lives inside and out but also the lives of others and their community becoming catalysts of their own change.

Throughout the year, I became closer with some of the students and I was privileged to learn about their pasts. Many of the students were of minority heritage. In addition, several of their parents were working two full-time jobs to sustain their family. For someof these students, succeeding academically was a huge accomplishment, nevertheless graduating from a "university." Listening to that third grader say the above statement with such confidence, made my day! It is statements like that, which begins the process for children to become 'agents of their own change.' The third grade teachers told us students, who normally were uninterested about school participated in our program showing high motivation to learn. Students also demonstrated accountability for their own education by applying concepts across lessons. We have ignited a passion for learning in these kids that otherwise might not have been there. Soon after, I joined a non-profit, Deep Roots of Alabama. It is continuing the work we started with Seed to Plate. Through Deep Roots of Alabama we have revitalized the school's green house and planted raised garden beds for each third grade classroom. Last school year, we piloted food tastings of fresh vegetables for the entire school (K-5th Grade). We tried a vegetable soup, kale chips, roasted potato slices, and a green salad from the students' gardens. It was amazing to see reluctant kids try these healthy fresh foods for the first time, and then watch their eyes go wide at the taste and tell their friend in front of them, "Try it, it's good!"

Through my service activities it has been very rewarding to see how individuals I served learn and improve over time; such as taking control of their health, getting the 'aha' moment for the first time, getting the confidence to go further in their education, or sharing what they learned with family and friends. But, in my efforts to help, those same people have changed me. I learned to not take for granted the opportunities I was given, but rather be thankful. As I result, I have decided to make it a career to offer those same opportunities back through Public Service. ❋

Swapna, born with a rare intestinal problem, embraced her uniqueness to grow emotionally and intellectually, refusing to play the victim at any point, and emerged as a strong activist advocate for good nutrition among disadvantaged children. She graduated from University of Alabama at Birmingham where she was chosen to deliver the undergraduate speech at the commencement ceremony of her graduating classSwapna was honored by TANA as a Youth Star during the recent International Women's Day celebration at Edison, NJ.

Looking Good and Feeling Good

Kamala Kanneganti

I grew up in a place where iPhones were a necessity, where getting a car at 16 was expected, and where designer brands helped define a person. But I didn't truly understand how much money people spent on possessions until I came to the University of Michigan.

Over half the people that attend the university pay an out-of-state tuition, over $50,000 a year, so the majority of people attending are very rich. I see people spend money so freely, at a moment's whim, where I was raised to do the opposite.

Coming home, I hear my parents go on tirades about how they "didn't have shoes until they were thirteen years old", had "no jewelry until they got married", or "went to school on a government scholarship". Having them pay for everything my whole life, as well as the entirety of my university, makes me feel guilty, and I try to do everything I can in order to reduce the amount of money that's spent on me.

I've spent months looking for a place to rent next year at a reasonable price, and while many of the rich out-of-staters spend about $1000 a month on a high-rise apartment (not even including their food), I hunted until I found a place for $600. Since I live in the dorms and have my meals paid for, I never eat out, in contrast to girls holding cups of Starbucks soy mocha lattes every morning in my classes. When I see everyone wearing Timberland boots (including my fashion idol, Kanye West), I go with an off brand version and hope no one calls me out.

My parents don't particularly mind if I spend money, even lecturing me when I go thrift shopping instead of buying new clothing. It's not that we need to be watching every dollar for our clothing, but more that I want to, that I feel guilty for every dollar I spend in comparison with my parents and their parents before them. It's difficult to balance this feeling of guilt and need to reduce spending with my passion for dressing well.

Even Kanye raps that he "got a problem with spending before I get it", showing the value he has for looking good above all else, even financial stability. I feel that people first see my skin color and immediately think of me as just another pre-med Indian girl, so I use how I dress to show that there's more to me than that. Just like everyone else, I use what I wear to express myself, but it's hard for me to freely spend money on clothes when I know my parents and relatives are doing fine with much less.

During high school I worked a miserable job at Kumon, feeling like a machine while grading papers in order to have some small spending money for myself, so that I didn't feel

like a leech on my parents. Now, without a job and having my parents paying for university, I feel like I am taking so much and not giving enough for my parents.

When people ask why I follow my parents' wishes so closely, I tell them how my parents pay for everything and support me in order for me to reach my full potential. Even then, they say that it's my life and I should be able to make my choices. It might be a disparity between the culture here and the Telugu culture, but since my parents are supporting me, I find it easy enough to meet their wishes. Working hard it to go to medical school isn't as much of a curse as many of my peers make out to be, and feeling obligated to talk to my parents more often than many people isn't a hindrance on my life.

Knowing the more humble roots that my parents came from makes me more self conscious about how I spend the gifts I'm given so easily. I know my parents don't mind me spending money on things I want, but every purchase I make drives my guilt a little further, and it's hard to straddle this guilt with my want to fit in with this rich campus and my desire to look good. *

Kamala Kanneganti is an undergrad at the University of Michigan. She is going to be majoring in Neuroscience and is currently working in a lab. She is originally from Grosse Pointe Shores, Michigan.

BEST COMPLIMENTS FROM POLICHERLA FAMILY AND BEST WISHES TO TANA TEAM

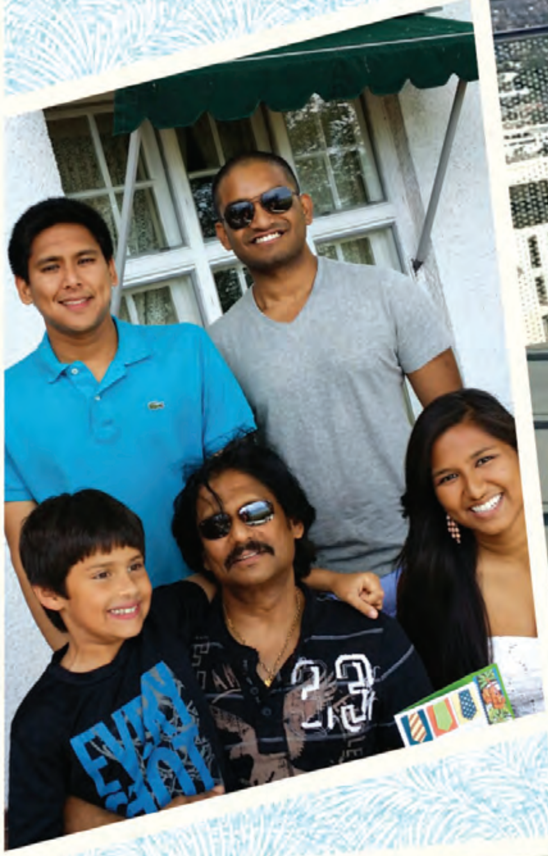

The Mountain

Anusri Yanumula

*America is like a mountain.
During the journey to the peak of success,
And when challenges arise,
We climbers fall into ditches,
But always keep climbing
With determination and the strike of triumph within us.
Ever since the birth of this mountain till today,
We continuously have to ascended to the peak.
As the Spanish explorers set foot onto this great mountain,
The ditches appeared and the uphill battles began.
From the Irish to the Hispanic to African Americans,
All have lead themselves to succeed.
We won our revolution through leadership and motivation,
Causing us to keep hope and belief
That we can do what may seem like the impossible.
My father started climbing Mt. America in 1994
With hard work and faith in the midst of his heart.
He grasped the ability to direct his journey.
Although he could not avoid the ditches
Or control the fate that luck beholds,
This hero of mine deflects the abominable climbers
And accommodates the ones in need,
Which he believes is the way to succeed.
He has a quote that he lives by
In this nation today.
I am very ambitious,
But not intelligent enough to succeed,
I have come this far in life
For the hundreds of people who constantly pray
That I should succeed and become rich.
Success follows failures and losses
Which follow hard work,
But a mountain where diversity thrives,
Is a place where anyone can succeed.*

Anusri is a student at Troy High School in Troy, MI. She has been learning Bharatanatyam and has performed widely in the Metro-Detroit area.

Bobby Jindal and the Indian-American Narrative

Hema Karunakaram

When I was in the second grade, my parents came to my class for a day to present to everyone about Indian culture. The year was 1999, and they had created colorful transparencies for the overhead projector, brought in cassette tapes of Indian music, and made a tray full of rava laddoos for everyone to eat. I was the only student in my class who wasn't white or Black, and my classmates, in their youthful ignorance, asked questions ranging from "Do all Indians wear glasses?" to "What does curry taste like?".

This is how my Indian-American narrative begins.

It's a narrative that might strike a chord with millions of other Indian-Americans, and perhaps immigrant families of many kinds. The key phrase here is "Indian-American", a term I identify with strongly. But not all who belong to this identity feel so positively about it.

"My dad and mom told my brother and me that we came to America to be Americans. Not Indian-Americans, simply Americans... If we wanted to be Indians, we would have stayed in India. It's not that they are embarrassed to be from India, they love India. But they came to America because they were looking for greater opportunity and freedom."

These remarks are from a speech by politician Bobby Jindal during a trip to London this past January. Paraphrasing this quote wouldn't quite do it justice, wouldn't allow the harsh implications of it to really sink in.

Bobby Jindal is the current governor of Louisiana. He's also only the second Indian-American to have been in Congress, after Dalip Singh Saund in the 1950s, and the first Indian-American to become the governor of a state. These achievements are certainly not small, and will likely remain noteworthy in the history books of tomorrow. In fact, Jindal's political success would probably be even more celebrated within the Indian-American community, were his viewpoints not so disparate from the struggles of Indian-Americans over the past century.

The history of Indians in America dates back to the late 1700s, when Indian traders first traveled to the Americas in search of economic opportunity. The late 1800s and early 1900s saw the first significant wave of Indian immigrants, with Anandibai Joshi graduating from the Women's Medical College of Pennsylvania in 1886, and the first Sikh temple opening in Stockton, California in 1912. While Indian-Americans continued to grow in numbers, they faced huge uphill battles politically. The landmark 1923 Supreme Court case United States v. Bhagat Singh Thind ruled that Indian immigrants were "aliens" and would never be eligible for equal voting rights. Systemic discrimination against Indian-Americans did not legally end until The Luce-Celler Act was passed in 1943, allowing Indian-Americans to become citizens, and immigration on the basis of education and professional experience-the qualification that brought my own family here-was not legalized until 1965.

Indian-Americans have come a long way since the political struggles of the first half of the 20th century. Since then, hundreds of thousands of Indians have immigrated to the

US and planted the roots of their families here. We now have names like Mindy Kaling and Kal Penn in entertainment, Satya Nadella and Indra Nooyi in business & technology, and Nina Davuluri as a former Miss America. We're no longer invisible or disenfranchised, and we've shown that we are here to stay.

Compared to most other fields, however, the political sphere has yet to see a wide range of prominent Indian-Americans. Names like Ami Bera and Neel Kashkari are gaining traction and many first- and second- generation Indian-Americans are pursuing promising careers in politics. But Bobby Jindal is often still the most salient name when it comes to Indian-American politicians, some media sources even rumoring about his potential for a presidential or vice-presidential bid. And the unfortunate reality of American politics is that millions of Americans will view him as representative of the Indian-American community as a whole, whether or not he himself identifies with our community.

Later in the speech mentioned above, Jindal went on to say that he didn't believe in "hyphenated Americans", that assimilation should always be valued over those who try to preserve their cultural (read: Indian) identities in America.

But where does that leave the unique facets of Indian-American culture-the developments that bridge the gap between Indian and American cultural values?

From collegiate dance competitions that fuse Indian performing arts with the American competitive spirit; to the Indian-American domination of the American-as-apple-pie tradition of spelling bees; to the bridesmaids of Indian-American weddings, walking down the aisle in matching saris: our community has formed its own adaptive culture. All of these are uniquely Indian American developments-things born not out of a single culture, but rather the beautiful fusion of two. The competitions, the weddings, the shared experience of figuring out our identities-these are the lovechildren of Indian and American sensibilities, the minutiae that only begin to represent a community three million strong.

Bobby, you can change your name, your religion, your allegiances-- but you cannot change how America perceives you. You cannot change how America has perceived all of us throughout its history, and how your place in that history will undoubtedly be qualified by the term "Indian-American". Your refusal to accept the minority portion of your own identity diminishes the identities of millions of minority Americans across the country, and for that reason, you will never have my support.

While Indian-Americans have made their presence known in many different fields, Bobby Jindal is often still the first name that comes to mind for our identity in the political realm. But I'm holding out for a different kind of Indian-American politician to climb to the top: one who isn't too proud to acknowledge her or his shared background with the other three million of us; one who can celebrate America without disparaging India; one whose declaration of patriotism doesn't simultaneously erase all of our stories.

Bobby, you might edit your narrative all you want, until the term "Indian-American" is completely purged from it. But don't you dare delete it from mine. ❋

Out of the Bubble

Hima Rajana

service

Classroom completely set up, and the day's handouts pressed into a neat stack at the edge of mydesk, I waited. Over the next 15 minutes, I alternated between crippling apprehension and uncontainable excitement, not sure what to expect from the middle schoolers to whom I would be teaching biology for Breakthrough Silicon Valley. Not long after, a school bus struggled into the parking lot and my summer with Breakthrough began.

Six months earlier, I had just pushed through the first semester of my sophomore year. It was the beginning of winter break, and apart from the dreaded SAT prep, my sole task was figuring out what I would do over summer. I thumbed through the glossy brochures from colleges looking for high school students to fill the rosters of their summer sessions. Phrases like "competitive edge" and "inquiry based learning" jumped out at me at first, but soon blended together as they repeated themselves in every single brochure claiming to offer a "unique experience."

When my family attended a holiday party, one of our family friends mentioned a program called Breakthrough Silicon Valley, which had a dual mission of giving underprivileged but bright children a leg up in the education system, and exposing high school and college students to careers in education. Breakthrough seemed different from all the other programs I had come across. It did not claim to diversify perspective for college applications, but simply to turn their mission into a reality. Intrigued by this, I completed the long application as thoroughly as I could, poring over the essays during the dead week between Christmas and New Year's Day. Come January, I submitted my application, crossed my fingers, and threw myself into another grueling semester of Chemistry Honors and Pre-Calculus, waiting until I got the email to schedule my interview.

Come the day of the interview, I donned my most grown-up clothing, trying to project confidence to make up for the apprehensiveness I felt. During my interview, I had the opportunity to teach a sample lesson on solving two-step algebraic equations. Like everything I do, I was determined to do my very best. I scoured the Internet for tips and how-tos on writing lesson plans, and handwrote note-taking templates in my best handwriting. I thought up memorable mnemonics and illustrated them on poster paper. Following my sample lesson, I sat down with my interviewer, a former Breakthrough teacher himself, and received feedback. We went on to talk about why I was applying to be a Breakthrough teacher, and what I expected out of the program. With a smile and a handshake, my interviewer said I would hear from them in a month and sent me on my way.

On the way home, my father and I talked about how Breakthrough was different from the traditional research project-based summer programs. Sure, I wouldn't have a shiny research project with a reputed professor under my belt, but I would be learning something. Every day would be a new challenge - a new experiment. Breakthrough seemed like an op-

portunity for immense personal growth. Sure, it would broaden my perspective, but in a completely different way from the glossy brochures now carefully stored for future summers. As a family, my parents and I decided that if I were offered a teaching position at Breakthrough, I would take the offer in a heartbeat.

Over the next few weeks, kept busy by seven classes and in the thick of basketball season, I checked my email constantly, always waiting for the email I wanted so much. (Little did I know that I was getting a taste of the college admissions process, the bittersweet fate I would suffer two years later). One night, after a basketball game, I borrowed a friend's phone, since mine had succumbed to the perils of a short battery life, and refreshed my email hurriedly. "Dear Hima, Congratulations!" it began. And with that, I embarked on the journey of a lifetime.

Three weeks after Breakthrough began, I reluctantly penned a dismal 15/25 atop Omar's paper. Omar was the typical cool kid: smooth with the girls and adept with a soccer ball. He had also written me a letter at the beginning of session about how he had always hated science and never would find it interesting. Since reading this, I had modified my lesson plans to include interactive games. Our class pet was a bean plant, diligently cared for by all my students as we learned about photosynthesis. All my students, that is, except Omar. I had tried talking to my mentor teacher, changing my teaching style, and even ignoring him for a while, but nothing seemed to work.

One day, I asked to speak with Omar privately after class. Having been on the receiving end of these talks in the fifth grade for reading a book under my desk, I knew the dread it could inspire. I grappled with some dread of my own as I taught that day, unsure of how to handle my frustration in such a way that he would understand it. After class, I sat down next to him and plainly asked him what was going on. As usual, he responded jokingly, telling me about the latest San Francisco Giants' game. I listened patiently, contemplating ending the conversation there, but suddenly he threw in a "and my brother is making me join his gang," laughing uncomfortably.

I had no idea how to respond to this. Raised in Saratoga, I never had to worry about going out to bike on my own, or running down to Safeway for eggs. I had always had my own room, and family trips always included a library stop for entertainment. My gang references were the Montagues and the Capulets. My frustration evaporated as I came to terms with the fact that in spite of gang influence and being told that being smart wasn't cool, Omar still came to class every day, and no matter how sloppy it was, did his homework.

I was honest with Omar that day. I told him that I had no idea what he was going through, and I listened as he poured his heart out to me about being bullied for simply trying at school. At the end of recess, we had a deal. He would participate in class at least three times a day, and I would continue to include games in my curriculum.

At the graduation ceremony, I joined in with genuine pride as the students sang the Breakthrough cheer. Omar had gotten a 21/25 on his final exam. To say I was proud of him would be an understatement. I teared up while hugging my students goodbye and gushed about their achievements to beaming parents in my much-improved Spanish. Just as he was about to leave, Omar came up to me and pushed a note into my hand before running away, flashing me an embarrassed smile. At home, I unfolded the crumpled note and read.

“I don’t know how u did it, but u talked me into loving biology! Thx soooo much. I will miss u and thx 4 listening and helping me all the time,” it read. I still have this note on my wall as a reminder that I can connect with others to make a difference, however small, in their lives.

When I reflect on my Breakthrough experiences, I am most proud of how I showed Omar not to be afraid of pursuing his dreams. If Omar could do it, despite his challenges, I know I too can overcome my own obstacles.

At a school like Lynbrook High School, in West San Jose, CA, it’s easy to forget that there are bigger problems than the solids of revolution in Calculus or how excruciatingly difficult the AP Biology free response questions are, but Breakthrough showed me how different situations are just 20 minutes away. Breakthrough broadened my perspective in many ways, but most importantly, I learned how to listen. I learned that I don’t necessarily have the answers to everyone else’s problems, but that’s okay, because sometimes all you have to do is listen. I expected to teach others that summer, but I learned more from Omar than he would ever know. ❋

Hima Rajana is a recent graduate of Lynbrook High School ('15) in San Jose, CA. She will be attending the University of Southern California in the fall to pursue a degree in neuroscience with a minor in computer science and Spanish. Apart from academics, Hima is heavily involved in the community on her school district student government and as the editor-in-chief of Overture literary magazine. In her free time, Hima loves hiking, running, and exploring the Bay Area.

BawarcHi
BIRYANI POINT
INDIAN CUISINE

The Food you Love, The tradition we follow

NOW SERVING BUFFET

OPEN 7 DAYS WEEK
11:00AM – 9:30PM
LUNCH BUFFET
MON – FRI 11:00AM-3:00PM

25750 NOVI ROAD, NOVI, MI48375
Tel: 248-380-6808
Email: bawarchibiryanipointofnovi@gmail.com
Www,bawarchibiryanipoint.com

The Language Space

Sreekari Tadepalli

As a child, I remember my mother telling me there was no word for home in Telugu. Illu, she said, didn't quite carry the same warm connotations that "home"did in English. Fast forward to a vacation with my family recently, when I asked my father about a word in Telugu for privacy. He struggled for a few minutes before suggesting siggu, a term we both agreed didn't really mean exactly what we were looking for. And just a few weeks ago, I spent several hundred words trying to take the term mohamaatam from its Telugu roots into English. This is all in no way to suggest the incompleteness or inadequacy of either language, but rather to appreciate their potential to complement each other. Learning, speaking, being Telugu in America has taught me the value of both the languages that make up my cultural identity.

Desi children in America across different language groups talk a great deal about the different parts of their cultural heritage that they have maintained here, all the way across the ocean, whether through the arts, religion, or even food. To me, however, nothing is as fundamental as language. In order to explain to anyone - including myself! - why certain concepts are important to me, I must first have the language skills to do so. This often proves difficult, with ideas of dharma, mohamaatam, or mariyaada that don't fully translate into English - and in turn, words like "pride" that carry connotations in Telugu not present in the original English. Thus, the conflict starts here, at the very basis of understanding the two cultures, the two languages.

Yet I hesitate to call it a conflict. There is something unique about this space, in between these two worlds. This process of explanation is a chance to explore further the two major forces shaping my identity - not necessarily a war between them. As second generation Indian-American Telugu speakers, our process of learning this language and communicating with others is not like that of our parents. Most of them grew up immersed in it, surrounded on a day-to-day basis by the phonetics and the idioms, the nuances of the language - and perhaps most significantly, its written form, too. We, on the other hand, learn it alongside English (and the other foreign languages required by our schools), in a culture that can be quite hostile to anything new or different.

It is this difference between the two learning methods that gives us strength. We are forced to probe more deeply into both languages in order to understand each one, must have them at our fingertips and be able to switch between the two readily. It can be a struggle: explaining siggu, mohamaatam, andmariyaada to my 60-person anthropology class here at college was incredibly difficult to do without slipping into Telugu, where I feel more comfortable discussing these topics, where there is less burden, less explaining to do. Yet by trying to explain, I push the boundaries of my comfort zone and deepen my knowledge.

Perhaps I am beginning to come to terms with the fact that things don't always match up easily on each side of the linguistic equals sign. There may not be an exact translation of home, or mohamaatam, but it provides an opportunity for me to do that, and in the process, to learn more about myself. Eventually, I will reach some Tenglish balance, but for now, I work towards that goal by writing in English about Telugu, working out the translation kinks along the way.

*

Shreekari is from Troy, MI and is a freshman at Bryn Mawr College. She is an accomplished Bharatanatyam dancer. Shreekari is passionate about American politics and social justice and policy issues

My Biology Experiment

Pallavi Krishna Rao

I was expecting the cataclysmic: a violent eruption of bubbles, a change in color, or at least a hint that countless hours surrounded by chemicals had amounted to something more than a failed experiment. But the stagnant yellow liquid in the culture plate remained obstinately boring. Little did I know of the activity teeming underneath the motionless surface, the nature-altering collisions and chaos that lurked; my bacteria were growing vigorously, vibrantly, and invisibly. For four weeks in the neuromuscular lab, I had isolated plasmids from E. Coli, cloned them, cut a piece from each with enzymes, and inserted a new gene. I had transformed their very nature (or so I'd hoped). The ampicillin to which the transformed bacteria were resistant was killing off the weaklings, the bacteria that were unable to conform and perform. They were dying, one by one, until the victors-the ones that took in the plasmid fragments I inserted-remained. The new community was thriving, rid off all the weaklings, degenerates, and afflicted, surrounded by the best and brightest. But there was no physical manifestation, no signal of triumph - the liquid remained as it was: yellow, pale, and motionless.

Conducting this experiment made me realize that much is unnoticed by the human eye. We live in ignorance of the trials and tribulations of the micro organisms that inhabit the world with us. The bacteria cells in our body alone outnumber human cells 10 to 1. Each embroiled in a struggle for life. Each passing unnoticed and unappreciated.

What Matters

For the first lesson, I write letters of the English alphabet and their Telugu equivalents on the blackboard. My grandma peers at it, trying to make sense of the intricacies of a new language. When I look in her chestnut brown eyes, I see that spark - the same spark in the eyes of my Kumon students when I teach them how to solve equations. The spark in the eyes of the kids from Fourth Ward, an impoverished neighborhood, when I readthem stories. The spark in my brother's eyes when I show hima soccer move. The spark that transcends race, income, and age, that makes us human. I believe everyone has the right to experience that spark, but the reality is that not everyone has equal access to an education. I live in a world where the public school of Houston's wealthiest neighborhood has two state-of-the-art gyms and an Olympic sized swimming pool, while the school in the Fourth Ward has overflowing classrooms and barely enough pencils for its kids.

"A is for apple," my grandma tells me, a triumphant smile creeping onto her wrinkled face. "I learned that in the seventh grade before my dad banned me from attending school." In her set brows I see determination, in her eyes I see decades of abandoned hopes and dreams, and in her pursed lips I see inextinguishable curiosity. Getting a quality education should not be a privilege, as it was for my grandma, but a universal right.

Patient

I outstretched my hand, meeting her trembling fingers and feeling the frail bones underneath. "Please, find my daughter and my husband. Please," she cried, her screams of desperation too violent for her delicate body. As part of my duties in patient support in the Neurosurgery ward, I consulted her nurse. But I could not maintain my solemn composure when the nurse told me that the patient had no family - she was never married and CPS took her child away from her ten years ago. The nurses grew frustrated with her, loudly complaining about her "craziness" and the difficulty of "controlling" her. Maybe I was not experienced enough, not hardened enough, but their comments angered me; though she was "crazy," that did not make her immune to human emotion. Seeing her emaciated figure convulsing with each breath of air, I wanted to do anything in my power to make her pain disappear. She didn't deserve this anguish. No one deserves this anguish.

Indian Values

A pile of shoes discarded in heaps of hundreds. The noise, the commotion, the excitement, palpable.I peered into the room, apprehensive yet excited for my first dance class. Beads of perspirationtrickling from my forehead to my silk dress and my brows furrowed in concentration, I touched my feet to the earthy ground.

In my tiny school richly populated with Indians, every girl did Bharatnatyam. To seven-year-old me, doing Bharatnatyam was the mark of being Indian. I was desperately awaiting my chance to prove my Indian-ness to the world. Unfortunately, I quickly realized that dancing was not my forte. I had the rhythm of a rock, the fluidity of jello, and the dexterity of an inebriated elephant. When my classmates pranced elegantly across the floor, I stumbled over my feet, trying to unsuccessfully imitate their effortless moves.

My dad named me Pallavi, the thematic line of a song in Carnatic music that encompasses poetry, rhythm and imagination. Sadly, I had none of those qualities on the dance floor. My parents had dreamt of me excelling in music and dance, but I had undoubtedly disappointed them; I did not have a musical bone in my body.When I finally deemed my dance experiment an utter failure, I was forced to reassess what being Indian truly means. I grew to realize that that being Indian did not mean dancing and singing to Indian music. Rather, being Indian is a reflection of the values and beliefs that have been ingrained in me. As children, my parents had no money or time to do what they enjoyed; they were fully concentrated on going to school, as the only means of escape from poverty.Fortunately, I have the time and circumstance to pursue what I love, whether that is soccer, politics, or neuroscience. From my failure, I realized that there is no point in doing something I don't wholeheartedly enjoy. I was desperately trying to prove that I loved dancing, both to my parents and to myself. But by deluding myself, I became unable to devote myself to what I truly enjoyed.

Rather than finding my passion on the pristine floors of the stage, I found it buried in the grime of the soccer field. When my Indian friends dressed in freshly ironed silk for Saturday recitals, I donned my muddy socks and smelly cleats for Saturday games.The very qualities that ensured the demise of my dance career were my greatest assets on the soccer field. My feet, heavier than lead on the dance floor, became lighter than air. My shy demeanor transformed into a quiet confidence. My jerky motions became fluid moves with the ball. Most importantly, my nonchalance gave way to excitement.

My teammates and I have our differences: we come from different backgrounds and we have different priorities. Going to my first practice in third grade, I was scared. I had nothing in common with these girls. I wasn't tall and thin. I did not possess raw athleticism. I was a bookish Indian girl with thick glasses and a long braid who had hopes and dreams about becoming the next Mia Hamm. But on the soccer field, these differences are immaterial. We put aside our collective disparities and work toward a common purpose, becoming a part of something greater than the sum of our individual selves.

As my Brazilian soccer trainer once told me, "Soccer is a form of dance. Instead of dancing with a person, you are dancing with the ball." I've always wondered why I was so horrendously inept at dancing, but had considerable dexterity with the soccer ball. Theoretically, my skill on the soccer field should translate, at least minimally, onto the dance floor. But it doesn't and I have no idea why. All I know is that I've found my Pallavi-my poetry, my rhythm, and my imagination-dancing with muddy cleats rather than bare feet. *

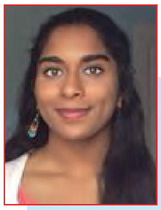

Pallavi grew up in Houston, TX. She learned to read and write Telugu from her father at home and she can converse fluently in Telugu in perfect accent. She is currently pursuing undergraduate studies at Stanford University and writes for the student newspaper on campus.

service

We Are What We Advocate

Sri Vani Ganti & Harsh Voruganti

Growing up Hindu in American society is a challenge. Due to a lack of awareness about Hinduism in America, there is a need for the Hindu community to better explain and advocate for itself. We both were born into Hindu families. And we chose to become Hindu activists, as professional full time staff of Hindu American Foundation (HAF). We came to activism, shaped by a series of experiences being Hindu in a largely non-Hindu society, thus seeing the need for advocacy in every stage of our life. Through our professional engagement as Hindu activists, we constantly see the need for our community to stand up and advocate for itself.

Sri Vani's Story

I am a Massachusetts girl, - born and raised. I grew up forty-five minutes outside of Boston in an area largely dominated by the Irish Catholic community. Being a typical Telugu girl- with two long braids and a toothy grin, I stood out. I was always different from my classmates, and there was a clear reminder everyday of it in my public school life. It was clear that being a Hindu was a foreign concept around my neighborhood. On several occasions I was asked, "What caste are you in?" or "Will you have an arranged marriage?" Absolutely flustered by these questions, I would often have to stammer over the appropriate responses. These questions got worse when it came to learning about Hinduism in the school classroom. Our World History unit was quite badly designed and there was only one chapter dedicated to all of the major Eastern Religions, while there were at least three chapters dedicated to the Abrahamic faiths. To be clear, there was a single chapter that discussed Hinduism, Buddhism, Shintoism, Taoism, and Daoism, Sikhism and Jainism didn't even make the cut. With only a handful of paragraphs dedicated to Hinduism, there wasn't much to learn about our faith.

Since reinforcing my faith at school wasn't a possibility, it was my home life that helped create a sense of pride in me about being Hindu. Perhaps there is some bias, but I feel that my parents are devout Hindus who are highly purposeful in their faith. Each pooja and vratham they observe is done with an immense sense of devotion and understanding of what they symbolize. Knowing what each mantra means and what each step of the pooja signifies prevented these rituals from being hollow to me as a child. And poojas became increasingly fun (note that the variety of prasadam heavily influenced my level of enjoyment) and were no longer simply familial obligations. My parents worked diligently to educate us about our Hindu faith and culture. They were my only Bal Vihar and my first acharyas. Their dedication to jnana, or knowledge, is why learning about Hinduism was fun, but is also why I am so proud to be Hindu.

How on earth did I become a Hindu American advocate? It was merely by accident, but I knew it was in me well before I knew about the Hindu American Foundation. In 2008, Missbehave magazine published a short, yet offensive article, about Vishnu, Lakshmi and Shiva. The author thought it was playful, but failed to see how it was highly disrespectful of

Hinduism. After being outraged, I wrote to the editor of the magazine and highlight the problem with the article. I just knew something was inherently wrong in what they did and someone needed to stand up for my community. In the end the editor apologized, but the article remained because it had been printed in thousands of magazines. This was the spark that would light a fire five years later to me being a Hindu American advocate.

Harsh's Story

I spent most of my childhood in Austin, Texas. My community in Austin was fairly diverse, with large communities of Hindus, Muslims, Jews, and Buddhists. Nevertheless, I did not lack reminders that I was different from my peers. At least once every couple of months, I would be approached by a well- meaning classmate urging me to save my soul and convert to Christianity. Additionally, while student groups such as the Fellowship of Christian Athletes multiplied, non-Christians were given no group of their own to celebrate their culture and heritage (although in high school, we were allowed to start an Interfaith club). I doubt that any of the individuals involved intended to be insensitive or malicious. Nevertheless, the effect of the dominant culture was to teach me that my faith and culture was something to be abandoned, not celebrated. The behavior of my classmates never rankled me as much as the public embrace of Christianity by the Texas state government. Our Governor proclaimed that non-Christians were destined for Hell, while state legislators trumpeted their commitment to bringing [Christian] prayer into schools. My own school, while public and home to a wide diversity of religious identities, invited Christian speakers to come speak about the power of God's love and how it could help conquer everything from avoiding drugs to refraining from premarital sex. The cumulative effect of these seemingly benign impositions of faith was to make me, a non-Christian, feel like I didn't belong. With every school event that included a prayer "in Jesus' name," I internalized that the way I prayed was wrong. Every time I heard a state leader refer to the Constitution as being based in the Bible, I wondered if the principles of American government were alien to non-Christians. As a result, throughout my childhood and college years, my Hindu identity was always secondary.

The Need for Hindu Activism

Despite our formative experiences, when we joined the Hindu American Foundation in 2013, we still did not have a full understanding of why Hindu activism was important. The last two years at HAF, however, gave us a valuable primer.

First, despite three million Hindus in the United States, Hinduism remains largely misunderstood in the public sphere. Just last month, for example, Idaho State Senator Steve Vick refused to attend a Hindu invocation, dismissing the faith as one where adherents "worship cows." Similarly, in one of our meetings, a female colleague was asked by an observer why she did not wear a headscarf - the observer having mistaken Hindus for Muslims.

Second, some Americans view Hinduism with suspicion and hostility. Take the instance of the opening invocation before the U.S. Senate given by Rajan Zed, a Hindu cleric and interfaith leader in Nevada. On July 12, 2007, Zed was barely a few words into his prayer when he was interrupted by protesters shouting Bible verses. A Hindu prayer has never been offered before the Senate since. Furthermore, Hindus and Hindu houses of worship are targeted for hate crimes, including physical and verbal attacks.

Third, Hindus around the world often face significant human rights concerns, few of which are noticed in American foreign policy circles or in mainstream media. For example, Hindus in Pakistan regularly face the risk of attacks, forced conversion, sexual violence, and economic exploitation, simply for practicing their faith.

Every day, we work to ensure that Hinduism is better understood in the United States. However, if our experience has taught us one thing, it is that national organizations such as HAF cannot do this work alone. It is important for all Hindus in their daily lives to become Hindu activists. We, as Hindu Americans, deserve to have our voices heard. We have contributed and continue to contribute to our communities in many ways. From being titans of business to being our nation's leading healthcare providers to developing cutting edge technology, we are pillars of the American community. Thus, it matters when our local mandirs are vandalized. It is important that our children's peers and teachers gain an accurate understanding of Hinduism. It matters when we are unable to staff our mandirs with poojaris because of outdated immigration laws. If we don't advocate for our community, then who will? ✻

***Sri Vani Ganti,* Director of Member and Chapter Relations based in Washington, D.C, holds a Masters in Health Communications from Boston University and a Bachelors of Science in Biology from Northeastern University. At HAF, her primary focus is on building and strengthening member relations as well as developing local HAF chapters across the country. Ms. Ganti is active within her Hindu community as a member of Chinmaya Yuva Kendra.**

***Harsh Voruganti,* Esq., Associate Director of Public Policy based in Washington, D.C., holds a JD from the George Washington University Law School. Before joining HAF's staff, Mr. Voruganti worked as a fellow at the Program on Freedom of Religion and Belief at the American Civil Liberties Union. Mr. Voruganti also serves on the Board of the D.C. Lawyers' Chapter of the American Constitution Society and is a designated Next Generation Leader with the organization. Mr. Voruganti is a student of both Hindustani and Carnatic music.**

Whatever the future looks like,
we're ready.
Beaumont Health
Beaumont Health System
Botsford Hospital
Oakwood Healthcare

The Struggle

Shreyas Tadepalli

What does it mean to be American?
Yet to come home at night to eat Tomato pappu
Speaking Telugu at home,
Having most of one's family in India

What does it mean to be Indian
Wearing American clothes on a daily basis
Having English as a first language
With an American passport

Is one better than the other
One more preferable than the other?
These are thoughts that pass through my mind
Every day, all the time, in all instances

How do I live with each side equally
Without it ripping me apart
What if there are two wolves inside of me
Both good yet bad

How is it that these two halves are such polar opposites?
Two siblings, constantly bickering
Quarreling over something irrelevant
Like what to eat for dinner

Yet day by day, I begin to realize
That I need both sides of this
They are both part of me
Giving me the essential balance

They are not so different
Two halves of the same pie
Two parts of the same guy:
Me!

And so the struggle continues
Every second, every moment
The struggle that pulls me apart
Yet keeps me together.

Shreyas Tadepalli is a high school student from Troy, MI. He co-founded the Troy Social Justice Project, which seeks to engage and educate students about important issues, such as racism and homophobia, and is an avid athlete, playing a variety of sports. A talented and passionate musician, Shreyas fuses his extensive Carnatic and classical Western training to create a beautiful blend of two rich traditions.

HCL Global Systems Inc

IT Resource Management

HCL Global Systems is a Minority/HUB/Certified, E-verify Company. With well-equipped and fully operational office at 6 Global positions in USA, CANADA and INDIA, HCL Global Systems is a leading service provider in the field of IT talent and project management services to companies all over the world.

REVENUE PERFORMANCE

With yearly revenue of 85 Million for FY 2014 and pursuing another benchmark of achieving 100 million for FY 2015, HCL Global has an infrastructure with 1200 + employees on W2 within USA and 200 + on 1099 employees. From performance aspect, HCL is been steadily ranking in the top 25 list of companies in sponsoring H-1's and GC's.

WHAT WE DO

We look for smart, dynamic, and highly motivated IT professionals in the niches of business analysts, network administrator, database professionals, Web Applications developers, and Data warehouse/BI, etc. who are ready to relocate to USA to join to some of the best companies in US in their ongoing projects. We've built the reputation, corporate relationships, and the industrial knowhow to match the expertise of first rated consultants along with the very best assignments available on board.

WHY HCL

Team HCL is made of passionate and dedicated staffs with 15+ years of recognized expertise in their individual professional fields – versatility is our core strength and we have professionals from HR, Accounting, Sales, Business Development, IT Trainers or Immigration services for your ready help. We are dependable, friendly, and transparent in all our business deals with our clients as well as with our employees for making us one of the most preferred service providers.

SERVICES WE PROVIDE

- We recruit aspirants eligible to work in United States (OPT, L2, H-1, TN, GC, US citizens) with basic understanding of IT technologies. We provide further training in technologies that suit their personal interest and relevant background.
- We provide comprehensive assistance in making resume, input for getting prepared for interviews and market the resumes to find the best job that exactly matches candidate's expertise.
- Accommodation during the training can be arranged according to requirement.
- Candidates will enjoy ultimate freedom to choose a project of their interest and bill rates remain transparent between HCL and the candidates.

WE SPONSOR H-1'S, GC TO ELIGIBLE CANDIDATES

OUR MISSION

With more than 50 direct client contacts (Ford, HD Supply, Deutsche bank etc.) and with an amazing potential of 2500+Prime Vendor contacts, at HCL we are constantly able to catch lucrative jobs to all out candidates we recruit. Our hiring process is quick and our employee retention remains at 95% and above for every passing year.

OUR VISION

We always strive to offer you the best performance as we count your success as ours. We are committed to provide our clients the right talent and we aspire to go global in offering highest quality of IT consulting services to our clients within and outside of USA. We keep our best focus on our clients for finding their business needs in terms of latest acquisition. We are dedicated to consistently outperform as one of the largest national IT staffing firms for our clients and associates.

Welcome to HCL......
Let's talk each other.....

Allow us to offer you a rewarding and lucrative career roadmap for you towards your outstanding success!

Website: www.hclglobal.com
Phone : 248-473-0720x100(W), 248-787-6994(M)
Email : Gadde@hclglobal.com

CORPORATE OFFICE

24543 Indoplex Circle, Suite 220, Farmington Hills Michigan - 48335, 24543 Indoplex Circle Suite 220, Farmington Hills, Michigan - 48335

Schooling: in the States or in India?

Uma Chavali

Having lived in India and currently living in the United States, I get many questions regarding the differences between the cultures and the systems of the two nations. Some people also tend to ask me whether I like India or the States better. Although most people's answer would be the States, I don't quite know. I believe that they both have their ups and downs. Along with that question, a rather tragic question people tend to ask me is, "Did you like the schooling system here or the schooling system in India?" To answer the question, I like both. I also like neither. Let me explain to you why that is.

Like many other things, the schooling systems in the United States and in India are very different. In India, the students are created to be almost robotic, with their capability to memorize being honed to its fullest; whereas in the States, the students are more free to explore and create their own profiles and allow themselves to become their own personality. That does sound rather appealing doesn't it? Unfortunately it does have some drawbacks. Since all of the students in the schools have their brains wrapped around the thought of self discovery, the competition between them is very lacking, therefore causing the system itself to be rather lacking. The students have a lesser drive for competition. Although some might consider that to be a positive effect of the schooling system, I believe that it holds people back from being able to reach their fullest potential academically. It is rather beneficial only to the children who are interested in more non-academically related activities.

The students in India however have so much competition that it forces them to reach levels that they probably thought were beyond their capability. Of course this also has its drawbacks. People lose their individuality, and all of the students walk around the country like robots, constantly studying. It causes for the formation of a homogeneous and boring schooling environment. Of course there are many more drawbacks and advantages to both the schooling systems, but those would take too long to mention.

So all in all, schooling systems in the two nations, and probably even around the world, are systems that have their ups and downs. Whether someone likes a particular type of a schooling system or not is a matter of their subjectivity towards the matter. Therefore, if you are ever curious about any occurrences such as the schooling systems or the working conditions of different nations, rather than asking someone else about their opinion, you should try to experience these for yourself. ❋

Uma Chavali is the daughter of Hemamalini and Chandrasekhar Chavali of Irving, TX.

Goda Meeda Pilli

Veena Katragadda

The first time my mother said this phrase, I remember tilting my head and raising an eyebrow. The phrase had been casually slipped into her sentence. This occurrence was not unusual in our house. Conversations between my parents and I had always seemed slightly incomplete without the use of some Telugu phrase or advice. They would be inserted in conversations the same way we added a spoon of mavidikai pacchadi next to our plate of perugu annam. Seeing my confused expression, my mother was prompted further to explain that this phrase-goda meedha pilli-was used to describe someone who conveniently switches sides. Like a cat that prowls along the top of the wall rather than walking on either side, this person doesn't wish to commit to any position. From my mother's tone, I had gathered this phrase was not necessarily meant to be a compliment. Instead, her reference seemed to indicate that it was for people who tried to "play" according to the situation. Regardless, even years after, this phrase is the only one I can really remember. Why? On some level, I think it was describing me.

As a Telugu American child, I have always felt like the cat on the wall. After all, I am in between two different cultures. I am prowling on the edge while I peer down on either side of the wall to see which side or culture I would reflect next. The crux of difficulty for most Telugu American children is not always that we struggle to identify with either Telugu or American culture. Rather, it stems from the struggle to reconcile both cultures and blend them together. I always just wanted a seamless combination of the two cultures to which I am intricately connected. But how would I ever combine two cultures that, from one angle, are seen to be so inexplicably different?

For me, being Telugu meant that I was proud to be speaking a language that was once called the "Italian of the East". It meant watching Gundamma Katha on a cool summer night or catching the latest Mahesh Babu flick at the local Indian theater. It meant biting into sweet kazaas as the sticky syrup dripped down my fingers and gulping down the bitter taste of ugadi pachadi in the spring. When I visited India, it meant taking the train to Tenali and Rajamundry. It meant wearing colorful langa vonis with excitement. It meant looking at intricate lines and shades of color blend in the muggu painted on the veranda. It meant dancing to "Koluvaithiva Rangasayi" in a Kuchipudi dance dress.

But being American was just as fun. It meant listening to Frank Sinatra and Beyoncé. It meant spending time with some of my best friends. It meant five-paragraph essays and cheese pizza. It meant watch fireworks on the Fourth of July and reading The New Yorker. It meant sledding down hills of endless snow and loud concerts. It meant Little Women and Harry Potter. It meant catching my breath at the top of the Empire State building and feeling the sun's glazed heat on my skin as I looked at the horizon near Monument Valley. America has been the place I have called home for my entire life.

I knew it would never be a seamless combination. In many ways, these two worlds are different. So, instead I felt pressured to choose one culture over the other. To finally jump off the wall as the cat for one last time and fully commit to one side. After all, before, it had always felt uncomfortable to be toeing the line between two cultures. It brought about the feeling of displacement and the inability to be completely immersed in one culture over the other. But could I ever really choose? The choice would be akin to picking "yin" over "yang". I did not want to be completely American and leave my Telugu roots. But, as a child who

was born and brought up in the United States, it did not feel right to leave any of my American roots either.

Recently, however, I have been wondering if I really ever had to choose. Had the world ever asked me to? No, not really. The pressure came from my own discomfort. From a young age, we are told that adulthood means making tough choices. It means taking a stand rather than choosing not to act. We are told that complexity must be broken down into simplicity. Endings must be clear and defined. We are quick to believe that the in-between is a space of murkiness. In the same way, I thought choosing one culture was necessary to find simplicity and resolve the complexity. Like other cultural hybrids growing up, I thought choosing one culture or community would make finding my own identity easier.

But, now as an adult, I am beginning to think the opposite. I never needed to make a choice over two cultures and no cultural hybrid should ever have to. Rather, the in-between could be perfect and simple. My position on the wall could be greatly insightful. From my angle on the wall, I have a great perspective. I can look at both cultures through the lens of another. I can see similarities and differences and feel connected to not one, but two communities. In a way, I am a true example of reality. This is the reality that every world culture has the same hopes, dreams and personalities. How else would I be able to fit into two seemingly distinct communities?

Thinking back to my mother's words, I know "goda meedha pilli" is not intended to be a compliment nor may it be an all- encompassing representation of my situation. However, the phrase does speak to the confusion that most Telugu Americans like me feel while we are growing up. In the end, we should be careful to remind ourselves that there is beauty found in complexity. There is clarity found in the in-between. There is more value found in not one, but two. And, our spot on the wall may seem uncomfortable, but it is actually a great gift. ❋

Veena Katragadda is from Canton, MI. She recently graduated in May from the University of Michigan-Ann Arbor with a Bachelors in Business Administration and a minor in Writing. In her free time, she likes to read, watch movies and spend time with friends and family.

My Journey to The White Coat

Sri Kakulavarapu

Medicine. It is a word that many individuals are passionate about. It is a word that has endured many changes throughout the years of its existence. For me, the word medicine holds a special meaning as it has been shaped and colored by my time as a medical student overseas in the Caribbean.

The Caribbean was not the easiest of paths. As any medical student would agree, it included many sleepless nights, total caffeine induced psychosis, and somewhere in between there, our growing passion and love for the field of medicine. But beyond these, I faced numerous obstacles, which both hindered my journey and made it that much more appreciated. I am considered an international medical graduates — or how the Educational Commission for Foreign Medical Graduates lovingly calls us, "IMGs."

Now why did I choose the Caribbean as opposed to medical schools in the United States? Simple. These schools offered a rolling admission, and were accepting new students three times per year. Due to our financial situation and the schedule of when I finished our undergraduate, I decided the Caribbean was the best route at that time instead of losing another two years. Leaving my family, friends and everything that was familiar for medical school was the most difficult decision that I had to make.

"Okay, dad, I think we are all set. Mom and sis, I love you, I'll see you in four months."

With those words, I gave them a teary hug and took off with my dad with three huge suitcases, leaving my mom and sister behind. I was not sure of what to expect. Was I going to be able to stay there for four months - away from my family, friends and everything I knew? Luckily, my dad was accompanying me on this initial journey; decreasing the fear of embarking on the total unknown, but only slightly. As I stared down at my airplane ticket, I realized that this was it: I was going to medical school. I made it this far. I was going to become a doctor one day.

After finishing my undergraduate degree at Michigan State University, traveling to the Caribbean was scary. Not only was I leaving my family, but I was also leaving Michigan, where I had spent my entire life. A couple weeks prior, in preparation for going to the Island of Saint Eustatius where my school was located, I had Google mapped the area and tried to familiarize myself with it, but it was impossible to predict what the journey would hold. What would island life be like? How were the people going to be? Was I going to be able to stay on an island for four months at a time? It was then I received a warm and friendly Facebook message from a fellow classmate who was starting in the same term as me. After a week of exchanging emails and messages, we realized the list of what we needed to bring to the island was many pages long: raincoats, umbrellas, mom's food, beach clothes, toilet paper and more.

Traveling to the Caribbean was about a 12-hour journey, which consisted of multiple connecting flights, including one through the beautiful island of St. Maarten. Up until that point in my life, I had been on only flights that seated more than one hundred passengers.

గిడుగు రామమూర్తి స్మారక తెలుగుభాషా పురస్కారం 2014

ఆచార్య రవ్వా శ్రీహరి గారికి

గిడుగు రామమూర్తి (1863-1940) 25వ శతాబ్దపు ప్రథమపాదంలో వ్యవహారిక భాషావాదానికి ఉద్యమరూపం కల్పించి గ్రాంధిక భాషావాదులపై విజయం సాధించిన యోధుడు. గొప్ప భాషాశాస్త్రవేత్త, పరిశోధకుడు, గ్రంథ-శాసన పరిష్కర్త. సవర భాషకు వ్యాకరణం రచించి, సవరల అభివృద్ధికి కృషిచేసిన సంఘసేవకుడు, ప్రజాస్వామికవాది, మానవతావాది. గిడుగువారి ఆదర్శాన్ని ఆదర్శాన్ని, ఆచరణను గుర్తు చేసుకుంటూ వారి పేరుమీద ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి 50 వేల రూపాయల నగదు పురస్కారాన్ని అందజేయాలని తానా నిర్ణయించింది. 2002లో ఈ పురస్కారాన్ని ప్రారంభించి, తెలుగు భాషా వికాసానికి, అభ్యున్నతికి కృషి చేసిన ప్రముఖులను ఈ పురస్కారంతో సత్కరించి, గౌరవిస్తోంది.

గతంలో ప్రొఫెసర్ చేకూరి రామారావు, ప్రొఫెసర్ భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి, శ్రీ సి. ధర్మారావు, శ్రీ ఎ.బి.కె. ప్రసాద్, శ్రీ స.వెం. రమేశ్, శ్రీ పి.ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యంగార్లకు ఈ పురస్కారాలను అందజేసింది.

ఈ సంవత్సరం ఈ పురస్కారాన్ని తెలుగు, సంస్కృత భాషా పండితులు, వ్యాకరణవేత్త, నిఘంటు నిర్మాత ఆచార్య రవ్వా శ్రీహరిగారికి అందజేయాలని తానా కార్యవర్గం నిర్ణయించింది.

1943లో నల్లగొండ జిల్లా మారుమూల గ్రామం వెల్వర్తిలో సాధారణ దిగువ మధ్యతరగతి చేనేత కుటుంబంలో జన్మించిన రవ్వా శ్రీహరిగారు తెలుగు, సంస్కృత భాషల్లో పాండిత్యాన్ని సంపాదించారు. వీరికి సంస్కృత వ్యాకరణంలో ఎంత పాండిత్యముందో తెలంగాణ వ్యవహారిక పదాల కూర్పులోనూ అంతే ప్రావీణ్యముంది. 1962లో సంస్కృత వ్యాకరణంలో డిగ్రీ పొందటంతో ప్రారంభమైన వీరి విద్యాదాహం నేటి వరకూ కొనసాగు తూనే ఉంది.

సాంకేతిక పదకోశం (1973) ప్రచురణతో ప్రారంభమైన ఈ ప్రస్థానం ఈ ఏడుపదుల వయసులోనూ నిరాటం కంగా కొనసాగుతూనే ఉంది. తాను జన్మించిన నల్లగొండ జిల్లా మాండలిక పదాలతో నల్లగొండ జిల్లా పదకోశం (1987) తయారుచేశారు. నల్లగొండ జిల్లా ప్రజల భాష (1993) పై సమగ్ర గ్రంధాన్ని రచించారు. ఇక్కడి నుండి వీరి కృషి కొత్తపుంతలు తొక్కింది. ఎప్పుడో 1939లో తయారైన శ్రీ సూర్యరాయాంధ్ర నిఘంటువులో లేని పదాలతో దానికి అనుబంధ నిఘంటువుగా 2004లో శ్రీహరి నిఘంటువు వెలువరించారు. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఎడిటర్-ఇన్-చీఫ్‌గా ఉంటూ అత్యంత ప్రతిష్ఠాత్మకం గా భావించే అన్నమయ్య పదకోశం రూపొందించారు. అది 2012లో వెలువడింది. అన్నమయ్య భాషావైభవం అనే మరో గ్రంధాన్ని 2006లో ప్రచురించారు. ప్రస్తుతం ప్రాకృతాంధ్ర నిఘంటు నిర్మాణంలో తలమునకలై ఉన్నారు.

గిడుగు రామమూర్తి పేరు మీద ఇస్తున్న ఈ పురస్కారాన్ని అంతే స్ఫూర్తితో తెలుగు భాషావికాసానికి, అభ్యున్నతికి కృషి చేస్తున్న రవ్వా శ్రీహరిగారికి అందజేస్తున్నందుకు తానా కార్యవర్గం సంతోషిస్తోంది. 2014 డిసెంబర్ 18న నెల్లూరులో జరిగిన తానా జానపద కళోత్సవాల్లో ఈ పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేశారు.

Our next connecting flight took me for surprise. It was a small sixteen seater through Winair Airlines, which flew between the islands. I looked at the plane, absolutely terrified. This little plane was going to carry me, my dad, fourteen other passengers, my three suitcases, not to mention the other passengers' luggage as well? And it will take me over the ocean, too? At my astonishment over the tiny size of the aircraft, my dad laughed and reassured me that it would be okay. The entire plane ride, I hung onto the seat in front of me for dear life and prayed I would make it out alive. With the winds so strong, and the plane being so small, I thought we would be blown into the ocean, never to be found again. As dramatic as it sounds, I did see my life flash before me. Embarrassingly enough, I was sitting next to one of our pathology professors, who saw how shaken up I was with this short 20 minute plane ride, and pointed out in the distance a breathtaking volcano on a small, peaceful looking island to divert my mind from the plane ride itself.

I was instantly in love. My home for the next two years was absolutely perfect. ❋

Sri Kakulavarapu is currently fourth year medical student at the American University of Integrative Sciences St. Maarten School of Medicine. She is Michigander, Spartan (GO GREEN!), and love to cook, read, and dance in my spare time!

service

A Summer Sojourn

Madhumeeta Sanam

The Honduran heat hit me like a fast ball. I wiped off the newly formed sweat that gathered onto my forehead as I stepped into the concourse at Toncontín International Airport. The minimally air-conditioned airport was the entrance point to the most two most rewarding weeks of my young life.

"Do what you love and success will follow," my father always told me. Being the oldest child of first generation immigrants, this uncommon phrase shaped my decision to continue learning Bharatanatyam to this day, study Anthropology, and travel the world. Rich experiences throughout my life, therefore, have led me my decision to pursue my medical studies. My interest in science began as a young elementary student; I was fascinated with the way matter and material worked together. As a middle-schooler, I learned about different types of sciences and was drawn to the biological sciences because of its roots in studying nature and its species. My passion for science has continued to develop throughout a decade of education. Today, I learn new concepts while in my upper level science classes while working in a transitional neurosurgery laboratory.

All of the "science" I spent years perfecting seemed irrelevant whilebearing the piercing 105-degree furnace I was going to call home for a temporary time. The heat persisted throughout the three-hour bus ride to San Lorenzo. The humidity, the people, and the settings vaguely reminded me of our hometown in India and I immediately began to feel more at home.

I chose to serve the Central American nation of Honduras in hopes of increasing my understanding of medicine and its nuances in underprivileged communities. In August 2014, I traveled alongwith a Global Medical Brigade group consisted of 37 student. We introduced ourselves awkwardly at the Detroit airport prior to our departure and continued through to Houston and then to Tegucigalpa with only occasional exchanges in conversation. Theresidential compound,which consisted of a small one-story hostel, dining quarters, and an outside shower/bathroom area. Once we reached, we all ate and were assigned rooms. My room, #128, consisted of eleven other girls, in 6 bunk beds, sharing one bathroom.

Our close proximity to one another facilitated a quick familiarity and solidarity among the volunteers. The next day, we got to know each other a little better while unpacking and labeling all the medications. Each one of us brought a large check-in baggage with different medical drugs. Many were over the counter, some were prescription-based, and all were necessary for our patients in Honduras. I counted tablets and labeled thousands of Ziploc bags so we could have enough for our patients over the week.

The next morning, my day began at 5 AM. A quick, cold shower outside, followed by a small meal, and a one-hour drive to the medical site made me question why I flew all this way. The omnipresent beads of sweat dripped from my temples as I stepped out of the van. I began unloading the large supply of medication and made my way across the mountainous terrain, into the small set of rooms that served as our clinics. On Day 1 of the clinic, I shadowed dentists, Drs. Kevin and Paul, and later, taught children proper hygiene in the charla. Going to the dentist back home was always a chore and a mundane bi-annual task. Here, however, the dentists performed extractions, restorations, cosmetic alterations, and fillings in such rural settings. For instance, I held the anesthesia, bloody tools, and pulled teeth, with my hands, and watched while Dr. Kevin continued extracting ten teeth from a middle-aged patient sitting in a dark green plastic chair. In the charla, I gave fluoride treatments to young

school children and taught them how to properly eat nutritional meals and clean themselves.

For the rest of the week I served at the pharmacy, in triage, at consultation, in the gynecology clinic, and the data informatics station. At the pharmacy, we organized, compiled, and gave out the medications prescribed by the Honduran physicians to their patients. In triage, I took the vitals - blood pressure, height, weight, temperature - and asked about chief complaints and symptoms of each patient. In the consultation rotation, I shadowed Dr. Adrian as he formed a diagnosis based on his conversations with the patient and the symptoms and complaints that I noted down earlier. In the gynecology clinic, I saw women that were pregnant, in pain, and concerned about their health. Some highlights from the medical brigade included meeting hundreds of patients and connecting with them during triage and wiping the tears off of an expectant mother who heard her child's heart beat for the first time. After each day, I would race back to my bunk to write down all the experiences so that I would remember the faces, emotions, and smiles, but to this day, I still look back at my memories of the patients and friends without any help from my journal.

After coming back to the compound, we took turns washing up and relaxed by the poolside laughing and playing games like Uno and Mafia. Every night, however, we sat with the physicians and would reflect on our experiences of the day. Often times our stories would lead to teary-eyes and hugs which only strengthened all of our odd-friendships.

In six days, our medical brigade - comprised of 37 students, 8 physicians and dentists, and a dozen local volunteers - saw over 1400 patients. As a volunteer with the organization Global Brigades, I observed physicians establish a strong patient-physician relationship in a very short time that I admired and hope to emulate.

After a much needed and deserved day of relaxation and sightseeing, we began the second portion of our brigade: public health. I dreaded this part of the brigade because it was very labor intensive. I was told that we were going to build homes for 6-8 hours from scratch: everything from cementing the walls to constructing a washroom for local residents. I was excited to take on this new and foreign challenge, but Iwas also worried that the sun would be too much, that I could not lift as much weight as needed, or that I would become dehydrated and perhaps faint.

My worries soon turned into realities, the sun was too much - the temperature averaged 100-105 degrees every day - I could not lift the heavy, wet cement, and I had to take frequent breaks so I could stay hydrated and not fall ill. The experience, however, was transformative.

Our brigade was separated into five different groups. Each group of 6-8 students worked on a house for a family in Fray Lazaro. My host family consisted of three members: 21 year old O'Neil, 18 year old Lola, and 18 month old Kimberly. O'Neil pushed the dry cement carts closer to me so I could mix the water in better, Lola was always ready with hot tea that reminded me of my Ammamma, and baby Kim's giggles were enough to cool down any broiling day. Over a span of five days, the host family became our family. They opened their hearts and home and they shared our heat, pain, and sweat.

During my first week in the medical brigade, I learned how to interact with patients on a case-by-case basis. I was intrigued by the unique cases of intestinal parasites and region infections. In the public health brigade, my journey came full circle, as I learned to open my heart and approach people with empathy and compassion.

Through my trip, I realized that I made a small but lasting impact on rural communities and learned about humanity and humility in medicine. Additionally, the group of students that were first strangers to me became my extended family.

The Honduran faces and memories continue to envelope me like the childhood lullaby my mother used to sing to me. It is beautiful, filled with love, and all mine. ❋

MadhumeetaSanam is a recent graduate of the Wayne State University Irvin D. Reid Honors College. Currently, she is working at the Karmanos Cancer Institute in Detroit and will be attending medical school in the near future. In her free time, Madhumeeta enjoys dancing (especially Bharatanatyam), reading historical fiction texts, and spending time with her family.

THE LAW FIRM OF
SIM, PARVATHANENI, & BROWN, PLLC

www.spblawfirm.com

- IMMIGRATION
- BUSINESS LAW
- PERSONAL INJURY

3010 LBJ Freeway, Suite 130
Dallas, Texas 75234

1901 Central Dr. 508
Bedford, Texas 76021
(By appointment only)

email: law@spblawfirm.com

Call: 214-997 4H1B / 214-997 4412, 817-500 5553

Bird in flight

Photography by Ramana Murthy

These are our Photographers...

Venkata Muktesh Nandigama

Venkat Muktesh Farmington Hills, MI. He is interested in literature, arts and photography. He loves to capture the candid moment and the true heart in everyone through his photography. Portraits, landscapes and dance photography are his specialization.

Annapurna

Annapurna Vishnubhotla is a 22 year old student at Wayne State University pursuing a career in nursing. She is a student of Kuchipudi dance and Carnatic music. Annapurna is a self taught photographer who bought her camera purely out of interest and looks forward to exploring what the field of photography has to offer.

Sreedhar Yadlapati

Sreedhar Yadlapati is a freelance travel photographer, very much passionate about shooting beautiful landscapes,wild life, macro and classic car images.
He had more than 6000 stunning pictures online up for royalty downloads.

Sri Atluri

శ్రీ అట్లూరి నివాసం ఫిలడెల్ఫియా. సినిమా రంగంతో బాగా పరిచయం ఉన్న శ్రీ అట్లూరికి పుస్తకాలు చదవడం హాబీ. హాబీగా మొదలైన ఫోటోగ్రఫీ దాదాపు వ్యాపకంగా మారింది.

Sekhar Manne

Name: Sekhar Manne is a Software Architect, lives in Plymouth MN USA. Painting, Photography, walking and hiking are his passion. He is still a novice photographer studying aspects of photography. Held and participated many art shows in india and in US. Landscapes, seasons (Fall and Spring particularly), old Barns and sun sets are his interests in photography.

Suni Koneru

Sunil Koneru is working as lead designer in automotive industry and has passion for photography and art. He is doing event photography, landscape photography and lives in commerce township with wife Sravana and two daughters Teju and Sindhu. Playing tennis, chess, and volleyball are his hobbies.

Ramana Murthy

రమణమూర్తి, గత 13 సంవత్సరాలుగా ఫ్లోరిడాలో జాక్సన్ విల్‌లో భార్య అపర్ణ, పిల్లలు స్ఫూర్తి, ఆద్యాతో నివాసం, ముద్రా స్టూడియో పేరుతో ఫోటోలూ తియ్యడం, ఊళ్ళో వున్న ఇండిపెండెంట్ సినిమాలు తీసేవాళ్ళూ, స్టూడెంట్స్‌తో వాళ్ళ ప్రోజక్ట్‌లకి స్వచ్ఛందంగా చేతనైనంత సహాయం చేస్తుంటారు.

Vamsi Mohan Maganti

మాగంటి వంశీమోహన్ ఔత్సాహిక ఛాయాగ్రాహకుడు. నేషనల్ జియోగ్రాఫిక్కు డెయిలీ డజను శీర్షికలో తన చిత్రం ఒకటి ఉందని చెప్పుకునే అల్పసంతోషి. అప్పుడప్పుడు తీరిక చిక్కించుకుని చిత్రకళలో ప్రవేశించి పెయింటింగులు అవీ వేస్తూ ఉంటారు.

Imam Nethrapalli

Imam Nethrapalli, hails from Ananthapuram, grew up in Hyderabad, is a Life Scientist living in New Jersey. His interests include photography, traveling, nature, wildlife, Indian heritage.

Rytham KM

Rytham KM lives in the Bay Area and she has been freelance photographer for the last 5 years, specializing in portrait photography. She went to school to study microbiology and have used photography as a way of not just self expression but supporting herself throughout undergrad and grad school.

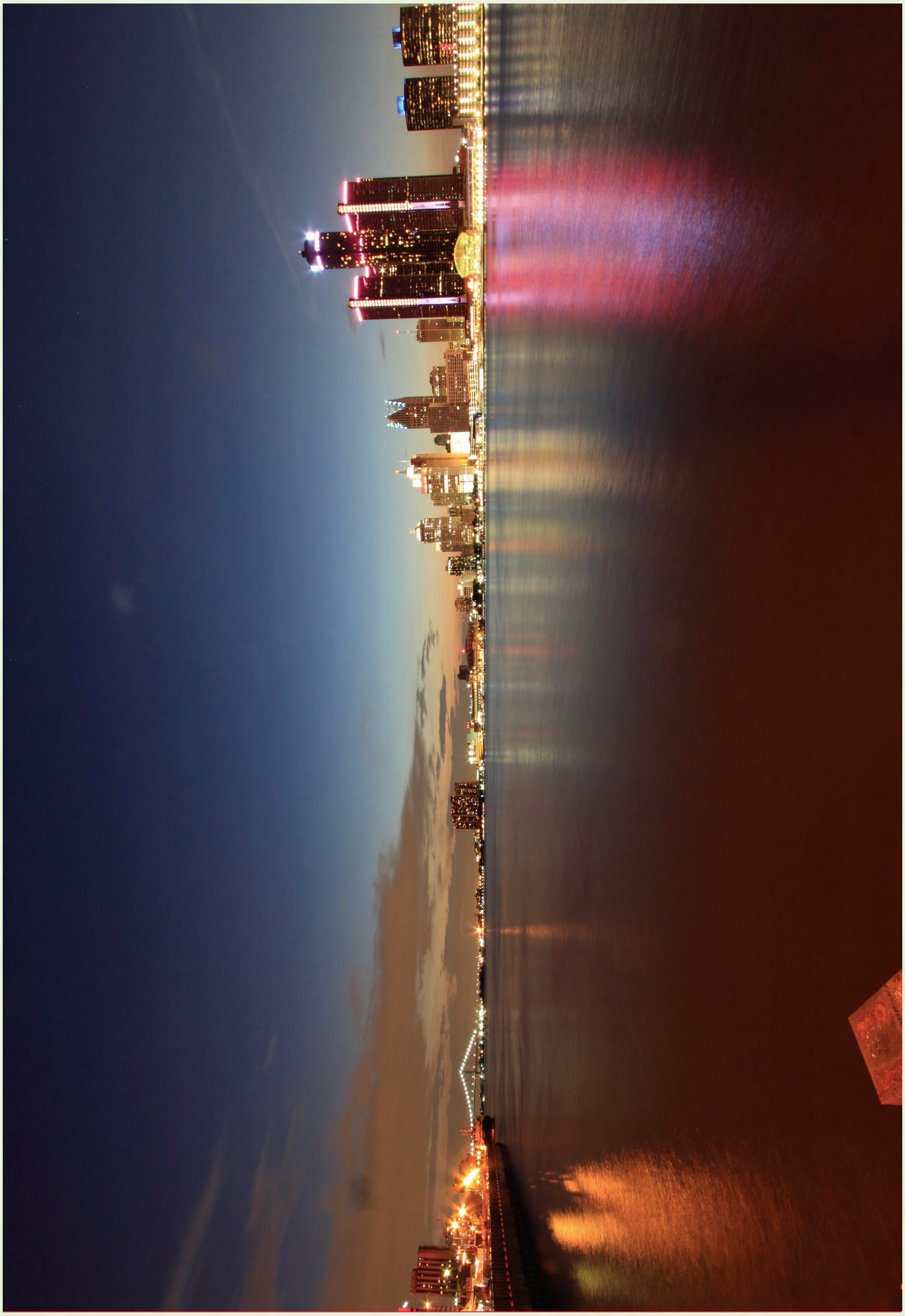

Detroit-Canada Sunset

Photography by Vekata Muktesh Nandigama

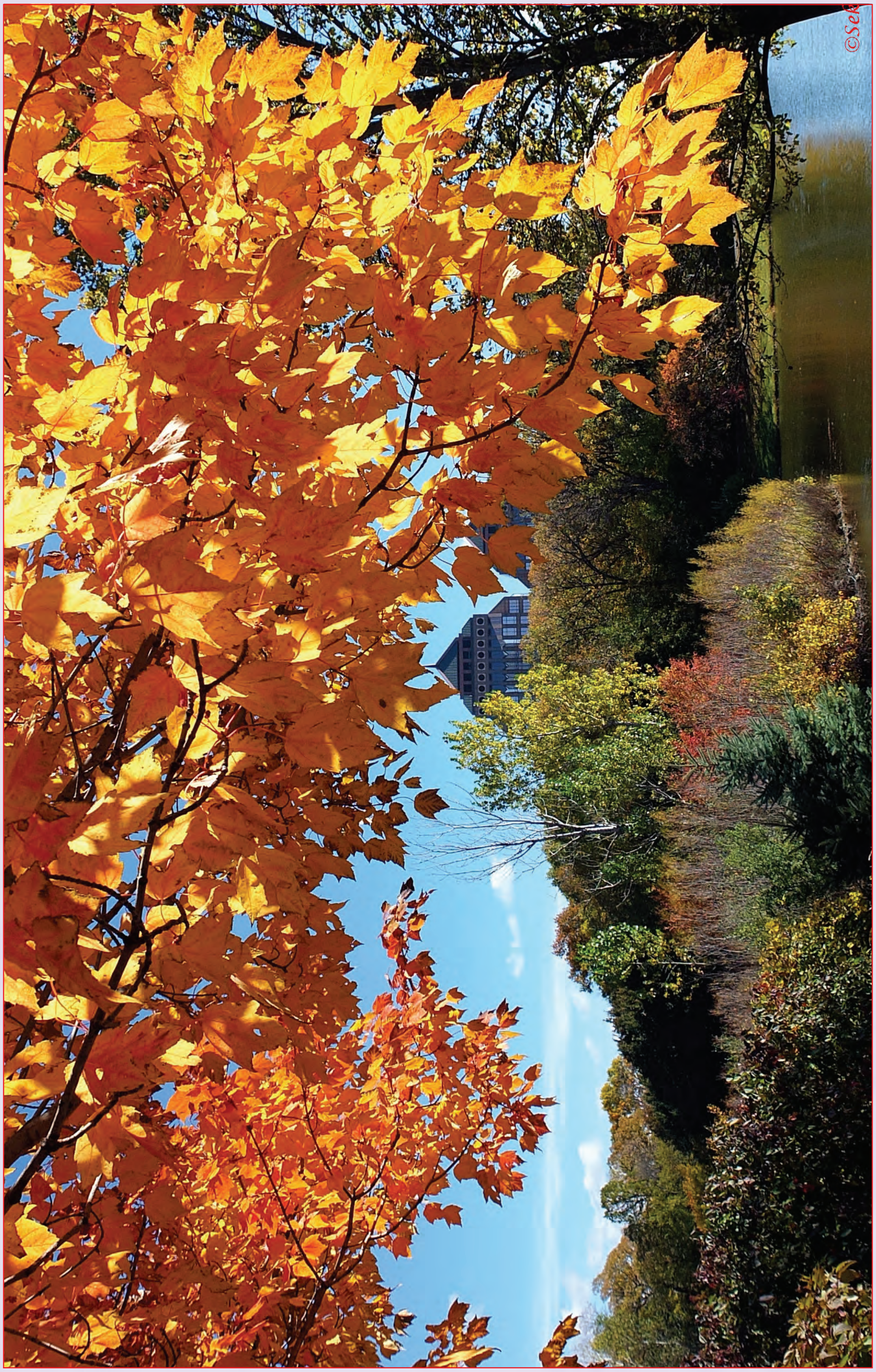

Photography by Shekhar Manne

Photography by Sreedhar Yedlapati

Photography by Sunil Koneru

Night Time Lakeside

Photography by Sri Atluri

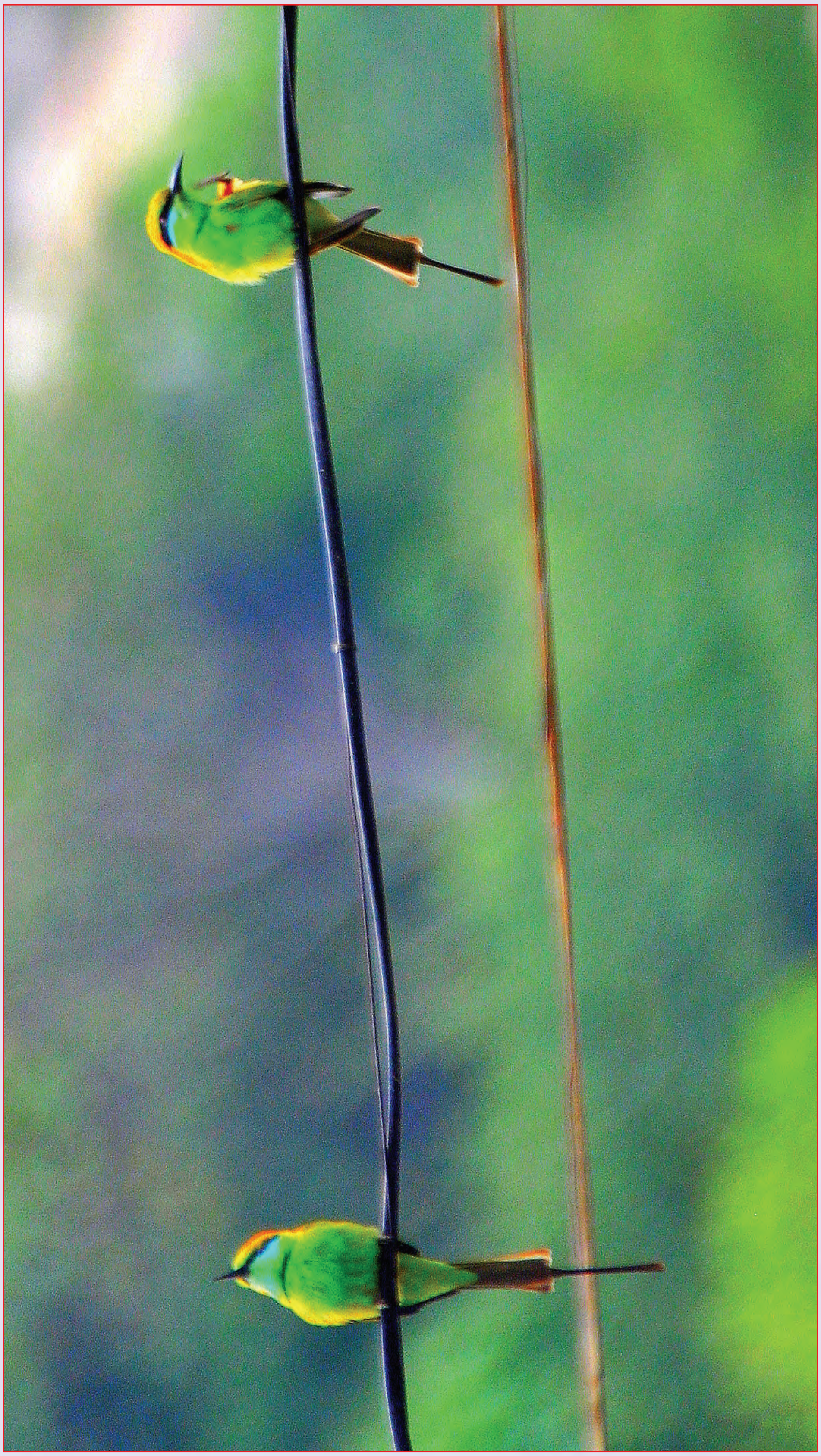

Two States - One Language

Photography by Imam Nethrapalli

Photography by Vamsi Maganti

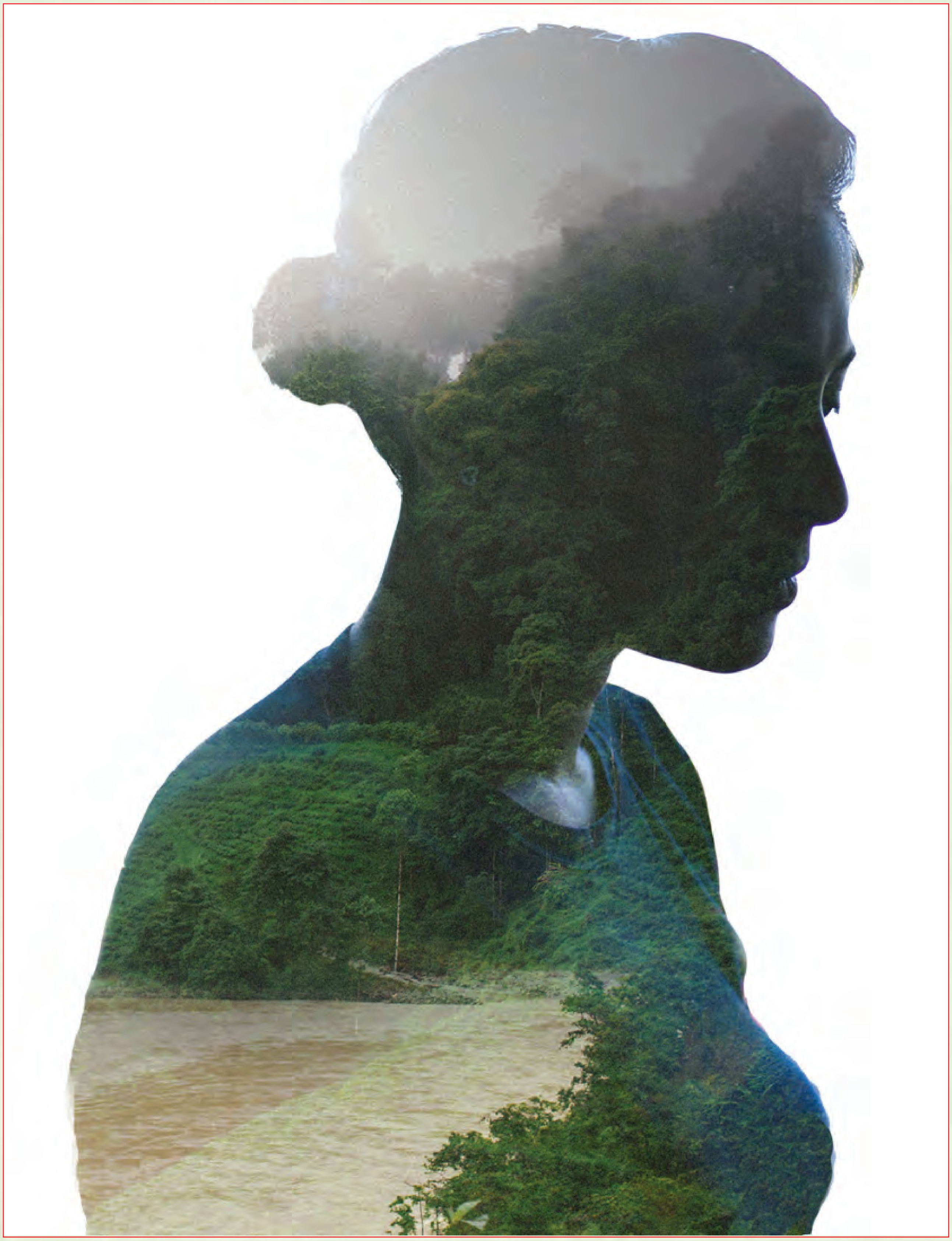

Photography by Rhythm KM

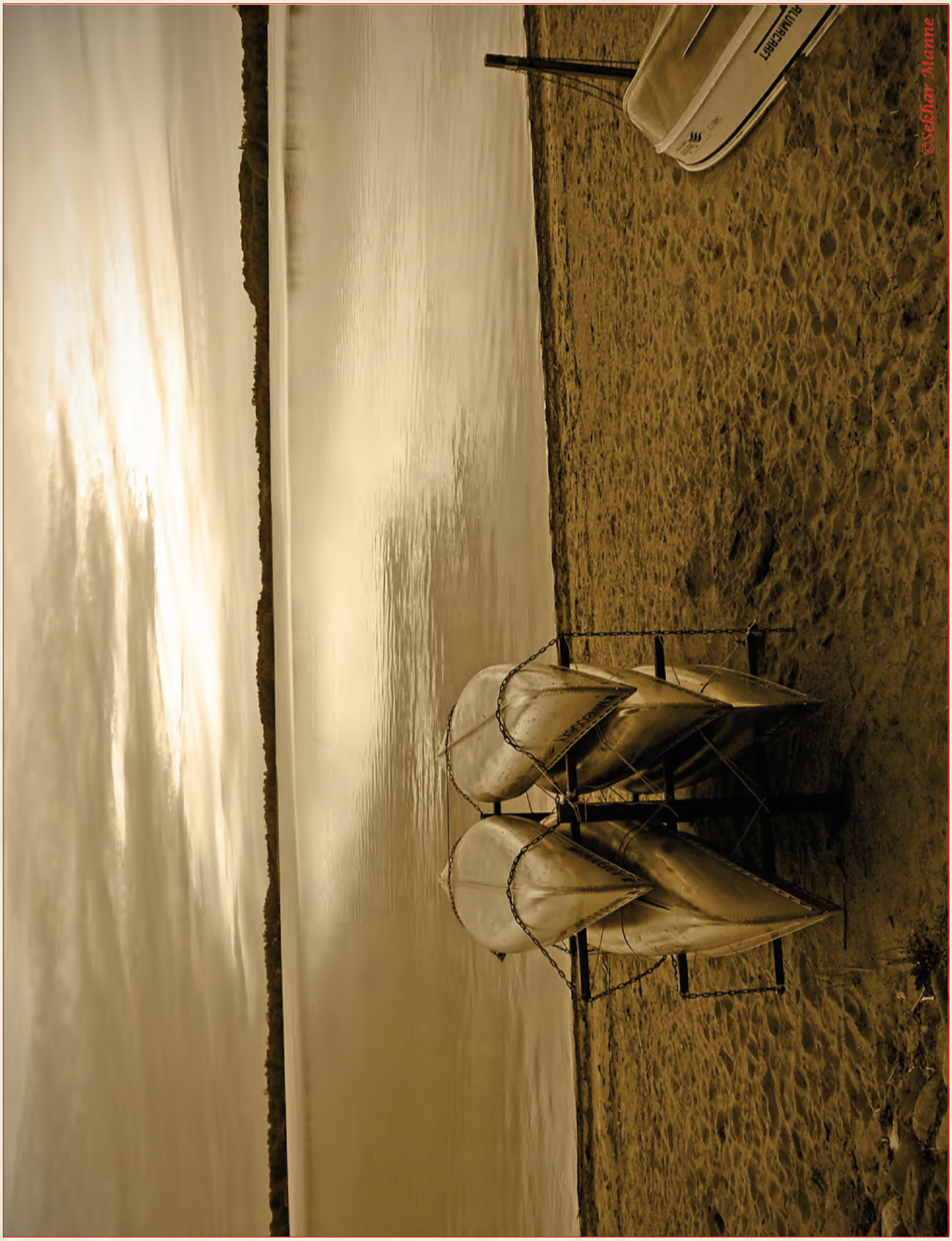

Photography by Shekhar Manne

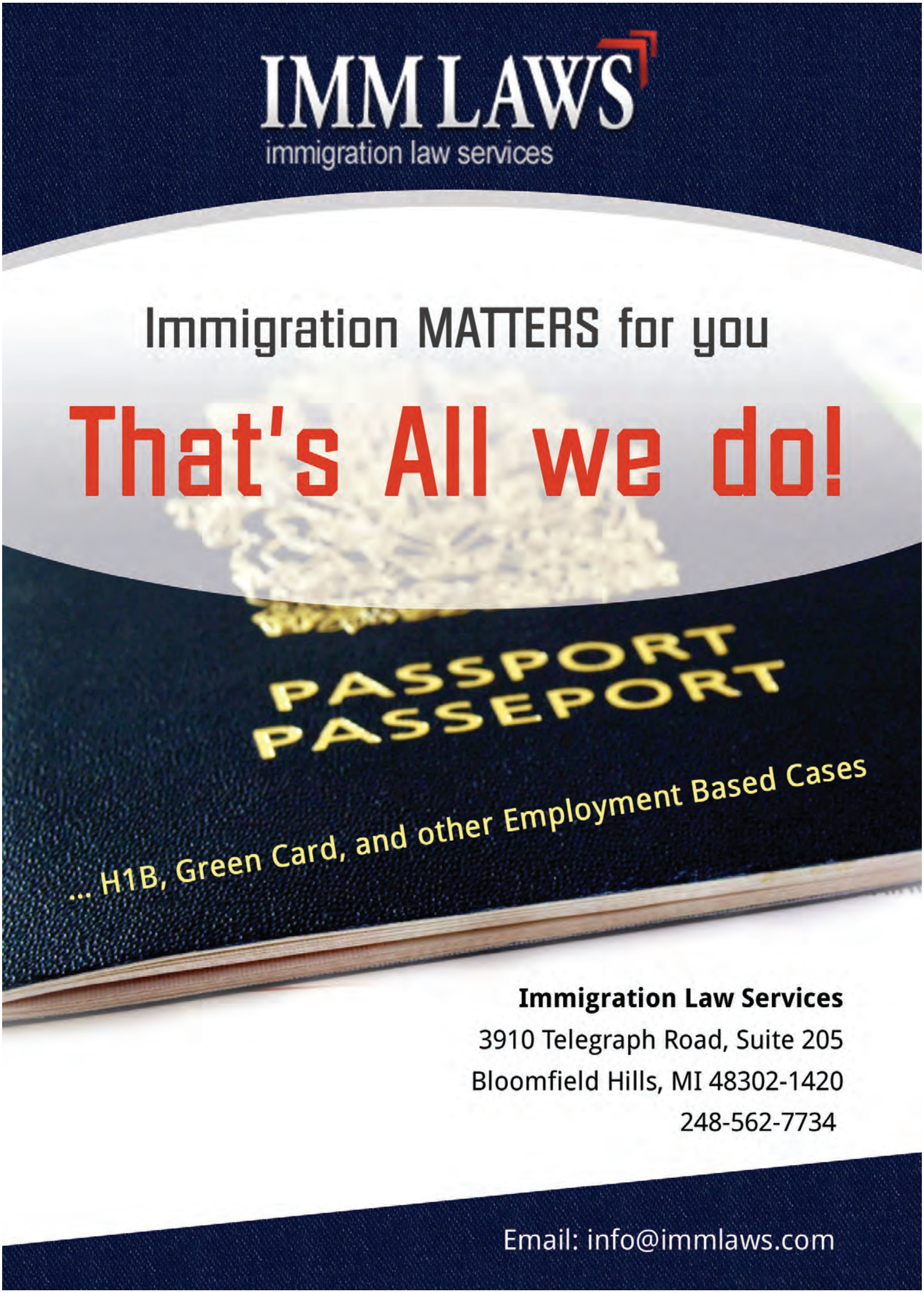
IMM LAWS
immigration law services
Immigration MATTERS for you
That's All we do!
PASSPORT
PASSEPORT
... H1B, Green Card, and other Employment Based Cases
Immigration Law Services
3910 Telegraph Road, Suite 205
Bloomfield Hills, MI 48302-1420
248-562-7734
Email: info@immlaws.com

Congratulations Tana 2015
From Injeti Family

Proud Owners of the THE UPS STORE
in Farmington Hills, MI, USA

Printing :Shipping : Notary

Low Prices Guaranteed!
Call us @ 248-477-6112 for quote.
http://www.upsstoreprint.com/0093

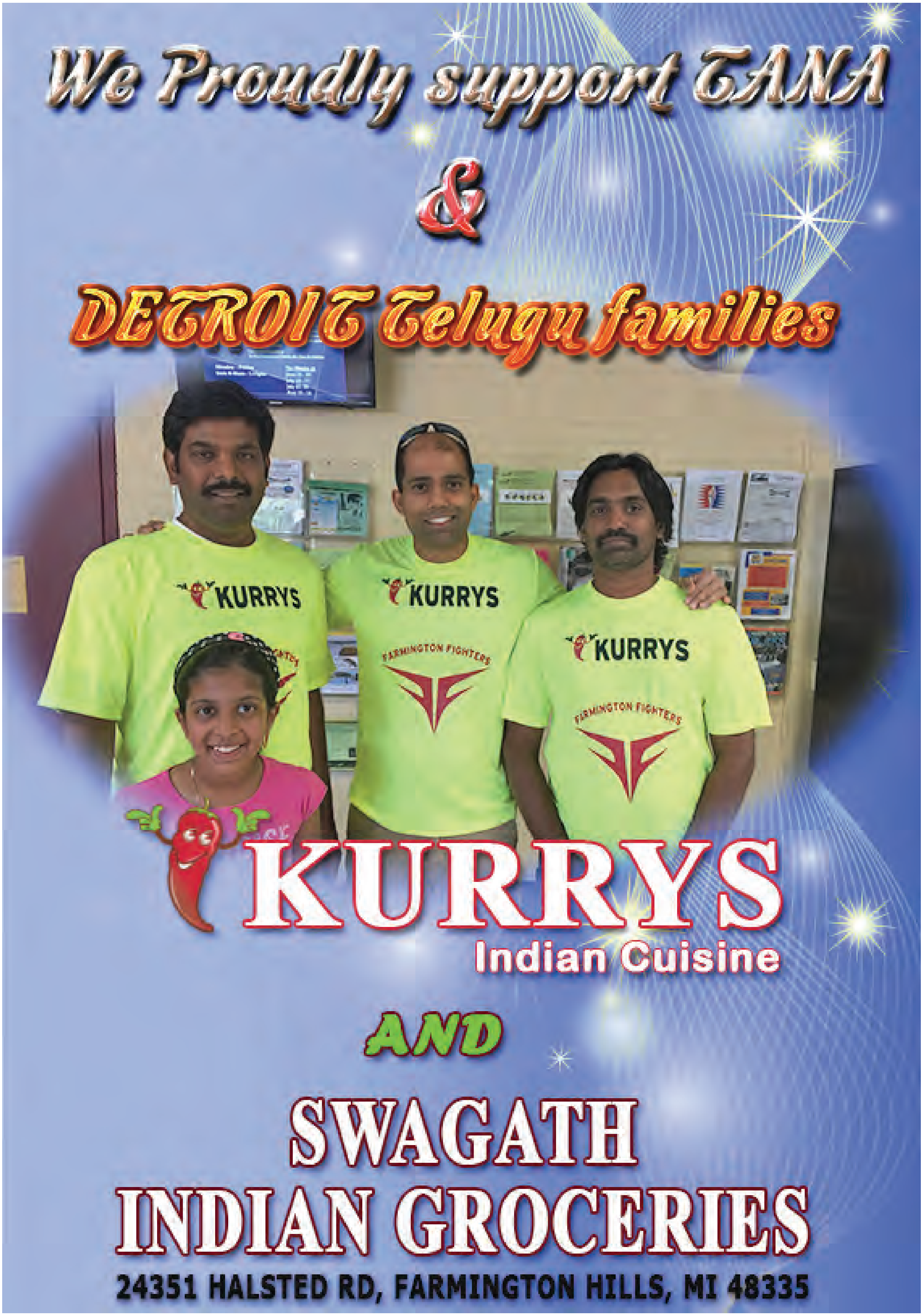
We Proudly support TANA
&
DETROIT Telugu families
KURRYS
Indian Cuisine
AND
SWAGATH
INDIAN GROCERIES
24351 HALSTED RD, FARMINGTON HILLS, MI 48335

ప్రవాస మనోగతం

Photography by Venkata Muktesh Nandigama

LAW OFFICES
OF AMARNATH GOWDA
YOUR IMMIGRATION IS OUR PRIORITY
We Expertly Handle Immigration Matters for:
• FAMILY • EMPLOYMENT • HOSPITAL / HEALTH CARE PROFESSIONALS
ELLIS ISLAND
ELLIS
www.gowda.com
• H-1B Visa • J-1 Visa • O-1 & P-3 Visa
• PERM Labor Certification • B-1 & B-2
& other legal matters
Tel: (248) 932-0630
amarnath@gowda.com
32871, Middlebelt Road, Suite 100
Farmington Hills, MI 48334, USA

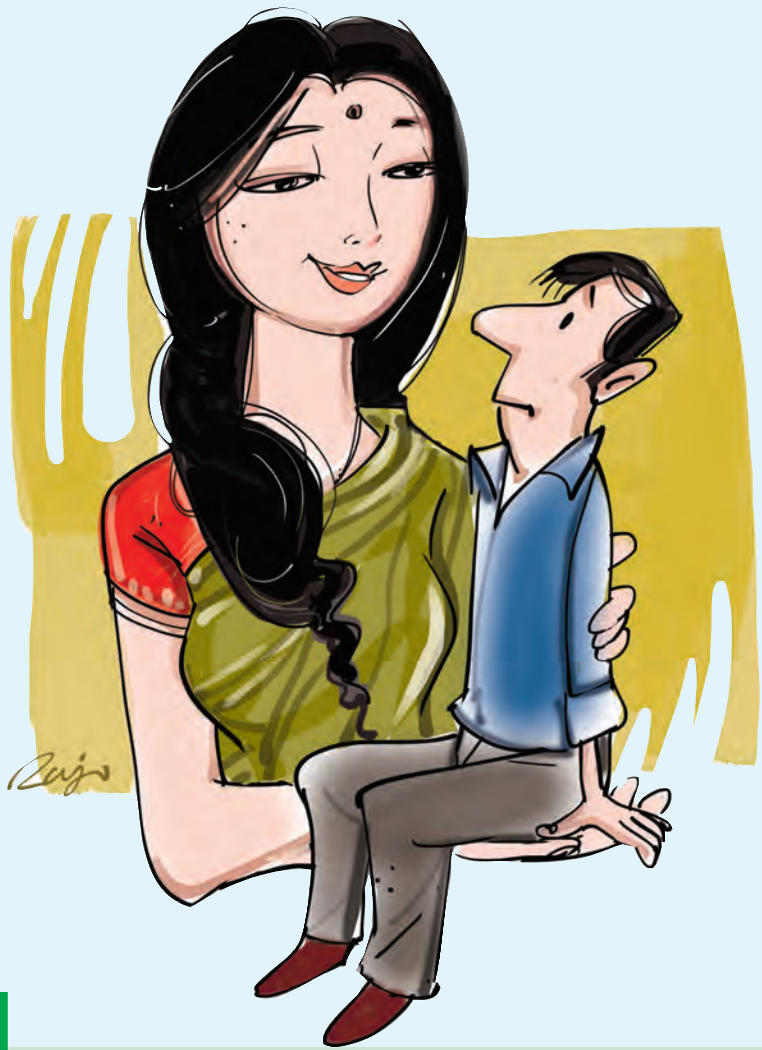

కథ

సర్‌ప్రైజు సంతోషం

రాధిక నోరి

రాత్రంతా నిద్ర పట్టలేదు పరాగ్‌కి. ఆరోజు సాయంత్రం జరిగిన 'సర్‌ప్రైజ్ పార్టీ'లోని విశేషాలన్నీ మాటిమాటికీ గుర్తొచ్చి నిద్ర దూరం అయింది అతనికి. వాళ్ల స్నేహితులొకరి అబ్బాయి హైస్కూల్ గ్రాడ్యుయేషన్ పార్టీ అది. కానీ ఆ పార్టీ హైలైట్ అంతా వాళ్లు తమ కొడుక్కి ఇచ్చిన సర్‌ప్రైజ్ గిఫ్ట్‌లో ఉంది. హైస్కూల్ అయిన తర్వాత ఆ అబ్బాయి డైరెక్టుగా 7 ఇయర్ మెడికల్ పిజిఎమ్‌లో అడ్మిషన్ వచ్చింది. ఆ సంతోషంలో వాళ్ల అబ్బాయి కోసం ఒక మంచి కారు గ్రాడ్యుయేషన్ గిఫ్ట్‌గా ఇచ్చారు. ఆ విషయం ఆ అబ్బాయికి తెలీదు. అది ఒక సర్‌ప్రైజ్ అతనికి. దాన్ని చూడగానే ఆ అబ్బాయిలో కలిగిన ఆశ్చర్యం, సంతోషం, ఆ కళ్లల్లో మెరిసిన మెరుపులు, వెలుగులు పరాగ్‌కి ఎంత ప్రయత్నించినా మరుపుకి రావటంలేదు. అసలు సర్‌ప్రైజ్ లాగా ఇవ్వటం వల్లనే ఆ గిఫ్ట్‌కి వాల్యూ ఎక్కువైందని, ఆ ఆనందం పదింతలుగా పెరిగిందని పరాగ్‌కి అర్థం అయిపోయింది. అసలు కిటుకంతా గిఫ్ట్‌లో కంటే అదిచ్చిన సర్‌ప్రైజ్‌లోనే ఉందని పదేపదే అనుకున్నాడు అతను మనసులో. కలత నిద్రలో మెళుకువ వచ్చినప్పుడల్లా పక్కన తిరిగి చూస్తే సరాగ ప్రశాంతంగా నిద్రపోతూ కనిపించింది. ఏమైనా

సరే, తను కూడా ఏదన్నా చేసి సరాగని సర్‌ప్రైజ్ చేయాలి. తనివ్వ బోయే గిఫ్ట్ కంటే కూడా ఆ సర్‌ప్రైజ్ వల్లనే సరాగకి ఎక్కువ ఆనందం కలగాలి. ఆ ఆనందంలో తను తలమునకలవ్వాలి. సరాగ ఆనందమే తన ఆనందం. ఇలా ఆలోచించిన తర్వాత మనసు లోని అలజడి తగ్గి కాస్త కునుకు పట్టింది పరాగ్‌కి.

మరుసటి ఉదయం లేచినప్పటి నుండి ఆలోచిస్తున్నాడు పరాగ్ సరాగకి ఏం సర్‌ప్రైజ్ ఇవ్వాలి, ఎలా ఇవ్వాలి అని. ఏవేవో ఆలోచనలు వస్తున్నాయి, పోతున్నాయి. కానీ ఒక్కటీ నచ్చడం లేదు. అబ్బే, అదికాదు, అది సరాగని సర్‌ప్రైజు చెయ్యదు, అబ్బే ఇది కాదు, సరాగ అతి తేలికగా దీన్ని వూహించేస్తుంది, ఇది పనికిరాదు అని అనుకొంటున్నాడు ఏ ఆలోచన వచ్చినా. రెండు రోజులు ఎడతెరిపి లేకుండా ఆలోచించిన తర్వాత చివరికి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

పరాగ్ ఆరోజు ఆఫీసు నుండి ఎంతో ఉత్సాహంగా ఇంటికి వచ్చేసరికి సరాగ వంటపని పూర్తి చేసుకుని సోఫాలో కూర్చుని ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటోంది. చేతిలో వున్న పాకెట్టు అక్కడ పెట్టి అతను బట్టలు మార్చుకుని వచ్చేసరికి సరాగ వేడి వేడి కాఫీ రెడీ చేసింది.

''సరూ, నీకోసం ఏం తెచ్చానో తెలుసా?'' సరాగకి ఎంతో ఇష్టమైన రంగులో తను కొన్న చీరని చూడగానే ఆమె ముఖంలో కనిపించబోయే ఆశ్చర్యం, సంతోషాన్ని ఊహించుకుంటూ ఎంతో హుషారుగా అడిగాడు పరాగ్. సర్‌ప్రైజుకి మొదటి మెట్టు అదివ్వ బోయే ముందు ఎదుటివారిని బాగా వూరించటమే అని పరాగ్‌కి తెలిసిపోయింది.

''తెలుసు, సిల్క్ పాలెస్‌లోంచి ఒక మంచి చీర తీసు కొచ్చారు. అవునా?'' అంది సరాగ.

''నీకు... నీకు... నీకెలా తెలుసు?'' అప్పుడు ఆశ్చర్యపో వటం పరాగ్ వంతయింది.

''ఎలా తెలుసేమిటండీ? ఇక్కడ పెట్టిన పాకెట్టు మీద లేబిల్ అత పెద్దగా, స్పష్టంగా కనిపిస్తుంటేనూ!'' పాకెట్టు విప్పి చీరను బైటికి తీస్తూ అంది సరాగ. ''చీర చాలా బాగుంది. నాకిష్ట మైన రంగులో చీర కొన్నందుకు చాలా చాలా థేంక్స్. కానీ ఇదే రంగులో నాకు ఆల్రెడీ చీర ఉందిగా! అయినా హఠాత్తుగా నాకు చీర కొనాలనే కోరిక మీకెందుకు కలిగిందబ్బా!'' సరాగ ప్రశ్నల వర్షం కురిపిస్తోంది. తను ఇవ్వదల్చుకున్న సర్‌ప్రైజ్ ఇలా ఫెయిల్ అవటంతో పరాగ్‌కి చాలా ఆశాభంగం అనిపించింది. అతనేమీ సమాధానం చెప్పలేదు. కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉండాల్సింది. పొరపా టయిపోయింది అనుకుంటూ మనసు చిన్న బుచ్చుకుని మౌనం గా అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాడు.

కానీ మొదటి ప్రయత్నం ఏదో ఇలా విఫలమయిందని సరాగకి సర్‌ప్రైజ్ ఇవ్వాలన్న కోరిక మాత్రం అతను మర్చిపోలేదు. రెండు రోజుల తర్వాత వీకెండు మొదలైంది. ఎప్పటిలాగా శని వారం కొంచెం ఆలస్యంగా నిద్రలేచింది సరాగ.

''సరూ, మై డార్లింగ్, సుప్రభాతం డియర్. నీకోసం వేడి వేడిగా ఏం ఎదురుచూస్తోందో ఒక్కసారి చూడు,'' సరాగని ఊరిస్తూ మంచం మీద కూర్చుంటూ అన్నాడు పరాగ్.

''చూడక్కరలేదు, చూడకుండానే చెప్పేస్తాను. ఉప్మా. నాకంటే ముందు లేచి బ్రేక్‌ఫాస్ట్‌కి ఉప్మా చేశారు. అవునా?'' అంది సరాగ ఇంకా కళ్ళు మూసుకునే.

పరాగ్ ఒక్కసారి షాకు తిన్నట్లు అయ్యాడు. ''అవును... కానీ నీకెలా తెలుసు?'' ఉత్సాహం పూర్తిగా చప్పబడగా అడిగాడు పరాగ్.

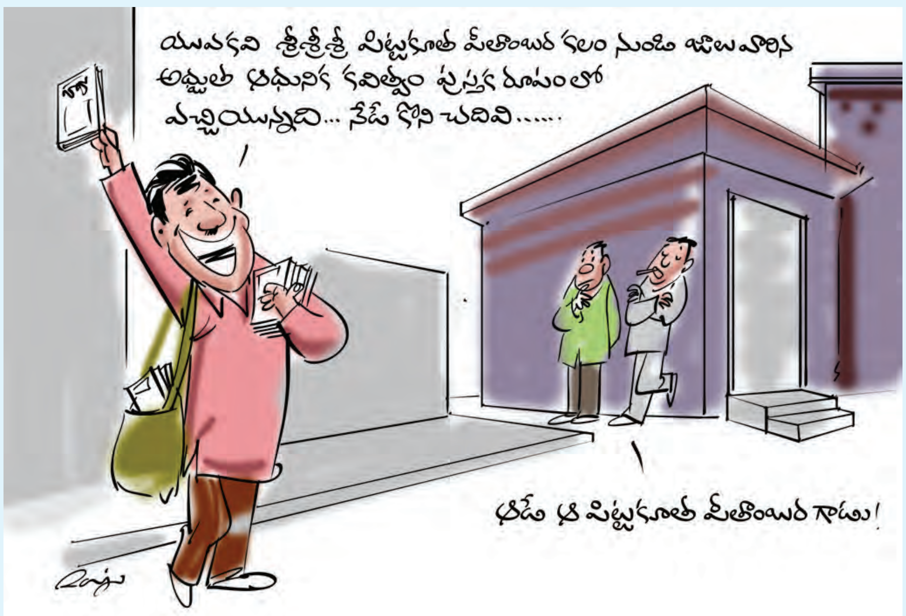

"అదేం ప్రశ్నండీ? నా ముక్కేమన్నా పనిచేయటం లేదను కుంటున్నారా? ఉల్లిపాయలు, కరివేపాకు వాసనలు అంత ఘాటుగా వస్తుంటే. ఇంత పొద్దున్నే ఉల్లిపాయలు, కరివేపాకు లతో చేసే వంటకం ఉప్మా కాక ఇంకేం వుంటుంది?" లేస్తూ అంది సరాగ. "అయినా మీకు చేతకాని వంట నేర్చుకుని మరీ ఉప్మా చేయాలని సడెన్‌గా ఎందుకనిపించింది మీకు?" సరాగ ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పే మూడ్‌లో లేడు పరాగ్. "ఏమైనా మీ ఉప్మాకు చాలా చాలా థేంక్స్. ఒక్క పది నిమిషాలు టైము ఇవ్వండి. లాగిస్తాను," బాత్రూంలోకి వెళ్తూ అంటోంది సరాగ. పరాగ్ చెవుల్లో ఆ మాటలేవీ పడటంలేదు. యూట్యూబ్‌లో ఉప్మా ఎలా చేయాలో చూసి నేర్చుకుని, జీడిపప్పులతో సహా అన్నీ సిద్ధం చేసుకుని, సరాగకి ఏమాత్రం తెలియకూడదని వీకెండ్ అయినా చూడకుండా ముందుగా లేచి తను పడ్డ శ్రమ అంతా అతనికి గుర్తొస్తోంది. కానీ ఇప్పుడు ఆ శ్రమంతా వృధా అయిపో యింది. అయినాసరే, ఇలాంటి ఆటంకాలకు తను ఏమాత్రం నిరుత్సాహపడకూడదు. ఇలాంటి చిన్నచిన్న అడ్డంకులు తన గట్టి నిర్ణయాన్ని ఏమాత్రం మార్చలేవు. ఏదన్నా మంచి పని చెయ్యా లంటే సవాలక్ష అడ్డంకులు రావటం సహజమే కదా అనుకున్నాడు పరాగ్ రెట్టింపు పట్టుదలగా. అందుకే నెక్స్ట్ సర్‌ప్రైజ్ ఎలా ప్లాను చెయ్యాలా అని ఆలోచించటం మాత్రం అతను మానలేదు. మళ్లీ అతని మెదడులో మంథన మొదలయింది.

రెండు మూడురోజుల తర్వాత ఒకరాత్రి భోజనం అయిన తర్వాత సరాగ మెల్లిగా పరాగ్ పక్కకి చేరింది. "ఏమండీ, సీక్రెట్ గా నాకోసం కొన్న విక్టోరియా సీక్రెట్ ఎక్కడ దాచారు? ఇంకా ఇవ్వరేం?" అని అడిగింది ముద్దుగా. పక్కనే బాంబు పడ్డట్టుగా ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడ్డాడు పరాగ్. "విక్టోరియా సీక్రెటా? నీకెలా తెలుసు?" అని అడిగాడు అయోమయంగా. రాత్రి పడుకో బోయే ముందు పక్కమీద ఎంతో రొమాంటిక్‌గా ఇద్దామనుకున్నాడు సరాగకి ఎంతో ఇష్టమైన పెర్ఫ్యూమ్. పాకెట్టు ఏదీ కనిపించ కుండా, పెర్ఫ్యూమ్ వాసనలేవీ లీక్ కాకుండా, తను ఇదివరకు చేసిన తప్పులేవీ మళ్లీ చేయకుండా చాలా జాగ్రత్తపడ్డాడు. మరి అయినా ఈ విషయం సరాగకి ఎలా తెలిసింది? ఎంత ఆలోచించి తల బద్దలు కొట్టుకున్నా పరాగ్‌కి ఏమీ అంతుబట్టటం లేదు. ప్రశ్నార్థకంగా ఆమెవైపు చూస్తూ వుండటం తప్ప ఏదీ అడగటానికి కూడా అతని నోరు పెగలటం లేదు.

"బిల్లు కడదామని స్టేట్‌మెంట్ కోసం అమెరికన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ వెబ్‌సైట్‌కి వెళ్తే ఈ విక్టోరియా సీక్రెట్ ఎక్స్‌పెన్స్ కనిపించింది," అంది సరాగ మెల్లిగా. "అయినా ఏమయిందండీ మీకు, ఈ మధ్య ఒకటే గిఫ్ట్‌ల మీద గిఫ్ట్‌లు ఇచ్చేస్తున్నారు నాకు? ఏమన్నా కాకా పడుతున్నారా? ఏం కావాలి మీకు? ఏమిటి కథ?" కళ్లెగరేస్తూ దబాయించింది సరాగ. పరాగ్ ఏమనలేకపోయాడు. అతని మెదడు మొద్దుబారి ఆలోచించే శక్తి కోల్పోయినట్లుగా అనిపి స్తోంది. హెల్ప్‌లెస్‌గా చూశాడు సరాగ వైపు. సరాగకి సర్ ప్రైజ్ ఇద్దామని తను చేస్తున్న ప్రయత్నాలన్నీ ఏదో ఒక కారణం వలన ఫెయిల్ అయిపోతున్నాయి, అదేం ఖర్మమో! అన్నీ ముందే తెలిసి పోతున్నాయి సరాగకి. దీనికి కారణం సరాగ తెలివితేటలా? తన తెలివితక్కువతనమా? లేక పరిస్థితులా? ఏమైనాసరే, ఈ ప్రయత్నాన్ని మాత్రం తనిలా మధ్యలో వదిలేయడు. ఎలాగైనా సరే, తన ప్రయత్నంలో విజయం సాధిస్తాడు. సరాగ ముఖంలో ఆశ్చర్యాన్నీ, ఆనందాన్నీ చూస్తే తప్ప తన కోరిక తీరదు. తన మనసు నిండదు. దానికోసం తను ఏ పనైనా సరే, చెయ్యటానికి సిద్ధంగా వున్నాడు.

ఆలోచనలలో మునిగిపోయిన పరాగ్ సరాగ కుదుపు తుంటే ఉలిక్కిపడి ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు. "ఏదండీ నా విక్టో రియా సీక్రెట్? ఇంకా ఎప్పుడిస్తారు? ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నారు?" అంటోంది సరాగ. ఇంక చేసేదేమీ లేక మౌనంగా లేచి ఆ పాకెట్టు తీసి ఇచ్చాడు సరాగకి. ఈ సర్‌ప్రైజు సంగతి ఏమీ తెలియని సరాగ సంబరంగా అందుకుంది ఆ పాకెట్టుని. పరాగ్ ఆలోచించటం మొదలెట్టాడు. ఈ సర్‌ప్రైజ్‌ల ప్రోగ్రాం ఇంట్లో పెడితే సరాగ వూహించేస్తోంది. ఆమె కళ్లు కప్పటం, ఆమె వూహల్ని ఆపటం తన వల్లకావటం లేదు. అందుకని ఈసారి తను బయట ఏదో ఒకటి ప్లాను చేస్తాడు. ఆ సంగతి వూహించటానికి ఏమాత్రం అవకాశం ఇవ్వడు సరాగకి. ఇలా ఒక నిర్ణయానికి వచ్చిన తర్వాత ఇంక మనశ్శాంతిగా నిద్ర పోయాడు పరాగ్.

ఇంకో వారంరోజుల తర్వాత తన పథకం ప్రకారం లాంగ్ డ్రైవ్‌కి వెళదామంటూ ఒకరోజు సరాగని బయటకు తీసుకు వెళ్లటానికి ప్లాన్ వేశాడు పరాగ్. అతని అసలు ప్లాన్ ఏమిటంటే వాళ్ల ఊరికి 30 మైళ్ల దూరంలో లవర్స్ కార్నర్ అని ఒక మంచి రిసార్ట్ ఉంది. మంచి పార్కులు, బోట్ రైడ్స్ కోసం ఒక పెద్ద పాండ్, ఓవర్‌నైట్ స్టే కోసం మంచి హోటల్ సదుపాయాలు, మంచి రెస్టారెంట్‌లు అన్నీ వున్నాయి అక్కడ. అక్కడికి తీసుకు వెళితే సరాగ తప్పకుండా సర్‌ప్రైజ్ అవుతుంది. అప్పుడు ఆమె కళ్లల్లో మెరుపులు, ముఖంలో వెలుగులు, మనసులో ఆనందం ఇవన్నీ చూసి ఉక్కిరిబిక్కిరి అయిపోతాడు తను. క్షణక్షణానికీ అతనిలో ఉత్సాహం ఉరకలు వేస్తోంది. ఇలా ఆలోచనలలో మునిగిపోయిన పరాగ్, "ఇంకా ఎంత దూరమండీ? మరీ ఇంత లాంగ్‌డ్రైవా? ఇంతకీ అసలు ఎక్కడికి వెళ్తున్నాం మనం?" అంటున్న సరాగ ప్రశ్నలతో ఈలోకంలోకి వచ్చిపడ్డాడు.

"ఇదిగో వచ్చేశాం. చూడు నిన్ను ఎక్కడికి తీసుకు వచ్చానో," అంటూ కారు పార్క్ చేశాడు. సరాగ రియాక్షన్ చూడాలని ఆతు రతతో కారు దిగిన పరాగ్, "హ్యాపీ యానివర్సరీ," అంటూ చుట్టు ముట్టిన స్నేహబృందాన్ని చూసి ఒక్కసారి ఖంగుతిన్నాడు. అతని మెదడుకి షాకు తగిలినట్లయి అసలు ఏం జరుగుతోందో అర్థం కావటంలేదు. అనుకోని ఈ పెద్ద సర్‌ప్రైజ్‌లో పూర్తిగా మునిగి

పోయిన పరాగ్, "కంగ్రాట్యులేషన్స్ గురూ," "మెనీ హ్యాపీ రిటర్న్స్ ఆఫ్ ద హ్యాపీ డే," అంటూ విష్ చేస్తున్న స్నేహితుల గొడవకి మళ్లీ ఈలోకంలోకి వచ్చాడు. "థాంక్ యూ, థాంక్ యూ," అంటున్నాడే కాని అసలు ఇదంతా ఎలా సంభవమైందో తల బద్దలు కొట్టుకున్నా అతని ఊహకి అందటంలేదు.

సరాగ నవ్వుతూ ముందుకు వచ్చింది. "థాంక్ యూ, థాంక్ యూ ఎవ్రీవన్. నా ఇన్విటేషన్ మన్నించి ఇంత దూరం డ్రైవ్ చేసుకుని వచ్చి మా ఆనందంలో పాలు పంచుకున్నందుకు, ముఖ్యంగా మా ఆయనకోసం నేను ప్లాన్ చేసిన ఈ సర్ ప్రైజ్‌ని ఇంత బాగా సక్సెస్ చేసిన మీ అందరికీ నా హృదయపూర్వక ధన్య వాదాలు," అంది నవ్వుతూ అందరినీ ఉద్దేశించి.

పరాగ్ ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు సరాగ వైపు. "మై డియర్ స్వీట్ హజ్బెండ్, అంత ఆశ్చర్యంగా నావైపు చూడకండి. ఈ లవర్స్ కార్నర్ వివరాలు మీరు స్నేహితులకి ఫోన్ చేసి కనుక్కోవటం నేను విన్నాను. మనం బయలుదేరే ముందు జిపిఎస్‌లో మీరు ఇక్కడి అడ్రెసు నేను చూడకుండా రహస్యంగా ఎంటర్ చేయటం కూడా నేను గమనించాను. కానీ మనం ఇక్కడకు వస్తున్నట్లు నాకు తెలుసు అన్న సంగతి మీకు తెలీదు. మన వెడ్డింగ్ యాని వర్సరీ సంగతి కూడా మీకు గుర్తులేదు అన్న సంగతి కూడా నాకు తెలిసిపోయింది. అందుకే నేనే ఇనీషియేటివ్ తీసుకుని ఈ సర్‌ప్రైజ్ ప్లాను చేశాను. మీరెటూ నన్ను ఇక్కడికి తీసుకువద్దా మనుకున్నారు. హఠాత్తుగా మీకు ఆ ఆలోచన ఎందుకు వచ్చిందో నాకు తెలీదు. కానీ నేను మాత్రం ఆ ట్రిప్‌కి ఒక అకేషన్‌ని, ఇంకో సర్‌ప్రైజ్‌ని జోడించి మన స్నేహితులందరినీ కూడా పిలిచి ఒక సర్‌ప్రైజ్ పార్టీలాగా అరేంజ్ చేశాను. సంతోషం ఎంత పంచు కుంటే అంత పెరుగుతుంది కదా! అదీగాక ఇది సెలబ్రేట్ చేయాల్సిన అకేషన్ కూడాను," అంటూ విపులంగా వివరించింది సరాగ.

పరాగ్ ఒక్కక్షణం దిగ్భ్రమ చెందాడు. ఏమనాలో తెలీక తికమకపడ్డాడు. తను సరాగని సర్‌ప్రైజ్ చేసి ఆమె ఆనందన్నీ, ఆశ్చర్యాన్ని అనుభవించాలనుకున్నాడు. కానీ తెలివైన సరాగ తనివ్వబోయే సర్‌ప్రైజ్‌లన్నిటినీ ముందుగానే వూహించేసి తన ప్లాన్‌లను తలక్రిందులు చేసింది. కానీ తను ఇవ్వదల్చుకున్న సర్‌ప్రైజ్‌ను తనకు తెలీకుండానే తనకే ఇచ్చేసి ఇంకోరకమైన ఆనందాన్ని తను అనుభవించేలా చేసింది సరాగ. పోనీలే, తను ఇవ్వదల్చుకున్న సర్‌ప్రైజ్ తను తీసుకుంటున్నాడు ఇప్పుడు. ఏదైతేనేం? సర్‌ప్రైజ్ కలిగించే సంతోషం ఇచ్చినా, పుచ్చుకున్నా కూడా ఆనందదాయకమే కదా! అనుకున్నాడు మనసులో. అతని మనసు ఇంకా ఉక్కిరిబిక్కిరిలోంచి తేరుకోలేదు. అయినా తను ఈ సర్‌ప్రైజ్ ఆలోచనలలో పడి తమ యాన్నివరీ సంగతి మర్చి పోయిన సంగతి నిజమే! లక్కీగా సరాగ గుర్తుపెట్టుకుంది. అయినా సరాగ ఎంత మంచిదో! తనమీద ఏ మాత్రం కోపంలేదు, తాపం లేదు. నిందలు, నిష్ఠూరాలు లేవు. మూతిముడుపులు, సాధింపులు లేవు. ఇద్దరిలో ఒకరు మర్చిపోతే మాత్రమేం, వేరొ కరికి గుర్తుంటే చాలు కదా అన్న మంచి సూత్రాన్ని పాటించింది. ఇంతమంది స్నేహితులతో పెద్ద పార్టీ అరేంజ్ చేసి తనకి మంచి సర్‌ప్రైజ్‌ని అందించింది. తన ఆనందాన్ని వేయింతలు చేసింది. ఇంకొకరైతే యాన్నివర్సరీని మర్చిపోయినందుకు ఎంత గొడవ చేసేవారో. నిజంగా తన అదృష్టం కొద్దీ తనకి ఇంత మంచి భార్య దొరికింది అనుకుని సంతోష పడిపోయాడు పరాగ్.

"సరూ, ఆలోచనలలోనూ, ఆచరణలలోనూ కూడా నువ్వెప్పుడూ నాకంటే ఒకడుగు ముందుగానే ఉంటావు," అన్నాడు మనస్ఫూర్తిగా, గర్వంగా.

సరాగ కూడా నవ్వేసింది. "హ్యాపీ యానివర్సరీ డియర్," అంది మెల్లిగా, మెత్తగా పరాగ్ దగ్గరికి జరుగుతూ. పరాగ్ ప్రేమగా సరాగని దగ్గరకు తీసుకోబోయాడు.

ఇంతలో, "సర్‌ప్రైజ్ అయ్యావా గురూ? ఎలా ఉంది ఈ సర్‌ప్రైజ్? నీకు నచ్చిందా?" అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించటం మొదలెట్టారు స్నేహబృందం అంతా.

"బ్రహ్మాండంగా ఉంది ఈ ప్లెజెంట్ సర్‌ప్రైజ్. నచ్చిందా, సర్‌ప్రైజ్ అయ్యావా అని విడిగా నన్నడగాలా? నా ముఖం చూస్తే తెలియటంలేదూ? దిమ్మ తిరిగిపోతేనూ," అంటున్నాడు పరాగ్ నవ్వుతూ.

అందరూ నవ్వుకుంటూ బోట్ రైడ్ కోసం పాండ్ వైపు నడిచారు. వారందరి నవ్వులతో ఆ ప్రదేశం అంతా ప్రతిధ్వనించింది. ✻

రాధికా నోరి వృత్తి కంప్యూటర్ సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్ అయినా ప్రవృత్తి రచనలు చేయడం, పాటలు పాడడం. ఎన్నో కథలు రాశారు. కొన్ని కథలకు అవార్డులు కూడా లభించాయి. మంచి గాయనిగా ఇంటా బయటా గొప్ప పేరు తెచ్చుకున్నారు. పాటలు పోటీలకు జడ్జిగా ఉన్నారు. ప్రస్తుతం ఫ్లోరిడా రాజధాని టల్లహాసిలో రవాణా శాఖలో కంప్యూటర్ విభాగంలో పనిచేస్తున్నారు.

మాయమైన పేజీ

పాలపర్తి ఇంద్రాణి

మారిపోయిన
నీ మొహం చూసి
కొంత కళవళ పడ్డాక
గుమ్మం దాటి
లోపలికొస్తాను.

ఇంతలో
నీ ధర్మపత్ని
ఇందుమూలంగా
తన సర్వహక్కులూ
ప్రకటిస్తూ
యజమానురాలి పాత్ర
పోషించడానికి
సిద్ధం అవుతుంది.

నీ ఇంటి వైభవాన్నీ
దాని గోడల మీద
పటం కట్టిన
నీ జీవిత శకలాలనీ
చూస్తూ
ఆడ అతిథుల్లో
కలిసిపోతాను.

కాలం నేర్పిన
లౌక్యం మాటలు
నీ డాలరు లెక్కల
గొప్పల చప్పుళ్ళు
వింటూ
అబ్బో
అనుకుంటూ

ఖాళీ టీ కప్పు
పక్కన పెడతాను

చీకట్లు ముసిరి
ఆతిధ్యం ముగిసి
వీడ్కోలు తీసుకుని
ఇక వాహనాన్ని
నా సంసారనౌక వైపుకి
దౌడు తీయించాలని
బయలుదేరబోతాను
గానీ
అప్పుడెప్పుడో
ఆ దేశంలో
గతజన్మలాంటి
ఆరోజుల్లో

మెరిసిన జంట కళ్ళు
సమోసాల్లా కరకరలాడిన
కాంటిన్ కబుర్లు
కలిసి
చదువుకున్న
పాఠాలు
కంగారుపెట్టిన
పరీక్షలు
ప్రమాదవశాత్తూ
రాసుకున్న భుజాలు
ఇచ్చి పుచ్చుకున్న
గ్రీటింగ్ కార్డులు
ఇంకా
అలాంటివే
ఏవేవో
కలుపుకుని
ఆలంబన లేని
ఊహలేవో అల్లుకున్న
ఆ పల్లెటూరి కన్నెపిల్ల

అప్పటి నీ రూపాన్ని
కౌగిలించుకుని
రోదిస్తూ

కారెక్కమని
ఎంతకసిరినా
అక్కణ్ణించి
కదిలిరాదు.

అమెరికాలో ఇండస్ట్రియల్ ఇంజనీరింగ్‌లో మాస్టర్స్ డిగ్రీ చేసిన పాలపర్తి ఇంద్రాణి 'వానకు తడిసిన పువ్వొకటి', 'అడవి దారిలో గాలిపాట' కవితా సంకలనాలు, 'అ' నవల ప్రచురించారు. ప్రస్తుత నివాసం మారిస్‌విల్లే, నార్త్ కరోలినా.

కుటుంబం

రవి వీరెల్లి

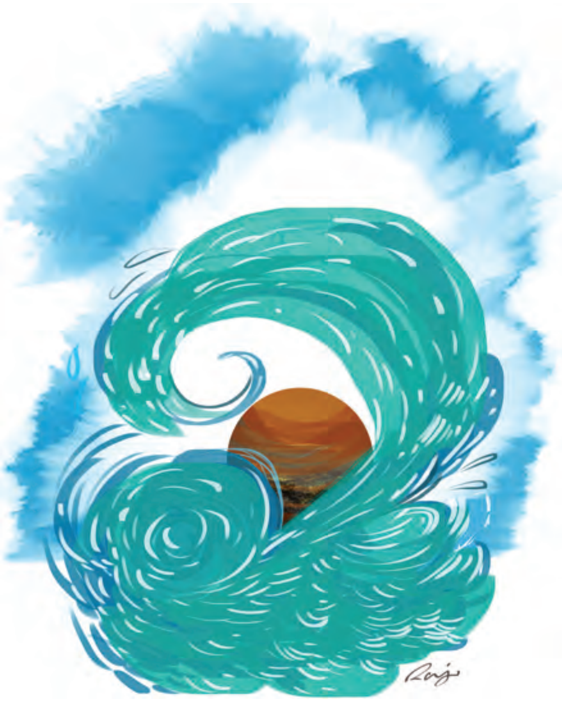

మట్టిచీరను మోకాళ్ళ వరకు మలిచి
మెత్తటి తన కాళ్ళపై
సముద్రాన్ని బోర్లా పడుకోబెట్టుకుని
నలుగు పెడుతుంది
భూమి.

కుదురుగా ఉండనే ఉండదు
అల్లరి సముద్రం.

పొంగినా పొర్లినా
ఆఖరికి హద్దుమీరినా
అన్నీ మరిచి హత్తుకునే తీరం
మా అమ్మ వొడి.

భూదేవి నా తల్లి.
సముద్రం నా తోబుట్టువు.

ఓ క్షణం ఉరిమి
మెరుపు బరిగెతో అరిచేతిపై ఒక్కటిచ్చి
వెంటనే వర్షంలా దిగొచ్చి
వొళ్ళంతా ప్రేమగా తడిమే ఆకాశం
మా నాన్న.

ఏ దిక్కూ లేని
నాలుగు దిక్కులు
నా నేస్తాలు.

రవి వీరెల్లి పుట్టింది కరీంనగర్ జిల్లాలోని ఆముదాలపల్లి గ్రామం. 2012లో 'దూప' కవితాసంకలనాన్ని ప్రచురించారు. వాకిలి అంతర్జాల పత్రిక బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం వర్జీనియాలో సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీరుగా పనిచేస్తున్నారు.

వసంతం

మమత

శిశిర పక్షుల వీడ్కోలు పాట వింటూ
గుబురు చెట్ల కింద గుంటలో
పండుటాకులను వెచ్చగా పరుస్తోంది
బరువెక్కిన పొట్టతో నిట్టూరుస్తూ
తల్లి జింక ఒకటి

గూడు కట్టుకోడానికి తననొక రాబిన్ ఎంచుకుందని
పుక్కిలింతలవుతున్న ఆనందాన్ని అదిమిపట్టి
అటుపక్కగా వెళ్లిన నల్లపిల్లిని
గంభీరంగా చూస్తోంది ఫర్ చెట్టు
ఆ నారింజ బొజ్జ పిట్టను
పచ్చని తన నిండు కొమ్మల్లో దాచేస్తూ
సందడి సందడిగా

చెట్టూ చేమా కొత్త ప్రాణం పోసుకుంటున్న వేళ
వెళ్లిపోబోతున్నదల్లా హఠాత్తుగా ఆగి
చివరొక్కసారి ఆడుకోవాలనో
లేక వసంతబాలను
తానూ ఆర్భాటంగా స్వాగతించాలనో
లోకమంతా మంచుపూలను దట్టంగా పరిచేసింది
హిమబాల

చుక్కలు లేని ఆనాటి రాత్రి
అమ్మ ఎద మీద తలవాల్చి
తియ్యని కలలు కంటున్న చిట్టితల్లి
చిరునవ్వు పై ప్రతిఫలిస్తోంది
కొండాకోనల్ని కప్పేసిన
స్వచ్ఛమైన తెల్లని తెలుపు

ఆ ప్రశాంత ఉద్విగ్న నిశ్శబ్దంలో
నిదుర రాని అమ్మ మీద
సువాసనల్ని మత్తుగా చల్లింది
పూగుచ్ఛంలో ముడుచుకొని ఉన్న
మిగతా మూడు పువ్వులనూ మెత్తగా విప్పార్చి
కిటికీలో హాయసింత్

హైదరాబాద్‌లో పుట్టి, న్యూజెర్సీలో ఉద్యోగం చేస్తున్న మమత కొడిదెల ఇటీవలే కవితా సంపుటాన్ని ప్రచురించారు. గత సంవత్సరం ఇస్మాయిల్ సాహితీ పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. వీరి తండ్రి హెచ్చార్కె, తల్లి జయ- ఇద్దరూ కథకులు, కవులు.

స్వేచ్ఛాకుమారుడు

కొత్తపకాయ

ఆ జ్ఞాపకాలింకా నవనవలాడుతూనే ఉన్నాయి. కాల యంత్రాన్ని అలవోకగా వెనుకకు తిప్పి... ఆనాటి పచ్చిదనాన్ని మనోయవనికపై నిలుపుతున్నాయి. మక్కువ తీరక దాచుకున్న మొగలిపొత్తిలా మందసంలో దాగి, దరి తెలియని దారుల నడిచి నడిచి వేసారిన వేళల... జీవనసౌందర్యాన్ని గుర్తుచేసి సాంత్వన పరుస్తూనే వున్నాయి. 'జిలుగు పవడపు మబ్బు తెరలో తళుకుమనే నెలబాలుడి,' పరిచయమెలా జరిగిందంటే... గుర్తుచేసుకోడమెంత సౌఖ్యమో, జ్ఞాపకాలను ప్రోదిచేసి అక్షరాల ననలొత్తడం ఎంత కష్టమనీ...

❖

ఏడుగడ శ్రీరామచరణం..తోడువడ శ్రీరామచరణం...
మాకుచాలును ముక్తిసౌధ ప్రాంగణం... శ్రీరామచరణం...
మేలుకో శ్రీకృష్ణ... మేలుకొనవేమీ...
చాలు బడిగల దేవ..మేలొసగు స్వామీ...

రాముడూ, కృష్ణుడూ తెలిసినవారే. మరి ముద్దుముద్దుగా, జాజిమొగ్గల్లా పరిమళిస్తూ, చిరుమువ్వల్లా చెంగలించే ఈపదాలేవిటనీ! 'అలేఖ్యతనూ విలాసుడని...' పెద్దన ఆ ప్రవరుడి రూపలావణ్యాన్ని రేఖల్లో ఒదిగింప లేమన్నాడు. మరి రూపమే లేని చేతస్సును కుదిపివేసే భావకవితకు ప్రాణం పోసే శక్తి కోసం, ఓ కృష్ణశాస్త్రి ఏ అమృతధారను పుక్కిట పట్టాడో!

❖

పాటికి పోతున్న 'శబ్దార్థచంద్రిక' పరిచయమవడానికి కారణం ఈ రామ చరణమే! వేలికొనతో రాసి కనుగొన్న కొత్త అర్థాలతో, చాలుబడి గల శ్రీకృష్ణ స్వామిని కనుగొన్నాను! అక్కడితో ఆగేనా... తెలుపూ నలుపు బొమ్మల టెలివిజన్ ఇంటికొచ్చిన కొత్తలో, బిళ్ళగన్నేరు పూవుల నేపథ్యంలో... అల్లంత దూరాన కోవెలకు పోవాలని రెప్పలల్లారుస్తూ ద్వారం వారమ్మాయి, 'పూవులేరి తేవే చెలి...' అని రాగం తీస్తూంటే, ఆ సంగీతానికి వన్నెలద్దిన అక్షరాలు ఎవరివనీ! కృష్ణశాస్త్రివి! కొనలు సాగు బాల్యానికి సుకుమారములూ, సుందరములూ అయిన ఊహల నవమంజరులల్లడం మప్పినవవే! దవ్వుల వేణువు సవ్వడీ, మల్లిమనసు పాటా వినిపించినవీ అవే!

రోజులు నిమ్మళంగా నడిచిపోతే అది జీవిత మెందుకవుతుందీ... నావను కుదిపి పారేసినవెన్నో చాలవన్నట్టూ వచ్చిపడిన యవ్వనమొకటి. కొత్త ఊరికి తరలి వెళ్ళాల్సిన పరిస్థితి. కుదురుకుంటున్న రోజుల్లో... ఎప్పట్లానే కాలేజీలో తురాయిచెట్టు కింద తిన్నెపై కూర్చుని తుదీమొదలూ లేని ఆలోచనలేవో చేస్తూ పొద్దుబుచ్చనివ్వకుండా, ఆ పూట అడుగులు ఓ పక్కగా ఉన్న

నాచుగోడల గదివైపు మళ్ళాయి. తలుచుకుంటే గరి పొడుస్తుందీ నాటికీ! పెద్దగా అలికిడి లేని, అదో లాంటి వాసనొచ్చే బీరువాల గది... గ్రంథాలయమది! తోచీ తోచనట్టూ ఈ పుస్తకమే చేతికి చిక్కడమేవిటీ... మెలమెల్లన ఆ మత్తు రోజులూ, వారాల్లో నసాళాని కంటడమేవిటీ..!!

నా తరణికి ఒడ్డు 'కృష్ణపక్ష'మయ్యింది. అయోమయపు యవ్వన ఘోషని అణచిపెట్టి, ఇంతకు మించినదేదో ముందుం దనే ఆశను కలిగించి నాకు ఆప్యాయమయ్యింది. 'ఆకులో ఆకునై, పూవులో పూవునై...' అరే... ఈ పాట తెలుసే!! పచ్చ రంగు తేలిపోతూ ఒసిలిపోతున్న పుస్తకంలో అర్థమయ్యీ అవని అక్షరాలతో నన్ను కావలించుకున్న పాట. తొలిప్రొద్దు పొడుపు రేకుల పైడిదారుల ఏరులౌ మంచు కన్నీరుపాట! పావురా యుయ్యాల పక్షాల యంచుల జాలులౌ గాలినీలాల పాట!

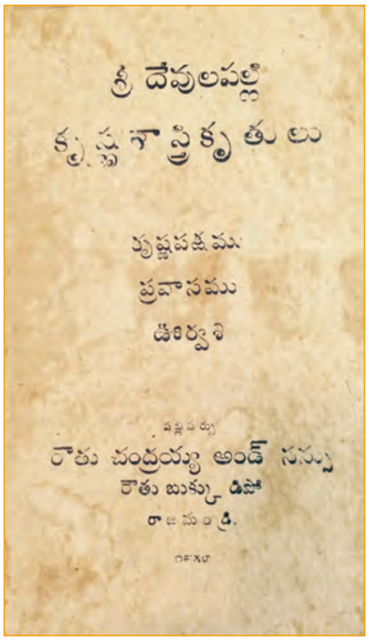

ఎలదేటి చిరుపాట సెలయేటి కెరటాల
బడిపోవు విరికన్నె వలపువోలె
తీయని మల్లెపూదేనె సోనలపైని
తూగాడు తలిరాకు దోనెవోలె...

రాగమేవిటో తెలియాలా? గొంతువిచ్చి పాడడమే రావాలా? జాలువారే మాధుర్యాన్ని ఇంకించుకునే ఆర్తిలో నిత్యపారాయణమే చేశానో! నిద్దురలోనూ కలవరించానో!! బాల్యచేష్టలు దాటాక మల్లెలకాలం కోసం ఎదురుచూసిందీ అదే తొలిసారేమో!! ఎందుకు? ఎదలోపలి యెదలో, నెమ్మదిలో... అనంతాంబరపు నీలినీడలు కమ్ముకున్న కళ్ళలో... తరచి చూసే ప్రేమమూర్తి కోసం అన్వేషణ? దైనందిన జీవితానికి ఓ రహస్యపుటర ఉన్నట్టూ.. ఏదో ఒక సమయంలో దానిని పలకరించగానే, చేయి పట్టుకుని ప్రాయంపువాకిళుల వలపు సిగ్గుదొంతరలకు నన్ను సిద్ధపరుస్తున్నట్టుండే అక్షరాలవి. ప్రాయమూ, ప్రణయమూ, చలువ పిసాళి గాలి చక్కిలిగింతలూ మాత్రమేనా? ఉహూ... గొంతు జీరబోయినట్టు, కనుకొలకుల దాచిన భాష్పకణపు వేడిసెగలు 'నేనూ ఎరుగుదు'నన్నట్టూ... ఎడతెగని యాత్ర ఏదో సాగిస్తూంటే అద్దారినే, మునుపెన్నడో నడిచిన పాంథుడెవడో విడిచి వెళ్ళిన గురుతులేవో కనుపట్టి ఊరడించినట్టూ...

తావకీన పదసరోజ దళములందు
నిలువనిమ్మొక వేడి కన్నీటిచుక్క

మలిన భాష్పమౌక్తికమ్ము
మిలమిల నీ కనుల నిలువ
తళతళమని తారలు నటియించునురా పాపీ!

ఒడుదుడుకుల కారణాలేవైనా గానీ... అక్కున చేర్చు కుందీ కవిత! కృష్ణశాస్త్రి కవిత. ప్రభావితమైన పసి హృదయాన్ని కొసాకి కాపాడుకొచ్చింది. ఓ విషయం చెప్ప మరిచాను. అపచారం!! పుట్టి పెరిగిన ఊరు విడిచివెళ్ళాకే నాకు మా ఊరి గొప్పదనం తెలిసింది.

గుత్తునా యని జాతిముత్యాల్
గుచ్చినాడే మేలిసరముల
ఇత్తునా యని తెలుఁగుఁదల్లికి
ఇచ్చినాడే భక్తితో

అని మహాకవి గురజాడ గీతశీకరాలను, కృష్ణశాస్త్రి పరిచయం చేస్తే కానీ ఆ గొప్ప ఏమిటన్నదీ అర్థం కాలేదు. 'ముత్యాల సరాలు' వెతుక్కుని శ్రద్ధగా చదివినప్పుడే. అందుకే విజయనగరం నా తల్లి. కాకినాడ- నా ఉనికి, ఊతమూ అయిన ఈ అక్షరాలను దిద్దించిన గురువు.

❖

తనకు ముందు పాతిక సంవత్సరాల తెలుగు కవిత్వం గురించి దాదాపు ఏభైఏళ్ళ క్రితం చెప్తూ, "నేను... దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిని. పిఠాపురం దగ్గర కూచిమంచి తిమ్మకవి చంద్రంపాలెం మా ఊరు. పిఠాపుర సంస్థానానికి సన్నిహితుణ్ణవడం చేత, జీవితంలో భోగమూ, బద్ధకమూ ఎక్కువై కృషి తక్కువ," అని చెప్పుకున్నారు. చటుక్కున శ్రీరమణ పేరడీల్లో రైలు ప్రయాణంలో పై బెర్తుమీదెక్కి కూర్చుని రెండు టికెట్లకు దూదితో అత్తరు రాస్తున్న కృష్ణశాస్త్రి... వెండి జులపాలతో తీర్చిన ప్రశాంతమైన ముఖమొకటి, "రెండో టికెట్టు ఊర్వశికి" అన్న మాటా గుర్తొచ్చి ఫకాలున నవ్వొచ్చింది. బంగారు అడ్డల పల్లకీ పంపారట పిఠాపురం రాజావారు కృష్ణశాస్త్రి పెళ్ళికి. అలాంటి భోగి, కాకినాడలో వెంకటరత్నంనాయుడుగారి శిష్యుడై, మత సంఘ సంస్కరణోద్యమాల ప్రభావంలోనూ, హరిజనోద్యమం, కళావంతుల

వివాహోద్యమంలోనూ విస్తృతంగా పాల్గొని అదే రాజావారి ఆగ్రహం పాలై, దేవిడీ మన్నాకి గురయ్యారట కూడా.. "నా జీవితంలో తీవ్రమైన వేదనా, ఆవేశమూ కలిగించే గొప్ప అనుభవాలు కొన్ని వచ్చాయి. నా తరువాతి కవులు చాలామంది మీద నా ప్రభావం కొన్ని యేళ్ళపాటు ఉందని అంటారు. కొంతకాలం నా మీద ప్రసరించిన దూషణభూషణలు నవ్యకవుల్లో మరెవ్వరి మీదా లేదు," అని చెప్పు కున్నారాయన. 'కృష్ణపక్షాన్ని' కవిత్వమే కాదనీ, అస్పష్ట భావనలకు ఆలవాలమనీ విమర్శకులు దూషించి, 'శుక్లపక్షం' విడుదలచేస్తే, కృష్ణశాస్త్రి ప్రశాంతంగా... 'పద్యాలు రాసుకుంటూ పోవడమే దీనికి జవాబు,' అన్నారట. అదిగో... అలా పండింది మన పంట! వాడవాడలా తిరుగుతూ, గొంతెత్తి పాడుతూ, ప్రసంగిస్తూ తిరిగిన కృష్ణశాస్త్రి, ఆకాశవాణి మన ఇంటి ముంగిట చేర్చిన ఆయన కవితావాణి. ఆపై ప్రతీ మాధ్యమంలోనూ పయనించి, పిపాసి హృదయాన్ని మోహన మురళీ రవమై ఉరకలెత్తించిన ఆ రసఝరి... కేవలం మన భాగ్యవశాన దక్కిందనడం అతిశయోక్తి ఎంతమాత్రమూ కాదు.

"కృష్ణశాస్త్రిగారు పాట రాస్తున్నప్పుడు, సంగీతం ఇచ్చే విశ్వనాథంగారో, రజనిగారో పక్కనుండేవారు. పల్లవి రాస్తే దానికి ట్యూన్‌చేసి వినిపిస్తూ ఉంటే అప్పుడు మూడ్లోకి వచ్చి అనుపల్లవి రాయడం, చరణం చేసేవారు. అప్పుడు కూడా ఆ పాటలో ఒక్క మాట సరిగా పడలేదనిపించినా, చాలా చికాకు అయిపోయేవారు. అలా అయీ అయీ చివరకు సరైన మాట సాధించేవారు. అప్పుడు చిరునవ్వు ముఖంలోకి వచ్చి స్థిమితపడేవారు. ఈ తాపత్రయం వల్లనే ఏదైనా రాసేందుకు ఆయన టైమ్ తీసుకునేవారు," అని చెప్తారు శారదా శ్రీనివాసన్, తన 'రేడియో అనుభవాలూ జ్ఞాపకాల్లో.'

కురిసిన తేటతేనియలకున్ చిరుకాల్వలు వేసి
నేలపై తొరసిన పూపరాగమును దోసిట
కుప్పలు వోసి పల్లవోత్కరములతో
ప్రసూనములు తొరిచి దామములల్లి
చంద్రపుష్కరిణి జలము వానిపై జల్లి
ఇటన్గొని తెత్తు వేకువన్

అని విప్రనారాయణుని ఒప్పించి వీట చేరిన దేవదేవి అల్లిన పూలమాలల సోయగం మన అనుభవానికి తేవడం వేరెవరికి సాధ్యం!

❖

సిరి కూడా వలచే నీ దొరతనమూ, దోర్వీర్యము
పరవశమున పాడిపాడి విరహమెల్ల మరతుము
పరవాద్యము కరుణింపుమూ...
పరమానంద మొసగుమూ...

అనిగొల్లెతలు పాడిన తిరుప్పావై పాశురాలను తేట తెనుగులో అందించినది కృష్ణశాస్త్రి.

ఏలాగు నీ మేఘవేళ ఒంటరి రేల
ప్రాణేశ్వరు ప్రవాసి బాసియనుచు

విరహాన వేగే శృంగారనాయికలనూ, వారి దిగుళ్ళనూ మనవిగా చేసినదీ కృష్ణశాస్త్రే!

'కష్టపడి కొబ్బరిలౌజుని చేసుకుని రుచి చూడాలా!' అని పించేలా మాత్రమే రాయలేదీయన. నాగసారాన్ని, పడుచు పైటనీ, పల్లె పచ్చదనాలనూ, సంకురాతిరి వెలుగులనూ, మదురు మీద నుంచి మెడజాపి చూసే మావిచిగురునూ... దేనినీ విడిచిపెట్ట లేదీయన. బావొచ్చే వేళకి కొండ మీంచి దివ్వెలొచ్చి మరదలి కళ్ళలో ఎలా వెలుగుతాయో, పగలైతే దొర - రేయికి రాజెలా అవుతాడో, ప్రతీ రాత్రీ వసంతరాత్రెలా అవుతుందో... అన్ని గుట్లూ తెలుసాయనకి.

పైరగాలీ పడుసుపైట పడగలేసి ఆడేను
గుండెపైని గుళ్ళపేరు ఉండలేక ఊగేను
తోపుయెనక రాసకొడక తొంగిసూసే వెందుకో..

❖

నాన్న ఒడే బడిగా పెరిగిన అదృష్టవంతుడు, కృష్ణశాస్త్రిగారి 'బుజ్జాయి' చెప్పిన కబురొకటి ప్రస్తావించాలి. ఒకచోట సభ జరుగుతోందట. పెద్దాయనొకరు ప్రసంగిస్తూ, "తెలుగువారికి 1897 చాలా గొప్ప సంవత్సరం. ఎందుచేతనంటే ఆ సంవత్సరమే గురజాడ 'కన్యాశుల్కం ' పుట్టింది," అన్నారట. జనం చప్పట్లు. సభలో కూర్చున్నవారిలో ఒకాయన లేచి, "అవును చాలా గొప్ప సంవత్సరం. నేనూ ఆ సంవత్సరమే పుట్టాను," అన్నారట. జనం మళ్ళీ చప్పట్లు, నవ్వులూను. ఆ అన్నది హాస్యబ్రహ్మ భమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు. మరొకాయన లేచి, "ముమ్మాటికీ చాలా చాలా గొప్ప సంవత్సరం. నేనూ అప్పుడే పుట్టాను," అన్నారట. జనం మళ్ళీ చప్పట్లు. ఈసారి అన్నది మన కృష్ణశాస్త్రి. చాలా చాలా చాలా గొప్ప సంవత్సరం కాదా మరీ!

కృష్ణశాస్త్రి మీద ప్రేమ పుట్టినట్టే, కన్యాశుల్కం మీదా పుట్టింది. కన్యాశుల్కమంటే మధురమైనందుకూ... కృష్ణశాస్త్రి కవితంటే మాధుర్యమైనందుకూ! చాన్నాళ్ళకి నేను పుట్టి పెరిగిన నేలని చూసి వస్తూంటే, కృష్ణశాస్త్రి పుట్టిన నేల చూడాలని మనసు

పుట్టింది. తూర్పుగోదావరి జిల్లా, పిఠాపురం దగ్గరలో, కూచిమంచి తిమ్మకవి చంద్రంపాలెం దగ్గర పడుతూంటే ఓ ఉద్వేగం. సహజమే కదా!

పాఠశాలగా మారిన ఇల్లు. ఇంటి ముందు భావకవితా చక్రవర్తి, ఆంధ్రాషెల్లీ 'దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి' విగ్రహం! ఇంటి వెనుక బావీ, పక్కసందులో కిటికీ... నాపరాళ్ళు పరిచిన గది. చూసి వెను తిరిగాక ఠక్కున ఒంటి మీద స్పృహ వచ్చింది. నేను చూసినది 'కృష్ణశాస్త్రి' ఇంటిని!

ఏ సీమల ఏమైతివో
ఏకాకివో నా ప్రియా...
ఈ సఖి నను ఎడబాసి
ప్రవాసివై ప్రియా ప్రియా...

ఎన్ని పాటలు... ఎన్నెన్ని పూలపులకలు! కళ్ళలో ప్రాణమంతా నింపుకుని వేచే రాధవలపు, విరహం. చక్కగా, తేనె తెలుగులో... ఒడిసిపట్టి అందించిన కవిత!

తీయతేనియ బరువుమోయలేదీ బ్రతుకు! మోయింపకోయ్

మురళి పాటకు రగిలి
మరుగు నీ వెన్నెలలు!
సొగయు నా ఎదకేల
తగని సౌఖ్యజ్వాల? మోయింపకోయ్

సౌఖ్యజ్వాల... ఇది అనుభవంలోకి వచ్చిందంటే, ఇక పరవా లేదు. ఆ 'గగనపథ విహారవిహంగమపతి... ఆ స్వేచ్ఛా కుమారుని' కవిత్వం నరాల్లోకి ఎక్కుతున్నట్టే! జన్మకి వీడిపోయే సుగంధం కాదది!

బ్రదుకంతా ఎదురుచూచు పట్టున రానేరావు -
ఎదుర రయనివేళ వచ్చి ఇట్టే మాయమౌతావు!

ఇక్షుసాగరాన్ని ఇలా అక్షరాల్లోనూ, పేజీల్లోనూ కొలిచి వర్ణించడం సాధ్యమయ్యే పనేనా! నా దుస్సాహసం కాకపోతే...

http://kothavakaya.blogspot.com

కొత్తావకాయ అనే కలం పేరుతో రాస్తున్న వర్ధమాన అమెరికా తెలుగు రచయిత్రి అదే పేరుతో అయిదేళ్లుగా తెలుగు బ్లాగు నిర్వహిస్తున్నారు. *గాలి సంకెళ్లు* అనే నవల కౌముది అంతర్జాల పత్రికలో ధారావాహికంగా వెలువడింది. వృత్తిరీత్యా సాఫ్ట్‌వేర్ నిపుణులు. *తరంగ* ఆన్‌లైన్ రేడియోలో తెలుగు సాహిత్య కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నారు.

The Bharatiya Temple community salutes TANA on your 20th Conference and welcomes you to Detroit!

The Bharatiya Temple of Metropolitan Detroit is the region's oldest and largest Hindu religious, educational and cultural institution. We are proud to welcome the North American Telugu community to the Detroit area, and invite you to visit our newly expanded temple in nearby Troy, Michigan.

For more information, please visit bharatiya-temple.org, or call 248 879 2552.

THE BHARATIYA TEMPLE
OF METROPOLITAN DETROIT

6850 N. Adams Road, Troy MI 48098
Take I-75N to Exit 74. Turn left. Proceed 0.7 mile.

service

GIFT OF MY LIFE!

Dr. Madhav Durbha

Recently I had the great fortune of being a stem cell donor for a young adult with Leukemia. It was quite an intense and involved process, both physically and emotionally. It took nearly 5 months since Be The Match registry first contacted me, culminating in an out of the state trip from Georgia to complete the donation process. But I am glad it all went through fine and I hope the recipient will be able to continue on to a long and healthy life! I do not know my recipient's identity, other than the recipient's gender and age.

Several well-wishers asked me one of these two questions "What is your motivation for going through this intense process for a complete stranger?",or "What are the steps involved in donating?"

I tried to capture my experience and also explain the steps involved in this brief article.

Step-1: Registering with Be The Match: Back in 2005, I was with my daughter at MIT for some academic contests for school children. Some volunteers from Be The Match had a booth and were soliciting registrations. It was a very simple 10 minute process. They do a cheek swab and then you share your contact info to register.

Step-2: Contact by Be The Match notifying a preliminary match and the decision to proceed: Nothing happened for 9 years and I completely forgot about it. Then in May 2014, I was contacted by Be The Match organization, saying my name bubbled up in the preliminary search by a recipient's doctor and if I can undergo further tests to see if I am a close match. My answer was an affirmative "Yes." Be The Match (which has been great all through the process) said that this will require considerable time commitment and asked me to first discuss with my family. Incidentally, they contacted me on the same day my father who was living with us was diagnosed with lung cancer (he passed away on September 1st). My wife Aparna started her own private Pediatric practice less than a month before the date of contact and was needing good amount of support from me during the startup phase. I am a very busy professional myself and my job requires extensive travel. Aparna and I debated over the next 24 hours from the phone call if it was even feasible for us to commit to this. We did some research on what was involved (A good resource http://bethematch.org/Transplant-Basics).

After understanding that this is very involved, Aparna asked me if I was concerned about any risks, as this was all very new and unfamiliar to us. My philosophy is that the element of risk is highly overrated in life. Knowingly or unknowingly we subject ourselves to risks in everything we do. Even when we get in our car every morning, there is risk involved. So why should I

be overly concerned about this? I shared this thinking with her. Then we talked about how we will handle my dad's treatment, my mother's health (she has Parkinson's Disease and has limited mobility), my work travel, Aparna's new practice, etc. We figured we cannot plan everything in life. We had the faith that, as we are helping another human, the good karma will get us through this phase. At this stage,we made a firm decision to move ahead with the process.

Step-3: Lab tests to narrow down the match: At this stage, I was only a preliminary match as recommended by the database. To establish close match, I needed to go through further lab tests that would determine if there is a Human Leukocyte Antigen (HLA) match between me and the recipient. Once I finished my lab visit, there was an 8-week wait period (which I heard was typical).By the way, Be The Match covers all the expenses associated with donor lab tests and travel expenses during donation process, so the donors need not worry about any financial commitments.

Step-4: Confirmed match, further testing and scheduling donation: At the end of the wait period Be The Match contacted me confirming a positive match. They said I needed to donate through a process called PBSC (Peripheral Blood Stem Cell) donation. But before proceeding further they ordered two more lab tests. One was for the Infectious Disease Markers (just so I don't carry any infections that could be detrimental to the patient) and the other was a complete physical to ensure that I am physically fit to donate and can withstand the actual donation process which can be physically intense.

Step-5a: Recipient preparation: About a week before the transplant was to take place, the recipient went through "Prep" for accepting this transplant. This involves very high doses of intense chemotherapy and possibly radiation therapy wherein the diseased cells in the patient's body are completely destroyed. This preparation also significantly weakens recipient's immune system. This is intentional just so the patient cannot reject the transplant once they receive my stem cells. I, as a donor, could have backed out at any step in this process. However, pulling back after the recipient prep begins will endanger the recipient as the immunity system is at a low ebb.

Step-5b: Donor Preparation: Starting 5 days prior to the donation day, I had to get 2 shots a day of Neupogen. These are generally given to cancer patients to help improve their blood counts. In donor's case, these are given to multiply the stem cells in donor's body so they can be harvested on day 5. I experienced significant muscle pain, back pain, and bone pain (this is similar to growing pains as more stem cells are produced in my body due to the injections). The pain was intense at times but extra strength Tylenol did help. I reminded myself that many cancer patients across the world (my dad included) had to take these injections and put up with the side effects. So, my discomfort seemed minor. In show of her complete commitment and support to this cause, Aparna was giving me the daily shots (Be The Match allowed her to administer the shots as she was a physician).

Step-6: Travel to the transplant location and Donation day: On day 4 evening I set out to the transplant location out of state, accompanied by my dear friend Phani Dokka. On the day of the donation, I was given my last Neupogen shots, and then was put on an apheresis machine which essentially takes my blood out of my body in batches and churns out stem cells which are collected in a bag and rest of blood is pumped back into my body. For me the process took about 5 hours after which I was completely exhausted but felt a great sense of accomplishment. After some recovery and observation period, we were sent home.

Step-7: Transporting stem cells andtransplant into the patient: A courier hand carries the stem cells to wherever in the world the patient is and delivers in person.The transplant is given to the patient within 2 days of the donation. With new stem cells the patient's body immediately starts producing healthy blood cells, rebuilds the immunity, starts fighting the disease and hopefully should result in full recovery. One interesting fact I learned was that the patient's blood group changes to mine regardless of whatever their blood group was prior to transplant!

Step-8: Donor/Recipient Direct communication: The transplant center may allow direct communication between the donor and recipient after one year gap or longer, assuming parties consent. From what I understand, these rules vary by the administering transplant center and I may never know who the recipient is. Hence this should not be an expectation.

In conclusion

We all have busy lives. But time has this phenomenal elastic property which always accommodates our interests and passions! Yes. The whole process was time consuming, and I had to make tradeIoffs. Trading off TV time, entertainment time, and sadly at times, family time (which is where family support is important) to go through the process. But in the end, it was a great experience. Having gone through the process, if I were asked to go through this all over again, I will have no hesitation. I encourage you and challenge you to do the same! Sincere thanks to all my family, friends, and well-wishers for supporting me through this process. ❋

Madhav has been residing in the USA for the past 22 years. He currently lives in Suwanee,Georgia with his wife Dr.Aparna and two beautiful children. His hobbies include reading, writing, distance running, and watching movies. He holds a B.Tech. in Chemical Engineering from IIT Madras and Ph.D. from University of Florida.

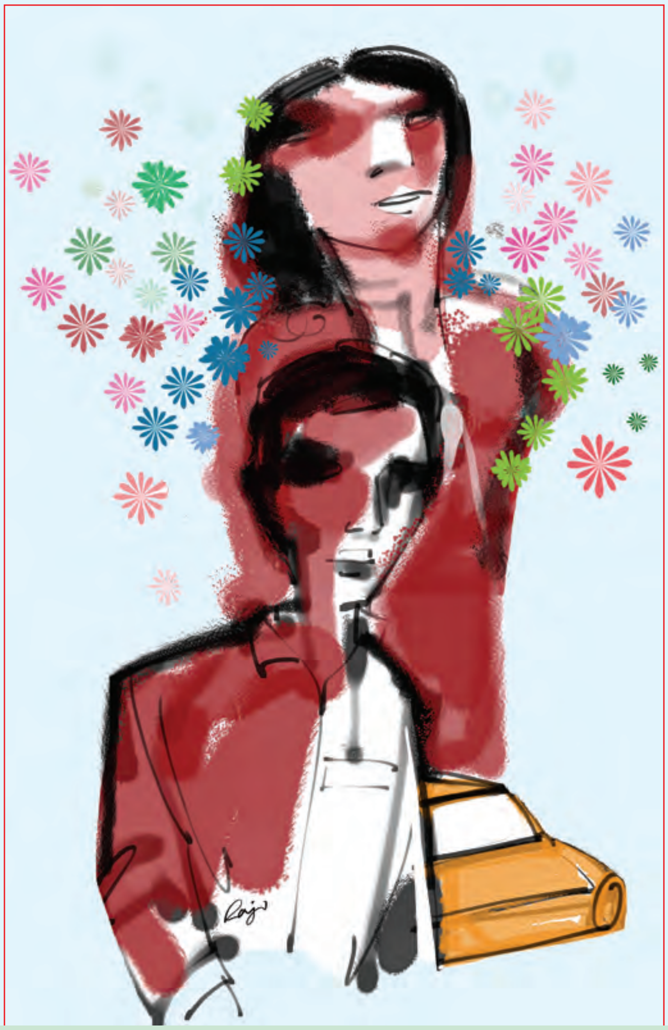

కథ

గమనమే నా గమ్యం

మధు పెమ్మరాజు

యుటికాకి అర్జెంటుగా వెళ్లమని కంపెనీ నుండి ఫోనొచ్చింది. రాత్రంతా ఎయిర్‌పోర్ట్ డ్యూటీ చేసి అలిసిపోవడంతో వెళ్లాలనిపించలేదు. అయినా విసుక్కుంటూ బయలుదేరాను. ఒకేలా ఉన్న వీధులు ఒక్కొక్కటి దాటుతూ కంపెనీ చెప్పిన అడ్రెస్‌కి చేరుకున్నాను. వీధిలో పెద్దగా జనసంచారం లేదు. చెట్ల పై నుండి రంగు మారిన ఆకులు ఎవరో వెదజల్లినట్లు, వరుసగా రాలుతున్నాయి. కార్‌ని రోడ్డుకో పక్కగా ఆపి కిటికీ కిందికి దించగానే శరత్కాల పవనాలు మొహాన్ని తాకుతూ విసుగుని దూరం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి.

సవారీకి నేనొచ్చినట్లు చెప్పాలని మెల్లిగా హార్న్ కొట్టాను. ఏ అలికిడి వినిపించలేదు. కాసేపు ఎదురుచూసి తిరిగి హార్న్ కొట్టినా, ఏ మార్పు కనపడలేదు. ఇక వచ్చిన పని అయిపో యింది వెళ్లిపోదామనిపించింది. ఎందుకో మనసొప్పక కార్ దిగి గోడపై అడ్రస్ ఖరారు చేసుకుని కాలింగ్ బెల్ కొట్టాను.

“ఒక్క నిమిషం ఉండు,” అనో గొంతు పీలగా వినిపించింది.

ఆ వ్యక్తి ఏదో వస్తువు బలవంతంగా ఈడుస్తూ, మధ్య మధ్యలో ఆగుతూ తలుపు వైపు వస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. పసుప్పచ్చ రేకు బోర్డుపై 'మిసెస్ జెమీ ఆండర్సన్' అని అక్షరాలు బాగా వెలిసిపోయాయి. పాత తలుపు చప్పుడు చేసుకుంటూ తెరుచుకోగానే సన్నగా, కాస్త కురచగా ఉన్న వృద్ధురాలు ఆయాస పడుతూ నిలబడి ఉంది. ముడతలని బట్టి తొంభై ఏళ్లు ఉండచ్చనుకున్నాను. గులాబిరంగు ఫ్రాక్, తెల్లటి టోపి, అందమైన పర్సుతో దొరసానిలా ముస్తాబయ్యింది. ఈడ్చుకొచ్చిన నైలాన్ పెట్టె పక్కనుంది. ఆవిడ బందోబస్తు చూసి ఏదో ముఖ్యమైన ప్రయాణానికి సిద్ధమయినట్లుగా ఉంది. లోపలికి చూస్తే ఆ ఇంట్లో ఏళ్ల తరబడిగా ఎవ్వరూ ఉన్నట్లుగా లేరు. సోఫాకి, కుర్చీలకి ప్లాస్టిక్ కవర్లు అలానే ఉన్నాయి. గోడపై గడియారం లేదు. వంటింటి గట్టుపై గిన్నెలు లేవు. గదిలో మూల ఫోటోఫ్రేములు, గాజు సామాగ్రి సర్దిన డబ్బా మూత తెరిచి ఉంది.

"హలో మిసెస్ జేమీ," అనగానే ఆవిడ పలకరింపుగా నవ్వింది.

"కాస్త సూట్‌కేసు కారులో పెట్టు బాబు," అని మర్యాదగా అడిగింది.

"తప్పకుండా, మీరిక్కడే ఉండండి," అని పెట్టి ట్రంక్‌లో పెట్టి గుమ్మందాకా తిరిగొచ్చాను. చెయ్యి పట్టుకుని ఒక్కొక్క మెట్టు మెల్లిగా దింపి కారు దాకా చేర్చాను. అడుగడుక్కీ మెచ్చుకుంటుంటే ఇబ్బందిగా అనిపించి, "చూడండి, మా అమ్మ టాక్సీ ఎక్కితే, ఆ డ్రైవర్ మా అమ్మనెలా చూడాలనుకుంటానో, నేను నా సవారీని అలానే చూసుకుంటాను," అని నా వృత్తి ధర్మాన్ని చెప్పాను.

"చాలా మంచబ్బాయివి," అని కార్లో కూర్చుంది.

కాస్త స్థిమితపడ్డాక చేతికొక అడ్రసిచ్చి, "సన్నీసైడ్ మీదుగా తీసుకెళ్లు," అని అడిగింది.

"మేడం అదసలు రూటే కాదు."

నేనా మాట అంటానని ఊహించినట్లు ఉంది. తడుముకోకుండా, "బాబూ! నేను వెళ్లేచోటికి ఎప్పుడు వెళ్లినా పర్వాలేదు. నాకోసం ఎవ్వరూ ఎదురుచూడట్లేదు," అని చెప్పింది.

"అంటే బాగా చుట్టు తిరిగి వెళతాము. కనీసం మూడు నాలుగు గంటలు పట్టేస్తుంది," అని సర్ది చెప్పాను.

"నావాళ్లు ఒక్కొక్కరూ వెళ్లిపోయారు, నేను ఎక్కువ రోజులు ఉండనని డాక్టర్ చెప్పారు," అంది.

ఆ మాటల్లో విషాదం లేదు, వాస్తవం ఇంకిన మాటలు. అప్రయత్నంగా నా చేతులు టాక్సీ మీటర్ని ఆపేశాయి.

"ఎటు తీసుకెళ్లమంటారు?"

"రూస్వెల్ట్ నుండి తీసుకెళ్లు."

"తప్పకుండా," అని చెప్పి కారు స్టార్ట్ చేశాను.

❖

రూస్వెల్ట్ రహదారిపై ట్రాఫిక్ కాస్త తక్కువగా ఉండడంతో వేగంగా డ్రైవ్ చేస్తున్నాను. ఈస్ట్ రివర్ నుండి వీస్తున్న గాలులు రివ్వుమని కారుని తాకుతున్నాయి. కిటికీ కాస్త కిందికి దించి నడుపుతున్నానేమో ఒకటే హోరు. వెనుక నుండి మాటలు కాస్త ముక్క ముక్కలుగా వినిపించినా శ్రద్ధ పెట్టలేదు. ఓ అర నిముషానికి మిసెస్ జేమీ మాట్లాడుతోందని, ఆ మాటలు సగం గాలిలో కలిసిపోతున్నాయని అర్థమయింది.

అద్దం పూర్తిగా పైకెత్తి, "క్షమించండి! మీరు చెప్పిన మాటలు సరిగ్గా వినబడలేదు," అన్నాను.

"ఏదో ముసలావిడ సణుగుడు, నువ్వే పట్టించుకోకు బాబు," అని నిట్టూర్చింది. రేర్ వ్యూ అద్దంలోంచి చూడగానే ఆవిడ బయటికి చూస్తూ ఏదో వెతుకుతున్నట్లు అనిపించింది. మొదట ఆవిడ మాటలు సరిగ్గా వినలేదని కాస్త గిల్టీగా అనిపించి, "పర్వాలేదు చెప్పండి," అని అడిగాను.

"ఇందాకా జమైకా దగ్గర ఎలిమెంటరీ స్కూలు దాటాము, చూశావా?" అని అడిగింది.

"ఏదీ స్టీవెన్సన్ గురించి అడుగుతున్నారా? రోజూ తిరిగే దార్లే కదా మేడం, అడుగడుగు పరిచయమే."

"అవును, నేనక్కడే చదువుకున్నాను."

"అవునా?"

తెలుసని చెప్పగానే ఆవిడ మాటల్లో ఉత్సాహం పుంజుకుంది. గొంతులో కాస్త వణుకున్నా మాటలు స్పష్టంగా అర్థమవుతున్నాయి.

"నేను, నా స్నేహితులు పై అంతస్తు కిటికీలోంచి వచ్చే పోయే జనాలని వింత పేర్లతో పిలిచి దాక్కునేవాళ్లం. ఓరోజు ఒకాయనికి చిర్రెత్తుకొచ్చి ప్రిన్సిపాల్‌కి ఫిర్యాదు చేశాడు. వెంటనే ప్రిన్సిపాల్ మా నాన్నకి మెమో పంపించడం, ఆయన నన్ను చెడామడా తిట్లు తిట్టడంతో మా అల్లరికి కళ్లెం పడింది," అని మొహమాటంగా నవ్వింది.

ఆట పట్టించాలని, "ఆ తరువాత ఇంకెవరికైనా పేర్లు పెట్టారా?" అని అడిగాను.

"లేదు నాయనా, మా పిల్లలకి తప్ప మళ్లీ ఎవ్వరికీ పేర్లు పెట్టలేదు," అని తగ్గట్టుగా సమాధానమిచ్చింది.

"ఇంకా మీ స్కూల్ విశేషాలేమైనా గుర్తున్నాయా మేడం?"

"స్కూల్‌కి కొద్ది దూరంలో ఓ సిమెటరీ ఉండేది. అప్పుడప్పుడు జనం ఊరేగింపుగా వెళుతూ కనబడేవారు. వాళ్లెవరో? ఎందుకొచ్చేవారో? ఎక్కడికెళ్లేవారో? ఎంతకీ అంతుపట్టేది కాదు. మా మావయ్య పోయాక నా ప్రశ్నలకి జవాబుల అవసరం లేకుండా పోయింది. సిమెటరీ పక్కగా వెళ్లిన ప్రతిసారీ మావయ్య గుర్తొచ్చి ఏడ్చేదాన్ని," అని నిట్టూర్చింది.

దారిలో ఉండగానే ఈస్ట్ ఎండ్ కూడలి దగ్గర కాసేపు ఆపమని అడిగింది. అక్కడకి చేరుకున్నాక సరైన పార్కింగ్ దొరక్క

ఓ రెండు, మూడు రౌండ్లు తిరగాల్సి వచ్చింది. రేర్ వ్యూ అద్దం లోంచి చూడగానే మిసెస్ జేమీ చూపులు పరిసరాలని ఆప్యాయంగా తడుముతున్నాయి. ఆవిడ బాల్యం అక్కడ గడిచిందని తెలియడంతో ఏమాత్రం తొందర పెట్ట కుండా కారు ఆపుకుని, ఆవిడకి ఒక వాటర్ బాటిల్ ఇచ్చి ఓ పక్కగా నిలబడ్డాను.

ఓ పెద్ద భవంతిని చూపించి, "ఎదురుగా చూశావా?" అని అడిగింది.

"ఏదో ఫర్నిచర్ దుకాణంలా ఉంది మేడమ్," అన్నాను.

"నాకు నా డాన్స్ స్కూల్ కనిపిస్తోంది. మిసెస్ ఆండ్రూ డాన్సు పాఠాలకోసం దూరదూరాల నుండి పిల్లలు వచ్చేవాళ్లు. అమ్మ రోజూ చెయ్యి పట్టుకుని బాలెట్ క్లాసులకి తీసు కొచ్చేది. ఆవిడకి నేనే ప్రపంచం..." అని ఆగిపోయింది. జ్ఞాపకాలకి గొంతు జీరబోయింది.

కాలగమనంలో రోజూ మారే మజిలీలు, పెరిగే బాధ్యతల మధ్య వయసొక కదిలే అంకెగా మారిపోతుంది. వీటికి దూరంగా, ఏదీ తాకలేని రహస్య ప్రదేశం ఒకటుంటుంది. మిసెస్ జేమీ అక్కడికి చేరుకుంది. తన రాక కోసం వేచి ఉన్న అమ్మ, దారి చూపించిన నాన్న, గోలగోలగా అల్లరి చేస్తున్న స్నేహితులు అక్కడే ఉన్నట్లు ఇష్టంగా చూసుకుంది. బావిలో చంద్రబింబంలా తొణికిసలాడే జ్ఞాపకాలని తనివితీరా తలుచుకుంది.

చిరు చినుకులు మొదలవ్వగానే రహదారిపై ట్రాఫిక్ పెరిగింది. అనుకున్న సమయం కంటే ఆలస్యంగా మెట్రోపాలిటన్ బిల్డింగ్ చేరుకున్నాం. ఆ భవనాన్ని చూపిస్తూ, "ఇక్కడే నా మొదటి ఉద్యోగం, స్మిత్ అండ్ కంపెనీ ఛైర్మన్ దగ్గర పర్సనల్ అసిస్టెంట్‌గా దాదాపు ఇరవై ఏళ్లు పనిచేశాను," అని చెప్పింది.

గుమ్మం ముందో గిరజాల జుట్టు గార్డ్ కాస్త వంగి నడుస్తున్నాడు. మిసెస్ జేమీ అతన్ని పట్టి, పట్టి కాసేపు చూసి, "కాస్త ఆ అబ్బాయిని పిలుస్తావా?" అని అడిగింది. ఆ వ్యక్తిని వెంట తీసుకురాగానే, "నువ్వు పరిచయమైన వ్యక్తిలా అనిపిస్తున్నావు?" అని అడిగింది.

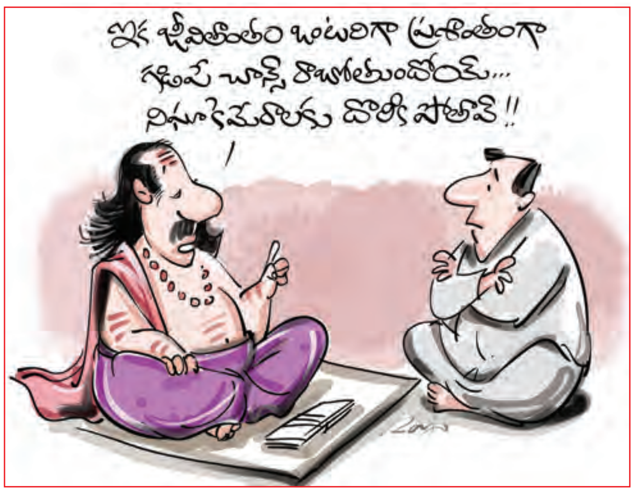

పని భంగపడిందన్న భావం గార్డ్ మొహంలో స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. అయినా మర్యాద కూడగట్టుకుని, "క్షమించండి, నేను మిమ్మల్ని ఎప్పుడు చూడలేదు," అన్నాడు.

గార్డ్ దగ్గరికి రావడంతో మిసెస్ జేమీ అతని మొహం సరిగ్గా చూడగలిగింది. "నువ్వు రిక్ కొడుకువా?" అని అడిగింది.

ఏదో పిలవమంటే పిలిచాను కాని, ఇంత సూటి ప్రశ్నని ఊహించలేదు. ఇక గార్డ్ ఎలా స్పందిస్తాడో అని చూస్తుంటే, అతను, "అవును మా నాన్నే, ఆ విషయం మీకెలా తెలుసు?" అని ఇంకాస్త దగ్గరకొచ్చాడు.

"మీ నాన్నతో ఇరవై ఏళ్లు పనిచేశాను. ఆ మాత్రం పోల్చుకోలేనా? ఈమధ్య ఎవరో పాత పరిచయం నువ్విక్కడ పని చేస్తున్నావని చెప్పారు," అంది.

ఇద్దరూ ఓ అరగంట ఆప్యాయంగా మాట్లాడుకున్నారు. గార్డ్ వాళ్ల నాన్న పదిహేనేళ్ల క్రితం పోయాడని, తనపై బోలెడన్ని బరువు బాధ్యతలు ఉన్నాయని, రిటైర్మెంట్ కలతో సమానమని చెప్పాడు. మిసెస్ జేమీ బయలుదేరే ముందు గార్డ్ చేతిలో కవరు పెడుతూ, "ఊరికే ఇవ్వట్లేదు, మీ నాన్న దగ్గర తీసుకున్న అప్పు," అని నవ్వుతూ చెప్పింది. గార్డ్ ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

❖

సన్నీసైడ్ చేరుకునేసరికి ఎండ తగ్గుముఖం పట్టింది. మిసెస్ జేమీ చెప్పిన కొండ గుర్తులతో ఎంత వెతికినా వారి పాత ఇల్లు దొరకలేదు. సున్నా చుట్టినట్లు చూసిన వీధులే మళ్లీ తిరుగుతుంటే అదంతా వృధాప్రయాస అనిపించింది.

నా అసహనాన్ని పసికట్టి, "ఈ పరిసరాలని వదిలి చాలా ఏళ్లయింది. ఇప్పుడు కొత్తగా వచ్చిన కట్టడాల మధ్య పోల్చుకోలేక పోతున్నాను. ఇంకొక్కసారి ప్రయత్నించి వెళ్లిపోదాము," అని సముదాయించింది. ఆ మాట నాలో పట్టుదలని పెంచింది. దారిలో కనపడిన వారిని వాకబు చేస్తుంటే పెంపుడు కుక్కతో వెళుతున్న ఓ పెద్దావిడ చిక్కుముడిని విప్పింది. "నువ్వు అడిగిన ఇల్లు నీ ఎదురుగా ఉంది. రీమోడల్ చేశాక స్వరూపం మారిపోయింది," అని నవ్వుతూ వెళ్లిపోయింది.

ఇంటి ముందు కారు పార్క్ చేసి, మిసెస్ జేమీని నడిపించుకుంటూ గుమ్మందాకా తీసుకెళ్లాను. ఆవిడ చేత్తో కాలింగ్ బెల్ కొట్టగానే యజమాని బయటికి వచ్చాడు.

"ఇక్కడ కుర్చీలో కాసేపు కూర్చోవచ్చా?" అని అడిగింది. యజమాని ఈ అనామకులకు మర్యాద లేదా అని కాస్త ఇబ్బందిగా చూశాడు.

"నేను, నా భర్త చార్లీ ఈ ఇంట్లో ముప్పైఏళ్లు ఉన్నాము," అని చెమర్చిన కళ్లతో చెప్పగానే, యజమాని, "తప్పకుండా కూర్చోండి," అని చెప్పి లోపలికి వెళ్లాడు.

మిసెస్ జేమీ పాత జ్ఞాపకాలను నెమరు వేసుకుంది. "నేను కడుపుతో ఉన్నపుడు చార్లీ ఓ సాయంత్రం మంచి రెస్టారెంట్‌కి రమ్మన్నాడు. అక్కడికి చేరుకునేసరికి ముఖ్యమైన స్నేహితులంతా

గుమిగూడి ఉన్నారు. ఎందుకు పిలిచాడో కారణం తెలీదు. పార్టీ చివరన ప్రమోషన్ వచ్చిందని ఒక్కసారిగా ప్రకటించాడు. వచ్చిన వారంతా అభినందనలతో ముంచెత్తారు. ఇద్దరం పెరిగే ఖర్చులకి తగ్గట్టుగా జీతం పెరుగుతుందని సంతోషించాము. వారం తిరక్కుండా రిసెషన్ మహమ్మారిలా న్యూయార్క్ అంతా పాకిపోవడం, మా ఉద్యోగాలు వెంట వెంటనే పోవడం జరిగింది."

"అయ్యో, మరేం చేశారు!"

"మా జీవితం సొంతింటికి మారాలనే కల నుండి ఫుడ్ స్టాంపుల స్థితికి మారిపోయింది. అందరికీ చార్లీ ఆత్మాభిమానం సంగతి బాగా తెలుసు. అందుకే పుట్టే పిల్లాడికి బహుమతి అంటూ మా అమ్మ డబ్బులు ఇచ్చేది. పిజ్జా పార్టీలంటూ ఇరుగు పొరుగు పరోక్షంగా సహాయం చేసేవారు. అప్పట్లో అది కష్టమని తెలీదు. ధైర్యంగా ముందుకి సాగిపోవడం... ఇరుగు పొరుగుతో కష్టాన్ని పంచుకోవడమే తెలుసు."

నీరెండ న్యూయార్క్ భవనాలను నింపాదిగా తాకుతోంది. మిసెస్ జేమీ చూపులు లేత చీకట్లలో చిక్కుకున్నాయి. ఓపిక లేకపోయినా ఉగ్గబట్టుకుని కూర్చుంది. వడలిపోయిన మొహంతో, "బాగా అలసిపోయాను. కాస్త నేనిచ్చిన అడ్రస్‌కి తీసుకెళ్లు బాబు," అని అడిగింది. మాటల కంటే మౌనంగా సాగే సంభాషణ విస్తృతి ఎక్కువ. వాటికి పరిధులు లేవు. మిగిలిన ప్రయాణం ఇంచు మించు మౌనంగా సాగింది.

బ్రూక్లిన్ రెండు మైళ్లు దాటగానే, 'హ్యూవిట్ స్వస్థత కేంద్రం' అనే పాత భవనం చేరుకున్నాం. వెలుతురు తక్కువగా ఉన్న పోర్టికో కింద కారు మాత్రమే పట్టే సన్నటి దారిలో కాస్త ముందుకి వెళ్లి ఆపాను. కారు శబ్దం విని ఇద్దరు నర్సులు యాంత్రికంగా వీల్‌ఛైర్ పట్టుకుని బయటికి వచ్చారు. వారి మొహంలో ఎప్పుడో చెప్పి ఇప్పుడా రావడం అన్నట్లుగా ఉంది.

ట్రంక్ తెరిచి పెట్టె తీసి బయట పెడుతుంటే నర్సులు మిస్ జేమీని వీల్ ఛైర్‌లో కూర్చోబెట్టారు. నర్స్ చేతికి పెట్టె ఇస్తుంటే, "బాబు నీ పేరు అడగలేదు, ఏమీ అనుకోకు," అంది. ఆ మాటల్లో ఆత్మీయతతో పాటు కాస్త అపరాధ భావన.

"నా పేరు డేవిడ్," అని చెప్పాను.

"చాలా శ్రమపడి ఓపిగ్గా తిప్పావు, ఎంతివ్వాలో చెప్పు," అని హ్యాండ్ బాగ్ తీసింది.

"మీరు ఇవ్వాల్సిన దానికంటే ఎక్కువ ఇచ్చారు," అని నవ్వాను.

"తప్పు అలా అనకూడదు, నీకిదే జీవనాధారం. ఎంతివ్వాలో చెప్పు."

"మిసెస్ జేమీ! నాకు రోజూ మీటర్ గిరాకీలు దొరుకుతాయి. మీరు లెక్కలకందని అనుభవం ఇచ్చారు," అని ఆవిడని దగ్గరగా హత్తుకున్నాను.

"ఈ ముసలిదానికి కొన్ని ఘడియల సంతోషాన్నిచ్చావు. గాడ్ బ్లెస్ యు మై ఛైల్డ్," అని నర్సుల కేసి చూసింది.

"థాంక్స్," అని చెయ్యి నిమిరి, చెమ్మగిల్లిన కళ్లతో చూస్తూ నిలబడ్డాను. వీల్ ఛైర్ పోర్టికో వెలుతురు దాటి చీకటిలోకి మెల్లిగా కలిసిపోయింది. తలుపు మూసుకున్న చప్పుడు వినగానే జీవితపు పుటల్లో ఒక పేజీ తిరిగిపోయింది.

నన్నేదో వెలితి చుట్టుముట్టింది. ఎవరితో మాట్లాడాలనిపించలేదు. రాత్రంతా ఏ గిరాకీని ఎక్కించుకోకుండా వీధుల్లో తిరుగుతూనే ఉన్నాను. ఎన్నో ప్రశ్నలు- నా బదులు వేరే కోపిష్టి డ్రైవర్ వచ్చి ఉంటే? నేను హారన్ కొట్టి విసుక్కుని వెళ్లిపోయుంటే? అసలు నా గమ్యం ఏమిటి? ఎన్నో ప్రశ్నలు... జవాబులు దొరకవని తెలుసు.

భలే మంచి సవారీ దొరికింది. ఇప్పటిదాకా ఇంతకంటే గొప్ప పని మరోటి చెయ్యలేదు. చెయ్యనేమో కూడా. మలుపు తిప్పే అనుభవాలు, ఆత్మని తాకే అనుభూతులు కబురు పెట్టి రావు. అనుకోని అతిథుల వలె తలుపు తడతాయి. అవే తలుపు తెరుచుకుని మనలో కలిసిపోతాయి.

ఓ న్యూయార్క్ టాక్సీ డ్రైవర్‌గా నా ప్రపంచం వీధులు, వాటిని కలిపే కూడలులు, వాటిపై నుండి సాగే వంతెనలు చుట్టూ తిరుగుతుంది. నా దృష్టిలో అవి చలనం లేని సదుపాయాలు మాత్రమే! మిస్ జేమీ వలన నా దృక్పథం మారిపోయింది. ఇప్పుడవి జనం నింపుకున్న స్వరూపాల వలె కనిపిస్తు న్నాయి. నిత్యం తాము చూసిన కథలని చెప్పాలని తాపత్రయ పడు తున్నాయి. కథలలో ఒక పాత్రగా పోత పోసుకున్నాయి... అవి సజీవ జ్ఞాపికలు!!

ఇకపై నేను తిరిగే ప్రతిదారి కొత్తగా కనిపిస్తుంది. ఎక్కే ప్రతి సవారీ ఆత్మీయుడులా కనిపిస్తాడు. గమనమే నా గమ్యం!! *

మధు పెమ్మరాజు కథలు, కవితలు రాస్తారు. సాహిత్య కార్యక్రమాలు ఉత్సాహంగా నిర్వహిస్తారు. తానాపత్రిక, కౌముది, కినిగె లాంటి పత్రికల్లో వీరి రచనలు అచ్చయ్యాయి. నివాసం హ్యూస్టన్ దగ్గర్లోని కేటీ నగరం.

దేవదత్తం

డొక్కా ఫణి

నా చందమామలో నవ్వేటి అవ్వ,
నీ చంద్రగోళాన నల్లనిదిబ్బ
నా గగనతల్పాన తారక సుమమాల,
నీ పాలపుంతలో నిలిచి కాలే చుక్క
నా నింగి పొంగించు కోటివెన్నెల సుధలు,
నీ మిన్ను కురిపించు నుల్కలూ, శకలాలు
నా రేయి దరిజేరు నవవధువు బోలు,
నీ రాత్రి పడగెత్తి కాటేయజాలు
దినకర మయూఖాలు, తిమిరాంతకాశ్వాలు,
దివిజసుర దీవెనై దిగివచ్చు హరివిల్లు,
మలయమారుత గతులు ప్రణవనాద శృతులు,
పులకరించిన మొయిలు పుడమి నమృతము జల్లు
పంచభూతాలు నా నేస్తాలు, చుట్టాలు,
ప్రకృతి నా పుట్టిల్లు, కవిత ఆనవాలు
భానుతాపము గొల్చునొక పరికరమ్ము,
కాంతిఖండన సేయు నొక పట్టకమ్ము,
గాలిమర తిరిగేను గాలివాటమ్ము,
మేఘమన్నది నీకు జలకణ సమూహమ్ము
విస్తరించుచు పోవుననిశమ్ము విశ్వమ్ము,
నీవు నేర్చెడి విద్య నిత్యం సశేషమ్ము!!
సత్యంబు బరువైన జ్ఞానమొక శిక్ష,
అనుభూతి కరువైన అవని ఒక శిక్ష
అజ్ఞానమే నాకు శ్రీరామరక్ష
ఆనందమే నాకు దైవమిచ్చిన భిక్ష!!!

డొక్కా శ్రీనివాస ఫణికుమార్ అట్లాంటా వాస్తవ్యులు. వృత్తికి సాఫ్ట్‌వేర్ నిపుణులు. కవితలు, కథలు రాస్తున్నారు. కౌముది జాలపత్రికలో కాలమ్ నిర్వహించారు. పల్లకి అనే పేరిట వీరు నిర్మించిన లఘుచిత్రం విమర్శకుల మన్ననలు పొందింది.

శ్రీ తానా సుందరి

దండకం

సరోజ కొమరవోలు

అమెరికాలో నువ్వు పుట్టి పసిపాపవై మెలిగి... బాలికవై
చెలరేగి బంతులాడి, ముచ్చటలు గొలుపు ముద్దుగుమ్మవై
నవయవ్వన పరిమళ నవోహనాంగివై, నవరత్న మాలిక
శ్వేతాంబరధారివై, మృదుమధుర వీణాపాణివై
సుజ్ఞాన అక్షరనిధివై, అష్టలక్ష్మివై, మమ్ము కరుణించు కల్పవల్లివై

ఆధ్యాత్మిక అరుణరాగమై, సాంస్కృతిక ప్రియులకు సౌభాగ్య
ప్రదాయినివై
కవిజనులకు మధుర మంగళ మంజులవాణివై, అవధాన
సరస్వతివై
అందరన్ అద్భుత ఆనందానందిస్తున్న అపూర్వ శక్తివై,
కనువిందు చేయు తేజోరాశివై
భోజన ప్రియులకు మృష్టాన్న భోజన మొడ్డించు మోహినీదేవివై
ఇంతింతై పెరిగి పెరిగి నవవధువువై యున్న
నిన్ను తిలకించు భాగ్యంబు మాకందరికి దక్కెన్

దయాశాలివై నువ్వు దాతలన్ కొనియాడి తదితరులన్ దీవించి
డిట్రాయిట్ నగరంబున్ మన్మథనామ సంవత్సరంబందు
చిరునవ్వుతో నిలచి
తెలుగు జనుల హృదయాలు రంజింప చేస్తున్న పాలమీగడ
వంటి నీ హృదయ వైశాల్యం
పొగడగ నెంతదానన్, తాన
తరతరాలకు తెలుగు భాషాభావంబు అర్థంబు వ్యర్థంబు
కాకుండ, నీ చల్లని కరస్పర్శతో
అభయహస్తమునిచ్చి, ఆశీర్వదించి ధన్యులను చేయుమమ్మ
క్షీరసాగర సంపన్న లక్ష్మీ, నమస్తే! నమస్తే!
ఉత్తర అమెరికా ఖండ తెలుగు చైతన్య కళాస్రవంతి
నమస్తే నమస్తే నమః

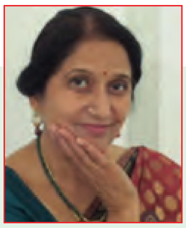

సరోజ కొమరవోలు 1983లో కెనడా వచ్చారు. 1986-96 మధ్య వనితాజ్యోతి పత్రికకు విలేఖరిగా పనిచేశారు. 40 ఏళ్లుగా రెండు వందల కథలు, కొన్ని నవలలు రాశారు. 2009 లో టొరాంటోలో తెలుగువాహిని సాహితీ సంస్థను స్థాపించి నిర్వహిస్తున్నారు.

AN ILLUSTRATED GATEWAY TO INDIA

Padma Kuppa

The first time I remember seeing an Amar Chitra Katha (ACK) was on a visit with my parents to the newly built Ganesh Temple in Flushing, NY in 1977. I had already been amazed by the sea of brown people at the temple's consecration over the July 4th weekend a few months prior, having no idea that so many of us from India were now making the United States our home. When I saw something that looked like a comic book but with a demure and attractive Indian damsel on the cover, I was fascinated. My father was an English professor and a writer, and I knew he probably would buy it for me if I asked really nicely. They were graduate students at that time, part of the wave of immigrants that came to the US in the 60s and 70s, seeking higher studies leaving friends and family behind. I was also seeking a connection to the world we had left behind, one that was not much more than a few vague memories by the time the temple was built.

Fortunately, both my parents were enthusiastic and bought a few titles for me, and thus began of my love of ACKs. Shakuntala was the first in a collection that increased with each trip to the temple. These Amar Chitra Kathas… from the love story of Shakuntala and Dushyant with its twists and turns, various anecdotes from the Ramayana and Mahabharata to true life stories of Swami Vivekananda and Adi Shankaracharya… all became a substitute for the traditional story telling that would be done by a grand parent or other elder in the family. It was a substitute I so desperately needed as an only child with no relatives in the area. Even though we had a few family friends, they were not familiar with the stories of my ancestors, of people who looked and sounded like me and my parents, or who shared the same stories.

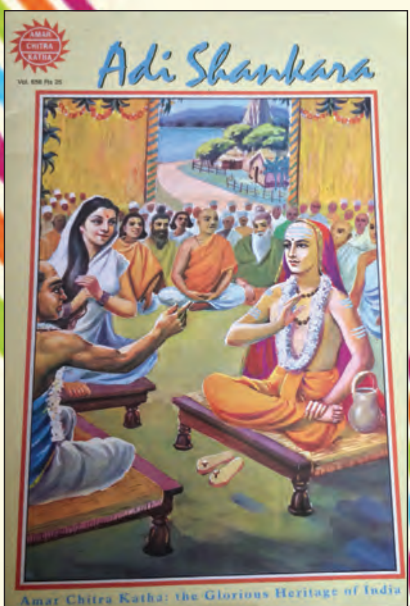

Fast forward about 25 years. I was a young mother in Michigan, raising my own family. My husband and I are engineers, and metro Detroit seemed like a great place to raise our daughter and son, with a temple nearby and jobs that were suitable for our educational background. But I was raising my kids without grandparents nearby - my in-laws were in India, and health issues prohibited them from coming and staying with us beyond a one-time trip. My parents had become disillusioned with the US and returned to their homeland nearly 30 years ago, and refused to come stay with us beyond my mother's occasional visits. So I turned to ACKs to help me teach and connect them with the stories I knew were critical to connect them with our glorious Hindu and Indian heritage.

While I didn't always feel comfortable with the "Indian English" or the angle from which a story was told, the images and the general outline of the story were always fascinating. I used the ACK to narrate my own version of the story, with a combination of Telugu, English and Tenglish, weaving in the Sanskrit shlokas they learned at the temple. My daughter's dance teacher had the children enact some of the tales during

summer camps, leveraging the ACKs in our collection. The static images of the ACK became live movements under her tutelage - Srirama stringing a bow or Srikrishna stealing butter. The biannual trips to India to visit both sets of grandparents in Hyderabad became a way for our collection to increase - my parents loved the opportunity to take the children to the bookstore and buy them whatever they wanted.

The ACKs served as a way to reinforce our Indian and specifically Telugu heritage: one summer, I had the driver take me and the kids down Tank Bund, starting at the Secunderabad end and stopping at each statue all the way to other end, taking pictures. We realized there were a few stories I didn't know and went hunting for the ACKs that were missing in our collection. We even identified a few things that discomfited my Telugu pride: that Tyagaraja was listed as a poet saint from Tamil Nadu, that there were no ACKs about Rani Rudrama Devi - one of the few ruling queens in India's history, or Annammayya - forefather to the great Carnatic composers who came after him, and especially loved in our family because he wrote his spiritually strong, bhakti-filled compositions in the Telugu of the common man. There was also an opportunity for my mother-in-law to explain to the children that Vijayanagara empire was different from where they live in Hyderabad's Vijayanagar Colony, a confusion that had to be disentangled amidst peals of laughter. ACKs even played a role in keeping the bond between grandchild and grandparent across the oceans: during one "March is Reading Month" school assignment, I found, on returning from work, that my son had skyped my father-in-law. Each square on the calendar had an assignment - something related to reading; one activity was to read to a senior citizen. My son - now a few years older - opened up a laptop one day during their spring break, and read my father his current favorite ACK!

But it was when my daughter was in middle school, and came home from school frustrated with her history book's depiction of Hinduism that the value of the ACK was brought home very strongly. Her 7th grade social studies book told her that Hindus perceived women as inferior to men, and that caste and intrinsic inequality of people is built into Hinduism. She knew that this wasn't true, but didn't have something that could help her make sense of the stereotypes and clear up the misconceptions that were in the mainstream. On the cover of the ACK entitled AdiShankara, is the picture of the famous debate between the Hindu saint AdiShankara and Mandana Mishra. Ubhaya Bharati is also depicted moderating the debate: she was the equal of both great scholars, and able to be impartial even as she was married to Mishra. She also debated the great sage in a clever effort to support her husband who was on the verge of losing. But it was the explanation of how Shankara met a chandala - and when he composed the Manisha Panchakam extempore - that allowed me to explain that caste is different from jati, varna and kula. We acknowledged, as Telugus, as Hindus, as Indian-Americans, we do believe that all people are equal, as each of us contains a spark of the divine within us. How thankful I am to ACKs for being with me through the years of being parented and part of my own parenting journey! ❋

Padma Kuppa is an IT project manager and a community leader. A mechanical engineer from REC Warangal, she returned to the US as a foreign student over 25 years ago. She is currently on the City of Troy Planning Commission and is involved with many interfaith and diversity initiatives, including Troy-area Interfaith Group, Michigan Roundtable for Diversity and Inclusion, and is an Advisory Board member of WISDOM, a women's interfaith organization.

ఘంటసాల.ఇన్ఫో చరిత్ర

జొన్నవిత్తుల శ్రీనాథ్

ఘంటసాల పేరు వినని తెలుగువారుండరంటే అది అతిశయోక్తి కాదు. 1947లో స్వర్గసీమ చిత్రంతో మొదలయిన ఆయన సినీరంగ వీరవిహారం 1974లో ఆయన మరణంతోనే ముగిసింది. ఈ పాతికేళ్ళలో తన గంధర్వగానంతో తెలుగువారినే గాక దక్షినాది ప్రజలనందరినీ మంత్రముగ్ధుల్ని చేశారు. గాయకులుగానే గాక గొప్ప సంగీత దర్శకులుగా గూడా తన ప్రతిభని ప్రదర్శించారు. ఆయన గతించి నలభైయేళ్ళయినా ఆయన గానం ఇంకా మన హృదయాలలో మారుమ్రోగుతునే వుంది. బాపూగారు చెప్పినట్టు, “గొంతు కంచు ఘంటలీల, అసలు పేరు గానలోల, మారుపేరు ఘంటసాల.”

మన తెలుగువారు సంగీతప్రియులే కాక సాంకేతిక నిపుణులు కూడాను. ముఖ్యంగా ITలో మనవాళ్ళ ప్రభావం చాలా ఎక్కువ. మైక్రోసాఫ్ట్ సీఈవో నాదెళ్ళ సత్యనారాయణగారి పేరు అందరూ ఎలాగో యెరుగుదురు కానీ లక్షలాదిమంది తెలుగు సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజినీర్లు, ప్రోగ్రామర్లు అమెరికాలోనేగాక ప్రపంచమంతటా వున్నారు. మరందుకేనేమొ, తెలుగువారి కత్యంత ప్రియమైన ఘంటసాలగారి మీద పేజీలు ఇంటర్‌నెట్ నిండా వ్యాపించి వున్నాయి. గూగుల్లో ఘంటసాల పేరు వెదికితే 440,000కి పైగా లింకులు దొరుకుతాయి! ఘంటసాల పాటలు, వీడియోలు, తలచుకుంటే చాలు, ఎక్కడో అక్కడ వెంటనే వెతికి కనిపెట్టి విని సంతోషించవచ్చు.

కానీ ఇదంతా ఇప్పుడు. ఒకప్పుడు ఇలా వుండేది కాదు.ఆ గూగుల్ లిస్టులో చూడండి. మొదటి లింక్ ghantasala.info వస్తుంది. ఎంతోమంది ఘంటసాల భక్తులు ప్రేమతో చేకూర్చి గానగంధర్వునికి సమర్పించిన పూజాపుష్పమిది. దీని కథే ఇప్పుడు మీకు వివరిస్తాను.

20వ శతాబ్దపు చివరి సంవత్సరాలలో అమెరికాలో ఇంటర్నెట్ వాడుక నెమ్మదిగా పెరగడం మొదలైంది. కాకబోతే పెద్దసంస్థలలోగాని, విశ్వవిద్యాలయాలలోగాని తప్పిస్తే మిగతాచోట్ల పెద్దగా వాడుకలో వుండేదిగాదు. అక్కడ కూడా bandwidth ఎక్కువగా వుండేది కాదు. ఈ పరిస్థితులలో గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులు (ముఖ్యంగా) ‘న్యూస్‌గ్రూప్స్’ ద్వారా చర్చించడం మొదలుబెట్టారు. నాకు తెలిసిన మొట్టమొదటిది 1992లో మొదలైన "soc.culture.indian.telugu". ఘంటసాల చర్చలకని ప్రత్యేకంగా గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులు పరుచూరి శ్రీనివాస్, బసవరాజు శ్రీధర్, శొంఠి రత్నాకర్ తదితరులు కలిసి 1995లో ఒక ‘ఘంటసాల మెయిలింగ్ లిస్ట్’ స్థాపించారు. వీటిలో కేవలం ఆంగ్లభాషలో చర్చలు మాత్రం సాధ్యమయ్యేవి. తెలుగు వ్రాయాలంటే వీలయ్యేది కాదు. అయినా చాలా హుషారుగా చర్చలు జరిగేవి! మొదటి టాపిక్ ఘంటసాలగారి అష్టపదుల మీద చర్చ ఇలా మొదలైంది:

... suggests G's "ashTapadi-s as the begining topic. I hope that others also would come up with their suggestions, comments, ..how this small mailing group should proceed.

I am sure that I won't be exaggerating in saying that, every one has heard "ashTapadi-s" and liked them. These were recorded in his last days, just before he recorded "bhagavadgIta", to my knowledge. He composed the music and set beautiful tunes (rAdhikA kRshNA rAdhikA in rAga darbAr, ramatE yamunA puLinavanE in pIlu, dhIra samIrE in bhUp and praviSa rAdhE in yaman kalyAN). Its a greta delight to listen to these great melodies.

He did sing a few other ashTapadi-s in the film "bhakta jayadEva" (the author of gIta gOvinda), but IMHO they don't match these 4. Also, a few other stalwarts of yesteryears (both men and women: nAgayya, sUryakumAri, bhAnumati,..) sang them, but there is no comparision with G's version.

ఇలా మొదలయిన మెయిలింగ్ లిస్టు విస్కాన్సిన్ యూనివర్సిటీ పుణ్యమాని కొన్నేళ్ళు నడిచింది. 2000లో దీనిని egroups.comకి మార్చారు (మరికొన్నేళ్ళ తరవాతై yahoo groupsగా మారాయి). మొదటిచర్చ ఇలా మొదలయింది

Just would like to inform you both that RPG came out with a 8 CD pack called Millenium Collection. Has some very old songs. The series was credited to the compilation by Sri VAK Ranga Rao garu and Nemani Seetharam. I got only one new (not known to me) song for ghanTasAla, a song from yOgi vEmana, sung with M.V. rAjamma, "AparAni tApamayerA" . Another song I heard for the first time is the song, "prEmayE janana maraNa leela" from Ahuti. The one thing that I would like to mention is that in the first three CD's of the 8 pack a total of nearly 150 minutes were songs verses from movies dating 1936 to 1950 sung by Nagaiah, Gaggiah, MS Rama Rao, kamala chandrababu, pushpavalli, bezawada rajaratnam, Rishyendramani to name a few.

ఆ రోజులలో కాసెట్ టేపులతోనే చాలామటుకు సరిపెట్టుకునేవారు. అప్పుడప్పుడే CDలు రావడం మొదలయ్యాయి కానీ చాలా ఖరీదుగా వుండేవి. MP3ల ప్రవాహం ఇంకా మొదలవ్వలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో పాటల గురించి మాటలే గాని ఆ పాటలు ఒకరికొకరు పంచుకునే వ్యవస్థ పెద్దగా లేదు. అయినా కూడా కొన్ని తెలుగుపాటల వెబ్‌సైట్లు రావడం మొదలయ్యాయి. ప్రత్యేకించి ఘంటసాల పాటలే వున్న వెబ్‌సైట్లు వేలమూరి రాజా, కందాడి కృష్ణ తదితరులు కొన్నాళ్ళు నడిపారు. బండి శ్రీకాంత్ మరియు పరుచూరి శ్రీనివాస్ కలిసి 'తెలుగు ఫిల్మ్ సర్వర్' (telugu film server) అన్న ఒక వెబ్‌సైట్ కొన్నాళ్ళు నడిపారు. ఇవన్నీ యూనివర్సిటీ కంప్యూటర్ల మీదగాని, ఉచిత 'వెభోస్టింగ్' సైట్లమీదగాని నడపడం వల్ల స్థిరత్వం లేకపోయింది. ఇవికాక కొన్ని కమర్షియల్ సైట్స్ కూడా కొన్ని ఘంటసాల పాటలు సమర్పించేవి. కొన్ని ఇంకాఉన్నా, ఇప్పుడు మూతబడిపోయినవి చాలా ఉండేవి - megacinema.com, telugubiz.com.

ఇలా వుండగా ఘంటసాల యాహూగ్రూపులో కొంతమంది ఘంటసాల వీరాభిమానులు ఘంటసాలగారికే అంకితమైన ఒక క్రొత్త వెబ్‌సైట్ ఉంటే బాగుండుననే కలలు కనటం మొదలుబెట్టారు. ఇంతకుముందు ఈ ప్రసక్తి చాలాసార్లు వచ్చినా, 2001లో పరుచూరి శ్రీనివాస్‌గారి ఈ పోస్టుతో నిప్పు రాసుకుంది.

What we need is synergies! There are people who are highly knowledgable about old films, about Ghantasala, have data etc. etc., But lack the needed IT skills. If you are computer/web savvy person, why not come up with a concrete web site design. I am sure that many people on this list'd help you in providing the data.

అలా వేసిన ఛాలెంజ్ నందుకొంది ఒక క్రొత్త జట్టు! తీవ్రంగా చర్చలు మొదలయ్యాయి. ఘంటసాల పాటల మీద కన్నా వెబ్‌సైటు గురించి చర్చలు పెరిగిపోతుంటే అక్టోబర్ 11, 2001న నేను ఒక క్రొత్త యాహూ గ్రూప్ స్థాపించాను. ఈ Project Ghantasala గ్రూప్‌లో మొదటి మెసేజి ఒక "mission statement" అనుకోవచ్చును!

అక్టోబర్ 11, 2001

Welcome, everyone, to Project Ghantasala.

The goal of this project is to build up a web based database of information about ALL of Ghantasala's songs. Web based because we can then tap into the vast knowledge base (Gnyanasaagaram) out there. If each visitor can browse through the database, and add in anything they find missing, the data would grow exponentially. We can start with some of the excellent data out there in the ghantasala group files section.

అలా మొదలైన ఈ ప్రాజెక్టు పెట్టగానే పరుగులు తీయడం మొదలెట్టింది. శ్రీధర్‌గారు, నేను, మరికొందరు మిత్రులు database design గురించి చర్చలు జరుపుతుండగా, పాణినిగారు, శ్రీనివాస్‌గారు, మరికొందరు మిత్రులు చాలా ఉత్సాహంగా వారి దగ్గరున్న ఘంటసాల వారి వివరాలు, ఫోటోలు, పాటల వివరాలు వగైరా పోవుజేయడం మొదలుబెట్టారు. ఈ విషయంలో మాకు బాగా సహాయపడిన వ్యక్తి హైదరాబాద్ వాసి డా. వేణుగోపాల రావుగారు. ఆయన పంచుకొన్న ఫోటోలు, ఆడియో క్లిప్స్, ఘంటసాలగారి మీద క్విజ్‌లు, పత్రికల్లో ప్రచురమైన ఆర్టికల్స్ ఇప్పటికీ ఈ వెబ్‌సైట్‌కి ఒక ప్రత్యేక అలంకారం.

వెబ్‌సైట్‌కి ప్రత్యేక ఆకర్షణగా ఒక Ghantasala Song Database తయారుచేయవలనని మా తొలి సంకల్పం. పూర్వం రాజశేఖర్‌గారు సమకూర్చిన ఒక పాటల వివరాల లిస్ట్‌ని శంఖవరం పాణినిగారు RTSలో టైపు చేయగా దానితో ప్రారంభించాము. (ఆరోజుల్లో ఇంకా యూనికోడ్ రాలేదు- అందుకని తెలుగుని ఆంగ్లంలో టైప్ చేసి దాన్ని తెలుగు ఫాంట్సుకి మార్చేవాళ్ళం). పాటల వివరాలు ఉంచడానికి ఒక database design కొంతమంది చర్చించి తయారుచేసారు. ఆ తరువాత కొన్ని మార్పులతో దీనినే ఒక file based designగా మార్చి నేను implement చేసాను. ఈ పాటల వివరాలు వెతికేందుకు ఒక search engine కూడా ప్రత్యేకంగా తయారుచేయవలసి వచ్చింది. ఎందుకంటే తెలుగు

పదాలను ఆంగ్లంలో వ్రాస్తే చాలావిధాలుగా వ్రాయచ్చు. ఉదాహరణకి "vaataapi gaNapatiM bhaje" అన్నా "vAtApi gaNapatiM Baje" అన్నా తెలుగులిపిలో ఒకేలా వస్తుంది కాబట్టి ఈ రెండు search terms తోను పాట దొరకాలి. ఇంకొక కిటుకేమిటంటే తెలుగులో పదవిభజన చాలారకాలుగా చేయవచ్చు. 'గణపతింభజె' అన్నా 'గణపతింభజే' అన్నా ఇదే పాట దొరకాలి. ఇవన్నీ పాటించేలా ఒక fuzzy search తయారుచేసి ప్రయోగించాను. దీనితో అనుకున్న పాట దొరకడం చాలా తేలిక!

పాట పల్లవులే కాక పూర్తి సాహిత్యం కూడా ఇదే వెబ్‌సైట్లో దొరికితే బాగుంటుందని ఒక Lyrics Database కూడా మొదలుబెట్టాము. శ్రీనివాస్‌గారు, పాణినిగారు ఇంతకుముందే వ్రాసి వుంచిన పాట సాహిత్యాలతో దీనిని మొదలుబెట్టాము. మిగతా పాటల సాహిత్యాన్ని సమకూర్చడానికి అందరూ సహాయబడేందుకు ఒక lyrics submission page పెట్టాము. వెబ్‌సైట్‌కి వచ్చిన ఎవరైనా పాట సాహిత్యం ఇందులో వ్రాస్తే వెంటనే అందరికీ కనబడుతుంది. దీనినే ఇప్పుడు "crowd sourcing" అంటారు!

పాటల గురించి వివరాలు సరే ... మరి పాటలో? అసలు ఘంటసాల పాటలు వినడానికేగా అందరూ ఈ వెబ్‌సైటుకి వచ్చేది! ఇప్పుడైతే యూట్యూబ్‌లో ఏ పాట కావాలన్నా దొరుకుతుంది గాని ఆ రోజుల్లో పెద్దగా తెలుగు పాటలు వుండేవికావు. కాకబోతే పాటలన్నీ వెబ్‌సైటులో పెట్టడానికి కాపీరైట్స్ చట్టం ఒప్పుకోదు. ఇవన్నీ ఆలోచించి 1960కి ముందుగా వచ్చిన పాటలు మాత్రమే పెట్టే నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఏడొందలకు పైగా పాటలు, 150కి పైగా పద్యాలు మా వెబ్‌సైట్‌లో పెట్టాము.

పాటలు, వాటి గురించిన వివరాలు, సాహిత్యం, ఘంటసాలగారి చరిత్ర, ఆయన మాటలు, ఆయన మీద వ్రాయబడిన వ్యాసాలు, ఆయన ఫోటోలు... ఇవన్నీ వుంటే చాలా? ఇంకా ఇంకా కావాలనే ఆశతో క్రొత్త ప్రయోగాలు మొదలుబెట్టాము. ఘంటసాల అభిమానులందరూ కలసుకొని సరదాగా ఆడుకునేందుకు ఒక "Fun and Games" పేజీ ప్రారంభించాము. కొన్ని క్విజ్జులతోమొదలైన ఈ పేజీలో మొట్టమొదట పెట్టిన ఆట అందరికీ తెలిసిన అంత్యాక్షరి. పార్టీలలోను, ఇళ్ళల్లోను ఆడుకునే ఈ ఆటకు ఇంటర్నెట్లో ఆడడానికి సాఫ్ట్‌వేర్ కూడా నేనే వ్రాసాను. ఒకరు పోస్టు చేసిన పాట పల్లవి అంతిమ అక్షరంతో మొదలయ్యే పల్లవి వెరెవరైనా పోస్ట్ చేయవచ్చు. పాట పల్లవి మాత్రమే పోస్ట్ చేస్తే ఒకపాయింటు, మిగతా వివరాలు కూడా పోస్ట్ చేస్తే రెండు పాయింటులూ ఆటోమాటిక్‌గా వచ్చేస్తాయి. "Top Scorers" క్రింద 10 మంది పేర్లు పేజీపైన ఎప్పుడూ కనబడుతుంటాయి. పోస్ట్ చేసిన పాటలో ఏమైనా లోపాలుంటే (ఇంతకుముందే వచ్చిన పాట, పల్లవిలో తప్పులు వగైరా) ఎవరైనా దానిని చాలెంజ్ చేయవచ్చు. ఆలా చాలెంజ్ చేయబడిన పాటలను డిస్‌క్వాలిఫై చేయడానికి జడ్జీలని కూడా నిర్మించాము. ఓ తొమ్మిదివందల పాటలకు పైగా ఈ ఆట నడిచింది!

అంత్యాక్షరి తరువాత 'ఒకమాట' అనే ఓ క్రొత్త ఆట ప్రారంభించాము. ప్రతివారం ఒక 'Magic Word' వుంటుంది. ఉదాహరణకి 'చందమామ' అనుకోండి. ఈ పదం సాహిత్యంలో ఎక్కడైనా వున్న పాటలను పోస్ట్ చెయ్యాలి. అంత్యాక్షరిలాగా పల్లవి మాత్రమే కాకుండా పూర్తి సాహిత్యం తెలిసుండాలి ఈ ఆట ఆడడానికి! ఇచ్చిన పదమేగాక అదే అర్థం వచ్చే పదాలు కూడా వాడచ్చు. ఉదాహరణకి 'కానరార కైలాసనివాసా, బాలేంధుధరా జటాధరా' కూడా సరిపోతుంది! అంత్యాక్షరిలోలాగానే అధికంగా పాయింట్సు వచ్చిన వారి పేర్లు పేజీ పైన చూపించబడి వుంటాయి. దీనితో కాంపిటీషన్ చాలా తీవ్రంగా నడిచేది. వారం అవ్వగానే విజేతలను ప్రకటించి పదం మార్చేవాళ్ళం. ఒక వారంలో గెలిచినవారు వచ్చే వారం 'Magic Word'ని నిశ్చయించేవారు. ఇలా చాలా నెలలు ఈ ఆట సాగింది.

గత ఎనిమిదేళ్ళకు పైగా నడుస్తున్న 'Song of the Week' శీర్షికని హైదరాబాదు నివాసి నూకల ప్రభాకర్‌గారు ప్రారంభించారు. ప్రతివారం ఒక మంచిపాట, వీలయితే చాలామందికి 'క్రొత్త' పాట, వెతికి తెచ్చి ప్రచారం చేస్తూ వచ్చారు.

ఆరేళ్ళ క్రితం Song of the Week తో బాటు Video of the Week కూడా ప్రారంభించారు నూకలగారు. చాలా సినిమాల పాటలు మనకు దొరికినా వాటి సినిమా ప్రింటులు మిగలలేదు. కాని అదృష్టంకొద్దీ వీటిలో కొన్ని సినిమాలు ఇతర భాషలలో 'డబ్' చేయబడడం వలన ఆ పరభాష వీడియోలు దొరుకుతాయి. అలాంటి వీడియోలు సంపాయించి, ఆ పరభాష పాటని తీసేసి తెలుగు పాటను తగిలించి సృష్టించిన వీడియోలు ఈ పేజీలో పెట్టడం మొదలుబెట్టారు. ఇవేకాక చాలా మంచి పాటల వీడియోలు కూడా వారం వారం ప్రచారం చేస్తునే వున్నారు.

తలచిన దానికంటే ఎన్నోరెట్లు గొప్పగా కుదిరిన మా ఈ వెబ్‌సైటు చూస్తుంటే చాలా సంతోషంగానూ గర్వంగాను వుంది. కానీ ఒకవిధంగా బాధ కూడా కలుగుతుంది- వేరే పనుల వత్తిడిలో పడి ఈ వెబ్‌సైట్ maintainenceకి సమయం కుదరక కొంచెం పాత మొఖం పట్టింది. దీనిని బాగుచేసి వచ్చే తరాలకి, ముఖ్యంగా మన యువతరానికి సమర్పించాలని ఆశ. ఎంత నెరవేర్తుందో కాలమే చెప్పాలి! *

వృత్తిరీత్యా మెకానికల్ ఇంజనీర్ అయినా డా॥ శ్రీనాథ్ జొన్నవిత్తుల తెలుగు సాహితీ, సాంస్కృతిక రంగాలకు విలువైన సేవలను అందిస్తున్నారు. శృతిలయ అకాడెమిని స్థాపించి అనేక సంగీత, సాహిత్య కార్యక్రమాలు న్యూయార్క్‌లో నిర్వహిస్తున్నారు. తెలుగు మాటలతో ఆటలను సృష్టించారు. కథలు, వ్యాసాలు రాస్తారు. పాత తెలుగు సినిమా పాటలు, ముఖ్యంగా ఘంటసాల పాటలపై విరివిగా కృషి చేశారు.

కథ

భామాకలాపం

శ్రీనిధి యల్లల

బాల్కనీ పిట్టగోడ పై చేతులు పెట్టుకుని కాఫీ తాగుతూ దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తోంది ప్రియ. ఇప్పటికి ఇది నాలుగో కాఫీ. ఏదైనా సమస్య వచ్చినప్పుడు ఇలా కప్పులు కప్పులు కాఫీ తాగడం ప్రియ నైజం. ప్రియ అందం, తెలివి, చదువు, లౌక్యం, ఇలా ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే జీన్సు వేసుకున్న నేటి తరం పదహారణాల తెలుగు పిల్ల. ముంజేతి వరకు పెట్టుకున్న మెహంది డిజైన్, ప్రియ కొత్తపెళ్లి కూతురు అనే హోదాని గుర్తు చేస్తూ, ఇప్పుడిప్పుడే వెలసిపోతోంది. పెళ్ళైన వారానికే ఉద్యోగం వదిలి, సగటు తెలుగు అమ్మాయిలాగా, భర్త కార్తీక్‌తో కలిసి 'అమెరికా కాపురానికి', వచ్చింది.

తన సెల్‌ఫోన్ మోగడంతో, యధాలాపంగా చేతిలోకి తీసుకుని ఆన్ చేసిన ప్రియకి తెలియకుండానే భ్రుకుటి ముడిపడింది. కారణం, ఎంతో ఇష్టపడి, విశాల భావాలు గలవాడని కోరి మరీ చేసుకున్న మొగుడిగారి ఫేస్‌బుక్ పిచ్చి వల్ల. నిమిషానికో పేజిని లైక్ కొట్టడం, పది నిమిషాలకోసారి స్నేహితుల ఫోటోలపై కామెంట్లు చెయ్యడం, అరగంటకోసారి ఏదో ఒక పనికిమాలిన విషయాన్ని షేర్ చెయ్యడం ఇది అతగాడి వ్యసనం.

తన పేజిలో ఏం చేసుకున్నా ప్రియా పట్టించుకునేది కాదు. అసలు బాధంతా ఎందుకంటే, ప్రియ స్నేహితులని కూడా తన లిస్టులో ఆడ్ చేసేసుకుని, ఏదో వాళ్ళందరినీ ముక్కు కారే వయసు నుండి ఎరుగుదును అన్న చందంగా కామెంట్లు పెట్టుం టాడు.తన స్నేహితులంతా, "ఏంటి ప్రియా, నువ్వు మీ ఆయనకి రెండో భార్యవట కదా, ఫేస్‌బుక్‌ని నీకన్నా ముందే పెళ్లి చేసేసు కున్నాడట, నిజమేనా?' అని గేలి చేస్తుంటే ఒళ్ళు మండిపోతోంది ప్రియకి.

మొన్న ఎంతో సంతోషంగా తన ఫేవరేట్ హీరో సినిమాకి వెళ్లారు ఇద్దరూ. లైట్లు ఆర్పెయ్యగానే కార్తీక్ చేతిని పెన వేసుకుని, చక్కగా అతని భుజంపై తలవాల్చి ప్రేమగా ఏదో చెప్పబోతున్న ప్రియకి, నోటిఫికేషన్ వచ్చింది, ఏంటా అని చూస్తే, కార్తీక్ స్టేటస్ అప్‌డేట్. అది చూడగానే గాలి తీసేసిన బెలూన్‌లాగా నీరస పడిపోయింది. అప్పటి మొదలు సినిమా స్టార్ట్ అయ్యాక 'ఫీలింగ్ ఎక్సైటెడ్' అని, కాసేపయ్యాక పేర్లు పడేటప్పుడు ఒక సేల్ఫీ, సినిమా మొదలయ్యాక ఎలా వుందని ఒకటి, 'ఇంటర్వెల్ బ్యాంగ్' అంటూ ఒకటి, 'సెకండ్ హాఫ్,' అని ఒకటి, 'క్లైమాక్స్' అని ఒకటి ఇలా ఏదో ఒకటి పోస్ట్ చేస్తూనే వున్నాడు. సినిమా అయ్యేసరికి ఇంకోసారి కార్తీక్‌తో సినిమాకి రాకూడదు, ఒకవేళ వస్తే అయితే ఫేసుబుక్ అయినా రావాలి లేదా తానైనా రావాలి అనే నిర్ణయానికి వచ్చేసింది.

శని ఆదివారాలు సరదాగా చుట్టుపక్కల వున్న అందమైన ప్రదేశాలకు వెళ్ళేవారు కార్తీక్, ప్రియా. చక్కగా కబుర్లు చెప్పు కుంటూ ప్రకృతిని చూస్తూ ఇద్దరూ లోకాన్ని మర్చిపోవాలి అనేది ప్రియా ఆలోచన. ఏ అందాన్ని అయినా, ఆనందాన్ని అయినా కళ్ళతో ఆనందించి మనసులో భద్రపరుచుకే మనస్తత్వం ప్రియది. తాము ఫలానా ప్రదేశాలని చూస్తున్నామని లోకానికి అంతటికీ ఎంత త్వరగా చెప్పాలా, అని ఉబలాటపడే మన స్తత్వం కార్తీక్‌ది. జీవితంలోని ప్రతీ ఒక్క క్షణాన్ని కెమెరాకంటితో చూసి ఫేస్‌బుక్‌లో మిత్రులతో పంచుకుని ఆనందించే నేటితరం యువకుడు కార్తీక్.

ఇలాంటివే చెప్పేంత పెద్దవీ, మర్చిపోయేంత చిన్నవీ కాని బాధలు ప్రియవి. చెప్పులో రాయిలాగా కలవరపెడ్తున్నాయి. వెన్నెల్లో కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకోవాలని తన కోరిక. ఇంటి కొచ్చే టప్పటికి అలసిపోయి వచ్చే కార్తీక్ ఎంచక్కా చందమామ, వెన్నెల వున్న ఒక ఫోటోనీ ఫేసుబుక్కులో ఎక్కించి తనని ట్యాగ్ చేసే వాడు. నవ్వాలో ఏడవాలో అర్థం అయ్యేది కాదు ప్రియకి. పోనీ కాస్త మెల్లిగా అర్థం అయ్యేలా చెప్దామంటే, 'ఇంత చక్కగా చూసు కుంటున్నా నీకు నచ్చట్లేదా, నేనంటే ఇష్టంలేదా ప్రియా?' అని బిక్కమొహం వేసే కార్తీక్‌ని చూసి కరిగిపోతుంది. దాని కన్నా కూడా అలా అన్న ప్రతిసారీ 'ఫీలింగ్ స్యాడ్', 'ఫీలింగ్ లోన్లీ' అని ఎక్కడ ఫేసుబుక్కులో అప్‌డేట్ చేసి పరువు తీస్తాడేమో అనే భయం లేకపోలేదు.

పోనీ తన గోడంతా అమ్మకి చెప్పుకుందామంటే, "పిచ్చి మొహమా, బంగారంలాంటి పిల్లోడు. ఒక చెడు అలవాటులేదు, ఇంటిరుచి తప్పించి ఇంక ఏ రుచి నచ్చనివాడు, ఇంతకన్నా ఏం కావాలే. ఈకాలం ఆడపిల్లలకి మరీ సుఖాలు ఎక్కువై పోయాయే. మాకున్నన్ని కష్టాలు మీకు ఉన్నుంటే ఏమయ్యేవాళ్ళో. అనవసరం గా చిన్నచిన్న విషయాలని భూతద్దంలో చూసి కొడిగుడ్డు పై ఈకలు పీకమాక," అని ఎంచక్కా ఫోనులోనే తలంటు పోసింది.

ఇక ఏదో ఒక విషయంలో సర్దుకుపోవడం తప్పదు అను కుని చూసిచూడనట్లు వదిలేసింది. ఇక్కడే అసలు చిక్కు వచ్చింది. పెళ్లి కుదిరిన తరువాత మాటల మధ్యలో తను కాలేజిలో ఉన్నప్పుడు ప్రేమించిన అమ్మాయిని గురించి చెప్పాడు కార్తీక్. తను ఎంతనిజాయితీగా ప్రేమించిందీ, ఎలా ఆ అమ్మాయి వాళ్ళ నాన్న గుండెజబ్బుకూ, తన ప్రేమకు ముడివేసి తన ప్రేమను తుంచేసి ఇంకొకరిని పెళ్ళి చేసుకున్నదీ... అంతా వివరం గా చెప్పాడు. పెళ్ళికి ముందే అన్ని విషయాలు చెప్పేసిన కార్తీక్ పై ఇంకా ఇష్టం పెరిగింది ప్రియకి. పైగా ఇలాంటి విషయాలు ఈరోజుల్లో మామూలేనని, తాను చాలా స్పోర్టివ్ అని కార్తీక్‌తో చెప్పింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆ అమ్మాయితో ఫేస్‌బుక్ స్నేహం మొదలైంది. పోనీ ఏమైనా తెలియకుండా చాటుగా మాట్లాడు తున్నాడా అంటే, అదీలేదు. ఆ అమ్మాయి ఆడ్ రిక్వెస్టు పంపించిన దగ్గర నుండి, తను ఏం మెసేజి చేసింది వరకు అన్ని చెప్పే చేస్తాడు. ఇది మరీ పుండు మీద కారం చల్లినట్టు ఉంది ప్రియకి.

ఆ అమ్మాయి ఫొటోలకి ఈయనగారు లైకులు కొట్టడం, తమ ఇద్దరము ఉన్న ఫొటోకి ఆవిడగారు కామెంట్లు పెట్టడం ఇవన్నీ చూస్తుంటే అరికాలి మంట నెత్తికెక్కుతోంది ప్రియకి. పెళ్ళికి ముందు ఇలాంటి విషయాలు తేలిగ్గా తీసుకున్నా, తన మొగుడి దగ్గరికి వచ్చేసరికి మాత్రం, ఏడుమల్లెల ఎత్తు తెలుగు తనం సహించలేకపోతోంది. రోజుకోసారి ఆ అమ్మాయి ప్రొఫైలుని గూఢచారిలా చూడడం, ఆ అమ్మాయి తనకంటే బాగుందా లేదా అని తనలో తనే బేరీజు వేసుకోవడం, ఇదో వ్యసనంలా తయా రయ్యింది ప్రియకి. ఎలాగైనా ఇందులోంచి తనని, కార్తీక్‌నీ బయటపడెయ్యాలని నిర్ణయించుకుంది.

దెబ్బలాడి, భయపెట్టి, అలిగి పనులు చేయించుకునే మనస్తత్వం కాదు ప్రియది. ఇప్పుడిప్పుడే కట్టుకుంటున్న తమ గూడు ప్రేమ, నమ్మకంతో గట్టిగా పెనవేసుకుని ఉండాలే కానీ, బలవంతపు కాపురం కాకూడదని ప్రియా అభిప్రాయం. అందుకే తన బాధని ఎప్పటికీ మరచిపోని విధంగా కార్తీక్‌కి తెలియ జెయ్యాలి అని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, ఇంట్లోకి వెళ్ళింది ప్రియ.

❖

ఎప్పుడూ బెల్లు కొట్టీకొట్టగానే నవ్వుతూ ఎదురొచ్చే ప్రియా, ఎంతసేపటికీ తలుపు తెరవకపోవడంతో తన దగ్గర వున్న తాళంతో తలుపు తెరుచుకుని వచ్చాడు కార్తీక్. బెడ్‌రూమ్‌లో బోర్లా పడుకుని ఐపాడ్‌లో ఫేస్‌బుక్ చూసుకుంటోంది ప్రియా.

"హాయ్ ప్రియా, ఏంటోయ్ అంత బిజీ?" అంటూ ప్రియనీ మీదికి లాక్కున్నాడు కార్తీక్.

"ప్లీజ్ కార్తీక్, మా కజిన్‌తో చాట్ చేస్తున్నాను.కాఫీ నువ్వే పెట్టుకుని తాగేసేయ్" అని మళ్ళీ చాటింగ్‌లో మునిగిపోయింది ప్రియ.

"ఓకే నో ప్రాబ్లం," అనేసి ఫ్రెష్‌అప్ అయ్యి కాఫీ చేసుకుని తాగి, తన పనిలో పడిపోయాడు కార్తీక్.

కాసేపటికి ప్రియ వంటింట్లోకి వచ్చి డిన్నర్ రెడీ చేస్తూ వుంది. మధ్య మధ్యలో తన ఫోన్ పిల్లికూతలు కుయ్యడం, వాటిని చూస్తూ ప్రియ తనలో తనే నవ్వుకోడం ఇవన్నీ కార్తీక్ గమనిస్తూనే వున్నాడు.

రోజూ తన పని చెడగొడుతూ, ఎప్పుడు తన చుట్టూ తిరుగుతూ, ఏదోటి మాట్లాడే ప్రియ అలా మౌనంగా తన పని తను చేసుకోవడం అస్సలు నచ్చట్లేదు కార్తీక్‌కి. ఇంట్లో ఉన్నాం అనే కంటే లైబ్రరీలో ఉన్నామేమో అనిపిస్తోంది వాతావరణం. భోజనం చేసేటప్పుడు కూడా పోటీలు పడి మోగుతున్నాయి ఇద్దరి సెల్ ఫోన్లు.

ఇలా రెండురోజులు గడిచేసరికి జీవితం నరకంలా కనపడసాగింది కార్తీక్‌కి. రోజూ తనతో చెప్పే కబుర్లన్నీ ఇప్పుడు ఫేస్ బుక్‌లో పెడుతోంది. పైగా ప్రియా వాళ్ళ కజిన్‌గాడు తెగ డిస్టర్బ్ చేస్తున్నాడు కార్తీక్‌ని. ప్రియా పెట్టిన పోస్టులన్నిటికి లైకులు కొట్టడం, చనువుగా కామెంట్లు పెట్టడం, ప్రియ చిన్నప్పటి ముద్దు పేర్లతో ఏడిపించడం, ఇవన్నీ కార్తీక్‌కి చిరాకు తెప్పిస్తున్నాయి.

ఆరోజు ఆఫీస్ నుండి బయలుదేరుతూ, 'ఫీలింగ్ కన్ఫ్యూస్డ్' అని స్టేటస్ అప్‌డేట్ చేసి, సెల్లు సైలెంట్‌లో పెట్టేసాడు. సాయంత్రం కాస్త తొందరగా ఇంటికి వచ్చాడు. అప్పటికి మొక్కలకి నీళ్ళు పోద్దామని బాల్కనిలో వుంది ప్రియ. తన వెనగ్గా వెళ్లి కళ్ళు మూశాడు కార్తీక్.

"చెప్పుకో చూద్దాం," అని కార్తీక్ అంటే,

"ఈ ఇంట్లో దొంగైనా, దొరైనా ఇంకెవరు, కార్తీక్ సారే," అంటూ నవ్వుతూ కార్తీక్ చేతులని విడిపించుకుని చెట్లకినీళ్ళు పోస్తూ సెల్ఫీ తీసుకోవడం మొదలెట్టింది ప్రియా.

కార్తీక్ వెంటనే ప్రియ సెల్ లాగేసుకుని ఇంట్లో పడేసి వచ్చాడు.

"ఫేసుబుక్‌లో అందరికీ చెప్పే కబుర్లు ముందు నాకు చెప్పు. తర్వాతే మిగతా వాళ్ళకి, సరేనా?" అని చిరుకోపంతో ప్రియని కసిరాడు.

"నువ్వే కదా సోషల్‌గా మూవ్ అవ్వాలి. ప్రపంచంతో ఎప్పుడూ టచ్‌లో ఉండాలి అన్నావు, అందుకే ఇలా చేస్తు న్నాను," అంటూ వచ్చే నవ్వుని ఆపుకుంటూ అమాయకంగా చెప్పింది ప్రియ.

"అంటే,అదంతా పెళ్ళికి ముందు. ఇప్పుడు మనకి మనమే ముఖ్యం. ముందు మనం, తరువాతే మిగతా ప్రపంచం," అన్నాడు కార్తీక్ చిన్నపిల్లాడు మొండికేసినట్టు.

తరువాత ఇద్దరూ కలిసి మొక్కలకి నీళ్ళు పోశారు. ఏ కుండీలో ఏ మొక్క ఉందో, ఏ చెట్టు ఎప్పుడు పూస్తుందో ప్రియ చెపుతూ వుంటే అలా వింటూనే వున్నాడు కార్తీక్. రెండు రోజుల మౌనం తర్వాత వినేసరికి మొక్కల పెంపకం కూడా తనకి ఎంతో ఇష్టమైన ఎకానమీ న్యూస్‌లాగ వినపడుతోంది కార్తీక్‌కి.

ఆ రోజంతా ప్రియ చుట్టూనే వున్నాడు కార్తీక్. తను వంట చేస్తుంటే పక్కనే వుండి మాట్లాడిస్తూ, కావలసినవి అందిస్తూ వున్నాడు. తర్వాత ఇద్దరూ కలిసి కబుర్లు చెప్పుకుంటూ బాల్కనీలో భోజనం చేశారు.

ఆ సాయంత్రమే కార్తీక్ ఇద్దరి ఫోన్లు సైలెంట్ మోడ్‌లో పెట్టడం ప్రియ చూసి కూడా గమనించనట్టే ఉర్కుంది.

రాత్రి ప్రియ పక్కన చేరి చిన్నిపిల్లాడిలా ముడుచుకుని పడుకున్నాడు కార్తీక్. కార్తీక్ జుట్టుతో ఆడుతోంది ప్రియ.

"ప్రియా, నేనో విషయం అడగనా?" అని గోముగా అడిగాడు కార్తీక్.

"ఊ అడుగు," అంది ప్రియ కార్తీక్ జుట్టుని చెరిపేస్తూ సరిచేస్తూ.

"మీ కజిన్ గురించి నాకు చెప్పనేలేదు నువ్వు. పరిచయం చెయ్యవూ?"

"ఎవరి గురించి?" ఏమి తెలియనట్టు అడిగింది ప్రియ.

"అదే రోజూ ఫేస్‌బుక్‌లో నిన్ను ఫాలో చేస్తాడే ఆ అబ్బాయి."

"ఓ వాడా? వాడు మా అత్తా వాళ్ళ అక్కకొడుకు. వరసకి బావ అవుతాడు. చిన్నప్పుడు వేసవి సెలవుల్లో కలిసేవాళ్ళం. బాగా ఆడుకునేవాళ్ళం. నాకు ఐస్‌క్రీములు, చాక్లెట్లు కొనిచ్చేవాడు."

"ఏడిచాడు వెధవ. వాడు కొనిస్తే మాత్రం నువ్వు తీసేసుకుంటావా. వద్దనలేకపోయావా?" ఉడుక్కుంటూ అన్నాడు కార్తీక్.

"అయ్యో అప్పుడు నేను చిన్నపిల్లని, అందరూ ముద్దుచేస్తారు కదా. అయినా ఇలా మధ్యలో ఆపేస్తే నేను చెప్పను అంతే పో," అని కార్తీక్‌ని తోసేసి అటు తిరిగి పడు కుంది ప్రియ, వచ్చే నవ్వుని ఆపుకుంటూ.

"సరే ఆపనులే చెప్పు చెప్పు. ఇంతకీ వాడి పేరేంటో?," కసిగా అడిగాడు కార్తీక్.

"ఫణిభూషణ్, ఫణి అని పిలిచేవాళ్ళం," అంది ప్రియా మళ్ళీ కార్తీక్‌ని తనవైపు లాక్కుంటూ.

"అదేం పేరు. ఏమి బాగోలేదు. నా పేరే బాగుంది," అని చెప్దామనుకుని మళ్ళీ ఎక్కడ తోసేస్తుందోనని అలానే గట్టిగా పట్టుకుని పడుకున్నాడు.

"నేనంటే చిన్నప్పటి నుండి వాడికి ఎంతో ఇష్టం. నన్ను ప్రత్యేకంగా చూసేవాడు. ఆటలో నేను దొంగయితే నా బదులు వాడే దొంగయ్యేవాడు. నన్ను గెలిపించేవాడు. సెలవుల్లో అన్ని సినిమాలకి తీసుకెళ్ళేవాడు."

"నువ్వెందుకు వెళ్ళావ్ అసలు. నేను తీసుకెళ్తాను, ప్రపంచంలో వున్న అన్ని భాషల్లోని అన్ని సినిమాలకి నేనే తీసుకెళ్తాను," అని పట్టు ఇంకాస్త బిగించాడు కార్తీక్.

"అయ్యో, నేనొక్కద్దాన్నేనా ఏంటి? మా అక్క, వాళ్ళ అక్క,

బాబాయ్ పిల్లలు ఇలా పదిమంది ఉండేవాళ్ళం. వాడు పెద్దవాడు కాబట్టి వాడిదే పెత్తనం," అని చెప్పింది ప్రియ.

'పుచ్చువెధవ, వీడి మొహానికి మళ్ళీ సినియారిటి ఒకటి,' అని మనసులో అనుకుని, "మరి అంత గొప్ప స్నేహితుడు మన పెళ్ళికి ఎందుకని రాలేదో?" అని అడిగాడు కార్తీక్.

"అదంతా పెద్ద కథలే. వాడికి నాకూ గొడవైంది. పెళ్ళికి నేను పిలవలేదు. పిలిచినా వచ్చేవాడు కాదులే," అంది ప్రియ.

"అబ్బో ఎందుకో గొడవ," అన్నాడు కార్తీక్.

"కాస్త పెద్దయ్యాక ఎవరి చదువుల్లో వాళ్ళం బిజీ అయి పోయాము. ఎక్కువగా కలిసేవాళ్ళం కాదు. నేను థర్డ్ ఇయర్‌లో వున్నప్పుడు అమ్మమ్మ వాళ్ళ ఊరిలో కలిశాము. అప్పటికే తను జాబ్ చేస్తున్నాడు. నన్ను పెళ్లి చేసుకుంటావా అని అడిగాడు?"

"అడిగాడా? ఎందుకు అడగడు? రాస్కెల్," అని దిగ్గున లేచి కూర్చున్నాడు కార్తీక్.

"విను మరీ. నాకు ఇష్టం లేదని చెప్పాను. వేరు వేరుగా వెతుక్కోవడం ఎందుకూ, ఎంచక్కా మనమే పెళ్లి చేసేసు కుంటే, సంబంధాలు వెతుక్కునే బాధంతా వుండదు కదా," అని నసపెట్టేవాడు. నాకా ఉద్దేశ్యం లేదు అని ఎంతో చెప్పాను. అయినా వినిపించుకోకుండా ఫోన్ చేసి విసిగించేవాడు. దాంతో పెద్ద గొడవైంది. జీవితంలో మళ్ళీ నాతో మాట్లాడవద్దని చెప్పేసా. అది మొదలు మళ్ళీ ఇప్పుడు మన పెళ్లి అయ్యాక ఫేస్‌బుక్ ద్వారానే కలవడం. అలా ఫూలిష్‌గా ప్రవర్తించి నందుకు సారీ చెప్పాడు."

"నువ్వు నమ్మేసావా?" అన్నాడు వ్యంగ్యంగా కార్తీక్.

"నువ్వేకదా విశాలభావాలు వుండాలి అన్నావు," అంది ప్రియా అమాయకంగా.

"అంటే అన్నానులే. నువ్వు మాట్లాడొద్దు ఆ పాము గాడితో. నాకిష్టం లేదు. ఇంకెవరితో అయినా మాట్లాడు, వాడితో మాత్రం వద్దు. నాకు మంట."

"పాముగాడు కాదు, ఫణి," అంది ప్రియ నవ్వుని ముని పంటితో నొక్కిపెడుతూ.

"నేనన్నది అదే," అన్నాడు కార్తీక్ కచ్చిగా.

"అబ్బో ఎందుకంత రోషం. ఇవన్నీ ఎప్పుడో జరిగిపోయి నవి. స్పోర్టివ్‌గా తీసుకోవాలి అంతేకదూ," అని నవ్వుతూ అంది ప్రియ.

తన మాటలు తనకే చెప్పడంతో మొదట కోపం వచ్చింది కార్తీక్‌కి, కానీ మంచంపై పడి నవ్వుతూ వున్న ప్రియని చూస్తే ఏదో గుర్తొచ్చినట్టు ఆగిపోయాడు. తను కూడా ఇలాగే ప్రియ వద్దు అంటున్నా వినకుండా ఏదో గొప్ప ఘనకార్యంలాగా తను ప్రేమలో వున్న రోజుల గురించి, చేసిన పనుల గురించి చెప్పే వాడు. ప్రియ చిన్నబుచ్చుకుంటే స్పోర్టివ్‌గా ఉండాలి అని చెప్పి నవ్వేసేవాడు. ఇప్పుడు తన బాణం తిరిగి తనవైపే ఎక్కుపెట్టిం దన్నమాట మాట ఈ అభినవ సత్యభామ అని అర్థం అయిపో యింది కార్తీక్‌కి.

ఒక్కసారిగా ప్రియని లాగి ఒళ్లో కూర్చోపెట్టుకుని, "ఏయ్ దొంగ నిజం చెప్పు, అసలు ఆ పాముగాడు లేడు కదూ, నన్ను ఆట పట్టిస్తున్నావ్ కదూ," అని అడిగాడు చక్కలిగింతలు పెడుతూ.

"అబ్బ ప్లీజ్ కార్తీక్ వదులు. ఇక నవ్వలేను," అంటూ గింజుకుంటోంది ప్రియ.

"అయితే చెప్పు నిజం," అన్నాడు.

"మరి ఎన్నిసార్లు చెప్పినా మీరు వింటేగా. మీ ప్రేమ యాత్రలు విన్నప్పుడల్లా నాకు ఎంత కడుపుమంటగా ఉండేదో తెలుసా. అమాంతం ఫ్లాష్‌బ్యాక్‌లోకి వెళ్ళిపోయి మీ పక్క నుండి దాన్ని లాగేసి, దాని చెంపలు ఏడాపెడా వాయించేసి, మిమ్మల్ని ఎత్తుకెళ్ళిపోవాలి అనిపించేది. మాములుగా చెపితే వినరు కదా. అందుకే ఈ 'రివర్స్ ఇంజనీరింగ్,' అన్నమాట," అంది ప్రియ.

"రాక్షసి... నిన్నూ," అంటూ ప్రియని ఇక కదలనివ్వలేదు కార్తీక్.

"మరి నా బంగారుపుట్టలో వేలు పెడితే కుట్టనా ఏంటి?" అని నవ్వింది ప్రియ.

"సరే మరి. ఇక మన పుట్టలో మనిద్దరమే . ఇంకెవరు వద్దు. అవును ఇంతకి ఆ పాముగాడు ఎవడు ఫేసుబుక్‌లో?" అని అడిగాడు కార్తీక్.

"హమ్... ఇంకా అడగలేదేంటి అనుకుంటున్నా. తను నాతో పాటూ పనిచేసిన కొలీగ్. మంచి ఫ్రెండ్, ఇలా హెల్ప్ కావాలి అంటే సరే అన్నాడు. అది సంగతి."

"అమ్మో ఇంత మోసమా, చెప్తానుండు నీ పని," అంటూ ప్రియని ఆక్రమించేసుకున్నాడు కార్తీక్.

❖

రాత్రి గెలుపోటముల మధ్య అలసిపోయిన ప్రియ బద్ధకంగా లేచి ఒళ్లు విరుచుకుంది.

మూగబోయిన సెల్లుని చూసుకుందామని తెరిచేసరికి, 'ఫీలింగ్ హ్యాపీ' అని కార్తీక్ స్టేటస్ శుభోదయం తెలిపింది. ✻

శ్రీనిధి యల్లల స్వస్థలం చిత్తూరు జిల్లా పీలేరు. కథలు, వ్యాసాలు రాసే వీరు సాయంకాలం కబుర్లు అనే బ్లాగు నిర్వహిస్తున్నారు. భర్తతో కాలిఫోర్నియాలో నివాసం.

భారతావతరణము

డా॥ తిరుమల కృష్ణ దేశికాచార్యులు

చిత్రం: వడ్డాది పాపయ్య

'సంస్కృత వాఙ్మయమునకు వాల్మీకిమహర్షి యెట్టివాఁడో తెలుఁగువాఙ్మయమునకు నన్నయభట్టారకుఁ డట్టివాఁడు. గత 11 శతాబ్దముల నుండి సాగిన మహత్తరాంధ్ర సాహితీ వ్యవసాయమునకు ఆ మహానుభావుఁడు అంకురార్పణము చేసి, దిశానిర్దేశము చేసినాఁడు. దీనికై రాజరాజనరేంద్రుఁ డా మహాత్ముని ప్రేరేఁచిన ఘట్టము ఆంధ్రసాంస్కృతిక చరిత్రలో అద్వితీయము, అజరామరమైనది. దీనిని స్మరించుకొనుట ఆంధ్రులందఱి కర్తవ్యం.

చ. అది యొక కౌముదీమహితయామిని, ఆకలశాబ్ధివీచికా
సదమలతాయుతప్రచురచంద్రికయందున నేను గౌతమీ
నదికడ సైకతమ్మున ఘనంబగువేడ్కఁ
జరించుచుండఁగాఁ
బొదలెను నూర్మికాకృతిని పూర్వకథాస్మృతు లెవ్వియో
మదిన్

మ. అదిగో! విశ్రిత రాణ్మహేంద్రపురవర్యం, బాపురీంద్రోజ్జ్వల
త్సదనాంతస్థితదీపమాలికలు శ్రీచాళుక్యభూనాథసం
సదలంకారకపండితప్రకరవిజ్ఞానాంకురంబుల్ బలెన్
హృదయాహ్లాదము గొల్పుచున్న వదిగో, ఈనాటికిన్
వెల్గుచున్

తే. ఔను! ఇది గౌతమీతీర మదియె రాజ
రాజనరపతి కొలువైన రమ్యనగరి;
కట్టినారట వాణికిఁ దొట్టతొలిగ
ననుపమాంధ్రకావ్యంపుహర్మ్యంబు నచట

కం. ఆకథ నామనమున న
స్తోకాబ్ధితరంగగతిని సుప్రచలితమై
ఈకవితారూపంబునఁ
బ్రాకట్యము నందుచుండె రసభరితముగన్.

సీ. పురహరుశిరసునం బూవై వెలుంగు శు
భ్రాంశుఁ డేఱేనికిన్ వంశకర్త,
సంస్కృతాంధ్రకవీంద్రసంచయంబుల కేధ
రావరుకొల్వు కేళీవనంబు,
పరమపౌరాణికపండితౌఘంబుల
కేనరేంద్రునిగోష్ఠి యింద్రగోష్ఠి,
నటనటీగాయకపటలంబు కెవ్వాని
పోషణం బమృతంపు ప్రేషణంబు,

తే. అతఁడు సర్వలోకాశ్రయుం,డన్యగండ
భైరవుండును, రాజకంఠీరవుండు,
విష్ణువర్ధనోర్వీశుండు, వేంగిరాజ్య
పట్టభద్రుండు, కూండవాంబాసుతుండు.

ఉ. చేతులఁ జామరంబుఁ గొని సేవిక లల్లన వీచుచుండఁగన్
కౌతుకమొప్పఁ జెంత నధికారులు, మంత్రులు గొల్చు
చుండఁగన్
భూతలమేలఁగా భువినిఁ బుట్టిన స్వర్భువనేశ్వరుండనం
బ్రీతిగ నొక్కనాఁడు బుధవేష్టితుఁడై కొలువుండె
నాతఁడున్.

సీ. జయ రాజరాజేంద్ర! సద్రక్షణోపేంద్ర!
పరగండభైరవ! పార్థివేంద్ర!
జయ రాజమార్తాండ! జయ రాజపరమేశ!
కూండవాంబాపుణ్యభాండరూప!
జయ భానుసమధామ! చాళుక్యకులసోమ!
భక్త్యాశయాలానబద్ధభీమ!
జయ విమలాదిత్యసత్పుత్ర! బుధజన
స్తుతిపాత్ర! సజ్జనస్తోమమిత్ర!

తే. విష్ణువర్ధనమహిపాల! విమలచరిత!
త్రిభువనాంకుశబిరుదాంక! త్రిదశవిభవ!
సకలభువనాశ్రయా! వేంగిసార్వభౌమ!
జయము రాజకంఠీరవా! జయము! జయము!

తే. అనుచు సుశ్రావ్యసంగీతఫణితిఁ బూని
వందిమాగధుల్ జయములు వల్కుచుండ
సకలసభ్యు లుత్తిష్ఠులై సంతసమున
నతి యొనర్చి కూర్చుండిరి పతికి నపుడు.

సీ. శబ్దశాస్త్రంబుల సారంబు నెఱిఁగిన
వైయాకరణసార్వభౌము లొకట,
తొలుమిన్కులం బల్కు నలువలో యన మీఱు
ఛాందసప్రవరులబృంద మొకట,
బహుపురాణోద్యానవాహ్యాళిపరులైన
పౌరాణికుల పరివార మొకట,
లాస్యసంగీతకలాతిలోత్తమ లైన
సారసాస్యల సమాజంబు లొకట,

తే. సారగీర్వాణవిద్యావిహారులైన
పండితోత్తము లొక్కచో, ప్రాజ్ఞు లాంధ్ర
వాగ్విదాంవరు లొక్కచో వఱలుచుండఁ
దనరె నాసభ సాక్షాత్సుధర్మకరణి

సీ. బ్రహ్మతేజము గల్గు ఫాలభాగమునందు
భసితరేఖలు చెలువారుచుండ,
శ్రోత్రయుగ్మమునందు శోభిల్లు మణికుండ
లమ్ములు తారాద్వయమ్ముఁ బోల,
ప్రవిశాలవక్షంబు వలయించు జందెంబు
మెఱుపుచందము మిఱుమిట్లు గొలుప,
అరుణంపుక్రొంబట్టుసరిగంచుసాలువ
ఉత్తరార్ధంబుపై నత్తమిల్ల,

తే. మల్లెపూవులకాంతిచే నుల్లసిల్లు
తెల్లదోవతివెన్నెలల్ చల్ల దెసల,
నయనతర్పణమొనరించె నన్నయాఖ్యుఁ
డాంధ్రకవితల్లజుం డాసభాంతరమున.

ఉ. నిండుమనంబు నవ్యనవనీతసమానము, సత్యవాక్కులా
ఖండలశస్త్రతీక్ష్ణములు, కావ్యపురాణచయార్థనిర్ణయా
ఖండితపాండితీగరిమ కాంచనగర్భసుధీద్విరుక్త మా
యండజవాహవంశమణియై తగు నన్నయభట్టసూరికిన్.

చ. అతఁ డతిహృద్యపద్యనిలయంబుల సుందరశబ్దశింజిత
ప్రతిరవముల్ రహింప, రసరమ్యముగా వివిధంబులౌ
నలం
కృతుల ధరించి నాట్యమొనరింపఁగ నాంధ్రవచోవ
ధూటికా
ప్రతతికి నేర్పినట్టి గురువర్యుఁడు ప్రప్రథమంబుగన్
భువిన్

కం. సతతజపహోమనిష్ఠా
యుతుఁ డాపస్తంబసూత్రుఁ డుజ్జ్వలమతియున్,
వితరణశీలుం డాతఁడు
క్షితితలమున కవతరిలిన గీష్పతిసముఁడున్

చ. అతులితసంస్కృతార్ణవము నంతయుఁ జిల్కి సుశబ్ద
రత్నసం
తతుల గ్రహించి తన్మణిశతంబుల నాంధ్రవచోంగనంబరి
ష్కృత నొనరించి, యార్యజనసేవ్యనుగా వెలయించి
మించెఁబో
యతఁడు తెనుంగుబాసకు మహాజనకుంబలె నిజ్జగంబు
నన్

కం. ఈవిధిఁ దత్పండితసభ
కావాహితులైనవిప్రు లతిశయవిద్యా
ప్రావీణ్యముఁ బ్రకటించిరి
వేవిధముల శాస్త్రవాదవిహృతిం దగుచున్.

ఉ. సారములైనవాదముల సంస్కృతకావ్యచయార్థ
మర్మముల్,
వారిజగర్భసన్నిభుఁడు వ్యాసుఁడు లోకహితార్థమై మహా
భారతవాక్పుటంబుల నిబద్ధమొనర్చిన ధర్మసూక్ష్మసం
భారములున్ సమగ్రముగ వ్యక్తమొనర్చిరి వార
లచ్చటన్

ఉ. పావనయామినీశకులవారిధిచంద్రములై సమస్తలో
కావనదక్షులై భరతఖండము నేలిన యట్టి పాండుధా
త్రీవరపుత్త్రవర్యులచరిత్రము లింపును గూర్చ, రాజరా
జావనినాథుఁ డిట్లనియె నాదరమొప్పఁగ నన్నపార్యుతోన్

మ. ఇవి యేనున్ సతతంబునాయెడగరంబిష్టంబులై యుండుఁ - బా
యవు భూదేవకులాభి తర్పణమహీయఃప్రీతియున్, భారత
శ్రవణాసక్తియుఁ, బార్వతీపతిపదాబ్జధ్యానపూజామహో త్సవమున్,
సంతతదానశీలతయు, శశ్వత్సాధుసాంగత్యమున్

చ. కులమునయందు మాన్యులయి కుంభిని నెల్లను నేలినట్టి ని
ర్మలగుణులైన వారల చిరంతనపూజ్యపవిత్రవర్తనల్
దెలుఁగునఁ గూర్చి యిమ్ముఁక సుధీవర! తీర్చుకొనంగ నెంతు నా
కులమున జన్మమందుటను గూడిన భూరిఋణంబు నీగతిన్

చ. హిమకరుదొట్టి పూరుభరతేశకురుప్రభుపాండుభూపతుల్
క్రమమున వంశకర్తలనగా మహినొప్పిన యస్మదీయవం
శమునఁ బ్రసిద్ధులై విమలసద్గుణశోభితులైన పాండవో
త్తముల చరిత్రనాకు సతతంబు వినంగనభీష్టమెంత యున్

చ. అమలసువర్ణశృంగఖురమై కపిలంబగు గోశతంబు ను
త్తమబహువేదవిప్రులకు దానము సేసిన తత్ఫలంబు త
థ్యమ సమకూరు భారతకథాశ్రవణాభిరతిన్ మదీయచి
త్తము ననిశంబు భారతకథాశ్రవణప్రవణంబ కావునన్.

కం. జననుత కృష్ణద్వైపా
యనమునివృషభాభిహితమహాభారత బ
ద్ధనిరూపితార్థ మేర్పడఁ
దెనుఁగున రచియింపు మధికధీయుక్తిమెయిన్.

తే. ఐన విద్వజ్జనానుగ్రహంబువలనఁ
దెలిసినంతగ నీపూన్కిఁ దీర్పఁదగిన
యత్నమొనరింతు నింక రయంబుగాను
రమ్యగుణసాంద్ర!చాళుక్యరాజచంద్ర!

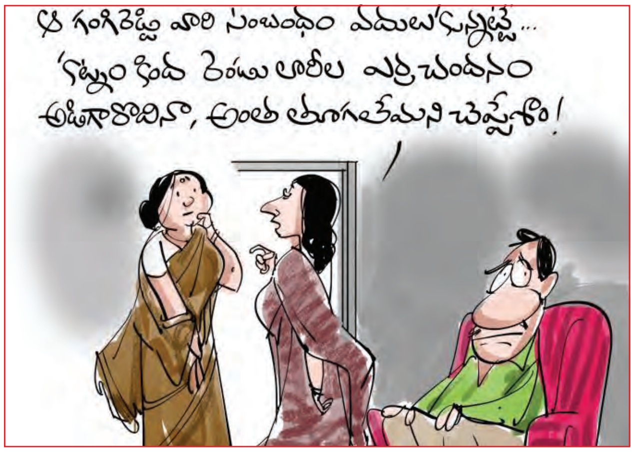

కం. జనపతి యిటు లర్థింపఁగ
ఘనపండితుఁడయ్యును, కవిగణశేఖరుఁ డ
య్యును వచియించెను నన్నయ
వినయం బుట్టిపడఁగ నరవిభునకు నిటులన్

చ. అమలినతారకాసముదయంబుల నెన్నను, సర్వవేదశా
స్త్రముల యశేషసారము ముదంబునఁ బొందను, బుద్ధి బాహువి
క్రమమున దుర్గమార్థజలగౌరవభారతభారతీసము
ద్రముఁ దఱియంగ నీఁదను విధాతృనకైనను నేరఁబోలునే?

తే. విశ్వవీథుల విహరింప వేడ్కమీర
ఆంధ్రభారతి కట్లతఁ డనుపమాన
భారతప్రబంధంబను తేరునొకటి
సిద్ధమొనరింపసాగెఁ బ్రసిద్ధముగను.

ఉ. పాయక పాకశాసనికి భారతఘోరరణంబునందు నా
రాయణునట్లు వానసధరామరవంశవిభూషణుండు నా
రాయణభట్టు వాఙ్మయధురంధరుఁడుం దన కిష్టుఁడున్ సహా
ధ్యాయుఁడు నైనవాఁ డభిమతంబుగఁ దోడయి నిర్వహింపఁగన్

ఉ. సారమతిం గవీంద్రులు ప్రసన్నకథాకలితార్థయుక్తి లో
నారసి మేలునా నితరు లక్షరరమ్యత నాదరింప నా
నారుచిరార్థసూక్తినిధి నన్నయభట్టు తెనుంగునన్ మహా
భారతసంహితారచనబంధురుఁ డయ్యె జగద్ధితంబుగన్.

నన్నయగారి భారతంలోని పద్యాలు

శ్రీమాన్ తిరుమల కృష్ణదేశికాచార్యులు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో జన్మించారు. అనేక పద్యకావ్యాలు, వైదిక సంస్కార గ్రంథాలను రచించారు. చాలాకాలంగా కంప్యూటర్ పై తెలుగు లిపిని రూపొందించటానికి కృషి చేసి శ్రీనాథ, పోతన లిపి తయారుచేశారు. ఇవి బహుధా ఉపయోగంలో ఉన్నాయి.

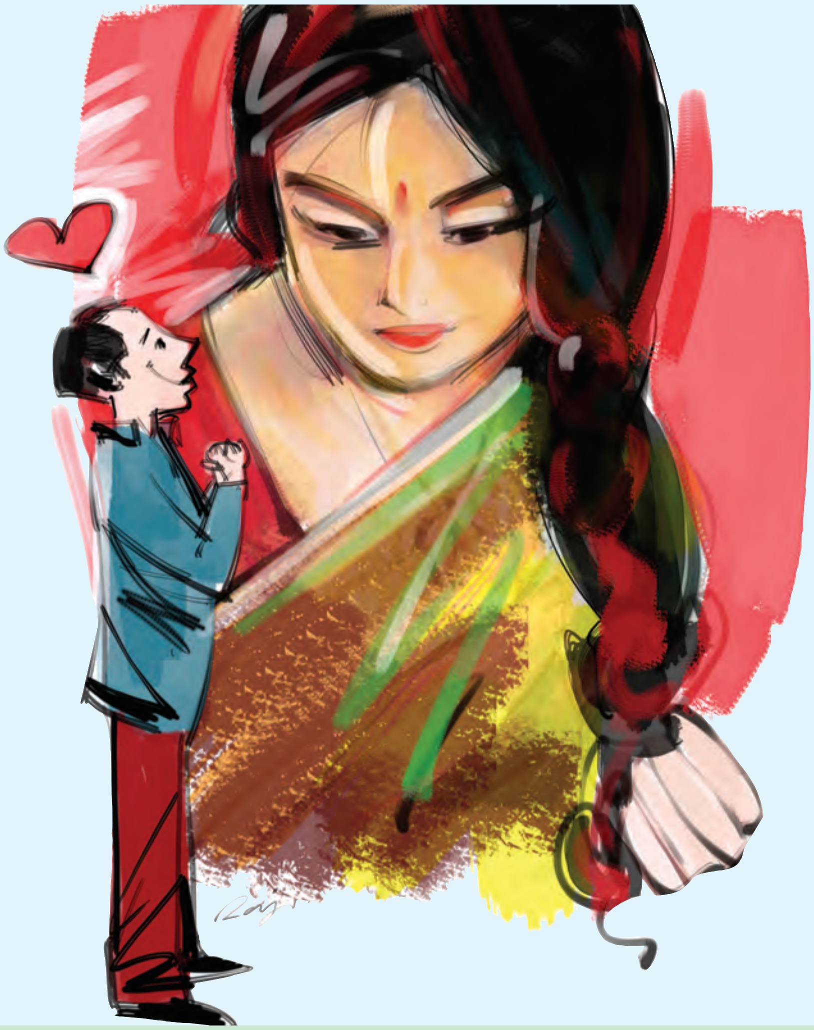

కథ

బడుద్ధాయ్

ఆర్. శర్మ దంతూర్తి

తలుపు చప్పుడవుతూంటే విమల అరిచింది, “కల్పనా వెళ్ళి తలుపు తీయ్, ఎవరో కొడుతున్నారు. కాలింగ్ బెల్ పని చేయట్లేదులా ఉంది.”

లేచి చాలాసేపైనా స్నానం చేయకుండా టివి చూస్తోన్న కల్పన విసుక్కుంటూ తలుపు తీసింది. ఎదురుగా ఎవరో అబ్బాయ్ టై కట్టుకుని డ్రెస్ షూస్‌తో ఆఫీస్‌కి వెళ్ళడానికి రడీగా ఉన్నట్టున్నాడు - “నమస్తే” అన్నాడు.

ఒక్కసారి తలమీదకి చేయి పోనిచ్చి జుట్టు సర్దుకుంటూ, “ఆ! ఆ!! ఎవరు కావాలి?” అంది కల్పన కంగారుగా.

“నిన్న రాత్రి మేము ఈ ఎదుటి అపార్ట్‌మెంట్లో దిగాము. ఇంకా ఏమీ సరుకులు, వెచ్చాలు పూర్తిగా తెచ్చుకోలేదు, ఏమనుకోకపోతే కాస్త కప్పు పంచదార ఇస్తారా? సాయంకాలం తెచ్చి ఇచ్చేస్తాను,” నవ్వుతూ అన్నాడు కేశవ్.

ఈలోపు విమల బయటకొచ్చి చూసింది మగ గొంతుక వినిపిస్తే ఎవరా అని. కల్పన వాళ్ళమ్మగారు విమలతో తానడిగినది చెప్తూ ఉంటే కేశవ్ విని చివర్లో చెప్పేడు కొంచెం బతిమాలు తున్నట్టూ మొహం పెట్టి, "మా మామ్మకి పొద్దున్నే కాఫీ నోట్లో పడకపోతే తోచదండి. అందుకే..."

విమల నవ్వుకుంటూ లోపలకెళ్ళి పంచదార తెచ్చి ఇచ్చింది. కేశవ్ వెనక్కి వెళ్తుంటే విమల కల్పన మీద అరవడం వినిపించింది, "ఇప్పుడర్థం అయిందా పొద్దున్నే లేచి స్నానం కూడా చేయకుండా కూర్చోకూడదో?" కేశవ్ నవ్వుకుంటూ తన అపార్ట్‌మెంట్‌లోకి వెళ్ళేడు మామ్మకి పంచదార ఇవ్వడానికి.

సాయంత్రం ఆఫీస్ నుంచి వచ్చేటప్పుడు మర్చిపోకుండా పంచదార కొని పట్టుకొచ్చి మళ్ళీ విమల ఇంటి తలుపు తట్టేడు కేశవ్. అప్పటికే ఏడు అవుతోంది. బాంబే మహానగరంలో అయిదింటికి ఆఫీసులు మూసేస్తే ఏడింటికి కళ్యాణ్‌లో ఉన్న అపార్ట్‌మెంట్‌కి చేరుకోవడంలో పెద్ద గొప్ప వింతేమీలేదు. విమలే తలుపు తెరిచింది ఈసారి కేశవ్‌కి. చెప్పినట్టు పంచదార పట్టుకొచ్చిన కేశవ్‌ని చూసి నవ్వుతూ అంది, "దీని కోసమేనా? కప్పు పంచదార ఇవ్వకపోయినా ఫర్వాలేదు."

"మీకు ఫర్వాలేకపోయినా మామ్మ నన్ను కూచోనివ్వదులెండి ఇచ్చేదాకా," చెప్పేడు కేశవ్.

విమల కొంచెం తలుపు తీసి, "రండి లోపలకి. ఈయన మావారు గౌతం." దాదాపు యాభై ఉండొచ్చేమో గౌతంకి, తీరిగ్గా కూర్చుని టివి చూస్తున్నట్టున్నాడు.

"నమస్తే," లోపలకొచ్చి గౌతంకి చేయి కలుపుతూ చెప్పేడు కేశవ్.

"ఏం చేస్తూ ఉంటారు?" గౌతం అడిగేరు కేశవ్‌ని.

"ఇక్కడే ఇండియన్ ఆయిల్ కంపెనీలో కెమికల్ ఇంజినీర్‌గా చేరానండి ఏడాది క్రితం. ఈ ఉద్యోగంలో జేరినప్ప ట్నుంచి గాలిస్తే మొత్తానికి ఈ అపార్ట్‌మెంట్ దొరికింది. మా మామ్మని తీసుకొచ్చి నిన్ననే దిగాం ఇక్కడ."

"మీ ఆఫీస్ దగ్గిరేనా ఇక్కడికి?"

"ఆఫీస్ దగ్గిరే. కానీ నేను పనిచేసేది రిఫైనరీలో. అంచేత రోజుకో చోటకి వెళ్తూ ఉండాలి. అదృష్టం ఏమిటంటే ఇప్పటి దాకా రాత్రి డ్యూటీల్లేవు. కొంతలో కొంత నయమే"

"ఎక్కడ్నుంచి వచ్చారు?"

"మాది ఆంధ్రాలో విశాఖపట్నం. నేను అక్కడే చదువుకున్నాను."

"అవునా? నేను పనిచేసేది ఇండియన్ రైల్వేస్‌లో. ఉద్యోగం చర్చ్‌గేట్ స్టేషన్ లోపల. ఎప్పుడైనా అలా వస్తే లోపల కొచ్చి గౌతం జోషి అని అడగండి," ఇంక వెళ్ళొచ్చన్నట్టూ చెప్పేడు.

"సరే, వెళ్తానండి. మళ్ళీ కలుద్దాం."

❖

వారం గడిచేక ఓ ఆదివారం కేశవ్ అపార్ట్‌మెంట్ బిల్డింగ్ మెట్లు దిగుతూంటే గౌతం, విమలా, కల్పనా, పైకొస్తూ ఎదుర య్యేరు, చేతులనిండా సామాను మోస్తూ. కేశవ్ చొరవగా "రెండు సంచులిలా ఇవ్వండి," అంటూ అందుకుని పైకి తీసు కొచ్చేడు. సామాను పెట్టేసి వెళ్ళబోతూంటే విమలే చెప్పింది, "ఓ క్షణం కూర్చోండి, చాయ్ పెడుతున్నా." సామాను లోపల పెట్టి బయట కొచ్చి కూర్చుంటూ గౌతం కబుర్లు మొదలుపెట్టేడు, "ఉద్యోగం బావుందా?" అంటూ.

"ఫర్లేదండి. ఇది రెండో ఏడు కదా, అలా మెల్లిగా అలవాటవుతోంది."

"మీ మామ్మగారు ఉన్నారా? చూసినట్టు లేదు."

"ఇంట్లోనే ఉన్నారండి. ఆవిడకి మడీ, ఆచారం ఎక్కువ కానీ మిగతా విషయాల్లో నాకన్నా ఉదార స్వభావం ఆవిడది," నవ్వేడు కేశవ్.

"మరి మీ తల్లితండ్రులూ, కుటుంబం ఎక్కడున్నారు?"

ఈ లోపుల టీతో వచ్చింది కల్పన. టీ తీసుకొచ్చిన కల్పన అక్కడే కూర్చుని వీళ్ళ మాటలు వినడం సాగించింది. బాంబే లాంటి మహానగరంలో ఇళ్ళు ఎలా ఉంటాయో తెల్సిందే. ఓ బెడ్రూమ్, హాల్, కిచెన్. "థేంక్స్," అని ఓ కప్పు అందుకుని తాగుతూ చెప్పడం మొదలుపెట్టేడు కేశవ్

"నా తల్లీ, తండ్రీ చిన్నప్పుడే పోయారండి. మామ్మే నన్నూ చెల్లెల్నీ పెంచింది. చెల్లెల్ని విశాఖపట్నంలోనే ఇచ్చాము. అక్కడే ఉంటోంది. మామ్మకి నేనూ, నాకు మామ్మా తప్ప ఇంకెవరూ లేరు."

"అయ్యో," అప్రయత్నంగా అంది విమల.

"ఎందుకండీ అయ్యో అన్నారు?"

"తల్లీ, తండ్రీ లేరంటేనూ..."

"అలవాటైపోయిందండి. అసలు అమ్మా, నాన్నా ఎలా వుంటారో కూడా తెలియదు నాకు. చాలా చిన్నప్పుడే పోయా రుట. ఇప్పుడు మామ్మ తప్ప ఇంకెవరూ లేరు."

"మీ మామ్మగారు మిమ్మల్ని ఎలా పెంచారో ఒక్క రూను."

"మామ్మ అంటే పాతతరం మామ్మ అనుకుంటున్నారా? మా మామ్మ ఇంగ్లీష్, హిందీ, తెలుగు అనర్గళంగా మాట్లాడ గలదు. ఈ మధ్యనే హిందీ టీచర్‌గా రిటైర్ అయింది. వీలున్నప్పుడు ఇక్కడికోసారి తీసుకొస్తాను లెండి. మడీ ఆచారం అంటుంది కానీ, నాకు చదువూ, సంధ్యా అన్నీ నేర్పింది మా మామ్మే. అవసరం అయితే రిక్షావాడికైనా సరే కాళ్ళు ఒత్తి సేవ చేయగలదు."

కల్పనా, విమలా నవ్వుతూంటే, గౌతం తానూ శృతి కలిపేడు.

"తెలుగువాళ్ళంటే కులం అనీ, శాఖలనీ పట్టింపు ఎక్కువంటారే?" గౌతం అడిగేడు.

"ఒకప్పుడలా ఉండేదేమో, కానీ ఇప్పుడు మారుతున్నా

రండి. మరీ అంత ఇదిగా లేదు పరిస్థితి. కానీ చిన్నప్పట్నుండీ కష్టపడ్డామేమో, మాకంత పట్టింపు లేదు. మా మడీ, ఆచారం అవీ మా ఇంట్లోనే."

"మా ఆఫీసులో ఉండే తెలుగాయన విపరీతమైన కారం తింటాడు. ఎలా హరాయించుకుంటాడో మరి," గౌతం అన్నాడు.

"మాకు ఆవకాయ లేకపోతే ముద్ద దిగదండి. గోంగూర పచ్చడీ, ఆవకాయ ఉంటే చాలు," టీ కప్పు బల్లమీద పెట్టి లేచేడు, "మళ్ళీ కలుద్దామండి, చిన్న పనిమీద బయటకెళు తున్నాను."

"ఈసారి మీ మామ్మగార్ని తీసుకుని రా," విమల చెప్పింది వెళ్తుంటే.

❖

ఆ పై వారంలో ఓ శెలవు రోజు మామ్మతో కలిసి మళ్ళీ గౌతం ఇంటి తలుపు తట్టేడు కేశవ్.

తలుపు తీసిన గౌతం, "రండి, రండి," అంటూ లోపలకి తీసుకెళ్ళి, "విమలా," అంటూ కేక వేసేడు. లోపల్నుంచి విమలా, కల్పనా ఇద్దరూ ఒకేసారి వచ్చేరు. పరిచయాలయ్యేక మామ్మ తనకూడా తెచ్చిన ఆవకాయా, గోగూర పచ్చడీ విమల కిచ్చి చెప్పింది, "మీకోసం ఇవి చేశాను. కారం ఎక్కువ వేయ లేదు లెండి. చూడండి మీకు నచ్చుతుందేమో?"

చాయ్ తాగుతూంటే గౌతం అన్నాడు మామ్మతో, "ఏమైనా మీ గుండె ధైర్యం మెచ్చుకోవాల్సిందే, ఇద్దరు చిన్నపిల్లల్ని ఒక్కరూ పెంచగలిగేరంటే."

"గుండె ధైర్యమా? భలేవారే, నాకు వేరే దిక్కు లేక అలా బతుకు ఈడ్చాను కానీ. ఎన్నిరోజులు ఒక్కద్దాన్నీ వీళ్ళు లేకుండా చూసి ఏడిచానో. ఇప్పుడైతే అలవాటు అయిపోయింది కానీ కొత్తలో భయంకరమైన కలలొచ్చేవి. మొండి ధైర్యంతో అలా రోజులు లెక్కపెట్టుకుంటూ గడిపేశాము."

"ఏదైనా మామ్మగారు హిందీ కేశవ్ కన్నా బాగా మాట్లాడు తున్నారు," కల్పనే అంది సరదాగా. కేశవ్ చురుగ్గా నవ్వుతూ చూసేడు బుంగమూతి పెట్టి కల్పన కేసి.

"నేను హిందీ టీచర్‌నమ్మా. దాదాపు ముప్పై ఏళ్ళు పిల్లలకి హిందీ నేర్పాను. వీడికీ వచ్చు. ఇలా బాంబే హిందీలో పడి ఏదో మాట్లాడతాడు కానీ, వాడూ హిందీ విశారద పరీక్షల దాకా చదువుకున్నవాడే."

కాస్సేప్పోయేక మామ్మ అంది, "మిమ్మల్ని చూసి మొదట్లో తెలుగువాళ్లనుకున్నాంస్మీ."

"అదెలా?" విమల అడిగింది

కేశవ్ చెప్పేడు, "మీ మరాఠీ వాళ్ళు పెట్టుకున్నట్టే మా తెలుగువాళ్ళు కూడా నుదిటి మీద బొట్టు పెట్టుకుంటారండి. ఇక్కడ బాంబేలో అందరూ పెట్టుకోరు కానీ, బొట్టు పెట్టుకున్న ఆడవాళ్ళు అచ్చు తెలుగువాళ్ళలా ఉంటారు."

కాసేపు కూర్చుని లేచేరు, కేశవ్, "మళ్ళీ కలుద్దాం," అని చెప్పేక.

ఇంట్లోకి రాగానే మామ్మ చెప్పింది, "కల్పన బాగుంది కదరా కేశవ్?"

"ఏమిటంటున్నావ్ మామ్మా?" అర్థం కానట్టు అడిగేడు కేశవ్.

"ఏమీ లేదులే, అమ్మాయిని చిదిమి దీపం పెట్టుకోవచ్చు. పెళ్ళైందో లేదో?"

"ఆ మధ్యనోసారి చర్చ్ గేట్ స్టేషన్‌కి వెళ్తే గౌతంగార్ని కలిశాను అక్కడే. చర్చ్ గేట్ బయటకొచ్చి ఓ చోట భేల్‌పూరి ఇప్పించాడు ఆయన. మాటల్లో తనకి ఇద్దరమ్మాయిలనీ మొదటి అమ్మాయిని ఢిల్లీ అబ్బాయికిచ్చారనీ, రెండో అమ్మాయి కల్పన పెళ్ళి అయిపోతే తనకి బాధ్యత తీరిపోయినట్టేననీ అన్నారు. సంబంధాలు వెతుకుతున్నారుట. ఒకటి ఖాయం అవ్వొచ్చు అన్నారు."

"అమ్మాయ్ ఏం చదువుకుంది?"

"బి.కాం. పాసై ఉద్యోగం కోసం చూస్తోందిట. బేంక్ పరీక్షలు రాస్తోందని చెప్పారు. అయినా ఇవన్నీ మనకెందుకు మామ్మా?"

"ఎందుకా? ఇంట్లో వంద కోతులుంటేనూ."

"వంద కోతులా?"

"అవునురా బ్రహ్మచారీ శతమర్కటః"

ఒక్క ఉదుటున దగ్గిరకొచ్చి తనచేత్తో మామ్మ నోరు మూసి చెప్పేడు కేశవ్ కంగారుగా, "మామ్మా వాళ్ళు మరాఠీ వాళ్ళు, చిత్ పవన్ బ్రాహ్మలుట. మనం నియోగులంటే వాళ్ళకి నచ్చుతుందో, అర్థం అవుతుందో తెలియదు. గట్టిగా అన్నావంటే వాళ్లకి వినపడొచ్చు. మళ్లీ ఈ మాటెత్తకు. సరేనా?"

"సరేలేరా వాళ్ళకి తెలుగు అర్థం కాదుకదా? అయినా నేను ఊరికినే అన్నానులే."

❖

తర్వాత్తర్వాత అప్పుడప్పుడూ కలుస్తూ ఉన్నా ఆఫీస్ పనిలో పడి తీరికలేకుండా పోయింది కేశవ్‌కి. ఆడవాళ్ళు మాత్రం కలుస్తూనే ఉన్నరు మగాళ్ళిద్దరూ ఆఫీసులకి వెళ్ళినప్పుడు. మామ్మ ద్వారా కేశవ్ ఒక్కో విషయం వింటూనే ఉన్నాడు. ఓసారి కల్పనకి స్టేట్ బేంక్‌లో ఉద్యోగం వచ్చిందనీ, ఇంకోసారి వాళ్ళ పెద్దమ్మాయికి మొగపిల్లవాడు పుట్టాడనీను. రోజులు గడుస్తు న్నాయ్. ఓ రాత్రి ఎనిమిదవుతూంటే గౌతం, విమలా కేశవ్ అపార్ట్ మెంట్ తలుపు తట్టేరు.

ఇద్దర్నీ లోపలకి ఆహ్వానించేడు కేశవ్. కేశవ్ మామ్మ లేవ బోతూంటే, విమలే చెప్పింది, "కూచోండి మామ్మగారు, ఇప్పుడే భోజనం చేశాం. మీరేమీ శ్రమపడొద్దు."

గౌతం మొదలుపెట్టాడు, "మా అమ్మాయ్ కల్పనకి పెళ్ళి

నిశ్చయం అయింది, వచ్చే నెల నాలుగున కల్యాణ్‌లోనే గుడి మండపంలో అనుకున్నాం. మీరు వచ్చి ఓ చేయి వెయ్యాలి సహాయానికి.''

''తప్పకుండా. నేను నాల్రోజులు శెలవు పెట్టి మీరేం చేయ మంటే అది చేయడానికి సిద్ధం,'' చెప్పేడు కేశవ్. మామ్మ కొంచెం విషాదంగా చూసింది గౌతం కేసి, తమ చేతిలో తిను బండారం ఆయనేదో లాగేసుకున్నట్టూ. ''పెళ్ళికొడుకు ఏం ఉద్యోగం?'' కూపీ లాగడం మొదలుపెట్టింది.

''ఆయనకి ఓ బట్టల బిజినెస్ ఉంది డొంబివాలిలో. తమ్ముళ్ళతో పాటు రెండు మూడు షాపులు చూసుకుంటు న్నారు.''

కాసేపు కూర్చుని వాళ్ళు వెళ్ళాక మామ్మ, ''కాస్త ఒంట్లో నలతగా ఉందిరా,'' అని పడుకుంది. మర్నాటి నుంచీ గౌతం ఇంట్లో పెళ్ళికళ మొదలైంది. పెళ్ళి నాలుగురోజులుందనగా కేశవ్ శెలవు తీసుకున్నాడు.

మాటవరసలో ఓసారి మామ్మ చెప్పింది, ''కట్నం పది లక్షలు అడిగాడుట పెళ్ళికొడుకు, ఐదు ఇచ్చారు; మిగతా ఐదూ పెళ్ళినాడిస్తామని చెప్పారుట.''

పెళ్ళిరోజున మామ్మతోపాటు, మండపంలో అడుగు పెడుతూంటే ఎవరో అడిగేరు కేశవ్‌ని, ''ఎవరబ్బాయ్ నువ్వు? ఇక్కడ తిరుగుతున్నావ్? ఇది మరాఠీ వాళ్ళ పెళ్ళి తెలుసా?''

''తెలుసండి. నేను కల్పనావాళ్ళు ఉండే ఎదురు అపార్ట్ మెంట్లోనే ఉండేది. వాళ్ళ నాన్నగారు అడిగితే ఇలా సహాయం చేయడానికొచ్చాను,'' ఏమనుకున్నాడో అడిగినాయన మళ్ళీ మాట్లాడలేదు.

ముహూర్తం దగ్గిర పడుతూంటే వెనక నుంచి ఏవో మాటలు వినపడుతున్నాయ్. మామ్మకి ఎవరో ఏడుస్తున్నట్టూ వినిపిస్తే కేశవ్‌తో చెప్పి అటువేపు వెళ్ళింది. లోపల గదిలో అందరి మొహాలు ఏదో పోగొట్టుకున్నట్టున్నాయ్ తప్ప కళలేదు. విమల మెల్లిగా ఏడుస్తున్నట్టు పైకే తెలుస్తోన్న విషయం. కల్పనని వేరే గదిలో ముస్తాబు చేస్తున్నట్టున్నారు.

మెల్లిగా తెల్సిన విషయం ఏమిటంటే ఐదు లక్షల కట్నం డబ్బు ఇవ్వడానికి ఓ బేగ్‌లో పెట్టారు. అ బేగ్ ఇప్పుడు కనిపిం చడం లేదు, ఎంతచూసినా. ఎవరో కొట్టేశారని అనుమానం. ఇవ్వకపోతే పెళ్ళికొడుకు తాళి కట్టడుట. ఈ డబ్బులన్నీ పెట్టి బిజినెస్‌లో పెడదామనుకుంటున్నాడు ప్రబుద్ధుడు. ఒక్కసారి ఇవి రాకపోయేసరికి అమ్మాయ్ అక్కర్లేదని గొడవ. పెళ్ళి చేసు కునేది అమ్మాయినా, డబ్బుల్నా? బయటకి తీసుకొచ్చి గౌతం గారితో చెప్పింది కేశవ్ మామ్మ, ''చూడండి, ఈ కట్నం ఐదు లక్షలూ మా అబ్బాయ్ సర్దగలడు కానీ ఇది ఇచ్చాక మీ అమ్మాయ్ సుఖ పడుతుందని మీరనుకుంటున్నారా?''

దీనికాయన దగ్గిర సమాధానం లేదు. మామ్మే అంది మళ్ళీ.

''మీ అమ్మాయ్ బేంక్‌లో ఉద్యోగం చేస్తోంది. ఇలాంటి

కట్నపిశాచిని చేసుకోవాల్సిన అవసరంలేదు. పొమ్మనండి.''

''ఇది తప్పిపోతే....'' నీళ్ళు నానుస్తున్నట్టున్నాడు గౌతం.

''దీని తాతలాంటి సంబంధం మరోటి వస్తుంది. పొమ్మ నండి బయటకి. మహా అయితే గియితే మీకూ ఈ మండపం ఖర్చులు పోతాయ్ అంతేకదా? అమ్మాయ్ బతుక్కన్నా ఇదెక్కువా?''

ఏమీ మాట్లాడాకుండా లోపలకి నడిచేడు ఆయన, విమల తోటీ, బంధువులతోటీ చెప్తాడేమో.

కాసేపటికి బయటకొచ్చిన విమల, ''మామ్మగారూ మీర న్నట్టు మీ అబ్బాయ్ డబ్బులు సర్దగలరా?''

విషయమంతా తెల్సిన కేశవ్ చెప్పేడు, ''సర్దగలను కానీ కల్పనని అడుగుదాం ఏమంటుందో.''

కేశవ్, మామ్మ చెప్పినదంతా విని కల్పన తన ముస్తా బంతా తీసి పారేసి చెప్పింది, ''నేను ఈ పెళ్ళి చేసుకోను. అసలు ఇలా కట్నం గురించి గొడవ అవుతుందని నాకు తెలియకుండా దాచారా?''

నెలరోజులు రోజూ ఎదురుచూసిన పెళ్ళి సంబరం అంతా గంటలో ముగిసిపోయింది. మండపం అద్దె డబ్బులిచ్చేసి గౌతం, విమలా పిల్లల్ని వెంటబెట్టుకుని ఇంటి కెళ్ళిపోయేరు.

❖

ఇంటికొచ్చిన విమలకి కాలూ చెయ్యీ ఆడలేదు. ఇంత వరకు వచ్చాక ఇప్పుడు అందర్లో తలెత్తుకోవడం ఎలా? రెండ్రో జులు పోయాక బట్టల కోసం బీరువాలో చూస్తూంటే అక్కడ కనబ డిందో సంచి. అది ఐదు లక్షలు కట్నం డబ్బున్న సంచి. ఇక్కడ మర్చిపోయేరన్నమాట. హతోస్మి.

సాయంకాలం గౌతం వచ్చాక చెప్పింది విమల డబ్బుల సంగతి. డబ్బుల సంచి ఇంట్లోకెలా వచ్చిందో గౌతంకి ఎంత బుర్ర బద్దలుకొట్టుకున్నా అర్థం కాలేదు.

ఓ వారంరోజులు కేశవ్‌కీ మామ్మగారికీ వాళ్ళని పలకరించ డానికి మనసొప్పలేదు. ఓరోజు బయట కెళ్ళడానికి బట్టలేసు

కుంటూంటే తలుపు తీసుకుని లోపలకొచ్చింది కల్పన, "మామ్మ గారున్నారా?" అంటూ

"రావమ్మా, మహాలక్ష్మిలా ఉన్నావు ఇవాళ, అసలే ఈ రోజు లక్ష్మివారం కూడాను," మామ్మ పలకరించింది.

"మిమ్మల్ని చాలారోజులు పలకరించలేదని ఇది ఇమ్మని అమ్మ పంపించింది," శ్రీఖండ్ ఉన్న గిన్నె అందిస్తూ చెప్పింది కల్పన.

కల్పనని బయటకెళ్ళనిచ్చి అంది మామ్మ, "ఒరే నీకిష్టం ఉంటే చెప్పు, నేను మాట్లాడతా వీళ్ళతోటి. ఇంతకన్న మంచి అమ్మాయి మనకి ఎక్కడ దొరుకుతుందిరా?"

"మామ్మా," అరిచేడు కేశవ్.

"నేను మాటవరసకి అయినా కనుక్కుని తీరుతా. నీకూ కల్పనకీ మంచి ఈడూజోడూ. ఎవరో దిక్కుమాలిన బట్టలషాపు ఓనర్ కంటే నువ్వు నయం కాదూ?" మామ్మ అనేది వినిపించు కోకుండా బయటకెళ్ళిపోయేడు కేశవ్.

ఇక్కడిలా ఉంటే అక్కడ కల్పన ఇంట్లో మరోలా ఉంది. మామ్మగారి రాయబారం కల్పనకి తెలుస్తూనే ఉంది. డబ్బులు దొరికాయి కనక, "మళ్ళీ మరోసారి పెళ్ళికొడుకుతో మాట్లాడ తారా?" గౌతంతో అంది విమల.

అక్కడే ఉండి ఇదంతా వింటున్న కల్పన విసురుగా అంది, "వాడినా? నేను చేసుకోను. అంతకంటే మామ్మగారి మనవడు కోటి రెట్లు బెటర్."

రెండ్రోజులు పోయేక మామ్మే ఉప్పందించింది కేశవ్ కి, "నేను అడిగాన్రా వాళ్ళని. అవునూ కాదూ అన్నట్టు ఊరు కున్నారు కానీ వాళ్ళకి ఇష్టమే అని పైకి తెలుస్తోంది. మళ్ళీ అడిగి చూస్తాను."

ఏడుపుమొహం పెట్టేడు కేశవ్. వాళ్ళకి కులం శాఖా అనేవి పట్టింపులుండొచ్చు. తాను ఎంత బుద్ధిగా చేతులు కట్టుకు కూర్చున్నా పరిధి దాటితే- కమలములు నీట బాసిన కమలాప్తుని రశ్మితోడ కమలిన భంగిన్, తమ తమ నెలవులు తప్పితే రేప్పొద్దున్న వీళ్ళు తన మొహం చూస్తారా మళ్ళీ?

❖

ఎక్కడైనా గౌతం కనిపిస్తారేమో, కాలర్ పుచ్చుకుని తిడ తారేమో అనుకుంటూ రోజులు గడుపుతున్నాడు కేశవ్. అక్కడికీ ఓరోజు కల్పన ఎదురుపడితే మొహమాటంగా పలకరించి వెళ్ళి పోతూంటే కల్పన చిన్నగా నవ్వడం తెలిసింది. అదే అడిగేడు, "ఎందుకండీ అలా నవ్వుతున్నారు?"

"మీరేదో తప్పుచేసినట్టు భయపడిపోతూంటే నవ్వొ స్తోంది."

గతుక్కుమన్నాడు కేశవ్. వడివడిగా కదిలిపోయేడు.

ఓరోజు ఆఫీసు నుంచి ఇంటికొస్తూ ఉంటే బయట కని పించేరు గౌతం. పక్కనో ఇద్దరు స్నేహితులున్నట్టున్నారు. కొంచెం భయం వేసిన మాట నిజం. కేశవ్‌ని దగ్గరకి రానిచ్చి గౌతం చెప్పేడు, "మీరు ఓసారి చర్చ్‌గేట్ స్టేషన్‌కి రాగలరా రేపు?"

"అలాగే," ముందుకి కదిలిపోయేడు భయంగా వెనక్కి చూసుకుంటూ. వెనక నుంచి వాళ్ళ నవ్వులు వినిపిస్తూనే వున్నాయ్.

మర్నాడు చర్చ్ గేట్ స్టేషన్‌లో కలిసేక గౌతం చెప్పేడు, "మీ మామ్మగారు మా దగ్గిరకొచ్చి అడిగారు..." ఆయన ఇంకా ఏదో చెప్పబోతూంటే కేశవ్ అందుకున్నాడు, "సార్, మా మామ్మ అనేది పట్టించుకోకండి. ఆవిడంతా చాదస్తం. ఊసుపోక ఏదో అంటూ ఉంటుంది. మీకంత కష్టంగా ఉంటే వేరే ఇల్లు చూసు కుంటాం కానీ ఏమీ అనుకోకండి. నేను నా స్నేహితుల్తో చెప్పి ఉంచాను కూడా..."

గడగడా వాగుతున్న కేశవ్‌ని చూస్తూ అన్నారాయన, "అయితే మీకిష్టం లేదా?"

"ఏమిటిష్టం లేదా?"

"కల్పనని చేసుకోవడం. మీ మామ్మగారు చెప్పడం ప్రకారం మీకిష్టమే అనుకున్నాం మేము."

ఒక్కసారి గొప్ప బరువు దిగిపోయిన ఫీలింగ్! హమ్మయ్యా ఈయన తనని తన్నించడానిక్కాదన్నమాట ఇక్కడకి పిలిచింది, "సరే చెప్పండి నన్నెందుకు పిలిచేరు?"

"నేను మీ గురించి కల్పనతోటీ, మా పెద్దమ్మాయ్‌తోటీ మాట్లాడేను. వాళ్లకిష్టమే. మీరు ఒప్పుకుంటే."

చేతిలో టీ గ్లాసు వొలికి మీద పడేదాకా కేశవ్‌కి ఆయన ఏం మాట్లాడుతున్నాడో అర్థం కాలేదు.

"మిమ్మల్ని ఇక్కడికి పిల్చింది ..." ఆయన చెప్పుకు పోతున్నాడు.

ఇది జరిగిన సరిగ్గా రెండు వారాలకి కల్పన కేశవ్ ఇంట్లో అడుగుపెట్టింది మెడలో మంగళసూత్రంతో. మామ్మ సంతోషం చెప్పనలవి కాదు. ఎప్పటిలాగే, "మహాలక్ష్మి వచ్చిందిరా," అంటూ లోపలకి తీసుకొచ్చింది కల్పనని. తన రిటైర్‌మెంట్ డబ్బుల్లో ఓ పాతికవేలు తీసి చేతిలో పెట్టి చెప్పింది మామ్మ, "ఇద్దరూ వెళ్ళి లోనావలా, మహాబలేశ్వర్ అన్నీ తిరిగి రండి. ఇది మీకు నేనిచ్చే పెళ్ళికానుక."

❖

లోనావాలాలో హోటల్ గదిలో ఉండగా కబుర్లలో కల్పన అంది కేశవ్ తోటి, "నా పెళ్ళి తప్పిపోవడం, మిమ్మల్ని చేసుకో వడం అంతా ఒక కలలా లేదూ?"

"అంతా పంచదార మహిమ."

"పంచదార మహిమా? అదేమిటి?"

"మొదటిసారి నేను మీ ఇంటికొచ్చినప్పుడు కప్పు పంచదార అడిగేను కదా?"

"అయితే?"

"అలా రాణీగార్ని వలలో వేశాను కదా?"

"దానికీ దీనికీ ఏమిటి సంబంధం?"

"నేను అపార్ట్‌మెంట్లు వెతుకుతుంటే కిందన అద్భుతమైన సుందరి కనిపించింది. మాట్లాడితే ఏమంటుందో తెలియదు.

చెప్పు తీసుక్కొట్టదు కదా? అనుకుంటూ పైకొచ్చాను. అక్కడే మీ మామయ్య కొడుకు కనిపించేడు. వాడు నేనూ పనిచేసేది ఒక ఆఫీసులోనే. కాని అది మీకు తెలియకుండా జాగ్రత్త పడ్డాము. వాడికి నా గురించి అన్నీ తెలుసు. మీ నాన్నగారితో చెప్తే ఏమంటారో తెలియదు. అందుకుని చివరిదాకా చూశాం."

"ఏమిటీ ఇదంతా మీరూ వాడూ ఆడిన నాటకమా? ఎంతకి తెగించారు? మరి నాకూ ఆ డోంబివిలి పెళ్ళికొడుక్కీ పెళ్ళైపోయుంటే?"

"ఎలా అవుతుంది? ఆ బట్టల షాపువాడు డబ్బు కోసం నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటున్నాడని నిరూపించడానికి ఐదు లక్షల బేగ్ నేనూ మీ మావయ్య కొడుకూ దాచేం కదా? ఒక్కసారి వాడు కట్నం లేకపోతే పెళ్ళిచేసుకోననేసరికి వాడి అసలు రూపం బయటపడింది. తర్వాత మీ నాన్నగారి డబ్బులు మీ ఇంట్లోనే పెట్టేశాం. మీ డబ్బులు మీకూ, నా రాణీ నాకూ," కల్పనని దగ్గిరకి లాక్కుంటూ చెప్పేడు కేశవ్, "తర్వాత మామ్మతో కూడా రాయబారం నడిచింది కదా? మరి నాకు నచ్చిన అమ్మాయి కోసం అంత కష్టపడద్దా?"

"ముందే నాతో ఎందుకు చెప్పలేదు?" చిరుకోపంగా అడిగింది

"మీకు ఆంధ్రా అంటే నచ్చుతుందో లేదో అని మా భయం. అయినా నేను నీకు నచ్చాలి కదా?"

"నాతో చెప్తే పది నిముషాల్లో పనైపోయి ఉండేదోయ్ బడుద్ధాయ్. ఇంటి ఎదురుగా ఉన్న ఇంజినీర్‌ని కాదని ఎవరో బట్టలషాపు ఓనర్ని చేసుకోమన్నందుకు నాకెంత ఏడుపొచ్చిందో?"

"అవునా, మరి ఎందుకు చెప్పలేదు నాతో?"

"చెప్పానుగా? నువ్వో బడుద్ధాయ్‌వనీ, మామ్మ కూచి వనీ?"

"హేయ్, మామ్మనేం అనకూ, ఈ ట్రిప్ ఆవిడ ధర్మమే, నువ్విప్పుడు మా ఇంటి మహాలక్ష్మివి," మరోమాట రానివ్వ కుండా కల్పనని చుట్టేసాడు కేశవ్. *

శర్మ దంతుర్తి స్వస్థలం కాకినాడ, సామర్లకోట. ఈమాట, కౌముది, సుజనరంజని మొదలైన అంతర్జాల పత్రికలలో ముప్పై దాకా కవితలు, కథలు రాశారు. వీరి రచనలకు బహుమతులు, ప్రశంసాపత్రాలు వచ్చాయి. కౌముది అంతర్జాల పత్రికలో పోతన భాగవతంలో రసగుళికలు ప్రస్తుతం ధారావాహికంగా వస్తోంది. నివాసం కెంటకీ.

With
Best Compliments
From

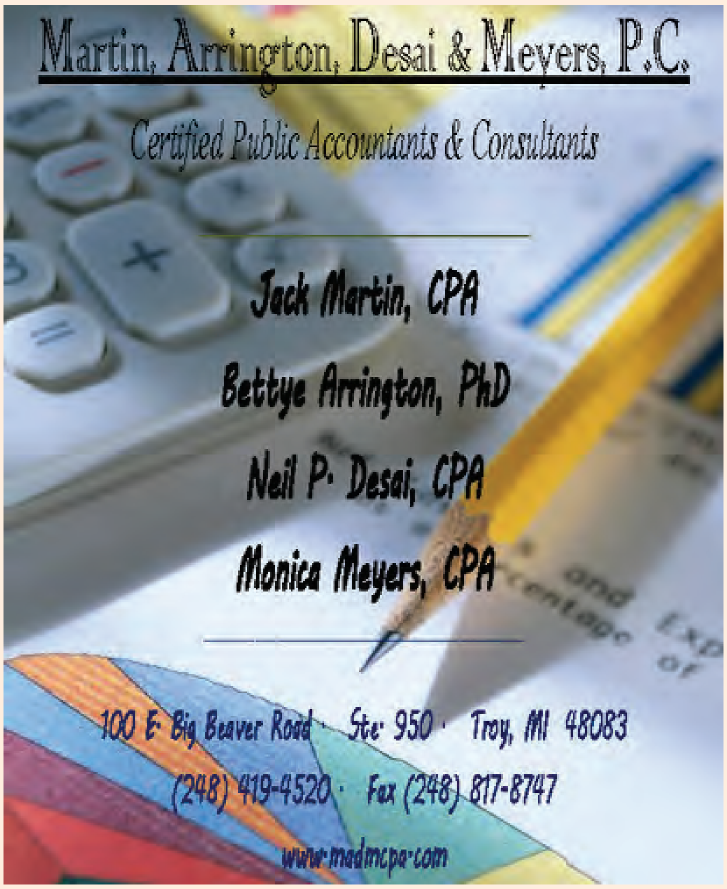

Stage Whispers

Yashodar Punati

Identifying Krishna was easy! Obviously he was the one with the blue body and trademark gold crown with peacock feathers. By association, I assumed that it was Arjuna standing next to Krishna.They were both dressed in their mythological finery with gold crowns, assorted jewelry, silk costumes and gaudy, garish makeup! I was about 10 years old and this incredible (and indelible) scene played out near my house in SVR Colony in Hyderabad. It was part of the Rama Navami celebrations in our colony - which used to be celebrated with much pomp and ceremony, on a grand scale, over several days! There was a huge shamiana (tent of bright colored cloth) and a stage setup on our street in front of Sriram Murthy Uncle's house. Earlier in the day there were elaborate poojas and other traditional rituals (Seeta-Rama Kalyanam) on that stage, which was beautifully decorated with garlands of chrysanthemum and jasmine as well as mango leaf thoranams.The rituals ended with the distribution of yummy prasadam, which was always the highlight of my day! Each night, there were wonderful cultural programs on the stage that regaled us late into the night. The highlight for that particular evening was a mythological drama - an episode from the Mahabharata. While everyone was waiting patiently for the drama to start, a few of us sneaked back stage - which was really the road in front of Chandraiah uncle's house! We just stood there wide eyed - gawking at these larger than life actors! When I saw the Arjuna take a couple of puffs on a cigarette, it just blew me away! That image has been burned into the 10 year old's memory forever! Before we could recover, a couple of aunties from the colony stopped by to do haarathi for the actors. They spotted us and yelled at us to go back and sit with the rest of the audience.

That night's performance was my first significant exposure to actors and acting and it made quite an impression on me (along with the incongruous 'Smoking Arjuna', of course)! Those guys did a superb job of conveying the story through sung poems and powerful dialog. It did not matter that they had minimal set decoration or musical accompaniment (just a harmonium) to work with. I was totally mesmerized and transported to a different world altogether. Such was the power of their acting and storytelling! Right then and there I decided that I wanted to be an actor.

This should be Child's play, right?

I got my first shot at acting the following year on that same stage - thanks to Smt. Ganga Bhavani - who used to run the colony's Baalananda Sangham. She was a kind-hearted and patient lady. She probably saw something in me (or was it a case of affirmative action - and mediocre kids needed to be represented as well)! I was given a role with a grand total of 2 lines. I was extremely thrilled. I practiced these lines over and over again. The play was called "Inii mandu sonthi kashaayam". On the D-day, when it was my big moment - I clearly remember taking one look at the audience and panicking! I totally froze and barely whispered the lines! Luckily for the play and the rest of the cast, it turned out that my lines were inconsequential anyway!

Radio Times

In spite of my less than stellar debut, Ganga Bhavani aunty did not give up on me! She gave me yet another acting role - in fact several of them - in a serial Radio Drama that our Baalananda Sangham performed on the Baalanandam radio

program (with Nyayapati Raghava Rao and Nyayapati Kameshwari as Radio Annayya and Akkayya) at All India Radio, Hyderabad! This drama aired on several Sundays and I went around boasting to everyone that I was a star on the radio. It didn't matter that I was only playing bit roles - as a servant of the side-kick or part of crowd scenes! That's how all big stars got their start anyway… right?

Theater Junkie!

During school days, final exam time meant three things - scheduled power cuts, Rama Navami celebrations in the colony and drama competitions at Dad's office (AG's office). Telugu Nataka Samithi was the cultural organization at AG's office and they had their annual drama competitions almost always in April. I was so addicted to these that even during exams, I would walk all the way to the office (about 2 miles), watch every single play and then walk back home late at night (even if no one from the family came along). I have fond memories of many wonderful performances that I experienced in that open air auditorium. I got a chance to watch amateur thespians as well as seasoned veterans perform on that stage. Paruchuri Venkateshwara Rao - who went on to make his mark as a writer in the movie industry was from AG's office and was a regular at these competitions. I saw multiple performances by Rallapalli, before he became a successful movie actor. I saw gripping and hilarious performances of "Kanyasulkam" by J.V.Ramanamurthy (as Gireesham) and J.V.Somayajulu (before his successful crossover into the movie industry via "Sankarabharanam") twice in that year - once at AG's office auditorium and again at Ravindra Bharati. I was so obsessed with this performance that I used to go around repeating the funny dialogs from Kanayasulkam for weeks!

Breaking a leg (again)!

When I was in 8th grade or so, I found out that they were looking for actors for the school play! I jumped at the opportunity! Once again, I got a role with barely a few lines. I guess my notoriety of excelling at such minimal roles had spread far and wide by then! This Hindi play called "Mrityu Mantri" was to be performed at the school Annual day function. It was an off campus event - at Indira Priyadarshini Auditorium in Public Gardens. Back then it was the second most impressive stage in Hyderabad (after Ravindra Bharati)! So, as you can imagine, it was a fairly big deal! During rehearsals, I received compliments from our Hindi teacher (who was the director of the play).

Obviously he had high expectations - because he had heard (mostly from me) about my amazing performance on the radio drama! On the day of the performance my entire extended family was there to show support! Some of them helped me with my makeup! From backstage, I could hear the bursts of laughter from the audience! Finally it was my turn to make a grand entrance - for which I got a couple of laughs (as expected)! When I turned to face the audience to deliver my precious dialog - my knees started shaking! I froze and just mumbled my lines. The other guy on stage had to repeat my lines! Luckily, it was publicized beforehand that this was a rip-roaring comedy! So, the audience thought all this - including my incoherent mumbling - was part of the play and roared with laughter all through.

I was beginning to see a pattern. Maybe acting wasn't really my forte! While I loved being a theater junkie - I had decided that I should look elsewhere for better career (and even hobby) options!

My Regards to Broadway!

Then, many years later I came to the US, and I saw the "Radio City Christmas Spectacular" in New York. It was a mind blowing experience! The scale of the performance - the number of performers involved, the amazing split-second set changes from a street scene to ornate palace to an ice skating rink were nothing short of miraculous. The entire live orchestra (pit band) of about 30 performers moves from below the stage to the stage and then is moved 6 feet above the stage - all the while continuing to play music (without missing a beat)! A few years later, we experienced the magic of musical theater - when we saw "Thoroughly Modern Millie" - a Tony award winning musical on Broadway! I wish, if at all possible, that everyone who is in the vicinity could experience at least one Broadway show! It will be an experience that you will never forget!

If you are in the US, there is an easier and cheaper way to experience 'almost' Broadway - by checking out your local high school performances! Our local high school, where both of my daughters graduated from, has a wonderful theater program and they put on amazing plays, twice a year. They spend months planning these shows. There are a couple of rounds of auditions to pick the cast. Other than a few guiding theater staff - the entire show is by the students - including set decoration, costumes, music, choreography etc. I had the opportunity to experience the following amazing performances over the past few years - Music Man, Sound of Music, Beauty and the Beast, Crucible, Children of Eden and Brigadoon. For $10 you get to sample almost Broadway like shows, which in NY would end up costing you ~$200 and up!

While a career in the performing arts did not work out for me, I am still crazy about the theater and do hold stage performers in very high regard! Each year, I sit down with chips, salsa and other assorted unhealthy snacks to enjoy the Tony awards show on TV, the way most people do for Super Bowl! When I watch those amazing live performances, after I applaud and admire the actors - I always end up with self-pity - "if it weren't for the crippling stage fright, lack of any discernible talent or a face which was meant for radio - that could easily have been me on that stage!!" ❋

When I am not being the Best-audience-member at concerts & plays, I have been writing - nostalgia-centric vignettes for my blog www.recoveringnostalgic.wordpress.com. Someday I do hope to go back to my original love - Tabla or put more effort into my recent love - Golf! I have been living in the Philadelphia area with my lovely wife Uma since 1988.

ACSON
Insurance Services Inc.

Phone: 248-269-9900; Fax: 248-269-9889, 248-269-9964
Email: services@acsoninc.com; Website: www.acsoninc.com

- Your Road to Dependable Insurance Coverage!!!
- Provider of Health Insurance……...
- Affordable Care Act Compliance.
- Specialize in Group Employee Benefits Packages for Information Technology, Engineering Companies & Small Business anywhere in the US.
- Whether you're a large employer, a small business or a start-up company looking for affordable Employee Benefits, Acson can fulfill your Insurance needs.
- Access to the latest information.
- Nationwide coverage.
- Continuous support……..

Our Mission:

To enrich our clients with Insurance coverage while minimizing their premium dollars.

W. Big Beaver Rd, Ste 305, Troy, MI 48084.

'త''న'తో తానా

సుజన పాలూరి

నీతో, నాతో నూతన తతినౌతానన్న తానా
నీతను నను తేనెను తిన నేతౌనను నా తానా
నా తెన్నున నేనున్నను నాతో తానున్న తానా
తనను తన్ను తన్నిననూ నెత్తిన నిన్నెత్తు తానా!

తానాతో నున్నానా? నా నాన్నతోనున్నానా?
తాత నత్తను, నాన్నను నాతో తానా తేనా?
నితత తంతి తాననతో నేనే తానన్న తానా
నీ తానా, నా తానా, తానే నేనా? నేనే తానా?

తానా సంఘం గురించి కేవలం 'త', 'న' అన్న రెండే అక్షరాలు వాడి రాసిన మినీ కవిత

కథ

రంగు బలే రాంచిలక

ఎన్నెల

'ఏం తిన్నావమ్మా, పిల్ల ఇలా వెన్నలాగ పుట్టిందీ,' అని నర్సులు అనగానే మా వెర్రితల్లి బోల్డు సంబరపడిపొయ్యి మా నాన్నతో నరుసమ్మలందరికీ ఘనంగా ఈనాము లిప్పించింది. పాపం ఆ పొగడ్త ఈనాముల కోసమే అనికానీ, పుట్టిన ప్రతి బుజ్జాయి గురించీ నరుసమ్మలు అదే డైలాగ్ కొడతారనికానీ కనిపెట్టలేకపొయ్యింది. నేను చెపుదామని నోరు తెరిచేలోగా, 'నా తల్లి ఏడవకు' అని దగ్గరికి తీసేసుకుంది. స్వతాహా తల్లిప్రేమ వల్లనో, నరుసమ్మల మాట బలమో, మా అమ్మ కళ్ళకి నేను వెన్నరంగులో ఆనేసాను. ఇంకేముందీ ఎన్నెలని పేరు కూడా అప్పటికప్పుడు పెట్టేసి నామకరణం తాలూకు ఖర్చుల్ని బ్యాంకీలో పడేసింది.

అమ్మకు తొందరెక్కువని చుట్టాలందరూ ఆడిపోసు కుంటారు.

రాగా రాగా 'ఎన్నెల-నల్లగా ఉంటుందీ' అని ట్యాగ్ లైన్ నా పేరుతో సెటిల్ అయిపోయింది. ఏమే కళా, ఒక్కళ్ళకయినా తగ్గ పేరు పెట్టలేదు. గుణాలంటే పెద్దయ్యేవరకూ తెలియవు కానీ రంగు పుట్టగానే తెలుస్తుందిగా. అంటూ చుట్టాలందరూ క్లాసులు పీకేవారు. 'పుట్టగానే వెన్నలాగే ఉంది వదినా' అని అమ్మ సంజాయిషీ ఇస్తూ ఉండేది. శ్యామలక్క పేరు గతం గతహా కాబట్టిన్నీ, నా పేరు ఇంకా

గతంలోకి వెళ్ళలేదు కాబట్టీన్నీ నాకు ఎలాగయిన అమ్మనొప్పించి 'బొగ్గో' 'కొరివో' అని పేరు పెట్టించేసి నన్ను 'సార్థక నామధేయురాల్ని' చేయ్యడానికి ఆరాట పడుతున్న బంధుగణాన్ని తోసిరాజని అమ్మ నన్ను తన దోవలో 'సార్థక నామధేయురాలను' చేయు పనికి తాను కంకణం కట్టు కుంది...

పసుపు, చందనం ,పాలూ, పళ్ళూ మాత్రమే కాకుండా ఇసుకా ఇటుకా కచికా గరికా యేవి దొరికితే వాటితో నన్ను తోమెయ్యడం మొదలుపెట్టింది. అమ్మ బాధ అమ్మది. అబ్బ పేరుకి తగ్గట్టు ఎన్నెల్లా ఎంత తెల్లగా ఉందో అనిపిం చెయ్యాలని అమ్మ తాపత్రయం. అలా తోమితోమి అలసి నన్ను మా (అ)శాంతక్క చేతిలో పెట్టేసేది. మా అక్కేమో నా చుట్టూ పవుడరు మేఘాల్ని సృష్టించేసి కొంచెం పవుడర్ని ముక్కుల్లోకీ నోట్లోకీ కూడా పోసేసి నన్ను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసి తన శాంతి కపోతాన్ని ఎగుర వేసేది.

పక్కింటిలో కొలువయి ఉన్న గురువుగారి సలహా మేరకు నాన్న తెచ్చిన విభూదిని క్రమం తప్పకుండా ఎవరో ఒకరు వంద గ్రాములు కొబ్బరినూనెలో కలిపి పై పూతగానున్నూ, వంద గ్రాములు పాలల్లో కలిపి లోపలికిన్నీ డోసు ప్రకారము పగలు పదిమార్లున్నూ, రాత్రి (నా దురదృష్టం బాగుండీ గుర్తుంటే) రెండుమార్లున్ను వేసెడివారు. అమ్మ దిల్ మళ్ళీ 'ఖుష్‌నగర్' వయిపు దారితీసింది. ఆ విభూతిపూత చూసుకుని అమ్మ గొప్ప నమ్మకంతో ఉండేది.

యీలోపు కలర్ మ్యాచ్ అయ్యిందని ఒకమాటు బాల కృష్ణుడి వేషం, ఒకమాటు చిన్నికృష్ణుడి వేషం వేసేసి ఫుటోలు తీయించేసి 'అచ్చం కృష్ణుడిలా ఉంది కదూ' అని అమ్మ మురిసి పోయింది కూడా. స్కూలుకి వెళ్ళడం మొదలుపెట్టాక డాన్సుల్లో రాక్షసుల వేషాలకీ, చిన్నచిన్న నాటకాల్లో కాకి, కోకిల వంటి వేషా లకీ బయట నుంచి సహజ నటుల్ని అద్దెకి తెప్పిచ్చే కష్టం, నష్టం మాస్టార్లకి తప్పించే భాగ్యం నాకు దక్కింది.

అలాఅలా చిన్నచిన్న వేషాల్లోంచి 'నీళా' సూక్తంలో నీలాదేవి వేషంలో 'నీలమోహన రారా, నిన్ను పిలిచే నెమలి నెరజాణా,' అన్నంత ఎదిగిపొయా. పదహారేళ్ళ వయసులో గాడిదయినా అందంగా ఉంటుందని ఒక ఆంగ్ల కొటేషన్ చదివేసిన కాన్ఫి డెన్సుతో అలరారుతూ అలరారుతూ ఉన్న తరుణంలో, నా పుట్టిన రోజున అమ్మ పట్టు పరికిణీ ఓణీ కొంది. అది వేసుకుని మా ఊరినించి వచ్చిన పిన్ని దగ్గరికెళ్ళి, 'పిన్నీ నేను అందంగా వున్నానా?' అని అడిగాను. పోనీ పుట్టినరోజు పాపాయి కదా అని వదిలెయ్యొచ్చుగా. కొంచెం మొహమాటం తక్కువయిన పిన్ని, 'అందగత్తెవూ కాదు, అనాకారివీ కాదు. సంసారపక్షం, అంత రంగు కూడా కాదుకదా!' అంటూ మహేష్‌బాబు త్రిషని కామెంటినట్టు కామెంటేసింది. అది విన్న బాబాయ్ గతుక్కుమని, 'అమ్మలూ నీకు యీ డ్రస్సు అద్దిరిందిరా,' అని నన్ను కన్‌ఫ్యూస్ చేసి కొండె క్కించేశాడు. ఆనాడు బాబాయే గనక అడ్డుపడకపొయ్యుంటే యీ లోకం ఎన్నెల్లో అమావాస్యను కాకుండా ఒక పౌర్ణమిని చూసి ఉండేది.

డ్రమ్ముల్లో పాండ్స్ స్నోలూ, డ్రీంఫ్లవర్ పౌడర్లు, ఫెయిర్ అండ్ లవ్లీలు, బ్లీచింగులు, ఫేస్ మాస్కులు - పాపం నాన్న ఆస్తిని హారతికర్పూరం చేసేశాయ్. అమ్మ మాత్రం కట్నం కోసం దాచిన డబ్బుల్ని ఇన్వెస్ట్ చేస్తే కట్నం అక్కరలేదనే అల్లుడు వచ్చేస్తాడనే ఫైనాన్షియల్ అనాలిసిస్ చేసేసి సెంట్ పర్సెంట్ వాల్యూ పాసిటివ్ అని లెక్కలేసి, ఎలాంటి రిస్కీ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ కయినా సిద్ధపడి పోయేది. అమ్మ ప్రార్థనలు విన్న దేవుడు అమ్మ మంచి ఫైనా న్షియల్ అనలిస్టని సర్టిఫై చేసేసి అమ్మని గెలిపించేశాడు.

అయితే అత్తగారు మాత్రం, 'ఒరే అబ్బయీ, కోడలు నలుప యితే కులం నలుపవుతుందిరా, అది ఇంకొంచెం తెల్లబడే మార్గం చూడమని,' చెపుతూనే... ఆవిడ శాయశక్తులా కచోరాలు, ఛాయపసుపు, తేనె, గంధంపొడి, అశ్విని వారి సున్ని పిండి, శెనగ పిండీ పెద్దపెద్ద డబ్బాలలో నింపి ఉంచడమే కాక అప్పుడప్పుడే మార్కెట్లొకొస్తున్న 'త్రీసులసీ'... సారీ... అప్పు తచ్చుయ్యింది... శ్రీతులసి అను లేపనమును రీజనల్ సేల్సు మానేజరుగారితో మాట్లాడి మూడు సంవత్సరముల వరకు ఆ కంపెనీ తయారు చేయు ప్రొడక్టను అంతయూ యెవరికీ అమ్మరాదనిన్నీ, ఆ ప్రొడక్టను మొత్తమూ సరాసరి మా ఇంటికి రావలెననియున్నూ, కాంట్రాక్టు పయి సంతకము పెట్టించు కొనిరి. అదియునుగాక టీవీలో ఫెయిర్ అండ్ లవ్లీ అడ్వర్టైజ్‌మెంటు వచ్చినప్పుడల్లా, 'వీళ్ళ మొహం మండ. నా కోడలు ఇరవయి సంవత్సరాలు వాడింది. కూసింత మార్పు లేదు. కంపనీ మూసుకుని అవతలకి పొండి. ఏదో నేను పూనుకోబట్టి సరిపోయిందిగానీ, లేకపోతే యీ వెర్రిమొహం మిమ్మల్ని నమ్ముకుని కాలం గడిపేసేది,' అంటూ నానా విధములయిన శాపనార్థములు పెట్టేస్తూ ఉండేవారు.

ఆవిడ చేసిన మూడు సంవత్సరముల కాంట్రాక్టు పుణ్యా మాని, నేను నలుపు అనబడు బ్రాండు నుండి చామనఛాయ యను ప్రమోషను పొందితినని అత్తయ్య ప్రగాఢ విశ్వాసము అంతియునుగాక నలుపో తెలుపో నలుగురు బిడ్డలు, ముదురో ముతకో మూడు గుడ్డలు అని చెపుతూ మావారితో వందలకొలది గుడ్డలునూ, నాతో ఇద్దరు బిడ్డలనూ రెస్పెక్టివ్లీ కొనిపించి, కని పించేశారు.

అత్తయ్య ఫిలాసఫీ అలా సాగుతుండగా మాకు అనుకో కుండా కెనడా రావడానికి పర్మనెంటు రెసిడెన్సు కార్డు వచ్చింది.

ఇది మంచు ప్రదేశము కాబట్టి మంచి రంగు వచ్చేస్తుం దనీ, మంచుదేశాల్లో ఉన్నవాళ్ళంతా యెక్కడ పుట్టి ఇక్కడ కొచ్చినా సరే దొరబాబుల్లా తెల్లగా అవుతారనీ, మనవలు దొర బాబుల్లా ఉండడానికోసం వాళ్ళని విడిచి ఉండడానికయినా ఆవిడ సిద్ధమేనని కన్నీళ్ళతో పంపించారు.

ఇక్కడకొచ్చాక మొట్టమొదట ఎయిర్‌పోర్టులో ఒక నల్ల జాతీయుడ్ని చూసినా నోరు అమాంతం వైడు ఓపెన్. ''ఏంటీ ఇక్కడ నల్లగా నాలాంటివాళ్ళు కూడాఉంటారా,'' అని అడిగాను. ''అబ్బేలేదే నువ్వు ఒక్కదానివీ ఆకాశంలోంచి ఊడిపడ్డావు కదా, అందుకని ఎవరు నీలాగాఉండరు! పద పద,'' అని మావారు బయటికి దారితీయగా అనుసరించక తప్పలేదు.

ఇక్కడకు రాగానే అందరూ సిన్‌కార్డ్ వచ్చిందా అని అడిగేవారు... ఇదేమి పాపమురా బాబూ... అని మధనపడ్డాక... సోషల్ ఇన్సూరెన్స్ కార్డ్‌ని సిన్ అందురని పాపముప శమించుకొంటిమి. ఆ దిక్కుమాలిన కార్డ్ ఏదో రాగానే కొండెక్కినంత సంబరపడిపోయి ఉద్యోగముల వేట ఆరంభించితిమి. రాజుగారి చేపలవేటలో లాగ ఏదో ఒక చేప దొరికిందని సంబరపడి ఒకరోజు పనికి వెళ్ళేవాళ్ళం. రెండవ రోజు,'ఇయ్యాల పనిలేదు ఉన్నప్పుడు పిలుస్త పో,' అనే పెద్ద మేస్తిరి గడపట్లొంచి. ఇంటికి వొయ్యి రెస్టు తీస్కో అని చెప్పేసేవాడు. మన గ్రూపులో జనాలేమో అందరు చదువుబాబులే. నేను ఇంజనీరు, నేను డాక్టరు, నేను పీహెచ్డీ, నేను ఎంఫిల్... ఇలా వెనకింటి (బ్యాక్‌హోం) కతలు చెప్పుకొని నొచ్చుకోవడమే తప్ప యేం చెయ్యాలో ఎవరికీ తెలియదు. మీ చదువులు తీసుకెళ్ళి మీ ఇంటి దగ్గరలో ఉన్న గోదారిలోనో, గంగలోనో, నర్మదలోనో, నయాగరా జలపాతములోనో కలిపెయ్యండీ. అవేవీ ఇక్కడ నాలిగ్గీసుకోడాని క్కూడా పనికిరావు. మేము ఇస్పెషల్ టంగ్ క్లీనర్లు తయారుచేసినం అని చెప్పేసరికి, నిశ్చేష్టనయిన నేను ముప్పది అయిదు సంవత్సరములు కాపాడుకున్న నా నలుపంతా విరిగిపోయి పాలిపోయి పాండువర్ణము సంతరించుకొంటిని.

ఇంక వెంటనే ఇంటికి ఫోనుచేసి, "అత్తయ్యా! రంగు పడింది," అని చెప్పేశాను. అత్తయ్య బోల్డు సంబరపడిపోయారు. "నేను చెప్పానుకదే కెనడా అంతే కెనడా అంతే," అని!

ఏతావాతా తెలుసుకున్నదేమనగా తెల్లీయులను ఆఫీసు ఉద్యోగములన్నియును వరించును. నల్లీయులు ఎక్కువ బరువులు మోయగలుగు శ్రమజీవులగుట వల్లను, హక్కుల కోసము పోరాటము సలిపి మా పెద్దక్కకు వలే ప్రపంచకంలో అశాంతి సృష్టించుదురేమోనన్న భయం వల్లను ఫ్యాక్టరీ ఉద్యోగములన్నియును ఇవ్వబడును. ఇంక మిగిలిందెవ్వరయా అంటే

అటునిటు కాని బతుకును
పటుదయిన వెఱ్రినవ్వును, మొగమాటమునన్
అటుదిరిగి పోనివాడును
ఇటు ఉంటకు జెడినవాడు బ్రవునుర సుమతీ

అని సుమతీ శతకాన్ని మార్చి చదువుకున్నా కూడా లాభం పెద్దగా కనబడలేదు. అయ్యో ఎంత పని జరిగింది! నా ఒరిజినల్ రంగు నాకుంటే చిన్నదో పెద్దదో ఉద్యోగం సంపాదించేదాన్నే!

ఛఛ, ఎంత తప్పు చేయించేశారు నాతో అమ్మ, అత్తయ్య కలిసి... నా సొంత రంగుని... ఏంటీ? నాదంటే నాదయిన సొంత రంగుని... పవుడరు డబ్బాల కంపెనీకీ, పాత సామన్లాడికీ కిలోల్లెక్కన అమ్మేసీ నాకెంత అపకారం చేసేశారు? ఛ, నాకయినా బుద్దుండక్కర్లే అక్క దగ్గరి నుంచీ అత్తయ్య వరకూ అందరూ నా కలర్ తోటి ఆడుకుంటుంటే బుజ్జి కలర్ని ఇన్నాళ్ళుగా వాళ్ళందరి చేతుల్లో పెట్టేసానా? వీల్లేదుగాక వీల్లేదు చిన్న ఉద్యోగమైనా సంపాదించాలంటే నా కలర్ నాక్కావాలంతే. అందుకే నాకు అపకారం చేసిన వాళ్ళందరితో మాట్లాడ్డం మానేసి నా రంగు తెచ్చుకునే ప్రయత్నంలో ఉన్నా. *

ఆంధ్ర శతక సాహిత్యము, మానవ వనరుల నిర్వహణ

తుర్లపాటి ప్రసాద్

సహితానాంభావనం సాహిత్యం - సమాజ హితం కోరేదే సాహిత్యం. విశ్వశ్రేయమును కాంక్షించునదే కావ్యము. అటు వంటి సాహిత్య ప్రక్రియలలో శతక సాహిత్యం ఎన్నతగినది.

జయన్తి తే సుకృతినో రససిద్ధాః కవిశ్వరాః
అస్తి తేషాం యశః కాయే జరామరణం భయం

- భర్తృహరి సుభాషితములు

ధన్యాత్మలగు కవీశ్వరులు పుట్టుట, గిట్టుట లేని తమ కీర్తి శరీరములచే సిద్ధౌషధ సేవచే జరామరణముల నతిక్ర మించిన యోగుల వలె ఎల్లప్పుడూ ప్రకాశించుదురు. ప్రాచీన కవులు రససిద్ధులై తమ జ్ఞాన సంపదతో మనకు ఎంతో విజ్ఞానాన్ని అందించారు. సకల పురాణేతిహాస సాలభరిత అయిన మన భారతావని ఎందరో కవులు, పండితులు మరియు జ్ఞానయోగులకు ఆలవాలమయినది. వీరు తమ వివిధ గ్రంథముల ద్వారా ఎన్నో లోకోక్తులను, మానవ సంబం ధముల విశిష్టతను వారి అనుభవసారంతో క్రోడీకరించి మనకు విశదపరిచారు. ఇటువంటి సాహిత్యంలో 'శతక వాఙ్మయము' ముఖ్యమైనది. ఈ శతక వాఙ్మయమునందు పద్యము చివర గాని, చివరి పాదము పూర్తిగా కాని మకుటము ఉండుట సాంప్రదాయము.

ఉదా: *విశ్వదాభిరామ వినురవేమ*
దాశరధీ కరుణాపయోనిధి
.... భాస్కరా మొదలగునవి.

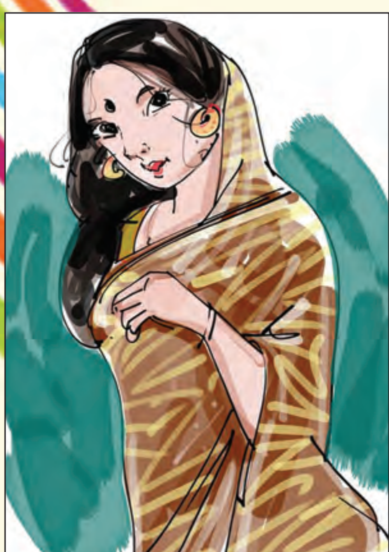

శతక వాఙ్మయమును రెండు విధములుగా విభజించవచ్చును.

1) నీతి శతకములు (ఉదా: వేమన, భర్తృహరి సుభాషితములు, భాస్కర శతకము మొ॥),

2) భక్తి శతకములు (ఉదా: దాశరధీ శతకము, కాళహస్తీశ్వర శతకము మొ॥).

భక్తి శతకము ఉదాహరణ

(భక్తి ప్రధానంగా, భగవంతునికి సమర్పించెడు పద్య ప్రసూనాలు)

ఉదా: *శ్రీ రఘురామ, చారు తులసీదళధామ, శమక్షమాది*
శృంగార గుణాభిరామ, త్రిజగన్నుత శౌర్య మలాలరామ
దుర్వార, కబంధ రాక్షస విరామ, జగజ్జన కల్మషార్ణవో తారకనామ
భద్రగిరి, దాశరధీ కరుణాపయోనిధీ

- దాశరధీ శతకము

నీతి శతకాలు ఉదాహరణ

(నీతి బోధించుట, సమాజానికి సందేశమిచ్చుట ప్రధా నాంశము)

ఉదా:

చదువది ఎంత కల్గిన, రసజ్ఞత యించుక చాలకున్న యీ
చదువు నిరర్థకంబు, గుణసంయుత లెవ్వరు మెచ్చరెచ్చటన్
బదనుగ మంచి కూర నలపాకము చేసిన యైన, నందు
నింపొదవెడు ఉప్పు లేక రుచి పుట్టగ నేర్చునటయ్య భాస్కరా!

-భాస్కర శతకము

ఈ వ్యాసంలో ఎక్కువగా నీతి శతకాల ఆధారంగా మానవ వనరుల (Human Resources) నిర్వహణ గురించి చర్చిద్దాం. ఈ నీతి శతకము నందలి మౌలికాంశాలు (fundamental principles) ఎక్కువగా మానవ సంబంధాలు, మానవ వనరుల విశ్లేషణ, లక్షణములు, అధికారి-ఉద్యోగి మధ్య సంబంధముల చుట్టూ పరిభ్రమిస్తుంటాయి. ఈ విషయాలు మనకు నిత్యజీవితంలో, మానవ వనరుల నిర్వహణలో ఎలా దోహదపడతాయో పరిశీలిద్దాము.

ముఖ్యంగా ఒక సంస్థలో పనిచేసే ఉద్యోగులు విభిన్న సంస్కృతులు మరియు జాతులకు సంబంధించినవారై వుంటారు. మనకు మానవ వనరులను మానేజ్ చెయ్యాలంటే ఎంతో అనుభవము, మరియు విజ్ఞానము అవసరము. వీటి నిర్వహణకు నవీన మానేజ్‌మెంట్ పద్ధతులు ఎన్నో ఉన్నాయి. కానీ, మన పెద్దలు చెప్పిన మౌలికాంశాలు చాలా ఉపయోగ పడతాయని నాకు స్వీయానుభవం ద్వారా అవగతమయినది. అవియే ఈ వ్యాసరచనకు ప్రేరణ. ముందుగా మానవ వనరుల నిర్వహణను నిర్వచిద్దాం.

"Human Resources Management is the strategic and coherent approach for management of an organization's most valued assets, people working there, who are individually or collectively contribute to the achievement of the objectives of the business goals."

Human Resources Management లోని ఈ క్రింది అంశాలను సోదాహరణంగా పరిశీలిద్దాం.

1. పరిధి, Scope, Organization Boundaries, Limits
2. విభిన్న మనస్తత్వాలు, Behaviour Aspects
3. Learning & Development (competency, upskilling)
4. Communication Skills (Verbal and Oral)
5. Self Esteem
6. Selection of right team members
7. Risk Taking Individuals
8. Supervisor-Employee (అధికారి-ఉద్యోగి సంబంధాలు)
9. Relationships - మానవ సంబంధాలు
10. విద్య - వివేకము

1) పరిధి (Scope), Organisational Boundaries

ఒక వ్యక్తికి ఒక పరిధి గురించి తెలుసుకొనుట ఎంతో అవసరము. తన పరిధి తప్పితే ఒక వ్యక్తి ఎటువంటి ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటాడో, ఈ క్రింది శతక పద్యములలో సోదాహరణంగా వివరించారు.

కమలములు నీటబాసిన
కమలాప్తుని రశ్మి సోకి కమలిన భంగిన్
తమ తమ నెలవులు తప్పిన,
తమ మిత్రుడె శత్రులగురు తథ్యము సుమతీ

తామరలు తమ నివాస స్థలములయిన సరస్సును వదలినచో తమకు ఆప్తుడయిన సూర్యుని వేడి కిరణముల తాకిడిచే వాడిపోతాయి. అలాగే తమ పరిధులను అతిక్రమిస్తే, తమ ఆప్తులతోనే భంగపడతారు. ఒక సంస్థలో ఉద్యోగులు తమ పరిధిని అతిక్రమిస్తే, తమకు మేలు చేసిన వారి చేతనే శిక్షింప బడతారు. నిత్యజీవితంలో కూడా ఈ సూక్తి ఎంతో వర్తిస్తుంది.

మరియొక ఉదాహరణ

అనువుగాని చోట బనిగొని జూదము
నాడి యాడి యోడి యడవి సొంచుట
ఘనుని జూడ జూచి గడువుము మూర్ధిత
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

2) విభిన్న మనస్తత్వాలు - Behaviour Aspects (Selecting the right individuals & hence building right teams)

ఎక్కువగా ఉద్యోగుల ఎంపికలో ముఖ్యంగా అవ గాహన (aptitude) మరియు నడవడిక (attitude)కు సంబం ధించి పరీక్షలు నిర్వహిస్తారు. ముఖ్యంగా attitude psychometric score ని అను సరించి ఉంటుంది.

ముందుగా ఎటువంటి వారిని ఎంపిక చేసుకొనకూడదు- అన్న అంశంపై ఈ క్రింది ఉదాహరణలను పరిశీలించుదాం. ఈ ఉదాహరణలు మనకు మంచి వ్యక్తులను ఎంపిక చేసుకొన డంలో, టీమ్ సెలక్షన్‌లో దోహదపడతాయి.

భర్తృహరి సుభాషితముల నుంచి-

మకర ముఖాంతమస్తమగు మానికమున్ పెకలించవచ్చు
బాయక, చలదూర్మికా నికరమైన మహోదధి దాటవచ్చు
మస్తకమున, పూవుదండవోలె, సర్పమునన్ ధరియించవచ్చు
మచ్చిక ఘటియించి, మూర్ఖజన చిత్తము తెల్ప నసాధ్యము
యెరికిన్

తివిరి యిసుమున తైలంబు తీయవచ్చు
దవిలి మృగతృష్ణలో నీరు త్రాగవచ్చు
తిరిగి కుందేటి కొమ్ము సాధించవచ్చు
జేరి మూర్ఖుని మనస్సు రంజింపరాదు

ఈ మూర్ఖులందరూ psychrometric analyses ద్వారా సులభంగా పట్టుబడతారు. వీరు ఎంతమాత్రము, మనకు పనికిరారు అని శతకకారులు చాలా స్పష్టంగా వివరించారు.

ఉప్పుకప్పురంబు నొక్కపోలిక నుండు
చూడ చూడ రుచుల జాడవేరు
పురుషులందు పుణ్యపురుషులు వేరయా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

3) శిక్షణ-ఆవశ్యకత – Learning & Development

(Competency Development and Upskilling)

సంస్థలోని ప్రతి వ్యక్తి తన నైపుణ్యతను ఎప్పటికప్పుడు పెంపొందించుకొనుట ఎంతో అవసరం. దీనివలన తన పరిస్థితి మెరుగుపడుతుంది, సంస్థ యొక్క ఉత్పాదన కూడా పెరుగుతుంది. ఈ విద్య యొక్క ఆవశ్యకతను శతకకారులు ఈ క్రింది ఉదాహరణ ద్వారా వివరించారు.

ఉ॥ విద్య నిగూఢ గుప్తమగు విత్తము, రూపము పురుషాళికిన్
విద్య యశస్సు, భోగకరి, విద్య గురుండు విదేశ బంధుడున్
విద్య విశిష్ట దైవతము, విద్యకు సాటి దైవంబు లేదిలన్
విద్య నృపాల పూజితము, విద్య నెఱుంగనివాడు మర్త్యుడే

4) Communications (వాక్చాతురత & సంభాషణ చాతుర్యం)

Skills Verbal & Written Skills

ఒక సంస్థలో మనుగడకు కాని, మంచి సంబంధాలను పెంచుకొనడంలో కాని, చక్కని భావప్రకటన ఎంతో ముఖ్యం. వ్యక్తీకరించడం ఎంత ముఖ్యమో, శ్రద్ధగా వినుట కూడా అంతే ముఖ్యం.

శ్లో॥ కేయూరాణి విభూషయన్తి పురుషం హారాన చంద్రోజ్జ్వలా
నస్నానం, నవిలేపనం, నకుసుమం, నలఙ్కృతా మూర్ధజా
వాణేక్యా సమలఙ్కరోతి పురుషం, యాసంస్కృతా ధార్యతే
క్షీయన్తే ఖిల భూషణాని సతతం, వాగ్భూషణం, భూషణం

ఉ॥ భూషలు గావు మర్త్యులకు భూరి మయాంగద తార హారముల్
భూషిత కేశపాశ మృదు పుష్ప సుగంధ జలాభిషేకముల్
భూషలు గావు పూరుషుని భూషిత జేయు పవిత్రవాణి
వాగ్భూషణమే సుభూషణము, భూషణముల్ నశియించు నన్నియున్

'వాగ్భూషణమే నశించదు అని భూషణకారుని' భర్తృహరి శతకకారుని భావన.

అలాగే Listening Skills-

వినదగు నెవ్వరు చెప్పిన
వినినంతనె వేగపడక వివరింపదగున్
గనికల్ల నిజము తెలిసిన
మనుజుడెపో, నీతిపరుడు మహిలో సుమతీ

5) Self Esteem (మాన శౌర్యము)

మంచి టీమ్ మెంబర్స్‌కు మాన శౌర్యము ఎంతో అవ సరం. అంటే లక్ష్య నిర్ధారణలోగాని, లక్ష్యాలను చేరుకోవా లన్నా, ఈ లక్షణం ఎంతో అవసరం. ముఖ్యంగా ముఖ్య కార్య నిర్వహణాధికారులకు, సేల్స్ టీమ్‌కు, ముఖ్య పదవులు నిర్వహించువారికి.

ఉదాహరణకు- సింహము ఆకలిచే బాధలో నున్ననూ, ముదిమిచే చిక్కిననూ, కష్టస్థితిలో నున్ననూ, మదించిన ఏనుగు కుంభస్థలమును పగులగొట్టి అందలి మాంసమును తినునుకాని, ఎండుగడ్డిని తినునా? 'Goal Settings' - Think Big Leaderకి ఈ స్కిల్ ఎంతో అవసరం.

భర్తృహరి శతకకారుడు ఏమన్నాడో చూద్దాం-

ఉ॥ గ్రాసము లేక స్రుక్కి జరాకృశమైన, నా
యాసమునైన, నష్టరుచియైనను, ప్రాణభయార్తమైనని
స్త్రాస, మదేభ కుంభ పిశితాగ్రహల సశీల సాగ్రహా
గ్రేసర భాసమానమగు కేసరి, జీర్ణతృణంబు మేయునే

క॥ విదిలాప నురుకు సింగపు
గొదమయ మదమలిన గండ కుంజరములపై
నిది బలశాలికి నైజము
గద, తేజోనిధి వయసు కారణమగునే

ఈ లక్షణాలున్న వ్యక్తి తప్పనిసరిగా, తన సంస్థ నిర్ధా రించిన లక్ష్యాలను అధిగమిస్తాడనుటలో సందేహమేమీ లేదు.

6) Selection of Right Team Members - Team Building

ముందుగా ఎటువంటి వారిని మనము ఎంచుకోవాలి? కార్యసాధకుడి లక్షణాలు ఏమిటి? ఎటువంటి వారి మీద మనం ఆధారపడవచ్చును? అన్న అంశాలను పరిశీలిద్దాము.

ఉ॥ ఆపదలయందు ధైర్యగుణ, మంచి సంపదల యందు తాల్మియున్
భూపసభాంతరాళమున, పుష్కల వాక్చతురత్వము, ఆజి
బాహు పటుశక్తియు, యశము నందు అనురక్తియు, విద్య యందు వాంఛాపర వృద్ధియున్
ప్రకృతి సిద్ధగుణంబులు, సజ్జనాళికిన్

అనగా ధైర్యవంతుడు, ఓర్పు కలవాడు, చక్కని వాక్పటిమ కలవారు, యుద్ధమందు విజయకాంక్ష కలవారు, కీర్తి కాముకులు, ఎల్లప్పుడు తమ నైపుణ్యాన్ని పెంచుకొనువారు, ఇత్యాది లక్షణములు కలవారు మన సంస్థలో ఎప్పుడూ రాణిస్తారు మరియు వారి ఆవశ్యకత ఆ సంస్థకు, అధికారికి ఎంతో అవసరం.

అలాగే,

మ॥ తమ కార్యంబులు పరిత్యజించియు, పరార్థ ప్రాపకుల్ సజ్జనుల్
తమ కార్యంబు ఘటించుచున్, పరహితార్థ వ్యాపుతుల్, మధ్యముల్
తమకై అన్యహితార్థ ఘాతుకజనుల్ దైత్యుల్
వృథానార్థ, భంగము గావించెడు వారలు ఎవ్వరో ఎరుంగ శక్యమే యేరికిన్?

దీనివలన మనకు ఎటువంటి వ్యక్తులు తారసపడతారు, ఎటువంటివారితో ఏ విధమయిన సంబంధ బాంధవ్యాలు ఏర్పరుచుకోవాలి? వంటివాటికి ఎక్కువగా ఉపయోగపడు తుంది.

7) Risk Taking - Characteristics of a Committed Individuals (కార్యసాధకులు)

ఎక్కువగా leadership team selection లోగాని, crisis management లోకాని, ఇటువంటి వారి ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉన్నది. భర్తృహరి శతకంలో ఈ క్రింది ఉదాహరణముల ద్వారా మనకు సోదాహరణంగా వివరించుట జరిగినది.

అధములు విఘ్నములు సంభవించునని కార్యములను ఆరంభించరు. మధ్యములు ఆరంభించి, విఘ్నములు వచ్చి నప్పుడు వదులుదురు. ధీరులెన్ని పర్యాయములు ఎట్టి విఘ్నములు సంభవించిననూ తాము పట్టిన కార్యమును వీడరు. కనుక ధీరత్వము ఎంతో అవసరము.

శా॥ ఆరంభింపరు నీచమానవులు విఘ్నాయాస సంతస్తులై
ఆరంభించి పరిత్యజింతురు, విఘ్నాయాత్తులై మధ్యముల్
ధీరుల్ విఘ్న నిమన్యమానులగుచు వధ్రుత్యున్నతో త్సాములై
ప్రారబ్ధము లుజ్జగింపరు సుమీ, ప్రజ్ఞానిధుల్ గావునన్

అలాగే కార్యసాధకుల లక్షణములు-

మ॥ ఒకచో నేలపై పవ్వళించు, ఒకచో నెప్పారు పూసజ్జపై
ఒకచో శాకము లారగించు, నొకచో నుత్కృష్ట శాల్యోదను
ఒకచో బొంత ధరించు, నొక్కొక తరి, యోగాంబరశ్రేణి
లెక్కకు రానీయడు, కార్యసాధకుడు దుఃఖంబునన్, సుఖంబునన్ మదిన్

కార్యసాధకులు ఒక సంస్థ ప్రగతికి మూలస్థంభాలు.

8) Supervisor-Employee (అధికారి-ఉద్యోగి సంబంధాలు)

దక్షుడయిన అధికారి ఆవశ్యకతను ఈ క్రింది పద్యము ద్వారా వివరించారు శతకకారులు (భాస్కర శతకము).

ఉ॥ దక్షుడు లేని యింటికి పదార్థము వేరొకచోటు నుండి
లక్షలు వచ్చుచుండిన బలాయనమై చను, కల్లకాదు,
ప్రత్యక్షము వాగులున్, వరదలన్నియు వచ్చిన, నీరు నిల్చున్
యొక్షమయిన గండి తెగినట్టి తటాకములోన భాస్కరా!

అలానే అధికారిని ఎప్పుడు విడువవలయును-

కా॥ ఎప్పుడు తప్పులు వెదకెడు
నప్పురుషుని కొల్వకూడ, నది ఎట్లన్నన్
సర్పంబు పడగ నీడను
కప్ప వసించు విధము కదరా సుమతీ!

మొదటి పద్యములో 'వేల్పు' అంటే అధికారికి అన్వ యము.

అలాగే అధికారి కోపించెనేని, ప్రతిభావంతులయిన వారిని, తన ఆస్థానము నుండి పొమ్మనునేగాని, వారి పాండిత్య మును, ప్రతిభను పోగొట్టలేడు కదా!

9) Relationship Skills (సత్సంబంధాలు-ఆవశ్యకత)

స్నేహముగా ఉన్న సమయములో ఎదుటి వ్యక్తి ఏమి చేసినా అందులో ఏ దోషాలు కనపడవు. పొరపాటున ఏద యినా విషయంలో గొడవ ఏర్పడి శత్రుత్వము కలిగినప్పుడు ఎదుటివ్యక్తి చేసే ప్రతి పనిలోనూ తప్పులే కనపడును. కనుక సత్సంబంధాలు అన్నివేళలా అవసరమని సుమతీ శతకకారుడు ఈ విధంగా చెపుతున్నాడు.

క॥ కూరిమి గల దినములలో
నేరము లెన్నడును గలుగ నేరవు
మరి, యా కూరిమి విరసంబైనను
నేరములే తోచుచుండు నిక్కము సుమతీ

10) విద్య - వివేకము

చదువు విద్య ఎంత ఉన్ననూ వివేకము నశిస్తే ఎలా పతనమవుతారో అని చక్కని హెచ్చరికలు చేస్తున్నారు శతక కారులు (భర్తృహరి శతకము). వివేకవంతులు తమ తోటి వారితో, అధికారులతో ఎంతో సత్సంబంధాలను ఏర్పరుచు కుంటారు. విద్యతో కూడిన వివేకమే ఒక వ్యక్తి ఉన్నతికి సోపానము. విద్య, వివేకము, సమయస్ఫూర్తి ఒక చక్కని ఉ ద్యోగికి కావల్సిన ముఖ్య లక్షణములు.

ఉదాహరణ-

ఆకాశము నుండి, శంభుని శిరంబందుండి, శీతాద్రి
సుశ్లోకంబయిన హిమాద్రి నుండి, భువి భూలోకము నందుండి
యస్తోకాంభోధి పయోధి నుండి, పవనాంధాలోకమున్ చేరె
గంగా కూలంకష పెక్కుభంగులు, వివేక భ్రష్ట సంప్రాతముల్

సమయస్ఫూర్తి ఆవశ్యకత -

క॥ ఎప్పటి కెయ్యెది ప్రస్తుత
మప్పటి కా మాటలాడి, యన్యుల మనముల్
నొప్పింపక, తానొవ్వక
తప్పించుకు తిరుగువాడు ధన్యుడు సుమతీ

ఈ విధంగా శతకకారులు మనకు మానవ సంబంధాలు, ప్రజల లక్షణాలు, మంచి టీమ్ యొక్క ఆవశ్యకత, విద్య, వివేకము, సమయస్ఫూర్తి మొదలయిన మౌలికాంశాలు మనకు సోదహరణంగా అందించారు. ఇవి మన నిత్య జీవితంలో, ఒక సంస్థలోని మానవ వనరుల నిర్వహణలో ఎంతో దోహదపడ తాయి అని, అనుభవపూర్వకముగా నిర్ధారణ అయినది. ఈ విజ్ఞానసారాన్ని మనకందించిన సత్కవీంద్రులకు మనమెంతో రుణపడి ఉన్నాము. వారు మనకు ప్రసాదించిన ఈ జ్ఞాన సంపదను నలుదిశల వ్యాపింపజేసి, సమసమాజ స్థాపనకు, వ్యక్తిత్వ వికాసానికి దోహదం చేద్దాం.

మన తెలుగువారి వారసత్వసంపదనూ, సార్వభౌమత్వాన్ని, ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడుకుందాం.

ఈ వ్యాసానికి ఆధారాలు

1) *దాశరథీ శతకము - కంచెర్ల గోపన్న (భక్త రామదాసు)*
2) *భర్తృహరి సుభాషితములు - ఏనుగు లక్ష్మణకవి (తెలుగుసేత)*
3) *సుమతీ శతకము - బద్దెన భూపాలుడు*
4) *భాస్కర శతకము*
5) *వేమన శతకము - వేమన*

*

గత 24 సంవత్సరాలుగా ఐటి రంగంలో ఉన్న ప్రసాద్ తుర్లపాటికి ప్రాచీన సాహిత్యం పై ఎనలేని మక్కువ. శతక సాహిత్యం, ప్రబంధ సాహిత్యాల పై అనేక వ్యాసాలు రాశారు. ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు. కంప్యూటర్ భాషాశాస్త్రంలో విశేషమైన కృషి చేశారు. భార్య శ్రీలత, పిల్లలు అశ్విని, అభిషేక్‌లతో శాన్ యాంటోనియో, టెక్సస్‌లో నివాసం.

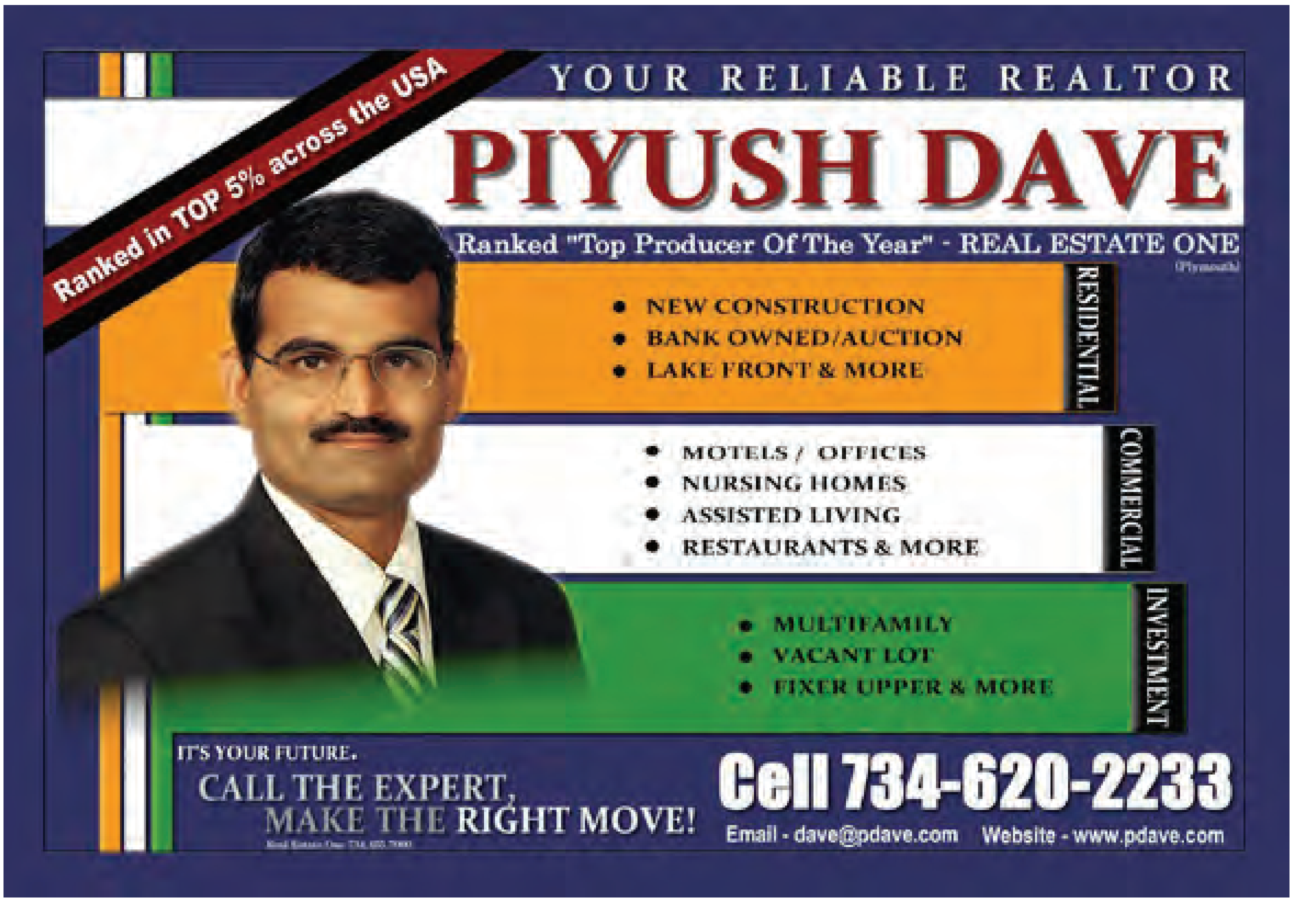

కథ

ఒకే మాట

కొమరగిరి అనంత ప్రతిమారాణి

నా పేరు పావని, హైద్రాబాదులో పుట్టి పెరిగాను, మాది పెద్ద కుటుంబం. నాకు ఇద్దరు అక్కలు, ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు, నేను మూడవ అమ్మాయిని. నా పెళ్ళి నాటికి అక్కల, తమ్ముళ్ళ పెళ్ళిళ్ళు అయిపోయాయి. అందరికి పిల్లలు వున్నారు. నా పెళ్ళి కొంచం మన తెలుగువాళ్ళ స్టాండర్డ్ ప్రకారం లేటయింది!

నేను ఎం.బి.ఎ చేసి పది సంవత్సరాల నుంచి ఒక టెలీ కమ్యూనికేషన్ కంపెని హెచ్ఆర్ డివిషన్‌లో పని చేస్తున్నాను. ఇంట్లో బయట కూడా అందరిలో మంచి పేరు తెచ్చుకున్నాను. నేను ప్రమోద్‌ని బెంగుళూరులో ఒక కాన్ఫరెన్స్‌లో కలిసినప్పుడు ఒకరినొకరు ఇష్టపడ్డాము. Love at first sight అంటారు కదా అదేవిధంగా జరిగింది మా విషయంలో. అమ్మ, నాన్నగారు నా పెళ్ళికి తొందరపెట్టినా, వచ్చిన సంబంధాలు అన్నింటికీ ఏదో ఒక వంక చెప్పేదాన్ని. విషయం తెలిసిన తరువాత వాళ్ళు ప్రమోద్ గురించి, అతని కుటుంబం గురించి కనుక్కుని, కుటుంబం మంచిది, అబ్బాయికి చదువు, వుద్యోగం బాగున్నాయి, ఆస్తి వున్నవారు, అన్నివిధాలా బాగా వుంది ఈ సంబంధం అని అనుకున్నారు. చాలా సంతోషపడ్డారు కూడా! రెండు నెలల్లో మా పెళ్ళి ఏ ప్రాబ్లెమ్స్ లేకుండా జరిగిపోయింది. ప్రమోద్‌తో పెళ్ళి జరిగిన నెలరోజుల్లో నేను జాబుకి రాజీనామా ఇచ్చి అతనితో బెంగుళూరు వెళ్ళాను. అతను ఒక

ఇంజనీరింగు ఫర్మ్‌లో పని చేసేవాడు. ఆరునెలల లోపట నేను కూడా అదే ఫర్మ్‌లో జాబు చెయ్యటము మొదలుపెట్టాను.

ప్రమోద్ ఒక్కడే కొడుకు. తనకి వెనకా ముందూ ఏవరూ లేరు. పెళ్ళిలో మా చుట్టాలు కొంతమంది మాట్లాడుకుంటూంటే నా చెవుల పడిన విషయము ఏమిటంటే వీళ్ళ కుటుంబంలో వంశపారంపర్యంగా కొంతమందికి పిల్లలు లేరు, ఉన్నవాళ్ళకి ఒకళ్ళు ఇద్దరు పిల్లలు చాలా గ్యాపుతో పుట్టటం జరిగింది, కొంతమందికి చాలా మిస్ కారేజులు అయినాయి, అని. నా పెళ్ళి అయేటప్పటికి నా వయస్సు ముప్పయి ఆరు, ప్రమోద్ వయ్యస్సు నలభై. అప్పుడే కొంతమంది చుట్టాలు పెళ్ళిలో నా వయస్సు గురించి కామెంటు చెయ్యటం విన్నాను, పెళ్ళి ఇంత లేటు అవుతే పిల్లలు పుట్టరని! ప్రమోద్ నా కన్నా నాలుగేళ్ళు పెద్ద కదా అన్న విషయం గురించి ఎవరూ ఏమి కామెంటు చెయ్యలేదు, ఇది విచిత్రం కదా. ఆడపిల్ల వయసు గురించి అన్నారే కాని మగవాడి వయసు గురించి ఎవరు ఏమి అనలేదు. ఈ రకమైన భేదం ఎందుకో కదా ఆడా మగలో!! ఎందుకు ఇంత క్రూరంగా మాట్లాడుతారు అని ఒక్కక్షణం అనిపించిందే కాని నేను ఇటు వంటి కామెంట్సు పట్టించు కోలేదు! నారో మైండెడ్ పీపుల్ అని అనుకున్నాను. ఈ గాసిప్‌కి అంత ప్రాముఖ్యత ఇవ్వదలుచు కోలేదు! పిల్లలు పుడితే పుడుతారు లేకపోతే లేదు, ఇందులో ఇంతగా తలకాయ బద్దలు కొట్టుకునేది ఏముంది అని అను కున్నాను అప్పుడు!

పెళ్ళి అయిన రెండో సంవత్సరము నుంచి అందరూ అడగటమే ఏమిటి ఆలస్యం అని. నవ్వి పూరుకునేదాన్ని. నాకు, ప్రమోద్‌కి లేని బాధ వీళ్ళ అందరికి ఎందుకో అని అని పించేది. నాలుగేళ్ళు గడిచాయి. చుట్టాలు, బయటవాళ్ళు, ఆఫీస్ కో వర్కర్సు అందరూ కూడా ఈ టాపిక్ గురించి మాట్లాడు కుంటు న్నారు అన్న సంగతి నాకు, ప్రమోద్‌కి తెలుసు కాని ఈ విషయన్ని మేము మా మధ్యకి రానివ్వలేదు! ప్రాబ్లం నాలో వున్నా తనలో వున్నా మేము ఒకరినొకరు తప్పుపట్ట దలుచుకోలేదు! ప్రమోద్ చాలా మంచివాడు. సాధ్యమైనంత వరకు నన్ను ఇటువంటి సిట్యుయేషన్స్ నుంచి షీల్డు చేస్తూ వచ్చాడు. మేము ఇద్దరము ప్రేమగా ఒకళ్ళనొకళ్ళని అర్థం చేసుకుని ఒడుదుడుకులు లేకుండా ఒకేమాట మీద జీవితం గడుపుతున్నాము! ఇంత మంచి భర్త దొరకటం నా అదృష్టం అని నేను ఎప్పుడూ అనుకుంటాను. ఇంతకన్నా నాకు ఏమి కావాలి? ఇదే విధంగా మా జీవితాలని ఒడుదుడుకులు లేకుండా కాపాడు తండ్రి అని మనసులో దేవుడికి దణ్ణం పెట్టుకున్నాను!

ఒకరోజు మా అత్తగారి దగ్గరి నుంచి ఫోను వచ్చింది విజిట్‌కి వస్తున్నట్టు. నేను ప్రమోద్ కలిసి గెస్టురూంని క్లీన్ చేసి, బెడ్‌షీట్స్ ఛేంజ్ చేసి రెడీ చేశాము వాళ్ళకోసం. మా అత్తగారికి నాకు ఏమి సమస్యలు లేకుండా కలిసిపోయి వుంటాము కనుక ఆవిడ వస్తే నాకు ప్రాబ్లెమ్సు వుండవు. అందుకని వాళ్ళ రాకకి ఎదురుచూశాము. అనుకున్న రోజున వచ్చారు ఇద్దరూ. కుశల ప్రశ్నలు అయ్యాక మేము మా ఆఫీసులకి వెళ్ళిపోయాము. ఇట్లా ఒక వారం గడిచింది. ఆదివారం వచ్చింది. వీకెండు కనుక మేము లేటుగా లేచాము. నేను కిచెన్‌లోకి వెళ్ళాను కాఫీ, ఇడ్లీ చెయ్యా టానికి. ప్రమోద్ కూడా నాతోపాటు వచ్చాడు హెల్ప్ చెయ్యా టానికి. ఇడ్లీ, కొబ్బరి పచ్చడీ, కాఫీ తెచ్చి డైనింగ్ టేబుల్ మీద పెట్టి వాళ్ళనిద్దరిని, "బ్రేక్ ఫాస్టు చేద్దాము రండీ," అని పిలిచాను.

న్యూస్ పేపర్ తెచ్చుకోవటానికి వరాండాలోకి వెళ్ళబోతూ వాళ్ళ నాన్నగారి చేతిలో పేపర్ చూసి వెనక్కి వచ్చాడు ప్రమోద్. అందరం సైలెంటుగానే బ్రేక్‌ఫాస్ట్ చేశాము, ఒకరకమైన అన్ ఈజినెస్ వుంది వాతావరణంలో. కారణం నాకు తెలియటంలేదు. వాళ్ళు లివింగ్ రూంలోకి వెళ్ళి కూర్చున్నారు. నేను పాట్సు అన్నీ డిష్‌వాషర్‌లో లోడ్‌చేసి లివింగ్ రూంలోకి వచ్చి కూర్చున్నాను. అప్పటికే మా మామగారు పేపరు కొనడం ఒక పెద్ద వేస్టు అన్న సబ్జక్టు మీద లెక్చరు ఇస్తున్నారు! అందరితో పాటు నేను కూర్చు న్నాను. ఉన్నట్టుండి మా అత్తగారు, "అమ్మా పావని ఒకసారి డాక్టర్‌కి చూపించుకుంటే బాగుంటుందేమో," అని అన్నారు

నేను, ప్రమోద్ ఒకేసారి ఆవిడవైపు చూశాము ఎందుకూ అన్నట్లుగా. "నేను బాగానే వున్నానే, ఇప్పుడు డాక్టర్ ఎందుకూ? అని అన్నాను.

"పెళ్ళి అయి నాలుగేళ్ళు అయినా పిల్లలు లేరుకదా, ఒక సారి డాక్టర్‌కి చూపించుకుని ఏదైనా ట్రీట్‌మెంటు చేయించుకో రాదా, తప్పు ఏంటి?" అని అన్నారు

"అమ్మా, నాకు, పావనికి పిల్లలు లేరు అనే బాధలేదు. పుట్టి నప్పటికే పుడతారు, పుట్టకపోయినా మాకు బాధలేదు. ఇటువంటి సమాజంలో పిల్లలిని పెంచటం కన్నా, లేకుండా వుండటమే మంచిది," అని అన్నాడు ప్రమోద్ నేను జవాబు చెప్పే లోపలే.

నేను వేరే ఏమి అనలేదు. ఎప్పటిలాగే ప్రమోద్ నన్ను ఈ సిట్యుయేషన్ నుంచి కూడా ప్రొటెక్ట్ చేశాడు. నీళ్ళు నిండిన కళ్ళతో తనవంక చూసి తనకి కళ్ళతోనే థాంక్స్ చెప్పాను. తను కూడా నీవు ఏమి బాధపడకు, నేను వున్నాను కదా అని కళ్ళతో అన్నట్టుగా అనిపించింది. అర్థం చేసుకుని సపోర్టు చేసే భర్త దొరకటం ఎంత అదృష్టం అని అనుకున్నాను. ఆరోజంతా నిశబ్దంగానే గడిచింది. తరువాత కూడా దీని గురించి ఎవరము మాట్లాడలేదు. ఇదే విధంగా నడిచింది ఒక వారం. మా అత్తగారికి మేము ఇస్తున్న సైలెంట్ ట్రిట్‌మెంటు నచ్చినట్టు లేదు. మూడువారాలు వుందా మని వచ్చినవాళ్ళు రెండో వారంలోనే, "వెనక్కి వెళ్ళాలి ప్రమోద్, పావని. చాలా పనులు వున్నాయి," అని చెప్పి హైద్రాబాదు వెళ్ళి పోయారు. మేము వాళ్ళని వుండమని బలవంతం చేయ్యలేదు!

వీళ్ళు వేళ్ళిన ఒక వారం తరువాత అనుకుంటాను మా అమ్మ దగ్గర నుంచి ఫోను వచ్చింది. "పావని మీ అత్తగారు చెప్పి నట్టుగా పరీక్షలు చేయించుకోరాదటే, అల్లుడిగారిని కూడా చేయించుకోమని చెప్పు," అని రహస్యం చెప్పినట్టుగా చెప్పింది. మా అత్తగారు, మా అమ్మా మాట్లాడుకున్నారన్నమాట అని అను

కున్నాను. ప్రమోద్ వాళ్ళ అమ్మకి ఏమి చెప్పాడో, అదే నేను మా అమ్మకి చెప్పాను. ఈ ఫోను కాలు గురించి ప్రమోద్‌కి చెప్పి తన మనసు పాడు చెయ్యదలుచుకోలేదు. కాని ఈ ఆడవాళ్ళ నోర్లు కట్టించాలి అని అనుకున్నాను. మరునాడు రాత్రి భోజనం చేస్తున్నప్పుడు ప్రమోద్‌తో ఈ టాపిక్ గురించి మాట్లాడటం మొదలు పెట్టాను. "ప్రమోద్, మన వాళ్ళు సజెస్టు చేసినట్టుగా నేను టెస్టులు చేయించుకుంటాను ఏమంటావు," అని అడిగాను.

సడన్‌గా ఇట్లా అడిగేసరికి ప్రమోద్ స్టన్ అయినాడు ముందు. "ఇవన్నీ ఎందుకు పావని మనకు, మనం సంతోషంగా హాయిగా లేమా. పిల్లలు లేకపోతే ఏమైంది, ఈ విషయం మర్చిపో. వియ్ ఆర్ ఫైన్ ద వే వియ్ ఆర్," అని. డిషెస్ అన్ని లోడ్ చేసి ఫుడ్డు డబ్బాలలో సర్ది ఫ్రిజ్‌లో పెట్టి, టేబులు తుడిచి, చేతులు కడుక్కుని, టవలుతో తుడుచుకుని వెళ్ళి సోఫాలో కూర్చుని టీవీ ఆన్ చేసి రిమోట్‌తో చానల్సు ఛేంజ్ చేస్తున్నాడు. ఈ లోపల నేను కూడా మిగిలిన పనులు చేసి వచ్చి తన పక్కన కూర్చున్నాను. తను నా చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని, నా వైపు తిరిగి,"డోంట్ వర్రీ పావని, వేరేవాళ్ళకోసం ఏమి చెయ్యవలసిన అవసరము లేదు. కాని ఇఫ్ యూ వాన్ టు గో త్రూ విత్ ఇట్ ఫర్ యువర్ శాటిస్‌ఫాక్షన్ ఐ విల్ సపోర్ట్ యూ అండ్ ఐ విల్ ఆల్సో గో త్రూ విత్ ద టెస్టింగ్," అన్నాడు నన్ను దగ్గరికి తీసు కుంటూ. ఈసారి నా వంతు అయింది స్టన్ అవటము. తన చేతిని గట్టిగా పట్టుకున్నాను వదిలి పెట్టకుండా. నాకు ఎంతో ధైర్యం కలిగింది. ఇంతకన్నా నాకు వేరే ఏమి కావాలి అని అనుకున్నాను

ఆ రాత్రి అట్లా గడిచిపోయింది!

మర్నాడు ఈ విషయం మా అత్తగారికి మా అమ్మకి ఫోను చేసి చెప్పాము. మా అత్తగారు సంతోషపడ్డారు కాని, "నీకు ఎందుకురా బాబు ఈ టెస్టులు... నీవు మగవాడివి కదా ఇది ఆడవాళ్ళకి మాత్రమే వచ్చే సమస్య కదా," అని అన్నారు వెంటనే. దీనికి ప్రమోద్, "ఈ ప్రాబ్లం ఒక్క ఆడవాళ్ళదే కాదు అమ్మా, ఇది మగవాళ్ళకి కూడా వస్తుంది. చాలా శాతం మగవాళ్ళకే ఈ ప్రాబ్లం ఎక్కువగా వుంటుంది ఆడవాళ్ళ కన్నా," అని అన్నాడు. దీనికి ఆవిడ, "ఇదెక్కడి విడ్డూరం," అని అన్నారు అని ప్రమోద్ నాతో చెప్పాడు.

ఇద్దరము ఒక వారం సెలవు పెట్టాము ఈ టెస్టులన్నీ చేయించుకోవటానికి. మా అత్తగారు వచ్చారు ఇంట్లో సహాయానికి. మా ఫామిలి డాక్టర్ మమల్ని యూరాలజి స్పెషలిస్టు దగ్గరికి వెళ్ళమని రెకమెండ్ చేసారు. నా ఫస్టు ఇంటర్వ్యూలో ఆ డాక్టర్ నా పిరియడ్స్ రెగ్యులరా కాదా, ఓవ్యు లేషన్ సరిగ్గా వుందా లేదా, fertile periodలో ట్రై చేస్తున్నామా లేదా అని menstrual cycle వివరాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. నన్ను బ్లడ్‌టెస్టుకి, అల్ట్రాసౌండ్‌కి పంపారు. Endometrium అంటే యూటెరస్ లైనింగ్ గురించి తెలుసుకోవటానికి, లైనింగు తిక్కు అవటానికి హార్మోన్సు సరిగా ప్రొడ్యూసు అవుతున్నాయా, endometriosis ఏమయిన వున్నదా అని తెలుసుకోవటానికి అల్ట్రా సౌండ్ ఉపయోగిస్తారు. అన్ని టెస్టులు అయి రిజల్ట్సు వచ్చిన తరువాత నా టెస్టుల్లో ఎందులో కూడా ఏ రకమైన ప్రాబ్లం లేదని, అంతా నార్మల్‌గా వుందని డాక్టర్ విజిట్లో తెలిసింది. ప్రమోద్ చాలా సంతోషపడి ఈ సంగతి వాళ్ళ అమ్మకి చెప్పాడు.

ఇక ప్రమోద్‌కి స్పెషలిస్టు చెప్పినదేమిటంటే, upto 50% infertility is male problem, usually due to low sperm count అని. Semen analysis చేస్తే స్పర్మ్ కౌంట్ తెలుస్తుందని చెప్పాడట. Sperm count లో number of sperm, shape, number with heads, movement etc. చూస్తారు. నార్మల్ కౌంట్- 15million sperm/ml of semen. Low sperm count blockage వల్ల కూడా అవవచ్చు అని చెప్పాడట. ఈ ఇన్ఫర్మెషన్ ప్రమోద్ నాకు ఆ రోజు రాత్రి చెప్పాడు. మరునాడు పొద్దునే లేచి టెస్ట్‌లకి వెడుతున్నాని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. రెండురోజుల్లో అన్ని టెస్టులు పూర్తి అయ్యాయి. టెస్టు రిజల్ట్సు వచ్చాయని వచ్చాక డాక్టర్ అపాయింట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. మరునాడు మా అత్తగారు పొద్దున్నే లేచి రోజు చేసే పూజలే కాకుండా వేరే ఎక్స్‌ట్రా పూజ చేసినట్టు అనిపించింది! బొట్టుపెట్టి ప్రసాదం ఇచ్చినప్పుడు ఆవిడ ముఖంలో ఆందోళన కొట్టవచ్చినట్టుగా కనిపించింది. ఆవిడతో ఏదైన అంటే ఏడుస్తారని ఏమి అనకుండా వస్తామని చెప్పి బయటకి వచ్చేశాము. కారు వున్నా, ఆటో తీసుకున్నాము. డాక్టర్ ఆఫీసుకి వచ్చేవరకు ప్రమోద్ చేతిని గట్టిగా పట్టుకుని కూర్చున్నాను. ఇద్దరము సైలెంటుగా కూర్చున్నాము ఆటోలో.

డాక్టర్ మాకు అర్థం అయేట్టట్టు చెప్పింది ఏమిటంటే, "ప్రమోద్, స్పర్మ్‌కౌంట్ చాలా లోగా వున్నది. కాని ఈ విషయంలో అంతగా వర్రీ అవ్వవలసిన అవసరంలేదు. దీనికి సొల్యూషన్స్ వున్నాయి. ఈ రోజుల్లో టెక్నాలజీ ఎంత అడ్వాన్స్ అయిందంటే ఉన్న ఆ ఒకటి రెండు spermsqT rd¾ eggను ఫర్టిలైస్ చేస్తున్నారు. ఈ spermsను యూటెరస్‌లోకి ట్రాన్స్‌ఫర్ చెయ్యవచ్చును. లేదా in vitro fertilization చేసి యూటెరస్‌లో implant చెయ్యవచ్చును. ఈ రెండు technics చాలా సేఫ్. మీరు ఇంటికి వేళ్ళి ఆలోచించుకుని ఏ సంగతీ నాకు మీ నిర్ణయం చెప్తే నేను మిగిలిన arrangements చేస్తాను," అని అన్నాడు. మేము ఆయనకి థాంక్సు చెప్పి బయటకు వచ్చి ఆటో మాట్లాడుకుని అందులో ఎక్కి కూర్చున్నాము. నేను ప్రమోద్ వైపు తిరిగి ఏదో అనబోయే లోపలే తను నా వైపు తిరిగి,

"It is better this way పావని, ప్రాబ్లం నాలో వుండటం మంచిదైంది. నాకు చాల సంతోషంగా వుంది," అని అన్నాడు.

"అదేంటీ అట్లా అంటున్నావ," అని అడిగాను.

"ఇప్పుడు మా అమ్మ కాని, మా వైపు బంధువులుకాని తప్పు నీది అనే అవకాశం లేదు. దీనితో అందరి నోర్లు మూత పడతాయి. పిల్లల్ని ఎప్పుడు కంటావే అని కూతలు కూసే అవకాశం లేదు. ఇప్పుడు ఎంతమంది నన్ను బ్లేమ్ చేస్తారో చూద్దాము, my mother

included'' అని అన్నాడు. ''నేను మా అమ్మకి థాంక్సు చెప్పుకోవాలి పరీక్షలు చేయించుకోమని ప్రోత్సహించినందుకు,'' అని అన్నాడు. మా ఇద్దరిలో ఒక రకమైన రిలీఫు వచ్చింది!

ఇంటికెళ్ళేటప్పటికి మా అత్తగారు మాకోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. ప్రమోద్ వెళ్ళి ఆవిడ పక్కన కూర్చుని అన్ని విషయాలు విపులంగా ఆవిడకి అర్థం అయ్యేటట్టు చెప్పాడు. ఆవిడకి కళ్ళల్లో నుంచి నీళ్ళు కారటం మొదలుపెట్టాయి. కాసేపు అయిన తరువాత కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకుని...

''మగమహారాజువి నీకేమిటిరా ఇది, మన ఇంటా వంటా లేనిది,'' అని అన్నారు.

''అదేమిటమ్మా అట్లా అంటావు, మన వంశంలో ఎంతో మందికి పిల్లలు లేరు, చాల తక్కువమందికి పిల్లలు ఉన్నా నాలాగా ఒకళ్ళు మాత్రమే, కొంతమందికి అసలు ప్రెగ్నన్సీలు రానే లేదు, కొంతమందికి ఎన్నో మిస్ కారేజీలు అయినాయని నీవే కదా చెప్పేదానివి.

''ప్రాబ్లం మగవాళ్ళదే అయినా ఆ ఆడవాళ్ళు ఎన్నెన్ని మాటలు పడ్డారమ్మా బంధువులతో. నీకు ఇవి అన్ని తెలియవా? ఎందుకమ్మా నిన్ను నీవు మభ్యపెట్టుకుంటావు? మన ఫామిలీ లోనే వుందమ్మా ఈ ప్రాబ్లం,'' అని కొంచం కోపంగానే అన్నాడు ప్రమోద్.

''టెస్టులు తప్పు చేశారేమోరా, రిజల్టు మారినాయేమోరా లాబ్‌లో,'' అని అన్నారు.

''ఎందుకు చేస్తారమ్మా తప్పులు ఇటువంటి లాబ్స్‌లో? ఒకటికి రెండుసార్లు టెస్టులు రిపీట్ చేస్తారు, పంపేముందు కూడా రీచెక్ చేసి మరీ పంపుతారు కనుక ఇటువటి తప్పులు జరగవమ్మా,'' అని అన్నాడు. దీనితో ఆవిడ మళ్ళీ ఏమి మట్లాడ లేదు. తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది. నేను కూడా ఆవిడతో ఏమి మాట్లాడలేదు. నా గదిలోకి వెళ్ళి అమ్మకి ఫోను చేసి చెప్పాను. అమ్మ గొంతులో కూడా రిలీఫ్ వినిపించింది.

''ఇప్పుడు ఏం చేస్తారు,'' అని అడిగింది.

''నేను ప్రమోద్ మాట్లాడుకొని ఒక నిర్ణయానికి రావాలి. తరువాత ఫోను చేస్తాను,'' అని చెప్పి ఫోను పెట్టేశాను.

రెండు రోజుల తరువాత మా అత్తగారు హైదరబాదు వెళ్ళి పోయారు. ప్రమోద్ తన రొటీన్‌లో పడిపోయాడు. ఏ రకమైన మార్పులేదు తనలో. నాకు ఎంతో సపోర్టు ఇచ్చిన ప్రమోద్‌ని ఇంక అనవసరంగా ఈ విషయంలో బాధ పెట్టదలుచుకోలేదు. మొదట్లోనే ఈ ప్రాబ్లం మా మధ్యకి రాకూడదని అనుకున్నాము కనుక ఇక ఈ ప్రసక్తి తీసుకురాలేదు. నేను కూడా నా రొటీన్‌లో పడిపోయాను.

ఒకరోజు తనే సప్పర్ టైంలో ఈ ప్రసక్తి తీసుకొచ్చాడు. ''పావని, డాక్టర్ చెప్పినదాని గురించి ఏమని నిర్ణయించావు, నీకు ఎట్లా ఇష్టం అయితే అట్లా చేద్దాము. ఏ విధంగా కూడా నీ మీద నా అభిప్రాయాన్ని ఫోర్సు చెయ్యను. Whatever you want me to do I will do. I want you to be happy. Take your time and let me know. '', అని అన్నాడు.

'' టైం తీసుకోవాల్సిన అవసరము లేదు. ఐ డోంట్ వాంటు గో త్రూ విత్ ఇట్. నేను చాలా సంతోషంగా వున్నాను. ఒక పెద్ద బరువు నా భుజాల మీది నుంచి దించినట్టు అయింది. అత్తయ్యగారి కొరకు చేయించుకున్న టెస్టులు అవి. అంతకన్నా వేరే ఏమి లేదు. Sorry to have put you through all that. నీవు అన్నట్టు వియ్ ఆర్ ఫైన్ ద వే వియ్ ఆర్. భవిష్యత్‌లో ఒకవేళ మనం పిల్లలు కావాలి అని అనుకుంటే ఎంతోమంది పిల్లలు ఆర్ఫనేజ్‌లో వున్నారు. వాళ్ళలో ఒక న్యూబార్న్ బేబీని అడాప్ట్ చేసుకుందాము, లేదా అక్కడి పిల్లల చదువులకి సహాయం చేద్దాము,'' అని అన్నాను. చిరునవ్వు అతని పెదవుల మీద కనపడింది. ఎన్ని రోజులు అయిందో తనని అట్లా చూసి. ''దట్స్ మై బేబి,'' అని లేచి చేతులు కడుక్కోని నా చైర్ దగ్గరికి వచ్చి నా బుగ్గ మీద ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. ''ఐ యాం సో ప్రవ్డ్ ఆఫ్ యూ పావనీ,'' అని నన్ను దగ్గరికి తీసుకున్నాడు.

''లెట్స్ గో ఫర్ ఎ వాక్,'' అని అన్నాడు ఎంతో వుత్సాహంగా! నాకు కూడా చాలారోజుల తరువాత సంతోషం కలిగింది! నేను కిచెన్‌లో ఎక్కడివి అక్కడ వదిలేసి చేతులు కడుక్కుని వచ్చాను! ఇద్దరం చెప్పులు వేసుకుని బయటకు వచ్చి డోర్‌ని లాక్ చేసి చెయ్యీ చెయ్యీ పట్టుకుని నడవటం మొదలుపెట్టాము. ఎన్ని రోజులు అయిందో ఇట్లా మేము వాక్‌కి వెళ్ళి. ఫుల్ మూన్ అనుకుంటాను, వెన్నెల కురిసిపోతోంది బయట... సన్నటిగాలి వీస్తోంది. ఎంతో హాయిగా ప్రశాంతంగా వుంది వాతావరణం మా మనస్సుల్లాగా! *

1945లో ఖమ్మంలో పుట్టి, హైదరాబాద్‌లో పెరిగిన అనంత ప్రమీలారాణి ఎమ్మెస్సీ చేసి, 1966 నుంచి 2010 వరకు ఇండియా, బ్రెజిల్, కెనడాలలో టీచరుగా పనిచేశారు. ఇది వీరి మొదటి కథ.

ప్రవాసి – తల్లిమనసు

ఆటవెలది పద్యాల్లో అమ్మమనసు ఆర్ద్రత

రామ్ డొక్కా

మనసునందెయణచి మమతానురాగాలు,
మరలివత్తు ననుచు మాటయిచ్చి,
దూరదేశమేగ దుఃఖసంద్రము దాటి,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

చన్నుపాలు కుడిపి చదువులు చెప్పింప,
చక్కనైన యిల్లు చాలదనుచు,
ఆకసాని కెగుర నవకాశముల గోరి,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

పెద్దయాశలెన్నొ పెంచుకొన్నావురా,
కన్నతండ్రి నిన్ను కాంచలేక,
తలచి వగచె నేడు తడవతడవకును,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

కడుపుకింత బువ్వ కంటికి కునుకైన,
కలిగినావొ లేదొ కాంచలేక,
కలత చెందుచుండె కలలోన నినుజూచి
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

ఒట్టుపెట్టి తనను ఒప్పించు రోజునే
అడ్డు చెప్పలేదు గుడ్డిమనసు,
ఒక్కసారి రమ్ము ఒడిచేర్చి లాలింప
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె..

రెక్కలమ్ముకొనుచు రేపవల్నీవింక,
అక్కడుండిపోతె యిక్కడెవరు
దిక్కుమొక్కు నాకు? దివ్వెనీవేయని,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

వండిపెట్టనిమ్ము వాంఛిత మీడేర,
ఓపికున్ననాడె ఒక్క ముద్ద,
నాకు నీవె చాలు నాకమింకేదని,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

తలచినంత వచ్చి తల్లిఋణము దీర్చు
కొనర, యితరమేమి కోరుకోను,
పంతమేల? నాదుబంగారుకొండవే,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె..

పంచియిస్తి నీకెపరులకేమీయక,
పిసినిగొట్టుదనిరి, పీచుదనిరి,
పిచ్చిదాన్ని నేను, పిల్లల్నె ప్రేమింతు,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె..

వేయిజన్మలైన విడియుండలేనురా,
వేరుమాట లేదు ‘వేరు’ తెగదు,
లోకమంత డొల్ల లోటు లోటేయని,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

మునుపటి కళ తప్పె మనిల్లు, మన వీధి,
సందడసలు లేక సద్దుమణిగె,
పండుగన్న యింక పాతగుర్తేయని,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

నీదు పుస్తకాలు, నీ బట్టలును, జోళ్ళు,
నీదు తలపు కండ్లనీరు నింపె,
నిన్న మరలిరాక, నేడు రేపైపోక,
తల్లిగుండె మిగుల తల్లడిల్లె...

ఎవరు? ఎవరు?

విన్నకోట రవిశంకర్

పసిపాపల్ని కాగితం పడవలుగా చేసి
కాలప్రవాహంలో వదిలిపెడుతున్న దెవరు?
అలల తాకిడికి ఉయ్యాలలూగే పడవల్ని చూసి
ఆనందంతో కేరింతలు కొడుతున్నదెవరు?

మసిపట్టిన ఆకాశానికి
ప్రతి ఉదయం వెల్లవేస్తున్నదెవరు?
నిశిపట్టిన మౌనవ్రతాన్ని
వేల పక్షిగొంతుకలతో భగ్నం చేస్తున్నదెవరు?

నిలకడలేని నన్ను
ప్రపంచమనే పదబంధప్రహేళికలో
ఒక నిలువు ఆధారంగా
నిలబెట్టిన దెవరు?
ఎప్పటికీ ఎవరూ పూరించని విధంగా
ఈ ప్రహేళికను రూపొందించినదెవరు?

చుట్టూ వరికంకులు విరగకాస్తున్నా
ప్రతి మెతుకు మీదా పట్టుబట్టి
ఒక పేరు రాస్తున్న దెవరు?
నిండు వెలుగుల కోసం
నిత్యం పరితపిస్తుంటే
బ్రతుకు దీపాల్ని ఒకటొకటిగా
ఆర్పివేస్తున్న దెవరు?

విన్నకోట రవిశంకర్ అమలాపురంలో పుట్టి, కాకినాడ, వరంగల్‌లలో చదివి సాఫ్ట్‌వేర్ ప్రొఫెషనల్‌గా అమెరికాలో స్థిరపడ్డారు. పుస్తకాలు చదవడం, కవితలు, వ్యాసాలు రాయటం వ్యాపకాలు. కుండీలో మర్రిచెట్టు, వేసవివాన కవితాసంకలనాలు ప్రశంసలు పొందాయి. భార్య శ్రీకళ, పాప హిమబిందులతో కొలంబియా సౌత్ కెరొలినాలో నివాసం.

కథ

వెళ్లానూ... వచ్చానూ...

జె.యు.బి.వి. ప్రసాద్

మా బేఏరియాలో, సాహితీసమావేశాలకి వెళ్ళటమంటే నాకు గిట్టదు. సందుకో సాహితీసంస్థా, వీధికో తెలుగు సాంస్కృతిక సంస్థా వున్న మా బేఏరియాలో, ఎవరి కుంపటి వాళ్ళదే!

"మీకు టెక్కు ఎక్కువ. అందుకే మా సాహితీ సమావేశాలకి మీరు రారు," అంటూ నన్ను నిష్టూరంగా ఆడిపోసుకునే వాళ్ళకి తక్కువేమీ లేదు.

"ఏదో నాలుగు కథలు గొలికినంత మాత్రాన నేను గొప్ప రచయితనేమీ కాదు. అదీగాక, మీ సమావేశాల్లో ఒకరి వీపు ఒకరు గోక్కోవడమేగా ఎక్కువగా జరిగేదీ? ఏదన్నా నేర్చు కుంటారా, ఏమన్నానా? అంతా కీర్తి పిచ్చిలో పడి కొట్టుకు ఛస్తూ వుంటారు. లేకపోతే సోషల్ నెట్‌వర్క్ పెంచుకుంటూ వుంటారు. అంతేగా?" అని ఎదురు తిరిగి ఝాడించేయాలని పిస్తుందిగానీ, 'మాటకు మాట తెగులూ, నీటికి నాచు తెగులూ' అన్నట్టు, నన్నూ తిరిగి నాలుగు ఝాడిస్తారని వూరుకుంటూ వుంటాను.

ఎవరన్నా ఒక చిన్న పుస్తకం రాస్తే, వచన కవితలతోనో, మరోవాటితోనో, దానికి ఒక ఆవిష్కరణ సమావేశం. ఇక ఆ పుస్తకాన్నీ, ఆ రచయితనీ ఎంతసేపు పొగుడుతారో ఆ సమావేశంలో!

ఒక తెలుగు స్వచ్ఛంద సంస్థలో పనిచేసే ఒక పెద్దమనిషి, నామొహంమీదే, "మీకు సమాజసేవ అంటే గిట్టదు. నలుగురికి ఏమన్నా ఇద్దామని చూడరు. అందుకే మీరు స్వచ్ఛంద తెలుగు సంస్థల్లో ఇమడరు," అంటూ నన్ను నిందించాడు.

"ఏమిటి మీ సేవ తెలుగు స్వచ్ఛంద సంస్థల్లో? సమోసాల నించీ, ఇండియా టికెట్ల వరకూ అవినీతే! అమెరికాలో మీటింగు లకి ఇండియానించి చుట్టాలని తెప్పించుకోవడంలో అవినీతి. నోరు తెరిస్తే కీర్తిపిచ్చి!" అని తిరిగి నిందిద్దామనుకున్నానుగానీ, ఏదో సామెత గుర్తొచ్చి వూరుకున్నాను.

ఈ సంస్థల వాళ్ళు, 'నీ చావు నువ్వు చావు' అని నన్ను, నా మానాన వదిలేశారు. అప్పట్నించీ సుఖశాంతులతో కళకళ లాడుతూ, వర్ధిల్లుతూ బతుకుతూ వున్నాను.

అలా మంచిరోజులు సాగుతూవుండగా, ఒకరోజు ఆఫీసు స్నేహితులతో కలిసి సినిమా చూస్తూ వుంటే వచ్చిందా ఫోన్ కాల్. సినిమా హాల్లో సెల్‌ఫోనును వైబ్రేట్ మోడ్‌లో పెట్టుకున్నా, అది జేబులో కదిలినప్పుడల్లా, 'ఎవరబ్బా నన్ను పిలిచేదీ?' అని మురుసుకుంటూ, ఒకసారి కాలర్ ఐడి చూద్దాం కద్దు.

బొత్తిగా తెలియని కాలర్ ఐడి. సినిమా ఏమన్నా ఓ రవ్వన్నా బాగుంటే, ఆ ఫోన్‌కాల్‌ని అప్పటికి నిర్లక్ష్యం చేసేవాణ్ణి. సినిమాలో హీరో, ఎవరితో ఎందుకు పోట్లాడుతున్నాడో తెలియని పరిస్థితి. హాల్లో జనమూ తక్కువే. బయటకి నడిచాను ఫోన్‌కాల్ తీసు కుందామని.

"హలో," అన్న నామాటకి బదులుగా, "నా పేరు సీతాదేవి అండీ! నేను 'కటాక్షం' అనే సాహితీసంస్థని నెలకొల్పానండీ! రచయితలందరూ కలిసి సాహితీకబుర్లు చెప్పుకోవాలన్నదే ఈ సంస్థ ఉద్దేశం. ఎవరో ఒకరి ఇంట్లో మీటింగు పెట్టుకుంటామండీ ప్రతీనెలా. మీకు ఈ మెయిలు కూడా పంపామండీ. మీరు జవాబే ఇవ్వలేదు," అంటూ గుక్కతిప్పుకోకుండా మాట్లాడిందావిడ.

అవును, నిజమే! అప్పుడప్పుడు అలాంటి ఈమెయిళ్ళు రావడం, నేను వాటిని పట్టించుకోకపోవడం మామూలే! సీతాదేవి పేరు పొందిన రచయిత్రి, కవయిత్రి. ఏవేవో పుస్తకాలు కూడా ప్రచురించిందావిడ. ఆవిడ భావాలు ఆవిడవీ, నా భావాలు నావీ. ఎవరి భావాలు వారివీ. ఆవిడకి భక్తి. నాకు దానిమీద వ్యతిరేకత.

"నేనిప్పుడు సినిమాహాల్లో వున్నానండీ! తర్వాత మాట్లాడదా మండీ," అన్నాను మర్యాదగా.

"అలాగేనండీ!" అని చెప్పి, ఫోను పెట్టేసిందావిడ.

"అమ్మయ్య!" అనుకుని, ఆ సినిమా హీరో ఇంకా బతి కున్నాడో, విలన్ల చేతుల్లో చావుదెబ్బలు తింటున్నాడో కనుక్కుందా మని, హాల్లోకి నడిచాను. ఆ ఫోను విషయం అప్పటికి మర్చి పోయాను. అయితే, సీతాదేవి మాత్రం మర్చిపోలేదా విషయం. నేను ఫోను చేస్తానేమోనని రెండ్రోజులు ఎదురుచూసినట్టుం దావిడ. ఏ చప్పుడూ లేకపోయేసరికి ఆవిడే తిరిగి ఫోను చేసింది.

"తర్వాత మాట్లాడదామన్నారు కదా? ఫోను చెయ్య లేదేం?" అంటూ నిలదీసిందావిడ.

"సాధారణంగా నేను తిరిగి ఫోను చెయ్యనప్పుడు, ఎవరూ నాకు తిరిగి ఫోను చెయ్యరండీ. నన్ను వదిలేస్తారు. ఏదో మర్యాదకి అలా అంటాము. మీరు కూడా అంతేననుకున్నాను," అని చెప్పేశాను.

మళ్ళీ ఆవిడ తమ సంస్థ గురించీ, దాని వుద్దేశం గురించీ చెప్పుకొచ్చింది. ఎలాగన్నా నేను వాళ్ళ మీటింగుకి వచ్చేటట్టు చూడాలని ఏమన్నా కంకణం కట్టుకుందేమో ఆవిడ. వదల్లేదు నన్ను. అడుగుతూనే వుంది రమ్మని. అదీగాక, ఏదో పెద్ద రచయిత లాగా ఫోజు కొడుతున్నాననుకుంటారేమోననే జంకు ఒకటి నాకు.

"మీరేమనుకోకండీ! ఈ సాహితీసమావేశాలకి రావడం నావల్లకాదు. నా భావాలు వేరూ, వీళ్ళందరి భావాలు వేరూ. నన్ను వదిలెయ్యండీ," అని స్పష్టంగా చెప్పేశాను.

ఎలాగన్నా మాట మారుద్దామని, నేనే, "మీకు నా గురించి ఎలా తెల్సింది? నేనేమీ పేరున్న రచయితను కానే?" అనడిగాను.

"ఓ, అదా?నిజమే! మీరసలు నాకు తెలియరు. మీరు రాసినవేమీ చదవలేదు నేను. రావుగారు మీ గురించి చెప్పారు," అంటూ నిజాన్ని నిర్భయంగా చెప్పేసిందావిడ.

రావుతో పరిచయం రెండు, మూడువారాల కిందటే జరిగింది. ఒకరోజు ఆదివారంనాడు, ఆఫీసులో పని వెలగ బెడుతూ వున్నప్పుడు, 'నీకో ఈమెయిలు రావునించీ వచ్చింది,' అని కంప్యూటరు చప్పుడు చేస్తూ చెప్పింది.

'ఈ రావు ఎవరబ్బా?' అనుకుంటూ, ఈమెయిలు తెరిచి చూశాను. ఆ ఈమెయిలు, 'ఎవరో నాస్తికుడు ఏదో మీటింగులో ఏదో అన్నట్టు' అన్న వార్త గురించి. రావు నాకు రాసిందేమీ లేదు. ఓ వార్తని నాకు పంపాడు. ఎటొచ్చీ ఆ ఈమెయిల్లో, తన ఫోను నెంబరు ఇచ్చాడు. వెంటనే ఫోను చేశాను.

ఆయనతో మాట్లాడాక గుర్తొచ్చింది. ఏదో వెబ్‌సైటులో ఈ రావు రాసిన కొన్ని వ్యాఖ్యానాలు చదివాను. కాస్త అభ్యుదయం గానే వున్నాయి ఆ మాటలు. రావు కూడా నాస్తికుడని తెలిసి సంతోషించాను.

"నేనూ, నా భార్యా మీవూరి పక్కవూళ్ళో వున్న మా అబ్బాయి దగ్గరకి వచ్చామండీ. ఇంకో రెణ్ణెళ్ళుంటాము. మా అబ్బాయీ, కోడలూ వుద్యోగాలు చేస్తారు. వాళ్ళకో మూడేళ్ళ పిల్లాడు. మా అమ్మాయికి ఇండియాలోనే పెళ్ళి చేసేశామండీ. అమ్మాయీ, అల్లుడూ ఇండియాలోనే వుంటారు. నేను ఫలానా వుద్యోగంలో కిందటేడాదే రిటైరయ్యాను. అదీ సంగతి," అంటూ తన విషయా లన్నీ చెప్పుకొచ్చాడు రావు.

విచిత్రం ఏమంటే, నా విషయాలు ఒక్కటీ అడగ లేదా యన. నేనూ చెప్పలేదు.'నా గురించి ఎలా తెలిసింది?' అని అడిగితే, ఏదో పత్రికలో నా కథ కింద నా ఈమెయిలు అడ్రసు చూశానన్నాడు.

పెద్దవయసులో వున్న నాస్తికులు కలిసినప్పుడు, ఎప్పుడూ అడిగే ప్రశ్నలే అడిగాను.

"మీ భార్యగారు కూడా నాస్తికులేనాండీ?"

అయివుండదని నాకు గట్టి నమ్మకం.

"అబ్బే! కాదండీ! మరీ చాదస్తంగా వుండదుగానీ, దేవుళ్ళూ, పూజలూ అన్నీ వున్నాయండీ!"

నా నమ్మకం వమ్ము కాలేదన్నమాట!

"మరి మీ పిల్లల సంగతేమిటండీ?" అనడిగాను ఆసక్తిగా.

సాధారణంగా, ఈ ప్రశ్నకి రకరకాల సమాధానాలు వస్తూ వుంటాయి.

"మా అబ్బాయి నాలాగే నాస్తికుడండీ! మా అమ్మాయి వాళ్ళమ్మలాగే ఆస్తికురాలండీ!"

బాగుంది! ఆస్తుల్లాగే, పిల్లలకి భావాలు కూడా పంచుకున్నారన్నమాట! బాగుంది! చాలా బాగుంది!

అప్పుడడిగాను అసలు ప్రశ్న!

"మీ పిల్లల పెళ్ళిళ్ళు ఎలా జరిగాయండీ? మీరు నాస్తికులు కదా? మత సంబంధిత తంతులు మీకిష్టం వుండదు కదా?"

"మనకు నమ్మకం లేకపోయినా, మన వియ్యాలవారికుంటాయి కదండీ? వాళ్ళొప్పుకోరు కదా ఆ తంతులు చెయ్యకపోతే? అదీగాక, మా ఆవిడకి కూడా ఆ నమ్మకాలున్నాయి కదా? ఆవిడా వూరుకోదు కదా అవి చెయ్యకపోతే? ఇక నలుగురు చుట్టాలూ నాలుగు మాటలంటారుకదా?" అంటూ నామీదే ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడాయన.

'చచ్చాంరా బాబూ,' అనుకున్నాను.

"అయితే నాస్తికులయి వుండీ, పట్టుపంచె కట్టుకుని, పీటల మీద కూర్చుని, బొట్టు పెట్టుకుని, మీ అల్లుడి కాళ్ళు కడిగి, కన్యాదానం చేశారన్న మాట! నాస్తికుడిగా మీ అబ్బాయికి పెళ్ళి ముందరే ఉపనయనం చేసి, చెవిలో గాయత్రిమంత్రం వుపదేశించారన్నమాట! చాలా బాగుంది!" అన్నాను ఆక్షేపణగా.

"మీ పిల్లల పెళ్ళిళ్ళు మీరెలా చేశారూ?" అనడిగాయన.

"మా పిల్లల పెళ్ళిళ్ళు నేను చెయ్యనండీ! వాళ్ళే చేసుకుంటారు. నాస్తిక పద్ధతిలో వాళ్ళు చేసుకుంటే, నేను వెళతాను. లేకపోతే, వెళ్ళను.వాళ్ళ జీవితం వాళ్ళది. అంతేగానీ, వాళ్ళ కోసం ఆ మతసంబంధిత తంతులు ఏమీ చెయ్యను. మా నాన్న పోయినప్పుడు కూడా నేనేమీ చెయ్యలేదు, విచారించడం తప్ప. నా సంగతులు తెలిసిన మా అమ్మా ఏమనలేదు, మా చుట్టాలూ ఏమనలేదు. నన్నేమన్నా అంటే, 'మీ భావాలు మీవీ, నా భావాలు నావీ' అని అంటానని వాళ్ళకీ తెలుసు," అని చెప్పుకొచ్చాను.

"ఇప్పుడలాగే అంటారు. తర్వాత మీపిల్లల పెళ్ళిళ్ళప్పుడు మీరే మారతారులెండి. అన్నీ మన చేతుల్లో వుంటాయా?" అన్నాడాయన వేదాంతం చెబుతూ.

నాస్తికుడి నోట వేదాంత ప్రవచనాలు విచిత్రంగా వుంటాయి.

"సరేలెండి! మా పిల్లల పెళ్ళిళ్ళు జరిగాకే, నా గొప్పలు చెప్పుకుంటాను లెండి," అని నవ్వాను.

"అదిసరేగానీ, ఒక సాహితీసమావేశంలో, 'కథకి వున్న సామాజిక ప్రయోజనం' అన్న విషయంమీద మాట్లాడాలి. ఏమన్నా సామాజిక ప్రయోజనం వున్న మీ కథలు కొన్ని చెప్పండి. చదివి,

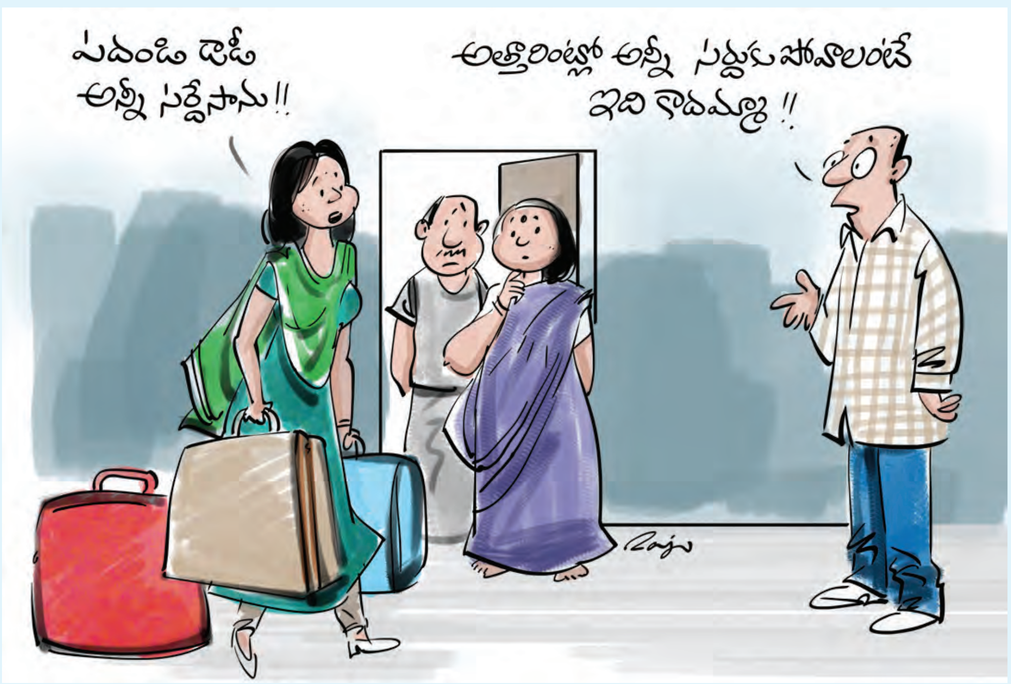

నచ్చితే, వాటి గురించి మాట్లాడుతాను,'' అన్నాడాయన.

''సామాజిక ప్రయోజనం అనేది చాలా పెద్ద విషయమండీ! అందులో చాలా అంశాలు వుంటాయి. నాస్తికత్వం అనేది ఒక అంశం. దానిమీద కొన్ని కథలు గిలికానులెండి. మీకు నచ్చుతా యేమో చూడండి,'' అని హాస్యంగా అన్నాను.

ఆ తర్వాత ఆ నాస్తిక కథల వివరాలు కూడా చెప్పానా యనకు.

ఆ సంఘటన జరిగిన రెండు, మూడువారాలకి సీతాదేవి ఫోను. ఇదేనన్నమాట, ఆ రావు చెప్పిన సాహితీ సమావేశం.

''నేను రానండీ,'' అని కచ్చితంగా చెప్పినా, సీతాదేవి వాళ్ళ ఈమెయిలు లిస్టులోంచీ నా పేరు తీసెయ్యలేదు. నేనూ తీసెయ్యమని చెప్పలేదు. వాళ్ళ సాహితీసంస్థ ఈమెయిళ్ళు నాకు వస్తూనే వున్నాయి.

ఒకరోజు ఈమెయిల్లో సంగతి: ''రావుగారు 'కథలో వున్న సామాజిక ప్రయోజనం' అన్న అంశం గురించి మాట్లాడుతారు. దానికి ఆయన ముగ్గురు రచయితలని ఎన్నుకున్నారు. ఆ రచయితల పేర్లూ, రావుగారు ఎన్నుకున్న ఆ రచయితల కథల పేర్లూ ఇక్కడ ఇస్తున్నాము. మీరు మీటింగుకి వచ్చేముందరే, ఆ కథలు చదివి వస్తే, చర్చ బహు పసందుగా వుంటుంది,'' అని రాసింది సీతాదేవి.

ఆ ముగ్గురు రచయితల్లో నేనొకణ్ణి. నేను రాసిన ఓ మూడు నాస్తిక కథల పేర్లు కూడా వున్నాయందులో. అటువంటి సాహితీ మీటింగు ఈమెయిలు ఇదివరలో చూడలేదు. 'ఇదేదో కాస్త వేరేగా వుందే!' అనుకున్నాను.

ఆమర్నాడే, ఇంకో రచయిత రాసిన ఈ మెయిలుని సీతా దేవి అందరికీ ఫార్వార్డు చేసింది.

''మీరు ఆ నాస్తిక రచయిత కథల గురించి చర్చిస్తున్నారా? నేను దేవుళ్ళ గురించీ, మంత్రాల గురించీ వ్యాసాలు రాస్తే, ఆ నాస్తిక రచయిత నా మీద విమర్శగా ఓ కథ రాశాడు. మీ లిస్టులో ఆ కథ పేరు కూడా వుంది. మీరు దాని గురించి చర్చిస్తున్నారా?'' అనడిగాడు అతను, సీతాదేవికి మాత్రమే రాసిన ఈమెయిల్లో.

ఆశ్చర్యం వేసింది ఆ రచయిత ధోరణికి. సాధారణంగా ఎవరూ మనసులో వున్న విషయం డైరెక్టుగా బయటికి చెప్పరు. ఈ రచయిత మాత్రం, పిల్లిమీదా, కుక్కమీదా పెట్టకుండా, స్పష్టంగా చెప్పేశాడు తన అసమ్మతి.

''నేను మీకు వ్యక్తిగతంగా ఈమెయిలు రాస్తే, దాన్ని మీరు అందరికీ ఫార్వార్డు చేసి, నా పరువు తీస్తారా?'' అని ఆ రచయిత, సీతాదేవి మీద విరుచుకుపడతాడనుకున్నాను.

ఎవరేమంటారో చూద్దామని, రోజూ వాళ్ళ ఈమెయిళ్ళు చదివేవాణ్ణి ఆసక్తిగా. ఒక్కరూ ఒక్క మాట కూడా అనలేదు ఆ విషయం గురించి.

ఇంకో రెండ్రోజులకి, రావు ఒక ఈమెయిలు పంపాడు.

''నేను రచయితల గురించి మాట్లాడబోవడం లేదు. వాళ్ళు రాసిన కథల గురించే మాట్లాడబోతున్నాను. ఎవరి వ్యక్తిగత విషయాల్లోకీ నేను వెళ్ళబోవడంలేదు,'' అన్నది దాని సారాంశం.

రావు జవాబు ఆ రచయితకి ఎలా సరిపోయిందో, అర్థం అయితేగా? మొత్తానికి, ఆ తర్వాత ఎవరూ ఏమీ రాయలేదు ఆ విషయం గురించి. అంటే, ఆ సంగతి 'పాత' పడిపో యిందన్న మాట రచయితలకి.

మా పక్కూళ్ళోనే మా బాబాయి కొడుకు వుంటాడు. నాకన్నా బాగా చిన్నవాడు. వాడి అత్తగారు ఇండియాలో బాగా పేరు పొందిన రచయిత్రి. ఆవిడ పేరు సుభద్రమ్మ. ప్రస్తుతం కూతురి దగ్గరే వుంటోంది. నాతో అప్పుడప్పుడూ మాట్లాడుతూ వుంటుం దావిడ. నా గోల ఆవిడకి నచ్చదు. ఆవిడ గోల నాకు నచ్చదు. అయినా సరే, కల్సినప్పుడల్లా, మర్యాదగా మాట్లాడేసుకుంటూ వుంటాము, ఆ విషయమూ, ఈ విషయమూ.

ఆరోజు ఏదో పనిమీద మా బాబాయి కొడుకింటికి వెళ్ళాను. వాడి అత్తగారితో ఈ సాహితీ సమావేశం గురించీ, ఇప్పటివరకూ జరుగుతున్న రాజకీయాల గురించీ, సీతాదేవి గురించీ, రావు గురించీ, అన్నీ చక్కటి కబుర్లు, మసాలా కూడా రంగరించి, చెప్పా నావిడకి సరదాగా.

సుభద్రమ్మ నావేపు పులుకూ, పులుకూమంటూ చూసింది, నేనేదో పెద్ద తప్పు చేసినట్టు.

''అదేంటండీ? అలా చూస్తారేం కోపంగా నావేపు?'' అని ఆశ్చర్యంగా అడిగాను.

''నేను రచయిత్రిని అని మీకు తెలుసు కదా? నేను సాహితీ సమావేశాలకి వెళతాననీ, అవంటే నాకిష్టమనీ కూడా మీకు తెలుసుకదా? మరి, మీరు వాళ్ళకి నా పేరెందుకు చెప్పలేదూ? నన్ను కూడా పిలవమని మీరు వాళ్ళకెందుకు చెప్పలేదూ?'' అంటూ నిలదీసిందావిడ.

ఆశ్చర్యం పట్టలేక కిందపడిపోవాలనిపించింది. అలా పడి పోతే, ఆవిడ చెయ్యి పట్టుకుని ఎలాగూ లేవనెత్తదూ, అలాగే సంతోషంగా చూస్తూ వుంటుందని గాఢంగా అనిపించి, కింద పడిపోయే కార్యక్రమం ఆపేశాను.

''బావుందండీ మీ వరస! నేను చెప్పిన కబుర్లలోంచి మీకు దొరికిన విషయం అదా? ఏదో సామెత చెప్పినట్టు, నా మీద నెపం నెడుతున్నారా? అయినా, ఆ రచయితల లిస్టులో మీ గాఢ స్నేహితుల పేర్లు కూడా వున్నాయి. వాళ్ళనడగండి గట్టిగా!'' అని ఎదురుతిరిగాను.

''అడుగుతానండీ! వాళ్ళని కూడా తప్పకుండా అడుగు తాను. ఇప్పుడుకాదు. ఆ మీటింగయ్యాక, వాళ్ళు ఎప్పుడో మాట్లాడుతారు కదా నాతో? అప్పుడడుతాను వాళ్ళని గట్టిగా. ఇప్పుడు మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను'' అంటూ వదల్లేదావిడ నన్ను.

"వుత్తినే అడగడం కాదు, బాగా కడగండి వాళ్ళని," అన్నాను నవ్వుతూ.

"అలాగే, అలాగే. ఇప్పుడు మిమ్మల్ని కడుగుతాను. మీరు చెప్పండి," అంది సుభద్రమ్మ నవ్వుతూ.

"ఎందుకు మీ గురించి చెప్పలేదంటే, మీ పేరు చెప్పా లన్న విషయం నాకు తోచలేదు కాబట్టి. ఆ మీటింగుకి వెళ్ళడం ఇష్టం లేని నేను, మీ గురించి ఎలా చెబుతానూ? మిమ్మల్ని పిలవమని ఎలా చెబుతానూ? అంత ఆసక్తి వుంటే, మీరే వాళ్ళకి ఫోనుచేసి, 'వస్తానని' చెప్పండి. సంతోషంగా రమ్మంటారు. ఎంతమంది వస్తే అంత గొప్ప ఆ మీటింగు వాళ్ళకి. మీటింగు విజయవంతం అయిందనీ, బోల్డుమంది వచ్చారనీ చాటుకోవాలిగా వాళ్ళు కూడా?" అని చెప్పానావిడకి.

"పిలవని పేరంటానికి వెళ్ళడం ఏం బాగుంటుందిలెండి. మీరు వాళ్ళకి నా గురించి చెబితే బాగుండేది," అంది సుభద్రమ్మ.

ఓర్నాయనో! వదలదే ఆవిడ నన్ను నిందించకుండా! సాహితీ సమావేశం పిలవని పేరంటం అట! పిలవకపోతే, ఆ సాహితీ సమావేశానికి వెళ్ళకూడదా? సమావేశాన్ని పేరంటం చేసేసింది సుభద్రమ్మ. రాబోయే నవ్వుని ఆపుకున్నాను బలవంతంగా, ఇంకే మంటుందో నన్నని జడిసి. ఎంతైనా చుట్టా లావిడ కదా?

మర్నాడనిపించింది నాకు.'సీతాదేవికి ఇప్పుడు ఫోను చేసి అంది సుభద్రమ్మ గురించి చెప్పొచ్చు కదా?' అని. నిన్నావిడ నాతో దెబ్బలాడినప్పుడు కూడా, చివరికి, 'ఇప్పుడయినా మీరు వాళ్ళకి చెప్పండీ!' అని నన్నడగలేదు. 'ఇప్పుడు చెప్పమంటారా?' అని నేనూ అడగలేదు. చెబితే సంతోషిస్తుందని మాత్రం తెలుసు. సీతాదేవి నాకు ఫోనుచేసింది, ఎవరిదో ఫోను నెంబరు అడగ డానికి. అప్పుడు ఒక మాట చెప్పాను ఆవిడకి.

"మొన్నొకరోజు ఏదో పనిమీద మా బాబాయి కొడుకు ఇంటికి వెళ్ళాను. అతని అత్తగారు సుభద్రమ్మ. పేరున్న రచయిత్రి. ఇండియా నించి కూతురు దగ్గర వుండడానికి వచ్చింది. మీ సాహితీ సమావేశం గురించి చెబితే, ఆవిడ ఆసక్తి చూపించింది. 'అయ్యో, నన్ను పిలిస్తే నేను వెళ్ళేదాన్ని కదా?' అని కాస్త వాపో యింది కూడా. మీకు తెలుసా ఆ సంగతి?" అని అడిగాను.

"చాలా సంతోషమండీ! సుభద్రమ్మ ఇక్కడున్నట్టు నాకు తెలీదు. తప్పకుండా పిలుస్తానావిణ్ణి. మీరు కూడా రావొచ్చుగా? బాగుంటుందీ?" అందావిడ.

ఫోనుపెట్టేశాను. ఆవిడ విక్రమార్కుడు. నేను భేతాళుణ్ణి.

వాళ్ళ సాహితీసమావేశం జరిగిన మర్నాడు, సుభద్రమ్మ ఫోను చేసి చెప్పింది ఆ మీటింగు సంగతులు.

"సాహితీసమావేశం బాగా జరిగిందండీ. నన్ను అధ్యక్షత వహించమన్నారు. నేను, 'నా కథలకి ప్రేరణ' గురించి మాట్లా డాను. అందరూ సంతోషించారు. రావుగారు, 'కథకి వున్న సామాజిక ప్రయోజనం' గురించి మాట్లాడారు. మీరు రాసిన ఫలానా కథ గురించి కూడా మాట్లాడారు. ఎంతో బాగా జరిగింది మీటింగు. సీతాదేవి, నన్ను కార్లో తీసుకువెళ్ళి, తిరిగి తీసుకు వచ్చింది. ఎంతో మర్యాదగా చూసిందావిడ నన్ను. నా గురించి మీరు వాళ్ళకి చెప్పినందుకు చాలా థాంక్సండీ!" అంటూ సంబరం గా చెప్పుకొచ్చింది ఆ సంగతులు.

'పోనీలే! వాళ్ళూ వాళ్ళూ బాగానే వున్నారు కదా?' అనిపిం చింది.

"మీరు మీ గాఢస్నేహితుల్ని, 'మీరు నా గురించి సీతాదేవి గారికి చెప్పలేదేం?' అని అడిగారా?" అని అడుగుదా మనుకున్నానుగానీ, ఏవేవో సామెతలు గుర్తొచ్చి, మానేశాను.

మొత్తానికి, రావు, వివాదాస్పదమైన నా కథ గురించి మాట్లాడలేదని తెలిసింది. అదేమీ కొత్తగా అనిపించలేదు. భావాల కోసం శతృవుల్ని పెంచుకుంటారా వీళ్ళు?

ఇంకో రెండు వారాలు పోయాక సీతాదేవి నించి ఫోను.

"మళ్ళీ ఫోను చేశారేవిటీ? ఆ మీటింగులకి రానని నేను చెప్పేశానుగా?" అన్నాను కాస్త ఆశ్చర్యంగా.

"ఏం? మీటింగుల గురించే ఫోను చెయ్యాలా? ఏమన్నా సాహిత్యం గురించి కబుర్లు చెప్పుకోకూడదా?" అందావిడ.

"అలాగా! చెప్పండీ!" అన్నాను నీరసంగా, ఆవిడతో నాకేం కబుర్లుంటాయని.

"పున్నయ్యగారనే ఒక గొప్ప రచయిత మన బేఏరియాకి వస్తున్నారట. ఆయన బోలెడు నాస్తిక వ్యాసాలు కూడా రాశారట. నేనేవీ చదవలేదనుకోండీ. ఆయన రావుగారింట్లో వుంటారట కొన్నిరోజులు. అభ్యుదయంగా ఆలోచించేవాళ్ళని ఆయన రావు గారి వాళ్ళింట్లో 'గెట్టుగెదర్'కి పిలుస్తున్నారట. మిమ్మల్నీ, నన్నూ కూడా పిలుస్తారట. ఆయన నాకు చెప్పారు. నేను మీకు చెబు తున్నాను. ఆయన మీకు ఫోను చేస్తారట," అని వివరంగా చెప్పిందావిడ.

"అయ్యో! అలాగా! మీరు చెప్పకపోయారా ఆయనకి, నేను రాననీ, నన్ను పిలవొద్దనీ? అయినా, నాస్తికులే అభ్యుదయంగా ఆలోచిస్తారని మీరంటే నవ్వొచ్చింది నాకు. అలాంటప్పుడు మిమ్మ ల్నెలా పిలిచారాయన 'గెట్టుగెదర్'కి? మీరు నాస్తికులు కారు కదా?" అనడిగాను.

"అదే నాకాశ్చర్యం! నేను తప్ప, మిగిలిన వాళ్ళందరూ నాస్తికులేనట. అయినా, ప్రతీ మనిషీ జీవితంలో ఎప్పుడో ఒకసారి నాస్తికుడిగానే ఆలోచిస్తాడూ, వుంటాడూ. నేను మాత్రం? నేను రెండురకాల మనిషిని. కావాలంటే అటూ వుంటాను. ఇటూ వుంటాను. మీతో ఇప్పుడు మాట్లాడే సీతాదేవి వేరు. సాహితీ సమావేశాలు నిర్వహించే సీతాదేవి వేరు. కథలూ, కవితలూ రాసే సీతాదేవి వేరు. వాళ్ళంతా నాలో భాగాలేగానీ, మొత్తం నేను కాదు వాళ్ళు. మీరు ఆ తేడాలు గ్రహించాలి," అంటూ వెర్రివాళ్ళకి మాత్రమే అర్థం అయ్యే మాటలు మాట్లాడింది.

ఇదివరలో, దేన్నీ సహించకుండా పోట్లాడే నేను, ఈమధ్య కాలంలో వాళ్ళనీ, వీళ్ళనీ పోట్లాడకుండా వదిలెయ్యడం నాకే ఆశ్చర్యం కలగజేస్తోంది. దెబ్బలాడే ఓపిక నశించలేదుగానీ, వీళ్ళెలాగూ మారరని ఓ జీవితకాలం చెప్పేసింది.

అనుకున్నట్టుగానే, అంటే సీతాదేవి చెప్పినట్టుగానే, రావు నించి ఫోను.

''పున్నయ్యగారి గురించి మీరు వినే వుంటారు. గొప్ప అభ్యుదయ రచయిత. మనలాగే గట్టి నాస్తికులు. ఎన్నో పుస్తకాలు ప్రచురించారు. కొత్త పుస్తకం ఆవిష్కరణసభ కోసం అని ఇక్కడకి వచ్చారు. వేరే రాష్ట్రంలో వుంటారాయన. మీరా సభకి ఎలాగూ రారుకదా? అందుకని, సాహితీసంస్థలనీ, తెలుగు సాంప్రదాయ, సాంస్కృతిక, స్ఫూర్తి సంస్థలనీ, తెలుగువెబ్ పత్రికలనీ పట్టించు కోకుండా, అభ్యుదయంగా వుండేవాళ్ళని కొంతమందిని మాత్రమే 'గెట్టుగెదర్'కి పిలుస్తున్నాను. ఇది మీటింగు కాదు. అభ్యుదయం గా ఆలోచించే కొంతమంది మాట్లాడుకోవడానికి కలుస్తున్నా మంతే! పున్నయ్యగారు కూడా వుంటారు. ఆయనతోటి మాట్లా డొచ్చు మనం,'' అంటూ ఎంతో సామరస్యంగా వివరించా డాయన.

ఏం 'గెట్టుగెదర్' ఇదీ? ఎవరి గోలలో వాళ్ళుంటారు.కానీ, 'అభ్యుదయ వాదులు' మాత్రమే అంటే కొంత ఆసక్తి కలిగింది.

''గెట్టుగెదర్ అంటే మాట్లాడుకోవడం అయ్యాక, భోజనాలు కూడా పెడతారా? లేక వుత్త కాఫీలు మాత్రం ఇచ్చి పంపుతారా?ఈ గెట్టుగెదర్‌లో ఏం మాట్లాడుతారు అందరూ?'' అంటూ నా భేతాళ ప్రశ్నలు సంధించాను.

అమెరికాలో, ఎవరన్నా వాళ్ళింటికి పిలిస్తే, భోజనాలు పెట్ట కుండా పంపరు. అదో పెద్ద సాంప్రదాయం. ఏ సాహితీ సమా వేశమన్నా, ఏ సాంస్కృతిక కార్యక్రమమన్నా, భోజనాలు లేకుండా జరగవు.

'అన్నీ అయ్యాక, అప్పుడు కొంపలకెళ్ళి ఏం వంటలు మిడుకుతారూ?' అన్న విషయం కూడా వుంది.

''అయ్యో! భోజనం లేకుండా ఎలా వుంటుందీ? వచ్చిన వాళ్ళకి డిన్నరూ, వైనూ అన్నీ వుంటాయి,'' అని వివరించాడు రావు.

''ఆలోచించి, మీకే విషయమూ తెలియజేస్తా,''నని మాటిచ్చి, ఫోను పెట్టేసి, ఆశ్చర్యసాగరంలో మునిగిపోయాను.

అభ్యుదయవాదులందరూ, అభ్యుదయ విషయాలన్నీ మాట్లాడేసుకున్నాక, తాగుతారన్నమాట! తాగడమనేది కూడా అభ్యుదయం అయిపోయింది ఈరోజుల్లో. అమ్మో! ఇంకా ఎన్ని అభ్యుదయాలున్నాయో! అమెరికాలో మరీనూ! మా కంపెనీలో ప్రతీ శుక్రవారం సాయంత్రం తాగుడుపార్టీ! ఆరోజు ఓ పోలీసు కారు మాకంపెనీ పక్కనే మాటేసి, తాగి కారు నడిపేవాళ్ళని పట్టుకోడానికి చూస్తూ వుంటుందని అందరూ జోకేస్తూ వుంటారు. వెంటనే రావుకి ఈమెయిలు పంపాను.

''నాస్తికులతో అభ్యుదయ ఆలోచనలతో మీటింగులు మంచివే. అయితే, మీరు 'వైనూ, డిన్నరూ' గురించి కూడా చెప్పారు. నేను తాగుడికి పూర్తిగా వ్యతిరేకిని. కంపెనీలో వుండే వైను పార్టీలకేపోను. ఎక్కడైనా ఆల్కహాలు సప్లై చేస్తుంటే, అటు వంటి మీటింగుకి నేను వెళ్ళను. ఎక్కువమంది ఆడవాళ్ళు కూడా ఆ మీటింగుల్లో ఆ వైను తాగరు.అలా వైను తాగడాలూ, ఆ తప్పుపని చేస్తూ, దాంతోపాటు అభ్యుదయ విషయాలు మాట్లా డ్డాలూ, ఈ రెండు కలిసి జరగడం నేను ఇష్టపడను. మంచి విషయాలతోపాటు, ఆచరణ కూడా నాకు ఇష్టం. అందువల్ల నేను మీ ఇంటికి రావడంలేదు,'' అన్నది నా ఈమెయిలు సారాంశం.

ఆ మెయిలు పంపాక, 'అమ్మయ్య! ఇక ఆ గెట్టుగెదర్‌కి వెళ్ళే ప్రసక్తేలేదు,' అని సంతోషించాను. నా మెయిలుకి జవాబు వస్తుందనుకోలేదు. నా నమ్మకాన్ని వమ్ము చేస్తూ వచ్చింది రావు జవాబు.

''వైను సర్వే చేయడం కన్నా మీరు ఈ అభ్యుదయ మీటింగుకి రావడం ముఖ్యం. వైను అస్సలు సర్వ్ చెయ్యము. సీతాదేవి తప్ప అందరూ కొత్తవాళ్ళు, వస్తున్నారు ఈ మీటింగుకి. ఆ పైవారం మేము ఇండియా తిరిగి వెళ్ళిపోతున్నాము. మీరు తప్పకుండా రండి,'' అన్నది అతని ఈమెయిలు సారాంశం.

ప్రతీసారీ ఆశ్చర్యపోవాలంటే విసుగేసినా, ఆశ్చర్యపోక తప్పలేదు నాకు. నేను రావడం కోసం, ఆ గెట్టుగెదర్‌లో తాగడం మానేస్తామన్నారంటే, ఆశ్చర్యమేగా మరి?వాళ్ళ గెట్టుగెదర్‌కి వెళ్ళకపోవడానికి ఒకే ఒక అభ్యంతరం చెప్పాను. అది కాస్తా తొలగించాడాయన.

వెంటనే, 'మీఇంటికి వస్తున్నాను,' అని మెయిలు పంపాను.

ఆ తర్వాత కొత్త దిగులు పట్టుకుంది. రావు ఇంటికి వచ్చే వాళ్ళందరూ కనీసం ఓ ఇరవైమందన్నా వుంటారు కదా? రావు భార్య వీళ్ళందరికీ వండి, వడ్డించాలన్నమాట. ఏవో మాటల్లో, రావు, 'నాకు వంట బొత్తిగా రాదండీ,' అని మురుసుకుంటూ చెప్పినట్టు గుర్తు. ఇండియా నించి వచ్చిన అత్తగారిని కూర్చో బెట్టి, వుద్యోగం చేస్తున్న ఏ అమెరికా కోడలు ఆ వచ్చే ఇరవై మందికీ వండి, వడ్డిస్తుందీ? ఒకవేళ ఆ కోడలు చేసినా, ఆ ఇండియా అత్తగారు చెయ్యనిస్తుందా? ఒకవేళ, వాళ్ళిద్దరూ కలిసి పనిచేసినా, అంతమందికి ఇద్దరు మాత్రమే చెయ్యాలంటే కష్టంకాదూ? పైపెచ్చు ఇలాంటి భోజనాలకి, ఒక కూరా, ఒక పచ్చడీతో సరి పెట్టరు. నాలుగు కూరలూ, నాలుగు అన్నాలూ, ఓ పులుసూ, ఓ పచ్చడీ, ఓ హాటూ, ఓ స్వీటూ, గట్రా వుండా ల్సిందే. బోల్డు పని. తిన్నంత తిని, మిగిలింది మర్నాటికి దాచుకుంటారు.

''ఇరవైమందికి రావుగారి భార్యా, కోడలూ వండి, వడ్డిం చాలంటే కష్టం కదండీ? మీరేమనుకుంటున్నారూ?'' అనడిగాను సీతాదేవికి ఫోనుచేసి.

"ఓ అదా? ఇవన్నీ మామూలేనండీ! నేను రావుగారి భార్యకి ఫోను చేసి, 'సాయంకావాలా?' అనడిగాను. కొంచెం ముందరగా వచ్చి, ఓ పచ్చడి చేసి పెట్టమన్నారు. నేను కొబ్బరి పచ్చడి చేద్దా మనుకుంటున్నాను," అని చెప్పేసిందావిడ.

రావు ఇంటికి ఫోను చేశాను. ఆయనే ఫోనెత్తాడు.

"మీ భార్యగారితో మాట్టాడాలండీ! ఆవిడకి ఫోనిస్తారా?" అనడిగాను.

రావు భార్య లైనులో కొచ్చింది.

పరిచయాలయ్యాక, డైరెక్టుగా రంగంలోకి దిగిపోయాను. "ఎవరన్నా మీకు ఫోనుచేసి, 'గెట్టుగెదర్ వంటకి మీకు సాయం కావాలా?' అనడిగితే, ఆ ఫోను చేసింది ఆడవాళ్లయితే, ముందర కాస్త మొహమాటానికి మీరు వద్దన్నా, కాస్సేపటికి సంతోషంగా ఒప్పుకుంటారు. ఆ ఫోను చేసింది మగవాళ్లయితే, మీరు మర్యాద కోసం బొత్తిగా ఒప్పుకోరు వంటలో సాయానికి. 'మగవాళ్ళేమిటీ, వంటలో సాయం ఏమిటీ?' అని మీరు అనేసుకుంటారు. అంత మంది కోసం మీ ఇద్దరు మాత్రమే వంట చేస్తుంటే, పడి తినడానికి నాకు సిగ్గుగా వుంటుంది. సాధారణంగా మగాళ్ళెవరూ మీకిలా ఫోను చెయ్యరు. అయితే, గియితే వాళ్ళ భార్యలని చెయ్య మంటారు ఫోను. మీరు నా విషయంలో అందరిలాగా తీసుకో కండి. మొహమాటానికి కూడా వద్దనకండి. నేను ఓ రెండు, మూడు గంటలు ముందరగా వచ్చి, కొన్ని పదార్థాలు తయారు చేస్తాను. మీరు కొన్ని చెయ్యండి. పని పంచుకుందాం. నన్ను సాయం చెయ్యనివ్వండి," అంటూ చాలా వివరంగా, సామ రస్యంగా చెప్పానావిడకి. ఆవిడ సంతోషంగా ఒప్పుకుంది.

అన్నట్టుగానే, ఓ మూడుగంటలు ముందుగా వాళ్ళింటికి వెళ్ళాను. రావు భార్య, మనవడి బట్టలు మడత పెడుతోంది. ఇంట్లో ఎవరూ లేరు. రావు, పిల్లాణ్ణి 'డేకేర్' నించి తేవడానికి, పున్నయ్యతో కలిసి వెళ్ళాడట. కొడుకూ, కోడలూ వుద్యోగాల నించి ఇంకా రాలేదట.

రావు భార్య సామాన్లు అందిస్తూ వుంటే, చకచకా కొన్ని పదార్థాలు తయారుచేసేశాను. సీతాదేవి వచ్చి కొబ్బరిపచ్చడి చేసింది. రుచి చూడమని రవ్వంత చేతిలో వేసింది.

"అబ్బ! పులుపు! దీన్నిండా చింతపండు కుమ్మరించారు. నాకు పచ్చళ్ళలో చింతపండంటే అయిష్టం. అన్ని పచ్చళ్ళూ పుల్ల గానే వుంటాయి," అంటూ మొహం చిట్లించాను.

అందరూ నవ్వారు. రావు భార్య కొన్ని పదార్థాలు తయారు చేసింది.

"మీ మొహం చూస్తే, మీరు వంటపనులు చేసే మగాడి లాగానే వున్నారు లెండి," అంటూ కితాబిచ్చింది రావు భార్య నాకు.

అట్లపిండిలాగా ఉబ్బిపోయాను ఆ మంచి మాటలకే. నేను తప్ప, మరో మగపురుగు ఆ ఆడవాళ్ళకి సాయం చేయడానికి రాలేదు. కాస్సేపటికి అందరూ వచ్చారు. 'గెట్టుగెదర్' మొదల య్యింది.

'పదార్థాలు బాగున్నాయ,'ని నన్ను మెచ్చుకుని, సంతోష పెట్టారు కొందరు.

అందరం హాల్లో కూర్చున్నాం. నేను ఫైర్‌కేసు దగ్గరున్న గట్టు మీద కూర్చున్నాను వాళ్ళ మాటలు వింటూ.

యథాలాపంగా పక్కకి తిరిగి చూస్తే, కొంత దూరంలో వైను స్టాండూ, దాన్నిండా వైను బాటిల్సూ. కొంతమంది ఆ స్టాండు వేపు ఆశగా చూడ్డం నా దృష్టిని దాటిపోలేదు. అడగడానికి వాళ్ళకి మర్యాద ముసుగు!

అన్నీ పిచ్చికబుర్లే! అభ్యుదయ కబుర్లు ఒక్కటీలేవు. నాస్తిక మాట ఒక్కటీలేదు. ఒకాయన, చేతికి ఏవేవో పూజల దారాలు కట్టుకుని వచ్చాడు.

ఒకాయన పున్నయ్యని ఏమన్నా చెప్పమన్నాడు.

దానికి పున్నయ్య, "ఇక్కడ మీరందరూ మీ గిరి గీసుకుని, అందులో మీ కార్యక్రమాలు చేసుకుంటున్నారు. వాటిలోకి మీ చుట్టూ వున్న అమెరికా వాళ్లని లాగడంలేదు," అని చెప్పాడు.

దారాలు కట్టుకున్నాయన, "అవునండీ! నిజం! మా ఆఫీసు లో వున్న అమెరికా వాళ్ళు వాళ్ళ డ్రింకింగు పార్టీకి నన్ను పిలు స్తారు. నేను వెళతాను. అయితే, మొన్నామధ్య వినాయకచవితి పూజ చేసుకున్నప్పుడు, నేను ఆ అమెరికన్లని ఎవర్నీ పిలవలేదు. ధైర్యం చాలలేదు. ఇప్పుడనుకుంటున్నాను పిలిచి వుండాలని," అంటూ పిచ్చిమాటలు చెప్పాడు.

నాస్తిక పున్నయ్య ఆ మాటలని ఏమన్నా విమర్శిస్తాడేమో నని చూశాను. ఆయన నోరెత్తితేగా!

ఇంకొకాయన, "రాత్రి తర్వాత పగలూ, పగలు తర్వాత రాత్రీ వస్తూ వుంటాయి. అలాగే మనుషులకి కష్టాలూ, సుఖాలూ ఒక దాని తర్వాత ఒకటి వస్తూ వుంటాయి," అని కవిత్వం చెప్పాడు.

ఇక సీతాదేవి మాతృత్వం మీద కవిత్వం చదివింది. స్త్రీలు మాత్రమే పిల్లల్ని కంటారట. వాళ్ళకి మాత్రమే అనుభూతులు కలుగుతాయట. అందుకే పిల్లల బాధ్యతలన్నీ తల్లులకే వుండా లట. పురుషులు దానికి పనికిరారట. ఎందుకంటే పురుషులకి అనుభూతులు కలగవట, పిల్లల్ని స్వయంగా కననందుకు. మాతృత్వమనే గొప్ప విలువ కలిగినవారే స్త్రీలట. పురుషులు ఆ విషయంలో తక్కువట. ఇలా సాగింది ఆ కవిత్వం.

విచిత్రం ఏమంటే, అక్కడున్న ప్రతీ పురుషుడూ చాలా సంతోషంగా, పిల్లల విషయంలో తమ తక్కువతనాన్ని ఒప్పేసు కుని, పిల్లల బాధ్యత పూర్తిగా స్త్రీలకి ఇచ్చెయ్యడానికి అంగీకరిం చేశారు. మరి స్త్రీలకే కదా అనుభూతులున్నవి?

"ఆ 'గెట్టుగెదర్' ఎప్పుడయిపోతుందా, ఎప్పుడు కొంపకి పోయి ఏదన్నా పుస్తకం చదువుకుందామా?" అని ఎదురు చూస్తున్నది నేనొక్కణ్ణే.

అప్పుడడిగింది సీతాదేవి ఓ ప్రశ్న.

"మనుషులందరిలోనూ ఎంతోకొంత కపటత్వం ఎందుకు వుంటుందండీ? మనసులో మాట ప్రతీసారీ బయటకి ఎందుకు చెప్పలేము? మా ఆయన, తన తల్లిని ఇండియా నించి తీసుకు వస్తానంటాడు. అది నాకు ఇష్టం వుండదు. ఆ విషయం బయటకి చెప్పలేక, ఏదో చెబుతాను. నాకు కొన్ని విలువలుంటాయి. బయటవాళ్ళ విషయంలో ఒక్కోసారి, ఆ విలువలు బయట పెట్టకుండా, సర్దేసుకుంటూ వుంటాను. ఆ కపటత్వం ఎలా పోతుంది?" అని.

దానికి ప్రతీఒక్కరూ, ఏదో చెప్పసాగారు. వాళ్ళ మాటలు వినడం మానేశాను. ఇదేం మాయదారి 'గెట్టుగెదరో' అర్థం అయి చావలేదు.

ఉన్నట్టుండి సీతాదేవి, నావేపు చూసి, "మీ అభిప్రాయం ఏమిటండీ?" అని గట్టిగా అడిగేసింది.

అందరూ నా వేపు చూస్తూ, నేనేం మాట్లాడతానా అని చూస్తున్నారు. ఇక మాట్లాడక తప్పలేదు.

"అభ్యుదయ 'గెట్ టుగెదర్' అని పిలిచారు నన్ను. ఒక్క అభ్యుదయ విషయం మాట్లాడలేదు ఎవరూ. పూజలు చేసి, దారాలు కట్టుకున్నాయన తన పూజకీ, అమెరికన్ల తాగుడు పార్టీకీ పోలిక పెట్టాడు. క్రిష్టియన్ పూజవాణ్ణి హిందూ పూజకి పిలుస్తాడట! వేరే దేశం మనుషులను కలుపుకోవడం అంటే, పూజకి పిలవడం అనుకుంటున్నాడు. నాస్తిక పున్నయ్యగారు నోరెత్తలేదు. మీ భర్తకో తల్లి వుంటుందనే, మీ భర్త కూడా ఒక తల్లికి పుట్టాడనే చిన్న సంగతి మీకు ఇప్పటికీ మీ జ్ఞానంలోకి రాలేదన్నమాట. ఇంతమంది అభ్యుదయ మగాళ్ళు ఒక్కరు కూడా ఆడవాళ్ళకి వంటలో సాయం చెయ్యలేదు. ఇంకొకాయన ప్రకృతిలో రాత్రీ, పగళ్ళకీ, సమాజంలోని మనుషుల కష్టసుఖాలకీ పోలిక పెట్టాడు. ప్రకృతికీ, సమాజానికీ తేడానే తెలియదు ఆయనకి. ఇక సీతాదేవి గారయితే, స్త్రీలకి అనుభూతులూ, వాటితోపాటూ పిల్లల బాధ్యతా అంటగట్టేసి, పిల్లల పనుల్నించీ పురుషులకి విముక్తి కలిగించేశారు. ఇక కపటత్వం గురించీ ప్రశ్నిస్తున్నారు. ప్రతీ మనిషికీ కీర్తి పిచ్చో, డబ్బు పిచ్చో వుంటుంది. తాము చేసే పనుల వల్ల, తాము మంచివాళ్ళనీ, గొప్పవాళ్ళనీ వాళ్ళకి కీర్తి కావాలి. లేదా డబ్బు కావాలి. అందుకోసం, వాళ్ళ మనసుల్లో ఏమున్నా, అవసరార్థం అది బయటపెట్టరు. ఏమన్నా విమర్శిస్తే, మళ్ళీ ఇంకో మీటింగుకి పిలవరేమోనని భయం వాళ్ళకి. ప్రతీ కారణం ఏదో ఒక అవసరం కోసమే! సోషల్ నెట్‌వర్కు పెంచుకునేది తమ అవసరాలు తీర్చుకోవడానికే. నాకా గోలలేదు. నన్నెవరూ మీటింగుకి పిలవకపోయినా చింతించను. అందుకని మనసులో వున్న మాట నిష్కర్షగా చెప్పేస్తాను. 'ఎందుకులే వాదించడం?' అని వూరుకుంటానేమోగానీ, ఏమన్నా అనేసు కుంటారనీ, మళ్ళీ నన్ను వాళ్ళ సోషల్ నెట్‌వర్కులో వుంచు కోరేమోననీ కాదు. 'మారని బుర్రలు వున్న వీళ్ళతో ఎందుకులే వాదించడం' అనను కుంటాను. అలాంటప్పుడు లొంగే అవసరం అక్కర్లేదు. ఏదో లబ్ధి కోసం చూసే వాళ్ళకే కపటత్వం గానీ," అంటూ ఓ పెద్ద లెక్చరిచ్చాను.

అందరూ నిశ్శబ్దంగా అయిపోయారు. కొంతమంది గుసగుసలాడటం నాకు కనిపించింది. ఒకరిద్దరి మొహాల్లో చిన్న నవ్వు. 'అత్తగార్ని తేను' అన్న మనిషి గురించి కూడా కామెంటు లేదు. అంతా నిరసనగా వున్నట్టు చేశారు. అందరూ ఇంకా తేరుకోకుండానే, అలా చూస్తూ వుండగానే, గబగబా లేచి, చెప్పులేసుకుని, బయటకి వచ్చి, వెనకాల తలుపేసేశాను. *

Expert Astrology Services

JAYAKUMAR SIVACHARYA

Priestly Services for South & North Indians

(Tamil, Telugu, Kannada, Gujarati, Maharashtra, UP, Punjab)

All Hindu Religious Pujas, Satyanarayana Puja, Namakaranam, Upanayanam, Weddings, Birthday/Graduation, Gruha Pravesham & all other functions. And Homams – Ganapati, Navagraha, Chandi, Ayush, Rudrabhisekham & more.

కాకినాడలో పుట్టిన జెయుబివి ప్రసాద్ సిలికాన్ వ్యాలీలో సాఫ్ట్‌వేర్ కంపెనీకి టెక్నికల్ మానేజర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. గురజాడ, చలం, శ్రీపాద, రంగనాయకమ్మ రచనలు అమితంగా ఇష్టపడే వీరికి సంగీతం, నృత్యం అభిరుచులు. ఆ కుటుంబంతో ఒకరోజు కథాసంపుటి ప్రచురించారు. భార్య, ఇద్దరు పిల్లలతో క్యుపర్టినో, కాలిఫోర్నియాలో నివాసం.

జీవన సౌరభం

ఇది ఏ కొమ్మపువ్వో?

రాజేశ్వరి ఉదయగిరి

ప్రతీసారి లాగే ఈ సారి కూడా బాగా ఎదురు చూసీ, చూసీ, చూడగా - ఇదిగో వచ్చింది వసంతం. Springhas sprung as we say. సౌత్‌లో ఇంక మాకు మంచు కురిసే రోజులు ఈ సీజన్‌కి అయిపోయినట్టే. ఇంక మెల్లిగా gardening పనులు మొదలు. BTW, gardening గురించో, spring గురించో మాట్లాడే ఉద్దేశం లేదు నాకు.

భారతదేశం నించిఎగురుతూ, ఎగురుతూ వచ్చి - ఇక్కడ వాలి, ఇక్కడో గూడు కట్టుకుని, అందులో పిల్లల్ని సాకుతూ, ఇటు పూర్తిగా గూడున్న చెట్టు సొంతమో,అటువచ్చిన వూరి సొంతమో కాలేక, అటు-ఇటు గాలివాటానికి ఊగిసలాడుతున్న జీవితాలు ఎన్నెన్నో ఈ దేశంలో. నిజానికి ఏ పరాయి దేశమైనా ఇంతే.

సరే అమెరికాలో ఉన్నాం కదా అని పూర్తిగాAmericanize కాలేకపోయి, పండగలు పబ్బాలు వస్తే మన సంప్రదాయాన్ని పక్కకు నెట్టేసి కేవలం Halloween, Christmas,Thanksgiving లాంటివి మాత్రమే celebrate చేసుకుంటూ ఉండలేం.ఒక పక్క ఉగాది ఎంత ముఖ్యమో, ఇంకో పక్కNew Years eve and New Years day అంతే ముఖ్యం. Proms కీ, Graduations కీ ఎంత పెద్ద పార్టీలు చేస్తామో, ఆరంగేట్రం వగైరా అంతే ఆర్భాటంగా చేస్తాము.

దాదాపు రెండేళ్ళవయసు నించీ పసిపిల్లలు మాట్లాడే ముద్దుముద్దు మాటలు వింటుంటే, అది ఏ భాషో ఆలోచించకుండా మనసారా, తనివితీరా, ఆస్వాదిస్తాం; ఆనందిస్తాం. మరో రెండేళ్ళు దాటగానే english పలుకులు ముద్దొస్తున్నాయే అని మురిసిపోతాం. ఆపైన తెలుగు మన మాతృభాష కనుక అది మాట్లాడటం చాలా అవసరం అని పిల్లలకి నూరిపోస్తాం. ఇటీవల అమెరికాలో మన అదృష్టం కొద్దీ బాగా పెరిగిపోతున్న తెలుగుబళ్ళల్లో వేస్తాం. వీకెండ్ వచ్చిందంటే సంగీతమని, కూచిపూడి అనీ, భరతనాట్యమనీ- ఒకపక్క బాలీవుడ్ అనీ, ఇంకో పక్క బాలే (ballet) అనీ, ఒకపక్క సాకర్, ఇంకో పక్కక్రికెట్. ఒక పక్క piano, ఇంకో పక్క వయోలిన్. ఇక academics పరంగా help కావాలి కనుక kumon chinese mathనో ఆశ్రయిస్తాము. ఇటుswimming , అటుHindu mythology, ఇటు స్పెల్లింగ్ బీ, అటు Hindu epics మీద వ్యాసరచన పోటీ. ఇవేవి ఆనట్లేదని, అటు Miss.America, ఇటు మనకున్న అశేష తెలుగు సంస్థల్లో మనవారు జరిపే కార్యక్రమాల్లో పోటీపడి, నెగ్గి, all-rounder అనిపించుకోవాల్సిన బాధ్యత.

Indiaకి ఫోన్‌చేస్తే అమ్మమ్మలు, నానమ్మలతో అనర్గళంగా తెలుగులో మాట్లాడాలి. స్కూల్‌కి సంబంధించిన పోటీల్లో, మీటింగ్స్‌లో, కాన్ఫరెన్స్‌లలో అందరూ ముక్కుమీద వేలేసుకునేలా ఆంగ్లము అల్లెయ్యాలి.

ఇంతాచేసి ఒకపెద్ద డాన్సర్‌గానో, లేదా గాయనిగానో, లేదా చిత్రకరుడిగానో భవిష్యత్తుకి బాటలు వేసుకుంటూ వారి సామర్థ్యాన్ని చాటుకుంటే, మన మనస్సుకీ, ఆశకీ అది చాలదు. We want them to match for some residency program leaving behind all classes, trainings, practices, performances, achievements - most of all may be some dreams woven in that direction. ,~ me] confusion?

పిల్లల్ని, పిల్లల్లా పెరగనివ్వని ఈనాటి ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, పరికరాలు ఎంత గొప్పవో, వారి పసితనాన్ని వీలయినంత బిజీగా మార్చేసే తల్లితండ్రుల ఆలోచన కూడా అంతే గొప్పది.

Options ఉండడం మంచిదే -The more the better. కానీ అన్ని options అందరూ తీసుకుంటే 'Option' అన్న పదానికి అర్థమే లేదు.

ఒక అందమైన పూల తోటలో రకరకాల పూలు. ఒక్కో పువ్వుదీ ఒక్కో అందం. ఒక్కో పువ్వుకీ మనసుని మైమరపించే పరిమళముంటే మరో పువ్వుకి అసలు వాసనే అంటదు. కొన్ని చిన్న చిన్నగా విరగపూస్తే, మరికొన్ని పెద్ద పెద్దవిగా, సంవత్సరానికి ఒకటే పువ్వుగా పూసి మనసు నింపుతాయి. కొన్ని చెట్లకి పూలే పూయవు, కొన్ని ఆకులే పూవులయిపోతాయి. ఏ రంగైనా, ఏ

వాసనైనా, ఎలాంటి రూపైనా అన్ని పువ్వులూ, అన్నిచెట్లూ అవి ఉన్నట్టుగా ఉంటేనే ఆ తోట ఉద్యానవనం అవుతుందేమో. Each flower is unique.

మనలోచాలా మందికి తెలిసి అనుభవమున్న విషయమే, just గుర్తుచేసుకుంటే?

అందరు పిల్లలూ గాయకులు కాలేరు,డాన్సర్లు కాలేరు. ఒకొక్కరిది ఒక్కో ధోరణి. వారి వారి అభిరుచిని బట్టి, వారిలోని నైపుణ్యాన్ని బట్టి, ఆ దారిలో వారికి మనంసహాయాన్నిసహకారాన్ని అందిస్తే బాగుంటుందేమో. వారి దారి ఏదో తెలుసుకుంటేఆ దిశలోనే మరింత శిక్షణ అందించడంసముచితమేమో?

ఇండియాకి వెళ్ళినప్పుడు పూర్తిగా అక్కడి జీవితాన్ని ఆకళింపు చేసుకోలేక,అక్కడి వాళ్ళకిమన వాళ్ళు అర్థంకాక మన వాళ్ళకి అక్కడి వాళ్ళు అర్థంకాక సతమతమవుతున్నారు. ఇక్కడి వరస చూస్తే , ఇక్కడివారు మన ఉనికిని గమనిస్తూ మనల్ని అక్కున చేర్చుకుంటూనే Immigrantsగా ముద్రిస్తున్నందుకు - చిన్న బాధని మనసులో దాచుకుంటూ- అటూ కాలేకపోతూ, ఇటూ కాలేకపోతూ... ఏమవ్వాలి ఈ చిగురించే కొమ్మలు?

వలసపక్షులు ఎప్పటికైనా వలస పక్షులేనాలేక స్థానీకరణ చెందుతాయా??

ఈ కొంగ్రొత్త కొమ్మలు ఏ చెట్టువి?

ఈ పూలు ఏ కొమ్మవి?

*

భారత్‌లోను, అమెరికాలోను అనేక టీవీ, స్టేజి కార్యక్రమాలకు యాంకర్‌గా పనిచేసిన రాజేశ్వరి బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి. అనేక తెలుగు సినిమాలలో కథానాయిక పాత్రలకి డబ్బింగ్ చెప్పారు. వృత్తిరీత్యా సాఫ్ట్‌వేర్ రంగంలో ఉన్న వీరి ప్రస్తుత నివాసం డాలస్, టెక్సస్

దైవదర్శనం

మాచిరాజు సావిత్రి

ఎంకన్న బాబుకి ఏడుకొండలంటా ఈ
ఎంకన్న గాడికి ఎకరమేలేదంట

దుక్కావా? దున్నావా? గింజైనా నాటావా?
కలుపైనా తీశావా? పంటైనా కోశావా?
ఏమీ చెయ్యని నీకు ఎందుకయ్య ఈ భూమి?
అన్నీ చేసే నాకు ఎందుకయ్య ఈ లేమి?

ఎంకన్న బాబుకి ఏడుకొండలంట ఈ
ఎంకన్నగాడికి ఎకరమే లేదంట

మళ్లా? మాన్యాలా? బ్యాంకిల్లో ఖాతాలా?
చీకట్లో యాపారాలా? ఒంటినిండా సొమ్ములా?
నిలువున మమ్ము దులిపి నీకు నిలువుదోపిడి ఇస్తే
పిడికెడు దుమ్ము రాలి, కడివెడు చెమట కారు

ఎంకన్న బాబుకిది ఖాతరే లేదేమో? ఈ
ఎంకన్నగాడి మీద కనికరమె రాదేమో

కట్నాలు, కానుకలూ, లాభాలు, లంచాలూ
ఎగ్గొట్టే పన్నులూ, నల్ల సొమ్ము మూటలూ
అన్నిట్లో నీకు వాటాలిచ్చిన దొరలంతా
బంగాళాల్లో చల్లగుండి ప్రసాదాలు మింగుతారు

కూటికి గింజలేక, మొలకింత గుడ్డలేక
నిలిచే నీడలేక, బతకలేక, చావలేక
ధర్మప్రభువు నీవని, నీ ధర్మదర్శనం కోసం
చూసి, చూసి శోష వస్తే ఈడ్చి పక్కన పారేస్తారు

ఎంకన్న బాబూ నీ ముచ్చట్లు చెప్పలేను
టిక్కెట్లు లేనివాళ్ల ఇక్కట్లు బాపలేవు

బంగారు గోపురాలూ, భోషాణాల్లో కాసులూ
కాపలా కాస్తామంటూ, అందరికి ఇస్తామంటూ
ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్లూ, దేవస్థానం డైరెక్టర్లూ
నీ చుట్టూ గోడకట్టి, నిన్ను లొంగదీశారయ్యో!

ఎంకన్న బాబూ ఈ బంగారపు పంజరంలో
బానిస బ్రతుకెందుకు? బయటకు రావెందుకు?

ఏడుకొండలవాడా ఈ కొండల్లో చిక్కి నీవు
బండబారిపోయావు, రాతిగుండెవైనావు
మనుషుల్లో చేరి నీవు మా మనుగడ చూడవయ్యా
మనిషే లేకుంటే, దేవుడెలా ఉంటాడయ్యా?

ఎంకన్న బాబూ ఈ కొండ నీకండగాదు ఈ
ఎంకిగాళ్ల గుండె బలమె కొండంత అండ నీకు

ఏం? వస్తావా? రావా? సరే!

ఉంచుకో నీ కొండలు, నీ గుళ్లు, గోపురాలూ
నీ నిండు హుండీలూ, నీ గుండు భక్తులూ
నా శక్తి నాకు ఉంటే, నీ భుక్తి నాకెందుకు?
నా ముక్తి నాలో ఉంటే, నీ భక్తి నాకెందుకు?

ఎంకన్న బాబుకి ఈ ఏడుకొండలేగానీ ఈ
ఎంకన్నగాడికి ఈ లోకమంత ఇల్లేరా

ఏమని వెతకను?

భావన గోపరాజు

ఏమి వెతకను నేను?
ఫ్రీవేలో ఫ్రీడం ఇచ్చిన నా గల్లీలను వెతకనా
నాలుగుగిర్రల కారులోన నాలుగులక్షల కిలోమీటర్లు తిప్పిన నా ద్విచక్రాన్ని వెతకనా
ఏమీ తోచని ఖాళీసమయాన అసలు ఖాళీ లేకుండా చేసిన నా నేస్తాలను వెతకనా
ఇక్కడ కనిపించిన ప్రతీచెట్టులోన మా ఎన్నారై చెట్టుని వెతకనా
నే వేసె రెండు అడుగులలో నాతో నడిచిన ఆ ఇరవై అడుగులను వెతకనా
రోజూ మోగే అలారమ్‌లో నాన్న పిలుపు కోసమై ఆగే ఆ క్షణాన్ని వెతకనా
సెల్ఫీలు తీసుకుని చూసుకునే సమయాన అమ్మనాన్న కనులే నా అద్దమైన నిమిషాలు వెతకనా
ఏమీతోచనివేళ చిన్నోడితో ఆడే జగడాలే వెతకనా
ప్రతీ పార్టీలో మీతో కలిసి షికార్లు చేసిన గడియలు వెతకనా
నిదుర రానినాడు మీ పక్కకొచ్చి గప్పీలు కొట్టె లాలనను వెతకనా
సాయంత్రాన అలసి సోఫాలో కూర్చున్ననాడు నాన్నతో ఆ సాయంత్రపువేళ వీధులలోన చెక్కర్లు వెతకనా
కంప్యూటర్ లాబులో బాత్కాని కొడ్తునప్పుడు మన సంపంగిచెట్ల కింద సంభాషణను వెతకనా
ఏమి వెతకను నేను ఇక్కడ సాగించే జీవితాన జీవం ఎక్కడ వెతకను.

భావనా గోపరాజు వెయిన్‌స్టేట్ యూనివర్సిటీలో కంప్యూటర్ సైన్స్‌లో మాస్టర్స్ చేస్తున్నారు. ఒక తెలుగు సినిమాకు పాటలు రాశారు. నాలోని భావన అనే బ్లాగు నిర్వహిస్తున్నారు.

MURTHY LAW FIRM

United States Immigration Law

Best Wishes to TANA
+
Entire Community!

www.murthy.com

We know immigration matters!℠

MurthyChat | MurthyBulletin | MurthyForum

కథ

పదవ నెల

ఇందు ప్రియాంక

మే నెల...

అప్పుడప్పుడే... మిషిగన్లో చలి టాటా చెప్పి వెళ్ళొస్తా అనుకుంటూ సెలవు తీసుకున్న తొలిరోజులు!

ఇన్నాళ్ళు మంచు దుప్పట్లో మగ్గిన జనాలు... కన్వర్టబుల్ కార్లు బైటికి తీసి ఝూమ్మంటూ రోడ్ల మీద తిరుగుతున్నారు.

దూరంగా ఉన్న 696 ఫ్రీవే మీద కార్ల రొద వినిపిస్తోంది. మెల్లగా వాకింగ్ ట్రాక్ ఎక్కిన నేను... పక్కింటి పాటియోలో కూర్చుని జ్యూస్ తాగుతున్న ప్రసీజని పలకరించాను.

“హాయ్ ప్రసీ... ఎలా ఉన్నావు? ఇవాళ ఆఫీస్ ఎలా జరిగింది? ఒంట్లో ఎలా ఉందీ?”

“హాయ్ అక్కా... బాగున్నా! వాకింగ్‌కి బయలుదేరావా? నేను ఇవాళ రాలేనక్కా... కొంచెం అలసటగా ఉంది. ఇదిగో ఇప్పుడే ఆఫీస్ నించి వచ్చా.”

“అలసటగా ఉందా? ఏమన్నా తిన్నావా? టిఫిన్ చేసి పెట్టనా?”

“కొంచెం అలసటగా ఉంది అంతే! తొమ్మిది వచ్చింది కదా... సుధీర్ వచ్చేస్తాడు ఇంకాసేపట్లో. తను చేస్తాడులే,” అంటూ చిరునవ్వు నవ్వేసింది ప్రసీ.

"సరే మరి. జాగ్రత్త! ఎక్కువసేపు బైట కూర్చోకు. ఇది ఇంకా మే నెలే! నెమ్ము చేస్తుంది. అసలే నిండుగర్భిణివి. మనది మిషిగన్ గుర్తుంచుకో. తర్వాత కలుస్తాను, బై," అని చెప్పి మళ్ళీ వాకింగ్ ట్రాక్ మీదకి చేరాను.

ప్రసీజ నాకు రెండేళ్ళుగా పరిచయం. పెళ్ళయ్యాక యుఎస్ వచ్చింది భర్తతో పాటు. గలగలా మాట్లాడుతుంది. సున్నిత మన స్కురాలు. ఇక్కడే డిట్రాయిట్ డౌన్‌టౌన్‌లో ఉద్యోగం చేస్తోంది. ప్రసీ, ఆమె భర్త సుధీర్ ఇద్దరూ సోషల్‌గా బాగా ఆక్టివ్! అందరి పుట్టినరోజు పండగలకి, పార్టీలకి వెళ్తారు. ఫేస్‌బుక్, వాట్సాప్ లో ఎప్పటికపుడు అప్‌డేట్స్ పెడుతూ వుంటారు. ఇండియాలో బంధువులతో కూడా తరచూ స్కైప్‌లో చాట్ చేస్తూ ఉంటారు.

ఇప్పుడు ప్రసీకి తొమ్మిదో నెల. ఎంత ముద్దుగా ఉందో నిండుకుండలా... ఇంకో రెండు వారాల్లో తనకి డ్యు డేట్. పెద్ద వాళ్ళెవరు రావట్లేదు. వీసా వీలుపడలేదుట. ఇక అన్ని నేనే చూసు కుంటున్నా. ఎంతైనా ఇరుగు-పొరుగు అన్నాక ఆమాత్రం చేయాలి కదా! అదీ దేశం కాని దేశం. తెలుగువాళ్ళం. మనకి మనం సాయం చేసుకోకపోతే ఎలా? అందులోనూ తొలిచూలాయే! అందుకే ప్రసీజని సొంత చెల్లెల్లా చూసుకుంటున్నా!

ప్రసీది చిన్నపిల్లల మనస్తత్వం. ఆమెకి బుజ్జిపాప పుట్టబో తోంది అని తెలిసినప్పుడు ఎంత కేరింతలు కొట్టిందో! 'అక్కా... మా అమ్మమ్మ మళ్ళీ నాకోసం నా పాపగా పుడుతోంది. అప్పుడు అమ్మమ్మ నన్ను చూసుకుంది. ఇప్పుడు అమ్మమ్మని నేను చూసు కుంటా... భలే,' అనేది. సుధీర్ ఇవేమి పట్టించుకోడు. అన్నీ నీ ఇష్టం అనో... ఓహో అలానా అనో... అంటాడు. అందుకే ప్రసీ ఎక్కువ నాతోనే ఇవన్నీ చెప్పుకునేది.

పాప కోసం నర్సరీ అంతా ప్రసీనే డిజైన్ చేసింది. నేను అన్నీ అమర్చడంలో తనకి సాయం చేశా. తనకి గులాబిరంగు అంటే ఇష్టం. అందుకే పాప గది అంతా కూడా గులాబిమయం చేసేసింది. 'హలో కిట్టీ' థీమ్‌తో గది అలంకరించింది. ఎక్కడెక్కడ సేకరిం చిందో పాపం! వాల్ డెకాల్స్‌తో గోడలు నింపేసింది. సీలింగ్ అంతా రాత్రిపూట వెలిగే నక్షత్రాలు అంటించింది. పాప డ్రెస్సులు, సామాగ్రి కోసం ఒక గులాబి-తెలుపు రంగు చెక్కబీరువా కొన్నది. పాపకి తెల్లటిక్రిబ్ కొని దానిమీద 'హలో కిట్టీ' దుప్పటి పరిచింది. డయిపర్ స్టేషన్‌కు కూడా ఇదే థీం. ఇంకా, డయిపర్స్ అన్ని నెలలకి ముందే సేకరించింది. బోలెడు దుస్తులు కొనేసింది. ఉయ్యాల, రాకర్ ఛెయిర్, స్నానంతొట్టి, తువ్వాళ్ళు, షాంపూలు, క్రీమ్‌లు, మసాజ్ నూనెలు, పాలడబ్బాలు, పాలను/వైప్స్‌ను వేడి చేసే వార్మర్లు, డయిపర్ పెయిల్... ఇలా ఒకటా-రెండా? యెనాడూ కనీవినీ ఎరుగని సౌకర్యాలు అన్నీ కల్పించింది రాబోయే బుజ్జిపాప కోసం.

ఇవన్నీ చూసి నేనెంత ఆనందంతో కూడిన ఆశ్చర్యానికి లోనయ్యానో! అవును మరి! పదేళ్ళ క్రితం నా పురుడు అప్పుడు మా ఊళ్ళో ఇవన్నీ ఎక్కడున్నాయ్? చూరుకు ఒక కొక్కెం పెట్టి, దానికి మెత్తని పాతచీరలతో ఉయ్యాల వేసేవాళ్ళం. అది కూడా మంచం పక్కనే! దానికి ఒక తాడు కట్టి ఊపుతూ ఉండేవాళ్లం. అదే అప్పటి మా 'ఉయ్యాల/ క్రిబ్ /రాకర్' అన్నీనూ. స్నానానికి సున్నిపిండి, తలకి ఆముదం, దిష్టిపూసలు, సాదుబొట్టు, పాపాయికి పల్చటి జుబ్బాలు తప్పించి ఇంకేమి ప్రత్యేకంగా కొనలేదు. అలాంటిది ఇవన్నీ చూస్తుంటే నోట మాట రాలేదు నాకైతే.

ఇద్దరం కలిసి పాపగది అంతా సర్దేసాం. అంతా అయి పోయాక వీడియో, ఫొటోస్ తీసుకుంది ప్రసీ. స్క్రాప్‌బుక్ కోసమట! 'ఈ పిల్లకి ఎంత ఓపికో! రాబోయే బుజ్జాయి అదృష్టవంతురాలు. ఇంత ఓపిక, సృజనాత్మకత ఉన్న అమ్మ దొరికినందుకు,' అనుకున్నా!

అలా రోజులు గడుస్తున్నాయ్! జూన్ ఒకటవ తారీకున ప్రసీకి 'డ్యు డేట్.' ఇంకో రెండు వారాలన్నమాట. ఈమారు డాక్టర్ చెకప్‌కి తోడు నేనూ వెళ్ళా. డెలివరి ఎప్పుడంటారో అని ఒకటే కంగారుగా ఉంది అందరికి.

"నీకు ఇంకో రెండు వారాల్లో డ్యు డేట్. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితి చూస్తే ఎప్పుడైన కాంట్రాక్షన్ మొదలవ్వొచ్చు. నువ్వు లేబర్‌లోకి వెళ్ళొచ్చు. అన్నీ సిద్ధం చేసుకోండి," అని చెప్పారు డాక్టర్.

"అక్కా.. భయంగా ఉంది," అంది ప్రసీ హాస్పిటల్ నుంచి బైటికొస్తూ.

"ఏం పర్లేదు! నీ బుజ్జి అమ్మమ్మ నీ చేతిలోకి తొందరగా వచ్చేస్తా అంటుంటే భయమెందుకు?" అన్నాను తనని ఉత్సాహ పరుస్తూ.

"అవునులే కానీ మొదటి కానుపు కదక్కా?"

"అబ్బా! సాంకేతికతలో ఈ దేశం ఎంత ముందుంది? ఈ హాస్పిటల్స్ ఎంత ఆధునికంగా ఉన్నాయ్? ఏమి లేని మా ఊళ్ళో... పల్లెటూళ్ళో నేను పురుడు పోసుకోలేదూ? ఇద్దరు పిల్లలని కనలేదూ? నువ్వేం కంగారుపడకు," అని ధైర్యం చెప్పా.

"అమ్మ ఉంటే బాగుండేది అక్కా."

"నన్ను అక్కా అంటున్నావ్! నీకు నేను ఉన్నా... బంగారంలా చూసుకునే నీ భర్త ఉన్నాడు... ఇంకా భయమా? ప్రసీ... మన తాత-ముత్తాతలు అందరూ ఇలా పుట్టినవాళ్ళే! మన అవ్వలు-అమ్మమలు చేయగలిగినది... ఇంత చదువుకున్నావ్... తెలివిగల దానివి... అమెరికాలో ఉంటున్నావ్..... ఉద్యోగం చేస్తున్నావ్. నువ్వు చేయలేవా?" ఒక చిరునవ్వు సమాధానం ఇచ్చింది ప్రసీ.

నాకు తనని చూస్తే జాలేసింది. ఈ సమయంలో తల్లి పక్కనే ఉండాలి అంటారు. తన కోరిక సహజమే! కాని అన్నీ అనుకున్నట్టు జరిగితే ఇది జీవితమెందుకవుతుంది? ప్రసీ మెటర్నిటీ లీవ్ పెట్టేసింది.

ప్రసీ భర్త, నేను కలిసి తనహాస్పిటల్ బ్యాగ్ సర్దేశాం. ఏవి అవసరం, ఏవి కావు అన్నీ ఐపాడ్లో నోట్ చేసుకుని దాని ప్రకారం సర్దుకున్నాం. ఇక బుజ్జాయి రాకకి అన్నీ సిద్ధం. నేనైతే ఎర్రనీళ్ళు

సామాగ్రి, కొబ్బరికాయ కూడ రెడీగా పెట్టుకున్నా. ప్రసీ తను బుజ్జి దానికి కుడుతున్న బేబి బ్లాంకెట్ చకచకా చేసేస్తోంది...

ఇంకో వారంరోజులు గడిచాయి! ప్రసీకి అప్పుడప్పుడు కడుపులో నొప్పి తప్ప ఇంకేమి సూచనలు కనిపించలేదు.

వారంరోజుల చెకప్‌కి వెళ్ళారు ప్రసీ దంపతులు. ఇంకో 2-3 రోజుల్లోనే కానుపుఅన్నారు. హాస్పిటల్‌కి వెళ్ళి ఒకసారి ఎమర్జెన్సీ ఎంట్రన్సులు అన్నీ చూసుకునివద్దాం... రాత్రివేళ నెప్పులొస్తే అని మావారు, సుధీర్ వెళ్ళారు. ఆ రోజున ప్రసీ మా ఇంట్లోనే ఉంది. తనకి ఇష్టమైన కొబ్బరన్నం, పాలపాయసం చేసా. పాపం ఏదో ఆలోచనలో ఉన్నట్టుంది సరిగ్గా తినలేదు.

రెండురోజులు భారంగా గడిచాయి. ప్రసీకి సన్నగా పోట్లు మొదలయ్యాయి. ఇక మూడవరోజు రాత్రి బాగా నొప్పులు వస్తుంటే అందరం బయలుదేరాం. నాకూ ఇక్కడి హాస్పిటల్స్ కొత్త! ఎప్పుడూ ఇటు రాలేదాయే! ప్రసీని ముందుగా 'ట్రియాజ్' లో ఉంచారు. అదేమని అడిగితే... ఇక్కడ కానుపు కోసం హాస్పిటల్లో జాయిన్ చేసుకునే ముందు ట్రియాజ్ అని ఒకచోట పెడతారట. నొప్పులు బాగ ఎక్కువయ్యాయి అనిపిస్తే మాత్రమే లేబర్ గదిలోకి పంపిస్తారట. విచిత్రంగా అనిపించింది.

మేము ట్రియాజ్ ముందు ఎదురుచూస్తూ ఉన్నాం! ఈలోగా సుధీర్ తన స్నేహితులు, బంధువులు అందరికీ చెప్పాడు... 'ప్రసీకి నొప్పులు మొదలయ్యాయి... హాస్పిటల్‌కి వచ్చాం. డెలివరి అయ్యాక చెప్తాము,' అని. ఇదేకాక... వాట్సాప్ మిత్రుల, బంధువుల గుంపులో మెసేజ్ పెట్టాడు... 'ప్రసీ ఈజ్ ఇన్ లేబర్. అవర్ ఏంజెల్ ఈజ్ ఆన్ ది వే,' అని. అందరం ఊపిరి బిగపట్టి ఎదురుచూస్తున్నాం!

ప్రసీని గంటసేపు ట్రియాజ్‌లో ఉంచి.. నొప్పులు తగ్గు ముఖం పట్టాయి... ఇవి 'ఫాల్ పెయిన్స్ ' మీరు ఆమెని ఇంటికి తీసుకెళ్ళిపోవచ్చు అని చెప్పారు. మాకు దిమ్మ తిరిగింది. 'ఇదేవిటి... ఇంటికెళ్ళి పొమ్మంటారు? ఆ పిల్లింకా నొప్పులతో గిజగిజలాడుతోంది,' అనుకున్నాం. అదే చెప్తే... 'ఇవి నిజం నొప్పులు కాదు. మా మెషీన్‌కి అన్నీ తెలుస్తాయి. బిడ్డ ఆరోగ్యంగా ఉంది. కాబట్టి మేము బలవంతపు ప్రసవం చేయము. దయచేసి ఇంటికి వెళ్ళిపోండి. మళ్ళీ బాగా నొప్పులొస్తే రండి,' అని చెప్పారు. ఇక చేసేదిలేక ఇంటికొచ్చేసాం!

ఇండియాకి ఇక్కడికి ఎంత తేడా? ఇదే మనదేశంలో అయితే... ఈపాటికి ప్రసీ సిజేరియన్ వార్డులో ఉండేదేమో! ఎంతైనా అమెరికా అమెరికానే అనుకుంటూ వెనక్కివచ్చాం. అదేమిటో ఇంటికొచ్చాక... ప్రసీకి నొప్పులు మెల్లగా తగ్గాయి. పాపం డాక్టర్లు దేవుళ్ళు నిజమే చెప్తారు అనుకుని... సరేలెమ్మని సరి పెట్టుకున్నాం!

ఇంటికొచ్చిన దగ్గర నించి స్నేహితులు, బంధువుల దగ్గర నించీ వస్తున్న ఫోన్‌కాల్స్ తీసుకోలేక సతమతమయ్యాడు సుధీర్. అందరికీ విషయం చెప్పడం... అందరూ... 'అయ్యో! అవునా? బిడ్డకి ఏమి ప్రమాదం లేదుకదా?! ఎందుకు ప్రసీకి డెలివరీ కాలేదు? అయినా ఆడపిల్లలు అసలు 38వ వారంలోనే పుట్టేస్తారు. మొన్న మా ఫ్రెండుకి అలాగే పుట్టింది పాప,' అని వ్యాఖ్యానాలు. అవి అన్నీ విని సుధీర్-ప్రసీలు మొహం చిన్నబుచ్చుకోవడం... అయ్యోపాపం అనిపించింది.

ఇలా ఈ వార్త అంతా పాకిపోయింది వారి స్నేహితుల సమూహాల్లో! ఫేస్‌బుక్‌లో ప్రసీ మీద జాలిపోస్టులు పడ్డాయి. వాట్సాప్‌లో 'బీ కాన్ఫిడెంట్ ప్రసీ. యుకెన్ డూ ఇట్!' లాంటి సందేశాలు వర్షంలా కురిశాయి. విషయం తెలిసినవాళ్ళు తెలియని వాళ్ళకి విడమరచి చెప్పడం... స్నేహితులు పదేపదే కాల్స్ చేసి విసిగించడం... ఇవన్నీ చూసిన ప్రసీకి చిరాకేసింది. అసలే ప్రెగ్నెన్సి హార్మోన్స్ చేసే గందరగోళంలో ఇది కూడా జతచేరి విసుగు, చిరాకు అందరి మీద ప్రదర్శించేసింది. ఆఖరికి వాళ్ళ అమ్మగారికి ఫోన్ చేసి... 'నువ్వే వచ్చుంటే ఇలా అయ్యేది కాదు,' అని పాపం వాళ్ళనీ వాయించేసింది.

ఏమిటో ఈ వింత కష్టాలు అనిపించింది. వాళ్ళ స్నేహితుల అత్యుత్సాహం మీద కోపం కూడా వచ్చింది. ఈ సోషల్ నెట్‌వర్కింగ్ ఈమధ్య విశృంఖలంగా తయారయ్యింది. వెర్రి వేయివిధాలు అన్నట్టుగా ఉంది.

ఇంకో రెండు రోజుల్లో డ్యుడేట్ రానే వచ్చింది. ఆరోజున మళ్ళీ చెకప్‌కి వెళ్ళింది ప్రసీ. అంతా బానే ఉంది... ఇంకో రెండు వారాల వరకు వేచి చూడొచ్చు అని చెప్పారుట!

అప్పటినించి ప్రసీకి ఇంకో రకమైన టెన్షన్ మొదలయింది. మొన్నటిదాక డెలివరి అంటే భయపడిన పిల్ల... ఇప్పుడు డెలివరి మళ్ళీ ఎక్కడ వాయిదా పడుతుందో అని భయపడుతోంది. ఎంతలోనే ఎంతమార్పు?!

సరిగ్గా ఆమె డ్యుడేట్ రోజున రాత్రి మళ్ళీ నొప్పులు మొదలయ్యాయి ప్రసీకి. ఈసారి ఎవ్వరికీ చెప్పలేదు. మేము నలుగురమే వెళ్లాం హాస్పిటల్‌కి. ఈసారి నొప్పులు బాగా వచ్చాయి. లేబర్ గదిలోకి తీసుకెళ్ళారు. అందరం ఊపిరి పీల్చుకున్నాం. నొప్పు లొస్తున్నాయ్! కాని బిడ్డ ముందుకి జరగట్లేదు అన్నారు. 'సి-సెక్షన్' అవ్వొచ్చు అని చూచాయగా చెప్పారు.

ఇక ప్రసీ ఏడుపు మొదలు! 'నాకు 'సి' ఒద్దు... నాకు భయం!' అంటూ. అందరం కలిసి బుజ్జగించాం... నచ్చజెప్పాం... అయినా వినదే! చివరికి ఆమె నొప్పులు మళ్ళీ తగ్గుముఖం పట్టాయని... ఆమెకి నొప్పుల మందు ఇస్తున్నాం అని, దాన్ని ఇండక్షన్ అంటారని చెప్పారు. 'పెటొసిన్' అనే మందు ఇచ్చారు. ఆ మందు దెబ్బకి ప్రసీ విలవిలలాడిపోయింది. ఆమెని చూసి నేను తట్టుకోలేక పోయా! అలా రెండురోజులు నొప్పులతో పోరాడింది. అయినా ప్రసీ కడుపులో బుజ్జితల్లి తన మీద దయ చూపలేదు. లేబరు ముందుకు కొనసాగట్లేదు అని... పెటొసిన్ ఇక ఇవ్వడం

కుదరదని... ఓవర్ డోస్ అవుతుందని... తన శరీరం ఇంకా లేబర్‌కి తయారుగా లేదని చెప్పి మళ్ళీ ఇంటికి పంపారు డాక్టర్లు!

ఈసారి అమెరికా వైద్యవ్యవస్థ మీద అందరికి విరక్తి వచ్చేసింది. పాపం ప్రసీ! కంటికిమంటికి ఏకధారగా ఏడ్చింది. తనకి అప్పటికే 40వవారం. అంటే అచ్చంగా నిండు తొమ్మిదినెలలు. ఇక అప్పటినించి 'పదవనెల.' అది కూడా రెండువారాలే! లేదంటే... 'సి-సెక్షన్.' తనలో ఏదో లోపం ఉందనీ... అందుకే డెలివరి తేలిగ్గా అవ్వట్లేదని బాధపడింది. ప్రసీ పరిస్థితి చూసి ఇండియాలో ఉన్న ఆమె తలితండ్రులు చెమ్మగిల్లి పొయారు. బిడ్డ మా దగ్గర పురుడు పోసుకుంటే ఇన్ని ఇబ్బందులు పడేదికాదు అని వారి బాధ!

అప్పటికే బిడ్డ బరువు ఎనిమిది ఎల్బీలు అని చెప్పారు డాక్టర్లు. ఇంకా లేటు అయితే ఇక నార్మల్ డెలివరి అవ్వదేమో అన్నది ప్రసీ బాధ! తనకి సి-సెక్షన్ ఇష్టంలేదు. ఇక ఇలా లాభం లేదని... గూగులమ్మ సాయం తీసుకున్న ప్రసీ చేయని ప్రయత్నం లేదు. రోజు అనాసపండు ముక్కలు తినడం మొదలుపెట్టింది. పొద్దునా... సాయంత్రం ఆముదం జ్యూస్‌లో కలుపుకుని తాగేది. ఖర్జూరపు పండు తినేది. రాకర్ కుర్చీలో కూర్చుని ఊగేది. ఇలా గూగుల్‌లో చెప్పిన సలహాలన్నీ పాటించింది. అయినా లాభం లేకపోయే!

ఇక ఆమె, ఆమె భర్త బాధ వర్ణనాతీతం!

"అక్కా... నాకు 'సి'నే ఏమో! నా రాతింతేనేమో!"

"ఎందుకలా అంటావ్ ప్రసీ? పిచ్చా నీకేమన్నా? ఇదే నామ జపమా?"

"నాకు ఇంకేమి దారి కనిపించట్లేదు అక్కా."

"పిచ్చిదానా! ఎలా రాసిపెట్టి ఉంటే అలా జరుగుతుంది. అలాగని దిగులు పడితే పనులు జరిగిపోతాయా?"

"భయమేస్తోంది... అందరూ ఏమనుకుంటున్నారో! అసలు అందరికి నా మొహం ఎలా చూపించాలి? ఏమని చెప్పాలి? ఇందులో నా తప్పేంటి?"

"అరె! ఏం మాట్లాడుతున్నావు? మళ్ళీ మొదటికొచ్చావా? ఇంతకీ నీ బాధ డెలివరి తొందరగా అవ్వట్లేదనా? లేక అందరూ ఏమన్నా అనుకుంటారనా?"

ప్రసీ మౌనంగా నావంక చూసింది. కళ్ళలో కన్నీళ్ళ వాన తుఫానుగా మారడానికి సిద్ధంగా ఉంది. నాకు తక్షణ కర్తవ్యం అర్థమయ్యింది. గీతోపదేశం ఇక తప్పలేదు.

"చూడు ప్రసీ! ఇది చాలా సహజం. నీ శరీరం కానుపుకి సిద్ధంగా లేనప్పుడు ఎవరేం చేయగలరు? నువ్వయినా ఏం చేయగలవు? కాయ పక్వానికి వస్తేనే చెట్టునించి రాలుతుంది. అంతేగాని పచ్చిగా ఉన్నపుడే రాలమంటే ఎలా? అయినా నీకొకటి చెప్పనా? నువ్వు నీకోసం బ్రతకడం నేర్చుకో! నీ కడుపులో పెరుగుతున్నది నీ బిడ్డ. నువ్వు కలలుకంటున్న నీ ప్రతిరూపం. ఎవరికోసమో నువ్వు నీ బిడ్డని కనట్లేదు. ఎవరికీ నీ పరిస్థితి గురించి సమాధానం చెప్పాల్సిన అవసరంలేదు. నార్మల్ అయినా, సి-సెక్షన్ అయినా నీ బిడ్డ నీ చేతిలో ఆరోగ్యంగా ఆనందంగా ఉండటం ముఖ్యం! ఇక సోషల్‌గా యాక్టివ్‌గా ఉండటం అంటే మరీ ఇంటిగుట్టంతా తీసుకెళ్ళి ఆన్‌లైన్‌లో పెట్టడంకాదు. ఏది బైటపెట్టాలో ఏది దాచుకోవాలో కూడా తెలిసి ఉండాలి. ఒకవేళ అలాంటి కామెంట్లు వచ్చినా వాటిని స్పోర్టివ్‌గా తీసుకోవాలిగాని ఇలా ఏడుస్తూ కూర్చుంటారా? నీ కడుపులో బిడ్డ ఉంది అన్న సంగతి గుర్తుపెట్టుకో. ఇలా ఏడిస్తే బిడ్డకి మంచిదికాదు. అర్థమయ్యిందా?"

నేను చెప్పాల్సిందంతా చెప్పేశాను... కొంచెం కఠినంగా అయినా సరే! ఏమనుకుందో ఏమో... మౌనంగా ఉండిపోయింది కాసేపు! ఆమెకి ఆలోచించుకునే వెసులు ఇవ్వాలని నేను వచ్చేసాను!

మరుసటి రోజు ప్రసీ నించి ఫోన్ వచ్చింది.

"అక్కా... చీజ్‌కేక్ ఫ్యాక్టరికి వెళ్దాం వస్తావా?"

"అవునా? మరి నువ్వు బైటికొస్తే, ఎవరైనా చూసి ఏమన్నా అడిగితే?"

"అడిగితే... 'సబర్ కా ఫల్ మీఠా హోతాహై' అని చెప్తా."

"అంటే...?"

"పక్వానికి వచ్చిన ఫలం తీయగా ఉంటుందని అర్థం."

"హహ్హాహ్హా..."

ఆ తర్వాత నాలుగు రోజులకు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ ఒక ముద్దుల ముద్దబంతిని పొదివి పట్టుకుని ఇంటికి వచ్చిన ప్రసీకి దిష్టి తీయడానికి ఎర్రనీళ్ళతో సిద్ధంగా ఉన్నాను. *

ఇందు ప్రియాంక స్వస్థలం గుంటూరు నుంచి సాఫ్ట్‌వేర్ ప్రోగ్రామర్‌గా అమెరికా వచ్చి అయిదేళ్లు అవుతోంది. వెన్నెల సంతకం బ్లాగు నిర్వహిస్తున్నారు. చదవడం, రాయడం, ప్రకృతిని చూసి పరవశించడం, సంగీతం వినడం ఇష్టం.

Winding Nostalgia Roads

Bala Kolluru

Ghazals are intimately familiar to Indians, south or north. With its roots in ancient Persia, from last giants like Rumi and Ghalib, to modern purveyors like Begum Akhtar, Gulam Ali and Jagjit Singh, chances are you have heard a ghazal being spoken or sung, or probably read one. The good news for South Indians is that you don't need to know Urdu, Persian or even Hindi to appreciate Ghazals. If Urduless ghazal sounds like meat substitute, you are in for a surprise. Art knows no boundaries! Original English ghazals exist as a poetic form as well as in translation.

So what's a ghazal? A ghazal is a poetic form composed of a couplet with rhyme and refrain (Qafia and Radif) both occurring in the second line of the couplet. The last couplet typically contains the artist's name/signature. I present a ghazal below written by me for your enjoyment. The phrase "In India" is the Refrain/Radif in this poem.

Unchaste red convertible hugs pacific coastline, memories stir,
Warm breasts press into my back on my motorcycle, as I fly in India.

Thumb dipped in Toddy Palm locule extracts sweet jelly-nectar,
You will certainly not miss any Cheesecake or Pie in India.

Fall leaves crunched under Pine, snowballs scooped under Maple,
Are but memories. Coconut. Mango. Here it's so dry in India.

Dinner time, sweltering heat, steaming biryani, kebabs and sweat,
Lose the shirt, sit on the floor, there is no need for a coat or tie in India.

Rich, Poor. High, Low. No matter. Pleasure is a great leveler.
Sip some palm liquor, smoke charas, even Sadhus get high in India.

Greed steams, fluted glasses clink, businesses fill political coffers,
Nearby the slums fester, some children go hungry and cry in India.

This was no Haitian divorce, wan smile, broken heart,
She left me forever, with tears in her eyes and a sigh in India.

No binary Hell/Heaven here, queue up to be born again,
Cordwood, sandalwood and an open flame, is the way to die in India.

Sadhana, Nirvana. They say the stoic jump the eternal cycle of rebirth,
These are all the things Bala wanted to, but never did try in India.

Bala Kolluru grew up in Chennai and lives in Metro Detroit with wife and two children. He writes software for Police Departments, for profit, and reads and writes science fiction & fantasy for fun.He is an avid NFL and basketball fan.

జీవన సౌరభం

అమెరికా అమ్మ

డా॥ పద్మజ నందిగాము

ఈ మధ్యకాలంలో ఎక్కువగా వింటున్న పదాలు Stress, Depression, Anxiety. నా చిన్నప్పుడు అమ్మ అన్నీ అమరిస్తే స్కూలుకి వెళ్ళి చదువుకోవటం మాత్రమే తెలుసు. స్ట్రెస్ అనే మాట కనీవినీ ఎరగం. కానీ ఈరోజుల్లో ఏడెనిమిదేళ్ళ పిల్లల దగ్గర్నించీ స్ట్రెస్ పడిపోతున్నారు. వాళ్ళని చూసి అమ్మానాన్నలకి స్ట్రెస్. ఈ అమెరికా జీవితమే మెకానికల్ కావడంతో చాలా స్ట్రెస్‌తో కూడినదైంది. అన్నీ టైముకి జరగాల్సిందే. పిల్లల్ని టైముకి స్కూలుకి పంపడం, స్కూలు నించి తెచ్చుకోడం, వచ్చాక extra curricular activitiesకి తీసుకెళ్ళడం... ఇంట్లో మళ్ళీ వంటావార్పు, పిల్లల్తో హోంవర్కు చేయించడం- పొద్దున లేచిన దగ్గర్నించీ రాత్రి పడుకునే దాకా పనేపని.

అక్కడ ఇండియాలో తల్లిదండ్రులు, అమ్మాయికి పెళ్ళిచేసి అమెరికా పంపిస్తే మా అమ్మాయి రాజకుమారిలాగా జీవితం గడుపుతుంది అనుకుంటారు. కానీ ఇండియాలోలాగా ఇక్కడ పనివాళ్ళు, పాలవాళ్ళు, ఇంకా వేరే సహాయకులూ ఎవరూ ఉండరుకదా. అన్ని అవతారాలూ మనమే - cleaning lady, cooking lady, washing lady, and above all - driver lady!

ఉద్యోగం చేస్తే అదో బాధ- అయ్యో, పిల్లల్తో ఎక్కువ సమయం గడపట్లేదే, నేను మంచి తల్లినేనా అనే ఆలోచన. ఉద్యోగం చెయ్యకపోతే, ఇంత చదువూ చదివి వేస్ట్ అయి పోతోందే అన్న ఫీలింగ్. పైగా చుట్టూ వున్న సమాజంనించి వచ్చే వత్తిడి ఒకటి. 'ఆవిడ అంత క్వాలిఫైడ్ కాదు, అందుకే ఇంట్లో ఉంటోంది,' అంటారు. అదే ఉద్యోగంలో పైకెదుగుతుంటే, 'అబ్బో, ఆవిడ చాలా ఎగ్రెసివ్. పిల్లలమీద శ్రద్ధ తక్కువ,' అంటారు.

ఆడవాళ్ళు అన్నీ చెయ్యాలనుకోవటం తప్పా? ఎందుకిలా స్ట్రెస్‌కి గురవుతున్నారు? ఈ స్ట్రెస్ మూలంగా అటు శారీరిక ఆరోగ్యమూ, ఇటు మానసిక ఆరోగ్యమూ కూడా దెబ్బతింటున్నాయి. స్ట్రెస్ మూలంగా చిన్నవయసులోనే గుండె జబ్బులు, బ్లడ్ ప్రెషర్, అధికబరువు (ఒబీసిటీ), డయాబెటీస్ వంటి వ్యాధులు ఎక్కువవౌతున్నాయి. అంతే కాకుండా depression, burn out, anxiety వంటి మానసిక సమస్యలు కూడా పెరుగుతున్నాయి.

పాతకాలంలో నాన్న ఆఫీసుకెళ్ళేవారు, అమ్మ ఇంట్లోనే వుండి టైముకి అన్నీ అమర్చేది. కానీ ఇవ్వాళ అమెరికాలో అమ్మలు ఇంట్లో పనితోపాటు బయట ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. Corporate ladders ఎక్కుతున్నారు. ఎన్నో రంగాలలో మంచి గుర్తింపు తెచ్చుకుంటూ తమ కుటుంబ ఆర్థికస్థితికి ఎంతో తోడ్పడుతున్నారు.

ఇంటా బయటా తప్పని పరుగులు- దానితో పెరుగుతున్న ఒత్తిడి.

ఇండియాలో ఉన్న స్త్రీలకి కూడా ఇలాంటి సమస్యలే వున్నాయి అని కొందరు అనుకోవచ్చు, కానీ ఇండియాలో కొంత

యినా కుటుంబ సహాయం ఉంటుంది. దగ్గర్లో అమ్మానాన్న, అత్తామామ- ఎవరో ఒకరు సహాయం ఉంటారు. అమెరికా జీవితంలో చాలాసార్లు ఒంటరి పోరాటం అనిపిస్తుంది.

కారణాలు ఏమైనప్పటికీ, దీనికి పరిష్కారం ఏవిటి? వర్క్-లైఫ్ బేలెన్సు చేసుకోవడం ఎలా?

అన్నీ కావాలి అనుకోవచ్చు కానీ అన్నీ ఒకేసారి కావాలి అనుకోవడం సరికాదేమో. ఉద్యోగపరంగా కానీ, కుటుంబపరంగా కానీ- ఏది ముఖ్యం, ఏది అవసరం అనే ఆలోచన ఉండాలి. మంచి టైమ్ మేనేజ్‌మెంట్ స్కిల్స్ నేర్చుకోవాలి. మంచి mentorsని, మంచి social circleని ఏర్పరచుకోవాలి. ఏ విషయంలోనూ విపరీతాలు పనికిరావు, moderation చాలా ముఖ్యం.

ఇంట్లో అన్నీ ఆడవాళ్ళే చెయ్యాలి అనుకోకుండా భర్తల తోడ్పాటు కూడా పెరగాలి. ఇప్పటికే చాలామంది మగవాళ్ళు ఇంటిపనులలో తమ భార్యలకి తోడ్పడుతున్నారు. కానీ ఈ స్థితిని అధిగమించడానికి ఇంకా ఎంతో మార్పు అవసరం. మార్పు ఒక్క రోజులోనే వచ్చెయ్యదు. ముందు మన పెంపకంలోనూ మార్పు రావాలి. అబ్బాయిలకి కూడా ఇంటి పనులు చెయ్యడం, ఇల్లు మేనేజ్ చెయ్యడం నేర్పాలి. ఈ కాలంలో ఆడపిల్లలకి ఉద్యోగం ఎంత అవసరమో మగపిల్లలకి ఇంటి నిర్వహణ కూడా అంతే అవసరం. అంచేత మహిళలు గుర్తించ వలసిన ముఖ్యమైన విషయం ఏవిటంటే మన సమస్యకి పరిష్కారం మనచేతిలోనే ఉంది. మగపిల్లలని, ఆడపిల్లలని సమానంగా పెంచండి. రేపు ఇంకొక ఆడపిల్ల జీవితానికి మేలు చేసినవారవుతారు. *

Dr. PadmajaNandigama was born in Guntur and has been living in United States for the last 20 years. She earned a Ph.D. in Psychology from Wayne State University. She is an adjunct Assistant professor of Psychology at Wayne State University and Schoolcraft College. She has given lectures on topics like motivation, emotional balance, communication skills etc. She is the author of a book 'Building Balanced Relationships.'

miindia.com

bringing community together!

Serving the community since 1999

Save $$$ on Groceries, Dining & Shopping

- Free Ads - Buy/Sell a Car, Computer or House
- Events / Movies
- Message Board
- Jobs
- Roommate Match
- Yellow Pages
- Special Deals and Discounts
- Entertainment - TV serials, Movies

- Network with thousands everyday!
- Grow your business with instant access to thousands!
- For feedback and advertising, e-mail info@miindia.com

www.miindia.com

Watch Movies and TV serials on miindia.com
Updated daily!

Rockin Raaga

VISITOR HEALTH INSURANCE

Visit **www.miindia.com** or contact **info@miindia.com** for more details.

కథ

పరమాన్నమూ- పలుగురాళ్లూ

తాడికొండ కె. శివకుమారశర్మ

ఇంటర్నేషనల్ కన్జ్యూమర్ ఎలక్ట్రానిక్స్ షోలో స్టేజీమీద ఒక కొత్త పరికరాన్ని ఆరోజున ఆవిష్కరిస్తారని ప్రపంచమంతటా తెలియడం వల్ల ఆత్రంగా ప్రజలంతా టీవీలకీ, ఇంటర్నెట్లో వచ్చే వెబ్ ప్రసారాలకీ అతుక్కుపోయి చూస్తున్నారు. అది ఒక టీవీనో, కంప్యూటరో, లేక కంప్యూటర్నీ, ఫోన్నీ, టీవీనీ ఏకంగా కలిపేసున్న పరికరమో ఎవరి ఊహకీ అందడంలేదు. దాని గూర్చిన ఊహాగానాలన్నీ మీడియాలో వచ్చిన ఎక్స్పర్టుల తాహతునిబట్టీ రాగం, తానం, పల్లవులతో, లేక, నలభై వాయిద్యాల సింఫొనీలతో చెలరేగి పోయాయి. అదేమిటో ఊహకి అందకపోయినా, అది టెక్నాలజీ ప్రోగ్రెస్‌లో సృష్టించబోయే కొత్త మైలు రాయిని గూర్చిన రంగు, రూపు, రేఖలని గూర్చి ప్రతిపాదించడనికి ఎక్స్పర్టులలో ఎవరూ వెనుకంజ వెయ్యకుండా కొన్ని నెలలబట్టీ పోటీపడ్డారు.

ఆ మైలురాయి ప్రజలకి అవసరమా, అత్యవసరమా, లేక అనవసరమా అన్న విషయం మీద కూడా తర్జనభర్జనలు జరిగాయి. ఇంత హడావుడి జరుగుతున్నది గనుక ఇది అటు బిజినెస్సులకీ, ఇటు ప్రజలకీ గూడా అవసరమయ్యే వుంటున్నదన్న నిర్ణయానికి ప్రజలు వచ్చారని టీవీ చానెళ్లు ప్రజలకి తెలియజేశాయి- ఎందుకంటే, బిజినెస్సుల అవసరాలూ, ప్రజల అవసరాలూ అనులోమానుపాతానికి

(డైరెక్ట్ ప్రపోర్షనాలిటీకి) లోబడి వుంటాయి అన్న సిద్ధాంతం కొన్ని దశాబ్దాల క్రిందే ఋజువు చెయ్యబడిందని ఆ చానెళ్లే ఎన్నో ఏళ్ల క్రితం తెలియ జేశాయి గదా! అనవసరాలని కూడా అత్యవసరాల క్రింద మార్చగల శక్తి బిజినెస్సులకుంటుంది- దానికి విలోమాను పాతాన్ని (ఇన్వర్స్ ప్రపోర్షనాలిటీని) అంటగట్టి. కొంతకాలంగా ప్రజల ఇమాజినేషన్‌ని ఛాలెంజ్ చేసేలా, లేక కనీసం ఆకట్టు కొనేలా, కొత్త అప్లయన్స్ ఏదీ రాకపోవడం వల్ల ఈ కొత్త ఎనౌన్స్ మెంట్ ఎడారిలో కుంభవృష్టవుతుందని అందరూ ఆశపడు తున్నారు.

❖

జోగారావుగారు కన్స్యూమర్స్ ఎలక్ట్రానిక్ షో వచ్చే చానెల్ ట్యూన్ చేసుకుని టీవీ ముందు కూర్చున్నారు. తెలియనివాళ్లు ఆయన ఎక్సయిట్‌మెంట్‌ని చూసి, "అవ్వ! ఈవయసులో ఆ పిల్ల చేష్టలేమిటీ!" అని నోరు నొక్కుకోవచ్చేమోగానీ, తెలిసినవాళ్లు మాత్రం ఆయన అదృష్టం గూర్చి కించిత్తు అసూయపడినా పడొచ్చు. మరీ తెలిసినవాళ్లు మాత్రం ఆయన పిల్లల మీద జాలి పడతారు. 'సి.కె.'- కంప్లైంట్ కింగ్‌కి షార్ట్‌ఫాం- అని ఆయన్ని తెలిసిన వాళ్లంతా ఆయన వెనక పిలుస్తారని తనకి తెలిసినందు వల్ల సార్థక నామధేయుడవడానికి జీవితమంతా కృషిచేసి వుంటాడని అభిజ్ఞ వర్గాల భోగట్టా.

"ఏమే! ఇంపార్టెంట్ ఎనౌన్స్‌మెంటే, టీవీల వాళ్లకి కంప్లైంట్ ఇవ్వమంటే విన్నావుగాదు. ఇప్పుడు చూడు. ఇంతకన్నా పెద్ద టీవీ కొనుక్కు రావడానికి టైము గూడా లేదు," విసుక్కున్నాడాయన. పక్కనే కూర్చున్న ఆయన భార్య కావమ్మగారి నుంచీ జవాబు రాకపోవడం వల్ల చేత్తో తట్టారు.

"ఏవన్నా అన్నారా?" అన్నదావిడ.

వాళ్లని గూర్చి తెలిసినవాళ్లకీ, తెలియనివాళ్లకీ గూడా ఇక్కడ రెండు అనుమానాలు కల్గుతాయి. మొదటిది, మంచినిద్రలో వున్నప్పుడు కూడా వంటింట్లో పిల్లి మ్యావ్ అంటే ఠక్కున లేచే ఆవిడకి, పక్కనున్న భర్త మాట్లాడితే వినిపించదెందుకని అనేది. రెండవది, పిల్లి పిలిచినా పలుకుతావుగానీ, నేను మాట్లాడుతుంటే వినవెందుకని అని ఆయన ఆవిణ్ణి నిలదియ్యడెందుకని అనేది. మొదటిదానికి, అది ఆవిడ ఏర్పరచుకున్న డిఫెన్స్ మెకానిజం - ఆయనతో బతకగల్గడానికి- అనీ, రెండవదానికి, తన మాటలు ఆవిడకి తప్పక వినిపిస్తయ్యనే జోగారావుగారికి ప్రగాఢ నమ్మక మనీ, అందుకనే, పట్టించుకోనట్లు కనిపిస్తేనేం, మిగిలినవాళ్లల్లాగా దూరంగా పారిపోవట్లేదు- సంతోషం, అని ఆయన సరిపెట్టుకోక తప్పట్లేదనీ సందేహనివృత్తి గూర్చి బాగా తెలిసినవాళ్ల తీర్మానం.

ఆయన టీవీవైపు చూపించి, "అసలు పిక్చర్ కనిపిస్తోందా, చూడు. తీరా చూస్తే, ఎవరి మొహాలూ చూడకుండా చెవులతో మాత్రం వినాల్సొచ్చేలా వుంది. పెద్ద టీవీ అయినా కొననిచ్చావు గాదు!" చిరాగ్గా అన్నారు.

"పెద్ద టీవీలో కూడా ఏం తేడా వుందని? అమెరికాలో వాడింట్లో చూడలేదా?" అన్నది కావమ్మగారు.

"నా బొంద! స్క్రీన్‌ని రాహుకేతువుల్లాగా నాలుకలు చాచి మింగేస్తూ క్రింద మొదలుపెట్టి రెండు లైన్లల్లో స్క్రోలింగులు- వార్తలో లేక స్టాక్ మార్కెట్ వివరాలో ఏమయితేనేం? వాటి పైన మాట్లాడే వాళ్ల వివరాలు. వాటి మీద ఒకమూలగా చిన్న విండోలో రాబోయే సీరియల్లోంచి కొన్ని దృశ్యాలు. అటుచూడు- రెండో మూల 'ఈ ఎనౌన్స్‌మెంట్ గూర్చి మీరేమనుకుంటున్నారు?' అంటూ పోలింగులు. ఒకపక్కగా తారాజువ్వలు పైకెగురుతున్నట్లు గా సీరియల్ రాబోయే ఎపిసోడ్లో ఏం జరుగుతుందోనని రేపే ఉత్కంఠల వివరాలు. పైన ఒకమూలగా ఈ చానెల్ వాళ్ల సింబల్. పైనే ఇంకోమూల ఈ ఈవెంట్‌ని కవర్ చేస్తున్న చానెల్ వాళ్ల సింబల్. పోనీ, మధ్యలోనయినా వదిలిపెడతారా అంటే, అదీ లేకుండా, ఏదో గ్రహాంతరవాసులకి మెసేజ్ పంపిస్తున్నటుగా క్షణానికోసారి వెలిగే ఇంగ్లీషు అక్షరాలతో నిండిన కోడ్లు. ఇవ్వన్నీ టీవీలో మనుషుల మొహాలు కప్పేస్తున్నా, దిక్కులేదు - ఇటు భక్తి చానెల్‌కయినా అటు రక్తి చానెల్‌కయినా గానీ!"

"అమెరికాలో ఎవరికి కంప్లైంట్ చేశారని, ఇప్పుడిక్కడ ఇండియాలో చెయ్యడానికి?" ఆవిడ అంత పెద్దగా మాట్లాడడాన్ని విన్నవాళ్లుఆయనకి బాగా చెవుడనుకుంటారు. మారేజెస్ ఆర్ మేడ్ ఇన్ హెవెన్ అన్న నానుడికి వాళ్లు పోస్టర్ కపుల్ మరి!

"నా కొడుక్కి కంప్లైంట్ చేశాను. చూస్తూండు. వాడేదో చేస్తాడు," ధీమాగా అన్నారాయన.

"ఏమిటి చేసేది? వాడిప్పుడు అమెరికన్. మన టీవీవాళ్లు అమెరికన్లని చూసే కదా నేర్చుకున్నది!" ఆయన పిల్లలని ఏమైనా అనగానే వెంటనే పిల్లలని వెనకేసుకుని రావడం కొన్ని దశాబ్దాల క్రింద మొదలయి, ఇప్పుడు, ఆయన ఏమన్నాసరే, ఠక్కున ఆ నాణేనికి రెండోవైపుని చూపిస్తుంది.

"మనవాళ్లు అమెరికా వాళ్లకంటే రెండాకులు ఎక్కువే చదివారు!"

"లేకపోతే, ఊర్కేనే అనుకరిస్తూ కూర్చుంటే మనవాళ్లకి తెలివితేటలు ఎలా డెవలప్ అవుతాయట?"

తరచుగాఎక్స్-రేలకి ఎక్స్‌పోజ్ అయితే మనుషులు ఎలా అనారోగ్యానికి గురవుతారో, అలాగే ఇలాంటి సంభాషణలని తరచుగా వినడం ఆ యింట్లోని ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులకి ఎక్కువ సార్లు రిపేర్ రావడానికి కారణమంటుంది వాళ్ల కోడలు- అదే, శరణ్ భార్య.

ఆయన మళ్లీ ఏదో అనబోతుండగా నోటి మీద వేలుపెట్టి, నిశ్శబ్దం అని చూపించి, తర్వాత టీవీవైపు చూపించింది కావమ్మ గారు.

"లేడీస్ అండ్ జెంటిల్మెన్- దిమూమెంట్ వుయ్ హావ్ బీన్ వెయిటింగ్ ఫర్! హీయర్ ఈజ్ మిస్టర్ సరన్ ప్యాంతుల!" ఎం.సీ. గెస్టుని ఇంట్రడ్యూస్ చేశాడు. ఆ కన్సూమర్ షోలో జరుగుతున్న హాల్లో చప్పట్లు పెద్దగా మోగాయి.

"మా యింటిపేరుని ఎంత ఖూనీ చేశాడో! ప్యాంతులట! పంతుల అనడం నేర్చుకోవచ్చుగా! సరన్ ఏమిటి, నా బొంద,

సైరన్‌లాగా! ఎంచక్కా శరణ్ అని పేరుండగా! మా నాన్న తన మనవడికి అడిగి మరీ పెట్టించుకున్న పేరది!" సణుక్కున్నారు జోగారావుగారు.

శరణ్ మాట్లాడింది చాలా తక్కువ. "ఐవిల్ లెట్ దిప్రాడక్ట్ టు మార్కెట్ ఇట్ సెల్ఫ్," అన్నాడు. పెద్ద స్క్రీన్ మీద వీడియో క్లిప్ రావడం మొదలుపెట్టింది.

❖

రత్తయ్యకి పంతుల శరణ్ ఎవరో తెలియదు. ఆంగ్లమూ, హిందీ పదాలు కలిపిన వాక్యాలని వాడడం తప్ప ప్రత్యేకించి ఆంగ్లభాషతో పరిచయం లేనివాడు. 'సారొచ్చారు. ఆ ఛెయిర్ ఎయ్యరా' లాంటి ఆంగ్లానికి మాత్రమే అతను పరిచయం. అలాంటిది, అతను ఇలా అమెరికా రావడం ఇప్పటికీ ఇది కలా లేక నిజమా అని నిర్ధారించుకునేటందుకు రోజూ పొద్దున్నే ఒకసారి తనను గిచ్చుకున్నది చాలక, తరువాత కలిసినవాళ్లని అడిగి మళ్లీ గిల్లించుకుంటాడు. అమెరికాలో తమ ఉద్యోగరీత్యా మాత్రమే అతన్ని కలిసిన తెలుగువాళ్లకి, 'మిస్టర్ ప్యాంతుల'తో ఏ మాత్రం పరిచయం లేకుండా, ఆయన స్పాన్సర్ చెయ్యడంవల్ల మాత్రమే హైదరాబాదులో విమానాన్నెక్కి, రత్తయ్య అమెరికా చేరడమనేది అత్యంత ఆశ్చర్యకరమయిన విషయం. రత్తయ్యకి ఈ తెలుగు వాళ్లతో టచ్ చాలా అవసరమని మిస్టర్ ప్యాంతులకి తెలుసు - ఎందుకంటే, రత్తయ్య తన అవసరాలన్నింటినీ ఒక్క తెలుగులో మాత్రమే చెప్పగలడు గనుక.

ఉదాహరణకి, అతను, 'వీశెడు మైదా,' అంటాడు. దానికి రెండుశేర్ల నీళ్లని కలపమంటాడు. వీటిని పౌండ్లలోకీ, గాలన్లలోకీ తర్జుమా చెయ్యాలంటే ఇండియాలో వున్న బామ్మలకీ, అమ్మమ్మ లకీ ఫోన్ చేసి ముందు కిలోల్లోకీ, లీటర్లల్లోకీ ఎలా మార్చుకోవాలో కనుక్కోక తప్పలేదు. అలాగే, ఇనపబక్కెట్టు కూడా ఇండియా నించీ ఎక్స్‌ప్రెస్ మెయిల్లో తెప్పించక తప్పలేదు. అయితే, రత్తయ్యకి, తను నిచ్చెనని భుజాన వేసుకుని పోస్టర్లని మోస్తుం డగా, నిక్కరు మాత్రం వేసుకుని, చొక్కా లేకుండా, ముక్కు ఎగబీల్చుకుంటూ ఆ బక్కెట్ పట్టుకుని వెంటొచ్చే పదేళ్ల రంగడు అలవాటు. ఇక్కడ సూట్లూ, బూట్లూ వేసుకున్న వాళ్లుఆ బక్కెట్టుని మోస్తుంటే, ఆ నిచ్చెనని పట్టుకుంటే తమాషాగా వుంది. తనకి బతికుండగానే స్వర్గప్రాప్తి కలిగిందనేకాక, స్వర్గంలో కూడా నిచ్చె నెక్కి మైదా రాసి పోస్టర్లతికించే ఉద్యోగం తనదేనని అతనికి రూఢీ అయ్యింది.

కానీ, ఎలక్ట్రానిక్ షోలో ఎనౌన్స్‌మెంట్ అయిన తరువాత అతను ఇండియా తిరిగి వెడతాడనీ, అక్కడ పెద్ద బిజినెస్ పెడ తాడనీ, పరిమితంగానే అయినా అతనితో ముచ్చటించినవాళ్లు చెప్పారు. పదేళ్లక్రితం రిటయిరవ్వాల్సిన వయసులో కొత్త బిజినెస్ పెట్టడమేమిటో రత్తయ్యకి అర్థం కాలేదు.

రత్తయ్యకి కావలసినవన్నింటినీ సమకూరుస్తున్న మెగా హర్ట్ ఎలక్ట్రానిక్స్ కంపెనీ ఉద్యోగులకి- అందునా, ముఖ్యంగా తెలుగు వాళ్లకి- తమ బాస్‌కి ఇండియాలోని బిలియన్‌మందిలోనూ అతనే ఎందుకు కావలసి వచ్చాడనేది బిలియన్ డాలర్ల ప్రశ్న అయి కూర్చుంది. చుట్టరికం కాదని తెలుసు. అతనికి ఎన్ని అమెరికా హంగులని సమకూరిస్తే వాళ్లుఅతని దగ్గరకు రాగలుగుతున్నారో వాళ్లకి తెలుసు. లేకపోతే, రంగువల్ల కావచ్చు, వాసనవల్ల కావచ్చు, కాకపోతే, వేషధారణవల్ల కావచ్చు- వాళ్లతన్ని తట్టుకోగలరా? ఇవన్నీకాక చదువులోనేమో వాళ్లకీ అతనికీ, అమెరికాకీ, ఆముదాలవలసకీ వున్నంత తేడా వుండనే వుంది! ఎప్పుడో నలభయ్యేళ్ల క్రితం వాళ్లిద్దరూ ఒకే వూళ్లో వుండడం ఒక్కటే కారణంగా కనిపించింది. శరణ్ ఫోటోని వాళ్లతనికి చూపించి, "ఎప్పుడయినా చూశావా?" అనడిగారు. రత్తయ్య, లేదన్నాడు.

ఒకతనికి మదిలోఫ్లాష్‌బల్బ్ వెలిగింది. "ఇప్పుడుకాదు, నలభయ్యేళ్ల క్రితం," అన్నాడు. రత్తయ్య చిర్నవ్వు నవ్వి, "అప్పుడీ యనిలా వుండడు కద్సారూ!" అన్నాడు. శరణ్‌ది నలభయ్యేళ్ల క్రితం ఫోటో ఎలా తెప్పించాలో వాళ్లకి తెలియలేదు." ఆయనకి నువ్వు బాగా తెలిసుండాలి. నువ్వు పోస్టర్లు అతికిస్తూ తిరుగు తున్నప్పుడు నీ వెంటబడ్డ పిల్లల్లో ఎవరయినా నీకు ప్రత్యేకంగా గుర్తున్నారా?" ఒకతను అడిగాడు.

రత్తయ్య తలపాగా తీసి, బుర్ర గోక్కుంటూ, "ఇద్దరు ముగ్గు రుండేవారండీ, పోస్టరంకి మైదా రాస్తామని అంటూ. ఒక కుర్రాడు మాత్రం, నేను బాగా పోస్టర్లని అతికిస్తానని చెప్పేవాడండీ," అన్నాడు.

వాళ్లకి క్లూ దొరికింది.

❖

"మేజర్ బ్రేక్ త్రూ," శరణ్ ఎనౌన్స్‌మెంట్ పూర్తికాగానే దాన్ని విశ్లేషిస్తున్న టీవీ గెస్టు ముక్తకంఠంతో అన్న మొదటిమాటలు అవి.

"దిసీజ్ ఎ బ్లాక్‌బస్టర్ ఫర్ మెగాహార్ట్," అన్నారు తర్వాత.

"ఇప్పటిదాకా మెగాహార్ట్ ప్రాడక్టులన్నీ మొదట అమెరికన్లని ఉద్దేశించి చేసినవి. వాళ్ల మార్కెట్ కంటే ఇండియన్ మార్కెట్ మూడింతలు పెద్దదని గ్రహించిన మొదటి కంపెనీ మెగాహార్ట్. అది కూడా ఒక తెలుగువాడు కంపెనీ అధిపతిగా వుండడం వల్లనే సాధ్యమయింది," అన్నారొకరు.

"ఈ ప్రాడక్టు అవసరం మన భారత ప్రజలకి- ముఖ్యంగా తెలుగు ప్రజలకి ఎంతో వున్నది. మూడు మెట్ల స్క్రోలింగులూ, సింబల్సూ, గ్రహాంతరవాసులకి పంపించే మెసేజీలలాగా కోడ్ లెటర్సూ లేకుండా క్లియర్‌గా టీవీ స్క్రీన్ అంటా బొమ్మ వుండ డాన్ని ఎప్పుడో ముప్ఫయ్యేళ్ల క్రితం 'పాలూ-చేలూ' కార్యక్రమంలో చూశాను. మళ్లీ అలా చూడగలుగుతానని నా జన్మలో అను కోలేదు," అన్నారింకొకరు చెమ్మగిల్లిన కళ్లని తుడుచుకొంటూ.

"శరణ్ జీనియస్సేమిటంటే, ఆ అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్లని తీసే శాడని అనిపించేలా మాయజేసి అంతకన్నా పెద్దగా వాటిని చూపించడం," అన్నాడు వాళ్లలో ఒక తెలివయినవాడు.

"ఆయన చూపించిన ఒక చిన్న షో క్లిప్పులోనే ఎన్ని అడ్వర్ట యిజ్‌మెంట్లని ఇరికించవచ్చో, ఇప్పటికన్నా ఎక్కువసేపు జనాలని

ఆకట్టుకునేలా ఎలా ప్రదర్శించవచ్చో, ఎంత బ్రహ్మాండంగా చూపించాడో! ఒక పడుచు కుర్రాడు సోఫాలో కూర్చుని టీవీ చూస్తూండగా, అతని భార్యో లేక గర్ల్ ఫ్రెండో రెఫ్రిజిరేటర్‌లో నుండీ పెప్సీ తీసుకొస్తుంది. ఆ పదిసెకండ్ల బిట్టుకీ, పెప్సీకి, ఆ అమ్మాయి వేసుకున్న టీషర్టు మేకర్ టామీ హిల్‌ఫిగర్‌కీ రెఫ్రిజిరేటర్ కంపెనీ గోద్రెజ్‌కీ, ఆ టీవీ మేకర్ సోనీకి- అబ్బబ్బా, ఆ అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్లు రావణాసురుడి తలకాయల్లాగా ఆ వీడియో స్క్రీన్ చుట్టూ మొలుచుకొస్తుంటే - శరణ్ ఈజ్ ఎ జీనియస్- హి ఈజ్ ఇన్ ఎ కాటగిరీ బై హిమ్ సెల్ఫ్!"

"నాకు రావణాసురుడి తలకాయలు కాదు గుర్తొచ్చింది - మా యింట్లో వున్న దశావతారాల కాలెండర్. అందులో, సెంటర్లో శేషతల్పం మీద విష్ణుమూర్తి పడుకుని వుంటే, చుట్టుపక్కల చిన్న ఫ్రేముల్లో దశావతారాలుంటాయ్. అలాంటి కాలెండర్‌ని అందరం రోజూ చూస్తూనే వుంటాం. కానీ, శరణ్‌కి వచ్చిన ఐడియా మనకి రాలేదెందుకని?" ఒక యాంకర్ ప్రశ్నించాడు.

"వస్తే మాత్రం ఏంచెయ్యగలం? మనకి ఆ టెక్నాలజీ లేదు గదా! అతను పెట్టిన కండిషన్ చూడండి- క్లియర్‌గా నలభై అంగుళాల స్క్రీన్ మీద బొమ్మ చూడాలంటే ఎనభై అంగుళాల స్క్రీన్ కొనాలన్నాడు. ఆ బోర్డర్ విండోస్‌లో అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్లని వెయ్యొద్దూ, మరి?"

"ఆ ఫ్రేముల్లో కొన్నింట్లో ఆర్డర్ కూడా పెట్టుకోవచ్చునన్నాడు- డిజిటల్ కనుక, అది వాళ్లు సప్లై చేసే వాటిల్లోంచయినా కావొచ్చు, లేకపోతే కంప్యూటర్ వాల్‌పేపర్‌లాగా మనకి కావల్సింది ఇంకేదైనా పెట్టుకోవచ్చు- అయితే, నెలసరి ముడుపుని చెల్లిస్తూ. వాళ్లు సప్లై చేసేవాటిల్లో దశావతారాలు, శతకోటి దేవుళ్లు వుండడం- శరణ్ ఈ విషయాన్ని గురించి ఎంత డీప్‌గా ఆలోచించాడో తెలియజేస్తుంది."

"ఇంకో గొప్పదనమేమిటంటే, అంత పెద్ద టీవీలు ఇల్లంతా ఆక్యుపై చేస్తయ్యని ప్రజలు భయపడతారని అతనికి తెలుసు. లేకపోతే, సినిమాపోస్టరంత సన్నగా స్క్రీన్‌ని తయారుచెయ్యడంతో బాటు, దాన్ని మన యిళ్లల్లో గోడలకి అతికించే మార్గం చూపించడం - అది కూడా గోడలని నున్నగా చెయ్యాల్సిన అవసరం కూడా లేకుండా- అబ్బో, కంప్లీట్ సొల్యూషన్ అంటే, దట్స్ ఇట్!"

"ఆ అతికించడం వాళ్ల కంపెనీ చేస్తే తప్ప టీవీకి వారంటీ వుండదట. అక్కడ కూడా, మళ్లీ వాళ్ల కంపెనీకే ఆ ముడుపులు కూడాను!"

"శరణ్ చివర్లో, 'డాడ్, దిసీజ్ ఫర్యూ,' అని, ఒక్కసెకను ఆగి, నవ్వు నాపేసి, 'ఐనో, ఐనో,' అన్నాడేమిటి?" అడిగారొకరు. అప్పుడు గుర్తొచ్చింది టీవీ చానెళ్లవాళ్లకి- శరణ్‌ని సీ.ఈ.ఓ.గా మెగా హార్డ్ కంపెనీకి అపాయింట్ చెయ్యంగానే జోగారావు గారింటికి పరిగెట్టుకెళ్లిన తరువాత వాళ్లని పట్టించుకోలేదన్న విషయం. 'తూఛ్' అంటూ టీవీచానెళ్లు జోగారావు గారింటివైపు పరుగెత్తాయి.

❖

"ఇంతకీ నాకు అర్థంకాలేదు వాడేం చెప్పాడో. మీకేమన్నా అర్థమయిందా?" అడిగింది కావమ్మగారు.

"వాళ్లు తయారుచేసే కొత్త టీవీని కొనుక్కుంటే ఈ అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్లు ఆ వెండితెరమీద లేకుండా బొమ్మని చూడొచ్చుట!" జోగారావుగారు సమాధానమిచ్చారు.

"ఎంత గొప్పదాన్ని కనిపెట్టాడండీ మనబ్బాయి! ఇంక మీకు కంప్లైంట్ చేసే అవకాశాన్ని పోగొట్టాడు," అన్నది కావమ్మగారు సంబరంగా. ఆ కంప్లైంటింగ్ గొంతులో ఆనందం వినిపించక పోవడం ఆవిడకి అసాధారణమైన విషయమేమీ కాదు గనుక.

"చాల్లే, సంబడం! ఇప్పుడున్న టీవీని పారేసి కొత్త టీవీని కొనాలా? నాకు అక్ఖర్లేని అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్లని ఇంకా పెద్ద ఫ్రేముల్లో చూడాలా? నలభయ్యంగుళాల బొమ్మని చూడాలంటే ఎనభయ్యంగుళాల టీవీని కొనాల్ట! ఎనభయ్యంగుళాలంటే ఎంతో తెలుసా? నీ పొడవుకి ఇరవై అంగుళాలని కలిపితే వస్తుందది! దానితో, ఇదుగో, ఈలివింగ్‌రూం గోడంతా నిండిపోతుంది," అన్నారు జోగారావుగారు విసుగ్గా.

"ఆ చుట్టూ ఫ్రేముల్లో దశావతారాలు పెట్టుకోవచ్చు కదండీ!"

"ఆ బొమ్మలు కూడా వాళ్ల దగ్గర్నుంచే కొనుక్కోవాలి! కరెంటు వున్నప్పుడేమో, చచ్చినట్లు కొన్నింట్లో వచ్చే అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్లని చూడాలి. కరెంటు పోయినప్పుడేమో పట్టపగలు కూడా ఆ జీవంలేని నల్లఫ్రేముని చూస్తూ కూర్చోవాలి. ఇదా వీడి నిర్వాకం! ఫోన్ చేస్తాడు కదా, కడిగేస్తాను వెధవని!" అన్నారు జోగారావుగారు కోపంగా.

❖

రత్తయ్యకి అర్థమయ్యేట్లు చెప్పిన తరువాత అతను నిట్టూర్చాడు- ఈ వయసులో పోస్టర్లని అతికించడం మళ్లీ మొదలుపెట్టాలా? పైగా, అమెరికానించీ తిరిగొచ్చిన తరువాత! ఆ పోస్టర్లు ఎంత ఖరీదయినవైతేనేం? ❋

పుట్టింది, చదివింది గుంటూర్‌లో. ఐఐటి మద్రాస్‌లో బి.టెక్ చేశాక రట్గెర్స్ యూనివర్సిటీ, న్యూజెర్సీలో మాస్టర్స్, పిహెచ్.డి. చేశారు. భార్య మల్లిక, పిల్లలు విరించి, మహతిలతో ఇరవయ్యేళ్లుగా వాషింగ్టన్ డి.సి. దగ్గర్లో ఉంటున్నారు. ముప్పైకి పైగా కథలు రాశారు. కొన్ని కథలు బహుమతులు అందుకొన్నాయి. నటించడం, కర్ణాటక సంగీతం పాడడం అభిరుచులు.

విశ్వశాంతి

సుప్రభ

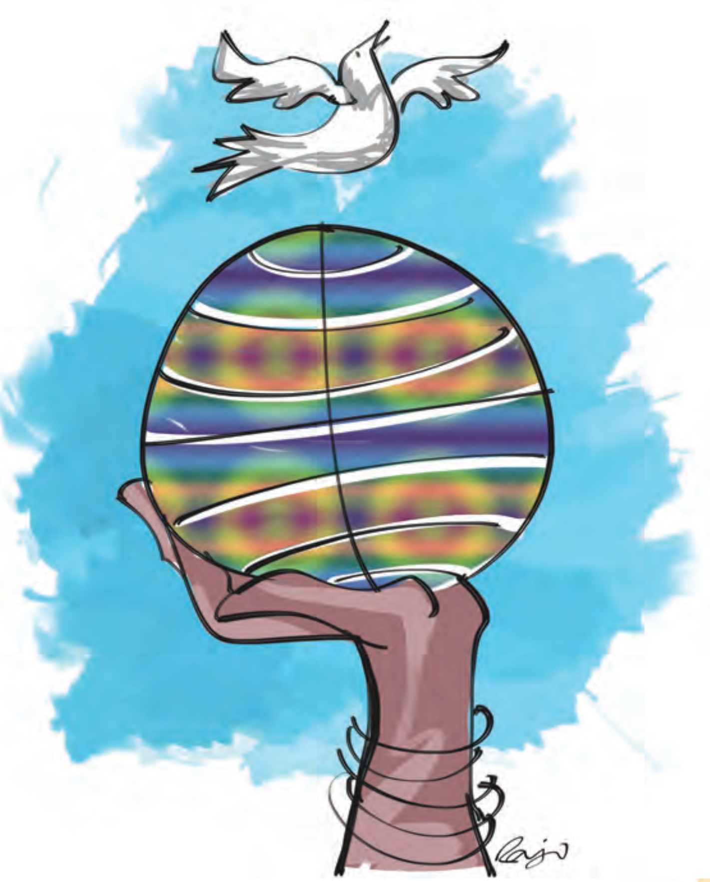

సుగంధి

భారతీయ సంప్రదాయమెంత భవ్యమైనదో
భారతీ పదాంబుజమ్ము లెంత భాగ్యమిచ్చునో
శారదాప్రసాద మందనెంత సౌఖ్యమబ్బునో
వేరుగా వచింపనేల నేను? విజ్ఞులెంచరే!

పం.చా సనాతనమ్ము ధర్మమౌను సాధు, మౌనిగః
జనాళికెల్ల శ్రేయమౌను సత్పథంబు నాణ్యమై
మనోజ్ఞమైన భావమున్న మాననీయ ఛందమై
ఆది యంతమేమి లేని యంబయిచ్చు వాక్యమై

నశించనట్టిదేదో తెల్పి, నాన్యమైన భక్తితో
నశేషమైన జ్ఞానదీప్తి నాత్మసౌఖ్య మందఁగా
విశాలమైన దృష్టిఁగల్గి విశ్వమంతఁ గాంచఁగా
విశేషమైన రీతులెన్నొ పేర్మిమీర జూపుదొ

వశిష్ఠులాది మౌనులెంచి పంచినట్టి జ్ఞానమై
కుశాగ్రబుద్ధులైన వారు కోరియిచ్చు కాన్కలై
వశంబుగాఁగ జిత్తవృత్తి, బాధలేక దేనికిన్
ప్రశాంతమైన మన్కిఁగడ్పు భవ్యమైన మార్గమౌ

హృదంతరాళమందు నుంచి యెల్లవేళలందునన్
సదా స్మరించుకొంచు వారి సత్కృపా విశేషముల్
సుధామయోక్తులాడుచుండి, చూపి స్నేహమే సదా
విధించినట్టి బాటనేఁగ విశ్వశాంతి గూరదా!

IMMIGRATION LAW

Joseph Kallabat & Associates, P.C., located in West Bloomfield, Michigan, focuses on serving its clients' business and professional needs in the areas of corporate, employment and family based immigration matters. Utilizing an entrepreneurial approach to immigration and business matters, we provide comprehensive solutions to a variety of legal issues. We are constantly updating and enhancing lines of communication with our clients by incorporating a 24/7 interactive case management and e-mail notification system. Our clients include companies headquartered throughout the United States.

Our firm serves national and international clients in the following areas:

- H-1B Non-Immigrant Workers
- L-1 Intra-Company Transfers
- TN Non-Immigrant Workers
- H-2B Seasonal Laborers
- J-1 Waivers
- Permanent Residency
- Citizenship Processing
- PERM Labor Certification
- Treaty Trader/Investor Visa
- Aliens of Extraordinary Ability

JOSEPH KALLABAT & ASSOCIATES, P.C.

Joseph Kallabat, Esq. • Kristyn Mattern, Esq. • Michael Morton, Esq. • Christopher Ammori, Esq.
Justin M. Facciolla, Esq. • Scarlett J. Akkam, Esq. • Christopher M. Dutot, Esq.. • Cassandra Talley, Esq.

7031 Orchard Lake Road, Suite 302 • West Bloomfield, MI 48322
www.insvisa.com
Tel: (248) 865-3331 • Fax: (248) 865-3323

కథ

ఒంటరి నుంచి జంటకి...

ప్రజ్ఞ వేదుల

"అబ్బా, ఎంత లక్షణంగా ఉన్నావో! ఎప్పుడూ నిన్ను ఇంత సంప్రదాయబద్ధంగా చూడలేదు. చాలా అందంగా ఉన్నావు సత్యా," అప్పుడే ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టిన పెద్ద అత్తయ్య అరుణ అంది. అరుణతో ఆవిడ చిన్న కూతురు కూడా వచ్చింది.

మరునాడే సత్య పెళ్లి. సత్య ఒక సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజినియర్‌గా పనిచేస్తూ ఉండగా అమెరికా సంబంధం కుదిరింది. పెళ్లి అయ్యాక భర్తతో పాటు అమెరికా వెళ్లిపోవాలి కాబట్టి, కంపెనీ వాళ్ళని అడిగినా కూడా, అమెరికాలో తాను ఉండబోయే ఊరిలో ప్రాజెక్ట్ ఇవ్వకపోవడంతో ఉద్యోగం మానేయవలసి వచ్చింది. ఇంక అమెరికా వెళ్ళాకే పై చదువో లేదా ఉద్యోగమో నిర్ణయించుకోవాలి.

సత్యది చాలా విచిత్రమయిన మనస్తత్వం. అంటే సెంటిమెంట్ సినిమాలు చూస్తే ఏడుస్తుంది కానీ నిజ జీవితంలో చాలా ధైర్యంగా ఉంటుంది. అలాగే పురాణాలు, రామాయణ మహాభారతలు చదవటం ఇష్టమే కానీ వాటిని నమ్మదు. సంగీతం అంటే ఇష్టం కాబట్టి భక్తిపాటలు, కీర్తనలు వింటుంది కానీ దేవుడిని నమ్మదు. ప్రతీ విషయంలో లాజిక్ వెతుకుతుంది. ఈ కాలంలో వెరైటీగా పెద్దలు కుదిర్చిన పెళ్లి చేసుకుంటోంది. పెళ్లి కుదిరినప్పటి నుండి ఇంట్లో ఏదో ఒక హడావుడి. అమ్మాయి ఇంట్లో

కాటరింగ్, పెళ్లిహాల్, పెట్టుబడి బట్టలు ఒక ఎత్తు అయితే, పెళ్లి కూతురి అలంకరణకి సంబంధించిన ఖర్చు ఇంకో ఎత్తు. పాతికేళ్ళలో ఒకటో రెండోసార్లు చీర కట్టింది. అలాంటిది పెళ్లి కోసం అని కంచికి వెళ్ళి మరీ అయిదు చీరలు కొనుక్కుంది. పండగలొస్తే తప్ప మెడలో చిన్న గొలుసు అయినా వేసుకోని సత్య, పెళ్లి కోసం చెవికి పెద్ద బంగారపు బుట్టలు, మెడలోకి టెంపుల్ జువెలరీ చేయించుకుంది. అసలు ఇంతలా ఆమె ఎప్పుడూ షాపింగ్ చేయలేదు. పెళ్లి కుదిరినప్పటి నుండి ఏదోకటి అలా కొంటునే వుంది.

ఆ మరుసటిరోజు పొద్దునే సత్యని పెళ్లికూతురు చేస్తున్నారు. చుట్టాలతో పెళ్లివారిల్లు కళకళలాడుతోంది. చాలామంది వస్తున్నారు అని తన అమ్మ చెప్పగా ఒక సింపుల్ చీర కట్టుకొని కొంచం మేకప్ వేసుకొని ముందర గదిలోనే అందరి మధ్యలో కూర్చుంది. పెళ్లి ఏర్పాట్లని గొప్పగా చేసినందుకు, సత్య కూడా ట్రెడిషనల్‌గా రెడీ అయినందుకు బంధువులు అంతా మెచ్చుకుంటున్నారు. ఇంట్లోవాళ్ళు కూడా ఒక్క పని కూడా చెయ్యనియ్యకుండా మహారాణిలా చూసుకుంటున్నారు. ఎవరు ఎంత మెచ్చుకున్నా సత్యలో ఏదో తెలియని ఆందోళన. ఏదో డైలమా.

"కర్మట్, ఎప్పుడూ జీన్స్‌లో కనిపించేది. పెళ్లి అనేసరికి చూడు ఎంత కళ వచ్చేసిందో పిల్ల మొహంలో," అని ఎవరో అంటున్నారు. ఎవరా అని సత్య అటువైపు చూసింది. ఎవరో తనకి తెలియని ఒక ఆంటీ.

"అమ్మా," అని గట్టిగా పిలిచింది.

"ఏంటి లడ్డు?" అని వంటింటిలోంచి కూతురి దగ్గరకొస్తూ భానుమతి అడిగింది. అమ్మాయి పెళ్లి అని అనుకున్నప్పటి నుండి సత్యని భానుమతి ఇంకా గారాబంగా చూసుకుంటోంది. అసలే ఒక్కగానొక్క కూతురు, అమెరికా వెళ్లిపోతుంది. సత్య లేకపోతే ఇంట్లో సందడే ఉండదు.

"ఎవరు అమ్మా ఆ... గ్రీన్‌చీర...?" సత్య లో గొంతుకతో అడిగింది.

"అక్కడ ఇద్దరు గ్రీన్‌లో ఉన్నారు," అంతే చిన్నగా భానుమతి అంది.

"పెళ్లికూతురు నేను అయినా కూడా నాకంటే ఎక్కువ నగలు పెట్టుకుంది.. ఆవిడ," సత్య చాలా కాజువల్‌గా అంది.

"ష్ ష్ , ఆవిడ వింటే బాగోదు. నువ్వు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి ఈ టైమ్‌లో. ఇప్పుడే కాదు, ఇకపై కూడా," అని అనేసి గబగబా వంటింటిలోకి తిరిగి వెళ్లిపోయింది.

'ఏంటో పెళ్లి సెట్ అయినప్పటి నుండి ప్రతివాళ్ళు ఇలా ఉండాలి అలా ఉండాలి అనుకుంటూ క్లాస్ తీసుకుంటు న్నారు. పెళ్లి అంటే మారిపోవాలా? అంతా గజిబిజిగా ఉంది వ్యవహారం. ఇంతకీ ఆ ఆంటీ ఎవరో చెప్పకుండానే వెళ్లిపోయింది అమ్మ,' అని సత్య మనసులో అనుకుంది.

సత్య ఫోన్‌లో మెసేజ్ బీప్ వస్తే చూసింది, వాట్స్ ఆప్‌లో గౌతమ్, 'ఏం జరుగుతోంది? జేజమ్మలా అలంకరించుకొని వున్నావా? నన్ను ఇక్కడ వాయించేస్తున్నారు పూజలతో. ఒక్క అయిదు నిముషాలు నన్ను పంతులుగారు కనికరిస్తే నీ సంగతి కనుక్కుందామని పింగ్ చేశాను. కాల్ చేస్తే ఇక్కడ ఏడిపిస్తారు... తెలిసిందే కదా," అని పంపాడు.

రిప్లై ఇద్దామని సత్య టైప్ చేయబోతుండగా పెద్దత్తయ్య దగ్గరకొచ్చి బుగ్గ గిల్లి, "సూపర్ ఉన్నావు. ఏంటి మీ ఆయనేనా? ప్రి-మారేజ్ మొమెంట్స్ చాలా బాగుంటాయిలే, ఎంజాయ్ చేయి," అని అంది. అంతలోనే, "అక్కా కార్టూన్ పెట్టక్కా," అనుకుంటూ ఒక చిన్నపిల్లాడు వచ్చి అడిగాడు.

సత్య చిన్నగా నవ్వి, "థాంక్స్ అత్తయ్య. ఆ గ్రీన్‌చీర ఆవిడ ఎవరు?" అని రిమోట్‌తో చానల్ మారుస్తూ అడిగింది.

"శివ అంకుల్ అమ్మగారులే."

"ఓహో. అన్నట్లు అమ్మ కుదిర్చిన వంటావిడ రాకపోవడంతో అమ్మ, పిన్ని చాలా కష్టపడ్తున్నారు వంటింట్లో. నా కంపెనీ కోసం నిన్ను తొందరగా రమ్మన్నాను, ఐ నో. కాని అత్తయ్య ప్లీజ్ వాళ్ళకి వెళ్ళి కొంచం సాయం చెయ్యి . నేను ఎలాగో అలా టైమ్ పాస్ చేస్తానులే."

"షూర్? ఎందుకంటే నిన్న నువ్వు కాల్‌లో నీ ఫీలింగ్స్ చెప్పినపుడు నాకు నీ మనస్థితి అర్థమయింది. మాట్లాడు కుందాం అనుకున్నాముగా? ఇప్పుడు ఓకేగా ఉన్నావా మరి?" అరుణ అడిగింది.

"పరవాలేదు. ప్లస్ నాకంటే వాళ్ళకే నీ హెల్ప్ కావాలి. కావాలంటే పిలుస్తానులే," సత్య అంది.

కానీ నిజానికి సత్య మనసులో ఎన్నో భావాలు, ఆలోచనలు. సమయానికి ఫ్రెండ్స్ కూడా లేరు. వీక్ డే అవడంతో అందరూ సాయంత్రమే వస్తామన్నారు. ఇక తన బెస్ట్ ఫ్రెండ్ ఏకంగా పెళ్లికే డైరెక్ట్‌గా వస్తానంది. అందరి మాటలు వినిపిస్తున్నాయి. మనుషులు కనిపిస్తున్నారు. కానీ మనసు ఇక్కడ లేదు. 'ఫిజికల్లీ ప్రెసెంట్ మెంటల్లీ ఆబ్సెంట్,' అన్నట్టుగా ఉంది. 'పెళ్లి అంటే భయంగా ఉంది. గౌతమ్ మంచివాడే. పైగా పరిచయస్తుడే కూడా. కానీ ఏంటో తెలియని కన్ఫ్యూషన్. అసలు ఇలా షాపింగ్ చేసి ఇన్నిన్ని బట్టలు, నగలు కొని, డబ్బులు వేస్ట్ చేశానా అని ఒక గిల్టీ ఫీలింగ్ ఒకవైపు. అందరినీ వదిలేసి ఒక కొత్త జీవితంలోకి అడుగుపెట్టబోతున్న ఫీలింగ్ మరోవైపు. పెళ్ళికి ముందు ప్రతి అమ్మాయి ఇలాగే ఫీల్ అవు తుందా?" అని సత్య ప్రతి నిముషానికి అనుకుంటోంది.

ఫోన్ తీసి, "పెద్దగా ఏంలేదు. లైట్ మేకప్ అంతే," అని గౌతమ్‌కి రిప్లై పంపింది. వారం ముందర వరకు చాలా కంఫర్ట్ జోన్‌లో ఉన్న సత్య అకస్మాత్తుగా ఇలా 'కట్టే, కొట్టే, తెచ్చే' టైప్‌లో మాట్లాడటం గౌతమ్‌కి నచ్చలేదు. తన ఫీలింగ్‌ని నిర్మొహమాటంగా చెప్పేశాడు కూడా ముందరరోజే.

ఉన్న కన్ఫ్యూజన్ సరిపోవడంలేదు అన్నట్లు, అప్పటి నుండి తనని ఎవరూ కూడా అర్థం చేసుకోవట్లేదు అనే భావన సత్యలో మొదలయింది. 'ఏంటి, నీ చుట్టూ కూడా మనుషులు నా పేరు చెప్పి ఏడిపిస్తున్నారా? ఎంజాయ్ చెయ్యి. మన ఊరు వెళ్ళాక ఇవేమీ ఉండవు... ఎవరూ ఉండరు. హ హ హ్,' అని మెసేజ్ వచ్చింది. అప్పటికే ఏదో పోగొట్టుకున్నదానిలాగా మొహం డల్‌గా ఉన్న సత్య, ఈ మెసేజ్ చూసి ఒకసారి ఫ్యూచర్ గురించి ఆలోచించి దిగులు పట్టుకుంది. ఈ విషయాలు పెళ్లి సెట్ అయినప్పటి నుండి తెలిసినవే. కానీ ఎందుకు నిన్న నుండే బాధపెడుతున్నాయి?

సత్య ఆలోచిస్తుండగా పెళ్లికూతురు బుట్ట వచ్చింది లోపల పెట్టమని సత్య నాన్నగారు కేక వేశారు. ఆయన ఒకచోట నిలబడ కుండా పనులు చేస్తూ అటు ఇటు తిరుగు తున్నారు. కూతురంటే అమితమయిన ప్రేమ. కూతురుని చూస్తుంటే ముచ్చటగా ఉంది, అలాగే అత్తారింటికి వెళ్లిపోతోంది అనే బెంగ. అందుకే ఇలాంటి ఆలోచనలేమీ రాకుండా ఉండాలనే, పనులు చేసిపెట్టే వారున్నా ఖాళీగా ఆయన కూర్చోలేదు.

"ఏంటేంటి? కుంకుడుకాయలు, రుబ్బిన గోరింటాకు, అమలాపురం నుండి మినపసున్ని గుండ, వైజాగ్ నుండి పెళ్లి కూతురు బుట్ట.... అసలీ విచిత్రమయిన కోరికలు ఏంటి?" అను కుంటూ అరుణ వచ్చి అడిగింది.

"అందులో ఏముంది? నాకు ఇష్టం అవి. నీకు తెలుసా కుంకుడుకాయలు షాంపూ కంటే చాలా బెటర్," అని సత్య చెప్పింది.

"అవునవును. నాకే చెప్పు. ముందు వచ్చిన పేజర్ కంటే వెనకాల వచ్చిన మొబైల్ ఫోన్ మేలట," అరుణ వేళాకోళంగా అంది. సత్య ఆ జోకుకి నవ్వలేదు. ఇక లాభం లేదు అని అరుణ ఫోన్ తీసి, ఒక నెంబర్‌కి డైల్ చేసి, "హెలో, నువ్వు ఇవాళ రాక తప్పదు. మాటర్ సీరియస్. బై," అని వెంటనే పెట్టేసింది.

సాయంత్రం ఇంట్లో మెహెంది ఫంక్షన్. కానీ సత్యకి రుబ్బిన ఆకుని గోరింటాకులా పెట్టుకోవడం ఇష్టం. అరుణ కూతురు ఎంతో ఇష్టంతో, ఓపికతో సత్య చేతికి రుబ్బిన ఆకునే గోరిం టకులా పెట్టింది. కొత్తపాటలు స్పీకర్లలో వినిపిస్తున్నాయి. ఇంటి బయట సత్య కోరినట్లు తాటాకు పందిరి రెడీ అయింది. పైగా ఇంటి ముందర లైట్లు కూడా అరేంజ్ చేశారు. మెల్లిగా చీకటి పడుతుండగా పెళ్లివారిల్లు మిరమిట్లు గొలిపే లైట్లతో, పాటలతో కళకళలాడుతోంది. 'వాతావరణం ఎంత సందడిగా ఉన్నా, నాకు మాత్రం ఏదో గుబులుగా ఉంది ఎందుకు? గౌతమ్‌కి కూడా ఇలాగే ఉండి ఉంటుందా? ఒక క్షణం ఆనందం, మరుక్షణమే భయం? ఒంట్లో బానే ఉంది. ఏంటో ఎవ్వరినీ ఏమీ అడగలేని, ఎవ్వరికీ ఏమీ చెప్పుకోలేని పరిస్థితి నాది,' అన్న తన ఆలోచనలకు బ్రేక్ పడే విధంగా, "అదేదో జంధ్యాల సినిమాలో అన్నట్టు, ఆవకాయ నూనెలో అప్పడాలు వేయించుకొని తిన్నదానిలా ఆ మొహం ఏంటే?" అరుచుకుంటూ ఇంటిలోకి వస్తూ కిరణ్మయి అంది.

కిరణ్మయి సత్యకి ప్రాణస్నేహితురాలు. అయినా సత్య ఇంట్లో పుట్టినట్లే భానుమతి, అరుణ వాళ్ళందరికీ బాగా క్లోజ్.

కిరణ్మయిని చూడగానే సత్య మొహం విప్పారింది. సన్నగా నవ్వి, "డైరెక్ట్‌గా రేపే వస్తా అన్నావు పెళ్ళికి?" సత్య వెటకారంగా అడిగింది.

"అనుకున్నాను అలా అంటావని. అరుణత్త లడ్డూ, మినపసున్నీ చేస్తున్నాము హెల్ప్ కావాలి అని కాల్ చేస్తే వచ్చాను. పోనీ వెళ్లిపోవాలా?" సరదాగా అని సత్య దగ్గరకొచ్చి కిరణ్మయి హగ్ ఇచ్చింది.

ఇంటరెస్ట్ ఉన్నవాళ్ళు మెహెందీ లేదా గోరింటాకు పెట్టించుకుంటున్నారు. సందడి పెరిగింది. పాటలు, డాన్స్‌లు బాక్‌గ్రౌండ్‌లో నడుస్తున్నాయి. కానీ సత్యలో మాత్రం మిక్సెడ్ ఫీలింగ్స్ ఇంకా పెరిగాయి. రేపు పెళ్లి అయిపోయాక లైఫ్ ఎలా ఉంటుందో అని. పెళ్ళికి ముందరే తనలో ఇన్ని మార్పులు కనిపిస్తున్నాయి, పెళ్లి అయ్యాక పరిస్థితి ఎంటో అని. సత్య చుట్టూ ఉన్నవారిని చూసి అప్పుడప్పుడు నవ్వుతోంది, కానీ అనీజీగా ఉంటోంది. కిరణ్మయి ఇవన్నీ గమనిస్తూనే ఉంది. రాత్రి భోజనాలు చేశాక సత్యని త్వరగా పడుకోమన్నారు, తెల్లవారుఝామున మూడింటికి పెళ్లికూతురుని చేసే ముహూర్తం. అందుకే కిరణ్మయి, సత్య ఇద్దరూ సత్య రూమ్‌లో పడుకున్నారు.

"ఏయ్ నిద్రపోయవా?" కిరణ్మయి అడిగింది.

"లేదు. నిద్రపట్టట్లేదు. యేదోలా ఉంది," సత్య సీరియస్‌గా చెప్పింది.

"అర్థమయింది. ఏంటి భయపడ్తున్నావా?"

"ఏమో..."

"మరి అమ్మవాళ్లని వదిలేసి వెళ్తున్నావని బెంగా?"

"ఏమో..."

"ఓహో నన్ను వదిలేసి పోతున్నావనా? ఏం పరవాలేదు. నేను కూడా మా ఆయనతో వచ్చే ఏడాదికి వచ్చేస్తున్నాగా!" కిరణ్మయి సరదాగా అంది.

"కాదెహె," సత్య చిరాకు పడింది.

"అయితే పిచ్చి అంటారు దానిని మెంటల్."

"జోకులొద్దు. ఇప్పుడు ఈ పెళ్లి చేసుకోవాలా?"

"వామ్మో! ఈ స్టేజ్‌కి వచ్చావా! ఆంటీని పిలుస్తాను ఆగు," అని కిరణ్మయి లేవబోయింది.

"వద్దు వద్దు. ఏవిటో తేడాగా ఉంది. చెప్పలేకపోతున్నాను నా ఫీలింగ్స్. పెళ్లి అవుతోందనే ఆనందం. అలాగే పెళ్లి అయిపో తోంది అని ఒక చిన్న వర్రీ కిరణ్," అని సత్య నిట్టూర్చింది.

"పెళ్లి ఇష్టమే కదా?" కిరణ్మయి సీరియస్‌గా అడిగింది.

"ఛ ఛ. నేను అలా అనలేదు. నాకు ఇష్టమే. లైఫ్ మారిపోతుంది కదా... అది... కొంచం ఖంగారు ప్లస్ భయంగా ఉంది. అంతే."

"పిచ్చిపిల్లా. నువ్వు అనుకున్నట్లు ఏం ఉండదు. పెద్దగా సర్దుకోలేకపోయే మార్పులు ఏమి ఉండవు. నన్ను చూస్తున్నావు కదా? సంతోషంగా ఉన్నాను. పెళ్లి అయ్యాక ఇద్దరి మధ్యా మంచి అండర్‌స్టాండింగ్ ఉంటే లైఫ్ సాఫీగా ఉంటుంది. సో ఇప్పుడు ఎలాగ ఉన్నావో, తరువాత కూడా అలాగే ఉంటావు. నాది లవ్ మేరేజ్ అయినా కూడా సేమ్ ఇలాగే అనిపిస్తే నాకు క్లాస్ పీకావు, గుర్తుందా? అయినా నీలాంటి ధైర్యవంతులు, స్ట్రాంగ్ అమ్మాయిలు కూడా ఇలా ఫీల్ అవుతారు అని నేను అనుకోలేదు. ఎంజాయ్ ద ఫీలింగ్స్ బట్ ఇగ్నోర్ దెమ్."

"అంతే అంటావా?"

"అంతే. ఈ ఆలోచనలు అన్నీ ప్రతి అమ్మాయికి పెళ్ళికి ముందర ఎప్పుడో అప్పుడు వస్తాయి. కొంతమంది బయటకి చెప్తారు, కొంతమంది చెప్పుకోరు. అంతే తేడా. ఇలాంటి ఫీలింగ్స్ చాలా నార్మల్. ఎప్పటిలాగానే పాజిటివ్‌గా ఉండు, హోప్‌ఫుల్‌గా ఉండు. ఎక్కువగా ఆలోచించి వర్రీ అవ్వకు. హాయిగా పడుకో."

"అలాగే... ట్రై చేస్తాను," అని సత్య కళ్లుమూసుకుంది.

తెల్లవారుఝామున రెండు గంటలు అయింది. నాద స్వరం సౌండ్‌కి సత్యకి మెళుకువ వచ్చింది. చుట్టూ వాతావరణం అంతా మారిపోయింది. ఆ క్షణం చాలా థ్రిల్లింగ్‌గా ఉంది. అందరి దృష్టి తనమీదే. లైమ్‌లైట్‌లో ఉన్న ఒక సెలిబ్రిటీ ఫీలింగ్ భలేగా వుంది. కానీ సత్య ఇంకా కన్ఫ్యూజన్‌లోనే వుంది. నిద్ర లేవటం, రెడీ అవటం, పెళ్లికూతుర్ని చేసెయ్యటం, పెళ్లి హాల్‌కి వెళ్లడం, అక్కడ మళ్ళీ రెడీ అవ్వడం అన్నీ టైమ్ తెలియకుండా అయిపోయాయి.

పెళ్లి జరుగుతున్నంతసేపూ కిరణ్మయి సత్య వెనకాలే కూర్చుని ఉంది. సత్య పెళ్లిబుట్టలో కూర్చొని గౌరీపూజ చేశాక, జీలకర్రా బెల్లం పెట్టే టైమ్‌కి గుండెలో దడ మొదలయ్యింది. గౌతమ్‌కు తనకు మధ్యన ఉన్న తెర దింపగానే, ఇద్దరు ఒకరిని ఒకరు చూసుకున్నారు. చూపులు కలసిన శుభవేళ ఏదో మాజిక్ జరిగినట్టు సత్యలో అప్పటిదాకా ఉండే గుబులు, భయం ఠక్కున మాయం అయిపోయాయి.

అందరూ వచ్చి నవదంపతులను ఆశీర్వదిస్తూ అక్షింతలు వేస్తున్నారు. ఇప్పుడు దిగులు అంతా పోయి ఎంతో తృప్తిగా వుంది. ఫొటోగ్రాఫర్లకి ఎక్కువ పని చెప్పకుండా సిగ్గుతో సత్య నవ్వుతూ ఉంది. ఆ నవ్వులో కిరణ్మయికి సంతోషం, ఆనందం కనిపించాయి. గౌతమ్ కూడా సత్యని చూసి హాపీగా ఉన్నాడు. పెళ్లిలో మొత్తం సత్య, గౌతమ్‌లు వెలకట్టలేని ఆ క్షణాలని ఎంజాయ్ చేస్తూనే ఉన్నారు. పెళ్లిలో భాగమయిన ప్రక్రియలు అన్నీ వరుసగా, చాలా బాగా జరిగాయి. అప్పగింతల టైమ్‌లో సత్య నాన్నగారి కళ్ళలో నీళ్లు చూసి, తన అక్క పెళ్లి జ్ఞాపకాలు గుర్తుకు వచ్చి గౌతమ్ కూడా ఏడిచాడు. అతిగారాబంగా పెరిగిన సత్యని, మిస్ అవుతాము అని మిగితావాళ్ళందరూ కూడా బెంగతో వున్నారు. సత్య మాత్రం ఏడవకుండా తమాయించు కుంది. పెళ్లి హాల్ ఖాళీ చేసి అత్తవారింటికి బయలుదేరే టైమ్‌లో కిరణ్మయి దగ్గరకొచ్చింది.

"చాలా చాలా థాంక్స్ కిరణ్. నేను కన్ఫ్యూజన్‌లో వున్నపుడు నాకు సహాయం చేశావు. ఆ టైమ్‌లో ఏదో తేడాగా ఉన్నపుడు పిచ్చి నిర్ణయాలు తీసుకోకుండా కాపాడావు," సత్య నవ్వుతూ చెప్పింది.

"నేను చేసింది ఏమీలేదు. అంతా నీ మనసులోనే ఉంది. పెళ్లి అయ్యే టైమ్‌కి చూడు ఎలా మారిపోయిందో నీ మూడ్. ఆల్ ఈజ్ వెల్. అలాగే కానీ, ఆ ఫొటోగ్రాఫర్‌కి నవ్వుతూ మొహం చూపించటం తప్ప, హెల్ప్ చేసిన నా మొహన్ని చూడటానికి కూడా వీలులేనంత హడావిడిగా అయిపోయింది నీ పెళ్లి మొత్తం. ఎలా ఉంది ఒంటరి నుంచి జంటలోకి జర్నీ?" కిరణ్మయి కన్ను కొడుతూ అడిగింది.

"చాలా బావుంది. ఇప్పుడు చాలా సంతోషంగా ఉన్నాను. క్లారిటీ ఉంది నాకు. థాంక్స్ అగైన్. అయినా అంత ఫీల్ అయిపోకు... ఇంకొక వారంలో ప్రయాణం. ఈలోగా కలుద్దాము మళ్ళీ," సత్య అంది తిరిగి కన్నుకొడుతూ.

"మిస్టర్ సత్యగారు, మిసెస్ సత్యని జాగ్రత్తగా చూసుకోండి. నిజంగా చెప్పాలంటే దీనితో మీరే జాగ్రత్త," అని కొత్త దంపతులతో కిరణ్మయి అన్న మాటలకి అందరూ నవ్వేశారు. *

యూనివర్సిటీ ఆఫ్ వాషింగ్టన్‌లో కంప్యూటర్ సైన్స్‌లో మాస్టర్స్ చేస్తున్న ప్రజ్ఞ వేదుల ఇంగ్లీషులో బ్లాగులు రాస్తుంటారు. పుస్తక పఠనం, సంగీతం పాడడం, వినడం అభిరుచి. ఈమధ్యనే తెలుగులో కథలు రాయటం మొదలుపెట్టారు.

రెక్కలనే బహుమతిగా ఇవ్వు!

డా॥ నారాయణ గరిమెళ్ల

సొంత కాళ్ళ మీద
నిలబడ్డట్టే
సొంత రెక్కలతోనే
ఎగరడం కూడా!

జన్మతః
ఎవరి రెక్కలు వారికి
ఉన్నప్పటికీ
బహుమతిగానూ
కొన్ని రెక్కలనే పొందినప్పుడు
ఎగరడము లోని విలువా
ఎగరాల్సిన అవసరమూ
పదే పదే
స్ఫృహలోకి వచ్చి
జవసత్వాలను అందిస్తాయి

నిజానికి
రెక్కల విలువ తెలిసినవారు
ఇతరుల బహుమతులేవీ ఆశించరు!

ఎగిరేప్పుడు మాత్రం
ఎవరైనా తమ రెక్కల టపటపల కనుగుణంగా
చప్పట్లు కొట్టి ప్రోత్సాహిస్తే బాగుండనుకుంటారు.

అందుకే
మనస్ఫూర్తిగా
బహుమతి
ఇవ్వాలని ఉంటే
రెక్కలనే ఇవ్వు
ఔను
రెక్కలను మాత్రమే బహుమతిగా ఇవ్వు

బంగారం కన్నా
బ్రహ్మాండం కన్నా
నువ్విచ్చే రెక్కల బహుమతులే అమూల్యమైనవి

నీ రెండు చేతులతో
హృదయపూర్వకంగా ఇచ్చే
కరతాళ ధ్వనులే
నువ్విచ్చే ఆ ప్రోత్సాహపు బహుమతి

డాక్టర్ నారాయణ గరిమెళ్ళ పది వరకూ కథలు, అనేక కవితలూ వ్రాశారు. మొదటి కథ 1991 ఆంధ్రజ్యోతి-న్యూ జెర్సీ రాజాలక్ష్మి వారి కథల పోటీలో బహుమతిని పొందింది. పాటలు వ్రాయడం, పాడటం, స్టేజి షోలు చేయడం హాబీలు. రెస్టన్, వర్జీనియాలో నివాసం.

ఆకాశం-పర్వతం - అతను-నేను

డా॥ కె. గీత

అతను నన్ను కౌగిట్లోకి తీసుకుని గాఢంగా బిగించినట్లు
ఆకాశం ఆ మంచుపర్వతాన్ని అలా ఎత్తుకుందంతే-
సియాటిల్ నగరంపై ముసిరిన
మంచు తెల్లని పెనుమబ్బులా
గగనమంతా పరిచిన దూదికంబళీ
కల్లోనూ ఊహించని
మహోన్నత శిఖరం మౌంట్ రైనర్
వేల ఏళ్లుగా అతను నాకోసం తపస్సు చేస్తున్నట్లు
ధీరగంభీర ముద్రలో
వరప్రద స్వప్నాలకు
కన్నీటి సాక్ష్యమై
మబ్బు చెదిరిన వేళ మహోన్నత మేఘం
మహిమాన్విత శిఖరం మౌంట్ రైనర్
అక్కడ
ధగధగా మెరిసే
నీలాకాశమై పర్వత చుబుకాన్నెత్తి అతను
నేలవిడిచి గగనాన ఒదిగి అతని బాహువుల్లో నేను
అక్కడ
అతనికి చేతుల్లేవు చుట్టూ ముసిరే మబ్బుల కెరటాలు తప్ప
ఆకాశానికి ముఖం లేదు మేనంతా అల్లుకున్న ప్రేమైక తమకం తప్ప
అతనిఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాల బలం నా కురుల నల్లుకుని ఒడ
లంతా వ్యాపించినట్లు
పర్వతం మీంచి ఆకాశంలోకి చెల్లాచెదురుగా లేస్తున్న
మంచుపొగలు
ఒక గాఢ చుంబనం... ఒక కంటి చివరి బాష్పం
అతనూ నేనూ
అద్భుతాన్ని మైమరిచి చూస్తున్నవేళ
పర్వతమ్మీదికి పరుగెత్తి
దాని ఒళ్ళంతా తాకి
కేరింతలు కొట్టి
మెత్తని మంచుముద్దలై
పిల్లలు
అప్పుడే ఆకాశానికి పర్వతానికి
ఉద్భవించిన
పసిబుడుతలై ప్రత్యక్షమయ్యారు
అతను పిల్లల్ని చెరోవైపునా పొదువుకుని
పర్వతమ్మీదికి పరుగెడ్తూ
ఆగొకసారి గుండె తడుముకున్నట్లు
నావైపు చూసినవేళ
ఆకాశం పర్వతమూ ఏకమై
అమాంతం ఎగరేసుకుపోయినట్లు
అక్కడే అప్పటికప్పుడు
కవితనై జన్మించాను
కాగితంపై అడుగు మోపి
ఆనందతాండవం చేస్తూ పరవశించాను

శ్రీమతి కె. గీత పూర్తి పేరు కళా గీతామాధవి. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో పుట్టి కొన్నాళ్ళు హైదరాబాద్‌లో లెక్చరర్‌గా ఉద్యోగం చేసి, ప్రస్తుతం కాలిఫోర్నియాలోని మౌంటెన్ వ్యూలో ఉంటున్నారు. ద్రవభాష, శీతసుమాలు కవితా సంపుటాలు ప్రచురించారు. కొన్ని కథలు, వ్యాసాలు వ్రాశారు.

నేనూ నా సీతాకోచిలుకా

హెచ్చార్కె

ఒక చల్లని సాయంత్రం లాన్‌లో ఎగురుతున్న పాపాయిల వెంట ఎగురుతున్న ఒక సీతాకోకచిలుక పాపాయిల్ని తప్పించుకుని నాదగ్గరికి వచ్చింది; తన కెంత భరోసాయో, నేనూ మనిషినే కదా?

తన రెక్కల మీది రంగులు ఏ ఆకాశం నుంచి తెచ్చుకుందో అని అలవాటుగా ఆశ్చర్యపడుతున్న నా మొహంలోనికి మోహంలేని నవ్వొకటి నవ్వి అడిగింది: నువ్వు కూడా ఓ కవివి కాదుకదా?

ఏం చెప్పను, మనుషులందరూ కవులేనని, కవులందరూ మనుషులేనని, కవీ మనిషి అనే గీత కవితాశత్రువు లెవరో గీసిందని గాఢంగా నిశ్వసిస్తూ ఏం చెప్పను ఆ పూలబజారు బిచ్చగత్తెకు?

అదంతా ఎందుకని, అంత గంభీరమైన వాదాలింత మెత్తని వెన్న ఈగతో ఎందుకులే అనుకుని తన గాలిప్రశ్నల్ని గాలికి వదలి తననే ప్రశ్నించడం మేలని అన్పించింది ఎందుకో నాకా సాయంవేళ.

సీతాకోచిలుకా సీతాకోచిలుకా, పాపాయిలు సరే, కవులెందుకు నీవెంట పడుతుంటారు, ఒకసారి చెరువునీళ్ల మీది అలల మీంచి, ఇంకోసారి పక్షులరెక్కల కింది నీడలలోంచి ఎందుకలా పలవరిస్తారు, స్వేచ్ఛ అంటే నీదేనని, నీలా ఎగర్లేమని దిగులుపడతారెందుకు నాక్కొంచెం చెప్పగలవా?

మనమిలా అలీనభూమ్మీద నిలబడి మాట్లాడుకోవడం బానేవుందిగాని, నేను చెప్పేది నీకేమంత రొమాంటిగ్గా వుండదు, ఇది విని ఒక సాయంకాలాన్ని చెడగొట్టానని నన్ను కొట్టవు కదా, కసిగా నన్నొక మల్టీకలర్ పద్యానికి గుచ్చి గుండెగోడకు గుచ్చుకోవు కదా అంటూనే అందిలా సీచిలుక.

నీవు/ఆమె/అతడూలాగే ఆకలిదప్పులతో సెక్సుకోరికల్తో విరామమెరుగక తిరుగుతుంటాను, అదికాస్తా కాగానే ఏ ఆకుకిందో నాలుగుగుడ్లుంచి సెలవని వెళిపోతుంటాను, ఇంతకీ స్వేచ్ఛ అంటే ఏమిటి, కవివయితే వదిలెయ్, మనిషివైతే చెప్పమని ఆకాశ నిశ్శబ్దంతో మరో నవ్వు విసిరి వెళిపోయిందా ఎగిరే ఇంద్రధనువు.

కె. హనుమంతరెడ్డి (హెచ్చార్కె) కవి, కథకుడు. నాలుగు కవితా సంకలనాలు ప్రచురించారు. కర్నూలు జిల్లాలో పుట్టిన వీరు చాలాకాలం సిపిఐ(ఎం.ఎల్.) పార్టీలోనూ, ఆ తరువాత కొంతకాలం జర్నలిస్టుగా ఈనాడు తదితర పత్రికల్లోనూ పనిచేసి ప్రస్తుతం పెన్నింగ్‌టన్, న్యూజెర్సీలో కూతురు దగ్గర ఉంటున్నారు.

Interested in Studying Medicine? Accomplish Your Dream!

Windsor University
School of Medicine

PH: 1-844-994-6376

Email Address: info@windsor.edu

- Accredited Medical School
- Affordable Tuition
- Premedical Program
- Doctorate of Medicine (MD) Program
- Basic Science in St. Kitts, Caribbean
- Clinical Rotations in U.S. (Chicago Available)
- Residency Match Success

www.windsor.edu 347-859-3624

Windsor University School of Medicine is an accredited medical school located on the beautiful island of St. Kitts. The institution aims to provide an environment for students to study medicine. There are 17 acres of campus facilities to study basic sciences, prepare for the USMLE examinations, and transition into clinical rotations. The school provides affordable medical education to help accomplish the dream of becoming a physician for many students. Upon completion of the premedical and/or Doctorate of Medicine (MD) program, students move on to 72 weeks of clinical rotations in the United States. In addition to mentorship and tutoring, the school of medicine offers a good student to teacher ratio. There are numerous organizations available to develop leadership skills and more. Windsor University makes it a goal to graduate well-rounded physicians for residency and beyond.

కథ

మరో ప్రస్థానం

సత్యం మందపాటి

"వచ్చే శనివారం మధ్యాహ్నం మనవాళ్లని భోజనానికి పిలుస్తున్నాను. అనిల్ పుట్టినరోజు కదా అని," అంది నీరజ, నరేష్ ఆఫీసుకి వెళ్లటానికి సిద్ధమవుతుంటే.

'అలాగే, వాళ్లందరినీ చూసి చాలారోజులయింది," అన్నాడు నరేష్.

చాలారోజులంటే రెండు వారాలని, వాళ్లందరూ అంటే వాళ్ల ముఖ్య స్నేహితులు ఆ ఏడు కుటుంబాలూ అని. అనిల్‌కి అదే రోజున ఆరో ఏడు వస్తుంది. ప్రతి సంవత్సరం అతని పుట్టినరోజు ఘనంగా చేయటం ఒక ఆనవాయితీ అయిపోయింది.

"ఈసారయినా కేటరింగ్ చేయిస్తావా?" అడిగాడు నరేష్. నీరజ సన్నగా నవ్వింది. "కేటరింగ్ చేస్తాను. నాకూ ఓపిక తగ్గిపోతున్నది. వాళ్లు వండినవి తెచ్చి మనకిస్తే చాలు. లక్ష్మిని పిలుస్తాను. అదే అందరికీ వడ్డించి, గిన్నెలు కడిగేసి వెడుతుంది. కాస్తో కూస్తో ఇస్తే సరి. చిన్నపిల్ల. దానికీ రోజులు గడవటం లేదు. లక్ష్మి గుర్తుంది కదూ..."

"గుర్తుంది నీకు ఒంట్లో బాగా లేనప్పుడు రెండు రోజులు వంట చేసింది కదా, సరే నేను వెడుతున్నాను," ఆఫీసుకి వెళ్లాడు నరేష్.

❖

''అక్కా, ఆకలేస్తున్నదే!'' ఐదోసారి అడిగాడు ఐదేళ్ల తమ్ముడు.

లక్ష్మి నవ్వింది. నవ్వు వచ్చి నవ్వలేదు. ఏడవలేక నవ్వింది.

తొమ్మిదేళ్ల వయసుదే అయినా, ఎంతో అనుభవమున్న మనిషిలా నవ్వింది. కళ్లల్లో నీళ్లు ఆపుకుంటూ నవ్వింది.

తమ్ముడు ఏమర్థం చేసుకున్నాడో ఏమో మరిక మాట్లాడ లేదు.

లక్ష్మి సంపాదించిన చిల్లర డబ్బుల కోసమని తాగి వచ్చిన తండ్రి ఆ పిల్లని చావగొట్టి డబ్బులు తీసుకుపోవటం తమ్ముడు చూశాడు కనుక మరింక ఏమీ అడగకుండా నోరు మూసు కున్నట్టున్నాడు.

లక్ష్మి తన అసహాయతకు, పక్కకి తిరిగి వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది.

❖

అనుకున్న శనివారం అప్పుడే వచ్చేసింది.

నీరజ కేటరింగ్ దగ్గరనించీ అన్నీ సిద్ధం చేసుకున్నది. ఇల్లంతా అందంగా అలంకరించింది. వెనకాల ఆరు బయట ఒక చక్కటి షామియానా కట్టించింది. అద్దెకి తెచ్చిన కర్చీలు, బల్లలు తనకి కావలసిన విధంగా సర్దుతున్నాడు నరేష్.

''కేటరింగ్ వాళ్లు ఎప్పుడు తెస్తారుట అన్నీ,'' అడిగాడు నరేష్.

''పదకొండున్నరకల్లా వస్తారు. లక్ష్మిని ఇంకా ముందే రమ్మ న్నాను. పదింటికల్లా వస్తుంది. అంటే ఇంకో గంటలో,'' అంది నీరజ.

''మరి...'' తన మనసులోని మాట బయటపెట్టాడు నరేష్.

అర్థం చేసుకున్నట్టుగా నవ్వింది నీరజ. ''చెప్పాను. ఉన్న వాటిల్లో కల్లా మంచి బట్టలు ఉతుక్కుని కట్టుకు రమ్మని చెప్పాను,'' అంది.

❖

చాప మీద నీరసంగా పడుకున్న తమ్ముడితో అంది లక్ష్మి, ''ఒరేయ్! ఇవాళ నీకు పండగ. నేను వచ్చేటప్పుడు నీకు అన్నం పట్టుకొస్తాను. నీకూ నాకూ రెండు రోజులకి సరిపోయేంత.''

వాడి ముఖం ఒక్కసారిగా విచ్చుకుంది. వాడి కళ్లు సర్కస్ లైట్లలా వెలుగుతున్నాయి.

రాత్రి ఉతికి ఆరేసుకున్న గౌను వేసుకుని, ''బాగుందా?'' అని అడిగింది తమ్ముడిని.

లక్ష్మికి తెలుసు, వాడు బాగా లేదన్నా ఆ గౌనే తప్పదని. ఎందుకంటే తనకి వున్నది ఆ ఒక్క గౌనే కనుక.

వాడు తల వూపాడు, తన అంగీకారం తెలుపుతూ.

వాడికి, ''జాగ్రత్త... పని అవగానే వచ్చేస్తాను,'' అని చెప్పి, బయటికి వచ్చి, లక్ష్మి నీరజ ఇంటివేపు నడవసాగింది.

అలా నడుస్తున్నప్పుడే రెండు రోజులు సరైన తిండి లేకపోవ టంలోని ఆ నీరసం తెలిసి వచ్చింది.

కళ్లు తిరుగుతున్నట్లు వుంటే, పక్కనే వున్న స్తంభం పట్టుకుని ఒక్క నిమిషం నుంచున్నది.

తర్వాత నడకలో వేగం కొంత తగ్గించి, నెమ్మదిగా రోడ్డుకి ఒక పక్కగా నడుస్తున్నది.

''లక్ష్మిని పదింటికల్లా రమ్మన్నాను సహాయం చేస్తుందని. అప్పుడే తొమ్మిదీ యాభై అయింది. ఇంకా రాలేదు... చూశావా?'' అంది నీరజ అటూ ఇటూ హడావుడిగా నడుస్తూ.

నరేష్ నవ్వాడు. ''నీ లెక్క ప్రకారం చూసినా ఇంకా పది నిమిషాలుంది. ఎందుకంత గాభరా పడతావ్?'' అన్నాడు.

అతనలా అంటుండగానే వచ్చింది లక్ష్మి.

లక్ష్మిని చూడగానే ఎక్కడలేని ఉత్సాహం వచ్చి, వరుసగా పనులు పురమాయించింది నీరజ. లక్ష్మి కూడా చకచకా చెప్పిన పనులు అన్నీ చేసేస్తున్నది.

బల్ల మీద ఆపిల్ పళ్లు పెడుతున్నప్పుడు లక్ష్మిలో ఆకలి ఉప్పెనలా పైకి లేచింది. పక్కనే నీరస ఉండటం వల్ల తల వంచుకుని వాటిని సర్ది, మిగతా పనుల్లో పడిపోయింది లక్ష్మి.

లక్ష్మి ఏమన్నా తిన్నదా అని కానీ, తింటుందా అని కానీ నీరజ అడగలేదు. పనులు పురమాయించటంలోనూ, అనిల్‌కి కొత్త బట్టలు తొడిగి సిద్ధం చేయటంలోనూ సతమతమయి పోతున్నది.

అప్పుడే ఇంటి ముందు ఆగింది కాటరింగ్ వాన్. రకరకాల వంటకాలు తెచ్చి బల్ల మీద పెట్టి వెళ్లిపోయారు. వాటిని నీరజ చెప్పిన వరుసలో పెడుతున్నది లక్ష్మి.

అవన్నీ సర్దుతుండగానే అతిధులు రావటం మొదలు పెట్టారు. నీరజ చెప్పినట్లు, వచ్చినవారికి రాగానే పానీయాలు, సమోసాలు అందిస్తున్నది లక్ష్మి. దాదాపు పాతికమంది వచ్చారు.

అందరూ రాగానే అనిల్ చేత ఒక పెద్ద కేక్ కట్ చేయించి, హాపీ బర్త్ డే పాట పాడారు. అప్పుడే లక్ష్మికి తమ్ముడు గుర్తుకి వచ్చాడు. ఇంకా నీరసంగా పడుకునే వున్నాడో, లేచాడో. తన కోసం, తను తెచ్చే తిండి కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడేమో. అలా ఎదురుచూడటంలోనే వాడు తన ఆకలిని మర్చిపోతాడేమో!

అతిధులందరూ భోజనానికి కూర్చున్నాక, నీరజ నిర్దేశ కత్వంలో లక్ష్మి వడ్డన చేస్తున్నది.

కొంతమంది వద్దంటున్నా వినకుండా నీరజ నవ్వుతూ, ''ఏం ఫరవాలేదు, ఒక్కరోజు కొంచెం ఎక్కువ తింటే ఏమీ అవదు. లక్ష్మీ! ఇంకొంచెం వడ్డించు,'' అని బలవంత పెడుతున్నది.

అనిల్ కూడా అంటున్నాడు. ''వద్దమ్మా! ఇంక తినలేను,'' అని.

''ఒరేయ్! ఇవాళ నీ పుట్టినరోజురా! ఏం ఫరవాలేదు తిను. నీకు ఇష్టమని పెరుగు గారెలు చేయించాను,'' అని ఇంకో రెండు తనే వడ్డించింది.

వాడు వద్దమ్మా తినలేను అంటూ మారాం చేస్తున్నాడు.

''నీకు ఆకలి తక్కువ. అంతే. ఏమీ అవదు. అదిగో అక్కడ డాక్టరంకుల్ వున్నారు చూశావా! ఆయన కావాలంటే నీకు ఆకలి ఎక్కువయేలా మందిస్తారు. ఏం సుధాకర్?'' అంది నీరజ.

సుధాకర్ పక్కనే కూర్చున్న అతని భార్య సుధ అంది, "అనిల్! సుధాకర్ ఇలాటి వాటిల్లో ఆరితేరిన డాక్టర్. ఆకలి ఎక్కువవటానికి మందు ఇస్తార్లే... తిను," అంది.

ఎదురుగా వున్న కుర్చీలో కూర్చున్న చంద్ర అన్నాడు డాక్టర్ సుధాకర్‌తో. "అవును. పోయినసారి నేను అజీర్ణంతో బాధపడ్డప్పుడు మీరు చేసిన వైద్యంతో ఆ అజీర్ణం మరుక్షణంలో జీర్ణమయిపోయింది."

సుధాకర్ కూడా నవ్వాడు.

లక్ష్మి విస్తళ్లు తీస్తున్నప్పుడు చూసింది, ఎంత ఆహారం వృధా అయిందో. పనివాళ్లు వాటిని చెత్తకుప్పలో పోస్తుంటే అనుకున్నది, తనలాటి వారు ఎంతమందికి ఆ ఆహారం ప్రాణం పోస్తుందో అవి!

నీరజ వెడుతున్న వాళ్లందరికీ, మిగిలిన పదార్థాలు పాకెట్లలో పెట్టి, 'తీసుకువెళ్లండి. వృధాగా పారేయటం ఎందుకు,' అని బలవంతపెట్టి ఇస్తున్నది.

అక్కడ వున్న గిన్నెలు ఖాళీ అయిపోతున్నాయి.

డాక్టర్ సుధాకర్, "ఇక మేమూ వెడతాం," అంటూ లేచాడు.

అతను బయటికి వస్తుండగా లక్ష్మి ఆయన దగ్గరికి వెళ్లింది.

"డాక్టర్ బాబూ," అని పిలిచింది.

ఆయన ఆగాడు.

"మీరు ఆకలి వెయ్యటానికి మందులిస్తున్నారు కదా! ఆకలి అస్సలు వెయ్యకుండా ఏదన్నా మందు ఇస్తారా? నాకూ, నా తమ్ముడికీ కావాలి!" అంది.

ఆయన చటుక్కున తల ఎత్తి లక్ష్మి వేపు ఆశ్చర్యంగా చూశాడు. లక్ష్మి కళ్లలో నీళ్లు అక్కడే వుందామా, బయటికి వద్దామా అని ఆలోచిస్తూ మెరుస్తున్నాయి! *

సత్యం మందపాటి గత ముప్ఫైమూడు సంవత్సరాలుగా టెక్సస్ రాష్ట్రంలోని ఆస్టిన్‌లో ఉంటున్నారు. నాలుగు దశాబ్దాలుగా భారతదేశంలోను, అమెరికాలోను ఉన్న దాదాపు అన్ని ప్రముఖ పత్రికల్లోనూ 300కు పైగా కథలు, నవలలు, వ్యాసాలు, నాటికలు, కవితలు రాశారు. పది పుస్తకాలు ప్రచురించారు.

స్వాంతము

గన్నవరపు నరసింహమూర్తి

ప్రపంచములో ఎనిమిదికోట్ల ప్రజలకు మాతృభాష తెలుగు. విస్తృతమైన పదజాలము, విస్తారమైన సాహిత్యము గల భాష తెలుగు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానమభివృద్ధి చెందడము వలన తెలుగులిపిలో వ్రాయగలగడమే కాక తెలుగుసాహిత్యమును సుదూర దేశములుసు దూరరాష్ట్రాలలో నుండి కూడా ఆస్వాదించగలుగుతున్నాము. తెలుగువారితో యించుమించు సమాన సంఖ్యా బలమున్న ఫ్రెంచివారు, జర్మనులు, ఇటలీవారు, అరబ్బులు, యితరులు వారివారి మాతృభాషలలో పరిపాలనావ్యవహారాలను, న్యాయవ్యవస్థను నడుపుకొనడమేగాక వైజ్ఞానిక, వైద్యవిద్యల నభ్యసించి, వైజ్ఞానికపత్రికలను వారివారి భాషలలో చదువుకుంటారు. తెలుగువారి కంతటి భాగ్యము కలుగుతుందో కలుగదో తెలియదుకాని, పరిపాలనను తెలుగుభాషలో నడుపుకోవాలిగదా?! ఆంగ్లభాషతో సమాంతరముగా తెలుగు మాధ్యమమును ప్రోత్సహించాలని నా అభిలాష. నాలాంటివారికి...

ఆ.వె. పొట్టకూటి కొఱకు పొరుగూరు జొచ్చినా
సొంతయూరు పైన స్వాంతముండు
బ్రతుకుతెఱువు కొఱకు పరభాష నేర్చినా
మాతృభాష మాకు మధురమగును.
(స్వాంతము=మనసు)

కం. ముద్దుగ బెదవులు నాడగ
నొద్దిక 'అమ్మా!' యనంగ నొడిలో సుతుడున్
హద్దులు మీఱగఁ దల్లికిఁ
బెద్దయు సంతసము గల్గు! ప్రేముడివింతా?
(ప్రేముడి=ప్రేమ)

సీ. ముల్లింగ దేశమున్మొద్దుగ మన తల్లి
తేనెసోనలు జిల్కఁ దెనుగుపుట్టె
నట్టి తెనుగులోన నాలాపములు సల్పి
నన్నెచోడుడు కైతనాందిఁబల్కె
నరనాథుగోర్కె పైన న్నపార్యుడునాంధ్ర
భారతగాధకు బాటఁగట్టె
గీర్వాణభాషతోఁ గీలించి తెలుగును
తిక్కనార్యుడు బాసఁదేట బఱచె

తే.గీ. నెజ్జనార్యుడు ముగియించె నెలమి మిగులు
పిదప వెలిసిరి తెలుగులోఁ బెక్కు కవులు
గాధలెన్నెన్నొ జెప్పిరి కమ్మగాను
తెలుగు దీటైన బాసగా వెలిగె భువిని
(గీర్వాణభాష=సంస్కృతభాష; కీలించు=జతగట్టు)

చం. ఘనమగు రాజ్యసంపదలు గల్గగ దర్పముఁ దెన్గు
మన్నియల్
ఘనముగఁ బ్రోచి సుప్రజనుగాచిరి నమ్రతశిష్టధర్మమున్
వినయము మీఱ పండితులఁ, బేర్మినిగొల్విడి సత్కవీశు
లన్
దనిపిరి తెన్గుభారతిని ధన్యతఁబొల్చెను పెక్కు
కావ్యముల్!

(మన్నియ=రాజు; పేర్మి=గొప్ప; కొల్విడు=పోషించు,
ఉద్యోగమునిచ్చు)

కం. రాయలు పొగడగ నెలమిని
సోయగముల మించె తెలుగు! సూనృతమది, యా
హా! యాంధ్రభాష, బాసల
రాయంచయె బాతులందు రసమయ ధునిలో!
(ఎలమి=ప్రీతి; సూనృతము=సత్యము; ధుని=ఏఱు)

కం. పరభాషలెన్ని నేర్చిన
సరియగునే మాతృభాష సంభావనకున్
మరియాదలెంత యొదివిన
పరగృహములుఁ జేరగలమె వసనమ్మునకున్?
(సంభావన=గౌరవము; వసనము=నివసించుట)

సీ. సంగీత సాహిత్యసంపదల్పెనగాఁడ
తెనుగుభారతి తల్లి తేజరిల్లె
ధర్మశాస్త్రచయము ధరణిలో వెల్వడ
తర్కశాస్త్రము గడ్డుతగవుఁ దీర్చె
నర్థశాస్త్రము భువినామోదమొందగ
క్రయవిక్రయములు కలిమిఁదెచ్చె

ధన్వంతరిని నేర్చి దయతోడ వెజ్జులు
రుగ్మతల్బాపిరి రూఢిదేల

తే.గీ. పారతంత్ర్యము లేకనె ప్రజలునిచట
బ్రతుకలేదటె దీటుగా భరతభూమి
అన్యభాషల ననురాగ మలతిఁజేసి
మాతృభాషలఁ బెంచెడి మన్కిమేలు!
(పెనగాడు=మెలిపడు; వెజ్జు=వైద్యుడు; రుగ్మత=అనారోగ్యము; పారతంత్ర్యము=పరాధీనత; అలతి = కొలది; మన్కి=మనుగడ)

ఆంగ్లభాషతో సమాంతరముగా తెలుగు నభివృద్ధి చేసుకోవాలని ఆకాంక్షిస్తూ... *

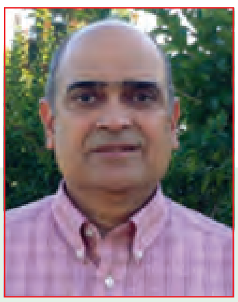

విజయనగరం జిల్లాలో జన్మించిన గన్నవరపు నరసింహమూర్తి విశాఖపట్నం ఆంధ్ర వైద్యకళాశాలలో వైద్యవిద్య అనంతరం అమెరికాలో వైద్యవృత్తిలో స్థిరపడ్డారు. తెలుగు భాషాభిమాని. పద్యరచన చేయగల సత్తా ఉంది.

Cospira Technologies

We understand.. We care.. We deliver....

Comitted to Deliver Excellence in Employment Care and the best value in Software Consulting...

- Hiring OPT / H1B / TN / E3 / GC / Citizines.
- Dedicated marketing team.
- We work on percentage basis.
- We train and hire fresh Masters Candidates.
- Free Accommodation, Trainining & Placement.
- Benefits include sponsorships, 401K and medical.
- H1B transfers are welcome.
- H4-EAD Training & Placements.
- We do green card sponsorship in EB-2.
- An E-verified company.

Software Development

Software Training

Software Consulting

RAVI POTLURI
CEO

Phone : 267 252 2496
http://cospira.com
Email : ravi@cospira.com

Cospira Technologies

కథ

కలల తీరం

స్ఫురిత మైలవరపు

"మహీ .... కాఫీ పెట్టావా? మగ్‌లో పోసెయ్. వెళ్తూ కార్ లో తాగుతాలే. " హడావిడిగా రెడీ అవుతూ బెడ్‌రూమ్‌లోంచే అరిచి చెప్పాడు కార్తీక్.

"కాఫీ ఇక్కడ పెట్టాను."

"నేనేం చెప్పాను? వొకసారి చెప్తే వినిపించుకోలేవా?"

"ఏం చెప్పావ్?"

"మగ్‌లో పొయ్యమన్నాను కదా!"

" అవునా... సరే పోస్తాను లే."

"ఏంటీ వొక పక్కన టైమ్ అయిపోతుంటే అంత తాపీగా చెప్తున్నావ్," మహీ ఎక్కడా కంగారు పడకపోవడం ఇంకా చిరాకు పెడుతోంది కార్తీక్‌ని.

"ఇదిగో మగ్."

"నీకు నేనెవన్నా పట్టడం లేదు ఈమధ్య."

"సరే టైమ్ అయిపోయిందన్నావ్ కదా. ఇంక వెళ్ళు."

"డాడ్, కెన్ యూ డ్రాప్ మీ ఎట్ మై స్కూల్? ఇట్స్ గెటింగ్ లేట్ ఫర్ మీ," కార్తీక్ లాగానే హడావిడిగా పరిగెడుతూ వచ్చాడు వరుణ్.

"అమ్మని అడగచ్చు కదరా. నాకే టైమ్ అయిపోతుంటే వొకపక్క."

"ఓహ్ నో. అమ్మనా. షీ విల్ ఆస్క్ మీ హండ్రెడ్ క్వశ్చన్స్, షీ వోంట్ లెట్ మీ డూ మై స్టఫ్".

"వరుణ్ దట్స్ బాడ్. యూ ఆర్ బీయింగ్ రూడ్," కొడుకుని మందలిస్తూనే మహీ మొహంలోకి చూసాడు కార్తీక్.

మహిని చూస్తే వరుణ్ అన్న మాటలకి ఏమీ బాధపడ్డట్టు లేదసలు. వీళ్ళు వెళితే తలుపేసుకుందాం అన్నట్టు నిర్లిప్తంగా చూస్తోంది.

వరుణ్ ఇలా ఏమైనా అన్నప్పుడల్లా మహీ ఎప్పుడూ పెద్ద గొడవ చేసేది. వాడికి తనంటే కొంచెం కూడా గౌరవం లేదనీ, తను చెప్పినది వినిపించుకోడనీ బోల్డు కంప్లైంట్లు చెప్పేది. దానికి కార్తీక్ కొడుకునే వెనకేసుకొచ్చేవాడు. వాడికి ఇంకా ఇంపార్టెంట్ పనులు చాలా వున్నాయ్ అని మహీ వాదనని తేలిగ్గా తీసి పారేసే వాడు. కానీ కొన్నాళ్ళుగా మహీ దగ్గర నుంచి ఎటువంటి కంప్లైంట్లూ రావడం లేదసలు.

మహీ గొడవపడితే బావుణ్ణనిపించింది వొక్కసారి కార్తీక్‌కి. డ్రైవ్ చేస్తుంటే కూడా మహీ నిర్లిప్తమైన మొహమే గుర్తొస్తూ వుంది. ఇవాళే కాదు, కొన్నాళ్ళుగా గమనిస్తున్నాడు.

"వరుణ్, ఈ మధ్య అమ్మ నాతో అసలు దేనికీ గొడవ పడట్లేదురా...!"

"ఓహ్ దట్స్ కూల్ దెన్," ఐపాడ్‌లోంచి తల తిప్పకుండానే సమాధానం చెప్పాడు వరుణ్.

"అది కాదురా. అబ్జర్వ్ చేశావా, కొన్ని రోజులుగా తను చాలా సైలెంట్ గా వుంటోంది."

"నాకవన్నీ అబ్జర్వ్ చేసే టైమ్ లేదు డాడ్... యూ హావ్ ఎ గుడ్ డే... సీ యూ," స్కూల్ రాగానే హడావిడిగా కార్ దిగి పరిగెత్తాడు వరుణ్.

వాడిదంతా నా పోలికే అని పొంగిపోయేవాడు కార్తీక్ ఎప్పుడూ. ఆ నిర్లక్ష్యం కూడా తన దగ్గరనుంచొచ్చిందేనా అన్న సందేహం ముల్లులా గుచ్చింది.

❖

"మహీ ఇవాళ పొద్దున్న ఆరింటికే వెళ్ళాలని చెప్పాను. గుర్తుందా."

"ఆ... నీ కాఫీ, బ్రేక్ ఫాస్ట్ టేబుల్ మీద పెట్టేశాను."

"అబ్బా అదికాదు. ఇంత పొద్దున్నే ఎక్కడికి వెళ్తున్నావ్ అని అడగవా?"

"ఎక్కడికి వెళ్తున్నావ్?"

మహి మొహంలో నిరాసక్తత చూశాక చెప్పాలనుకున్నది ఇప్పుడు చెప్పాలనిపించలేదు. అనూని డైరెక్ట్‌గా చూస్తే సర్‌ప్రైస్ అవుతుందిలే అనిపించింది.

అనూ కార్తీక్‌కి వరసకి చెల్లెలు. అంతకంటే ఎక్కువ- మహికి ప్రాణ స్నేహితురాలు. ముగ్గురూ వొకే స్కూల్, ఇంటర్ వరకూ వొకే కాలేజ్. ఇంటర్ తర్వాత ముగ్గురూ మూడు దార్లు ఎన్ను కున్నారు. కార్తీక్, మహీ ఇంజనీరింగ్ వైపు వెళ్తే, అనూ మెడిసిన్ చదివి తర్వాత సైకియాట్రీ స్పెషలైజ్ చేసింది. కాన్ఫరెన్స్ పనిమీద మీ వూరే వస్తున్నా అని క్రితం వారం మెయిల్ పెట్టింది అనూ కార్తీక్‌కి.

❖

"అడ్రెస్ మెయిల్ చేశావుకదా, నేనే కాబ్‌లో వచ్చేద్దా మనుకున్నాను. లేకపోతే మహీ వస్తుందనుకున్నా. నువ్వే స్వయం గా వస్తావని ఎక్స్‌పెక్ట్ చెయ్యలేదు రా," సీట్ బెల్ట్ పెట్టుకుంటూ అంది అనూ.

"మహికి అసలు చెప్తే కదా నువ్వొస్తున్నట్టు."

"చెప్పలేదా? అదేం?"

"వూరికే. చిన్న సర్ప్రైజ్ ఇద్దామని."

"అబ్బో, నీకిలాంటి ఆలోచనలెప్పట్నుంచీ వస్తున్నాయి బాబూ?" అనూ గొంతులో కాస్త వెటకారం తొంగి చూసింది.

"అదీకాక నిన్ను చూసి చాలా రోజులయ్యింది కదే."

"రోజులు కాదురా. ఏళ్ళయింది. రెండేళ్ళ ముందు వరకూ కనీసం మహీ అయినా అప్పుడప్పుడూ ఫోన్ చేసేది, నీ మీద కంప్లైంట్లు చెప్పడానికి. ఈమధ్య అదీ మానేసింది. పిల్లాడేం చేస్తున్నాడు? ఎలా వున్నాడు?"

కారు అద్దంలోంచి బయటకి చూస్తూ గలగలా మాట్లాడు తోంది అనూ.

"వాడిప్పుడు లెవెంత్ గ్రేడ్. ఎప్పుడూ అబ్బాయిగారు బిజీ బిజీ. నాకే అరుదుగాఅప్పుడప్పుడూ దర్శనమిస్తూ వుంటాడు."

"రోజులెంత గిరగిరా తిరిగిపోతున్నాయో కదా! నిన్నగాక మొన్నే మహీ వాడి నెత్తుకుని అన్నం తినిపిస్తున్నది కళ్ళ ముందు మెదులుతోంది. అప్పుడే అంత పెద్దాడైపోయాడు. అవునురా మహీ ఎలా వుంది?"

"... ... ..."

బయటకి చూస్తున్నదల్లా, అవతలవైపు నుంచి ఎంతకీ సమాధానం రాకపోయేసరికి కార్తీక్ వైపు తిరిగింది. కార్తీక్ మొహం సీరియస్‌గా వుంది.

కాస్సేపు మౌనం తర్వాత కార్తీకే అన్నాడు.

"మహీ గురించే నీతో కాస్త మాట్లాడాలి."

"ఏం? ఏమయిందీ? ఏదయినా సమస్యా దానికి?"

"... ... ..."

కార్తీక్ ఇంతలా ఆలోచిస్తున్నాడంటే విషయం ఏదో పెద్దదే

అనిపించి ఏం చెప్తాడా అని అతనికేసే చూస్తోంది అనూ.

"దానికసలు కోపమే రావట్లేదు అనూ."

"నీ కోపం చూసి దానికి వైరాగ్యం వచ్చి వుంటుందిలే. అయినా అదా నీ సమస్య? ఇది చెప్పడానికా ఇంతలా ఆలోచించావు?" తేలిగ్గా నవ్వేసింది.

"ఇలా తీసిపడేస్తారనే ఎవరితో అయినా చెప్పడానికి కూడా భయపడుతున్నాను. నువ్వంటే చిన్నప్పట్నుంచీ మా ఇద్దరికీ తెలుసున్నదానివని నీతో చెప్పాలని పని కట్టుకుని ఎయిర్‌పోర్ట్‌కి వస్తే ఆఖరికి నువ్వు కూడా..." నిష్టూరంగా అన్నాడు కార్తీక్.

"పొద్దున్నే లేచి మరీ నాకోసం వచ్చావంటే ఏదో వుందనుకున్నాలే గానీ... అందులో సమస్య ఏంటో నాకర్థం అవ్వట్లేదు. మరీ వొక్క ముక్కలో చెబితే ఏం తెలుస్తుంది రా?"

"మహీ నాతో అసలు గొడవపడ్డం లేదు. నేను ఏమన్నా ఎదురు చెప్పడంలేదు. ఇంతకన్నా ఏం చెప్పాలో నాకూ అర్థం కావట్లేదే. చెప్పాలంటే... ఒకే యింట్లో నాతోనే వున్నా మనిషి వున్నట్టనిపించడం లేదు."

"అలాగా? ... ఎన్నాళ్ళుగా అలా వుంటోంది?"

"నేనొక నెలగా గమనిస్తున్నా."

"సరేలే, ఏదో విషయం ఎక్కువగా ఆలోచిస్తూ వుండి వుంటుంది. నేను ఈ కాన్ఫరెన్స్ అయ్యాకా వీకెండ్ ఇంట్లోనే వుంటానుగా అప్పుడు మాట్లాడి చూస్తాలే. కంగారుపడకు."

❖

"కార్తీక్, వరుణ్ ఏరీ?" శనివారం పొద్దున లేటుగా నిద్ర లేచొచ్చి, కిచెన్‌లో కాఫీ కలుపుతున్న మహీని అడిగింది అనూ.

"కార్తీక్ ఆఫీస్‌కి వెళ్ళాడు. వరుణ్‌కి ఏదో క్లాసట..."

"వీకెండ్ కూడానా...!"

"ఊ..."

ఏదో ధ్యాసలో వున్నట్టు వస్తున్నాయి మహీ దగ్గర నుంచి సమాధానాలన్నీ.

"పద కాఫీ తాగుతూ కాస్సేపు పాటియోలో కూచుని కబుర్లు చెప్పుకుందాం. ఈ వీకెండ్‌కి ఇంకేం పనులు పెట్టుకో లేదు. నీతోనే గడపాలనీ," అనూ వెనకే నడిచింది మహీ.

పొద్దుటి నీరెండ వెచ్చగా తగుల్తోంది. ఏదో తనదికాని చోట వున్నట్టు దిక్కులు చూస్తూ కూచుంది మహి. తనతో మాట్లాడ్డం పెద్ద ఆసక్తి వున్నట్టు కూడా అనిపించలేదు అనూకి మహిని చూస్తుంటే.

వరుణ్ చదువు గురించీ, కార్తీక్ ప్రాజెక్ట్ గురించీ ఏవో ప్రశ్నలు వేస్తూ, మహీనే గమనిస్తోంది అనూ. ఎటో చూస్తూ ఊ, ఆ అన్న పదాలు దాటకుండా జవాబులు చెప్తోంది మహి.

"మహీ, మనం కాలేజీ దగ్గర సమోసాలు తినేవాళ్ళం ఆ బండి గుర్తుందా?"వున్నట్టుండి టాపిక్ మార్చింది అనూ.

"అవునే. చాలా బావుంటాయి కదా సమోసాలక్కడ. ఆ బండి ముందు కూచుని ఎన్ని కబుర్లు చెప్పుకునేవాళ్లం. రోజూ మనం అక్కడ సమోసాలు తినేటప్పుడే ఆ రోడ్‌లో కార్తీక్ వెళ్ళేవాడు. ఫ్రెండ్స్‌తో మాట్లాడుతూనే వెనక్కి తిరిగి దొంగ చూపులు చూసేవాడు. స్కూల్లో మనతో కలిసే తిరిగినా, కాలేజీకొచ్చేసరికి అబ్బాయిల గ్రూప్ వేరయిపోయింది కదా!

"నీకు గుర్తుందా, కాలేజీలో వుండగా అందరం సెలవలకి వచ్చినప్పుడు, ఇంట్లో ఫ్రెండ్స్ దగ్గరకెళ్తున్నా అని మనిద్దర్నీ సినిమాకి తీస్కెళ్ళాడు. మీ బాబాయ్ చూసేశారు. ఇంటికెళ్ళాక పెద్ద గొడవ.

"ఏయ్ అనూ నీకు గుర్తుందా, న్యూయర్‌కి నాకొక్కదానికే గ్రీటింగ్ పంపాడు. నీకు పంపడం మర్చిపోయాడని నీకెంత కోపమొచ్చిందో."

అప్పటిదాకా మాటలే మర్చిపోయినట్టున్న మహి, కట్టలు తెంచుకున్న సెలయేరులా గలగలా మాట్లాడటం మొదలెట్టింది. మధ్యలో హాయిగా నవ్వుతోంది. ఆ నవ్వు అచ్చు తనకి తెలుసున్న మహిదే. అవునూ, కాదూ అనడానికి తప్ప అనూకి ఏ అవకాశం ఇవ్వలేదు. అనూ వున్న రెండురోజులూ మహీ అలా కబుర్లు చెబుతూనే వుంది. ఆ కబుర్లనిండా వాళ్ళ చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలూ, ఆ జ్ఞాపకాలనిండా అప్పటి కార్తీక్ వుండటం అనూ దృష్టి దాటిపోలేదు.

❖

"వచ్చి అరగంట గడిచిపోతోంది. ఇంకో గంట ఆగితే నీ ఫ్లైట్ టైమ్ కూడా ఐపోతుంది. ఏదో కనిపెట్టేస్తానన్నావ్ ఈ రెండ్రోజుల్లో?" చిరాకు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది కార్తీక్ మొహంలోనూ, స్వరంలోనూ.

అనూ ప్రశాంతంగా నవ్వింది.

"నేనలా అన్నానా? నీకలా అర్థం అయ్యిందా?"

"... ... ..."

"సరే ఈ రెండు రోజుల ఎనాలిసిస్‌కి రిజల్ట్ కావాలి నీకు, అంతేకదా? నేనొకటి అడుగుతాను చెప్పు. మనం కాలేజీలో వున్నప్పుడు... నువ్వు మహీ వెంటపడేటప్పుడు... నువ్వు చెప్పిన అందమయిన కబుర్లేమయినా నీకు గుర్తున్నాయా?"

"అవన్నీ ఎప్పటి రోజులో... ఇంకా అవన్నీ తల్చుకుంటూ కూచుంటామా?"

"దానికవన్నీ గుర్తున్నాయి."

"అంటే?"

"మీ పెళ్ళయ్యాకా, నీ కెరీర్‌లో స్ట్రగుల్ అయ్యే రోజుల్లో ఇంచుమించూ దాన్నొక స్ట్రెస్‌బస్టర్‌లాగా చూసేవాడివి. ఆ రోజులేమయినా గుర్తున్నాయా పోనీ నీకు?"

"ఊ... ఎంత స్ట్రగుల్ అయ్యి ఈ స్టేజ్‌కి వచ్చానో గుర్తొస్తూ వుంటుంది. "

"అవన్నీ దాదాపు అది మర్చిపోయింది. అవి బాధపెట్టి

నన్నాళ్ళూ నీతో గొడవ పడేది. నాతోనో మరొకళ్ళతోనో చెప్పుకుని బాధపడేది.''

''ఏమంటున్నావ్ నువ్వూ...?''

''అది నీతో జీవితాన్ని ముడేసుకున్నప్పుడు నువ్వే తన జీవితం అనుకుంది. ప్రతీ విషయం నీతో చెప్పాలనుకునేది. నువ్వు దానితో అన్నీ పంచుకోవాలనుకునేది. దానికి పెద్దగా అనిపించే సమస్యలు నీకు చిన్నగా అనిపించి తీసిపారేసేవాడివి. వోదార్పు ఆశించినచోట ఎగతాళి ఎదురవడంతో అది నెమ్మది గా నీకు దూరమవడం మొదలెట్టింది. అది దూరం జరగడం కూడా నువ్వు గమనించలేదు.''

''కమాన్ అనూ! చిన్నప్పుడు చెప్పినట్టే కబుర్లు చెపుతూ కూచుంటే కుదురుతుందా? నేనేదో నాకోసమే అంతా చేసినట్టు మాట్లాడతున్నావ్ నువ్వు కూడా...''

''ఎందుకు అంత తొందరగా డిఫెన్సివ్ మోడ్‌లోకి వెళి పోతావ్? నన్ను పూర్తిగా చెప్పనివ్వు.'' అనూ గొంతులో తీవ్రత చూసి కార్తీక్ నోరు మెదపలేదు.

''నువ్వే లోకమనుకున్న మహీ నెమ్మదిగా తన టైమ్ అంతా బాబుకి ఇచ్చేసింది. ఇప్పుడు వాడూ అమ్మ కొంగట్టుకుని తిరిగే దశ దాటిపోయాడు. నీ పరుగులు చూసి, తనూ అలా పరిగెడితే పిల్లాడేమయిపోతాడో అని ఎప్పుడూ కెరీర్ బిల్డ్ చేసుకోవాలను కోలేదు. దానికంటూ వ్యాపకాలేవీ లేవు. నువ్వు దానితో మాట్లాడ్డ వంటే, నీ ఎక్స్‌పెక్టేషన్‌కి తగ్గట్టు అదే పనైనా చెయ్యలేకపోతే దాని గురించిన దెప్పిపొడుపులే. అవునా?''

''నువ్వూ చూస్తున్నావ్ కదా నేనెంత బిజీగా వుంటానో. నా చిరాకులో నాకు టైమ్‌కి ఏది అందకపోయినా ఇంకా లేట్ అవు తుంది కదా?''

''నేను బిజీ అని ఎవరితోనయినా చెప్పడం అంటే ఏంటో తెలుసా? నాకు నీకన్నా ముఖ్యమైన పని వుంది అనడం కార్తీక్, చాలా జంటల్లో వొకళ్ళు ఎక్కువ యాంబిషియస్‌గా వుంటారు. మిగిలిన భాగస్వామికి దాని వల్ల తమ జీవితం వెలితిగా అనిపిం చొచ్చు. అలా అనిపించినప్పుడు ఫ్రెండ్స్‌తోనో, పిల్లలతోనో, హాబీల తోనో ఆ వెలితిని నింపేస్తారు. కనీసం నింపేశామన్న భ్రమలో అయినా బతికేస్తారు.మహీ కూడా కూడా ఆ వెలితిని పూడ్చేసు కుంది.''

''దేనితో?'' కార్తీక్ మొహంలో ఆశ్చర్యం, అసహనం పోటీ పడుతున్నాయ్.

''కలలతో!''

''అంటే? నాకేం అర్థం కావట్లేదు.''

''నువ్వనుకుంటున్నట్టూ నిద్రపోతూ కనే కలలు కాదు. కళ్ళు తెరుచుకుని కనే కలలు.''

''వాట్?''

''తప్పంతా నాదే అంటావు. అంతేనా?''

''నీది తప్పనో, దానిది తప్పనో ఏవీ అనడం లేదు. అసలు నేనెవరు అది తేల్చటానికి? తప్పు, వొప్పు అనే త్రాసులో ఇమడని విషయాలు ఈ ప్రపంచంలో చాలా వుంటాయని చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్నానంతే. ఒరే కార్తీక్! మనం చదువుకునేటప్పుడో, వుద్యోగం చేసేటప్పుడో కొంతమంది పరిచయం అవుతారు. చాలా దగ్గరగా అనిపిస్తారు. కొన్ని రోజులు చనువుగా మసులుతాం. కొన్నాళ్ళకి ఏదో రకంగా దూరం అయిపోతాం. తర్వాత వాళ్ళ దగ్గర నుంచి మెయిల్ వచ్చినా, కాల్ వచ్చినా టైమ్ వున్నప్పుడు చూద్దాం లే అని ఇగ్నోర్ చేస్తాం. వాళ్ళని మన ప్రయారిటీ లిస్ట్‌లో చివరికి తోసేస్తాం. అది జీవిత భాగస్వామే అయితే? అవతలవాళ్ళ ప్రయారిటీ లిస్ట్‌లో తమ నంబర్ ఏంటో వాళ్ళకి అర్థమైపోతే? నువ్వే ఆలోచించి చూడు.''

''... ... ...''

''ఫ్లైట్ ఎనౌన్స్ చేశారు. వస్తాను,'' కార్తీక్ భుజం మీద చెయ్యి వేసి మెత్తగా నొక్కి వదిలి చెప్పింది అనూ.

''అనూ... నా మహీ నాకెప్పటికీ దొరకదా?'' మొదటిసారి కార్తీక్ గొంతుకార్తీక్‌కే బేలగా వినబడింది.

చెకిన్ వైపు వెళుతున్న అనూ తల తిప్పకుండానే చెప్పింది.

''దొరకచ్చు. తన కలల తీరం కన్నా మంచి ప్రపంచం దానికి నీ దగ్గర దొరికినప్పుడు.''

కనుమరుగైపోతున్న అనూ కేసే చిన్నపిల్లాడిలా బెంగగా చూస్తూ వుండిపోయాడు కార్తీక్. *

స్ఫురిత మైలవరపు సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్‌గా ఇద్దరు పిల్లలు, భర్తతో డాలస్‌లో నివాసం ఉంటున్నారు. దైనందిన జీవితంలో తప్పకుండా చెయ్యాల్సినవి రొటీన్ పనులైతే, మనల్ని మనం మర్చిపోయేంత తృప్తినిచ్చే పనులు హాబీలు అనే స్ఫురిత ఆ తృప్తిని, రాయడంలోనూ, బొమ్మ లెయ్యడంలోనూ వెతుక్కుంటున్నారు. గత ఆరు సంవత్సరాలుగా నా రాతలు బ్లాగు నిర్వహిస్తున్నారు.

నువ్వుండి ఉంటే...

నిషిగంధ

నువ్వుండి ఉంటే బావుండనే సమయాలు కొన్ని ఉంటాయి...

పొడవాటి యూకలిప్టస్ చెట్ల మధ్యలో
రెపరెపలాడే కాంతి నీడల్లో
వదలలేక... వదిలి కదల్లేక... తచ్చట్లాడిన ఆ ఒక రోజుని
మడతలు తీసి
దిగులు సాయంత్రాల
ఎముందరంతా పరుచుకున్నప్పుడల్లా
పక్కన నువ్వుంటే బావుండుననే అనిపిస్తుంది...

తీరికలేని పగళ్ల చివర్లలో
ఏమీ చేయాలనిపించని సమయాలు కొన్నుంటాయి...
సెలయేటి అలల మీద దక్షిణపు గాలి
సేదతీరే సమయాలు...
వాగు పక్కన మన పచ్చపూలచెట్లు నీళ్లలోకి తొంగి
చూసుకుంటూ
పూలరెక్కల్ని సరిచేసుకునే సమయాలు...
అధాటుగా తగిలి... ఇంకాస్త తాకి... అనాలోచితంగానే
అరచేతుల్ని ముడివేసి
గలగలమంటూ నడవాలనిపించే అలాంటి సమయాల్లో
నువ్వు లేవని ఎంతో కొంత ఎక్కువగానే బరువేస్తుంది!

వెన్నెల్లో వర్షం కురవదెందుకనీ!?
చీకటి గుత్తులుగా కట్టిన ఒకనాటి ఆకాశాన్ని చూస్తూ
అడిగినప్పుడప్పుడనుకుంటా
పెదవులకు పెదవులు ఆన్చి
దాటెళ్లిపోయిన వాననీ
ఇంకా నింగి సరిహద్దుల్లోకి కూడా చేరుకోని వెన్నెల్నీ
అన్నీ కలగలిపిన ఏడుకాలాల స్వప్నాన్నీ
నాకోసం వెదికి తెచ్చి
నీ పాటికి నువ్వు వెళ్లిపోయావ్...

ఆగి ఆగి సంతోషపెట్టే ఆ చిన్ని కలవరం
చెంపల్ని నిమిరినప్పుడల్లా
పక్కన నవ్వుంటే చెప్పలేనంత బావుండుననే అనిపిస్తుంది!

విజయవాడలో పుట్టిన నిషిగంధ ప్రస్తుతం ఫ్లోరిడాలోని మయామిలో ఐటి ప్రొఫెషనల్. చిన్నప్పటి నుంచి పుస్తకాలు చదవడం బాగా అలవాటు. శరత్ సాహిత్యం అంటే ఇష్టం. మానసవీణ బ్లాగ్ నిర్వహిస్తున్నారు.

WHAT IS TRUE EDUCATION?

IT'S PURPOSE AND GOALS - HOW DO WE ATTAIN IT?

Dr. Raghavendra S. Prasad

The highest education is that which does not merely give us information but makes our life in harmony with all existence". -Ravindranath Tagore

"Social and global problems can directly be traced to a malfunctioning system of education." -Swami Vivekananda

Life of education is the values. Sign of education is humility. Fragrance of education is goodness. End goal of education is character. Effulgence of education is purity. Product of education is Creativity. Effervescence of education is beauty and magnetism. Fruit of education is human integration. Destiny of education is self-realization.

It is not the quantity of information we provide through education of mind that matters, it is quality of education that transforms the minds of students through the heart of education that matters the most.

To earn true education, we need to first unlearn our misunderstandings and negative attitudes. In order to get rid of our ego and transform our attitudes, we need to acquire humility. It eradicates our six enemies like desire, anger, miserliness, delusion, ego and envy that lie dormant in us. It brings unity of thoughts, words and deeds and brings purity of our heart. Education transforms our ignorance into knowledge, knowledge into wisdom, wisdom into enlightenment. Through this enlightenment we attain knowledge of the Self, leading to eternal happiness. It takes us from the duality of karmic existence, to the qualified non-dualism of devotion, to the non-duality of eternal knowledge and wisdom that help us see the underlying unity in diversity. Thus value based education leads to humility, goodness, integrity and character, which in turn bring in purity leading to unity and Divinity.

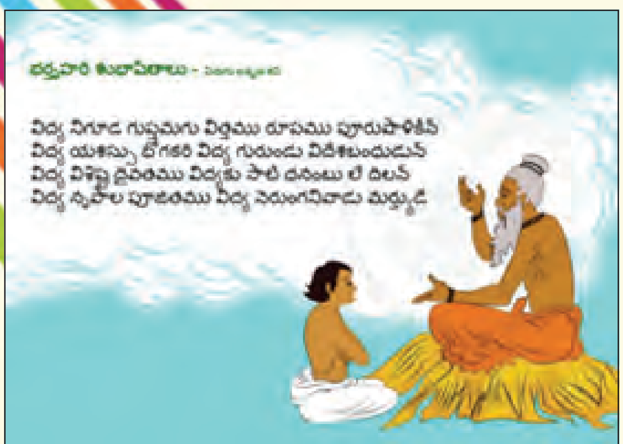

The Two Kinds of Education

"Education consists mainly of what we have unlearned." *-Mark Twain*

One can classify education into secular and spiritual... AparaVidya and Para Vidya. Apara Vidya is the education of the mind and Para Vidya is the education of the heart. AparaVidya is informational, related to outer world and livelihood (jivanopadhi). Para Vidya is transformational and experiential, related to purpose of life (jivanaparamavadhi).

The Science and Art of Education

The science of education transfers knowledge by a structured curriculum, testing adequacy of transfer of this knowledge by an examination and gives certificates of completion of the courses with degrees like BA, MA, PhD. This is only instructional and informational to the recipient. This

gives them the fund of knowledge in the field of study.

The art of knowledge is application of this knowledge to day to day world. While most western universities emphasize this practical or applied knowledge, current day Indian education lacks in this aspect.

The Heart of Education

"Educating the mind without educating the heart is no education at all." *-Aristotle*

While rest of the world focuses on the science and art of education, the ancient Indian educational system focused much on the education of the heart that brings about inner transformation. This transformational knowledge, also called spiritual education or para vidya, is the connecting thread (sutra) of all fields of knowledge. Here the student is able to integrate the assimilated worldly knowledge with spiritual insights of unity and oneness.

Current Status of Indian Education

"To educate a person in the mind but not in morals is to educate a menace to society." *- Theodore Roosevelt*

There seems to be a misunderstanding of secular education in India. It lacks in emphasis on human values. This unfortunately is dangerous and harmful to harmonious functioning of society. Our so-called secular education without incorporating universal values defies the very goal of education.As a result, we started making educated graduates with no transformation of the heart. In order to correct the problem we should take steps to bring back values into educational curriculum.

Imparting Human Values into Education

"Education without values, as useful as it is, seems rather to make man a more clever devil." *-C. S. Lewis*

Culture, integrity and harmony of a society stands on the foundation of inherent values that it promotes and practices. Value based education transforms us into better human beings with compassion to all and makes us realize universal brotherhood (vasudhaikakutumbam)... the esoteric dream of Upanishads. This education leads us to jeevanaparamavadhi, the purpose and goal of life and living. This transforming education with values fills people with humility and goodness of character. Outer worldly knowledge obtained through normal societal secular pathways can be enhanced with infusion of spiritual values. How do we do this as a society and as an individual?

A few suggestions for true education

Education should be value based. Accepted common human values along with the essence of local cultural values should be incorporated into educational curriculum.

Curriculum should include knowledge and values of different word cultures and rligions. Studentsshould be required from a very young age to participate in voluntary community service. Visiting lecture series by inspiring social leaders, debates and discussions on social responsibility related topics, honoring extemporary students, teachers and successful social programs annually will be invaluable.

Government should mandate value-based curriculum in schools and colleges. It could establish a Ministry of Ethics and Values to incorporate values in the society. It can create a think tank with members drawn from academia, business and social services, all ethnicities and religions.

Both print and electronic media should promote and highlight reports pertaining to human values. Theycould help by devotinga column for a topic of human value interest and dedicate time for program in audio-visual and electronic media regularly.

Parents should educate themselves in human values, and be good role models by having a value-based life style. They should actively participate in the school and community committees on the topic and encourage their children to volunteer.

Besides learning the values as part of the curriculum, the students participate in community group service programs. They should personally aspire to and practice qualities such as, positive attitude, character enhancement,seeing, hearing, speaking and thinking that is only good. They should sharpen their discrimination power - between good and bad, right and wrong, essential and nonessential. They should acquire strengths of equal mindedness, dedication, commitment, selfless action and acceptance of results. They should read biographies of people of excellence, various major religions and human values.

My Personal Journey towards True Education

My father planted the seeds of spirituality and values in me at a tender age of 5 years. My life became his message later on. He would bring in illustrated children's Ramayana, Bhagavata, MahaBharata, Panchatantras, Tolstoy Stories, and Aesop's fables from the library and ask me to write synopsis of my learning after I have completed the book. This generated curiosity in me and I started reading more on my own. I used to go long distances to listen to spiritual as well as political leaders. I started getting involved in community advocacy, electioneering, and debates. Later on I was in Ramakrishna Mission, Chinmaya Mission and currently in Sri Satya Sai organization.My spiritual education from a young age, the values learned from reading of our Puranas and other fables focusing on morals, and participation in civic activities, helped to balance my education, enabling me to lead a balanced and responsible life. Whatever I shared in this article is based on my direct personal experience and the general guidelines like purity explained here that are applicable to all. ✻

Dr. Raghavendra Prasad is a medical doctor, a geriatrician by specialty. He was born in Prakasam District, Andhra Pradesh, India. He was the past President of TANA during 1985-87; Convener of the 5th TANA Convention in Los Angeles in 1985 and recipient of TANA Community Service Award in 1991. He led several Medical camps in Puttaparthy and in Texas as Medical Director. He is an author of a book of Telugu poems "Kavitha Kalyani" and a book on "Hinduism A Primer" (English) and "Hindu Dharmam-Pravesika".

కర్మ - జీవితము

శ్రీరాం దగ్గుబాటి

పుట్టినవారు గిట్టక మానరు
గిట్టినవారు పుట్టుక మానరు
పుట్టు గిట్టుల మధ్య జీవితం
పాపపుణ్య కర్మఫలానుభవం 1

కాలగతిలో జీవుల భ్రమణం
సంచిత, ప్రారబ్ధ, ఆగామి కర్మల సంకలనం
నడుపును జీవుని పలు జన్మలు అనంతం
తెలుసుకొని తెంచుకో ఈ కర్మల మాయాజాలం 2

సంచితం జన్మజన్మాంతర ఫలశేషం
ప్రస్తుత అనుభవం తప్పని ప్రారబ్ధం
ఆగామి ఈ జన్మలో స్వయంకృతాపరాధ ఫలం
కర్మ నిశ్శేషమే జీవ పరంపరా ధ్యేయం 3

నీలో అందర్నీ, నిన్ను అందర్లోను వీక్షించు
నిస్వార్థసేవని అవలంబించు, ఫలాసక్తిని విసర్జించు
ప్రేమానురాగ అన్యోన్యతలను పెంపొందించు
కర్తృత్వాభిమానము త్యజించి ముక్తిని సాధించు. 4

శుద్ధాత్మ నీవని తెలుసుకో
నిష్కామకర్మతో మసలుకో
నీ గమ్యం జీవిత లక్ష్యం చేరుకో
జన్మరాహిత్యంనీ పరమార్థమని నమ్ముకో 5

శ్రీరాం చిరకాలంగా టొరొంటో వాస్తవ్యులు. ధర్మపత్ని అజంతా గారితో కలిసి టొరొంటో తెలుగు వాహినిలో తొలిరోజుల నుండి క్రియాశీలక సభ్యులు.

మంచులో నా ప్రియురాలు

తమ్మినేని యదుకులభూషణ్

పాపిట మెరిసే హిమకణం
ఎర్రని అరచేతులతో
జుట్టు సవరించుకొని
పలువరుస కనిపించేలా
కిలకిలా నవ్వుతుంది

ఎండలో మంచు
వెలిగిపోయిన క్షణం

ఆకులన్నీ కోల్పోయిన చెట్టు
పూవులతో నవ్వినట్టు

మంచులో నా ప్రియురాలు
ఎర్రని అరచేతులతో
మొహం దాచుకొని
మందారమొగ్గలా
నునుసిగ్గులు పోతుంది

ఎరుపెక్కిన సాయంత్రం
ఎండ వెనుదిరిగిన క్షణం

తమ్మినేని యదుకుల భూషణ్ కవితలు, కథలు, విమర్శలు రాసినా కవిగా ప్రసిద్ధులు. నిశ్శబ్దంలో నీ నవ్వులు కవితాసంకలనం ప్రచురించారు. రాయలసీమలో జన్మించిన వీరు కొన్నాళ్లు సింగపూర్‌లో పనిచేసి ప్రస్తుతం న్యూజెర్సీలో సోమర్‌సెట్‌లో ఉంటున్నారు.

ఎడంగా జరిగాక

చంద్ర కన్నెగంటి

కాసిని కుశలప్రశ్నలూ
నాలుగు పొడిమాటలూ
గుడ్డిగా తడుముకుంటూ

తాకవు
కలవవు
ముడిపడవు

ఇద్దరి మధ్యా
రెండు కప్పుల కాఫీ
మిగతాదంతా ఖాళీ

నిలిచిందో ముగిసిందో తెలియని
ఒకప్పటి దగ్గరి చెలిమికి
ఇబ్బందిగా ఒక కొనసాగింపు

అటు జారిపడిన స్పూనూ
ఇటుపక్క నుంచి నవ్వులూ
సమయం పదకొండు

సరే మళ్ళీ కలుద్దామంటే కలుద్దామని
నువ్వటూ నేనిటూ
ఇద్దరికీ తెలుసు ఇక కలవబోమని

కథకుడు, కవి అయిన కన్నెగంటి చంద్ర గుంటూరు జిల్లాలో పుట్టారు. కథ, కవితా సంపుటాలను ప్రచురించారు. 20కి పైగా కథలు రాశారు. కొంతకాలం తానాపత్రిక సంపాదకులుగా ఉన్నారు. భార్య కన్నెగంటి మంజులత, కొడుకు విరించిలతో డాలస్, టెక్సస్‌లో నివాసం. సాఫ్ట్‌వేర్ ప్రొఫెషనల్.

ఆలోచనావర్షం

డా॥ వైదేహి శశిధర్

కిటికీ అవతల తెరిపి లేకుండా
ఏకాగ్రతతో వర్షించే ఆకాశం
గది లోపల ఎడతెగకుండా
ఏకాంతం లోఎగసి పడే ఆలోచనలు

ఆకాశం ఎప్పుడూ ఇంతే
ఆలోచనలలా అంతులేకుండా
ఏకధారగా కురుస్తూనే ఉంటుంది
ఒక్కోసారి చిరుజల్లై మరోసారి జడివానై
అప్పుడప్పుడూ తుఫానై మరెప్పుడో అశ్రునయనాలై

కిటికీ అవతల ఆకాశం కురిసి కురిసి వెలిసి పోతుంది
గది లోపల ఆలోచనలు ఎగసి ఎగసి అలసి పోతాయి
తడిసిన ఆకాశం పై పల్చని నీరెండ నారింజలామెరుస్తుంది
అలసిన ఆలోచనలపై ఆశల ఇంద్రధనస్సు ప్రాణహరితమై
విరబూస్తుంది.

డా॥ వైదేహి శశిధర్ స్వస్థలం, వైద్యవిద్యాభ్యాసం ఆంధ్ర మెడికల్ కాలేజీ, విశాఖపట్నం. వృత్తి ఫిజీషియన్. కుటుంబంతో కలిసి న్యూజెర్సీలో ప్రస్తుత నివాసం. తెలుగు, ఇంగ్లీషు భాషలలో కవిత్వం వ్రాస్తుంటారు. నిద్రిత నగరం, పునశ్చరణం సంకలనాలు వెలువరించారు. నిద్రితనగరం ఇస్మాయిల్ అవార్డు అందుకుంది. కవిత్వం, సాహిత్యం, సంగీతం అభిమాన విషయాలు.

సాహిత్యం- సమాజం

ఆరి సీతారామయ్య

రచన అనే పదార్థం అది ఏదైనా, కథైనా, నవలైనా, కవితైనా, ఏదైనా, ఈ రాసేవాళ్ళు అసలెందుకు రాస్తూ వుంటారు? వారి ప్రేరణ ఏంటి? అని నాకో ప్రశ్న ఉదయించింది. కొన్ని జవాబులు కూడా తోచాయి. సమాజాన్ని మార్చాలనే ఆశయం కొందరి చేత రాయిస్తుంది. రచయితలకు సామాజిక స్పృహ ఉండాలంటారు ఇలాంటివారు. పాఠకుల వినోదం కోసం రాస్తున్నాం అంటారు కొందరు. డబ్బులు చేసుకోవటానికి కొందరూ, పేరు ప్రఖ్యాతుల కోసం మరికొందరూ రాస్తూంటారు.

నిన్నమొన్నటి దాకా రచయితలకు సామాజిక స్పృహ ఉండాలనే అభిప్రాయం నాక్కూడా ఉండేది. దానికి ముఖ్య కారణం సాహిత్యం సమాజాన్ని మార్చగలదు అన్ననమ్మకం. సమాజాన్ని మంచి దోవన పెట్టగలిగితే అది ఆశించదగ్గ విషయమే గదా? ఈమధ్య నాకు ఆ నమ్మకం సడలిపోయింది. కారణం సమాజం బాగుపడటం మీద వ్యతిరేకత కాదు. సాహిత్యానికి అంతశక్తి/ప్రభావం లేదేమోనన్న అనుమానం.

ఈ అనుమానం కూడా ఒక నమ్మకమేనా? దీనికేమైనా ఆధారాలూ గట్రా ఉన్నాయా? అని కదా మీరు అడగటం?

గత వంద సంవత్సరాల్లో భారతదేశంలో మంచి సాహిత్యం చాలా వచ్చింది కదా? హిందీలో ప్రేమ్‌చంద్, బెంగాల్లో శరత్‌బాబూ, తెలుగులో చలం- సమాజంలో ఉన్న కుళ్ళును నిర్మొహమాటంగా బయటపెట్టారుకదా? గత 40-45 సంవత్సరాల్లో దేశం అంతటా అన్ని భాషల్లోనూ స్త్రీవాద కథలూ, కవితలూ, నవలలూ బోలెడు వచ్చాయి కదా? వీటి వల్ల సమాజం ఎంత మారింది? అసలేమైనా మారిందా? మారితే అది ముందుకా వెనక్కా?

నా అభిప్రాయంలో భారత సమాజం, ముఖ్యంగా తెలుగు సమాజం, కొంచెం కూడా ముందుకెళ్ళలేదు. మార్పు అంటూ ఉంటే అది తిరోగమనమే.

నా అభిప్రాయాన్ని సమర్థించే రెండు పరిణామాల గురించి చెప్తాను: మొదటిది, స్త్రీల మీద అత్యాచారాలు ఎక్కువ కావటం, రెండోది, తెలుగు సినిమా పరమ నీచస్థాయికి దిగజారటం.

దాదాపు రెండు సంవత్సరాల నుండి భారతదేశంలో స్త్రీల మీద అత్యాచారాలు జరగటం గురించి ప్రతివారం అంతర్జాతీయ పత్రికల్లో పతాక శీర్షికలౌతున్నాయి. మనుషుల్లో జంతువు లుండటం సహజం అంటారేమో. సగటు మనుషులే కాదు, పాలకవర్గంలో కూడా స్త్రీలమీద అత్యాచారాలు జరగడం సహజమే అన్నట్టు సమర్థన కనబడుతున్నది. శరత్‌బాబు పుట్టిన బంగాల్లో పోయిన సంవత్సరం తపస్‌పాల్ అనే ఒక పార్లమెంట్ సభ్యుడు తమ పార్టీ కుర్రవాళ్ళను పంపించి ప్రతిపక్ష పార్టీ స్త్రీలను రేప్ చేయిస్తానని బహిరంగంగా ప్రకటించాడు. మరి మగపిల్లలు తప్పులు చెయ్యరా, అంత మాత్రానికి వాళ్ళను ఉరితియ్యాలా? అని వాపోయాడు ఉత్తర ప్రదేశ్ నాయకుడు

ములాయంసింగ్ యాదవ్. ఆడవాళ్ళు నైతికంగా దిగజారినప్పుడే అత్యాచారాలు జరుగుతాయన్నాడు మధ్యప్రదేశ్ మంత్రి కైలాష్ విజయవర్గీయ.

అత్యాచారాలకు పాల్పడేవారుగానీ, వారిని ప్రోత్సహిస్తూ మాట్లాడే నాయకులుగానీ, వీళ్ళెవరూ సాహిత్యం చదవలేదా? వీళ్ళకు చదవటంరాదా? చదివేవారిని వీళ్ళెప్పుడూ కలవలేదా? మరి వీళ్ళ మీద సాహిత్యప్రభావం ఎందుకులేదు?

ఇక తెలుగుసినిమా విషయం. గత ఇరవై సంవత్సరాల్లో ఏ దేశంలోనూ తెలుగు సినిమా అంతగా దిగజారిన సినిమా మరొకటి లేదు. స్త్రీలను వ్యాపారవస్తువులుగా మార్చింది తెలుగు సినిమా. వెకిలిచేష్టలను హాస్యంగా మార్చింది తెలుగు సినిమా. బూతులను పాటలుగా చలామణి చేస్తున్నది తెలుగు సినిమా. తెలుగు సినిమాలకు మాటలు రాసేవారికి లైంగిక వేధింపుకీ ప్రేమకీ మధ్య తేడా తెలియదు. అసలు తెలుగువారికి సంస్కృతీ సంస్కారం లేవు అనిపించేటట్లు నిదర్శనంగా నిలబడుతుంది ఈనాటి తెలుగు సినిమా.

తెలుగుసినిమాని ఇలా మార్చినవారికి సాహిత్యం గురించి తెలియదా? వీళ్ళెవరూ గురజాడ గురించీ, చలం గురించీ, కొకు గురించీ వినలేదా?

అది ఎంత నిరాశ కలిగించే ఆలోచన అయినా, సాహిత్యానికి సమాజాన్ని మార్చేశక్తి లేదని అనిపిస్తున్నది ఇప్పుడు నాకైతే. సమాజాన్ని మార్చగల శక్తులేవో నాకైతే తెలియవు. సాహిత్యం మాత్రం కాదని అనిపిస్తున్నది. సాహిత్యానికి అంత శక్తి ఉన్నట్లయితే శ్రీశ్రీ కవితలు తెలుగు సమాజాన్ని ఎలా మార్చాయో చెప్పండి? కొసరాజు పాటలు, రావిశాస్త్రి కథలూ, చలం నవలలూ తెలుగువారిని మార్చాయా? స్త్రీవాద సాహిత్యం వల్ల స్త్రీల పరిస్థితి ఏమైనా మెరుగుపడిందా? మార్క్సిస్ట్ సాహిత్యం వల్ల మనుషుల్లో వర్గభేదాలు తగ్గి సౌభ్రాతృత్వం పెరిగిందా?

ఆశించిన మేరకు, ఆశించిన దిశగా సమాజం మారటం లేదని సామాజికస్పృహతో రాసేవారికి తెలియదా? తెలిసి కూడా ఈ కథలూ, నవలలూ, కవితలూ ఎందుకు రాస్తూంటారు? చదివేవారు ఎందుకు చదువుతూంటారు? ఎందుకంటే, చీట్లపేకలాగా, జూదంలాగా, వ్యవసాయంలాగా, సాహిత్యం కూడా ఒక వ్యసనం. ఏదో ఒకరోజు సమాజం మారుతుందనే ఆశ తొందరగా చావదు.

*

ప్రకాశం జిల్లాలో పుట్టిన ఆరి సీతారామయ్య బయోకెమిస్ట్రీలో పరిశోధన చేసి, డిట్రాయిట్‌లోని ఆక్లాండ్ యూనివర్సిటీలో ప్రొఫెసర్‌గా ఉన్నారు. రెండు కథాసంపుటాలు ప్రచురించారు. నలభైకి పైగా కథలు రాశారు. భార్య ఉషతో బూమ్‌ఫీల్డ్, మిచిగన్‌లో నివాసం.

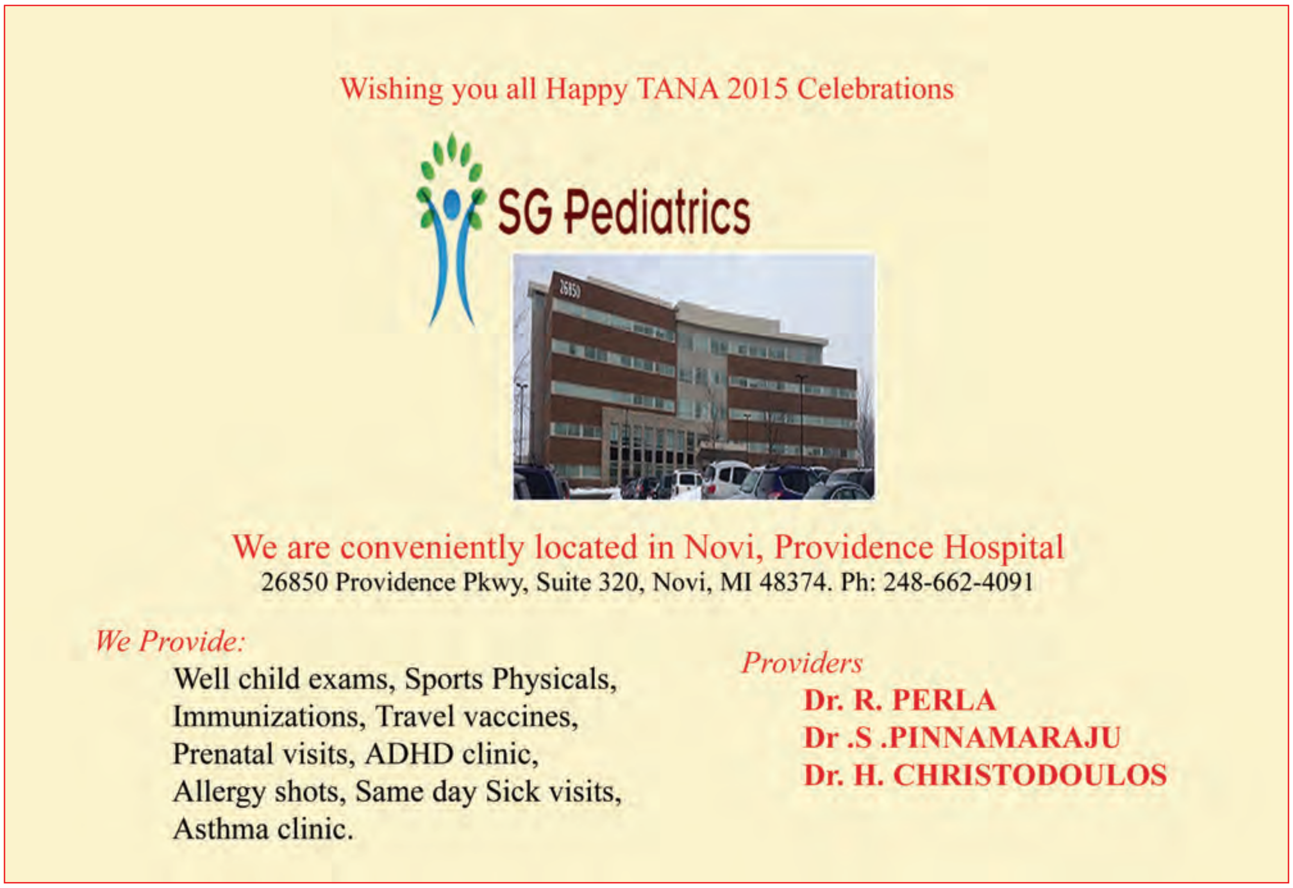

Wishing TANA Conference

A Grand Success

Ramayah Auto Repairs and Services

Complete Car Repair Services - Domestic and Imports

Experienced master mechanics on duty. Reliable service at reasonable rates.

Serving the Indian community since 1992.

We are on 9 mile between Meadowbrook and Novi Rd., in the NOVI COMMONS Office complex. Pull up to the back of the building to our Unit # 308. Please ask to speak with Steve Mohan.

43000 West 9 Mile Rd., Unit 308 Novi MI 48375
Phone: 248-230-8503 | Fax: 248-381-1040
Email: ramayahauto@gmail.com

కథ

సింహేంద్ర మధ్యమం

అపర్ణ మునుకుట్ల గునుపూడి

సుజాత కూతురు సరితకి రెండిళ్ల అవతల ఉండే తెల్లవారి అమ్మాయి జెన్ని ప్రాణ స్నేహితురాలు. వేసవి శలవల్లో కాస్త పెద్దవాళ్ళం అయ్యేం అనుకుంటూ ఊళ్ళో జరుగుతున్న పాప్ కాన్సర్ట్ సెంటర్‌కి వెళ్ళడం మొదలుపెట్టేరు. వెళ్లి వచ్చేప్పుడు అక్కడ నుంచి వాళ్ళ పోస్టర్స్ కొని తెచ్చుకునేది జెన్ని. ముఖ్యంగా అమ్మాయిల బ్యాండ్ అయితే తప్పకుండా కొనుక్కునేది.

"నీ ఫ్రెండ్ అన్ని పోస్టర్స్ ఏం చేసుకుంటుంది సరితా?" అని అడిగితే,

"బెడ్రూమ్‌లో తగిలించుకుంటుంది."

"ఇన్నిటికి చోటెక్కడుందే."

"గోడలకి క్రింద నుండి పైదాకా అంటించేస్తుందమ్మా."

"అవేం పాడతాయా? ఆడతాయా?"

"వాటిని చుస్తూ ఐపాడ్‌లో పాటలు వింటుందమ్మా. అందరూ అలాగే చేస్తారు."

"హు! ఎవరి పిచ్చి వారికానందం," అనేసింది సుజాత.

శలవలు ముగిసి స్కూళ్ళు తెరిచేరు. ఇద్దరూ హైస్కూలుకి వచ్చేరు. కొత్త స్కూలు. కొంచెం దూరం. ఇంకా కూడా తల్లితండ్రులు వంతులు మానలేదు. పెద్దక్లాసులు కనక కాస్త ఆటకట్టి చదువు మీద శ్రద్ధ పెరిగింది. జెన్ని పొడుగ్గా సన్నగా అయింది. క్రాస్ కంట్రీలో పరుగెడుతోంది కదా దాంతో ఇంకా సన్నగా

తేలుతోంది అనుకుంది సుజాత. బుద్ధిమంతురాలు ఇటు చదువు అటు ఆటలు బాగా నెగ్గుకొస్తోంది అని మురిసిపోయేది. ఇద్దరూ తన కళ్ళ ముందు పెరుగుతున్న పిల్లలు కదా. వాళ్ళు బాగుంటే ముచ్చట కాదూ మరి.

పెద్దక్లాసుల పిల్లల ముందు వీళ్ళు కూడా పెద్దవాళ్ళలాగా కనిపించాలని నానా అవస్థలు పడుతూ, చిన్నవాళ్లయినా హై స్కూల్లో ఉన్నామని కొంత పొగరూ, అందంగా కనపడాలన్న వుబలాటం, వీటన్నిటితో ఎలాగో తొమ్మిదో క్లాసు ముగించి పదిలోకి వచ్చేరు. పెద్దవాళ్ళకి ఆదుర్దా మొదలయింది. ఇక డ్రైవింగ్ మొదలెడతారు. రెండేళ్లలో కాలేజికి పంపాలి. ఆ తర్వాత పిల్లలు దూరంగా వెళ్ళిపోతారు అని. ఇవే ఆలోచనలతో పిల్లల్ని ఇంటికి తేవడానికి బయలుదేరింది సుజాత. స్కూలు దగ్గర ఆగగానే సరిత కారెక్కుతూ, "జెన్నీ ఇవాళ రాలేదమ్మా హాస్పిటల్లో ఉందిట," అంది.

"హాస్పిటలా! ఏమైంది, నిన్నటిదాకా బాగానే ఉందికదా!" ఆశ్చర్యపోయింది సుజాత.

"తెలీదు దాని శరీరం మాములుగా తిని అరిగించుకొనే శక్తి వచ్చేవరకు."

"రోజూ చూస్తూనే ఉన్నాం కొంచెమైనా అనుమానం రాలేదు," పొంగి వస్తున్న దుఃఖం ఆపుకుంటూ అంది.

"అది ఇప్పటికి 10, 12 నెలలుగా తిండి మానేసుంటుందని డాక్టర్ల అంచనా. మేం ఇంట్లోనే ఉన్నా ఎప్పుడూ ఏదో తినేసేను ఆకలి లేదంటుంటే, నిజమే అనుకున్నాం. నేను పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. పెద్దపిల్ల అయ్యింది, దాని ఆకలి దానికే తెలుస్తుందిలే అని ఊరుకుండిపోయాను. ఈమధ్య సన్నగా ఉన్నట్టుంటే పొడుగయ్యింది క్రాస్‌కంట్రీలో పరుగెడు తోంది, అందుచేత అనుకున్నాను కాని వేరే ఆలోచన రానేలేదు," వాపోయింది లీసా.

'నా పరిస్థితి అంతే. మాములుగా ఎదిగే పిల్ల సన్నబడుతోంది అనుకున్నాను... తనకే ఇంత బాధగా ఉంటే తల్లికెలా వుందో కదా,' అనుకుంది సుజాత.

"మరి ఇప్పుడెలా తెలిసింది."

"మొన్న హఠాత్తుగా స్కూల్లో పడిపోయిందిట. వెంటనే పిలుస్తే వెళ్ళేను. అప్పటికే పరిస్థితి హీనంగా ఉందని అంబులెన్స్ పిలిచేరు వాళ్ళు వెంటనే హాస్పిటల్‌కి తీసుకువెళ్ళేరు. వింటూ, ఆవిడని ప్రశ్నలతో ఎక్కువ వేధించకుండా, ఖంగారుపడొద్దని, మళ్లీ వస్తాం అని చెప్పి బయలుదేరింది సుజాత.

"సరితా, నీ ఫ్రెండ్‌కి నోట్స్ అవీ కాస్తంత తెచ్చి పెడుతుండు." వచ్చేదారంతా ఇద్దరూ ఏం మాట్లాడలేదు.

ఇంటికొచ్చేక, "సరితా ఎలా ఉన్నావు? జెన్ని సంగతి ఏమిటో అర్థం అయిందా?" అయిందన్నట్టు తలూపింది.

"మాతో బయటికి వెళ్ళినప్పుడు ఎప్పుడూ ఏవీ ఆర్డర్ చేసేది కాదు. నేను బలవంతం చేసుంటే ఇంత జబ్బు వచ్చేది కాదేమోనమ్మా."

"అలా ఎందుకనుకుంటావు."

"మేం ఇద్దరం అన్ని కలిసి చేస్తాం కదా ఒకటి రెండుమార్లు నేనన్నాను కూడా. నువ్వు కుడా ఆర్డర్ చేసి తీరాలి అని. కాని ఎప్పుడూ నెక్స్ టైం అంటూ దాటేసేది. ఇప్పుడు తలుచుకుంటే బాధగా ఉంది."

"ఇందులో నువ్వు చేసేదేంలేదు సరితా! అలా బాధపడకు. నువ్వు ధైర్యంగా ఉండు, ఇకమీదట జెన్నికి ఏం సాయం చెయ్యాలో చూడు. తొందరగా ఇంటికొచ్చేలా చూడాలి."

అనుకోవడమే కాని రోజులు కాస్తా నెలల్లోకి జరిగేయి. అంతలో జెన్ని డిప్రెషన్‌లోకి దిగింది. స్కూలు మానేసింది, ట్యూటర్ని పెట్టేరు. గోరుచుట్ట మీద రోకలిపెట్టులా జెన్నీ తల్లితండ్రులు శిశుహింస చేసేరేమోనన్న ఆరోపణ, అబ్జర్వ్ చెయ్యడానికి సోషల్ వర్కర్. అంతా పెద్ద సుడిగుండంలా తయారయింది. సుజాత, సరిత అప్పుడప్పుడు వెళ్లి కాసేపు గడిపి వస్తున్నారు. ఓరోజు ఉండబట్టలేక ఇదంతా ఎందుకు చేసిందిట అని అడిగింది సుజాత.

"ఎందుకేమిటి సన్నగా ఉండాలనే పిచ్చి బాగా తలకెక్కింది. దాని బట్టలు తెద్దామని దాని గదిలోకి వెళితే గోడల నిండా ఆ సింగర్స్ పోస్టర్లు ఉంటాయిగా. వాళ్ళ పాటలంటే ఇష్టం కదా అందుకనే పెట్టుకుంటానంటే వద్దనలేదు. కాని అంతర్లీనంగా ఆ బొమ్మల్లో అతిసన్నగా ఉన్న అమ్మాయిలే ఎక్కువ వున్నారు. మనం సంగీతం గురించి పెట్టుకుందనుకుంటే అది వాళ్ళని రోల్ మోడల్స్‌గా పెట్టుకుని తిండి మానేసి ప్రమాదం తెచ్చుకుంది."

ఎంత ఆలోచించినా తప్పెవరిదో అర్థం అవడంలేదు సుజాతకి. జెన్ని తెలివితక్కువ పిల్లకాదు. ఆటలంటే ఇష్టం. వాటికి కోచ్‌లు బాగా తర్ఫీదు ఇచ్చేవాళ్ళు. తగు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూనే ఉంటారు. అటువంటిది అందరి కళ్ళూ కప్పి ఎలా మాయ చేసిందో? లక్షణమైన పిల్ల సింహేంద్ర మధ్యమానికి ఆశపడి సింహం వాతన బడినట్టు ఇన్ని కష్టాలు తెచ్చుకుంటుందా. అదే అడిగింది లీసాని.

"మాకూ ఏమితోచడం లేదు. మేం ఆఫీసు పనుల్లో మునిగి ఉన్నా దాంతో మాట్లాడే తీరిక లేకుండా ఉండం. మాతో ఒక్క మాటైనా చెప్పలేదు. మ్యూజిక్ బ్యాండ్ల పిచ్చిపడితే వాళ్ల ద్వారా డ్రగ్స్, ఆల్కహాల్ అలవాట్లు వస్తాయేమోనని భయపడ్డాం. అవేవీ కాకుండా ఇంత ప్రమాదం తెచ్చుకుంది. ఏం చెప్పమంటావు."

*

అపర్ణ మునుకుట్ల గునుపూడి వృత్తికి రెవెన్యూ మానేజర్‌గా పనిచేసినా, సాహిత్యం, సంగీతం మరియు నాట్యం అంటే చాలా ఇష్టం. ముప్పై పైగా కథలు, ఎనిమిది నృత్యరూపకాలు, అనేక కవితలు రాశారు. తన రచనల్లో ఎక్కువ సరదా కలిగించేవి తను కల్పించిన పాత్రలు రంగం మీద చేసే నృత్య రూపకాలంటారు. ఘర్షణ కథల సంపుటిని వెలువరించారు. భర్త సుబ్బారావు, పిల్లలు అనుపమ, రజనిలతో ప్రస్తుత నివాసం ఆల్టో, కాలిఫోర్నియా.

కథ

గౌరమ్మ మొగుడు

సుజాత

“ఇదిగో ఈ అమ్మాయి పేరు గౌరి. మన విశాల్ భార్య,” సుమతీరావు గౌరి చెయ్యి పట్టుకుని తనవైపు లాక్కుని మరీ అక్కడున్న వర్కుచీరల గ్రూప్‌కి పరిచయం చేసింది.

“నా పేరు గౌరీమనోహరి అండీ,” సున్నితంగానే అయినా స్థిరంగా ధ్వనించింది గౌరి గొంతు.

సుమతీరావ్ కొద్దిగా ఆశ్చర్యపడి, “అవునా? మరి మీ ఆయన మాకలా చెప్పలేదుగా? ఇదిగో లేడీస్, ఈ అమ్మాయి పేరు గౌరీమనోహరి. విశాల్ భార్య. నెల క్రితమే పెళ్ళయింది. గౌరి అమెరికాలో అపార్ట్‌మెంట్ ప్రవేశం చేసి రెండు వారాలైంది,” అంది హాస్యంగా!

గౌరి కూడాకొద్దిగా నవ్వింది.

“రా, రా లోపలికి వెళ్దాం,” అని లోపలికి లాక్కుపోతుంటే పక్కావిడ చీరమీది కుందన్లో, రాళ్ళోగానీ గౌరికి చేతిమీద పరపరా సంతకాలు పెట్టేశాయి.

“స్స్... అబ్బ...” అనుకుంటూ సుమతీరావ్‌గారి వెంట లోపలికి పరిగెత్తింది గౌరి.

కాసేపయ్యాక, “విశాల్ ఏడండీ?” అడిగింది కొద్దిగా మొహమాట పడుతూనే.

విశాల్ అక్కడికి కొద్ది దూరంలో కోక్ పట్టుకుని పెద్దపెద్దగా తెలుగు రాజకీయాల మీద నవ్వురాని జోకులు వేస్తూ... అసలు గౌరి సంగతే మర్చిపోయినట్టుగా ఉన్నాడు.

చిరాకు వేసింది. 'కొద్దిరోజులు అలవాటై అందరూ పరిచయం అయితే సరే, కల్సిపోతాను. ఇవాళే కదా అసలు బయటికొచ్చింది. ఈరోజన్నా నా కూడా ఉండొచ్చుగా?'

''విశాల్...'' అంటూ గొంతు తగ్గించి పిలవబోయింది. రెండుసార్లు పిల్చాక విశాల్ గౌరివైపు చూసి ఏంటన్నట్టు తలెగరేశాడు.

''అబ్బ, ఇలారా కాసేపు...'' అంది శబ్దం రాకుండా పెదవులు కదిలిస్తూ.

ఏమర్థమైందో మరి, బొటనవేలు పైకెత్తి విజయసూచకం అభినయించి మళ్ళీ అటువైపు తిరిగి మాటల్లో పడిపోయాడు.

అలా ఎందుకు చేశాడో బొత్తిగా అర్థం కాలేదు గౌరికి.

అంత పెద్ద హాల్లో తనొక్కతే కొత్తది! అందరికీ పాత పరిచయాలున్నాయి. ఇహ జీవితంలో నగలు పెట్టుకునే అవకాశం రాదేమో అన్నంత భారీగా అలంకరించుకున్నారు కొందరు. నిజానికి అలాటి నగల డిజైన్లని గౌరి నగలషాపుల ప్రకటనల్లో తప్ప ఎవరూ పెట్టుకోగా ఇంతవరకూ చూడలేదు.

ఒకావిడ గౌరి కట్టుకున్న చీర వైపు కొద్దిగా ఆశ్చర్యంగా చూసి లోపలికిపోయింది. గౌరిక్కూడా ఆశ్చర్యం వేసి తన వంక చూసుకుంది.

లేత గోధుమరంగుకు గులాబి అంచున్న సన్నని ఉప్పాడ పట్టుచీర.

సుమతిగారు వేసే జోకులకు హాలు దద్దరిల్లిపోతోంది.

''సో, అయితే నీ మిసెస్ టెక్నికల్ కాదా?'' నెమ్మదిగా అడిగాడొక ఫ్రెండ్.

''ఉహూ, మ్యూజిక్కో, శాన్స్క్రిటో... ఎందులోనో ఎమ్మే చదివిందట. మా డాడీ ఫ్రెండ్ కూతురు,'' అంటూ మధ్యలో ఆపి, ''ఏయ్, గౌరీ, ఇట్రా,'' అని కేకేశాడు.

''నీ సబ్జెక్ట్ ఏంటి ఎమ్మేలో? మ్యూజిక్కా? శాన్స్క్రిటా? ఏదో చెప్పారే డాడీ... గుర్తులేదు,'' ఆలోచిస్తున్నట్టు మొహం పెట్టాడు.

''రెండూ...'' జవాబు చెప్పి అక్కడి నుంచి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది గౌరి.

''రెండూనా? అంటే డబలెమ్మే అంటారిదేనా?'' తెల్లబోయాడు మిత్రరత్నం!

''అయినా ఎమ్మే ఏంట్రా, ఈరోజుల్లో ఎమ్మే చదివేవాళ్ళున్నారా???'' అని ఆశ్చర్యం కూడా పడి ఇటు తిరిగేసరికి విశాల్ అక్కడలేడు. దూరంగా మరెవరితోనో కబుర్లలో పడ్డాడు ఇంకో కోక్ తెచ్చుకుని.

''అయితే ఏంలే, బ్యూటిఫుల్‌గా ఉంది,'' అన్నాడు ధైర్యంగా అప్పుడు!!

ఇంతకీ ఆరోజు పార్టీ విశేషం ఏమిటంటే సుమతీరెడ్డిగారి రెండో అమ్మాయి ఆష్కకి ఓణీల ఫంక్షన్ సందర్భంగా ఆరోజు ఊళ్ళో వాళ్ళందరికీ బోయినాలు.

లంకంత కొంపాయెను! పుష్పకవిమానమల్లే ఎంతమంది వచ్చినా మరొకరికి చోటున్నట్టే విశాలంగా తోస్తోంది.

''ఈరోజుల్లో 'ఈవిషయానికి' ఇంత హడావుడి, అదీ ఈ దేశంలో చేసి ఇంత పెద్ద పార్టీ చేస్తారా?'' మనసులో అనుకుంటూనే,

''నలుగురూ కలవడానికి ఏదో ఒక సందర్భం కల్పించుకుంటేనేగానీ ఏదేశంలో అయినా కుదిరేట్టుగా లేదు,'' అని సర్ది చెప్పుకుంది గౌరి.

బక్కపల్చని ఆష్కని ఒక సింహాసనం మీద అరుంధతిలో జేజెమ్మలా అలంకరించి కూచోబెట్టారు. ఒంటినిండా కిలో నగలు!! పార్టీ అని వచ్చిన దాని అమెరికన్ ఫ్రెండ్స్ ఈ తతంగాన్ని వింతగా చూస్తూనే, అందరూ కల్సిన ఉత్సాహంలో తెగ కబుర్లు చెప్పేసుకుంటున్నారు.

ఒకపక్క టేబుల్ నిండా ఆష్కకి వచ్చిన ప్రెజెంట్లు గుట్టలుగా పేరుకుంటున్నాయి! 32 ఐటెమ్‌లతో లంచ్ మెన్యూ సిద్ధం అయింది.

ఈ హడావుడి అంతా గౌరికి కొంత అసహనం కల్గిస్తున్నా, విశాల్ ఇలా తనను ఒంటరిగా వదిలేసి ఫ్రెండ్స్‌తో చేరిపోవడం కల్గిస్తున్న కోపం ముందు ఇది తక్కువగానే తోచింది.

ఆష్కని ఆశీర్వదించాల్సిందిగా సుమతి అందరినీ ఆహ్వానించింది. అందరూ వెళ్ళి అక్షింతలు వేసి ఆశీర్వదిస్తూ ఉండగా, కాకినాడ నుంచి వచ్చి ఉన్న ఒక అత్తగారు ''హారతి ఇవ్వరేమే వీళ్ళ దుంపలు తెగా,'' అంది కోడలితో!

హారతి సిద్ధమైంది. సూచించిన పెద్దావిడ ఉత్సాహంగా ఏదో మంగళహారతి పాడాలని ప్రయత్నించింది. సుమతీరావ్ పాపం చాలా ఇబ్బందిపడి దాన్ని బయటపెట్టలేక, చప్పట్లు కొట్టి, ''ఎంత బాగా పాడారండీ,'' అని అభినందించింది.

ఆ ఉత్సాహంలో ఆవిడ మరో పాట అందుకుంటుందేమో అని కంగారుపడి, ''ఎవరన్నా మంచి పాట పాడండ్రా,'' అంటూనే అందుబాటులో ఉన్న గౌరిని చెయ్యి పుచ్చుకుని లాగి, ''గౌరీ, ఒక మంచి పాట పాడు,'' అనిఊపిరి పీల్చుకుంది.

గౌరి పాడుతుందని ఎప్పుడో విశాల్ చెప్పాడు కానీ ఆవిడ అప్పట్లో అంత సీరియస్‌గా తీసుకోలేదు. ఏదో సరదాకి, హాబీగా పాడుతుందని అనుకుంది.

గౌరి అందరివైపూ చూసింది.

ఎన్నాళ్లయిందో అసలు గొంతు సవరించి అనిపిస్తోంది. నిజానికి ఎంతోకాలం కాలేదు. గట్టిగా పెళ్ళికి రెండు రోజుల ముందు నుంచి కాబోలు సాధన ఆగింది.

అందరివైపూ చూసి కొద్దిగా తటపటాయించి గౌరి గొంతు సవరించింది.

కానీ మంగళహారతి పాడలేదు. 'నిన్నే నెరనమ్మినానురా,'

అని పంతువరాళిలో ఖంగుమని గొప్ప దమ్ముతో, విశ్వాసంతో, అంతకుమించిన మాధుర్యంతో ధ్వనించిన ఆ స్వరానికి హాల్లో అంతటా క్షణాల్లో నిశ్శబ్దం వచ్చి వాలింది.

గానం పూర్తయ్యాక కూడా కొన్ని క్షణాలు నిశ్శబ్దం. ఆ తర్వాత సడన్‌గా జడివాన మొదలైనట్లు చప్పట్లు!

విశాల్ ఆశ్చర్యంతో అలాగే చూస్తూ నిల్చున్నాడు. నిజంగానే అతను గౌరి పాట వినలేదు ఇంతవరకు!

గౌరి పాడుతుందని తెలుసుగానీ, పాడమని అడిగేంత టైము ఎప్పుడూ దొరకలా విశాల్‌కి! అంతకుమించి అసలు అడగాలని, పెళ్ళాం పాట వినాలనీ ఆసక్తి లేదు. గౌరిని అంతకుముందు చూసి ఉండటం వల్ల, కొద్దిగా పరిచయం కూడా ఉండటం వల్ల తండ్రి, "నా ఫ్రెండ్ కృష్ణమూర్తి కూతుర్ని అనుకుంటున్నాం నీకు. ఏవంటావురా," అని అడగ్గానే పెద్ద అభ్యంతరం ఏమీ కనపడక సరే అన్నాడు. పచ్చని ఛాయా, ఆ పెద్ద కళ్ళూ, పొడుగాటి జడా... మొహంలో అణకువ... ఇవన్నీ అంతకుముందే విశాల్‌ని ఆకర్షించినా పెళ్ళి దృష్టితో ఆ ఆకర్షణకు ముడి పెట్టలేదు. చూసి ఆనందించాడంతే!

పెళ్ళికూతురు రెండు ఎమ్మేలు చదివిందని తెలిసి తెల్లబోయాడు.

ఎమ్మేలా? పైగా రెండా? అందులో ఒకటి మ్యూజిక్కూ, మరొకటి శాన్స్క్రిటూ! ఏం చేసుకుంటారు ఎమ్మేలు? ఉజ్జోగాలు ఎక్కడొస్తాయి వీళ్ళకి? కెరీర్ ప్లానింగ్ బొత్తిగా లేదనుకుంటా! కొద్దిగా విసుగేసింది!

'రెండు ఎమ్మేలా? ఏం చేసుకుంటారవీ," అని పెళ్ళిలోనే అడుగుదామనుకున్నాడుగానీ కుదర్లేదు. అమెరికా వెళ్ళాక అడుగుదాం లెమ్మని వూరుకున్నాడు.

అమెరికా వచ్చాక అసలే కుదర్లేదు. గుర్తుకు రాలేదు కూడా.

సుమతీరావు తేరుకుని గట్టిగా కౌగిలించుకుంది గౌరిని! "విశాల్, నువ్వెంత లక్కీయో! అమృతం అనుకో! ఇంత అద్భుతంగా పాడుతుందా?? ఇంత అద్భుతంగానా? విన్నావా? విన్నావా అసలు? రోజూ వింటావా గౌరి పాట," ఆమె అడుగుతుంటే,

'అలాటివి మా ఇంటావంటాలే,'వని చెప్పడానికి మొహమాటం వేసింది.

ఒక్క పదినిమిషాల్లో ఆ హాలంతా గౌరి అభిమానులతో నిండిపోయింది. ఒక తమిళ బామ్మగారు వచ్చి గౌరి బుగ్గలు పుణికి, తన చేతి నుంచి రెండు మట్టిగాజులు తీసి ఆమె చేతికి తొడిగింది. గౌరి నవ్వుతూ, కొంచెం సిగ్గుపడుతూ అందరి అభినందనలూ స్వీకరించింది.

ఇంటికొస్తుంటే కారులో విశాల్ మౌనంగా ఉన్నాడు. కాసేపు గడిచాక, "నువ్వు పాడతావని నాకు అమ్మ చెప్పింది కానీ నేను ఇదే వినడం," అన్నాడు.

గౌరి నవ్వింది.

"ఇక నీకు సుమతీ ఆంటీ మంచి ఫ్రెండ్ అవుతుందిలే!," అన్నాడు మళ్ళీ.

మర్నాడు ఎనిమిది గంటలవేళ గౌరి బెడ్రూములో కూచుని గళం విప్పగానే బాత్రూంలోంచి పరుగున వచ్చాడు విశాల్.

"ఓయ్, ఏంటి? ఇంత పెద్దగా పాడేస్తే ఎలాగ? మన కింద ఫ్లోర్లో పై ఫ్లోర్లో కూడా అమెరికన్సే ఉన్నారు. వాళ్లు కనుక కంప్లెయింట్ చేస్తే బాగుండదు," అన్నాడు

"కంప్లెయింటా? ఏమని? ఎందుకు?"

"ఎందుకేంటి? నువ్విలా రోజూ ఇండియన్ క్లాసికల్ మ్యూజిక్ పాడుతూ ఉంటే వాళ్ళకు డిస్టర్బెన్స్‌గా ఉంటుంది."

"మరి, ఎక్కడ పాడుకోను?"

"పాడుకోకపోతే ఏమవుతుంది? ఎవరైనా అడిగినపుడు పాడూ..."

"నేను నా సంగీతం ప్రాక్టీస్ చేసుకోవాలి రోజూ! తప్పదు. అంతేకాదు, నా వయొలిన్ కూడా! అందరూ ఆఫీలకు పోయాక చేసుకుంటాన్లే," అంది ఇక లాభం లేదని.

"ఏంటి వయొలిన్ కూడానా? మన కిందింటి వాళ్ళు ఇద్దరూ పెద్దవాళ్ళు. ఆఫీసులకు పోరు. ఇంట్లోనే ఉంటారు. ఎదురింట్లో మిడిల్ ఈస్ట్ వాళ్లెవరోఉన్నారు," విశాల్ ఉద్దేశమేమిటో అంతు పట్టలేదు గౌరికి

"అయితే పాడటం మానేయమంటావా? అది కుదరదు,"

ఒళ్ళు మండిపోయింది. పాడుకోకపోతే ఏమవుతుందా? ప్రాణం పోతుంది. అవును, పాడుకోకపోతే తన ప్రాణం పోతుంది. ఎలా చెప్పాలి ఇతనికి?

మాట్లాడకుండా అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయింది. మరో అరగంటకు సుమతీరావు నుంచి ఫోన్ వచ్చింది. సాయంత్రం చిన్న గెట్టుగెదర్ ఉందనీ, గౌరిని ముందుగానే దింపమనీ!

"నువ్వు మళ్ళీ పాటలు పాడాలి కాబోలు," అన్నాడు విశాల్ టై కట్టుకుంటూ!

సాయంత్రం గౌరిని సుమతి ఇంటి ముందు దింపి, "అవగానే కాల్ చెయ్యి, వచ్చి తీస్కెళ్తా!" అని కారు వెనక్కి తిప్పాడు.

లోపలికి వెళ్తూనే గౌరి సుమతి దగ్గరికి వెళ్ళి, "నేను మీ ఇంట్లో ఎక్కడైనా కూచుని కాసేపు పాడుకోవచ్చా?" అని అడిగేసింది గబగబా!

సుమతి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ, "అఫ్‌కోర్స్ డియర్, నీ ఇష్టం. ఎక్కడైనా కూచుని పాడుకో! మా ఇల్లు పావనం చెయ్యి... మీ ఇంట్లో పాడవా?" అంది.

"మా ఇంట్లో పాడితే కిందవాళ్లకి వినిపిస్తుందని విశాల్ ఒద్దన్నాడు," అని చెప్తుండగానే కంఠంలో జీరలాంటిది తొంగి చూసింది

సుమతి మరింత ఆశ్చర్యపడి అంతలోనే విశాల్ కంగారుని అర్థం చేసుకున్నట్టుగా తలపంకించి, "ఓకే, ఓకే పద, పైన ఒక గది చూపిస్తాను. విశాలంగా ఉంటుంది. ఎవరూ నిన్ను డిస్టర్బ్ చెయ్యరు," అని తీసుకెళ్ళింది.

ఒక అరగంట తర్వాత మెరుస్తున్న మొహంతో తేలికపడ్డ హృదయంతో కిందికి దిగి వచ్చింది గౌరి. ఆవేళ పార్టీలో గౌరి

ప్రధానాకర్షణ. సుమతీరావు ఎగ్జిబిషన్ అన్నట్టుగా పాటలు పాడించక, గౌరిని అందరికీ పరిచయం చేసింది. గౌరి మనసు గెల్చుకుంది

చివర్లో గౌరే మంచి సినిమా పాట పాడి అందర్నీ సంతోషపెట్టింది.

"సంగీతం నేర్చుకున్నారా మీరు," ఒకాయన అడిగాడు కూతురికి నేర్పమని అడిగితే ఎలా ఉంటుందో ఆలోచిస్తూ!!

"ఊరికే నేర్చుకోవడం కాదు, ఆ అమ్మాయి మ్యూజిక్‌లో ఎమ్మే చేసింది," అన్నారు మరెవరో.

"అయ్యో, అవునా? మీకు ఇండియాలో అయితే కెరీర్ బాగుండేదేమో! కాన్సర్ట్లూ అవీ ఉండేవేమో! ఇక్కడ ఉజ్జోగం చేసే ఆలోచన ఉందా," అందొక అమ్మాయి.

"నేనొచ్చి ఇంకా నెల కూడా అవలేదండీ! కెరీర్ గురించి ఆలోచిస్తాను... మేబీ లేటర్ ఆన్," అంది గౌరి. ఎందుకో అలా అంటుంటే కడుపులో పెద్ద దిగులు! ఒక పెద్ద ఖాళీతనం!

చదువుకున్నన్ని రోజులూ అసలు కెరీర్ గురించి ఆలోచనలు లేవు. పాడాలి పాడాలి నేర్చుకోవాలి అన్న ధ్యాస తప్పించి. చదువు పూర్తయ్యాక అనిపించింది. చక్కని వాతావరణంలో గురుకులం లాంటి మ్యూజిక్‌స్కూల్ పెట్టాలనీ ఎంతోమంది పిల్లలకు సంగీతం నేర్పాలనీ! అది కూడా కెరీర్ గానో, సంపాదన కోసమో అనే ఆలోచనేలేదు. పిహెచ్.డి. చెయ్యాలని కూడా మరోపక్క ఆలోచన.

ఈలోపే పెళ్ళి ప్రస్తావన, ఇంట్లో అందరికీ నచ్చడం, పెళ్ళి, కళ్ళు మూసి తెరిచేలోపు అమెరికాలో కాపరం!

'అసలు నాన్నని తన్నాలి! అమెరికా పంపించే ఉద్దేశం వుంటే ఏఇంజనీరింగ్‌కో పంపించక, 'నీ ఇష్టం బంగారూ!' అని తనను మ్యూజిక్ వైపే ప్రోత్సహించాడెందుకు?' చనువుగా ఉక్రోషపడింది మనసులోనే!

ఒక్కోసారి గౌరి కళ్ళు గట్టిగా మూసుకుని, ఇదంతా కల! అసలు పెళ్ళీగిళ్ళీ ఏంలేదు. ఎవరో ఒకరు నన్ను, 'ఇక లే, ఏంటా మొద్దునిద్ర,' అని లేపేస్తారు అని ప్రయత్నించి చూసిందిగానీ ఎవరూ ఎప్పుడూ లేపలా!

"వంటేం చేశావు"అన్న ప్రశ్నతో విశాల్ వచ్చి కళ్ళు తెరిపించేవాడు.

అమెరికాలో కాపరం అన్న ఊహేలేదు తనకి. సడన్‌గా ఇక్కడికి వచ్చి పడేసరికి ఏమిచేయాలో తెలీడంలేదు. ఈలోపే ఇంటర్ తర్వాత విడిపోయి ఇంజనీరింగ్లు చదివి ఏరికోరి అమెరికా మొగుళ్ళని తెచ్చుకున్న స్నేహితురాళ్ళు, "పోన్లే, నువ్వూ వచ్చేశావా? ఆ ఎమ్మేల్తో ఏంచేస్తావుగానీ మీ వూర్లోనే యూనివర్సిటీ ఉందిగా! ఏదైనా చదువుకో! లేదా కమ్యూనిటీ కాలేజీ దగ్గర్లోనే ఉండుంటుంది వెదుకు. అందులో చేరు. త్వరగా ఉజ్జోగాలొచ్చే కోర్స్ ఏదైనా చెయ్యి. బుక్ కీపింగో, టాక్సేషనో...."

వచ్చి నెల కాలేదు, అపుడే ఉచిత సలహాలు! బోడి సలహాలు.

"నాకు ఉజ్జోగం చేసే ఆలోచన లేదు. తిని టీవీ చూస్తూ గడిపేద్దాం అనుకుంటున్నా," అంది కఠినంగా!

అంతే! స్పృహ తప్పిపడిపోయింది ఒక మిత్రురాలు.

"అమెరికా వచ్చి పనిచెయ్యనంటావేం? ఎంతోకొంత సంపాదించకపోతే ఎలా" ఇంకో మిత్రురాలు ఎలాగో గొంతు పెగుల్చుకుంది.

"నేను పని చెయ్యను అనటల్లేదు. ఆ పని నాకు నచ్చకపోతే చెయ్యను అంటున్నాను. డబ్బు కోసమైనాసరే"

"నీ ఖర్మ. ఎలాగో ఏడు," అని వదిలేశారు వాళ్ళిద్దరూ!

కమ్మగా పాడుతూ గడిపిన క్షణాల్ని వదిలి ఇంటికి చేరింది గౌరి సుమతీరావు కార్లో!

"నాకు కాల్ చేస్తే నేనొచ్చేవాణ్ణిగా," అన్నాడు విశాల్ !

"మరేం పర్లేదు లేవోయ్! మళ్ళీ మేమేదైనా ప్రోగ్రాం పెట్టుకుంటే నువ్వే తెచ్చి దింపాలి," హాస్యంగా అని కారు దిగకుండానే బై చెప్పి వెళ్ళిపోయిందావిడ!

తెల్లగా, చల్లగా, హాయిగా కాస్తున్న వెన్నెల. ఎవరిళ్ళలో వాళ్ళు న్నారు. కాసేపు అక్కడే లాన్‌లో కూచుని పాడుకోవాలి అనిపించింది గౌరికి.

ఆ సంగతి చెప్తే విశాల్ గుండె ఆగిపోతుందని మాట్లాడకుండా లోపలికి నడిచింది.

❖

రెండు రోజుల తర్వాత ఆఫీసులో ఉండగా సుమతీ నుంచి ఫోన్. "మీయావిణ్ణి నేనొచ్చి మా ఇంటికి తీసుకుపోతున్నా! సాయంత్రం దించుతా మళ్ళీ," అని

సాయంత్రం ఆరింటికి వచ్చి దింపేసి వెళ్ళింది గౌరిని. వెళ్తూ వెళ్తూ, "రేపు ఫోన్ చేస్తాన్లే మన ప్రోగ్రాం సంగతి," అని చెప్పి వెళ్ళింది కార్లోంచే.

"ఎందుకు తీసుకెళ్ళిందావిడ? ఏం చేశారక్కడ?" అనడిగాడు గౌరి ఇచ్చిన కాఫీ అందుకుంటూ.

"సుమతిగారి ఫ్రెండ్సూ, ఇంకా ఆవిడ తోడికోడళ్ళట వాళ్లంతా వచ్చారు, నాచేత పాడించుకునేందుకు. అబ్బ, ఎంత సేపు పాడానో! భలే హాయిగా ఉందివాళ," అంది గౌరి మిలమిల మెరిసిపోతున్న మొహంతో.

"అయితే రోజూ పాడుకోక తప్పదా నువ్వు?" కొంచెం అదో రకంగా ధ్వనించింది విశాల్ గొంతు! రోజూ పాడుకోడానికి సుమతీరావు ఇంటికి వెళ్తుందా అయితే? దగ్గరే అనుకో... అయితే మాత్రం?

"రోజూకాదు, ఎపుడూ పాడుకోవాలనే ఉంటుంది నాకు. కానీ ఇక్కడ కుదరదంటున్నావు నువ్వు," గౌరి గొంతులో కూడా కొంత నిరాశ.

ఈ 'పాడు' గోల ఏమిటో అంతుపట్టేలా తోచలేదు విశాల్‌కి!

ఆ తర్వాత మరోవారంలో సుమతి ఫోన్ చేసింది విశాల్‌కి. "గౌరి దగ్గర పిల్లలకు సంగీతం నేర్పించడానికి పేరెంట్స్ బాగా ఉత్సాహపడుతున్నారోయ్! మనది చిన్న ఊరవడంవల్ల ఎవరూ లేరు నేర్పించేవాళ్ళు. గోపీనాథ్‌గారి అమ్మాయిని హ్యూస్టన్ తీసుకెళ్ళి నేర్పిస్తున్నారు తెల్సా వీకెండ్స్‌లో? అదృష్టం బాగుండి గౌరి వచ్చిందిక్కడికి. గోపీనాథ్‌గారి వైఫ్ తెలుసుగా సుమిత్ర... ఆవిడైతే గౌరి గొంతు విని అబ్బురపడిపోయిందంటే నమ్ము. గౌరి ఒప్పుకుంటే వాళ్ల పాపని ప్రతి వీకెండూ హ్యూస్టన్‌కి తీసుకెళ్ళడం తప్పుతుందని ఆవిడ ఆశ!

"నిజంగా ఎంత అదృష్టవంతుడివి విశాల్ నువ్వూ? ఏమి గొంతు ఏమి గొంతు? పి. లీల తెల్సా నీకు? అలాటి గాంభీర్యమే మీ యావిడ గొంతులో! మొన్న గుళ్లో చూశాక నాకు ఎంతమంది కాల్ చేశారో తెల్సా గౌరి నంబర్ ఉంటే ఇమ్మనీ, ఆవిడ నేర్పుతుందేమో కనుక్కోమనీ!

"ఇంత దూరంలో పడి ఉంటున్నాం కదా పుట్టిన నేలకి? ఏదో మన సంగీతమూ, మన కళలూ ఇవన్నీ దూరం కాకుండా ఉండాలని ఎవరి తిప్పలు వాళ్ళు పడతారు పాపం! నేను అడిగాను గౌరిని ఈ విషయం! కానీ గౌరి ఏ విషయమూ తేల్చుకోలేకపోతోంది. మొన్నే కదా వచ్చింది. ఇంకా ఈ వాతావరణం పూర్తిగా కొత్తాయెను! సుమిత్ర గారే కాదు, శ్రీరామ్ పూసపాటి తెల్సుగా వాళ్లబ్బాయి, అనూ కాటసాని వాళ్ల చిన్నది, కిషోర్ సోమయాజుల వాళ్ళ పాప..." సుమతీరావు మాటల ప్రవాహంలో విశాల్ మతి ఎటో పోయింది.

ఇంత జరిగాక ఇక గౌరి ఆగుతుందా నేర్పకుండా??

"నేను గౌరితో మాట్లాడతాలెండి, కనుక్కుంటా, ఒప్పుకుంటుందేమో!" అన్నాడు ప్రస్తుతానికి తప్పించుకుందామని.

"నువ్వు ఒప్పుకోడం ఏమిటోయ్? నువ్వొప్పుకోనంటే నేనూరుకుంటానా? ఇంతమందికి నేర్పగలనా అని గౌరి ఆలోచిస్తోందంతే! సర్లే, నీకు వదిలేస్తే నువ్వు మొత్తం చెడగొట్టేట్టున్నావ్, గౌరితో నేను మాట్లాడతాలే! నువ్వాఫీసుకెళ్ళు." అబ్బ, ఈవిడకు బొత్తిగా మొహమాటం లేదు. ఏం పెద్దరికమో ఏమో!

ఆఫీసు నుంచి ఇంటికి వచ్చాక తీరిగ్గా ఇద్దరూ బాల్కనీలో కూచుని కాఫీ తాగుతుండగా అడిగాడు, "మ్యూజిక్ నేర్పుతాను అన్నావటగా పిల్లలకి, సుమతీరావు ఫోన్ చేసింది."

"నీకు చెప్పకుండా ఎలా నేర్పుతానూ, అయ్యో అదేం మాట," అనలేదు గౌరి.

"అవును, ఎంతోమంది పేరెంట్స్ అడుగుతున్నారట. నాకిది ఆ సరస్వతి అనుగ్రహంలాగే ఉంది. అసలు పాడుకోడానికే కుదర్దేమో అని భయపడుతుంటే, రోజూ పాడుకునే అవకాశం వచ్చినట్టుగా ఉంది," అంది

"కల్లో కనపడిందా సరస్వతి, రోజూ పాడుకోమని చెప్పిందా? ఊళ్ళోవాళ్ళ పిల్లలందరికీ నేర్పమని కూడా చెప్పిందా? ఫీజు అదీ నువ్వు చెప్తావా సరస్వతి చెప్తుందా కల్లో?" అన్నాడు వెటకరిస్తూ.

గౌరి పట్టించుకోలా! రోజూ తనివితీరా పాడుకోబోతున్నాననే సంతోషంలో మునిగి ఉంది.

"కల్లో కాదు, ఇలలోనే! సుమతిగారే సరస్వతి నాకు," అంది ఎక్కడో ఆలోచిస్తూ.

విశాల్ దిగాలు పడిపోయాడు!

❖

విశాల్ చూస్తుండగానే మూడునెలలు వేగంగా తిరిగిపోయాయి. వారంలో మూడురోజులు ప్లస్ వారాంతంలో ఒకరోజు గౌరి సంగీతం క్లాసులు జరిగిపోతున్నాయి. వారాంతం సుమతీ

రావు ఇంట్లో! మిగతా రోజులు గుడిలో!

మొత్తం ప్రత్యక్ష విద్యార్థులు 16 మంది. ఇదికాక వయొలిన్ క్లాసులకు వచ్చేవారు ముగ్గురు. ఈ మూడు నెలల్లోనే గౌరికి సుమతీరావు డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ ఇప్పించేసింది.

సుమతి ఉత్సాహం చూస్తుంటే విశాల్‌కి దడ పట్టుకుంది. సంగీతంక్లాసుల్లో గౌరి ఎలాఉంటుందో తెలీదు కానీ ఇంట్లో మాత్రం మొన్నమొన్నటి వరకూ కొత్త పెళ్ళికూతుర్లానే ఉంది. ఈమధ్య బాగా మార్పు తోస్తోంది !

తను డ్రైవ్ చేస్తుంటే ప్రకృతిని చూస్తూ పరవశిస్తూ పక్క సీట్లో కూచునేదల్లా మొన్నొకరోజు, "నేను డ్రైవ్ చేస్తాలే, మీరు కూచోండి," అంది!

పైగా బయటికి వెళ్ళినపుడు కాష్ పేమెంట్లు ఎడాపెడా చేసేస్తోంది తనే సొంత డబ్బులతో! మూడునెల్ల క్రితం గౌరి ఇలా లేదు.

ఇంకా ఎలా మారుతుందో తెలీదు! ప్చ్!

డిపెండెంట్ వీసా మీదున్నా సొంత ఐడెంటిటీ!!

ఊహించని విషయం ఇది! ఈ స్ట్రెస్ ఎలా తట్టుకోవాలో అర్థం కావట్లేదు విశాల్‌కి!

ఆ ఆదివారం పదకొండు గంటలకు సుమతీరావు ఫోన్ చేసింది... విశాల్‌కి కాదు గౌరికి!

45 నిమిషాలు మాట్లాడాక దాని సారాంశం గౌరి చెప్పింది... ఒకటిం పావు నిమిషంలో!!

స్కైప్‌లో మ్యూసిక్ క్లాస్ నేర్చుకోడానికి నలుగురైదుగురు పిల్లలు వేరే వూళ్ళ నుంచి రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నారట. గౌరి కాంటాక్ట్ కావాలని కోరారట సుమతిగారిని! గౌరి లెసన్స్ స్కైప్‌లో చెప్ప డానికి ఒప్పుకుంది !

"నాకు చెప్పలేదేం," అన్నాడు మళ్ళీ... అసలా ప్రశ్నే వృథా గా తోస్తుండగా!

"నాకూ ఇప్పుడేగా తెల్సింది! అయినా చెప్పడానికే ముంది? నాకిష్టమేగా, అదీకాక హైస్కూలు పిల్లలు వాళ్ళు. ఉదయాన్నే ఆరింటికి అరగంట స్కైప్ చేస్తే చాలు. వారానికి రెండు క్లాసులు."

"ఉదయాన్నే ఆరింటికా????"

"అవును, నువ్వు లేవక్కర్లేదు, నేను లివింగ్‌రూమ్‌లో లాప్ టాప్ పెట్టుకుని తీసుకుంటాలే క్లాసు,"

ఈమాత్రం బోడి సంగీతం క్లాసులకు ఇండియా నుంచి ఇంట్లోవాళ్ల అప్లాజు!! వాళ్ళమ్మా నాన్నలు మరీ జీవిం చేస్తున్నారు. వాళ్ళ నాన్నంటాడు, " రోజూ పాడుతున్నందుకు చాలా సంతోషం బంగారూ! అందరికి నేర్పడం మంచిపనే కానీ నువ్వు అందులో పడి నేర్చుకోవడం మానేయకు. మహామహా వాళ్ళవి ఇప్పుడు ఫేసుబుక్‌లో పేజీలున్నాయి. కొత్త రికార్డ్స్ అప్‌డేట్ చేస్తుంటారు. వింటూ ఉండు" అట!

మరే, ఈవిడొక్కత్తే ఈ దేశంలో సంగీతాన్ని పాలిస్తోంది! ఈమధ్య ఏ చిన్నగెట్టుగెదర్ జరిగినా గౌరి సంగీతం ఒక టాపిక్ అయిపోతోంది. "నీ వైఫ్ మ్యూజికల్ లెసెన్స్ చెప్తుందటగా? చాలా అద్భుతంగా పాడుతుందట?" అని ఎవరో ఒకరు అడగనే అడుగుతున్నారు.

"విశాల్, నా వయొలిన్‌కి తీగలు తెచ్చుకోవాలి కొత్తవి. షోల్డర్ రెసెట్ కూడా !స్ట్రెయిట్ మ్యూజిక్ షాప్‌కి వెళ్తున్నా! వస్తావా నువ్వు?" చెప్పు లేసుకుంటోంది గౌరి.

నిట్టూర్చాడు!!

"వస్తానుండు."

❖

మరో నాలుగు నెలలు గడిచాయి!

ఉగాది!

గుడి ఆవరణంతా పట్టుపరికిణీలూ, జడగంటలూ, పంచెలూ, నుదుట నామాలతో నిండి తెలుగింటి నట్టిల్లులా వుంది. దర్శనం చేసుకుని వస్తున్న వాళ్లందరికీ ఉగాదిపచ్చడి చేతిలో కొద్దిగా వడ్డిస్తోంది ఒక ఓణీపిల్ల. మరోపక్క కెఫెటేరియా అనగా ప్రసాదశాలలో భోజనాల ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. సుమతీరావు మోకాళ్ళ దాకా అంచున్న పెద్ద పట్టుచీర, దానికి తగ్గ నగలతో తయారై హడావుడిగా భజనహాల్లో తిరుగుతోంది. పండగ ప్రత్యేక దర్శనం పూర్తయ్యాక గౌరి దగ్గర సంగీతం నేర్చు కుంటున్న పిల్లల విద్యాప్రదర్శన ఉందక్కడ! గౌరి కారు దిగి అక్కడ అడుగు పెట్టగానే ఎదురొచ్చి లాక్కుపోయింది సుమతి గారు. "ఏంటి ఆలస్యం చేశావ్? నీ మొగుడేమన్నా సణుగు తున్నాడా? గమనిస్తున్నాలే వాలకం," అంటూ!

గౌరిని చూడగానే పిల్లలలంతా పరిగెత్తుకొచ్చారు. వాళ్లందరి చేతులూ పట్టుకుని సగం టెన్షన్ తగ్గించుకుంది గౌరి. వాళ్ళందరినీ చూస్తుంటే తన చిన్నతనం గుర్తొస్తోంది. స్కూలు సంగీతం, తప్ప ఇంకేమీ ఉండేవి కాదు దినచర్యలో!

మొదటిసారిగా స్టేజీ మీద పాడినపుడు, 'మూర్తిగారి అమ్మాయి,' అంటే ఎంత గర్వపడ్డారో నాన్న, అనేక ప్రదర్శనల తర్వాత, 'గౌరీమనోహరిగారి తండ్రి శ్రీమూర్తి గారిని స్టేజిమీదికి ఆహ్వానిస్తున్నాం,' అంటే అంతకంటే ఎక్కువ గర్వపడ్డారు. గౌరి తండ్రిగా గుర్తించినపుడు కళ్ళనీళ్ళు పెట్టేసుకున్నారు!

తండ్రి గుర్తొచ్చి మనసు తడిగా అయింది గౌరికి!

అన్నట్లు విశాల్ ఏమైనా తిన్నాడో లేదో చటుక్కున గుర్తొచ్చి లేచి వెళ్ళింది. విశాల్ హాయిగా ఫ్రెండ్స్‌తో కల్సి వడలు లాగిస్తూ కబుర్లు చెప్తున్నాడు.

నడిచి వస్తున్న గౌరిని చూపిస్తూ తన ఫ్రెండ్స్‌కి ఏదో చెప్తున్నాడు. 'నా వైఫ్ గౌరి,' అని చెప్తున్నాడేమో మరి!

పూజ పూర్తవగానే పిల్లల సంగీతం మొదలైంది. గౌరి వయొ లిన్ అందుకుని వాళ్లతోపాటు కూచుంది. పిల్లలంతా అద్భుతంగా పాడారు.

సుమతీరావు సంతోషానికి అంతు లేకుండాపోయింది. ఆవిడేగా గౌరిని కనిపెట్టింది (డిస్కవరీ). అటూఇటూ తిరుగుతూ అన్నీ చూసుకుంటూనే ప్రోగ్రాం మీద ఒక చెవి పడేసి ఉంచింది.

చివరగా పిల్లలు అన్నమాచార్య కీర్తలనలేవో పాడుతుండగా విశాల్ లేచి బయటికి వెళ్లాడు సుమతిగారు పిలవడంతో!

"విశాల్, నీ ఫ్రెండ్ ఎవరినైనా పిలువు, ఈ కుర్చీలు కొంచెం పక్కగా సర్దాలి! మనిద్దరివల్లా కాదు," అందావిడ అప్పటికే రెండేసి కుర్చీలు సర్దేస్తూ!

ఇంతలోనే ఆలయ సింహద్వారం నుంచి లోపలికి వస్తున్న వాళ్లని చూసి ఆవిడ గబగబా ఎదురెళ్ళింది. "ఏంటింత లేటు? పెందలాడే వస్తారనుకున్నాను? ఫోన్ చేస్తే తీయరేం సుభాష్ గారూ," అని ఆహ్వానిస్తూనే ఒకాయన్ని చనువుగా మందలించింది.

"బయలుదేరడమే కాస్త లేటయింది. సారీ సుమతిగారూ! ప్రోగ్రాం అయిపోయిందా?" అడిగాడాయన లోపలికి నడవబోతూ

"అయిపోయినట్టే! మధ్యమావతిలో మంగళహారతి విందురుగాని పదండి! అదే ప్రాప్తం మీకు," అంటూ పక్కకు తిరిగి, "విశాల్! నిహాల్‌నో మరొకర్నో పిలిచి కొద్దిగా ఈ పని కానిచ్చెయ్," అని వచ్చినవాళ్ళను లోపలికి తీసుకెళ్ళింది.

విశాల్‌కి ఎందుకో తలనొప్పిగా అనిపించింది. గబాగబా తానొక్కడే కుర్చీలన్నీ మూడేసి చొప్పున పక్కకి సర్దేసి లోపలికి వచ్చాడు. సుమతీరావు దగ్గరికి వెళ్లి, "ఆంటీ మంచినీళ్ళు ఇంకా రాలేదు, ఫోన్ చెయ్యాలి," అన్నాడు గౌరికేసి చూపులు సారిస్తూ!

నీలిరంగు పట్టుచీరలో గౌరి అద్భుతంగా కనిపిస్తోంది. నిజానికది చీర అందమో గౌరి అందమో కాదు! గౌరి మోహంలో తృప్తి, సంతోషం, ఉత్సాహం... ఇవి ఆమెకు కొత్త సౌందర్యాన్ని అద్దుతున్నాయి.

"అయ్యో, అవునా... చేసేద్దాం చేసేద్దాం," అంటూ సుమతి గారు మొబైల్ అందుకుంది.

చోటు చాలక నిలబడి పిల్లల సంగీతాన్ని వింటున్న వాళ్ళలో ఒకాయన, "ఈ అబ్బాయెవరూ? ఇంతకుముందు చూశానా," అన్నాడు విశాల్ కేసి చూస్తూ!

ఫోన్ చేయబోతున్నదల్లా ఆగి సుమతీరావు అన్న మాట బహుశా విశాల్ ఎన్నటికీ ఊహించలేడు.

"ఈ అబ్బాయా? ఇతని పేరు విశాల్! మన మ్యూజిక్ టీచర్ గౌరి మనోహరి భర్త."

Audio and Music System service Available for all Type of functions for an Exciting Price For more details Contact: Srinivas Raju Dhenuvakonda Phone : 313-310-2367 or saidoot99@yahoo.com

కొయ్యబారిపోయాడు విశాల్!

'గౌరి మనోహరి భర్త'... ఇదొక్కటే వినపడింది! అదొక్కటే వినపడుతోంది మళ్లీమళ్లీ!

"అవునా? గౌరిగారి భర్తగారా? ఓ... నైస్," చేయి పట్టుకుని ఊపేస్తున్నాడాయన!

గౌరిని మొదటిసారి ఆ వూరి తెలుగు కమ్యూనిటీకి సుమతీరావు పరిచయం చేసిన మాటలు గుర్తొచ్చాయి విశాల్‌కి అప్రయత్నంగానే.

"ఇదిగో ఈ అమ్మాయి పేరు గౌరి! మన విశాల్ భార్య."

విశాల్ భార్య...

గౌరి భర్త...

తలనొప్పి మైగ్రేయిన్‌గా మారుతుండగా మనసులో ఆలోచన మెదిలింది

గౌరి భర్తగా ఎత్తుకి ఎదిగాడాతను? *

సుజాత జర్నలిస్టు మరియు కథకురాలు. అమెరికా వచ్చాక వాకిలి అంతర్జాల పత్రికకు ఎడిటర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. గ్రంథ పఠనం అభిరుచి. నివాసం ఆస్టిన్, టెక్సస్.

బతుకమ్మా! సగర్వంగా తలెత్తుకుని బతుకు! సంబరంగా బతుకు!!!

నారాయణస్వామి వెంకటయోగి

యింకా బాగా గుర్తుంది. చిన్నప్పుడు దసరా సెలవులకు యింటికి పోయినప్పుడు పొద్దున్నే నిద్రలేపేది నాయనమ్మ. 'లే బిడ్డా లే! జల్దీ లేచి మొకం కడుక్కొని, ఇన్ని పాలు తాగి ఆ గోనె సంచి తీసుకొని శెలుక దిక్కు పోయిరా! మంచి మంచి తంగేడి పువ్వు, గునుక పువ్వు, బంతి పువ్వు, చేమంతి పువ్వు, మోత్కాకులు తీసుకోనిరా! నీ సోపతోల్లు అంతా అప్పుడే పోయింద్రు! ఇంక ఆల్సెమైతే పువ్వు దొరుకదు,' అంటూ తొందరపెట్టేది. 'అబ్బా సెలవులల్ల కూడా జల్ది లేవాల్నాయె?' అని విసుక్కుంట తొందర తొందరగ తయారై బయటపడేది. 'పదిలం బిడ్డా! పురుగు బూసి చూసుకో! ముల్లు గిట్ల గుచ్చగిట్ల,' అని భద్రం చెప్పేది నాయనమ్మ! బాగా పొద్దెక్కేదాకా, కడుపుల మల్ల గురగుర అనెదాక పూలు ఆకులు తెంపుకోని యింటికి చేరుకునేది. నిండ నింపుకొచ్చిన సంచి దులుపుతుంటే బాపు, నాయనమ్మ సంబర పడెటోల్లు. 'అబ్బో ఈసారి మనదే అందరికన్న పెద్దదయితది! పూలు మాలెసగనే తెచ్చిండు కొడుకు,' అంటూ వీపు నిమిరేది నాయనమ్మ! నిజానికి నేను తెచ్చినవి తక్కువేనని, యేదో నన్ను మెచ్చుకోవటానికి అంటున్నరని అప్పుడు తెల్సుకోలేక పోయినా తర్వాత తర్వాత తెల్సుకున్నా! మల్లా బాపు కూడా పోయి పూలు తెచ్చెటోడు. ఇద్దరివీ కలిస్తే బాగానే జమయ్యేవి. యింతకీ ఈ హంగామా అంతా మా బతుకమ్మ పేర్చేటందుకు. వాడకట్టుకి అందరి బతుకమ్మ కన్నా మాదే పెద్దది కావాలని తాపత్రయం. యెప్పుడో ఒకసారి తప్ప మాది అంత పెద్దదిగా పేర్చగలిగేవాళ్లం కాదు.

ఆశ్వయుజ మాసం శుద్ధపాడ్యమి నుండి తొమ్మిది రోజుల పాటు తెలంగాణలోనే జరుపుకునే ఒక గొప్ప సామూహిక పండుగ బతుకమ్మ. తెలంగాణ ప్రజల సామూహికజీవితానికి ప్రతీక బతుకమ్మ. పనిలోంచి శ్రమజీవితాల్లోంచి పెల్లుబికిన పాటల పూల సమాహారం బతుకమ్మ. ఏవో ఒకటి రెండుదేశాల్లో పూలకు సంబంధించిన పండుగ లున్నా యింత పెద్ద యెత్తున విశిష్టంగా జరుపుకునే పూలపండుగ బతుకమ్మ మరెక్కడా కానరాదు. అందుకే బతుకమ్మ పండుగ ఒక ప్రత్యేక సాంస్కృతిక చిహ్నంగా మారి ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రఖ్యాతి గాంచింది.

ఈ పండుగ ప్రధానంగా పూలకు, నీళ్ళకు, స్త్రీలకు ప్రకృతికి సంబంధించిన పండుగ. స్త్రీ ప్రకృతికి చిహ్నం. ప్రకృతిలో అత్యంత ముఖ్యమైన నీళ్ళకు, ప్రకృతికే రంగులద్ది వన్నెతెచ్చే పూలతో, ప్రకృతికి మరో రూపమైన స్త్రీలిచ్చే నీరాజనం బతుకమ్మ పండుగ, ప్రకృతి పండుగ! ప్రధానంగా శ్రమజీవులైన స్త్రీలు (ముఖ్యంగా బహుజన స్త్రీలు) తమ శ్రమకు ఫలించిన ప్రకృతికీ, తోడునిచ్చిన నీళ్లకూ, తమ చిరునవ్వుల్లాంటి పూలతో జరిపే ఉత్సవం బతుకమ్మ. బహుశ మరే పండుగ స్త్రీలకు, ప్రకృతికీ, పూలకూ సమస్త జీవరాశులకూ ప్రాణాధారమైన నీళ్ళకూ యింతగా ముడివడి లేదనడం అతిశయోక్తి కాదు.

బతుకమ్మ పండుగ జరుపుకోవడానికి వెనుక చాలా కథలు (legends) ప్రచారంలో ఉన్నాయి. వీటిలో ప్రధానమైనవి-

మహిషాసురమర్ధని గౌరి అమ్మవారి నేపథ్యంలో చెప్పే కథ. మహిషారున్ని చంపిన తర్వాత దుర్గాదేవి (గౌరి) మూర్ఛ పోయి నప్పుడు స్త్రీలంతా ఆమెను తిరిగి లేవమని, 'బతుకమ్మ' అని పది రోజుల పాటు పాటలు పాడాక ఆమె తిరిగి లేస్తుంది. కనుక స్త్రీలు ఆమె తిరిగి లేచిన సందర్భంగా పండుగ జరుపుకుంటారు.

ప్రాచుర్యంలో ఉన్న మరో కథ- పూర్వం ఒక కాపు దంపతు లకు పుట్టిన పిల్లలంతా పురిట్లోనే చనిపోవడంతో యేడవ సంతా నానికి బతుకమ్మ అని పేరు పెట్టడంవల్ల ఆమె బతుకు తుంది. తర్వాత ఆమెకో సోదరుడు కూడా పుడతాడు. పెళ్ళి వయసు వచ్చి నంక బతుకమ్మకు పెళ్ళి చేసి పంపిస్తారు. సోదరునికి కూడా పెళ్ళి అవుతుంది. ఒకసారి తల్లివారింటికి వచ్చిన బతుకమ్మ తన మరదలుతో కలిసి చెరువుకు స్నానానికి పోయినప్పుడు తన చీర కట్టుకుందన్న కోపంతో మరదలు బతుకమ్మను గొంతు పిసికి చంపేసి చెరువువొడ్డున పాతిపెడుతుంది. చని పోయిన బతుకమ్మ తన భర్తకు కలలో కనిపించి తనని తీసికొని పొమ్మని అడుగు తుంది. ఆయన చెరువు వొడ్డుకి పోయి అక్కడ మొలిచిన తంగేడి చెట్టు పూలని ఆశ్చర్యంతో తెంపబోగా ఆ చెట్టు (బతుకమ్మ) జరిగిన కథ చెబుతుంది. అప్పట్నుండీ తంగేడిపూలతో బతుకమ్మ పేర్చడం ఆనవాయితీగా బతుకమ్మ పండుగ ప్రసిద్ధి చెందింది.

బతుకమ్మ పాటల పండుగ. పాటలు లేని బతుకమ్మను ఊహించడం అసాధ్యం. పాట శ్రమ నుండి పుట్టింది. పాటను, ముఖ్యంగా జానపద పాటను శ్రమ నుండి వేరుచేసి చూడడం అసాధ్యం. బతుకమ్మ పండుగ రోజుల్లో స్త్రీలు తీరొక్క పూలతో పేర్చిన బతుకమ్మల చుట్టూ వాడ వాడలా పొద్దుగూకి , దిగూట్లో దీపాలు వెలిగేదాకా తమదైన ప్రత్యేకత కలిగిన శ్రావ్యమైన గొంతుకలతో సామూహికంగా పాడే అద్భుతమైన పాటలు వారి సామూహిక శ్రామిక జీవనానికి నిలువెత్తు ప్రతీకలు, దర్పణాలు. బతుకమ్మ పాటల్లో శ్రామిక జీవితం, కష్టనష్టాలు, కన్నీళ్ళు, వెతలు, గాథలు, సామూహిక జీవనగానం పుష్కలంగా కనబడుతుంది. అందుకే బతుకమ్మ పండుగ తెలంగాణ స్త్రీల సామూహిక, శ్రామిక, జానపద ప్రాకృతిక దర్శనం. చారిత్రికంగా బతుకమ్మ పండుగను ప్రదానంగా బహుజన కులాల శ్రామిక స్త్రీలు పెద్ద

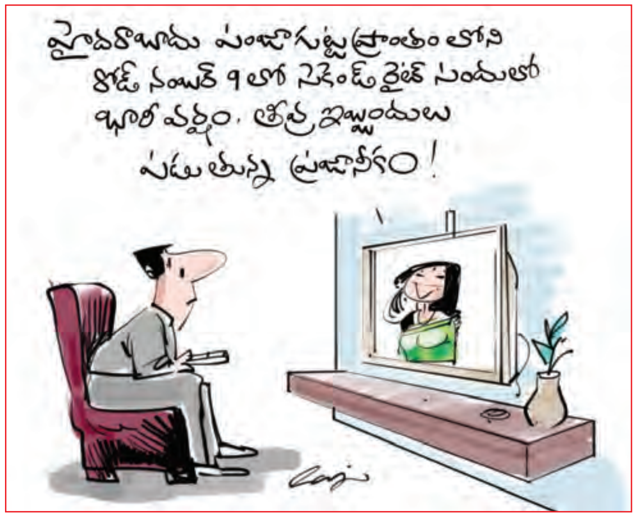

యెత్తున జరుపుకుంటారు. శ్రామిక స్త్రీలు తమకున్న సొమ్ములతో, రంగుల రంగుల చీరలతో అలంకరించుకుని దొరల గడీలలో సామూహికంగా బతుకమ్మ ఆడేవారు. కాలక్రమేణా అగ్ర కులా లకు చెందిన స్త్రీలు కూడా బతుకమ్మ పండుగ జరుపుకోవడం కొనసాగించారు. యిప్పుడు తెలంగాణ ప్రాంతమంతా కులాలతో నిమిత్తం లేకుండా బతుకమ్మ పండుగ జరుపుకుంటు న్నారు. అయితే ప్రజల ప్రతి సామూహిక సాంస్కృతిక సంఘటన లకు తాత్విక, రాజకీయ అంశాలు ముడివడి వుంటాయి. ఆ కోణం లోంచి చూసినప్పుడు బతుకమ్మ ఖచ్చితంగా శ్రామిక ప్రజల పండుగ అనే చెప్పుకోవాలి. కాలక్రమేణా బతుకమ్మ తెలంగాణ సమాజానికి చెందిన విభిన్న సమూహాల ప్రజలని ప్రభావితం చేయడం, వారి సంస్కృతిలో మొత్తంగా తెలంగాణ సామూహిక సంస్కృతిలో భాగం కావడం- మొత్తంగా తెలంగాణకే సాంస్కృతిక చిహ్నం కావడం- సమాజ ఉపరితలంలో భాగమైన సంస్కృతి, పునాదిని పెద్ద యెత్తున ప్రభావితం చేయడానికి ఉత్కృష్టమైన ఉదాహరణ!

అద్భుత చారిత్రక నేపథ్యం కలిగి, ఒక సామూహిక సాంస్కృతిక సంఘటనగా, ప్రధానంగా శ్రామిక బహుజన స్త్రీల పండుగ అయినప్పటికీ యివాళ్ల తెలంగాణా పల్లెపల్లెనా ప్రతి ఒక్కరూ సంబరంగా, సగర్వంగా జరుపుకుంటున్న పండుగ బతుకమ్మ! *

మెదక్ జిల్లాలో పుట్టి, హైదరాబాద్‌లో చదివి, కొంతకాలం అక్కడే ఉద్యోగం చేసి, సాఫ్ట్‌వేర్ ప్రొఫెషనల్‌గా అమెరికాలో స్థిరపడ్డారు శ్రీ స్వామి వెంకటయోగి. రెండు కవితా సంకలనాలు- కల్లోల కలల మేఘం, సందుక ప్రచురించారు. భార్య విద్య, ఇద్దరు అమ్మాయిలతో ప్రిన్స్‌టన్‌లో నివాసం.

అందమయిన భాషరా ...

డి.ఎ. ఉషా రాజు

కొందరికి తెలుగు గుణమగు,
కొందరికి సంస్కృతంబు గుణంబగున్, రెండున్
గొందరికిని గుణములగు, నే
నందరి మెప్పింతు గ్రుతుల నయ్యే యెడలన్.

అన్నాడు పోతనామాత్యుడు భాగవతం ప్రారంభంలోనే. ఈ తెలుగూ సంస్కృతమూ అందంగా కలసిన భాషనే మనం తేటతెల్లని తెలుగని మురిసిపోతూ ఉంటాం. తెలుగు సంస్కృతాలు మిళితమయిన పోతన భాగవతాన్ని ఈనాటికీ ఆస్వాదిస్తున్నాం. అదేవిధంగా ఈ రెండు భాషలూ కలబోసిన కీర్తనల్నీ, స్తోత్రాలనీ వినీ, పాడీ ఎంతో ఆనందిస్తాం.

పోతన పద్యాలలోని అందం భాషదా? అది తెలియచెప్పే భావనదా? ఆ కూర్పులోని నాదమాధుర్యానిదా?

బాల రసాల సాల నవపల్లవ కోమల కావ్యకన్యకన్
గూళలకిచ్చి యప్పడుఁపు గూడు భుజించుటకంటె సత్కవుల్
హాలికులైననేమి గహనాంతరసీమలఁ గందమూల కౌ
ద్దాలికులైననేమి నిజ దార సుతోదర పోషణార్థమై.

ఈ పోతన పద్యంలో ఏఏ పదాలు సంస్కృతమో (కాదో) చూద్దాం....

మొదటి పాదం పూర్తిగా సంస్కృతమే కదా. రెండవ పాదంలో గూళలు, పడుపు, కూడు, కంటె అన్న పదాలు అచ్చ తెలుగే అయినా భుజించుట (భోజనం) అన్న పదం సంస్కృత భుజ్ ధాతువు నుంచి వచ్చింది. మూడవ పాదం దాదాపుగా అంతా సంస్కృతమే 'ఏమి' అన్న పదం తప్ప! నాలుగవ పాదం మళ్ళీ అంతా సంస్కృతమే. రెండు భాషలలోని పదాలు కలిసి రసాత్మకమైంది. తెలుగు పదాలు కొన్నే అయినా అవి లేకపోతే ఈ పద్యానికి అర్థం, భావం ఉండవు.

ఇది కావ్య రచన కాబట్టి సంస్కృతమెక్కువగా ఉందను కోవచ్చు, కానీ వాడుక భాషలో సంస్కృత పదాలు కోకొల్లలు. సాధారణంగా తెలుగులో ఉన్న విశేషణాలు, నామవాచకాలలో సంస్కృత పదాలు ఎక్కువ. తెలుగులో క్రియాపదాలు, సర్వనామ పదాలు, సంఖ్యలు సంస్కృతానికి భిన్నంగా ఉంటాయి. అదే వాడుక హిందీలో అయితే సర్వనామపదాలు, క్రియాపదాలు, సంఖ్యలు కొంతలో కొంత సంస్కృతానికి సమీపంగా ఉంటాయి. స్వచ్ఛమైన హిందీలో తప్ప వాడుక హిందీ (హిందుస్థాని)లో బహుశా పర్షియా, అరబ్, ఉర్దూభాషల ప్రభావంతో కలిసిన నామవాచక పదాలు ఎక్కువ కనపడతాయి.

ఉదాహరణకి...

సంస్కృతం- పుస్తకం, ప్రేమ, సమీపం, ఆనందం, సంతోషం
తెలుగు- పుస్తకం, ప్రేమ, సమీపం, ఆనందం, సంతోషం
హిందీ వాడుక భాష- కితాబ్, ఇష్క్, నజ్దీక్, ఖుషీ
సర్వనామ పదాలు, ప్రశ్నార్థక సర్వనామపదాలు, సంఖ్యలు.
సంస్కృతం- అహం, త్వం, సః, సా, తత్
- కహ్/ కా/కిం? (who, what) కథం (how)? కిమర్థం (why)? కుత్ర (where)? కుతహ్ (where from)? కదా (when)? కతి (how many)?
- ఏకం, ద్వే, త్రీణి, చత్వారి, పంచ
హిందీ- హమ్, తుమ్, వహ
- కౌన్? క్యా? కైసా? క్యోం? కహాఁ? కహాఁ సే? కబ్? కిత్నా?
- ఏక్, దో, తీన్, చార్, పాంచ్
తెలుగు- నేను, నీవు, అతడు, ఆమె, అది
- ఎవడు/ఎవతె ? ఏమిటి?; ఎలా? ఎందుకు ఎక్కడ? ఎక్కడనుంచి?

ఎప్పుడు? ఎన్ని?

- ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగు, ఐదు

సంఖ్యలలో లక్ష, కోటి మాత్రం సంస్కృతం లోంచి వచ్చినవే. మన 'సున్నా' సంస్కృత 'శూన్య' నుంచి వచ్చింది.

తెలుగు వాడుక భాషలో సంస్కృత పదాలు

అభిమానం, అవమానం, అనుమానం, అనుగుణం, అదృష్టం, ఆలోచన, ఆక్షేపణ, ఆహారం, ఆదర్శం, ఆక్రమణ, ఆకర్షణ, అన్నం, ముఖం, శరీరం, నీరసం, జ్వరం, ధనం, పుస్తకం, పత్రిక, మధ్య, మాయ, మనసు, మతి, బుద్ధి, దయ, కరుణ, సమయం, కాలం, భార్య, భర్త, మామ, తాత (సంస్కృతంలో తాత అంటే తండ్రి. పితామహుడు అనే అర్థం కూడా ఉంది.), స్నేహం, మిత్రుడు, వృక్షం, మంచం, ఇత్యాది.

అక్షరం, పదం, వాక్యం, కర్త, కర్మ, క్రియ, విభక్తి, సంధి, రచన వంటి వ్యాకరణ- సాహిత్య సంబంధమయిన పదాలు; సంగీతం, గానం, లయ, తాళం, శృతి, ఆలాపన, నాట్యం, నృత్యం వంటి కళా సంబంధమయిన పదాలు సంస్కృతం నుంచే వచ్చాయి.

సంస్కృత పదాలు చాలా కలిసినా ఇతర భారతదేశ భాషల్ని, భాషాపరిచయం, జ్ఞానం లేకపోతే అర్థం చేసుకోలేం. కారణం, సర్వనామాలు, క్రియాపదాలు ఇతర ప్రయోగాలు వేరుగా ఉండటం వల్లే. విడివిడిగా కొన్ని మాటలు అర్థమైనంతమాత్రాన వాక్యం అర్థం కాదు.

ఏ భాషైనా ప్రామాణికమెలా అవుతుందో చెప్పటానికి ఆచార్య గంటిజోగి సోమయాజిగారు ఇలా రాసారు... 'మాండలిక భాషయందు కావ్యములు పుట్టి, సభలు జరిగి, విచారణలు ప్రబలినప్పుడా భాషకు స్థైర్యము కలుగును. ద్రవరూపము పోయి ఘనీభవించును. నోటి మాట ఆ నోటి నుండి మరొక నోటికి పాకి మారుచునే యుండును. లిఖితము మారదు. అట్టి లేఖనం లేనప్పుడు భాష ఝురీ వేగమున మారిపోవును. భాషకు స్థిరత వచ్చాక మాండలిక రూపములు చాలా నశించును. కవులే మాండలికమును గ్రహించిరో అవియే నిలచును. వానినే శిష్టులు వాడుదురు. ఏకరూపత ఏర్పడుచుండును.' (ఆంధ్ర భాషా వికాసము. ఆచార్య గంటిజోగి సోమయాజి, పు 247, 1978). మాండలికమంటే, నియమబద్ధం కాకపూర్వం వివిధ ప్రదేశాలలో (మండలాల్లో) వాడుకలో ఉన్న భాష (dialect). ఒకే భాషలో ప్రాంతీయ భేదాలు చాలా ఉండేవి.

సంస్కృత పదాలు నన్నయాదిగా కవులు 'అచ్చ' తెలుగులో కలిపేసారని విమర్శిస్తున్నాం? ఆంగ్లపదాలు తెలుగులో ఎక్కువ కలుస్తున్నాయని ఈనాడు బాధపడుతున్నాం. మాట్లాడే భాష మారకుండా ఉంటుందా? 'స్వచ్ఛమయిన' భాష అసలు ఏదైనా ఉందా?

మనుష్యులు ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకోవటానికి కాల క్రమేణా ఉత్పత్తి అయిన ఒక ఉపకరణం భాష. ఒక్కొక్క మాట లో, ఒక్కొక్క వాక్యంలో అంతర్గతమయిన భావమే దాని అర్థం తెలుపుతోంది. ఆమాట ఏ భాషలోదైనా కావచ్చు. దాన్ని ఎక్కువగా విని, వాడి వుంటే దాని అర్థం, ఉపయోగం మస్తిష్కంలో స్థాపితమైతే మనం మాట్లాడేటప్పుడు అనాలోచితంగా బయటకి వచ్చేస్తుంది (involuntary). రాసే (వ్రాసే)టప్పుడు కొంచమో ఎక్కువో అలోచించి, ఒక్కొక్క పదమూ మస్తిష్కం (మెదడు)లో నుంచి ఇచ్ఛాపూర్వకంగా జ్ఞాపకం చేసుకుని రాస్తాం (voluntary). ప్రతీ మాటా, వాక్యం మెదడులో ఒక మానసిక చిత్రాన్ని (ఇమేజ్) చూపిస్తుంది. కొత్త (క్రొత్త)భాషలో మాటలు నేర్చుకున్నప్పుడు ఇంకొకభాషలోని అదే పదానికి కూడా ఆ చిత్రమే మనోనేత్రానికి కనబడుతుంది. భాష సుపరిచితమై, అర్థమైతేనే; మస్తిష్కంలో వీటన్నికీ పూర్వస్మృతి ఉంటేనే! పాతస్మృతులు లోపలి పొరల్లో వుంటాయి. రోజూ వాడేవి పైపొరల్లో ఉండి వెంటనే బయటికి వస్తాయి. మాట్లాడేటప్పుడు, రాసేటప్పుడు వచ్చిన మాటగాని, కలిగిన అనుభూతి (ఆనందం)గాని కణాల సమూహాలమధ్య జరిగే రసాయన ప్రక్రియే.

ఏ భాషలో అయినా ఆయా క్రియాపదాలతో కలిపితే మరే భాషలోని పదాలనయినా కలిపేసుకోవచ్చు. భాష వ్యక్తీకరణకి ఉప కరణం (communication tool). ఇప్పుడు అదే జరుగుతోంది మనకు నచ్చినా నచ్చకపోయినా!

'క్షేమంగా వెళ్లి లాభంగా రండి,' వంటి విషెస్ చాలా మంచి అనుభూతిని కలిగిస్తాయి. 'క్షేమం, లాభం' సంస్కృత పదాలే అయినా, 'గా, వెళ్లి- రండి' లేకపోతే ఈ వాక్యానికి అందమూ, అర్థమూ ఉండదు. ఈరోజుల్లో 'safeగా వెళ్ళిరండి' అనటం మామూలే. ఏళ్ల తరబడి అలవాటు వల్ల మన mindలో క్షేమం/safe అన్న భావన సమానమే. అలాగే పరీక్షలో pass or fail అయ్యాం అంటాం కానీ, ఉత్తీర్ణులయ్యాం అనం. భాగ్యనగరంలో అయితే ఈ మూడిట్లో ఏదైనా వినపడవచ్చు... 'జర సోచా యించు భాయ్! కొంచం ఆలోచించన్నా! కొంచం థింక్ చెయ్యి బ్రదర్!'

భాష అన్నది ప్రవహించే నది
సెలయేళ్ళనెన్నో కలుపుకుంటూ రూపురీతీ మార్చుకుంటూ
వయ్యారంగా పరుగులిడుతుందది
సంజ్ఞలూ శబ్దాలే ఆదిమానవుడి భాష
ఉందికదా ఆటవికులక్కూడా ఏదో భాష
మాండలికం ప్రజల పలుతీరుల భాష
నియమబద్ధమయిందేమో ప్రామాణిక భాష
గ్రామ్యమయినా గ్రాంధికమయినా
తూర్పు అయినా పడమరయినా
యాస అయినా ప్రాస అయినా
తేనె తియ్యనిది మన తెలుగుభాష

ఒక పాటలో కాని, కవితలోగాని అందమన్నది చిర పరిచయం (familiarity) వల్ల సంభవించే అనుభూతి. అందుకే మనభాషలో కాని మనకి బాగా తెలిసిన మరో భాషలో కాని అయితేనే ఆ సాహిత్యాన్ని అస్వాదించగలం. పాలు నీరులా కలిసిపోయిన తెలుగు సంస్కృతాల మేలుకలయికే మన అందమయిన, ఆస్వాదిస్తున్న తెలుగుభాష. హంస క్షీరనీరములు విడదీస్తుందనే లోకోక్తిని వినీ, చెప్పీ ఆనందిస్తూ ఉంటాం. అంటే క్షీరం గొప్పదనీ, నీరు ఏదో తక్కువైనదనీ ఊహించుకుంటాం. కానీ నీరు లేకుండా క్షీరం ఉంటుందా (పాల పొడి అవుతుందిగాని)? అసలు ప్రకృతిలో తినదగిన, త్రాగదగిన ఏ పదార్థంలో అయినా, లేక ఏ జీవి శరీరంలో అయినా నీరు లేకుండా ఉంటుందా? అలాగే సంస్కృతం లేకుండా అందమయిన తెలుగులేదు. *

ఉష డెబ్భయ్యవ దశాబ్దం నుంచి మిషిగన్లో, డెట్రాయిట్ మెట్రోపాలిటన్ ప్రదేశంలో ఉంటున్నారు. వృత్తి వైద్యం. మూడు భాషలు (ఎంతో కొంత హిందీ కూడా) వివిధప్రాంతాల యాసలు తెలిసిననందువల్ల, ఈమధ్య సంస్కృతం నేర్చుకుంటున్నందు వల్ల, భాష పోకడలగురించిన ఈ ఆలోచనలని పంచుకుంటున్నారు.

ఏడనున్నావురో నాయుడుబావా

సుధ రాజ

నాలుగురాళ్లు సంపాదిద్దామని రంగమెల్లాడు నాయుడుబావ. ఇక్కడ పల్లెలో ఎంకిపాట్లు ఎన్నో. అత్తమామల్ని సూడాల పిల్లపాపల్ని సాకాల. ఇల్లువాకిలి, గొడ్డుగోద, పొలంపుట్ర ఎన్నని చూసుకుంటది. నాయుడుబావని తిరిగి రమ్మని ఎలా పిలిచిందో ఇక వినండి.

ఏడనున్నావురో నాయుడుబావా
ఏగమోచ్చేయరో నాయుడుబావా
ఈ ఎంకి మాటినుకోరా నాయుడుబావా

కుక్కపిల్లా కూడు ముట్టనంటాంది
చిట్టితల్లీ అయ్యా ఏడనంటాంది
ఎంకి గుండే గుబులు గుంటాంది

ఏ గమొచ్చేయరో నాయుడుబావా
ఈ ఎంకిమాటినుకొరా నాయుడుబావా

కన్నతల్లీ కళ్లన్నీ కాయలే కాచాయి
నేలతల్లీ ఒళ్లంతా బీటలే వేశాయి
జాజిమల్లీ పూలన్నీ జాలిగారాలాయి ॥ఏ॥

గొడ్డుగోదా ఊసురంటోంది
ఏరు కూడా భోరుమంటోంది
ఊరువాడా ఎదురుచూస్తోంది ॥ఏ॥

కాసులైనా గాని కష్టమైనా గాని
పంచుకుంటే గదర మంచిగుండేది
చెంత నుంటే గదరా మరి పంచుకుండేది ॥ఏ॥

పసిడిగిన్నైన గాని మట్టిపిడతైనగాని
పట్టెడన్నమే గదరా పొట్ట చేరేది
ఆపైన మనకింత పట్టునిచ్చేది ॥ఏ॥

పట్టు పరుపైన గాని గట్టినేలైన గాని
నిదుర పడితే గదర కలలు వచ్చేది
మది కూసింత కలత తీరేది ॥ఏ॥

పెద్ద మేడైన గాని సుట్టుగుడిసైన గాని
కాయమంతే గదరా నువ్వాదగి ఉండేది
పొయ్యేటేళే గదర నువ్వా హద్దు దాటేది ।ఏ॥

ఊసులెన్నో చెప్పుకుందాం
ఆశలన్నీ పంచుకుందాం
కాయకష్టం చేసుకుందాం
కాయకష్టం చేసుకుందాం
కలో గంజో కలిసీ తిందాం
పల్లె కొచ్చేయరో నాయుడుబావా
లొల్లి ఇంకా పెట్టనురా నాయుడుబావా

ఏడనున్నావురో నాయుడుబావా
ఏగమొచ్చేయరో నాయుడుబావా
ఈ ఎంకి మాటినుకోరా నాయుడుబావా

సుధ చిరకాలంగా డెట్రాయిట్ ప్రాంతంలో నివాసం ఉంటున్నారు. వృత్తి రీత్యా వైద్యులు. సాహిత్య, సంగీత, ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలంటే వీరికి ఆసక్తి.

ఇంకా తెలవారుతుందేం

శ్రీనివాస గోగినేని

భూనభోంతరాళాలు బద్ధలైన తరువాతా
వంటిలోని బలమంతా ఒక్కసారిగా మాయమైన తరువాతా
ఇహపర సుఖాలపై విరక్తి కలగిన తరువాతా
ఈ పక్షులు ఇంకా కిలకిలా రాగాలు పలుకుతున్నాయేం

సాధించిన విజయాలన్నీ చిన్నబోయిన తరువాతా
పట్టపగలే మదినిండా చిమ్మచీకటి ముసిరిన తరువాతా
చుట్టూ అందరు ఉన్నా ఒంటరి అనిపించిన తరువాతా
ఈ చీకటి విడిపోతుందేం

రద్దీలోని రణగొణ ధ్వనిలోను నిశ్శబ్దం ఆవహించిన తరువాతా
జవ జవలాడే యవ్వనంలోను నిస్సత్తువ తరువాతా
నిర్దేశించుకున్న గమ్యాలన్నీ మాయమైన తరువాతా
ఈ సూర్యుడు ఇంకా తూర్పున ఉదయిస్తున్నాడేం

ప్రతి పనిలో వెంట ఉన్న స్నేహితుడు
తప్పు చేసినా సహించిన సహనుడు
భవిష్యత్ మార్గనిర్దేశం చేసిన దేశికుడు
నా కోసం సుఖాలెన్నో వదలిన త్యాగధనుడు
ప్రతి పనిలో స్ఫూర్తి రగిలించిన బ్రహ్మాండ నాయకుడు
ఈ జీవితం ప్రసాదించిన దేవుడు
నా పితరుడు మరణించిన తరువాతా

ఈ పక్షులు ఇంకా కిలకిలా రాగాలు పలుకుతున్నాయేం
ఈ చీకటి విడిపోతుందేం
ఈ సూర్యుడు ఇంకా తూర్పున ఉదయిస్తున్నాడేం
ఇంకా తెలవారుతుందేం

శ్రీనివాస గోగినేని ఈ తానా మహాసభల కార్యదర్శి మరియు తానా ఫౌండేషన్ కార్యదర్శి కూడా. కృష్ణాజిల్లాలో పుట్టిన వీరు *1999*లో కంప్యూటర్ సాఫ్ట్‌వేర్ కన్సల్టెంట్‌గా అమెరికా వచ్చారు. చిన్న చిన్న కథలు, కథానికలు, కవితలు రాస్తుంటారు. ప్రస్తుతం మిచిగాన్ వెస్ట్ బ్లూమ్ ఫీల్డ్ యందు భార్య పద్మశ్రీ, కుమార్తె సంధ్యశ్రీ, కుమారుడు శ్రీకాంత్‌తో నివసిస్తున్నారు.

Adi Yogi - A Doorway to the Willing

Leela Korrapati

Why a consecrated structure shaping up in Tennessee has a Global Significance.

To find out, we need to go back a few millennia to the Himalayas. In these remote snowy peaks the first yogi dispensed his knowledge of this sacred science of yoga. Because he was the very first, he was known as the "Adi Yogi" in Sanskrit and was called "Shiva."

About 300 million people throughout the world are practitioners. Morethan 40 million Americans avidly practice it. But where did yoga come from?

Sadhguru Vasudev, a profound mystic of our times, explains, "The word 'Shiva' literally means 'that which is not' - boundless nothingness. 'That which is' is creation. In the night sky, the first thing most people notice are innumerable stars. But these are just spots of creation; the biggest presence is actually a vast emptiness, which is referred to as 'Shiva.'"

The splendor of Shiva, this boundless nothingness, which is nevertheless the very basis of everything that exists, cannot be overstated. Thanks to astrophysics, today we know that creation exploded from nothing and will eventually dissolve back into nothing. Anyone who grasped the immeasurable source of creation and experienced "that which is not" was called "Shiva," in the yogic culture. In this context, the originator of yoga, the Adi Yogi, is also known as Shiva.

This resplendent Adi Yogi has been beautifully described in yogic lore. A being of glorious beauty and enormous intensity emerged on this planet forty thousand years long ago. His power and capabilities were of a kind unknown to humanity. His exuberance was boundless. When he danced, the earth shook. When he was still, he sat lost in meditation for millennia, cradled in the lap of the Himalayas. There, he would slip from states of utter stillness into states of rapturous dance, and then back again to stillness, awash in his own tears of ecstasy.

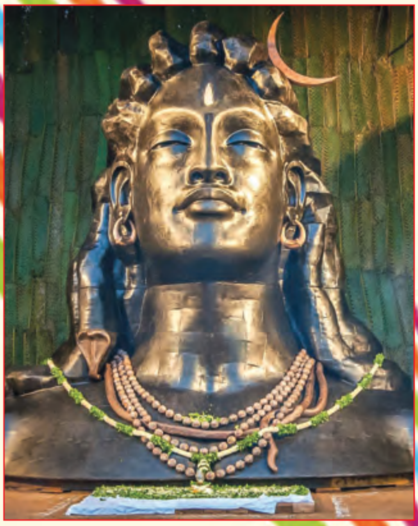

People beheld this spectacle, mystified. What wondrous thing was creating such ecstasy? Certainly no earthly pursuit could be the source of such delight. After seeing Adi Yogi's ecstasy, even the pleasurable promises of paradise seemed trivial. "We are missing out!" they lamented. In their hearts arose a desire to taste this mysterious elixir. Many sought him out and implored him to teach them all he knew, but Adi Yogi was unmoved with their weak propositions.

Eventually, Shiva handpicked seven intrepid seekers, the doughtiest of all who approached him, to impart this sacred science. Taking them as disciples, he assumed the role of the Adi Guru (the first Guru) and taught them the very nature and mechanics of the human cosmos, and illustrated seven different ways to approach this great knowledge.

These teachings were not religious instructions or philosophies - they predated all religion. Rather, they were a methodology to take humans to their ultimate potential. So sophisticated were the instructions that no aspect of the

human system was excluded as a means to elevate human consciousness. These seven disciples became the means through which this powerful science reached every part of the globe, and eventually became the basis for every spiritual process on the planet.

Sadly, most of those who teach or learn in today's yoga studios are unaware of Adi Yogi- himself. "Today what is being practiced in yoga studios has rendered yoga into a sophisticated exercise form and completely innocent of the immense possibilities embedded in the yogic science," Sadhguru observes. It is to Shiva, the Adi Yogi and Adi Guru, that the world owes its knowledge of Self--the sacred science of yoga.

Those seven luminous beings who Shiva personally chose to impart his knowledge came to be known as the sapta rishis - the 'seven sages.' Agastya Muni, one of the sapta rishis, was sent to southern India to carry Adi Yogi's message.

One of the methods that Agastya Muni used to facilitate the transcendence of human nature to the peak of consciousness was the "consecration" of the physical territories he encountered. He consecrated every human habitation south of the Deccan Plateau in some form and made sure that a live spiritual process was on. He had said that when the world truly goes off the track- when knowledge becomes poison - his work would rise and act.

The Adi Yogi Project at the Isha Institute of Inner-sciences (III) in McMinnville, Tennessee, is a modern-day undertaking that seeks to rekindle, perpetuate, and strengthen the foundations laid down by Agastya Muni by spreading to the West the significance of consecrated spaces. Spread over 1200 acres in the Cumberland Plateau of Tennessee, the III is the U.S. center of the Isha Foundation based in India. A spiritual center free from dogma and religious philosophies, III is dedicated to those seeking ultimate wellbeing through the sacred science of yoga.

Its founder Sadhguru Vasudev is a yogi, mystic, visionary, author, poet, speaker, and more. His peerless insights into the human condition have helped him create a global foundation that has touched over 7 million people through his signature program called "Inner Engineering: Technologies for Wellbeing." With a seemingly inexhaustible supply of energy, Sadhguru has worked relentlessly for human wellbeing in the realms of inner spirituality, humanitarian work, the environment, primary education, and global leadership forums, to name a few. Sadhguru oversees one of the largest volunteer forces in the world, numbering over two million volunteers from all walks of life.

Elaborating on the significance of consecration, Sadhguru explains, "Consecration is a live process. If you transform mud into food, we call this agriculture. If you make food into flesh and bone, we call this digestion. If you make flesh into mud, we call this cremation. Similarly, if you can make this flesh, or even a stone or an empty space into a divine possibility, that is called consecration." He continues, "Today, modern science is telling you that everything is the same energy manifesting in a million different ways. What you call divine, what you call a stone, what you call a man, a woman or a demon, are all the same energy functioning in different ways. For example, the same electricity becomes light, sound, heat and so many other things depending upon the technology used. Similarly, if you have the necessary technology, you can make the physical space around you into a divine exuberance, you can take a piece of rock and make it into a god or a goddess-this is the phenomenon of consecration."

In ancient India, there used to be a temple at every corner. A temple was not a place of prayer, nor did it have anything to do with God. It existed to enclose a part of the world within a cocoon of grace so that every human being within its aura had the good fortune of living in that grace. Access to consecrated spaces gave people balance and strength. It provided a space to disengage from the vacillations of the material world and to ground oneself in deeper dimensions. Consecrated spaces laid the foundation for spiritual growth and both inner and material wellbeing, and they enabled people to live peacefully, joyfully and harmoniously.

Over time the understanding of the value of consecrated spaces eroded as societies slowly forgot their purpose.

The underlying spiritual science of temple construction was gradually lost to dogma and custom. Temples became places simply to pray and worship. Now, due to the ravages of time, the loss and distortion of knowledge, and destruction and invasion, consecrated spaces have all but disappeared.

In order to re-establish the path to inner balance and growth, to raise human consciousness on a mass scale, and to promote widespread spiritual wellbeing, Sadhguru has resolved to create as many consecrated spaces as he can. It is Sadhguru's vision that a grid of such energy centers across the world, beginning in North America, Europe and India, would provide the possibility of inner wellbeing to a large number of people, allowing them to benefit from the subtle but powerful influence.

The proposed Adi Yogi Project at the Isha Institute in McMinnville, Tennessee is the beginning of this auspicious undertaking. "If America begins to meditate, you will see, the whole world will long for it," says Sadhguru.

The two-level structure will be built to last for thousands of years. A central feature will be the 21-foot metal statue of Adi Yogi and a powerful copper lingam with which one will be able to make physical contact. The design and layout will be in alignment with cosmic properties. The building will be 111 feet x 111 feet for each of the two levels, 24,642 square feet in total.

The Adi Yogi Project in McMinnville marks the bridging of the gap between antiquity and modernity and between the East and West. But more importantly, it is a doorway to return to grace for those who are willing.

From Isha Foundation Publications

జడా శతకము

జెజ్జాల కృష్ణమోహనరావు

పరిచయము- ఆరునెలలకు ముందు ఫేస్‌బుక్‌లో జడ పైన ఒక శతకము కూర్చుటకోసం శ్రీ బ్నింగారు కవులను పద్యములను వ్రాయమని ఆహ్వానించారు. కాని అందులో ఎక్కువ పాలు హాస్యమునకే చోటు. హాస్యము కాని, గంభీరమైన వస్తువులకు అందులో చోటు తక్కువ. నేను పురాణ కథా వస్తువుల పైన, దైనందిన జీవితములోని వస్తువులపైన సుమారు 240 పద్యములను అల్లినాను. వాటిలో వంద పద్యములను ఇక్కడ అందిస్తున్నాను.

శ్రీరస్తు తమ్మి కనులకు
శ్రీరస్తు కనువినికి జడకు - శ్రీల చెవులకున్
శ్రీరస్తు నెల మొగమునకు
శ్రీరస్తు మృగపతి కటికి - శ్రీరస్తు సదా -1

మృదు కరముల వీణియతో
నుదజాక్షుని రాణి తేఁటి - యురువిడి జడతో
త్రిదశాదుల పూజలఁ గొను
సదమల కల్యాణి దేవి - సన్నుతు లివిగో -2

నల్లని పామో యనఁగా
నల్లని తుమ్మెదలా యనఁగ - నల్లని జడతోఁ
దెల్లని యుడుపులఁ దాల్చిన
తల్లీ మాకొసఁగు విద్య - తప్పక దయతో -3

నెమలియు పామనుకొని దా
నుమ యల్లిన జడను లాఁగ - నుత్సాహించన్
గొమరుని, వాహనముం గని
ప్రముదిత యగు స్కంధమాత - రక్షించు సదా -4

భూమమ్మే కురులవఁగా
కోమలమగు జడలతోడి - కుధరజ గౌరీ
వ్యోమమ్మే కేశమ్మవ
శ్యామలమగు జడలతోడి - హర కావు మమున్ -5

రామాయణము

ఊపుచుఁ దన జిన్న జడను
జూపెను దల్లులకు నగుచు - సుందరరాముం-
డా పసి మోమయ్యెను దా-
రాపథమున శ్యామలాంశ - రజనీకరమై -6

(ఆకాశములో చల్లని కిరణములతో ప్రకాశించే చంద్రునిలా శ్రీరాముని ముఖము ఉన్నదని ఇక్కడ భావము)

జడనల్లని నిడుద కురులు,
పొడిమట్టి విభూతి, కట్టి - మురికిగ బట్టల్,
పడకయు నేలగ, మేల్కొని
పడఁతియు విభుఁ దల్చి బాధఁ- బడు నా లంకన్ -7

జడ నొకటి గలది, రెండగు
జడలు గలది దయయు లేక - క్షాంతితనూజన్
గడు వేధించిరి, మూఁడగు
జడలు గలది సీత మిగుల - సంరక్షించెన్ -8

జడలన్ దాలిచి వనిలోఁ
గుడుచుచు నున్నారు కాయ-గూరల వారి-
క్కడి కెట్టుల వత్తురు
పడతీ రక్షింతు రెట్లు - భళి హాస్యమ్మే -9

మఱచేవా నీదు జడను
దరచుగ నే వేయుచుంటిఁ - దరువులఁ గల యా
విరులన్ దురుముచు నిపు డె-
వ్వరు నీజడ వేయుచుంద్రు - వసుమతిపుత్రీ -10

చూలాలి చూల నల్లెను
బూలన్ జడ నొకటిఁ బ్రీతి - భూపతి రేయిన్
చాలన్ మాటల నాడెను
వేళాయెను వీడఁ బాన్పు - విధియా పనుపా? -11

శివుడు-పార్వతి

ఉడురాయఁడు నవ్వెను తలఁ,
గడగన్నులనుండి గంగ - కలకల మనియెన్
జడదారినిఁ బెండ్లాడెను
గడు ముదమున గిరిజ సిగ్గు - కళికలు విచ్చన్ -12

వడిగా పెనుసడు లెల్లెడఁ
గడు గొప్పగ మ్రోఁగుచుండఁ - గైలాసములో
పొడవగు నెరియల జడతో
మృడుఁ డా సతితోడ లయల-నృత్యము నాడెన్ -13

అంబరమున జడ నల్లును
సంబరమున శంభు వెపుడు - సంతోషముతో
నంబయు జడ నల్లును బు-
ష్పాంబరముల శంభు వెపుడు - సంతోషించన్ -14

ఒక పామునుఁ బెన వేసె, మ-
ఱొక పా మా పాము జడయు - నొప్పగ నుండెన్
స్వకరమ్మున గల నగ నా
యకలంకుఁడు కానకుండ - నచ్చెరువొందెన్ -15

(అర్ధనారీశ్వర రూపములో శివుని చేతిలోని సర్ప భూషణము పార్వతీదేవి పాములాటి జడను చుట్టుకొన్నది. శివునికి తన చేతిలోని పాము నగ ఎక్కడికి వెళ్లినదని ఆశ్చర్యపోయాడు)

శ్రీకాంతుని పాదములన్
శ్రీకంఠుని శిరమునుండి - శీతనగమునన్
బ్రాకటముగ నంతమవని
శీకరముల జడగఁ బుట్టి - శ్రీగంగ యయెన్ -16

సుందర దృశ్యములు

జడ సొంపుల జడ వంపుల
జడగంటలను జాల - చక్కఁగ గీయున్
జడతో నడయాడు తెలుఁగు
పడుచుకు సోయగము నిచ్చు - బాపిఁక లేఁడే -17

కన్నయకు పింఛ మందము
పన్నగధరు కందము జడ - వలివెలుఁగేగా
కన్నియకు జడయె యందము
కన్నుల కందమ్ము కొయ్య - కాటుక గీటుల్ -18

జడ కృష్ణుని శిరమందున
జడ శంభుని శిరమునందు - జాహ్నవికిరవై
జడ తాపసి శిరమందున
జడ నేనున్ దాల్చెద నిఁక - జడధినివాసా -19

జడలేని దైవ మెక్కడ
పుడమిన్ గానంగ నౌనె - పూజించంగా
జడయే శుభసూచక మా
జడఁ జూడుం డద్దమందుఁ - జనఁగా గుడికిన్ -20

అందురుగా నాగమ్మని
సుందరి పొడవైన జడను - జూచిన రసికుల్
తొందరలో నీ చవితిన్
జిందించెదరేమొ యెఱుగ - క్షీరము జడపై -21

నాగముబోల్ జడగల చెలి
నాగా యని బిలిచెఁ బ్రియుని - నాగవనములో
నాగమ్ములు గుమిగూడఁగ
నాగానందమ్ము నిజము - నాగుల కెల్లన్ -22

మణి నేను జూడలే దా
ఫణితలపై నొక్క మారు - వసుధాతలిపై
మణి నిండిన జడబిళ్లను
ఫణివలె నర్తించు జడను - భళిరా గంటిన్ -23

పున్నెముఁ జేసిన బువ్వులు
గన్నియ జడలోనఁ జేరెఁ - గమనీయముగా
పున్నెముఁ జేయని బువ్వులు
వెన్నుని జరణములఁ జేరి - వేడెను దపనన్ -24

పుడమిని జాగ్రత్తగ నా
జడ ముపయోగించకున్న - జడ ముండదు, వా-
ల్జడ లుండవు, ముడు లుండవు,
నిడివిగ కేశములు సున్న - నెలఁతలు బోడుల్ -25

జడ లవి రెండమ్మాయికి
దడ యొక్కటె డెందమందుఁ - దద్ధిమికిటతా
కడకయె సున్నగఁ దలఁపులు
గుడి వాకిట బిచ్చ మెత్తఁ - గూర్చుంటిఁ గదా -26

(ఇందులో వరుసగా 2,1,0 అంకెలున్నవి)

పాయలు మూడౌను జడకుఁ
బాయక కోమలులు వేయు - పలు వేనలులన్
పాయలు డీఎన్ఏలో
వేయును జడగాను బ్రకృతి - వింతగ రెండై -27

నల్లని జడ కొన్నాళ్లకు
తెల్లఁగనగు, నగుట తగదు - దినములు గడువన్
మెల్లఁగ సాయంఛాయగ
నెల్లరికిని ముదిమి వచ్చు - నిది ప్రకృతిగదా! -28

జడలోఁ బూలుండినచోఁ
గడు తీపిగ మాటలాడి - కలియఁగ నగుగా
జడలోఁ బూలుండనిచోఁ
విడిగానుండి పడవలెను - విరహపు వెతలన్ -29

(ప్రేమికుల సంకేతము ఇది. ఆమె జడలో పూలు పెట్టు కొంటే line clear, లేకపోతే దూరము నుండి చూసుకోవాల్సిందే!)

ఉడుపథమున నుడురాయఁడు
విడివిడిగా మెఱయుచుండు - వెలుఁగుల తారల్
జడలో మల్లెల గంధ
మ్మొడిలో నీవుండ మోహ-నోత్సవమేగా -30

ఆనాఁడు వేయి నౌకలు
యాన మ్మొనరించె హెలెన - యందమ్మునకై
యీనాఁ డెన్నియొ నౌకలు
యాన మ్మొనరించు నాతి - యందపు జడకై -31

తాళమ్ములతో డప్పుల
కోలాటపు గీతి పాడి - కూడిరి, త్రాళ్లన్
కేలన్ బట్టిరి, తిరుగుచు
లీలన్ జడ నల్లి విప్పి, - రెల్లరు మెచ్చన్ -32
(ఇది తెలంగాణాలో జడకొప్పుల ఆటను చిత్రించును)

సీమలు పిలిచెను నన్నా
వ్యోమము పిలిచేను వేగ - నుత్సాహముతో
నేమేమో చేయవలయు
నీమహిపై జడకు వేళ - యిప్పుడు లేదే -33

అంబరమును సంధ్య వదలె
సంబరమునఁ దార లలరె - శశి స్పర్శించన్
చుంబితమగు జడలో విరి
రెంబయు నవ్వంగ పక్షి - ఱెక్కలు విప్పెన్ -34

తట్టెడు రాళ్లనుఁ దలపైఁ
బెట్టి నడచుచుండు పాప - విరులన్ జడతో
నెట్టుల నుండెదనో యని
పట్టపగలు కలలఁ గాంచెఁ - బాపమ్మయ్యో -35

పెళ్లికూతురు

అల్లండి జడను వేగము
మల్లియలన్ జంపకముల - మనములు గడు రం-
జిల్లఁగఁ జల్లఁగ నేఁడీ
యల్లరి పిల్లయ్యె వధువు - హరుసము నిండన్ -36

మరువము దవనము కురువక
మరుదగు పారిజాత సుమము - లన్నిటితోడన్
దరుణియు మల్లెల జాజుల
సరములుగా జేసి వధువు - జడలోఁ దురిమెన్ -37

అల్లీబిల్లీ పిల్లా
యల్లెద మొక జడను నీకు - నందముగాఁ బల్
మల్లెల సంపెఁగలన్ నీ
యుల్లము పొంగంగ బావ - నుడికించంగన్ -38

మల్లెలతో మరువముతో
నల్లుదమా జడను చక్క-నమ్మకు నందం
బుల్లసిలంగా రేతిరి
పెళ్లికొడుకు మురిసి తరిసి - ప్రేమించవలెన్! -39

మళ్లీ జడలోఁ బువ్వులు
మళ్లీ మదిలోన నవ్వు - మళ్లీ గీతుల్
మళ్లీ నుదుటను కుంకుమ
మళ్లీ మధుమాస మయెను - మనికియు నీతో -40

చల్లం డక్షింతలఁ దలఁ
జల్లఁగ వీరుండవలెను - సంతోషముతో
నెల్లరి హృదయమ్ములు సొం-
పిల్లఁగ జడ నూపుచుండు - పిల్లలఁ గనుచున్ -41

వారిజనేత్రులయందున్
వారి వివాహమ్ములందు - వాక్కు లసత్యం-
బారయ నుడువఁగ సరి యీ
వారిజ నేత్రకును జడయు - భళి సవరమ్మే -42

విష్ణువు

జడలోఁ మెడలోఁ బూవులఁ
గడు ముదమున గ్రుచ్చి మాలఁ - గమలాక్షునికిన్
మెడలో వేసెను గోదయు
కడు ముదమున దానిఁ దాల్చెఁ-గమలాక్షుండున్-43

మోహినిఁ గనఁగా మోదపు
సాహినమే పరుగు లెత్తె - సాగరసీమన్
దేహీ యని సుధ నడుగక
వాహినిబోల్ జడను గనుచు - వారలరేరే! -44

జడదారియు నొకనాఁ డా
జడమును ద్రావంగ నయ్యె - జడగల వధువై
జడదారిని పెండ్లాడెను
విడిగా బిడ్డలను గనెను - విధి మాయ యిదే -45
(ఆ బిడ్డలే ప్రభవాది సంవత్సరములు, ఆ జడదారియే నారద మునీంద్రుడు, ఇదియే నారద-నారది కథ)

మీసముతో మిసిమి నలరు
యా సరసిజనేత్రు మనము - హర్షమ్మున కా-
వాస మ్మయ్యెను జూడఁగ
శ్రీసతి రమణీయమైన - జెలువంపు జడన్ -46
(చెన్నై తిరువల్లిక్కేణి పార్థసారథిస్వామి గుడిలో మూల విగ్రహమునకు మీసములు ఒక ప్రత్యేకత)

నిను జూడ వచ్చు వేళన్,
గనుగవ జడపైన నుంచి - కవుగిలు వేళన్,
నిను బల్కరించు వేళన్,
వినిపించుమ తల్లి మొరలఁ- బ్రియముగఁ బతికిన్- 47

అమ్మ

"అమ్మా నాకొక జడ వే-
యమ్మా" యంచడిగెఁ బాప, - యంగుళముల కే-
శమ్మును దువ్విన తల్లియు
నెమ్మదిగా చిన్ని జడను - నేర్పున నల్లెన్ -48

అమ్మమ్మయు వేసెను జడ
నమ్మకు, నమ్మయును వేసె - నందముగా నా,
కమ్మాయికి నే వేసితి -
నమ్మలు జడ లల్లుచుండి - రానందముగా! -49

జడ వేసెను మా యమ్మయు,
జడ వేసెను నాదు భర్త - సరసము నిండన్,
తడబడు చేతులతోఁ దా
జడ వేయఁగ దొడఁగెఁ బాప - సంతోషముగా -50

జడ వేయును, గుచ్చులతో
ముడి వేయును, బూల నుంచు - మోమునఁ దిలకం
బిడుఁ, గన్నులకున్ గాటుక
నిడు, నాడిఁ గూర్చుండ బెట్టి -యిడు గోర్ముద్దల్ -51

అమ్మా నా జడ చూ-
డమ్మా నేనెందు వెళ్ల - నదియును వచ్చున్
అమ్మా పరిగెత్తఁగ వే-
గమ్ముగఁ బరిగెత్తి జడయు - గంతులు వేయున్ -52

నేనొక గుఱ్ఱ మ్మెతిని
దానెక్కెను వీపుపైన - తకతక యంచున్
వానికి నా జడ కళ్లెము
నే నడచితి నాల్గు కాళ్ల - నేలన్ లీలన్ -53

జీవితము

నాఁడా దుశ్శాసనుఁ గని
చేడియ ద్రౌపదియు కురులు - చెదరఁగ విప్పెన్
నేఁడో దుశ్శాసనులే
వీడక వెంటాడుచుండ - వేయను జడ నేన్ -54

నీలమ్మగు నీ జడతో
లాలించే వెపుడు నన్ను - రజనిన్, మఱి యా
నీలాలను దేవుఁడు నను
పాలించుట కిచ్చినావు - భార్యవు నీవే -55

నా యందము, నా చందము
నా యానందమ్ము నిజము - నా జడయేగా
మాయమ్మయె నా యా జడ
గాయమ్మయె మనసు నాకు - కాన్సర్ కీమో! -56

"జడయే నీకంద"మ్మని
జడలో విరి తురిమి చాల - సంతసమందున్
జడ మెచ్చిన వాఁడెక్కడ
జడ నిఁక నల్లుటయు నేల - జడగా నుంటిన్ -57

"పామే నీ జడ" యన, నా
"పామే యొకనాఁడు కఱచె - వారిని నకటా
నే మడి పంచెను గట్టితి
నేమందును"యనుచు బామ్మ-యేడువ దొడఁగెన్ -58

కడగండ్లే జీవితమున
ముడివేసిన నెత్తిపైన - మోపుంచుచు లే-
వడి బాపఁగ తిరుగాడఁగ
జడలల్లుచు విరుల నుంచ- సమయము గలదే? -59

గంగయు నొక తిరియగు, పర-
గంగా నొక తిరియు యమున - గబగబ నడచున్
శృంగారి కా సరస్వతి
సంగమ మది తెలియకుండ - చను లోలోనన్ -60

(జడలో మూడు తిరులు లేక నెఱియలు ఉన్నా, జడ అల్లిక వల్ల మనకు రెండున్నట్లే కనబడుతాయి. ఈ త్రివేణి సంగమము లో ఇది ఒక అంతర్వాహిని అనే ఊహ యిది.)

పొట్టివి గొప్పవి కావా
పొట్టి వినాయకుని మనము - మ్రొక్కుట లేదా
పొట్టియె వామనుఁడౌఁగా
పుట్టెడు యందమ్ము గలదు - పొట్టి జడలకున్ -61

ఆటాడదు, మాటాడదు,
నీటుగ జడ వేసి బూల - నింపదు, కనులన్
గాటుక నిడకన్, వదినయు
మాటికి ద్వారమును జూచు - మా యన్నకునై -62

ముడి వేయును, ముడిఁ దీయును
గడియారముఁ జూచు నతివ - క్షణము వదలకన్
జడ త్రిప్పును, సడి సేయును
నిడుమోమున శ్వాస వదలు - నేస్తము రాఁడే -63

ఒకవైపునఁ బున్నమి మొగ
మొకవై పమవస యనంగ - నొప్పెడు నలుపున్,
చికురజటాహియు ముఖతా-
రకాపతిన్ దినఁగఁ బూనె - గ్రహణమె దినమున్ -64

తలనిండ పూలదండలు
తెలుఁగింటి వెలంది జడలు - తీయని స్మృతులౌ
యెలనాగల తలనాగము
లలరించును హృదయజడధి -నరుసపు సుధలన్ -65

పలుకే బంగారమయెను
జెలియకు సిగ్గెక్కువయెను - శిరము గదల్చున్
జలజమ్ముల చరణమ్ముల
నిల వ్రాయును జడయుఁ గదలు-నిటునటు సొంపై -66

పేరంటములకు వెళ్ళిన
వారందఱితోడ మెలఁగి - వారుండంగా
వారిజ నయనలు స్థానము
వారి జడను గాంచి యాఁడు-వారనుకొనిరో? -67

శ్రీకృష్ణుడు

అమ్మా వేడెదఁ బిలువకు
మమ్మా గుమ్మఁడిని వాఁడు - హరియించును నన్
నమ్ముము తరుణుల జడల క-
రమ్ముల హరి లాగ ననెను - ప్రజనికతోడన్ -68

ఉంగరములవలె కేశము
లంగడు చెలువమ్ము మీఱ - లలితముగా నా
యంగన జడ యల్లంగను
రంగడు వంశమ్ము నూది - రాగము నింపెన్ -69

అల్లిన యా జడ యూఁగఁగ
నుల్లమ్ములు భయముతోడ - నురుకుచునుండన్
నల్లని ఫణి పడగలపై
నల్లన తాండవము నాడె - నా నందనుఁడున్ -70

హరి మధ్య నిలిచి మురళీ
స్వరముల మ్రోయించుచుండెఁ - జల్లని రేయిన్
హరి చుట్టు జడల నూపుచుఁ
దరుణులు కోలాటమాడి - తనిసిరి నగుచున్ -71

హరి నారులు నిఱువైపుల,
హరి జడలన్ గరములందు - హర్షము నునిచెన్
హరులిద్దఱు నారి నాడుమ
తరుణి జడన్ గైకొనంగఁ - దమకము హెచ్చెన్ -72

విరులెందుకు, జడ లెందుకు
హరి కనులకుఁ గానరాఁడు - హరమయె నాశల్
విరు లుంచెద, జడ నల్లెద
హరి కనులకుఁ గానబడఁగ - హరుసముతోడన్ -73

కలఁ గంటిన్ వనమాలిని
దలపై శిఖిపింఛ మొండు - ధరియించె జడన్
హళది దుకూలమ్ముఁ దొడిఁగి
వలపుల మణికరముతోడఁ - బరిరంభించెన్ -74

మహాభారతము

తపమును జేయు మునీంద్రుఁడు
కపటముగా నింద్రుఁ డనుప - గణికనుఁ గాంచెన్
జపల జడన్ జూడఁ బిదపఁ
దపమున కడ్డంకి గలుగఁ - దనయ జనించెన్ -75

(విశ్వామిత్ర - మేనకల సంగమమువలన శకుంతల జనించిన సంఘటన)

అమరేంద్రానలవరుణుల్
యముఁడును నలువోలె రూపు - నందఁగ నపుడా
యమరుల్ వదనము గాంచఁగ,
దమయంతి, జడఁ గను నలునిఁ- దాఁ బెళ్లాడెన్ -76

చంపె సుయోధను భీముం
డంపెను యమపురికి వాని - నా చేతులతో
నింపెను రక్తము ద్రౌపది
వంపగు కురులందుఁ, దానె - వాల్జడ నల్లెన్ -77

జడ వేయకనున్నను నా
నిడుదగు వెండ్రుకల నమరి - నిండుగనుండున్
గడు సొబగుల సౌగంధిక
మడిగెను ద్రౌపదియు భీము - నతి ప్రేముడితో -78

సత్యభామ

ఇచ్చకములఁ జిచ్చిడు ముని
ముచ్చటగాఁ బారిజాత - పుష్పము తా నొం-
డిచ్చెను శౌరికి, శౌరియుఁ
జెచ్చెర సతి రుక్మిణి జడఁ- జేర్చెను సుమమున్ -79

దయతో నలుకను మానుము
ప్రియ భామా పారిజాత - వృక్షమె తెత్తున్
స్వయముగ నీ జడఁ దురిమెద
నయమగు బలు పారిజాత - నవకళికల నేన్ -80

కరినీలపు జడఁ ద్రిప్పుచు
కరినీలశరీరు పత్ని - కను లెగిరించెన్
హరి మీఱజాల గలడా
తిరుగెక్కడ మాట కంచుఁ - దెగ గర్వించెన్ -81

ఎవరే జయించు వారిల
నెవరే నను సకల కళల - నెవరే యనుచున్
జవరాలు సవాలిడఁగా
నవనాగమువోలె జడయు - నగుచు బుసలిడెన్ -82

ఏడున్నిరువది తారలు
మూఁడును రెండును పడగలు - మోహనమయమై
యేడును మూఁడవతారము
లాడును జడలోన భామ - కనవరతంబున్ -83

(సత్యభామ జడ వర్ణిస్తుంది ఈ పద్యము)

తారలు రవి శశి హరి యవ-
తారమ్ములు పుష్పచయము - తరుణి జడ కలం-
కారములగు దానిని యా-
చారము గొలుచుటయు నృత్య- సభలో నెపుడున్ -84

(సత్యభామ జడ వర్ణిస్తుంది ఈ పద్యము)

అనుసరణలు

సొగసులతో కీల్జడలున్
వగ లొలుకన్ వజ్ర మనఁగ - పల్వరుసలు నీ
మొగమున సోగైన కనులు
రగిలించును దీయనైన - రసమయ కీలల్ -85

(సొగసు కీల్జడదాన - సోగకన్నులదాన
వజ్రాలవంటి ప-ల్వరుసదాన - శ్రీనాథుడు)

భ్రమరములో యా హరినీ-
లములో యనఁ దోచుచుండు - రంగును బడసెన్
చమరీవాలసమమ్మే
రమణీ నీ జడయు వేయి - రజనుల యిరులే! -86

(భ్రమరికా హరినీల - చమర వాలములఁ బోల్
వేణీభరము చాయ - వేయి సేయు - శ్రీనాథుడు)

నిలువవె వాల్జడదానా
నిలువవె రాయంచనడల - నేర్పరి జాణా
లలితమగు హొయలు చానా
చలితమ్ముగఁ జేసె హృదిని - చప్పున రానా - 87

(నిలువవే వాలు కనులదానా పాట)

నల్లని వెండ్రుకలు గలది,
యల్లిన పూల జడతోడ - నందముగా శో-
భిల్లుచు, దయఁ జల్లున, దో
మల్లియలార కనినారె - మగువను వనిలో -88

(నల్లనివాడు పద్మనయనమ్ముల వాడు -పోతన)

జడలో గొజ్జఁగి దండలు
కడు చిక్కులతోడి సరము - గళమునఁ గదలన్
తడబడు యడుగుల నడకల
వెడలెను వాల్గనుల నిద్ర - వీడక మునుపే -89

(విడజారు గొజ్జంగి విరిదండ జడతోను
కడు చిక్కుబడి పెనగు కంటసరితోను
నిడుదకన్నుల దేరు నిదుర మబ్బుతోను
తొడరి పదయుగళమున తడబడెడు నడతోను -క్షేత్రయ్య)

లలితము కేతకి గంధము
పులకిత మయె నాగమల్లి - పూవుల జడయున్
చలనమయెను పడవెటకో
యెల బ్రాయమ్మందమునకు- నిడెను నివాళుల్ -90

(కొండగాలి తిరిగింది పాట)

జడలన్ శోభిలు వానిని
వడిగాఁ మన బాపములను - బాపెడు వానిన్
దడలన్ సడల్చు వానిని
విడకన్ గొల్చెదను రామ-విభునిన్ భక్తిన్ -91

(జటాకలాప శోభితం సమస్తపాప నాశకం
స్వభక్త భీతిభంజనం భజేహ రామ మద్వయం)

నీజడలోగల మల్లియ
లో జవ్వనినాదు ప్రేమ - కుత్తరమే, నీ-
వాజాబు చదువఁ దేనియ-
లే జారు మనస్సులోన - లెస్సగ సకియా -92

(నీ ముడిద మల్లిగె హూవిన మాలె పాట)

గంగాతరంగములతో
పొంగారెడు కుండవోలె - పొసఁగెడు జడతో
నంగారము నొసటి కనుగ
నింగిన్ శశి తొడుగు వాని -నిరతము గొలుతున్ -93

(జటా-కటాహ-సంభ్రమ-భ్రమన్నిలింప-నిర్ఝరీ
విలోల-వీచి-వల్లరీ - విరాజమాన-మూర్ధని
ధగద్ధగద్ధగజ్జ్వల-ల్లలాట-పట్ట-పావకే
కిశోర-చంద్రశేఖరే - రతిః ప్రతిక్షణం మమ)

సడి సేయకు మో గాలీ
బడలిన నా రాజు తాను - బడుకొనియుండెన్
సడి సేయకు జడ ముంగురు
లొడిలోఁ బడుకొన్న రాజు - నొరయుచు లేపున్ -94

(సడిసేయకే గాలి పాట)

వంపులతో సొంపులతో
నింపెసఁగెడు యమున యేది - యెక్కడ గలదో
సొంపులతో సోయగముల
వంపుల యా యమున నీదు - వాల్జడయేగా -95

(వంపులతో సొంపులతో యింపగు ఆ యమునేది చరణం)

కొమ్మల గువ్వలు పాడిన
రెమ్మల పవనంబు సడులఁ - బ్రియ సేయంగా
నిమ్మన వేణువు వినినన్
నమ్మితి నీవంచు జడను - నచ్చెద వంచున్ -96

(కొమ్మల గువ్వలు గుసగుసమనిన చరణం)

అమ్మా వెళ్లొస్తా నే
నమ్మా మతి వెళ్లివత్తు - నంచును సంకే-
తమ్ముగఁ జెప్పను ప్రియుఁ జూ-
తమ్మంచున్ జడను ద్రిప్పి - తరుణియుఁ ద్వరగా -97

(పెళ్లికానుక చిత్రములో ఒక దృశ్యము)

చిత్రకవిత్వము

జడగురియుచునుండె నకట
జడమాయెను డెంద మిచట - జవ ముడిఁగెనుగా
జడకనుఁ గట్టితి నేనిట
జడనిధి తల్పుండె నాకు - శరణిఁకపైనన్ -98

(ఇందులో జడ పదములకు కేశార్థము లేదు)

నవగ్రహముల పేరులతో పద్యము

రవి తేజము, శశి వెన్నెల
కవిగురుబుధమతియు నశని - గన్నుల, మోమున్,
సువినీల కేతువు జడయు,
రవమో మంగళము, రంగు - రాహు రతనమే -99

ద్విపద గర్భిత కంద పద్యము

జడ యొక నాగము, సరిగా
ముడులను ముడిచి నిడుదగను - ముద్దిడు విధమున్
వడిగను వేయుట వరమే,
గడవలె గడు చెలువ మలర -కనులకు ముదమే -100

జెజ్జాల కృష్ణమోహన్‌రావు నెల్లూరులో జన్మించారు. మాతృభాష కన్నడం. మద్రాసు, తిరుపతి, బెంగుళూరులలో చదువు. ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్‌లో డాక్టరేట్ చేశారు. తెలుగు, ఇంగ్లీషులో పద్యరచన, కంప్యూటర్ ఆధారంతో ఛందస్సు పై శాస్త్రీయ విశ్లేషణ చేయటం వీరికి ఇష్టమైన వ్యాపకాలు. ఫ్రెడరిక్, మేరీల్యాండ్‌లో నివాసం.

MOTHERS CRY, INC.

Dr. Uma Eyyunni

There is a tremendous stigma about mental illnesses that is an inhibitory factor for socialization and support, all across the different communities and more so in the Indian community in North America. As the first and second generation individuals face various challenges, the mental health issues have taken a back seat in all aspects of care. Many of the individuals and their families can do better in life if only they accept that this is a real challenge and it requires community support more than any other problem.

Motherscry, Inc. is a non-profit organization launched on November 14th 2010, in Jacksonville, Florida. The team that started this organization are Dr.Uma Eyyunni, Dr. Anjali Pathak, Dr.Ravi Kancha and Dr. Ram Eyyunni, and a few other friends, with the mission of raising awareness about mental and developmental health issues in the community through educational seminars. The major purpose is to provide emotional support and suggestions about the available resources for the families with challenged loved ones.

The theme can simply be expressed as

M - Mental well being
O - Outreach
T - Therapeutic Guidance
H - Help & Hope
E - Empathy
R - Resources
S - Support
C - Challenge
R - Rehabilitation / Recovery
Y - Youth

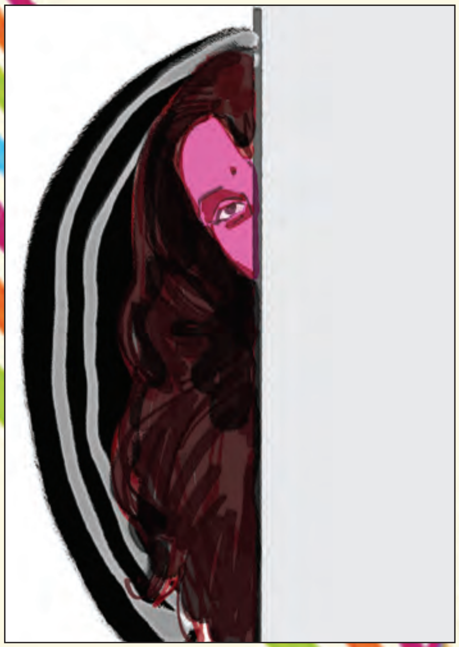

As physicians, our team has had personal as well as professional experiences which led to the formation of Mothers Cry, Inc. "Mother's quest for child's best" has been our motto, and here we mean both the parents, not just the mothers.

The first free educational seminar we organized was about "Challenges of Dual cultures" which was addressed by a few youngsters in the community and professional Psychiatrists. With their guidance, further discussions were held where the youngsters could express themselves freely.

In Jacksonville, the occurrence of mental health challenges was a staggering one in four in 2007. And this malady effects all economic and educational levels in the society. In the past, there were misconceptions that the mental illness occurred only in "broken families". Far from being true, thisillness effects all strata of life, more prevalent in the age groups between late teens and early twenties, where youngsters are just blossoming.

The first generation that migrated from India have been professionals to a large extent. They came as adults to this country with degrees in Medicine, Engineering, etc. They had their own share of struggles, with a small percentage ending up in severe depression. However, it is commendable that many Indians have withstood the struggles and have succeeded in their endeavors.

However the stories took different and unanticipated turns in some situations, where the second generation found it difficult to "belong". Hence the onset of the triggering factors for depression, anxiety disorders, and substance abuse situations. The expectations and environment of the first generation have been very different from those of the second generation.

The Mothers Cry organization struggles to bridge this gap. It is amazing how insecure some of our adults feel even to attend a free educational seminar about mental health issues, worried as to what the other Indian friends think if they attend the meetings. But I am proud to say that we are prevailing in our efforts. We have expanded our organization to Autism and related disorders, developmental challenges and now after four years, we have several non-Indian friends also that attend our meetings.

Fortunately for us, we have writers, lyricists and musicians among us with whose help we have done two fundraisers.Srinivasa Bharadwaj Kishore and I have presented an English musical/dance ballet on Buddha, based on classical Bharathnatyam, written by me and an English musical play, Vivekananda, in which several youngsters took part. We are pleased to say that we could afford to give donations to CARD (Center for Autism and Related Disorders) and NAMI (National Alliance on Mental Illness). We could get some support from AAPI-American Association of Physicians from India. I am also proud to mention that we as a team trained about fifteen children from ages 3-17 , and made them sing Christmas carols in a Senior (old age) home and a Hospice center. I was so moved when one of the terminally ill patients said "God Bless you, you brought cheer into a sad place".

To date, we have been offering free educational seminars every 2-3 months. The subjects included Developmental disorders, Anxiety disorders, Depression, Learning disabilities, Attention deficit disorders, obsessive compulsive disorders, Teenage challenges and coping skills, Bullying in schools and many others. We are still trying to make mental health an important subject for these prominent organizations. It is a struggle because of the stigma, even in the highly educated professionals.

The Indo USChamber of Commerce recognized our voluntary efforts with the Pillar of Community award.

Time and again we reinforce the fact that mental illness is not anyone's fault and it should not have to be alienated from the regular society. The stigma needs to be challenged and we need to acknowledge that Mental Health is an organic brain disorder. The families of the challenged ones need to be given moral, emotional and financial support especially because public resources are scarce.

We need to be aware that our children, our future generation, are growing up in this country, and are having experiences very different from our own. We need to grow up with them and LISTEN to them. Developing such empathy across generations will help early diagnosis, treatment and prevention of suicides.

So we continue to do what little we can to contribute to this heart wrenching challenge. We all need to understand and accept that the challenged individuals and their families are no less than any other family and it is no one's fault. Life just happens!

When people start being judgmental and critical about the "faults or defective upbringing and hence the mental health problems in the youngsters" or denying that a problem exists, I have a simple appeal. Please read carefully, how the challenged individual feels…….and develop empathy not sympathy.

Look mom, I can fly, said my son at age five (jumping off a couch)

Sure my love, said I, have no fear, aim for the sky

Dad said reach for the moon, and be sure, I'll get there soon

Said he when he was fifteen with hopes high and dreams clean

What happened to me mother? I rock rock but go nowhere

Who clipped my wings mother, so I can't go any further???

We do not have answers yet for this anguish, but we still have kindness and humanity. Like any other chronic ailment of the body, mental illness consumes energy of the whole family and financial resources. It is high time that our community is prepared to raise awareness and acknowledge when there is a problem. Denial and stigma will end only in tragedies. With the help of knowledge, awareness and research tools, one day we will find appropriate treatments and solace.

Website: www.motherscry.net *

హైదరాబాద్‌లోని మాడపాటి హనుమంతరావు పాఠశాలలోను, ఉస్మానియా వైద్య కళాశాలలోను చదివిన ఉమా ఇయ్యుణ్ణి భర్త రామానుజం, పిల్లలు శ్రీకర్, డా॥ స్వాతిలతో ఫ్లోరిడాలో ఉంటున్నారు. ఇటీవలే రచనలు చేస్తున్నారు. హిందీ, సంస్కృతంలో కూడా ప్రవేశం ఉంది.

VOLUNTEERING TOGETHER FOR SERVICE ©

VT SEVA

www.VTSeva.org
www.VTSWorld.org

Mission

Promote understanding and tolerance in society by empowering our youth with value of volunteering and philanthropy.

Vision

Vision is to see all children and adults of the impoverished communities of India and other countries have access and opportunities to quality education and health care and enable them to live with dignity and pride.

PRAJNA

Prajna Learning Center
at Novi and Troy, MI
Phone: (248) 842-5648, (248) 802-8086
Visit http://www.prajna4me.org for more information

సభా సౌరభం

ఈ తానా మహాసభలలో లిటరరీ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో సాగే సాహిత్య సమావేశాలలో పాల్గొనే ఉపన్యాసకులు సమర్పిస్తున్న పత్రాలలో కొన్ని...

Photography by Ramanamurthy

We Thank our Media Partners

ELECTRONIC MEDIA

PRINT MEDIA

మాండలిక పదకోశం - ఆవశ్యకత, ప్రయోజనాలు

ఆచార్య వెలమల సిమ్మన్న

'ముడి బంగారాన్ని మూటకట్టి దాచుకుంటే విలువుండదు. దాని మెరుగులు, మెరుపులూ తెలిసిరావు. ఆభరణాల రూపం లో వాడకంలోకి వస్తేనే బంగారానికి శృంగారం, బంగారానికి తావి అబ్బడమంటే అదే. అలాగే బంగారంలాంటి తల్లిభాష అయిన తెలుగు కూడా నిత్యం వాడకంలో ఉంటేనే భాషకు పెంపూ, రాణింపూ. భాష వాడకం వల్లనే పదసంపద పెరుగు తూంటుంది. పాచిపట్టిన నీరు వాడకానికి పనికిరాదు. వాడుక లోకి తెచ్చుకోలేని పదాలు వాడిపోతాయి...'

-శ్రీ ఎ.బి.కె. ప్రసాద్

ఆంధ్రదేశ్‌లో శ్రీకాకుళం నుంచి ఒకరూ, గుంటూరు నుంచి ఒకరూ, చిత్తూరు నుంచి ఒకరూ, అదిలాబాద్ నుంచి ఒకరూ మొట్టమొదటిసారిగా కలుసుకుంటే వాళ్ళు మాట్లాడేది తెలుగే అయినా ఒక్కొక్కరు మాట్లాడే తీరులో ఒక్కొక్క విలక్షణత కన్పిస్తుంది. అదే మాండలికం అన్నమాట. ధ్వనుల ఉచ్చారణ లోనూ, పదాల ఎంపికలోనూ, పదబంధ నిర్మాణంలోనూ, వాక్య స్వరూపంలోనూ, ఉనికిలోనూ, కాకువులోనూ, అర్థస్ఫూర్తి లోనూ ఒక్కొక్కరిలో ఒక్కొక్క ప్రత్యేకత చాలా స్పష్టంగా కన్పి స్తుంది. అంతేకాదు ఒకే ఊళ్ళో వుంటున్న సంస్కారవంతు డొకడూ, సంస్కారం అబ్బని వాడొకడూ కలుసుకొనేప్పుడు వింటే వాళ్ళ వాళ్ళ వ్యవహారాల్లోనూ విభిన్నత స్పష్టమవుతుంది. ఒక కుమ్మరి, ఒక వడ్రంగి, ఒకరైతు మాట్లాడుకొనేటప్పుడు వాళ్ళ వాళ్ళ వృత్తులకు సబంధించిన పలుకుబడులు తరుచుగా కన్పిస్తూ వుంటాయి.

భిన్నరూపాల్లో భిన్నస్థాయిలో వున్న వాడుకల్ని 'మాండలికాలు' అని అంటారు. అయితే వీటన్నిటిలోనూ సమాన ధర్మం గరిష్టంగా వుంటుంది. కాబట్టి వాటినన్నిటినీ ఒకేభాషలో అంతర్భాగాలుగా పరిగణిస్తాం. "మాండలికం అనే పదం విస్తృతార్థంలో మనం వాడుతున్నాం. ప్రాంతీయమైన ఒక 'మండలం'లో వాడుకలో వున్న భాషే కానక్కరలేదు. ప్రాంతీయతతోపాటు వర్గాన్ని బట్టి, వృత్తిని బట్టి, విద్యా సంస్కారాదుల్ని బట్టి ఏర్పడ్డ వ్యవహార భేదాలన్నిటినీ 'మాండలికాలు' (Dialects) అవుతాయి.

మామూలుగా ఏ జీవద్భాషలోనూ నూటికి నూరుపాళ్ళు ఏకరూపత ఎక్కడా వుండదు. మాండలికంలో స్థూలంగా కన్పిం చేవి రెండు స్థాయిలు. ఒకటి ప్రాంతీయం. రెండోది సామాజికం. ప్రాంతీయతను బట్టి తెలుగులో కళింగసీమ మాండలికం, కోస్తా మాండలికం, రాయలసీమ మాండలికం, తెలంగాణా మాండలికం అనే విధంగా వర్గీకరించారు భాషా శాస్త్రవేత్తలు, ఆయా ప్రాంతాల్లో ఆయా మాండలికభాషలో నవలలు, కథలు, నాటకాలు వచ్చాయి. అన్ని ప్రాంతాల్లోని మాండలికాల్ని మనం అధ్యయనం చేయాలంటే తప్పనిసరిగా 'మాండలిక పదకోశాల' ఆవశ్యకత వుంది. ఈ పదకోశాల వల్ల అనేక ప్రయోజనా లున్నాయి కూడా.

ప్రారంభంలో తెలుగులో గ్రాంధికభాష చోటు చేసుకుంది. ఆ తర్వాత సరళగ్రాంధిక భాష వచ్చింది. పిదప అన్ని రంగాల్లో విస్తృతంగా వ్యవహారికభాష స్థానం సాంపాదించింది. ప్రాంతీయత్వాన్ని బట్టి మాండలిక రచన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఆయా ప్రాంతాల్లో బాగా జరిగింది. మాండలికాలపై అన్ని విశ్వవిద్యాలయాల్లోనూ, విశ్వవిద్యాలయాల వెలుపల ఉత్తమ పరిశోధన జరిగింది.

మాండలిక పదకోశాలు - లక్ష్యం

'మాండలిక పదకోశాలు' తయారీ లక్ష్యం ఏమంటే ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో వివిధ ప్రాంతాల్లో వున్న వ్యవహారంలో ఏయే సామాన్య లక్షణాలు గరిష్టంగా వున్నదీ గమనించి రూపభేదాలు చూపిస్తూ భాషలో ప్రాంతీయ ప్రామాణికాలనూ, రాష్ట్ర ప్రామాణికాన్ని నిరూపించడం.

మాండలిక పదకోశాలు - ఆవశ్యకత

ఈ మాండలికాలు వృత్తిని బట్టి మారుతూ వుంటాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య ఆకాడమీ వారు ప్రచురించిన మాండలిక వృత్తి పదకోశాల్లో కొన్నివేల పదాలు గ్రంథస్థమయాయి. భారతీయ భాషల్లో మొట్టమొదటిసారిగా తెలుగులో ఇలాంటి మాండలిక పదకోశాలు శాస్త్రీయ పద్ధతిలో రూపొందడానికి కారకులు ప్రముఖ భాషా శాస్త్రవేత్త ఆచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తిగారు.

వృత్తిపదకోశాల విషయంలాగే సామాజిక భాషా పరిశోధన విషయంలో కూడా తెలుగుభాష అగ్రగామి కావడం మనకం దరికీ గర్వకారణం. దీనికి కూడా తగిన విధంగా పథకం రూపొందించి, 'స్విన్' కమిటీ చేత సిఫార్సు చేయించి, దాన్ని తెలుగు అకాడమి సక్రమంగా అమలుపరచడానికి ఎప్పటికప్పుడు సూచనలు ఇచ్చినవారు కూడా భద్రిరాజుగారే అని చెప్పక తప్పదు.

అకాడమి మాండలిక పదసేకరణ ప్రచురణలకు తోడ్పడింది. భిన్న ప్రాంతాల్లో పర్యటించి, ఆయా వృత్తులకు సంబంధించిన ప్రస్తుతం వ్యవహారంలో వున్న మాండలిక పదజాలాన్ని సేకరించి ప్రచురించింది. తెలుగులో మొత్తం సాంప్రదాయక వృత్తుల పదాల్ని సేకరించి వివిధ సంపుటాలుగా ప్రచురించాలని వారి సంకల్పం.

వాటిలో మొదటి 'వ్యవసాయ వృత్తి పదకోశం.' ఇది 1962 లో వెలువడింది. రెండోది 'చేనేత వృత్తి పదకోశం.' ఇది 1971 అక్టోబర్‌లో వెలువడింది. మూడోది బెస్త పరిశ్రమకూ, పడవల నిర్మాణానికి సంబందించినది. దీని సంపాదకులు ఆచార్య తూమాటి దొణప్పగారు. ఇది 1992మే 14 తేదీన వెలువడింది. 'మేదర పరిశ్రమ - ఇతర పనుల వృత్తిపదకోశం.' ఇది 1992లో వచ్చింది. దీని సంపాదకులు డాక్టర్ పోరంకి దక్షిణామూర్తిగారు.

'వాస్తు పదకోశం' డాక్టర్ బూదరాజు రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంపాదకత్వంలో వచ్చింది. ఇది 1968లో వెలువడింది. కుమ్మరం, వడ్రంగం పదకోశాలు ఆచార్య జి. నారాయణస్వామి రెడ్డి సంపాదకత్వంలో వచ్చాయి. కుమ్మరం (లోహకారవృత్తి) పదకోశానికి సంపాదకులు ఆచార్య జి. నాగయ్యగారు. స్వర్ణకార, హస్తకళలకు సంబంధించిన పదకోశాలు కూడా వచ్చాయి. మాండలిక పదకోశాల ఆవశ్యకతను 'ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి' గుర్తించింది. అందుకు మనం ఆ సంస్థకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేయాలి.

తెలుగు అకాడమి 'వాణిజ్య పదకోశం', 'వృత్తిపదకోశం' మాండలిక పదకోశం అనే వ్యక్తి మాండలిక పదకోశాల్ని ప్రచురించింది. కరీంనగర్, కడప, విశాఖపట్నం, గుంటూరు, వరంగల్లు, చిత్తూరు, అనంతపురం, శ్రీకాకుళం, కర్నూలు, నిజామాబాద్ మాండలికాల్ని ముద్రించింది. తెలుగు అకాడమి కూడా మాండలికాల ఆవశ్యకతను గుర్తించడం ముదావహం. సంస్థల ద్వారా కాక స్వయం పరిశ్రమతో కొందరు ప్రచురించిన మాండలిక భాషా గ్రంథాలున్నాయి. చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మగారి 'మదరాసు తెలుగు', 'రాయలసీమ మాండలికం - అనంతపురం ప్రాంతీయత' అనే ఆర్. నాగభూషణరావుగారి గ్రంథం, 'శ్రీకాకుళం ప్రజల భాష' అనే వి.సి. బాలకృష్ణశర్మ గారి గ్రంథం, నల్గొండ జిల్లా మాండలికం గూర్చి ఆచార్య రవ్వా శ్రీహరిగారి రచన ఈ కోవకు చెందినవే. ఆచార్య అత్తలూరి నరసింహా రావుగారి 'రావిశాఖీయం' రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రిగారి మాండలిక ప్రయోగ విశేషాల్ని వివరిస్తుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రాంతీయదృక్పథంతో ఆయా ప్రాంతాల్లో విస్తృతంగా రచనలు వచ్చాయి, వస్తున్నాయి. మాండలిక పదాలు సంపద రోజు రోజుకు పెరుగుతుంది. ఈ మాండలికాలు అర్థం కావాలంటే తప్పనిసరిగా 'మాండలికాల పదకోశాలు' తయారు చేయాలి. ఉదాహరణకు 'కళింగాంధ్ర మాండలికం' (రచయిత ప్రయోగాలు) పై జి.ఎస్.చలం 'మాండలిక పదకోశం' తయారు చేశారు. ఇది జనవరి 2006లో వచ్చింది. పదసేకరణలో, ప్రణాళికలో దీని విస్తృతి చాలా విశాలం. ఏక రచయితను కాక అనేకుల్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆరోపంతో పాటు రచయిత ప్రయోగాల్ని వాక్యరూపంలో ఇచ్చినందువల్ల ఈ పదకోశం ప్రామాణికమైంది. అనుబంధాలుగా ప్రాంతీయ ప్రయోగంలో వున్న సంఖ్యావాచకాల్ని, వావి వరుసల్ని, అలంకారాల్ని, జంట పదాల్ని, ద్విరుక్తపదాల్ని, రూపవైవిధ్యాల్ని రూపాంతరాల్ని, నానార్థాల్ని పృథక్కరించి ఇచ్చినందువల్ల ఈ నిఘంటువు ప్రయోజనకారిత్వం పెరిగింది. అంచేత మాండలిక ఆవశ్యకత ఏర్పడింది.

మాండలిక పదకోశాలు - సేకరణ - సమస్యలు

- 'మాండలిక పదకోశాలు' తయారుచేసేటప్పుడు మొట్ట మొదటిగా తెలుసుకోవలసింది చాలా ముఖ్యమైన అంశం విషయ సేకరణలో మెలకువలు చూపించడం, సేకరణలో నాణ్యత కోల్పోకుండా జాగ్రత్తగా చూడడం.
- ఆయా ప్రాంతీయ భాషా స్వరూప నిర్ధారణకు ఎవరు సరైనవారో నిర్ణయించి, విద్యా, సాంఘిక సంబంధాల దృష్ట్యా రకరకాల వ్యవహారాల్ని మనం ఎన్నుకోవడం అన్ని విధాల మంచిది.

❖ ఇందులో రచయితలూ, పాఠశాల ఉపాధ్యాయులూ, కళాశాల అధ్యాపకులూ, విద్యార్థులూ, ఉద్యోగులూ, వ్యాపారస్థులూ, వృత్తి విద్యావంతులూ (వైద్యులూ, న్యాయవాదులు), రాజకీయ కార్యకర్తలూ, చదువుకున్న స్త్రీలూ, రైతులూ, కార్మికులు ఇంచుమించు చదువుకున్న అన్ని వర్గాల వారిని తప్పనిసరిగా ఇందులో భాగస్వాములుగా చేయాలి. అన్ని వర్గాలకు చెందిన జనాల్ని కలుపుకోవాలి. అప్పుడే మంచి 'మాండలిక పదకోశాలు' తయారు అవుతాయి.

❖ వ్యవహర్తల దగ్గర నుంచి విషయ సేకరణ చేయడానికి మంచి ప్రశ్నావళి తయారుచేసుకోవాలి.

❖ ప్రశ్నావళిలో నామపద విభాగానికీ, క్రియా విభాగానికీ, సంఖ్యాపదాలకూ, బాంధవ్య బోధక పదాలకూ సంబంధించిన అన్ని వివరాలు విపులంగా ఉండాలి.

❖ మాండలిక విజ్ఞానశాస్త్ర అధ్యయనానికి అవసరమైన వ్యవహర్తల వివరాలు వుండాలి. ఉదాహరణకు పేరు, వృత్తి, చదువు, వయస్సు మొదలైనవి వుండాలి.

❖ ప్రతి వ్యవహర్తను కలుపుగోలుగా మాట్లాడించే చాకచక్యంగల మంచి వ్యక్తిని నియమించాలి.

❖ వ్యవహర్తల్ని టేప్‌రికార్డింగ్ చేయాలి. టేప్ చేసిన దాన్ని ధ్వని విధేయంగా రాసుకోవాలి.

❖ ఈ వ్యవహార ఖండికలు జీవితానుభవాలకు సంబంధించి కానీ, అభిప్రాయ ప్రకటనలకు సంబంధించి కానీ, ఒక్కొక్కసారి అనేక విషయాలకు సంబంధించి కానీ వుండ వచ్చు. ఇందులోనే మాండలిక పదాలు, వ్యాకరణ విశేషాలు ఎక్కువగా బహిర్గతమవుతాయి.

❖ ప్రశ్నావళిలో సేకరించిన సమాచారాన్ని వర్గీకరించి ఆయా వ్యక్తుల వ్యవహారాన్ని చాలా చక్కగా విపులీకరించాలి.

❖ మాండలిక పదకోశాల ముఖ్య ఉద్దేశం ప్రాంతీయ సామాజిక సామ్యాల్ని వైవిధ్యాల్ని సేకరించడం, ఆధునిక ప్రామాణిక భాషా ప్రభావం భిన్న ప్రాంతాల వ్యవహర్తలపై ఏ విధంగా వుందో చూపిస్తూ భాషా పరిణామాన్ని నిరూపించడం.

మాండలిక పదకోశాలు - ప్రయోజనాలు

❖ మాండలిక పదకోశల తయారీవల్ల ఇంతకు పూర్వం వచ్చిన నిఘంటువుల్లో లేని పదాలు వేలకొద్దీ గ్రంథస్థమవు తాయి.

❖ ఒకవేళ పూర్వ నిఘంటువుల్లో వుండేవాటికి అర్థ స్పష్టత, నిర్దిష్టత, వైవిధ్యం నమోదవుతాయి. అంతేకాదు భిన్న రూపాంతరాలు ఏమిటో తెలుస్తుంది.

❖ ఆయా పద రూపాల ప్రాంతీయవ్యాప్తి గోచరిస్తుంది. పరిమితమైన మౌళిక పదాలు ఆధారంగా అపరిమితమైన నూతన పదాల కల్పన కొన్ని శతాబ్దాలుగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎలా జరుగుతుందో అందులో వున్న శిల్పం ఏమిటో పరిశీలకులకు స్పష్టమవుతుంది.

❖ ఇంతవరకు తెలుగులో వెలువడ్డ నిఘంటువుల్లో ఆరోపాలు (Entries) వున్న పదాలు దాదాపు అన్ని కావ్యా భాషల్లోంచి తీసుకున్నవే. జన వ్యవహారంలోంచి తీసుకున్నవి చాలా తక్కువ. దీనికి ప్రధాన కారణం జన వ్యవహారంలో వున్న పదాలన్నీ, వివిధ మాండలికాల్లో వున్నవన్నీ గ్రంథస్థం కాకపోవడమే. ఇప్పుడు మాండలిక పదకోశాలు తయారుచేస్తే అన్ని పదాలు చేరుతాయి. దీనివల్ల చాలా ప్రయోజనం వుంటుంది.

❖ మాండలిక రచనల ద్వారా వివిధ ప్రాంతాల్లో వ్యవహారంలో వున్న పదాలు గ్రంథస్థమై నిఘంటువులో చేర్చుకోవడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది.

❖ పదాలే కాకుండా వాటి ప్రయోగాలూ, వాక్య నిర్మాణంలో అవి వచ్చే తీరూ, అర్థచ్ఛాయలూ, కాకువులూ వగైరా సరిగా తెలుస్తాయి.

❖ దీనివల్ల నిర్దిష్టమైన అర్థాల్లో వాటిని నిఘంటువులకెక్కించుకోవచ్చు.

❖ ఆధునిక ప్రమాణభాష (శిష్ట వ్యవహారికం) లో చేసిన రచనల కంటే మాండలిక భాషలో చేసిన రచనలు చదువురాని సామాన్య జనానికి దగ్గరగా వెళతాయనడంలో సందేహం లేదు.

❖ అక్షరజ్ఞానం లేనివాళ్ళకు వారి ప్రాంతానికి సంబంధించిన మాండలికంలో చేసిన రచనల్ని చదివి వినిపిస్తే తప్పకుండా ఆనందిస్తారు. దానికి సంగీతం తోడైతే ఆ ప్రాంతం వాళ్ళకే కాకుండా అన్ని ప్రాంతాలవాళ్ళూ కూడా విని అనం దిస్తారు. ఈ విధంగా సాహిత్యాన్ని చదువరాని వాళ్ళకు కూడా అందించే మంచి సాధనం మాండలికం అన్నమాట.

❖ మీదుమిక్కిలి ప్రామాణికభాషలో కన్నా, ఆయా మాండలిక భాషలో రచనలు చేయడం ఆయా వ్యక్తులకు చాలా సులువుగా వుంటుంది..

❖ మాండలిక భాష మాట్లాడేవాళ్ళతో కలిసిమెలసి వుంటూ వాళ్ళలో ఒక్కడిగా కన్పించేటంతగా తాదాత్మ్యం చెందడం వల్లా, అనుకరణ వల్లా ఎంతో మేలు జరుగుతుంది.

❖ మాండలిక పదోకోశాలు తయారైతే ఆయా ప్రాంతాల్లోని భాషా సహజత్వం సుస్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

❖ మాండలిక పదపటాల (Dialect Atlas) వల్ల ఆయా పదాల ప్రాంతీయ విస్తృతిని బట్టి భాషా మండలాన్ని (Dialect areas) శాస్త్రీయంగా నిరూపించడం సాధ్యమవుతుంది.

❖ మాండలిక పదకోశాల తయారీ వల్ల తెలుగుభాషా పరిణామం ఏ విధంగా వుందో మనం గమనించవచ్చు.

❖ ఇలా మాండలిక పదకోశాల వల్ల చాలా ప్రయోజనాలున్నాయి.

మాండలిక పటం తయారీ విధానం - పద్ధతులు

18వ శతాబ్దానికి చెందిన వ్యాకర్తలు లిఖితపూర్వకంగా వున్న సారస్వత భాష, వున్నత కుటుంబీకుల భాష ప్రామాణికమైందిగా భావించారు. సామాన్య జనుల భాషనూ మాండలిక భాషను చులకనగా చూశారు. అసలు పట్టించుకోలేదు కూడా. 19వ శతాబ్దంలో ప్రామాణిక భాషలో కన్పించిన కొన్ని ప్రాచీన భాషా లక్షణాలు మాండలిక పదకోశాలు (Dialect Diction Areas) రూపొందాయి. చారిత్రక భాషా శాస్త్రాధ్యయన ఫలింగా ప్రామాణిక భాషలోనే ప్రాచీన భాషా లక్షణాలు వుంటాయనేది తప్పు అనే అభిప్రాయం తేటతెల్లమైంది. మాండలిక భాష కొన్ని చారిత్రక కారణాల వల్ల ప్రామాణిక భాషగా రూపొందుతుంది. ప్రామాణిక భాషగా పరిగణించబడుతున్న నేటి ఆంగ్ల భాష ఒకానొకప్పుడు 'లండన్ మాండలిక భాష' అనే విషయాన్ని మనం మరిచి పోకూడదు.

మాండలిక పటాన్ని (Dialect atlas) తయారు చేయడానికి కొన్ని పద్ధతులున్నాయి. ఆ పద్ధతుల్ని మాండలిక పట నిర్మాణ కర్తలు తప్పనిసరిగా అనుసరించాలి.

❖ భాషలోని వివిధోప ప్రాంతాలల్లోని భాషా ప్రయో గాల్ని సంపాదించడానికి ప్రాంతీయ ప్రాథమిక సర్వేను ఏర్పాటు చేయాలి.

❖ వాడుక (usage)లోని తేడాల వల్ల మండలం ఏ విధంగా వర్గీకరించబడుతుందో గుర్తించాలి.

❖ భౌగోళిక ప్రదేశాల (geographical location) ను గమనించదగ్గ వాడుక తేడాల్ని పటం (map) గుర్తించాలి.

❖ పూర్వ నిర్దిష్ట ప్రాంతాల్లో క్షేత్ర కార్యకర్తలు పర్యటించి ప్రశ్నావళిని తయారుచేయాలి.

❖ స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకున్న వ్యవహర్తల (informants) నుంచి సమాచారాన్ని (information) సేకరించుకోవాలి.

❖ ఈ విషయసామాగ్రి అసంఖ్యాక భాషా వ్యవహర్తల వ్యవహారంలో కొంత భాగం మాత్రమే అని గుర్తించింది.

❖ ప్రశ్నావళిలోని విషయ సంబంధ పర్యాయ వ్యవ హారం (వాడుక) వ్యాప్తి సూచకంగా పద, పదబంధ, వ్యాకరణా ద్యంశాల పటాన్ని రూపొందించాలి.

'మాండలిక పదకోశాలు' తయారీ వల్ల తెలుగుభాషకు వున్న విస్తృతమైన భాషాపరిణామం వెల్లడవుతుంది. ఈ పద కోశాల వల్ల మాండలిక విజ్ఞానికి ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. ప్రామాణిక భాష ప్రభావం మాండలికాల మీద, మాండలిక భాషల ప్రభావం ప్రామాణిక భాష మీద ఎప్పుడూ ప్రసరిస్తూ వుంటాయి. ఈ మాండలికాలే ప్రామాణిక భాషకు పుష్టి చేకూరుస్తాయి. భిన్నత్వం లో ఏకత్వాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. 'మాండలిక పదకోశాలు' తయారు కావడంలో సమస్యల కన్నా ప్రయోజనాలే ఎక్కువ. ఈ పదకోశాల ద్వారా జనజీవన విధానాన్ని తెలుసుకోవచ్చు. ఆ పదకోశాలు తయారీకి ప్రభుత్వ సంస్థలు భాషపై అభిమానం గల ఇతర సంస్థలు ముందుకు రావాలి. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే జనాల నాడిని పట్టుకునే 'మాండలిక పదకోశాలు' రావాలి 'ఆంధ్రప్రదేశ్ మాండలిక పదకోశం' త్వరలో రావాలని కోరుకుందాం.

ఆధార గ్రంథాలు

1. ఆంధ్ర భాషావికాసం- ఆచార్య గంటిజోగి సోమయాజి
2. ఆధునిక భాషాశాస్త్రం- ఆచార్య వెలమల సిమ్మన్న
3. ఈనాడు భాషాస్వరూపం- ఉషోదయ పబ్లికేషన్స్ 'ఈనాడు' దినపత్రిక
4. కళింగాంధ్ర మాండలికాలు- శ్రీ జె.యస్.చలం
5. తెలుగు భాషాచరిత్ర- ఆచార్య వెలమల సిమ్మన్న
6. తెలుగు భాషా చరిత్ర (సంపాదకులు)- ఆచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి
7. తెలుగు భాషా తత్త్వం - శ్రీ కొమఱ్ఱాజు లక్ష్మణరావు
8. తెలుగు భాషాస్వరూపం- డాక్టర్ బూదరాజు రాధాకృష్ణ
9. తెలుగు మాండలికాలు (అన్ని జిల్లాలు)- తెలుగు అకాడమి
10. ప్రముఖ భాషా శాస్త్రవేత్తలు- ఆచార్య వెలమల సిమ్మన్న
11. భాషాంతరం - ఆచార్య చేకూరి రామారావు
12. మాండలికవృత్తి పదకోశాలు- తెలుగు అకాడమి
13. భాష - ఆధునిక దృక్పథం- డాక్టర్ పోరంకి దక్షిణామూర్తి
14. వైకృత పద స్వరూప నిరూపణం- ఆచార్య తూమాటి దొణప్ప
15. శ్రీకాకుళం ప్రజల భాష - శ్రీ వి.వి. బాలకృష్ణమూర్తి

ప్రొ॥ వెలమల సిమ్మన్న పుట్టి పెరిగింది, శ్రీకాకుళం జిల్లా తిమడాం గ్రామం. విశాఖపట్నం ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం నుంచి ఎం.ఏ., పిహెచ్.డి. చేశారు. తెలుగుభాష, ప్రత్యేకంగా మాండలికాలు, సాహిత్య విమర్శ, వ్యాకరణం- ఇలా వివిధ రంగాలకు సంబంధించిన అరవై గ్రంథాలు రచించారు. అనేక పురస్కారాలు అందుకున్నారు. ప్రస్తుతం ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రొఫెసర్.

తెలుగు కథల్లో స్త్రీ పాత్ర స్వభావ పరిణామం

ఆచార్య ఎస్. శరత్ జ్యోత్స్నారాణి

పరిచయం

స్త్రీ జీవితం అనేక సమస్యల వలయమని చెప్ప వచ్చు. అందుకు నేడు నిత్యం స్త్రీ ఎదుర్కొంటున్న అనేకానేక సమస్యల్ని కారణంగా చూపవచ్చు. నేడు స్త్రీలు అన్ని రంగాల్లోనూ పురుషుల్ని అధిగమించి నప్పటికీ, ఏదో ఒక రూపేణ స్త్రీలను సమస్యలు చుట్టుముడుతూనే ఉన్నాయి.

అయితే ఇదిలా ఉండగా భూస్వామ్య సంస్కృతి స్త్రీని గృహ బానిసగా మారిస్తే, వ్యాపార సంస్కృతి ఆమెను ఆట వస్తువుగా మలిచింది. ప్రచార, ప్రసార సాధనాలు స్త్రీని అంగడి వస్తువుగా మార్చాయి. నేడు పురుషాధిక్య సమాజం స్త్రీకి కొన్ని గుణగణాలను ఆపాదించింది. అవేంటంటే వినయ, విధేయతలు, త్యాగం ముఖ్యమైనవి. అందులోనూ పాతివ్రత్యం, శీలం ఇంకా ముఖ్యమైనవి. స్త్రీలపై మతం, రాజ్యం, కుటుంబాల అదుపే కాకుండా వారిని వారే అదుపులో పెట్టు కునేలా చేసింది. తరతరాలుగా స్త్రీ అణచివేతకు గురయింది. నిరాదరణకు లోనయ్యింది. స్త్రీ ఒక భోగ వస్తువుగా చూడ బడింది. ఎన్నో అవమానాల్ని చవిచూసింది.

నాడు సతీసహగమనానికి, స్త్రీ బానిసత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడిన రాజారామ మోహనరాయ్, ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్, రామకృష్ణ పరమహంస, రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, గాంధీ, నెహ్రూ, సయ్యద్ అహ్మద్, జ్యోతిబాపూలె వంటి ప్రముఖ సాంఘిక, రాజకీయ, సంఘసంస్కర్తలు అనేకమంది స్త్రీ సమస్యల పరిష్కారానికై కృషి చేశారు.

అయితే తెలుగు కథాసాహిత్యంలో స్త్రీలకు సంబంధించిన సమస్యల్ని చిత్రించిన రచయితలు, రచయిత్రులూ ఎందరో ఉన్నారు. తొలి తెలుగు కథ అయిన దిద్దుబాటులోనే కమలిని భర్త తప్పుదోవ పడుతుండటంతో తన భర్తని తాను మార్చుకునే ప్రయత్నం చేసింది. గురజాడ రాసిన దిద్దుబాటు, మెటిల్డా, సంస్కర్త హృదయం స్త్రీ ప్రధానమైన కథలు. ఈ మూడింటి లోను మోసగాళ్ళు, దుర్మార్గులు అయిన పురుషుల్ని మార్చ గలిగిన, అలాగే వాళ్ళచేత హింసించబడిన స్త్రీలు దర్శనమిస్తారు. గురజాడ తీర్చిదిద్దిన పాత్రలు మెటిల్డా, కమలిని, సరళలను ప్రత్యేకదృష్టితో గమనిస్తే ఒకరికంటే మరొకరిలో కొంత చైతన్యం, మరికొంత ఎదుగుదల కనిపిస్తాయి. అంటే గురజాడ ఆనాడే స్త్రీలలో చైతన్యం వచ్చే క్రమాన్ని చాలా బలంగా, స్పష్టంగా చెప్పాడనిపిస్తోంది. గురజాడ తర్వాత స్త్రీ సమస్యల్ని తన కథల్లో మరింత బలంగా స్పృశించినవాడు శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి. శ్రీపాదవారి *ఇల్లు పట్టిన విధవాడపడుచు, అరికాళ్ళ కింద మంటలు, తాపీమేస్త్రీ రామదీక్షితులు బి.ఏ., కన్యాకాలే యత్నద్వరితా, కీలెరిగిన వాత, కొత్తచూపు, కలుపు మొక్కలు, గూడు మారిన కొత్తరికం, యావజ్జీవం హోష్యామి, షట్కర్మ యుక్తా, శుభికే శిర అరోహ, గుర్రప్పందాలు* లాంటి కథల్లో స్త్రీకి సంబంధించిన అనేక కోణాల్ని ఆవిష్కరించారు. శ్రీపాద వారి కథల్లో వితంతువు, ఆదర్శభావాల స్త్రీ, వేశ్య, గృహిణి, పెళ్ళికాని యువతి, కొడుకులపై ఆధారపడే తల్లులు, అత్తలు, సవతి తల్లులు లాంటి తదితర స్త్రీ పాత్రలు కనిపిస్తాయి.

స్త్రీలను గురించి, స్త్రీ స్వేచ్ఛను గురించి స్త్రీల పట్ల సానుభూతితో, సహృదయంతో కథలు రాసినవాడు గుడిపాటి వెంకటాచలం. చలం కథల్లోని ఆంతర్యం ఏంటంటే స్త్రీ లైంగికత్వం, మాతృత్వం, శ్రమ, ఇవి ఎలా దోపిడీకి, పీడనకూ, అణచివేతకూ గురౌతున్నాయో చెప్పడమే. అలాగే చలం కథల్లో పాత కట్టుబాట్లకు నలిగే స్త్రీలను చూడవచ్చు. *ప్రేమ పర్యవసానం, వాణీ - ఏ స్టడీ, అవతారమా?, ఆమెత్యాగం, మామగారి*

మర్యాద, చిగురు గౌను, భాషన్నా తెలీదు, మోసం చేసిందా, అనసూయ, చుక్కమ్మ, జెలసీ, రామభక్తుడు, అభినవ సారంగధరుడు, దోషగుణం, శేషమ్మ, కళ్యాణి, భార్య తదితర కథల్లో స్త్రీని వివిధ కోణాల్లో ఆవిష్కరిం చాడు. ప్రేమ పర్యవసానం కథలో నిర్మల ఎంతో స్వచ్ఛమైన స్నేహాన్ని కోరుకుంటుంది కానీ అతడు ఆమెను ఒక్కసారైనా అనుభవిస్తే బాగుండు అనుకుంటాడు. అంటే ఎంత ఓపెన్ మైండెడ్ గా ఉన్న స్త్రీని ఎదుటివాడు లైంగిక దృష్టితో చూస్తాడని చెప్పాడు చలం.

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు స్త్రీ, పురుష సంబంధాల గురించి, వివాహం, ప్రేమ లాంటి విషయాల గురించి లెక్కకు మించి కథలు రాశారు. వివాహవ్యవస్థ అనేది స్త్రీలను బానిసత్వం లో ఉంచుతోందని, నిర్ద్వంద్వంగా చెప్పిన రచయిత కొడవటి గంటి. *అద్దెకొంప, సద్యోగం, అష్టకష్టాలు, మనుషుల కున్న స్వేచ్ఛ, మహా ఇల్లాలు, శీల పరిశీలన, పశ్చాత్తప్తుడు, రసికుడు, వర ప్రసాదం, దత్తపుత్రుడు,* పెంకిపిల్ల, మళ్ళీ పెళ్లి, అల్లుడి అలక, ప్రేమ పెళ్లి లాంటి తదితర కథల్లో స్త్రీ సమస్యల్ని ఆవిష్కరించాడు కొడవటిగంటి.

ఆడవలసిన అబద్ధం కథలో సుబ్బారావుకు పెళ్లి చిన్నప్పుడే అయ్యింది. ఏవో గొడవల వల్ల విడిపోతారు. అయితే ఒకరంటే ఒకరికి ఎనలేని ప్రేమ ఉందని, ఇద్దరూ ఇష్టపడుతున్నారని తెలుస్తుంది. ఇలా స్త్రీ, పురుషుల సంబంధం ఎంతో సున్నిత మైందని, వారిద్దరి మధ్యలో ప్రేమభావం సున్నితంగా ఉండా లని అంటాడు రచయిత. మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రిగారు చిత్రించిన స్త్రీపాత్రల్లో చలాకీతనం, సౌందర్యం, విసురు, ఎక్కువగా కన్పి స్తాయి. ఈయన రాసిన కథలు *సర్వమంగళ, ద్రౌపదీ వస్త్రాప హరణం, మంత్రార్థము, గురుప్రసాదం, చిత్రశాల* లాంటి తదితర కథలన్నీ ఆ సత్యాన్నే నిరూపించాయి.

మునిమాణిక్యం వారు సృష్టించిన కాంతం పాత్ర తెలుగు సాహిత్యంలో ఎంత సజీవంగా నిలిచిందో తెలిసిందే. ముని మాణిక్యం వారి కథల్లోని స్త్రీ పాత్రలన్నీ జాణలు, మాటకారులు, మమతానురాగాలు గల మధురమూర్తులుగా గోచరిస్తాయి.

సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారి కథల్లో స్త్రీల అణచివేతలు, శీలం కోల్పోయిన స్త్రీల పట్ల సమాజం చూపే నిరాదరణలాంటి విషయాలు ఆవిష్కృతమయ్యాయి.

కరుణకుమారగారి కథల్లో చాలా వరకు స్త్రీని కేంద్రీకృతం చేసుకొనే నడుస్తాయి. ఈయన చిత్రించిన స్త్రీపాత్రలు అణచి వేయబడుతున్న వర్గానికి చెందినవారు, సమాజపు మూఢాచారాల్లో మగ్గుతున్నవారు ఉంటారు. ఈయన రాసిన కథలు *కొత్త చెప్పులు, పశువుల కొట్టం, కయ్యా కాలువ, కనువిప్పు* లాంటి ఆ విషయాన్నే చెప్పారు. కనువిప్పు అనే కథ ద్వారా మేధావుల్లో లేని సహనం, అట్టడుగువర్గాలకు ముఖ్యంగా స్త్రీలకు ఉంటుం దని రచయిత చెప్పాడు.

బుచ్చిబాబు రాసిన *అరకులోయలో కూలిన శిఖరం* కథలో ఒక గిరిజన యువతికి ఒక సౌందర్యోపాసకుడికి మధ్య ఏర్పడ్డ సాన్నిహిత్యాన్ని చిత్రించాడు. మేడమెట్లు అనే కథలో నిమ్న స్థాయి లో ఉన్న ఒక పురుషుడికి ఉన్నతస్థాయిలో ఉన్న స్త్రీకి మధ్య అనురాగాన్ని ప్రతీకాత్మకంగా వర్ణించాడు.

గోపిచంద్ రాసిన కథల్లో *గడియపడని తలుపులు, ప్రఖ్యాతుని భార్య, అమలిన శృంగారం, పనిపిల్ల, ఆత్మహత్య, పెనుభూతం, విడాకులు*లాంటి వాటిల్లో స్త్రీ సమస్యల్ని చిత్రిం చాడు. *గడియపడని తలుపులు* కథ ద్వారా ఒక స్త్రీ భర్తని వదిలి పెట్టి ఒంటరిగా బతుకుతుంటే ఆమె ఎంత నీతిగా బతుకుతున్నా, సభ్యసమాజం మాత్రం ఆమెను అర్థం చేసుకోదనే విషయాన్ని స్పష్టం చేశాడు రచయిత.

మధురాంతకం రాజారాం ఎంత గొప్ప కథకుడో తెలిసిన విషయమే. ఆయన రాసిన కథల్లో *సర్కసుడేరా, నమ్మరాని వాడు, బ్రతుకుబాట, దాగుడుమూతలు, గాలిపటాలు గాజుదీపాలు* అనేవి స్త్రీ సమస్యలకు అద్దం పట్టాయి. *గాలిపటాలు గాజు దీపాలు* అనే కథలో భర్త తనతో అన్యోన్యంగా ఉండక పోయినా భర్త వేరేవాళ్ళను పెళ్లి చేసుకోవడమనే ఊహను కూడా భరించలేని స్త్రీ మనస్తత్వాన్ని కళ్ళకు కట్టించారు.

ఇలా రచయితలతోపాటు రచయిత్రులు కూడా స్త్రీని ఎన్నో కోణాల్లో తమ కథల్లో స్పృశించినవారున్నారు. యద్దనపూడి సులోచనారాణి, మాదిరెడ్డి సులోచన లాంటివారు ఎక్కువగా ధనిక వర్గానికి చెందిన స్త్రీ సమస్యలను చిత్రించారు. వాసిరెడ్డి సీతాదేవి, కె. రామలక్ష్మి, లత, తురగా జానకీరాణి, కోడూరి కౌసల్యాదేవి లాంటివారు అప్పటి సమాజంలోని స్త్రీ పురుష సంబంధాలు, భార్యాభర్తల మధ్య వచ్చే సమస్యలను చిత్రిం చారు. వీరందరూ ఎక్కువగా ఆనాటి స్త్రీ సంప్రదాయాలు, ఆచారాల మధ్య ఏవిధంగా నలిగిపోయింది, ఆ చట్రం నుండి బయటకు రాలేక, అలా అని సర్దుకుపోలేక పడ్డ అగచాట్లను చిత్రించారు.

సి. ఆనందారామంగారు రాసిన కథల్లో స్త్రీవాద ఛాయలు కనిపిస్తాయి. ఆవిడ రాసిన *దశావతారాలు* కథలో ప్రతి స్త్రీ తన భర్త సంస్కారవంతుడై ఉండాలి అనుకుంటుంది కానీ అది పెళ్ళైన మొదటిరోజే అది నిజం కాదనీ, మగాళ్ళు సంస్కారానికి విలువ నివ్వరని తెలిపే ప్రయత్నం చేశారు రచయిత్రి. ఈవిడే రాసిన *నువ్వు మాట్లాడేదేమిటి?* కథలో మాలతిని ఆడబిడ్డలిద్దరూ సూటిపోటి మాటలతో బాధిస్తుంటారు. భర్త మాలతి మాటలకు ఏ మాత్రం విలువ ఇవ్వకపోవడంతో ఆమె మంచుబొమ్మ అయి పోయింది.

ఇంకా ఆనందారామంగారు రాసిన *అందం, మరోకొత్త కథ, ఎంత పని జరిగింది, మాలాగా మారిపోవద్దు, సుదూరంలో వున్న శుభోదయం, మూర్ఖత్వమే వరమా?, న్యాయసూత్రం, విశ్వగీతి, విలువలు, పవిత్రమైన పెళ్లి* లాంటి తదితర కథల్లో స్త్రీని పలు కోణాల్లో స్పృశించారు.

డి. కామేశ్వరిగారు ఆధునిక స్త్రీ అనుభవించే మానసిక, శారీరక కష్టాలను చిత్రించారు. వీరి కథల్లో స్త్రీ ఇల్లాలిగా, తల్లిగా, చెల్లిగా, కోడలిగా, ఉద్యోగిగా ఎన్నో కోణాల్లో దర్శనమిస్తుంది. కార్యేషుమంత్రి పరాయి స్త్రీ వ్యామోహంలో పడ్డ భర్తను సరైన తోవకు తెచ్చిన భార్య కథ. చదువు లేకపోయినా, సంస్కారంతో సుమతి భర్తకు గుణపాఠం చెప్పేవిధానాన్ని కామేశ్వరిగారు వర్ణించారు. ఇంకా ఈవిడ కథలు *వంకర గీతలు, తాగితేవట్టు, దూరపుకొండలు, ది గేమ్, విపర్యాయాలు, ఇది జీవితం, కలియుగ సీత* లాంటి కథల్లో స్త్రీ జీవిత చిత్రణ కనిపిస్తుంది.

తమిరిశ జానకి రాసిన *వానలో మంట* కథలో వివాహ వ్యవస్థలో ఉన్న బాధ్యతలను చిత్రించడం కనిపిస్తుంది. పురుషుని వలె అంత సులభంగా స్త్రీ ఏ బంధాన్ని అంత సులభం గా తెంచుకోలేదని ఈ కథ ద్వారా తెలిపింది రచయిత్రి. ఇంకా *కీచురాళ్ళు, చుక్క, మనసుకీ మనసుకీ మధ్య, రాక్షసుడు, రాచపుండు* తదితర కథలు స్త్రీని కేంద్రీకృతం చేసుకొని రాసినవే.

అయితే పైన పేర్కొన్న కథలన్నీ స్త్రీవాద దృక్పథంతో రాసినవి కావు. స్త్రీవాదం బలపడక ముందు వచ్చినవి. అయితే స్త్రీవాదానికి ఒక సైద్ధాంతిక భూమికను ఏర్పరచిన కథలుగా వీటిని చెప్పవచ్చు. వీటిని స్త్రీవాద కథలు అనేకంటే స్త్రీలను కేంద్రీకృతం చేసికొని రాసిన కథలని చెప్పవచ్చు. గురజాడ మొదలు స్త్రీవాదం మొదలయ్యే వరకు అనేకమంది రచయితలు, రచయిత్రులు స్త్రీల సమస్యలను వారి కథల్లో చిత్రీకరించారు.

స్త్రీవాద కథలు

సాంస్కృతికంగా, సామాజికంగా, సాహిత్యపరంగానూ వున్న పురుష స్వామ్యపు భావజాలం పోవాలని ఉద్యమిస్తూ సాగే సిద్ధాంతమే స్త్రీవాదం. ఈ నేపథ్యంలోనే వచ్చింది స్త్రీవాద సాహిత్యం. ఎక్కడ అయితే అణచివేత ఉంటుందో అక్కడ తిరుగుబాటు మొదలౌతుంది. అయితే స్త్రీవాదం మొదట కవితల్లో ప్రతిఫలించింది. ఆ తర్వాతే కథ, నవల రూపంలో వెలువడింది.

స్త్రీవాద సాహిత్యం తెలుగులో 1980లో ప్రారంభమై 85 నాటికి ఓ స్పష్టమైన రూపాన్ని పొందింది. ఈ నేపథ్యానికి అంత ర్జాతీయ స్త్రీవాద భావజాలం తోడైతే, తెలుగులో చలం, రంగ నాయకమ్మ రచనలు మరింత బలమైన పునాదులు వేశాయి. రంగనాయకమ్మ రాసిన కథలు పార్వతమ్మ, నన్నర్థం చేసుకోరూ, పెళ్ళానికి ప్రేమలేఖ, అన్నలు, ప్రేమ ప్రేమను ప్రేమిస్తుంది, తదితర కథల్లో స్త్రీ సమస్యల్ని చాలా విపులంగా చర్చించారు.

అయితే పూర్తి స్త్రీవాద భావజాలంతో వచ్చిన మల్లాది సుబ్బమ్మ *మాతృత్వానికి మరోముడి*, ఓల్గా *రాజకీయ కథలు*, పి. సత్యవతి *ఇల్లలకగానే* అనే కథా సంపుటాలు, సంకలనాలు స్త్రీ అస్తిత్వాన్ని, స్త్రీ ఉనికిని ప్రపంచానికి తెలియజేశాయి. పురుషాధిక్య ప్రపంచంలో స్త్రీలు ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులనూ, అవమానాలనూ, హింసలనూ, కుట్రలను, కుతంత్రా లను కళ్ళకు కట్టినట్లు రాశారు మల్లాది సుబ్బమ్మ.

చెలియలికట్ట, ప్రతీకార వాంఛ అనే కథల ద్వారా కుటుం బంలో స్త్రీలపై జరిగే లైంగిక అణచివేతను తెలిపారు. ఇందులో పేదలు, నిస్సహాయులైన స్త్రీలు కామాంధులకు బలైన తీరును చిత్రించారు. *మాతృత్వానికి మరోముడి* కథ ద్వారా పిల్లలు పుట్టకపోతే ఆ స్త్రీని గొడ్రాలిగా ముద్ర వేస్తారు. ఆ లోపం మగాళ్ళదే అయినా స్త్రీకి శిక్ష పడే వైనాన్ని రచయిత్రి ఈ కథలో ఖండించారు.

స్త్రీవాద భావజాలాన్ని గట్టిగా వినిపించిన రచయిత్రి ఓల్గా. ఓల్గా తన *రాజకీయ కథల* ద్వారా స్త్రీవాదాన్ని బలంగా వినిపిం చారు. ఆడవాళ్ళు వేసుకునే ఒక్క జడ విషయంలోనే ఎన్ని నిబంధనలు, ఎన్ని నిర్బంధాలు పెడతారో *సీతజడ* అనే కథ ద్వారా తెలియజేశారు. ఓల్గా రాసిన *ఆర్తి* కథ స్త్రీ చైతన్యానికి గుర్తుగా లేదా అస్థిత్వకాంక్షను వ్యక్తీకరించేదిగా ఉంటుంది. ఈ కథలోని ప్రధాన ఇతివృత్తం, సీత తన జీవితంలో ఏ విధంగా అణచివేతకి గురైంది, ఆమె ఏవిధమైన మానసిక సంఘర్షణకు లోనైయిందో వివరిస్తుంది. ఇందులోని వస్తువు ఆధునిక స్త్రీవాద భావాలకు అద్దం పట్టింది. ఇంకా ఓల్గా రాసిన *నోర్మూయ్, ముక్కుపుడక* లాంటి కథలు స్త్రీ అస్తిత్వానికి అద్దం పట్టాయి.

అబ్బూరి ఛాయాదేవి కథలు ప్రధానంగా స్త్రీ సమస్యలను కేంద్రీకృతం చేసుకుని ఉంటాయి. ఈవిడ కథలు ముఖ్యంగా స్త్రీల వివాహం, ఉద్యోగం, తీరుబాటు, వృద్ధాప్యంలో కొడుకుల నిరాదరణ, వివాహం తర్వాత తల్లిదండ్రులతో సంబంధం, ఉ ద్యోగంలో ఎదుర్కొనే సాధకబాధకాలు, స్త్రీలను చూసే దృష్టి, స్త్రీస్వేచ్ఛ, నమ్మకం, ఋతుస్రావం, మానభంగాలు లాంటి స్త్రీ సమస్యల చుట్టూ తిరుగుతాయి. ఈవిడ రాసిన కథ *బోన్సాయ్ బతుకులు* కథలో స్త్రీకి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం లేకపోతే ఆమె జీవితం ఎలా ఉంటుందో వివరించారు. బోన్సాయ్ పద్ధతిలో పెంచే మొక్కలు ఏవిధంగానైతే ఇతరులకు నీడనివ్వవో, ఆర్థిక స్వాతం త్ర్యంలేని స్త్రీల జీవితం అంతేనని చెప్పారు. *ఎదురు తిరిగిన నిజం, ఎవర్ని చేసుకోను, ప్రయాణం, ఉపగ్రహం* లాంటి తదితర కథలన్నీ స్త్రీ చుట్టే తిరుగుతాయి.

కొండేపూడి నిర్మల రాసిన కథ *అతని భార్య* స్త్రీ అస్తిత్వానికి సంబంధించింది. వివాహానంతరం స్త్రీజీవితం ఎలా ఉంటుందో వివరించే కథ ఇది. ఈ కథ ద్వారా పితృస్వామ్యవ్యవస్థ కుట్ర తెలుస్తుంది. ప్రతి పురుషుని విజయం వెనుక ఒక స్త్రీ ఉంటుంది అనే సత్య వాక్యాన్ని నిజం చేసిన కథ ఇది.

ఆమె ఇల్లు అనే కథను కవనశర్మ రాశారు. ప్రతి స్త్రీ ఎదు ర్కొనే సమస్యల్లో తనకంటూ సొంత ఇల్లు లేకపోవడం ఒకటి. ఈ కథ ద్వారా స్త్రీకి సొంత ఆస్తి ఉండాలని లేకపోతే జీవితంలో భర్త నిరాదరణకి గురైనప్పుడు సమస్యల్లో చిక్కుకోవాల్సి వస్తుం దని తెలియజేశారు.

పి. సత్యవతి రాసిన *ఇల్లలకగానే పండగౌనా* కథ స్త్రీ అస్తిత్వానికి సంబంధించిన మౌలిక ప్రశ్నల్ని రేకెత్తించింది. స్త్రీ

పుట్టింది మొదలు మరణించేంత వరకు తన పేరుకు ఎలాంటి గుర్తింపు ఉండదు. ఈ కథ ద్వారా స్త్రీ తన అస్తిత్వాన్ని ఎలా కోల్పోయిందో వివరించే ప్రయత్నం చేశారు రచయిత్రి. *కనకదుర్గ*, *తొలినిర్ణయం*, ముదిగంటి సుజాతరెడ్డి *మోక్షం*, *విసుర్రాయి*, కుప్పిలి పద్మ *యిన్‌స్టంట్ లైఫ్*, వారాల కృష్ణమూర్తి, *రచయిత పెళ్ళాం*, ఎస్. జయ *రెక్కలున్న పిల్ల*, రంగనాయకమ్మ *మురళీ వాళ్ళమ్మ*, ఇసుకపల్లి సుజాత *వ్యక్తిత్వం*, ఇంకా మరికొన్ని కథలు స్త్రీవాద దృక్పథాన్ని బలంగా కలిగి ఉన్నాయి.

తెలంగాణ కథలు

తెలంగాణలో మొట్టమొదటి కథా రచయిత్రి జె. వనాంబ. ఈవిడ రాసిన కథ *సుగుణా ఈ పొరపాటు నాదే* (1934), ఇందులో స్త్రీ ప్రేమ వ్యక్తమైంది. ఆ తర్వాత పి. యశదారెడ్డి *విచ్చిన తామరలు* (1951), కథలు వచ్చాయి. ఇంకా సరోజిని *తీరని బాధ* (1954) కథ వచ్చింది. ఈ మూడు కథల్లో స్త్రీ ప్రేమనే వర్ణితమైంది. ఈ కథల్లో స్త్రీని ఉత్తగనే అవమానించి, చంపడం, పశ్చాత్తాపం లాంటివి కనిపిస్తాయి.

ఆ తర్వాత ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి 1990ల నుండి స్త్రీల కథలు రాస్తున్నారు. ఆవిడ *విసుర్రాయి* అనే కథల సంపుటిని వెలువరించారు. ఇందులో అన్ని కథలూ స్త్రీల జీవితాన్ని చిత్రించాయి. ఈ సంపుటిలోని కథ *స్వేచ్ఛ* కథలో రిటైరైన లెక్చరర్ సరోజ జీవితమంతా త్యాగం చేసి పెంచిన కొడుకు తల్లి ఆనందంగా ఉండడాన్ని సహించలేకపోతాడు. స్నేహలతాదేవి *లేఖ* కథలో స్త్రీలు ఒంటరిగా బతకగలిగే సమాజ అవకాశాల్ని తెలుపుతుంది. *మోక్షం* కథలో ఉద్యోగం చేసే భార్య భర్తతో పడే అవస్థలు చిత్రించబడ్డాయి. *జవాబుల్లేని ప్రశ్నలు* కథలో రాజకీయ పార్టీల, సంస్థల దృక్పథాల్లో మగ దృక్పథం పేరుకు పోయిన వైనం కళ్ళకుకట్టారు. ఇంకా *ధర్మపత్ని*, *కబ్జా*, *దోపిడీ* లాంటి కథల్లో స్త్రీవాదం బలంగా కనబడుతుంది.

తెలంగాణా కథా సాహిత్యంలో కూడా కొందరు స్త్రీ వాదులు ఉద్యోగం చేసే స్త్రీల బాధలను, మధ్యతరగతి స్త్రీల బాధలను చెప్పారు, కానీ దొరల కుటుంబంలోని స్త్రీల బాగోగుల గురించి పట్టించుకోలేదు. అయితే కాలువ మల్లయ్య, భూస్వాముల, దొరల ఇళ్ళలోని స్త్రీల గురించి *గలుమ*, *నిరీక్షణ*, *ఎదురుచూపు*, *మురికి*, *చిందొర్సాని* లాంటి కథల్లో వివరించారు. ఇందులో పూర్తిగా అట్టడుగువర్గానికి చెందిన వారిని కూడా చిత్రించారు.

గలుమ కథ భూస్వామ్య, దొరల స్త్రీలు అనుభవించే బాధల గురించి తెలుపుతుంది. దొరల కుటుంబంలోని స్త్రీలకు ఎలాంటి స్వాతంత్ర్యం లేదు. దొరసాని అయినా సామాన్య స్త్రీకి వలె ఎన్నో అగచాట్లు తప్పలేదని ఈ కథ ద్వారా రచయిత తెలియజేశారు. తెలంగాణా ప్రాంతంలోని బహుజన వర్గాలనే గాక భూస్వామ్య, ఉన్నత వర్గాలలోని, దొరల కుటుంబాలలోని స్త్రీలు కూడా వంచనకు గురయ్యారు.

ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి అన్నట్లుగా తెలంగాణలో రాడికల్ ఫెమినిజమ్ రాలేదుగానీ స్త్రీస్వేచ్ఛ సమానతలు సమానావకాశాలను కోరుతూ, స్త్రీల వ్యధలను శ్రమదోపిడీని చిత్రిస్తూ సుజాతా రెడ్డి, గీతాంజలి, అనిశెట్టి రజిత లాంటి వారు కథలు రాశారు. ఇంకా తెలంగాణలో బీడికార్మికుల కథలు, నేతకార్మికుల కథలు, సింగరేణి కథలు స్త్రీకోణంలో చాలానే వెలువడ్డాయి.

దళిత కథలు

1925లో శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి రాసిన *పుల్లంపురాజు* కథలో తొలిసారిగా దళితుల జీవితచిత్రణ కనిపిస్తోంది. అయితే దళిత సంవేదనను, ఆవేదనను, పోరాట చైతన్యాన్ని వర్ణించిన తొలి దళిత కథ కొలకలూరి ఇనాక్ రాసిన *ఊరబావి*. ఈ కథలో మాల మాదిగలందరికీ నీటి సమస్యను తీర్చడానికి ఒక దళిత స్త్రీ చూపిన సాహసంలో ధైర్యం ఉందని చూపారు. భార్గవీరావు సంకలనం *ఇంకానా ఇకపై సాగవు*, కె. లక్ష్మీనారాయణ, ఆర్. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి సంకలనంలో వచ్చిన *దళిత కథలు*, గోగు శ్యామల, జూపాక సుభద్ర సంపాదకత్వంలో వచ్చిన *నల్లరేగడి సాల్లు* అనే కథలు దళిత స్త్రీల జీవితాలను అద్దం పట్టాయి. *నల్లరేగడి సాల్లు* కథల్లో మాదిగ ఉపకుల స్త్రీల జీవితాల్లోని కొత్త కోణాలు అవిష్కృతమయ్యాయి. బోయ జంగయ్య రాసిన *పనిష్మెంట్* కథలో అగ్రకుల ఎమ్.ఎల్.ఏ స్త్రీ శీలాన్ని దోచుకోవడం వర్ణించాడు. శరత్ జ్యోత్స్నారాణిగారి *బొమ్మల పెళ్ళి*, *మెట్లు* అనే కథల్లో స్త్రీ సమస్యల్ని వ్యక్తీకరిం చారు. డా॥ వి. చంద్రశేఖర్‌గారి *నలుపు*, సదానంద్ శారద, *ఉప్పు నీళ్ళు*, స్వామి హెచ్. సరస్వతి కథల్లో దళిత బాలికలు, స్త్రీలకు జరిగే అవమానాలు కళ్ళకు కట్టినట్లుంటాయి.

మైనారిటీ కథలు

మతమేదయినప్పటికీ అందులో స్త్రీపాత్ర నామమాత్రంగా ఉంటూ పురుషుని కన్నా తక్కువ స్థాయిని కలిగి ఉంటుంది. అయితే ఇంకా ఆధునిక ప్రభావం పడని ముస్లిం సమాజంలో స్త్రీల పరిస్థితి చాలా దైన్యంగా ఉంది. అయితే కొందరు ముస్లిం కథా రచయితలు ముస్లిం స్త్రీల జీవన నేపథ్యాలతో కథలు రాశారు.

ముస్లిం కథలు ప్రధానంగా బురఖా, తలాఖ్, ముతా, ఖులా పద్ధతి, ఉపాధి, సౌదీ వివాహం, ఆర్థిక సమస్యల చుట్టూ తిరుగుతాయి. తొలి తెలుగు ముస్లిం స్త్రీవాద కథ *వెధవ ఘోషా*. దీన్ని ఎస్.ఎమ్. అక్బర్ 1939లో రాశాడు. *వెధవ ఘోషా* కథ నేపథ్య వస్తువు బురఖా. సాంఘిక, మత, స్త్రీ ఆరోగ్య, పితృ స్వామ్యం కోణాల నుండి బురఖా వల్ల కలిగే దుష్పరిణామాలను రచయిత తెలియజేశాడు. *హరాం* అనే కథలో ఖాజా అనే వ్యక్తి బురఖా గురించి ఇలా అంటాడు. 'బురఖా ముస్లిం స్త్రీ శరీరాల్నే కాదు, వాళ్ళ కలల్నీ, రూపాన్నీ, వయసునీ ఒకటేంది వాళ్ళ అస్తిత్వాన్నే కంప్లీట్‌గా చెరిపేసి కాసింత పోగులేస్తుంది. బంధుత్వాలు బురఖాల ముందు ఓడిపోతాయి.' ఈ మాటలు అక్షరాల సత్యం.

ఇస్లాం సంప్రదాయంలో వివాహం, స్త్రీ, పురుషుల మధ్య ఒక ఒప్పందంలాంటిది అంతే. అయితే, ఈ వివాహాన్ని పురుషుడు తలాఖ్ ద్వారా, స్త్రీ ఖులా ద్వారా రద్దు చేసుకోవచ్చు. సత్యాగ్ని రాసిన *మతం* కథలో వరుసగా ముగ్గురు ఆడపిల్లల్ని కన్నందుకు భర్త తలాక్ చెప్తాడు. ఇంకా సలీం *తలాక్* కథలో, మరో కథ మెహర్‌లో ఈ సమస్యనే చెప్పాడు.

షాజహాన రాసిన *సిల్‌సిలా* కథ పేద ముస్లిం స్త్రీల దయ నీయమైన జీవితాలకు సజీవ చిత్రణ. ఈవిడే రాసిన మరో కథ *సండాస్.* ఇందులో ముస్లిం స్త్రీ పురుషుల్తో సమానంగా ఎంత దుర్భరమైన జీవితాన్ని గడుపుతుందో కళ్ళకు కట్టారు.

ఖదీర్ బాబు రాసిన *దర్గామిట్ట* కథలు, ముస్లింల జీవితా లకు దర్పణం పట్టాయి. ఇంకా రహ్మతుల్లా, నర్గీస్ కథ, సలీం, మంద, సత్యాగ్ని ముతా, సలీం ఆరో అల్లుడు, స్కైబాబా ఖిల్లా, ఎన్.ఎస్. ఖలందర్ పిల్లి మెడ *గంట*, గీతాంజలి కాలీ *బదరియా*, *దోఝక్, సబ్-సవేరా, జహనుమా*, ఇనయతుల్లా ఘోస్ లా, ఇబ్రహీం ఫతాస్ లాంటి తదితర కథలన్నీ ముస్లిం స్త్రీల దైన్యమైన స్థితిని ఎండగట్టాయి.

కళింగాంధ్ర కథలు

సమాజం ఎన్ని మార్పులకు లోనైనప్పటికీ, స్త్రీల పట్ల సమాజానికున్న నైజం మాత్రం మారలేదు. అది ఏ మతంగానీ, ఏ ప్రాంతంగానీ అణచివేత అలాగే ఉంది. కళింగాంధ్ర కథల్లో బలివాడ కాంతారావు రాసిన *సృష్టి* కథలో వరలక్ష్మి సాంప్ర దాయాలను ఎదురించి పోరాడగల సమర్థవంతమైన స్త్రీగా, ఒక కుటుంబాన్ని ఆదుకునే స్త్రీగా కనిపిస్తుంది. స్త్రీజీవితంలో స్వతంత్రురాలిగా కన్పించడం ఈ కథలోని ప్రత్యేకత. స్త్రీ ఎదుర్కొంటున్న అరాచకత్వాన్ని తెలియజేస్తూ, స్త్రీ వాటిని ఏ విధంగా ఎదుర్కొందో తెలిపే కథ చుక్కమ్మ టీ కొట్టు.

ప్రపంచీకరణ కథలు

ప్రపంచీకరణ ప్రభావం పడనటువంటి రంగంలేదు. అన్ని రంగాల్ని ప్రభావితం చేసింది. ప్రపంచీకరణ వల్ల సామాన్య జనుల జీవితాలు ఎలా అస్తవ్యస్తమయ్యాయో తెలుగు కథకులు చిత్రిం చారు. అయితే ప్రపంచీకరణ ప్రతిఫలనాలాలను చిత్రిం చడంలో వచనంలో కాస్త ఆలస్యంగానే వెలువడింది.

స్త్రీల మీద ప్రపంచీకరణ ప్రభావం ఎలా ఉందో కుప్పిలి పద్మ తన కథలు *యిన్‌స్టంట్ లైఫ్, ప్రకంపనం, సాలభంజిక, మంచుపూలవాన* లాంటి కథల్లో చిత్రించారు. ఓల్గా ఓ పెళ్ళి కథలో కూడా విశ్లేషించారు. అమెరికా సంబంధాల మాయలో పడి స్త్రీలు తమ జీవితాలను ఎలా నరకప్రాయం చేసుకుంటు న్నారో శరత్ జ్యోత్స్నారాణిగారు తన కథ బొమ్మల పెళ్లిలో చిత్రించారు. స్టేటస్ సింబల్ కోసం శరీరాన్ని లక్ష్యపెట్టక డబ్బు వ్యామోహంలో పడిన స్త్రీ పరిస్థితిని పి. సత్యవతి *సూపర్ మామ్ సింద్రోమ్* కథలో తెలిపారు. నల్లూరి రుక్మిణి *జీవన స్పర్శ* కథలో ఎయిడ్స్ వ్యాధికి గురైన వివాహితను గురించి వివరించారు. అబ్బూరి ఛాయాదేవి *అదొక సంస్కృతి* కథలో అమెరికా సంబం ధాలకు, ధన వ్యామోహాలకు చిక్కుకున్న స్త్రీ బతుకులను చిత్రీకరించారు.

గిరిజన కథలు

గిరిజనుల గురించి మొట్టమొదట కథ రాసినవారు చింతా దీక్షితులు. ఈయన రాసిన *సుగాలీ కుటుంబం* కథలో అటవీ అధికారుల దౌర్జన్యానికి గురై ఒక సుగాలీ కుటుంబం ఎలా నిరాశ్రయమైందో తెలియజేశారు. వినోదిని రాసిన *బ్లాక్* కథలో లెట్రిన్లు కడిగే యానాది స్త్రీ జీవితాన్ని చాలా దైన్యంగా చిత్రిం చారు. ఇంకా యానాది స్త్రీల జీవితాలను పుప్పాల కృష్ణమూర్తి *ఒంటరి గుడిశలో*, జాతశ్రీ *అనివార్యం* కథలో చాలా ఆర్ద్రంగా చిత్రించారు.

జాతశ్రీ రాసిన మరో కథ *నల్లపూసలులో* ఆటవికుల్లో ఓలి ఆచారాలు, వాటి ఫలితంగా స్త్రీలు పడే కష్టాలను తెలిపారు. గోపి భాగ్యలక్ష్మి రాసిన *జంగుబాయి* కథలో మగవాడి చేతుల్లో అమా యకులైన ఆదివాసీ ఆడబిడ్డలు ఎలా మోసపోయారో తెలియ జేశారు. సాహు రాసిన *రక్తపింజరం* కథలో ఫారెస్టు సూపర్‌వైజర్ లను ఎదిరించే ధైర్యం లేక ఆకలితో, రాత్రి చలితో, భయంతో పనిలో మునిగి చివరికి పాముకాటు వల్ల మరణించిన గిరిజన స్త్రీ కథ అత్యంత దైన్యంగా వర్ణితమైంది. *కొండఫలం* కథ భూమి కోసం గిరిజన స్త్రీలను పెండ్లి చేసుకొని ఎలా మోసగిస్తారో తెలుపు తుంది. ఇంకా గిరిజన స్త్రీల జీవితాలను *అడవిలో వెన్నెల*, ఇప్ప పూలు లాంటి కథాసంకలనాలు అద్దం పట్టాయి.

బహుజన కథలు

బహుజనులు నేడు అన్ని రంగాల్లో వెనుకబడి ఉన్నారు. అందులో బహుజన స్త్రీల గురించైతే చెప్పక్కర్లేదు. తెలుగులో బహుజనుల గురించి చిత్రిస్తూ కూడా చాలా కథలు వచ్చాయి. పి.వి. నరసింహారావు రాసిన గొల్ల రామవ్వ కథలో రామవ్వ తన మాటలతో రజాకార్లనే హడలగొట్టి పారిపోయేలా చేస్తుంది. ఉసుల్లు కథలో కె.వి. నరేందర్ లింగవ్వ, రాజవ్వ అనే చాకలి స్త్రీలను గురించి చిత్రించారు.

రామా చంద్రమౌళి రాసిన *అమ్మానాన్న* కథలో బీడి కార్మికుల జీవితాలను చిత్రించారు. సదానంద్ శారద *పందిరి మంచం* కథలో పనిమనిషిని బలవంతం చేసే పన్నాగాలను, వాటిని వ్యక్తిత్వంతో వమ్ముచేసి ఉన్నతంగా నిలిచిన స్త్రీని ఉ దాత్తంగా చిత్రీకరించారు. ఐతా చంద్రయ్య రాసిన *కలికి గాంధారి, విశారద* కథల్లో జోగినీవ్యవస్థను, మహిళల దయ నీయ జీవితాన్ని పేర్కొన్నారు. గూడ అంజయ్య రాసిన అమ్మక్క కథలో హోటల్లో పాలు అమ్మే అమ్మక్క అను లైంగికంగా వేధించే సంఘటనలను, మగదిక్కులేని స్త్రీలు ఎదుర్కొనే ప్రత్యేక సమస్యలను చిత్రీక రించారు.

రాయలసీమ కథలు

రాయలసీమ కథల్లో స్త్రీవాద భావాలు అంతగా కనిపించవు. అక్కడ రాడికల్ ఫెమినిజమ్ రాలేదు. రాయలసీమ కథ అంటే కరువు చిత్రణ, భూమి సమస్యలు, ముఠాకక్షలు లాంటి సమస్యలు కనిపిస్తాయి. అయితే ఈ కథల్లోనే స్త్రీకోణం లోంచి పాత్ర చిత్రణలు ఉన్నాయి.

చక్రవేణు రాసిన కువైట్ సావిత్రమ్మ కథలో కరువు అనే భర్త లేని జీవితాన్ని, ఆమె ఎడల సమాజపు విధానాన్ని చిత్రించింది. భర్త చనిపోయి పిల్లలకు, తనకూ తిండిలేని స్థితిలో మానాన్ని అమ్ముకున్నందుకు వెలివేసిన సమాజం, డబ్బుకే విలువ ఉందని తెలుసుకుని పనిమనిషిగా కువైట్ వెళ్ళి ధన వంతురాలై వచ్చిన అదే సావిత్రమ్మను అదే సమాజం గౌరవంగా చూడటం ఎంత వింత ఇదే మన లోకనీతి అని తెలుపుతుంది ఈ కథ.

వి.ఆర్. రాసాని చింతచెట్టు కథలో రాయలసీమలో స్త్రీలు నీళ్ళకోసం ఎన్ని అగచాట్లు పడతారో చిత్రించారు. పి. రామ కృష్ణారెడ్డి రాసిన పూజ కథలో కష్టసుఖాల్లో పాలు పంచుకునే పశువుని పూజించే స్త్రీ కరువు కారణంగా పూజించిన ఆవును కోతకు అమ్ముకోవలసి వస్తే మానసికంగా ఆ స్త్రీ పడిన వేదనను వర్ణనాతీతంగా చిత్రించారు. ముఠాకక్షలలో భర్త చనిపోతే భార్య క్షోభించవలసిందిపోయి, 'ప్రత్యర్థి వర్గాన్ని నాశనం చేసేదాక నా పసుపు కుంకాల తీసేదిలేదని' శపథం చేసే స్త్రీలు సీమకథల్లో కనిపిస్తారు. వ్యక్తి తన ఆధిపత్యాన్ని నిలుపుకోవడానికై స్వంత కూతురి కాపురాన్ని కూల్చిన వైనాన్ని ఇసుక కథలో చూడవచ్చు. ఊరిలో ఆధిపత్యవర్గాల మధ్య నడిచే రాజకీయానికి ఆడ వ్యవహారం లేదా ఆడమనిషిని ముఠా నాయకులు ఎలా ఉపయోగించుకుంటారో సజీవంగా చిత్రించిన కథ ఇది. *

ప్రొ॥ శరత్ జ్యోత్స్నారాణి కాకినాడలో పుట్టి, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగులో ఎం.ఎ. చేశారు. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ నుండి పిహెచ్.డి. తీసుకున్నారు. కథలు, కవిత్వము, వ్యాసాలు- ఇలా వీరి కృషి బహుముఖాలుగా విస్తరించింది. అక్షర వసంతం మొదలైన ఆరు కవితాసంపుటాలు, రెండు కథాసంపుటాలతో సహా ఇరవై గ్రంథాలు ప్రచురించారు. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్శిటీలోని ప్రాచీన తెలుగు అధ్యయన కేంద్రానికి కో-ఆర్డినేటర్. అనేక పురస్కారాలు పొందారు.

This souvenir is designed by

అక్షర క్రియేటర్స్

AG-2, Mathrusri Apts., Hyderguda,
Hyderabad - 500 029.
Phone: 040 2324 4088
email: sakshara@gmail.com

11వ శతాబ్దానికి పూర్వం తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు

ఆచార్య షేక్ మస్తాన్

ధర్మతత్వజ్ఞులు ధర్మశాస్త్రంబని
        యధ్యాత్మ విదులు వేదాంతమనియు
నీతి విచక్షుణుల్ నీతి శాస్త్రంబని
        కవివృషభులు మహాకావ్యమనియు
లాక్షణికులు సర్వలక్ష్య సంగ్రహమని
        యైతిహాసికు లితహాసమనియు
పరమపౌరాణికుల్ బహుపురాణసముచ్ఛ
        యంబని మహిగొనియాడు చుండ

వివిధవేదతత్త్వవేది వేదవ్యాసు
డాదిముని పరాశరాత్మజుండు
విష్ణుసన్నిభుండు విశ్వజనీనమై
పరగుచుండ జేసి భారంతంబు

అని ఆదికవి, నన్నయ మహాభారత వైశిష్ట్యాన్ని తెలిపాడు. అంతటి మహోన్నత గ్రంథ రచన నన్నయ 11వ శ.లో రచించి తెలుగు ప్రజా బాహుళ్యానికి మహోపకారం చేశాడన్నది సకలజన విధితం. ఇంతటి ఉన్నతమైన, ఉత్కృష్టమైన గ్రంథరచనతో తెలుగు సాహిత్యచరిత్ర ఆరంభమయింది. అలాగని ఆంధ్ర మహాభారత రచనకు పూర్వం తెలుగు సాహిత్యం లేదని చెప్పలేము. క్రమబద్ధమైన గ్రంథ రూపంలో అలభ్యం. తెలుగు సాహిత్య 11 వ.శ.పూర్వం అంతో ఇంతో ఎంతో కొంత ఉండి ఉంటుందన్నది సత్యదూరం కాదు. ఆ విశేషాలను తెలియ చేయడమే ప్రకృత వ్యాస రచనోద్దేశం.

శాతవాహనులు (క్రీ.పూ.225 - క్రీ.శ.225) ఆంధ్రదేశాన్ని పరిపాలించిన మొదటి రాజన్యులు. ఆకాలంలో ప్రాకృత భాష రాజభాష కాగా, సంస్కృత భాష విద్వాంసులకే పరిమితమై తెలుగుభాష ప్రజాభాషగా వర్ధిల్లింది. క్రీ.శ.1 వ.శ. నాటి గుణాఢ్యుని బృహత్కథ, హాలుని గాథాసప్తశతి శాతవాహనుల కాలం నాటి ప్రాకృత గ్రంథాలు, గాథాసప్తశతి గ్రంథంలో అత్త, అమ్మి, పాడి (పడ్డ), పోట్టం (పొట్ట), కరణి (విధం), ఫలహి (ప్రత్తి) ఇత్యాది తెలుగు దేశ్య పదాలున్నట్లుగా భాషా పరిశోధకులు తెలిపారు. ఈ విషయంలోను అభిప్రాయభేదాలు లేకపోలేదు.

క్రీ.శ.1 వ.శ. నుండి తెలుగు భాష ఉన్నదని నిరూపించ డానికి శాసనాలు మాత్రమే. భగవంతుడికో, దేవాలయానికో, బ్రాహ్మణులకో, మతాచార్యులకో బహూకరించిన దానధర్మాలను ప్రస్తావించడానికి, వీరుల పరాక్రమాలను శ్లాఘించడానికి శాసనాలు లిఖించబడ్డాయి.

మొట్టమొదటి తెలుగుపదం 'నాగబు'. ఈ పదం క్రీ.శ.1 వ.శ.నాటి అమరావతి శిలాశాసనంలో ఉపలబ్ధం. ఈ 'నాగబు' పదమే శాసనాలలో లభించిన తొలిపదంగా పలువురు పండితులు అంగీకరించారు. కాని ఈ మధ్యకాలంలో ఎ.బి.కె. ప్రసాద్‌గారు క్రీ.పూ. 2 వ.శ.లోని విశాఖ జిల్లాలో ఎలమంచిలికి సమీపంలో

ఉన్న కొత్తూరులో లభించిన ప్రాకృత శాసనంలో 'తంబయ్య దానం' అనే తెలుగుమాట ఉన్నటు తెలియజేశారు. భాషా శాస్త్రవేత్తలు శోధించవలసిన విషయం.

రెండో శతాబ్దంనాటి వాసిష్ఠీపుత్ర పులోమావి జంగిలి గుండు శాసనంలో 'కుమారదతసగామే వేపురకే వథవేన... తళాకమ్ ఖానితమ్' అని ఉంది. అనగా కుమారదత్తుని వేపుర గ్రామంలో తటాకం త్రవ్వబడిందని అర్థం. వేపుర అనగా వేపూరు. ఇది తెలుగుపదంగా నిర్ధారించారు.

మూడో శతాబ్దం నుంచి ఆరవ శతాబ్దం వరకు లిఖించిన ప్రాకృత, సంస్కృత శాసనాలలో వేపూరు, తాన్టికొన్ద, చెంచెఱువు, కువాడ, విఱిపర, కుడూర, చిల్లరెక, కొండుకలాంటి గ్రామ నామాలు, గొల, కొట్ట, అతుక, కొట్టి లాంటి వ్యక్తినామాలు తెలుగు పదాలు. క్రీ.శ. 575-600 కాలం నాటి ధనుంజయుని కలమళ్ళశాసనం, ఎర్రగుడిపాడు శాసనం తెలుగులో లిఖించిన శాసనాలు.

ఎర్రగుడిపాడు శాసనం

"స్వస్తి శ్రీ ఎరికల్ ముత్తురాజుల్ల కుణ్డి కాళ్ళు(ని) వఱుకాను ఇచ్చిన పన్నస. దుజయరాజుల ముత్తు రాజులు నవప్రియ ముత్తురాజులును వల్లవదుక రాజులు సక్షికాను ఇచ్చి(న) పన్నస కొట్టం బునపాఱక కుణ్డికాళ్ళు ఇచ్చిన పన్నస ఇరువదియాది నాల్కు మఱున్తుఋ నేల." అనగా దుజయ రాజుల ముత్తు రాజు, నవప్రియ ముత్తురాజు, పల్లవదుకరాజు (యువరాజు) ల సాక్షిగా ఎరికల్‌ముత్తు రాజు కుండికాలు(గారి) కు ఇరవైనాలుగు మరున్తుర్లు (భూమి కొలత) నేలను పన్ను లేని భూమిగా దానం ఇచ్చినది అని అర్థం.

కలమళ్ల శాసనం

'...కల్ము (తు) రాజు ధనుంజయుఱ రేనాణ్డు ఏళనే చిఋమ్బూరి రేవణకాలు(పం) పుచెనూరు కాజు అతికశా(ఊ) రిణ్డవారు ఊరి. ...పఞ్చమహాపాతకసకు-' ఈ శాసనం 'ధనంజయుని కలమళ్ళ శాసనం ఎరికల్లు నేలే ముత్తురాజు ధనంజయుండు రేనాడును ఏలుచుండగా చిరంబూరుకు చెందిన రేవణకాలు అనే వ్యక్తి పంపున చెనూరి గ్రామాని చెందిన రాజు..." అనే వాక్యంతో అసంపూర్ణంగా ఉంది. చివరిలో పంచమహాపాతకుడగునని, ఈ ధర్మాన్ని చెడగొట్టే వారికి పాపం చెప్పబడినట్లుగా మిగిలిన అక్షరాలనుబట్టి తెలుస్తుంది.

ఈ విధంగా ఆరవ శతాబ్దం నుంచి తొమ్మిదో శతాబ్దం వరకు రేనాటి చోళులు, తూర్పు చాళుక్యులు మరియు తది తరులు వేయించిన శాసనాలు వచనంలో దర్శనమిస్తుంటాయి.

క్రీ.శ. 6 నుంచి 8 వరకు శాసనాలు తెలుగు గద్యంలో రచించినప్పటికి కొన్ని గద్యపద్యాత్మకమైన చంపూరచనలు కూడ ఉన్నట్లు గోచరమవుతుంది. పొట్లదుర్తి మాలెపాడు శాసనం (క్రీ.శ. 610)లో గద్యపద్యాత్మక రచన కన్పిస్తుంది. ఈ శాసనంలో "అణ పోతులు రేవణకాలు పుద్ధణకాలు ఇచ్చిన పన్నస పెన్బాటె ఇశెరే నికిన్" అనే పంక్తులలో 'ద్విరదగతి రగడ' లక్షణం గర్భితమై ఉన్నట్లుగా దేవరపల్లి వేంకట కృష్ణా రెడ్డిగారు తెలియజేశారు. కాని ఈ శాసనం గేయపద్ధతిలో రచించినట్లుగా టేకుమళ్ళ కామేశ్వర రావుగారి అభిప్రాయం. దొంగలసాని శాసనంలో 'మహాక్కర' రచన ఉన్నట్లుగా ముట్నూరి వెంకట రామయ్య గారి ఊహ. పైన ఉదాహరించిన శాసనాలాధారంగా శాసనాలలో గేయరచన చోటు చేసుకున్నట్లుగా భావించవచ్చు.

అయితే సలక్షణమైన ఛందోబద్ధమైన శాసనాలు తూర్పు చాళుక్యులైన గుణగ విజయాదిత్యుని సేనాని పండరగని అద్దంకి శాసనం (క్రీ.శ. 848) అభించిన శాసనాలలో ఒకటి. ఈ శాసన రచనలో ఒక తరువోజపద్యంతో పాటు నాలుగు పంక్తుల గద్యం కూడ ఉన్నది.

పట్టంబుగట్టిన ప్రథమంబునేడు బలరవం
బొప్పగ బైలేచిసేన
పట్టంబుగట్టించి ప్రభు బండరంగు, భండనసమ
యుక్తు పదువతో బోయ
కొట్టముల్ పండ్రేండు (గొని) వేంగినాటి గొర్బి యద్రి
భువనామ్ శబాణనిల్పి
కట్టెపుదుర్గంబు కడుబయల్సేసి కన్దు కూర్బెజవాడ
గా పాచె మెచ్చి

వచనం: "పాడరంగు పరమ మహేశ్వరుణ్డు ఆదిద్యభాట్టారనికి ఇచ్చిన ఎనుబది పుట్ల ఆడ్లపట్టునేల ధమ్మ పురంబున ధమ్ముపులు (వీని) రక్షించిన వారికి అశ్వమేథంబున ఫలంబు అగు" ఈ శాసనంలోని తరువోజ పద్యాన్ని బట్టి గుణగ విజయాదిత్యుడే ఆంధ్రభాషా పోషకులలో ఆద్యుడుగా భావించవచ్చు.

పండరంగని విజయపరంపరను వెలుగు జేసే క్రీ.శ. 848-49 నాటి కందుకూరు శాసనం కూడా పద్యశాసనమే. ఈ శాసనంలో సీసపద్యం ఉన్నట్లుగా కొమఋాజు లక్ష్మణరావుగారు గుర్తించారు.

శ్రీనిరవ ద్యుండు చిత్తజాత సముండు శివపదవర
రాజ్య సేవితుండ
ఒకిలుడు నన్నృతరిపు బలుడు నాహవరావ దండ
మొద్యసి ఘాస నుండగణిత
దానమాన్యుండు దయా నిలయుండును భండన
సండన పండరంగు
...కోలడిలేని కొట్టము ల్వోడి చిగుణకనల్ల
...విభవ గొరవేంద్ర

గుణగ విజయాదిత్యుని సోదరుడు విక్రమాదిత్యుని కుమారుడు చాళుక్య భీమరాజు ధర్మవరం శాసనం (క్రీ.శ. 897) లో సయితం సీసపద్య రచన కన్పిస్తుంది.

...నరరామ విబుతోడ నెడఱీన బోయల
నడలి జొన్పె
లో హసనం బెక్కిరాహనునొడిచిన వల్లభుకోల్వున
వెల్లనెఱుగ
కన్నారా భూపతి నెన్నాజిలీ జూచె సంకిలాండను ఉేని
ఖింకముడిచె
దండు ఖైవల్చిన బెండైన చోడని చేకొని కాచె భూలోక
మెఱుగ
కిరణపురము డహల నిరుతంబు దఱీనాడు
నచల పురము సొచ్చెన చలితుం
వల్లభుండు గుణక నల్లుండు పంచిన పండరంగు చూరె
పండరంగు

ఈ సీసపద్యానికి ముందు వెనుకలలో వచన భాగం కూడ కలదు.

పై శాసనం తర్వాత పద్యమయమైన శాసనం యుద్ధ ముల్లుని బెజవాడ శాసనం. తాత మనుమలైన ఇద్దరు యుద్ధ మల్లులు వ్రాయించిన రెండు శాసనాలుగా పరిశోధకులు నిర్ణయించారు. మొదటి శాసనం క్రీ.శ. 885 ప్రాంతంలోను, రెండోది క్రీ.శ. 930 ప్రాంతంలో వేయించినట్లుగా నిర్ణయించారు.

ఈ యుద్ధమల్లుడి బెజవాడ శాసనంలో ఐదు ముధ్యా క్కర పద్యాలతో పాటు వచన రచన కూడా లభ్యం.

1. స్వస్తినృపాంకు శాత్యంత వత్సల సత్యత్రినేత్ర
విస్తరశ్రీయుద్ధమల్లడనవద్య విఖ్యాత కీర్తి
ప్రస్తుత రాజాశ్రముండు త్రిభువ నాభఙుండు సకల
వస్తుసమేతండు రాజు సల్కి భూవల్లభుండర్థి
2. పరగంగ బెజవాడ గొమరు సామికి భక్తుడై గుడియు
నిరుపమ మతి నృపథాముడెత్తించె నెగిదీర్చి మఠము
గొరగల్గా కొరులిందు ఎడిపి బృందంబుగొనియుండు వాడ
పరిగానయవ్వారణాసి వ్రచ్చిన పాపంబుగొంద్రు
3. వెలయంగ నియ్యోట్టు డస్పిమలినురై విడిసిన బ్రోల
గల తనపతులును రాజు పట్టంబుగట్టిన పతియు
సలియపై వారల వెల్వరించిన నశ్వమేథంబు
ఫలమపేక్షించిన లింగ మడిసిన పాపంబు దమకు
4. జననుత చేబ్రోల నుండి బెడవాడ జాత్రకువచ్చి
త్రినయన సుతుడుండు సోటుమోర్చక తివిరి యిన్నెలవ
యనఘుండు సేకొని యిందు ప్రత్యక్షమైయున్న నిచ్చ
గని మల్లడెత్తించె గుడియు మఠమును గార్తికేయునకు
5. రమనతో బెజవాడ బెడంగును రక్షయుంగాను
స్థమతాత మల్లపరాజు వేఱెఱు దానుంగట్టించె
గ్రమబున దానిక కంశ బిడ్డట్లుగా మొగమూడు క్రో.శ్రీ
వమరంగ శ్రీయుద్ధమల్లుణ్దెత్తించె నమిత తేజుండు

క్రీ.శ. 9 శ. శాసనాలలో పద్యాలు జాతులు, ఉపజాతుల కోవకు చెందినవిగా ఉన్నాయి. క్రీ.శ. 848 నాటి సాతులూరు శాసనంలో ఒక చంపకమాల పద్యం లభ్యం.

అరి నృపవాజివారణ పదాతి మహోభ్రవిరామ మారుత:
వరకరికార సుస్థితసి భాప్రవినాశిత భాను సన్నిభ:
గురుతర దన భాగవత మనసమానిత కల్పపాదప:
వరి కరిగల్ల భూమిపభుజాసి రిహాజిభువి ప్రసాదితే

పై పద్య సంస్కృతంలో ఉన్నప్పటికి పద్యనాలుగు పాదాలలో ప్రాస పాటించబడింది. రెండు పాదాలలోనే యతి పాటించబడింది. ఈ యతిప్రాసల ప్రయోగాన్ని బట్టి అప్పటికే తెలుగు ఛందస్సులక్షణ సమన్విత మైన సంస్కృత వృత్తములను తెలుగులోనికి తెచ్చుకొనే ప్రయత్నం జరుగుతుండేదని భావించవచ్చు. క్రీ.శ1000 నాటి విరియాల కామసాని గూడూరు శాసనంలో మూడు చంపకమాలలు, రెండు ఉత్పలమాల పద్యాలున్నాయి. ఈ పద్యాలు నన్నయ పద్యాలను తలపిస్తా యని భావం పరిశీలకులలో ఉంది. మచ్చుకు.

చ. అనుపమ దుర్జయాన్వ యసుధాబ్ధిననేకులు
రాజనందనుల్
ననిన బొరంటి వెన్నడను సంభవుడయ్యెనతి ప్రసిద్ధుడై
వినుత విరోధి మండలికి వెన్నను వెన్నడువోలె వానికిన్
ఘనుడగు నెఱ్ఱ భూపతి జగద్వితుండాదయించె
గీర్తింతోన్

ఉ. కాలత్రి కాలుడై పడసె కాడయనాయకుజంపి సురడ
వ్వేలుపు గొండరవ్వ నృపువేలుపుగొండన నిల్చి వానిచే
మేలుగ మూడు ముప్పయిని మేలుగ నేరెడుబోదిపాడు
నుం
మేలుగ టేకు మావిడులు మేలుగ రెండయరాజు సంగ డై

పై పద్యాలు సంస్కృత వృత్తాల ఛాయలను సంతరించు కొన్న తెలుగు వృత్తాలు.

11 వ.శ. పూర్వం తెలుగులో దేశికవిత్వం ఉనికికి శాసనాల లోని తెలుగు పద్యాలే సాక్ష్యం. 11 వ.శ. పూర్వం శాసనాలు వ్యక్తులు వీరవిజయాలతో పాటు దానధర్మాలను వెలుగు చేసేవి మాత్రమే. శాసనాలలోని రచన విషయ ప్రదానమేకాని కవిత ప్రధానం కాదు. అయితే 9 వ.శ. నాటి చాళుక్య భీముడే కొరవి శాసనంలోని గద్యం, క్రీ.శ. 10 వ.శ. నాటి విరియాల కామసాని గూడూరు శాసనంలోని పద్యాలు పరికిస్తే 11 వ. శ. కాలానికి ముందున్న తెలుగు కవిత రూపు రేఖలు తెలుస్తాయి. ఈ గద్య పద్య రచనలాధారంగా 11వ శ.పూర్వం గ్రంథ రచన జరిగి ఉంటుందని నిర్ణయించవచ్చు.

దేశికవిత

ఏ భాషలోనైనా జానపద సాహిత్యం మొదట జన్మ నిస్తుంది. జానపదసాహిత్యం మౌఖిక రూపంలోనే ఉంటుంది. పాటలు,

పదాలు ప్రజల జిహ్వాగ్రహాలపై జీవిస్తుంటాయి. 11 వ.శ. పూర్వ జానపద గేయాలున్నట్లుగా తెలుస్తుంది. ఊయల పాటలు, తుమ్మెదపదాలు, గొబ్బిపదాలు ఉన్నట్లుగా తెలుస్తుంది. నన్నయ భారతంలో 'నాగీ' గీతాలు పేర్కొన్నాడు. నన్నె చోడుడు తన 'కుమారసంభవం'లో ఊయల పాటలు, గౌడు గీతాలు దర్శన మిస్తుంటాయి. పాల్కురికి సోమన తుమ్మెద పదాలు, గొబ్బి పదాలు, వెన్నెల పదాలు, ఆనందగీతాలు పేర్కొన్నాడు. పదగేయ రూపమైన ఈ దేశికవితా ఉనికి నన్నయనాటికే ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది.

నన్నయకు మందు అనగా 11వ.శ. ముందు మార్గపద్ధతికి చెందిన కవిత్వం కూడ ఉపలబ్ధం. నన్నెచోడుడు వాకృచ్చిన దానిని బట్టి పూర్వం మార్గకవిత్వం ఉండగా చాళుక్య రాజుల వల్ల దేశికవితకు ప్రోధి లభించిందని గ్రహించవచ్చు.

మును మార్గకవిత లోకం
బున వెలయగ దేశికవిత బుట్టించి తెనుం
గున నిలిపి రంధ్ర విషయం
బున జన చాళుక్యరాజు మొదలుగ బలువుర్

దీనిని బట్టి 11 వ.శ. పూర్వం తెలుగు కవిత్వం ఉన్నది. యతిప్రాసలతో కూడిన పద్యరచన సాగింది. పాటలు, పదాలు, రగడలు చోటు చేసుకున్నాయి. గద్యరచన మిక్కుటంగా సాగింది. అంతేకా కుండా 11 వ.శ. పూర్వం శ్రీపతి పండితుడు, అయ్యన భట్టు, చేతన భట్టు లాంటి శాసన కవులుండేవారు. పద్మకవి, సర్వదేవుడు తెలుగులో జైనమత రచనలు చేసినట్లు వెల్లడవుతుంది. *

ప్రొ॥ షేక్ మస్తాన్ గుంటూరు జిల్లా ప్రత్తిపాడులో జన్మించారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం నుంచి ఎం.ఎ., నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం నుంచి పిహెచ్.డి. చేశారు. తెలుగు సాహిత్యం-ముస్లిముల సేవ అనే విషయం పై వీరి పరిశోధన గ్రంథం ప్రశంసలు అందుకుంది. భాషాశాస్త్రంలోనూ ఎం.ఎ. చేశారు. దేశ విదేశాల్లోని అనేక సదస్సుల్లో తెలుగు భాష సాహిత్యం గురించి అనేక పత్రాలు సమర్పించారు. ప్రస్తుతం అలీఘడ్ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయంలో డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ మోడరన్ ఇండియన్ లాంగ్వేజస్ - తెలుగు విభాగానికి ప్రొఫెసర్.

Photography by Sri Atluri

Terra Fortune.com
Onestop Solution for your Real Estate Investment needs
Unlimited Property Search
Assisted Property Search Services
Legal Opinion in Real Estate Matters
Navyandhrapradesh Real Estate News, Trends & Updates
: +91 99590 21111
Phone : 040 - 4567 7777
+1 (551)-888-0099
Email : buy@terrafortune.com
www.terrafortune.com
Likes us on

Creating Wealth for all

G&C Global Consortium

A Leading Real Estate Developer & Consultancy Firm of India

A.V.R.Chowdary
Founder Chairman

RIGHT TIME TO INVEST IN INDIA'S GROWTH STORY

But, you need a reliable advisor to help you make safe and profitable investments in India.

Once you join the G&C family, you can kick back, relax and watch your family's wealth multiply!

3 Unique & Rare Investment Opportunities in India

that are available ONLY to G&C patrons...

High Monthly Income Asset
1st in India for 12% to 25% ROI p.a.
Monthly Income of Rs.35,000 to Rs.90,000 on an investment of Rs.35 to 90 lakhs.

Legally Guaranteed Returns
of 50% to 100% in 1.5 to 3 Years
Buyback Offer for Legally Assured and Secured Capital Gains in 1.5 to 3 Years

FREE Pre-EMI Scheme
Pay Only 20% & Nothing Else
Pay just 20% of unit cost until project completion & earn 100% to 200% ROI.

G&C is your **ONE STOP SHOP** for all Real Estate Investments in India

- Average ROI of **100% to 300%** in 3 to 4 years time
- Home Loan Services + Taxation & Repatriation Services
- **No.1 in South India** & among the Top 3 in India in our field
- Extensive branch network of **14 offices** across India & abroad
- Developing close to **1000 Acres** in Bangalore & Andhra
- Relationship with over **750,000 patrons** across the globe
- Preferred partner of **top 5 to 10 builders** of all major cities
- **Rs.8000 crores** worth of deals facilitated in the last 11 years

Jhashank Roy Chowdary | M : +91 9900123737 | E : jhashank@gcglobal.in
Divyendhu Roy Chowdary | M : +91 9980319639 | E : adrc@gcglobal.in

Our Branch Network | Bangalore • Hyderabad • Chennai • Delhi • Mumbai • Pune • Cochin • Vizag • Vijayawada • Tirupati • Coimbatore • Hosur | USA • UK • Australia • Dubai • Singapore • Mauritius

www.gcglobal.in